R G B WH GR BL
Grey Scale #13
C M Y K
DANES-PICTA.COM
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
Colour Chart #13
Inches
Centimetres
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black
DANES-PICTA.COM

10267.

DZIEJE
ZIEMI KUJAWSKIÉJ

ORAZ

AKTA HISTORYCZNE

DO NICH SŁUŻĄCE.

dop/278

OGŁOSIŁ

Adolf Pawiński.

Tom V.

WARSZAWA.
W drukarni Józefa Bergera.
Elektoralna № 14.
1888.

LAUDA I INSTRUKCYE.

DZIEJE
ZIEMI KUJAWSKIÉJ

ORAZ

AKTA HISTORYCZNE

DO NICH SŁUŻĄCE.

OGŁOSIŁ

Adolf Pawiński.

WARSZAWA.
W drukarni Józefa Bergera.
Elektoralna Nr. 14.

1888.

RZĄDY SEJMIKOWE

W EPOCE KRÓLÓW ELEKCYJNYCH.

1572—1795.

LAUDA I INSTRUKCYE.

1733—1795.

OGŁOSIŁ

Adolf Pawiński.

Tom V.

WARSZAWA.
W drukarni Józefa Bergera.
Elektoralna Nr. 14.

1888.

93(438)6 . 93(438)7 . 93(438)8

Дозволено Цензурою. Варшава, 8 Октября 1887 г.

2785/3

1.

1733. *Januarius*, 10. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 3.*

327. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctorum Trium Regum proximo (Januar., 11), anno Domini 1733. — Obtulit generosus Ludovicus Włostowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw za powtórnym uniwersałem jkr. mci, p. n. m., na dzień 10 miesiąca stycznia na miejsce zwyczajne do Radziejowa na teraźniejszy antekomicyalny zgromadzeni sejmik. W przód Najwyższemu Panu zastępów jak najpokorniejszą z należytemi dziękami wyznawszy adoracyą, którego dextra fecit virtutem, że za ojcowskiém usiłowaniem jkr. mci ex clementia innata majestati pozwala subvenire bono publico rzeczyp. consiliis promptissimis za złożeniem i determinowaniem sejmu ekstraordynaryjnego, w roku teraźniejszym 1733 dnia 26 miesiąca stycznia w Warszawie przypadającego: więc tantum beneficium jkr. mci, p. n. m., starając się omnimode effectuare et plenam majestatowi jego uczynić recognitionem, ad exhibendum tego wszystkiego uprosieliśmy dnia dzisiejszego na funkcyą poselską ww. ichm. pp.: Augustyna z Miroszewic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, jmp. Stanisława z Wielkiéj Wrzący Sokołowskiego chorążego kruświckiego, sędziego grodzkiego brzeskiego kujawskiego z województwa brzeskiego kujawskiego, jmp. Antoniego z Głogowy Kossowskiego starostę przedeckiego, jmp. Józefa na Głębokiém Głębockiego kasztelanica kruświckiego z województwa inowłocławskiego, których to ichm. pp. posłów, aby według podanéj sobie instrukcyi we wszystkiém sprawili się,

tenerrime obligujemy. Desideria województw naszych serio manutenere zalecamy i cokolwiek ultra contenta instrukcyi baczyć nocivi vel proficui całéj rzeczyp. i województwom naszym będą, vigili cura jako boni cives promovebunt vel amovebunt, urgentissime obsecramus i wszystko staranie swoje ciż ichm. pp. posłowie na to impedent, ne quid resp. patiatur. Takową tedy deklaracyą naszę jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do ksiąg grodzkich podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 10 miesiąca stycznia roku Pańskiego 1733.

Jan Skarbek starosta tuszyński, marszałek województw kujawskich, m. p.

2.

1733. *Januarius*, 19. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 4.*

328. [Instructio pro comitiis extraordinariis Varsaviæ celebrandis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia ipso die festi sanctorum Fabiani et Sebastiani martyrum (Januarius, 20), anno Domini 1733. — Obtulit generosus Ludovicus Włostowski.

Instrukcya ww. ichm. pp.: Augustynowi z Mieroszewic Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, Stanisławowi z Wielkiéj Wrzący Sokołowskiemu chorążemu kruświckiemu, sędziemu grodzkiemu brzeskiemu kujawskiemu z województwa brzeskiego kujawskiego, Antoniemu z Głogowy Kossowskiemu staroście przedeckiemu, Józefowi na Głębokiém Głębockiemu kasztelanicowi kruświckiemu z województwa inowłocławskiego posłom, na sejm teraźniejszy dwuniedzielny ekstraordynaryjny w Warszawie dnia 26 stycznia roku Pańskiego 1733 złożony, dana z sejmiku powtórnego za uniwersałem jkr. mci, p. n. m., na miejscu zwyczajném w Radziejowie dnia 10 stycznia roku tegoż szczęśliwie odprawionego.

Nieporównana jkr. mci, p. n. m., ku ojczyznie miłość, nieustające około dobra i całości jéj staranie i przykładne wiekom potomnym do ugruntowania circa integritatem praw nieporuszonéj tranquillitatis internæ et securitatis externæ konserwacyi usiłowanie, jako capacitatem superat oris, za. (tak?) najwyborniejszemi pióra ekspresami określone być nie może doskonale: nie zażywają tedy województwa nasze ozdobnych słów

wyboru na wyznanie dzięk majestatowi jkr. mci, p. n. m., powinnych, ale bardziéj w pełnych filialis ku tak dobrotliwemu panu amoris sercach recondunt tę, która mu debetur wdzięczność i rekognicyą, że po zerwanych fato dolendo dwóch ordynaryjnych trzecim ekstraordynaryjnym sejmach, nowymi pragnąc paternos ku dobru téj ojczyzny conatus testari dowodami, a chcąc avertere od niéj irruentia undique mala, złożyć raczył powtórnie sejm ekstraordynaryjny. Na którym aby ichm. pp. posłowie z województw naszych obrani, ante omnia utrzymując konstytucyą anni 1690 o porządku sejmowania, zaraz pierwszego dnia urgeant executionem tegoż prawa przez obranie marszałka, żadnemi ex quocunque motivo et prætextu pochodzącemi et hunc gradum sejmowania tamującemi ilacyami nie pozwalając morari satisfactionem temu prawu, tychże ichm. pp. posłów naszych fide, honore i ojczyzny obstringimus amore. Gdy zaś z wielu dowodów manifeste patet, że już to trzy sejmy periculoso posteritati exemplo contra omnem sejmowania formam tak wyraźnemi prawami fundatam ruere musiały, dla szczególnéj tylko o wakansie emulacyi i verendum aby i dalszych obrad publicznych nie mieszała taż sama o nie emulacya: więc in casu zerwania znowu nadchodzącego sejmu ichm. pp. posłowie nasi suplikować będą nomine województw naszych jkr. mci, p. n. m., aby amovendo hunc obicem, który felicem sejmów cursum dotąd tamuje, in quocunque tandem eventu consiliorum wakujące status et belli ministeria viris meritis et capacitate conspicuis ex supremo jure suo majestati co rozdać raczył, tymże ichm. pp. posłom desideria województw naszych w instrukcyach na sejmy przeszłe, a mianowicie w instrukcyi na sejm anni 1726 wyrażone promovenda i na teraźniejszym sejmie urgenter recommendant singulariter.

1. Aby skarb jkr. mci i rzeczyp. przez prywatne cła nieaprobowane non diminuatur, zabiegać temu ichm. pp. będą i aby ci, którzy nowe myta i cła propria autoritate postanowieli sobie, tanquam oppressores publici karani byli, rigorem legis procurabunt. Także instabunt ichm. pp. posłowie do jkr. mci, p. n. m., aby proventus i ekonomie mensæ regiæ, żupy samborskie, bocheńskie i wielickie przez ludzi saskich i innych cudzoziemców, heretyków albo substytutów Żydów nie były administrowane, ale ci wszyscy removeantur, a na ich miejsce nobiles possessionati constituantur, a to z téj racyi, że nulla i trudna bardzo windykacya krzywd incolarum reip. z osób cudzoziemskich bez posesyi w rzeczyp. inique et exotico modo rządzących się i pod pretekstem fo-

ri prætensi, in respondendo za dworem, justitiam differunt; więc aby in futurum lege publica obowiązani byli wszyscy ludzie skarbowi pro injuriis tolerare dekreta, to jest, tego grodu, w którym powiecie komora tanquam fori competentis zostaje, urgebunt ichm. pp. posłowie.

2. W procesach do sądów duchownych evocatorie o dziesięciny, czynsze i różne pretensye instabunt ichm. pp. posłowie pro immunitate status nobilitaris i aby dawne kombinacye status spiritualis manuteneant.

3. A że teraźniejszém podatkowaniem przez taryfę pogłównego prowincya wielkopolska, a osobliwie województwa nasze zbytni gravamen mają, zaczém ichm. pp. posłowie starać się będą, aby koekwacya z prowincyą małopolską w podatkowaniu alio genere contribuendi była ustanowiona i żeby to pogłówne skasowane było; alias inquantum by to nie było, tedy się ichm. pp. posłowie publicznie manifestować in facie rzeczyp. obligantur, że województwa nasze tego podatku pogłównego, ani tak wielkiéj sumy na województwa nasze z tego pogłównego wynoszącéj płacić nie mogą.

4. W tém ichm. pp. posłowie województw naszych osobliwą mieć będą animadwersyą, ażeby rzeczp. w nowe wojny, ani koligacye żadne, ani conjunctiones armorum offensive implikowana nie była cum exteris principibus.

5. Gdańszczanie od dwudziestu kilku lat propria autoritate imposuerunt jugum servitutis na wolny naród, że się wszyscy opłacać muszą titulo accisarum, a sine consensu reip. jako żadnym województwom, dopieroż miastom żadnych podatków układać się nie godzi, więc cum pœnis exacta restituant ad dispositionem reip. et in futurum abstineant. A ponieważ dekretów asesorskich nie słuchają, rescriptis regiis non obediunt, Szotland, Stolcemberk, Biskupią Górę variis extorsionibus et impositionibus opprimunt, Szydlice raz zaarendowawszy post exspirationem contractus ad suos usus convertunt, insze jurysdykcye duchowne, klasztorne pro libitu agrawują, a co największa kościoła Panny Maryi juxta decretum hucusque nie oddają, katolików nietylko a magistratu ale ab omnibus officiis arcent i przez to do apostazyi przywodzą et quod summum, apostatas publice fovent, in perniciem animarum et in contemptum legum: a zatém in particulari uprosiwszy sobie audyencyą u jkr. mci, qua privatim et qua publice petent adinveniri media ad comprimendos hosce ausus.

6. W sprawie toruńskiéj dekret ferowany aby ad executionem był przywiedziony, a gimnazyum realiter rugowane; połowa consulum, sekretarzów i oficier pierwszy ludzi służebnych toruńskich cum medietate gemejnów katolików in esse znajdował się et pro primo caput urbis prezydent aby był katolik. Giełda in commodum et usum publicum destynowana non ad privata conventicula, to jest, na zbór aby non immutetur, oo. Bernardynom toruńskim secundum privilegia fundationis ich antiquissimæ miasto Toruń aby quotannis satysfakcyą præstet, instabunt urgentissime ichm. pp. posłowie. Interim ad convictionem hæresis sævientis, że nulla im (in ?) clementia etiam circa justitiam po konwikcyi principaliter wiceprezydenta i cernika exhibita, imponent officia sua ichm. pp. posłowie, ut decretum latum na tegoż cernika relaxetur. W témże mieście oo. Dominikani aby circa sua jura, libertates et consuetudines antiquas konserwowani byli bez najmniejszéj quocunque prætextu ab incolis tegoż miasta agrawacyi, ichm. pp. posłowie curabunt. Także ichm. pp. Modlińskiego żupnika województw kujawskich i Podczaskiego w pretensyi ad successores Daxa obywatela toruńskiego regulującéj się, omni quam efficacissimo modo succurrent.

7. A że per senatus consilium niegdy w. jmp. Augustynowi Kołudzkiemu sędziemu ziemskiemu inowłocławskiemu do wyliczenia sumy z skarbu koronnego 6,000, z wielkiego zaś ks. litewskiego 3,000 złotych za wydanie voluminis legum et constitutionum naznaczonych, dotychczas z w. ks. litewskiego non subsecuta satisfactio: więc dodadzą starania i aplikacyi ichm. pp. posłowie, aby suma 3,000 złp. z w. ks. litewskiego successoribus niegdy w. jmp. Augustyna Kołudzkiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego oddana i wyliczona była.

8. Intentio piissima jmci ks. Ruszkowskiego kanonika płockiego, proboszcza radziejowskiego, piotrkowskiego bez żadnego detrimentum reip. ani in convulsionem novellæ legis nec juris canonici przez umyślną lokacyą przy kościele farnym radziejowskim wielebnych ichm. oo. Scholarum Piarum, aby autoritate et constitutione sejmu teraźniejszego una cum apertione scholarum aprobowana była, per interpositionem ichm. pp. posłów do jmci ks. nuncyusza a sede apostolica permissio incorporationis a loci ordinario jw. jmci ks. biskupa naszego kujawskiego i dobrodzieja firmetur, sedulissime urgebunt ichm. pp. posłowie.

9. Jmp. Michał Zakrzewski osądzony rigorose w trybunale koronnym sine eductis inquisitionibus et in contumaciam, aby circa relaxa-

tionem decreti pristino restituatur honori, jakoteż i inni ichmośc. intrantes in hocce negotium causæ simili solentur (?) gratia et respectu, ichm. pp. posłom distinctim zalecamy.

10. Zasługi jw. ichm. pp. senatorów województw naszych tam in toga quam in sago existentium respectui jkr. mci, p. n. m., zalecić committimus.

11. Jmp. Franciszkowi Jarnowskiemu w interesie avulsionis miasteczka Gębic od dóbr królewskich Wojewódzka Część nazwanych, vigore privilegiorum sacræ regiæ majestatis posesyi jego podległych, jako najskuteczniéj ichm. pp. posłowie suffragari curabunt, aby w sądach asesorskich jkr. mci circa recommendationem ich sprawa tegoż jmp. Jarnowskiego respectu indebite ad sinistram cancellariæ informationem otrzymanego przez jmp. Miąskowskiego chorążego znaku pancernego jw. jmp. stolnika koronnego na toż pomienione miasteczko Gębice zdawna wraz z Częścią Wojewódzką chodzące przywilejem, pro justo et æquo jako najprędzéj rozsądzona była.

12. Ponieważ to practicatur z zawodem rzeczyp. przy regularnéj płacy punktualne wojsko miéć chcącéj, że niektórzy ichmośc., będąc oficyalistami, pod znakami mieszczą się za towarzyszów i stypendya biorą pod drugimi znakami: więc aby te abusus były zniesione, ichm. pp. posłowie doniosą et recurrent do jw. jmp. wojewody mazowieckiego, regimentarza generalnego wojsk koronnych, którego przezorną nad wojskami dyspozycyą i wszelkie chwalebne pro conservatione tranquillitatis publicæ et securitatis granic conatus, godne ex respectu jkr. mci, p. n. m., præmia summa, jako singulari województwa nasze prosequuntur æstimatione et gratitudine, tak z oświadczeniem jéj aby jmp. marszałek na list do koła naszego pisany odpisał, upraszamy.

13. Miasto Radziejów hyberną i pogłównem preagrawowane, przez co ad pristinum florem redire i concivibus województw naszych na sejmiki concurrentibus żadnéj w stancyach uczynić wygody nie może, rekomendują województwa nasze ichm. pp. posłom, aby raczyli adinveniri media præstandæ alleviationis temu miastu.

14. A że variis modis, singulariter jednak wielką bez pożytku lichwy reprezentacyą na zgubienie i zniszczenie fortun ślacheckich gens inimica Deo, to jest, Żydzi zabieraniem sum ślacheckich ad subtilem exinanitionem manifeste radicantur et procedunt: więc zabiegając tanto malo et periculo, aby in futurum od roku teraźniejszego żadnych pieniędzy Żydom nie kredytowano, do wypłacenia zaś sum zabranych sty-

mulowano, katolików do służby przyjmować zakazano, w miastach evitando scandala w zamieszaniu cohabitantium doświadczone, ażeby ulice na przedmieściach, si pati inimicos licebit, wydzielone mieli et segregati od katolików zostawali.

15. A że per diffugia juris infinitus spiritualis processus ledwo kiedy terminari może, repræsentabunt ichm. pp. posłowie et instabunt, ażeby jm. ks. nuncyusz provideat et succurrat necessitati, expetendo facultatem od ojca świętego, aby od sądów nuncyaturskich non permittatur plus ultra appellatio personis spiritualibus, ale intra regnum suo cursu ordinario disjudicentur; insinuabunt przytém do konferencyj dalszych z jmcią ks. nuncyuszem, aby i bulla Leonis papæ decimi anno 1513, którą conceditur episcopatibus regni Poloniæ libera ad ecclesias eorum prælatorum electio, sacrosancte manuteneatur.

16. Jjww. jmp. Moszczyńskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego interes, jmp. Gąsiorowskiego starosty radziejowskiego, jmp. Głębockiego stolnika inowrocławskiego respektem komisyj wywiedzionych in bonis, regalibus, approbatio(nem ?), singulariter tot declarationum a sacra regia majestate jmp. Zakrzewskiemu chorążemu brzeskiemu kujawskiemu effectuationem, procurabunt ichm. pp. posłowie. Pro restanti ichm. pp. posłów, naszych w. m. panów, bonæ fidei, consumatæ prudentiæ et probatæ activitati oddajemy to wszystko, cokolwiek bonum universale concernit, w nowych zaś cyrkumstancyach, które na tamtém miejscu emanare mogą, consilium resque locusque dabit; obowięzujemy tylko w tém honestatem, rectitudinem et conscientias ichm. pp. posłów, naszych w. m. pp., ut videant, ne quid resp. detrimenti patiatur. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy. — Działo się w Radziejowie na miejscu zwyczajném dnia 19 miesiąca stycznia, roku Pańskiego 1733.

Jan Skarbek starosta tuszyński, marzałek sejmiku poselskiego województw kujawskich.

3.

1733 *Martius*, 18. *Radziej. grodzka Relation. 18. f. 19.*

329. [Ordinatio judiciorum capturalium in palatinatibus Brestensi Cujaviæ et Junivladislaviensi celebrandorum].

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Ramis Palmarum (Martius, 30), anno Domini 1733. Obtulit generosus Martinus Umiński.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw za uniwersałem jo. książęcia jm. Teodora Potockiego prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, na dzień 18 miesiąca marca w roku 1733 do Radziejowa na sejmik antekonwokacyonalny zgromadzeni. Mając lugubrem fatorum inopinatorum ś. p. kr. jm. Augusta wtórego denuntiationem, przy któréj in virtute legis publicæ et in fundamento prymacyalnéj władzy pominionym uniwersałem ogłoszone interregnum, securitas interna et externa województwom naszym i administratio justitiæ przez sędziów kapturowych zalecona: więc te motywa salutis publicæ, doskonałe dowody mając cordi et animo, takowe przed siebie salutare bierzemy remedium. Ponieważ jesteśmy edocti antecedentibus exemplis, że sejmiki nasze integritati et utilitati publicæ by téż najpotrzebniejsze malevolorum studiis rozrywać się zwykły: przetoż zabiegając tak szkodliwym przypadkom, mając i teraźniejszego sejmiku præ oculis pericula i aktualne jego rozerwanie, zwyczajem antecesorów naszych konfederacyą (salvis immunitatibus ecclesiasticis, juribus patriciis illæsis manentibus) sami między sobą na teraźniejszym sejmiku naszym dobrowolném, statecznem i jednostajném zezwoleniem i wzajemném obowiązkiem postanawiamy i aktualnie konfederujemy się. A że nas do téj konfederacyi i jedności nierozerwanéj pociągnęły wiara święta katolicka rzymska, amor libertatis, wolny głos ślachecki, a najbardziéj wolnéj elekcyi utrzymanie: dlatego obowięzujemy się et sacrosancte przysięgamy sobie, żadnego cudzoziemca za pana nie obierać, ale prawdziwego sanguine et avito genere urodzonego Polaka wolnymi głosami obranego i przez jo.

księcia jm. prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego, nemine contradicente in campo electorali, na sejmik electionis za konsensem wszech stanów rzeczyp. mianowanego za króla i pana na tron polski przyjąć, przyrzekając sobie pod wiarą, cnotą i poczciwością żadnego rozwiązania ani dysmembracyi między sobą nie czynić, przeciwko każdemu gwałtownikowi praw i wolności naszych, póki zdrowia, substancyi i krwi naszéj stawać będzie, oponować się, nie rozrywając się z wzajemnéj konjunkcyi, póki rzeczp. dostatecznie uspokojoną nie będzie. Ktoby zaś z jakiego nieukontentowania, albo privato odio, albo malevolo animo do téj konfederacyi accedere nie chciał, na nie (?) się nie podpisał, albo też onę jakim sposobem clam vel aperte infringere vel invalidare usiłował, żaden ad munia publica, ani do funkcyi publicznéj admissus nie będzie. Gdy zaś ten actus confœderationis nostræ i dalsze po nim następujące obrady bez dyrektora koła naszego zaczynać, ani kontynuować się nie mogą, tedy concordibus votis jmp. Aleksandra Wolskiego podkomorzego inowrocławskiego marszałkiem i dyrektorem sejmiku województw naszych brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego skonfederowanych obieramy i upraszamy. A jakośmy jegomości unanimi votorum consensu sponte et libere do téj funkcyi uprosili, tak spondemus et fraterne asekurujemy jegomości, że go do terminu i punktu rozwiązania naszego nie odstąpiemy i owszem wszelkie pro necessitate publicznych okoliczności dyspozycye et actus, które cum scitu et consensu województw naszych in rem et utilitatem onych wzajemnie z nami postanowi, manutenebimus, vicissim jmp. marszałek na rozwiązanie téj naszéj konfederacyi sine pleno consensu nas wszystkich privatim nie pozwoli. A dla doskonalszego teraźniejszéj konfederacyi naszéj in omnibus punctis, clausulis, articulis et nexibus utwierdzenia podpisami rąk naszych tanquam nexu juramenti hunc actum stwierdzamy i rękami naszemi podpisujemy się.

Andrzej z Lubrańca Dąmbski w. b. k., m. p., Stanisław Kościelski k. b., m. p., Stanisław Garczyński k. i., m. p., Bartłomiej Głębocki podkomorzy brzeski kujawski, m. p., Antoni z Lubrańca Dąmbski starosta brzeski kujawski, mp., Augustyn z Miroszewic Gąsiorowski star. radz., Antoni Zboży Zakrzewski ch. brz., J. Kolczyński p. inowł., Antonius Dąmbski capit. Junivl., Adam Głębocki s. inowł., Józef na Kołudach Kołudzki, Andrzej Bieganowski m. byd., Józef Trzebuchowski p. inowł., Rafał Stefan Zboży Radojewski p. w. b. k., mp., Jan Mirosławski c. b. mp., Wojciech Sokołowski sędzia ziemski grodzki, Stanisław na Zago-

rzycach Zagórski s. z. inowł., Michał Ruszkowski podstoli brzeski kujawski, Jakób Sokołowski, Tomasz Trzebiński, Antoni Trzebiński, Kazimierz Sokołowski, Marcin Teodor Sulkowski podstoli kowalski, pisarz grodzki b. kujawski, mp., Jan z Warzymowa Sokołowski, Norbert Sulkowski, Wawrzeniec Sulkowski, Łukasz Pomorski, Jan Trzebuchowski, Stanisław Grzybowski, Antoni Kiełczewski, Wojciech Sokołowski s. p. p. k., Kazimierz Osiński, Dadźbog Sulkowski, Bartłomiej Sulkowski, Kazimierz Reszkowski, Andrzej Sokołowski, Antoni Rokossowski, Wojciech Rożniecki, Michał Wiśniewski, Wojciech Wiśniewski, Jan Rzeszewski, Michał Zaturski(?), Aleksander de Magna Rogaczew Skaławski judex castrensis Junivladislaviensis, mp., Józef Polichnowski mp., Wojciech Lisiecki, Stanisław Idzikowski, Jakób Rzeszowski, Józef Rzeszowski, Stefan Rzeszowski, Jan Rzeszowski, Kazimierz Miecznikowski, Stanisław Bukowski, Michał Winnicki, Jakób Winnicki, Stefan Rościszewski, Franciszek Rościszewski, Maciej Rościszewski, Ludwik Tulboski, Maciej Rościszowski, Bartłomiej Zaręba, Konstanty Rościszowski, Andrzej Stanisławski mp., Roch Morzycki, Marcin Mierzejewski mp., Stanisław Rudnicki, Antoni Wysocki mp., Stanisław Gąsiorowski, Antoni Krzesiński, Andrzej Ziemięcki, Stanisław Sokołowski m. k., Kazimierz z Lubrańca Dąmbski stolnik, Antoni z Głogowy Kossowski starosta przedecki, regent kancelaryi mniejszéj w. ks. litewskiego, mp., Jan z Głogowy Kossowski c. w. j., mp., Józef Grabski c. b. k., Józef Dąmbski wojewodzic b. k., Józef Głębocki, mp., Władysław Kaczkowski cześnik kowalski, mp., Wacław Grabski, Łukasz Broniewski, Maciej Rybiński, Marcin Chojnacki regent grodzki radziejowski, mp., Jakób Krajewski, Andrzej Czerznicki, Antoni Leniecki mp., Kazimierz Umiński, mp., Andrzej Śliwicki, mp., Jan Głębocki, Stefan Kołudzki p. g. r., mp., Piotr Wolski łowczy kowalski, Sebastyan Wolski w. k., Aleksander Wolski, Hieronim Józef Wolski mp., Dominik Wolski s. w., mp., Aleksander Mierosławski p. z. k., Antoni Morzycki mp., Wojciech Wolski, Stanisław Wolski, Mikołaj Świętosławski, Józef Jarnowski, Wojciech Świerczyński, Ludwik Mękarski pisarz grodzki inowł., Józef Sulisławski miecznik czerniechowski, Andrzej Bogucki, Kajetan z Chomęcic Morawski starosta gniew., Adam z Mielżyna Złotnicki mp., Szymon Kanty Iwieński łowczy nowogrodzki, Jakób Trzebuchowski, Tomasz Borucki podczaszy kruświcki, Stanisław Jarnowski kasztelanic kowalski, Jakób Jarnowski kasztelanic kowalski, Stefan Jarnowski kasztelanic kowalski, Bartłomiej Jarnowski, Raphael de Wrząca Brzechfa mp., Jan Krassowski, Maciej Krassowski, Antoni

Krassowski, Paweł Kaczkowski, Józef Gałecki, Józef Waliszewski, Tomasz Liberacki, Jakób Tuszyński, Mikołaj Kuroski, Marcin Umiński, Stanisław Słubicki, Adam Zagórski, Stanisław Zagórski, Jan Zakrzewski, Jan Lisicki, Paweł Miziewicz, Franciszek Zybko Mężyński, Paweł Zybko Mężyński, Jan Komierowski, Antoni Krzesiński, Antoni Miskorowski, Andrzej Zagajewski, Tadeusz Ruszkowski r. j. c. j., Andrzej z Moszczennego Moszczeński, Antoni Niewieściński, Józef Niewieściński, Andrzej Radzyński, Stefan Zagajewski, Maciej Głębocki, Andrzej Domaradzki, Antoni Prusiński, Antoni Wróblewski, Antonius Wolski n. c. c., mp., Joannes Wolski c. j., Antoni Wolski w. k., Valentinus Wolski mp., Franciszek Wolski, Jan Wolski, Józef Wolski mp., Felicyan Wolski mp., Stefan Wolski mp., Michał Wolski mp., Antonius Wolski mp., Antoni Wolski, Antonius Wolski m. c., Stefan Wolski, Franciszek Niemojewski, Stanisław Chwalkowski, Andreas Zawadzki mp., Stanisław Dobiecki, Łukasz Drzewiecki, Jan Rudnicki, Chryzostom Morzycki, Ignacy Sumiński, Kazimierz Wyciechowski, Kazimierz Rudnicki, Józef Dobiecki k. z. j. mp., Aleksander Umiński s. k., Józef Umiński s. k., Jan Umiński s. k., Antoni Kołakowski, Franciszek Stępkowski, Paweł Chrząnowski, Maciej Umiński, Sebastyan Umiński, Maciej Wolski, Zygmunt Wolski, Franciszek Wolski, Stanisław Wolski, Józef Wolski łow. brzeski, Antoni Wolski łow. brzeski, Stefan Wolski, Michał Wolski, Jan Wolski Tatarek, Piotr Gnatowski, M. Kiełczewski p. J., mp., Wojciech Gosłaski, Michał z Goraja Breza, Wojciech Sokołowski, Józef Stawski, Andrzej Zawidzki mp., Mathias Zawidzki, Piotr Trzebuchowski, Marcin Wolski, Franciszek Chrząstowski, Józef Rawiecki, Dominik Lisiecki, Paweł Kilanowski, Jan Kilanowski, Kazimierz Gąsiorowski, Zygmunt Gąsiorowski ręką trzymaną, Jan Gąsiorowski ręką trzymaną, Jakób Tomicki, Michał Dąmbski p. J., mp., Antoni Dąmbski, Andrzej z Moszczennego Moszczeński, Stanisław Skrzydleski, Paweł Dąbski, Franciszek Maciej z Wielkiego Jarnowa Jarnowski s., Stanisław Kiełczewski, Ludwik Milewski, Józef Pściński trzymaną ręką, Jan Musiński ręką trzymaną, Andrzej Prusinowski, Bartłomiej Zaręba, Jakób Sulkowski, Michał Gąsiorowski, Krzysztof Gąsiorowski ręką trzymaną, Kazimierz Liński ręką trzymaną, Jan Prusinowski ręką trzymaną, Antoni Stępczyński ręką trzymaną, Antoni Bogucki, Jakób Smarzewski, Stanisław Zaleski, Jakób Podleski, Adam Sławianoski, Jakób Krzemuski, Wojciech Zakrzewski, Andrzej Biesiekierski, Aleksander Ziemięcki, Michał Biesiekierski, Antoni Broniewski, Adam

Gąsiorowski, Wojciech Chrzanoski ręką trzymaną, Paweł Wolski, Wojciech Sokołowski s. b. k., Stefan Jarnowski mp., Andrzej z Cieni Cieński miecznik kruświcki, Szymon Pogonowski, Jan Bielawski, Jan Mniewski, Paweł Tański wojski kowalski, Józef Kaczkowski k. z. b., Michał Nieszczewski k. g. b., mp., Dyonizy Stęsicki, Józef Szadokierski, Kazimierz z Słupców Wałdowski, Józef Trzebuchowski mp., Franciszek Skarbek, Kazimierz z B. Bielicki k. k. p., Franciszek Mierosławski, Wojciech Ruszkowski, Joachimus Modliński, Antonius Kołudzki s. z. inowł., Walenty Sokołowski, Józef Sokołowski, Jędrzej Rożniecki mp., Simon Wiśnieski, Józef Moraski, Józef Pściński, Franciszek Wroński, Jakób Stenciwski, Franciszek Chabelski, Rafał Polichowski, Antoni Zboiński podstoli bydgoski, mp., Antoni Rościszewski łowczy dobrzyński, Kazimierz Moszczeński pisarz grodzki kowalski, Wojciech Trzebicki k. j., Stanisław Zagórski, Szymon Kołudzki, Adam Podczaski, Łukasz Chrząszczewski, Michał Winnicki piórem trzymanem, Antoni Fiński wojski bydgoski, pisarz grodzki przedecki, Aleksander Magnuski sędzia ziemski gostyński, Wojciech Ossowski, Antoni Kiełczewski burgrabia grodzki przedecki, Tomasz Miecznikowski, Kazimierz Wodzyński, Łukasz Madaliński burgrabia grodzki kowalski, Jan Kiełczewski, Samuel Madaliński, Wojciech Kiełczewski, Józef Tomicki, Michał Ruszkowski podstoli brzeski kujawski, Szymon Jarnowski żupnik województw kujawskich, Jakób Jarnowski żupnikowicz województw kujawskich, Stanisław Grzybowski, Franciszek Tokarski, Stanisław Mierzejewski, Jakób Tomicki, Stanisław Bieganowski podczaszy kowalski, Wojciech Szczaniecki, Józef Łabęcki, Stanisław Sobestyański, Hipolit Małachowski, Adam Zieleniewski, Maciej Zawidzki, Andrzej Zawicki, Bogumił Jarnowski, Józef Sulkowski, Antoni Moraczeski, Jędrzej Moraczeski, Roch Morzycki, Łukasz Morzycki, Andrzej Morzycki, Adam Grubski, Fabian Ciepliński, Michał Wiśniewski, Jakób Turoski, Paweł Rożniecki, Jakób Hekta s., Stanisław Rojeski, Józef Adam Racięcki mp., Stefan Kiełpiński mp., Stanisław Markowski mp., Jan Markowski mp., Józef Tomicki, mp., Marcin Tomicki c. b., Marcin Drzykowski, Jan Kilanowski mp., Antoni Raczkowski, Jakób Dąbrowski, Wosnar Dąbrowski, Jan Dąbrowski, Jan Grochowicki, Franciszek Tomicki, Konstanty Szydłowski, Jacobus Niewieściński, Wojciech Słubicki mp., Józef Tołkacz z Ukinia Żukiński, Marcin Chrząszczewski, Kazimierz Chrząszczewski, Maciej Chrząszczewski, Łukasz Chrząszczewski, Józef Milewski mp., Franciszek Antoni Kraszewski, Michał Słubicki pisarz b., mp., Franciszek Józef

Rudnicki, Łukasz Rudnicki, Roch Trzaskoski, Stanisław Badnoski, Michał Radkiewicz, Antoni Bazyli Czarny, Hieronim Wodinski, Karol Grabski, Józef Leski, Józef Lakiński mp., Simon Dzierżawski, Józef Wasilewski, Tomasz Wolski podwojewodzy brzeski kujawski, Wawrzyniec Żaboklicki, Bartłomiej Wolski, Andrzej Jemojewski (?) cześnik kruświcki, Jan Jemojewski skarbnik kruświcki, Fabian Stawski, Jan Śniegocki, Andrzej Dzierżawski, Jakób Radomiński, Kazimierz Radomiński, Stanisław Radomiński, Kazimierz Junowski, Jan Tołkacz z Ukinia Żukiński, Wojciech Korytowski, Jan Chryzostom Dąmbrowski podsędek ziemski brzeski kujawski, mp., Konstanty Dąmbrowski wojski województwa inowrocławskiego, mp., Józef Dąmbrowski regent ziemski brzeski kujawski, mp., Tadeusz Dąmbrowski stolnikiewicz brzeski kujawski, Karol Dąbrowski, Mikołaj Osiński, Wojciech Rożniecki mp., Aleksander Wolski podkomorzy inowrocławski, marszałek konfederacyi województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego.

Mając tedy pro basi et fundamento dalszych obrad publicznych teraźniejszą konfederacyą naszę, pod którą omnes actus pro exigentia rerum et temporis pod tymże jmp. marszałkiem ekspedyowane mieć chcemy, tedy primæ curæ administrandæ justitiæ baczemy necessariam executionem i sądów kapturowych postanowienie. Do których solito more ichm. pp. sędziów kapturowych, z województwa brzeskiego ww. ichm. pp. : Bartłomieja Głębockiego podkomorzego brzeskiego, Antoniego Zakrzewskiego chorążego brzeskiego, Stanisława Sokołowskiego chorążego kruświckiego, sędziego grodzkiego brzeskiego, Wojciecha Sokołowskiego sędziego ziemskiego brzeskiego, Aleksandra Magnuskiego sędziego ziemskiego gostyńskiego, Józefa Sokołowskiego stolnika bydgoskiego, Chryzostoma Dąmbrowskiego podsędka ziemskiego brzeskiego, Michała Ruszkowskiego podstolego brzeskiego, Antoniego Zboińskiego podstolego bydgoskiego, Marcina Sulkowskiego podstolego kowalskiego, Władysława Kaczkowskiego cześnika kowalskiego, Andrzeja Niemojewskiego cześnika kruświckiego, Andrzeja Bieganowskiego miecznika kruświckiego, Antoniego Fińskiego wojskiego bydgoskiego, pisarza grodzkiego przedeckiego, Wojciecha Ossowskiego wojskiego kowalskiego, Dominika Wolskiego skarbnika inowrocławskiego, Marcina Mierzejewskiego podczaszego bracławskiego, Tomasza Wolskiego podwojewodzego brzeskiego, Walentego Słuckiego starostę gniewkowskiego, Władysława Łabęckiego sędziego kowalskiego, Kazimierza Moszczyńskiego pisarza kowalskiego, Stefana Kołudzkiego pisarza radziejowskie-

go, Antoniego Kiełczewskiego burgrabiego przedeckiego, Łukasza Madalińskiego burgrabiego kowalskiego, Wojciecha Kruszyńskiego burgrabiego radziejowskiego, Marcina Chojnackiego regenta grodzkiego radziejowskiego, Jana Słubickiego, Józefa Wolskiego, Wojciecha Słubickiego podsędkowicza ziemskiego brzeskiego, Pawła Trzebuchowskiego, Marcina Umińskiego chorążego jkr. mci, Kazimierza Bielickiego, Franciszka Skarbka, Kazimierza Chrząszczewskiego, Jakóba Tomickiego. Z województwa inowrocławskiego ww. ichmościów: Aleksandra Wolskiego podkomorzego inowrocławskiego, Stanisława Zagórskiego sędziego ziemskiego inowrocławskiego, Adama Głębockiego stolnika inowrocławskiego, Rafała Radojewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, sędziego grodzkiego kruświckiego, Władysława Kolczyńskiego podczaszego inowrocławskiego, Tomasza Boruckiego podczaszego kruświckiego, Jana Mierosławskiego cześnika bydgoskiego, Pawła Wolskiego łowczego brzeskiego, Aleksandra Mierosławskiego pisarza ziemskiego inowrocławskiego, Andrzeja Cieńskiego miecznika kruświckiego, Sebastyana Wolskiego wojskiego kruświckiego, Konstantego Dąmbrowskiego wojskiego inowrocławskiego, Andrzeja Umińskiego skarbnika brzeskiego, Michała Nieszczewskiego komornika granicznego brzeskiego, Jana Wolskiego komornika granicznego inowrocławskiego, Józefa Trzebuchowskiego podwojewodzego inowrocławskiego, Franciszka Mierosławskiego miecznika bracławskiego, Aleksandra Skałaskiego sędziego i Ludwika Mękarskiego pisarza grodzkich inowrocławskich, Antoniego Wolskiego pisarza grodzkiego kruświckiego, Michała Dąmbskiego burgrabiego inowrocławskiego, Bogumiła Jarnowskiego kasztelanica kowalskiego, Wojciecha Trzebickiego kasztelanica spicymirskiego, Józefa Kołudzkiego chorążyca bydgoskiego, Jakóba Niewieścińskiego, Jana Mniewskiego, Szymona Iwińskiego, Wojciecha Świerczyńskiego, Stanisława Wolskiego, Tomasza Trzebińskiego, Antoniego Morzyckiego, Adama Złotnickiego, Andrzeja Biesiekierskiego, Kazimierza Wałdowskiego, Jana Grochowskiego, Stefana Kiełpińskiego uprosieliśmy,— obligując ichmościów, aby post præstitum juramentum rota tribunalicia antiquitus observari solita według prawa i zwyczaju pominione sądy ekspedyowali, zaczynając w województwie brzeskiém in castro principaliori dnia 14 miesiąca kwietnia, to jest, feria tertia post dominicam Conductus Paschæ, w Inowrocławiu zaś die 21 Aprilis, to jest, feria tertia post dominicam Misericordiæ i tak daléj simili modo w tydzień inowrocławskie po brzeskich przywoływane być powinny, eo adjecto,

aby w każdym grodzie we trzy niedziele sądy po sądach agitowały się, non attenta intermissione w którym grodzie niedoszłych sądów, w grodzie inowrocławskim sądzić się powinny we trzy niedziele po odprawionych sądach, o czém ordynacyą w sądach kapturowych napisać będzie należało quo ad privatam dispositionem wpisowania spraw w regestra, sądzenia i przywoływania sądów.

Co zaś należy ad securitatem externam, ponieważ jo. książe jm. prymas zalecił potrzebne obranie ichm. pp. posłów na przyszłą konwokacyą, tedy tak słusznéj propozycyi czyniąc dosyć, dogadzając potrzebom publicznym i własnym interesom województw naszych, uprosieliśmy ichm. pp. z województwa brzeskiego ww. ichm.: Antoniego Kossowskiego starostę przedeckiego i Wojciecha Sokołowskiego podczaszego bydgoskiego, z województwa zaś inowrocławskiego ww. jmp. Kazimierza Dąmbskiego stolnika brzeskiego kujawskiego i jmp. Józefa Grabskiego cześnika brzeskiego kujawskiego na przyszłą konwokacyą do Warszawy i pominionych ichmościów solito more per pluralitatem votorum obraliśmy. Także in desideriis województw naszych do jo. książęcia jm. prymasa ww. ichm. jmp. Aleksandra Mierosławskiego pisarza ziemskiego inowrocławskiego i jmp. Andrzeja Umińskiego skarbnika brzeskiego kujawskiego uprosieliśmy i instrukcyą tymże ichmościom w potrzebach województw naszych jmp. marszałkowi koła naszego zlecieliśmy. Co zaś do publicznéj obrady należy, obligujemy ichm. pp. posłów na konwokacyą obranych, aby cum sensu totius reip. zdania swoje jednoczeli; to specialiter injungendo ichmościom, aby in ordine przyszłéj elekcyi futuri regnantis provido consilio wcześnie obstacula et incommoda publica zdrową radą amoveant, to, cokolwiek ex orbita legum wypadło na teraźniejszéj konwokacyi, jeżeli opportunitas czasu albo capacitas teraźniejszéj obrady pozwoli, skutecznie domówieli się, aby wcześnie przed sejmem electionis in præmissis propozycye umówione były et in præliminari sejmu electionis akceptowane i ratyfikowane być mogły, ne obruant przyszłego sejmu electionis potrzebnych materyj, albo żeby cale dla spóźnionego czasu non evanescant. Dla doskonalszéj zaś interesów publicznych et desideriorum nostrorum ekspresyi instrukcyą na przyszłą konwokacyą eo nomine ichm. pp. posłom od nas uproszonym jmp. marszałkowi w kole naszém namówioną zlecieliśmy, to specialiter ichmościom committendo et singularissime fide, honore et conscientia ichmościów obligando, aby na przyszłéj konwokacyi nietylko nominacyi futuri regnantis, ale minimam

meditationem (?) eligendi, albo nowego sposobu electionis albo nominationis non admittant i uchowaj Boże, aby co podobnego oppositioni nostræ et contrarium libertati exoriri miało, aby ichm. pp. posłowie instantanee donieśli województwom naszym, abyśmy in herba zabiegali szkodliwym inkonweniencyom.

Znacznéj krzywdy i publicznéj lezyi zamilczéć nie podobna, że sejmiki powtórne za uniwersałami in favorem wydanymi bez wiadomości concivium odprawują się, omissis omnibus solennitatibus jure requisitis, przez co odia domowe, niechęci między bracią mieszają obrady, sejmiki zrywają i częstokroć do niesnasków braterskich przychodzi: zaczém præcavemus to sobie, aby ichm. pp. posłowie omni cura et studio efficiant to pro lege perpetua et positiva, aby po zerwanym pierwszym sejmiku nie był wydawany powtórny z okienkiem, ale præcise naznaczony we trzy niedziele od tego dnia, którego się pierwszy sejmik zagajeł i żeby do grodu brzeskiego i inowrocławskiego był uniwersał podany. In casu nienapisanego prawa eo nomine, tedy my sami sub nexu teraźniejszéj konfederacyi cavemus i dotrzymać obligujemy się contra secus facientes tanquam legis publicæ violatores powstać i do żadnéj in futurum nie dopuścić funkcyi, co aby ichm. pp. posłowie seryo promowali et omnino do skutku przyprowadzieli, cavemus i obligujemy. Securitas interna aby od kóp swywolnych omnimode provisa była, obligujemy ichm. pp. starostów grodowych, aby ex munere officii sui requirentibus assistentiam præbeant, excessivos captivent ad judicia competentia pro sumendis pœnis oddawali i do czynienia egzekucyi debitam adhibeant curam. Ponieważ intercedentibus fatis ś. p. najj. kr. jm. komisya skarbowa radomska w tym roku niepewnie sądzić się będzie in sua cadentia, na którą obraliśmy pluralitate votorum ww. ichm. Rafała Zboży Radojewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego z województwa brzeskiego i jmp. Pawła Wolskiego łowczego brzeskiego inowrocławskiego z województwa inowrocławskiego, tedy na pierwszą kadencyą (po szczęśliwéj, daj Boże, futuri regnantis koronacyi) na trybunał radomski aby ichmośc. zjechali, obligujemy i funkcyą swoję kończeli et attendant interesom województw naszych, dla których komisya skarbowa nasza zwyczajną naznaczy pensyą.

Gdy zaś blisko imminet czas dyspozycyi czopowego podatku, tedy upraszamy ichmościów ad hanc dispositionem delegatos, aby według czasu ex limitatione przypadającego kontrakty z miastami uczynieli, ten zaś podatek do dalszéj dyspozycyi województw przy miastach

zostawili. Widząc jednak ichm. ks. Piarum Scholarum collegium radziejewskiego notabilem ruinam przez ogień w kościele poniesioną, tedy zlecamy ichm. pp. komisarzom, aby ducta proportione possibilitatis nostræ ichmościów ukontentowali. To zaś specialiter communi sensu et concordibus votis ichm. braci cavemus sobie, aby ichm. pp. posłowie na teraźniejszą konwokacyą uproszeni post exspiratum tempus convocationis non prætendant activitatem in ulteriori consiliorum tractu, ani innéj funkcyi na następujące publiczne obrady. Zabiegając jakim inkonweniencyom, któreby, uchowaj Boże, na rzeczp. albo partykularnie na województwa nasze przypaść mogły: tedy abyśmy nie byli sine consilio, uprosiliśmy ad latus jmp. marszałka naszego ww. ichm.: Bartłomieja Głębockiego podkomorzego brzeskiego, jmp. Augustyna Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, jmp. Antoniego Zakrzewskiego chorążego brzeskiego, jmp. Stanisława Sokołowskiego chorążego kruświckiego, sędziego grodzkiego brzeskiego, jmp. Adama Głębockiego stolnika inowrocławskiego, jmp. Józefa Sokołowskiego stolnika bydgoskiego, obligując ichmościów, aby in casu alicujus ingruentis periculi vel nocivi novi emergentis, juncto z jmp. marszałkiem consilio, uwiadomieli ichmośc. województwa nasze inotescencyami do grodu wydanemi, dwiema niedzielami anticipando czas zjazdu, ad subveniendum publicznéj potrzebie. Zlecamy także jmp. marszałkowi naszemu, aby in casu pokazania się kup swywolnych, albo jakich znacznych egzorbitancyj w województwach naszych, communicato consilio z pominionymi ichmościami consiliariis, napisał do jmp. regimentarza partyi wielgopolskiéj o sukurs ad coërcendam licentiam.

Zachodzącym kwerymoniom ichm. braci czyniąc dosyć, postanawiamy, aby Cygani lege publica proscripti byli rugowani z województw naszych. Gdyby zaś kto w dobrach swoich ważeł się takowych ludzi fovere, przez których szkody i wielkie kradzieże dzieją się, tedy wolno będzie każdemu injuriato pozwać do sądów kapturowych o swoję krzywdę, a in casu niewypędzenia tych proscriptorum ze wsi, wolno będzie instygatorowi sądów kapturowych pozwać contravenientem legibus publicis i naszéj uchwale pro pœnis judicii arbitrariis. Zagęszczone licencye ludzi skarbowych na pasach ac si (?) soli zamorskiéj przewożenia pilnujących za tenuty cudzoziemskich administratorum nieporownanie aggravarunt, przeto obligujemy ichm. pp. posłów na konwokacyą uproszonych, aby o te egzorbitancye nietylko się in publico uskarżeli, ale provideant securitatem stanowi ślacheckiemu od takowych

ekscesów, żeby według prawa ci ludzie sprawiali się, sól zamorską wożącym zabierali, a na drogach rozcinali, ale ślachty nie strzelali, ani rąbali, koni nie zabierali i innych inkonweniencyj nie czynili. To insuper adjiciendo, że do téj usługi skarbowéj implikują żołnierzy komputowych, którym rzeczp. płaci i skarb na nich rachuje ekspensa, o co seryo z jmp. podskarbim koronnym ichm. pp. posłowie ekspostulować będą i o oddanie contingentis soli suchedniowéj na województwa nasze provenientis, assistent jmp. żupnikowi naszemu kujawskiemu autoritate sua, aby województwa nasze odebrały swoję satysfakcyą. Którą to uchwałę na teraźniejszym sejmiku naszym postanowioną jmp. marszałkowi naszemu podpisać zlecieliśmy. — Działo się, ut supra w Radziejowie na sejmiku antekonwokacyalnym sub vinculo confœderationis.

Aleksander Wolski podkomorzy inowrocławski, marszałek konfederacyi brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, mp.— Bartłomiéj Głębocki podkomorzy brzeski kujawski, qua consiliarius. — Augustyn z Miroszewic Gąsiorowski starosta radziejowski, qua consiliarius.—Stanisław Sokołowski chorąży kruświcki, sędzia grodzki brzeski kujawski, qua consiliarius.—Józef Sokołowski stolnik bydgoski, sędzia grodzki radziejowski, mp., qua consiliarius.—Antoni Zakrzewski ch. b. k.—Adam Głębocki stolnik inowrocławski, mp.

4.

1733. *Martius*, 18. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 28.*

330. [Instructio conventus Radziejoviensis sub vinculo cofœderationis expediti.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Ramis Palmarum proxima (Martius, 30), anno Domini 1733. — Obtulit generosus Martinus Umiński.

Instrukcya ww. ichm. jmp. Antoniemu Kossowskiemu staroście przedeckiemu i jmp. Wojciechowi Sokołowskiemu podczaszemu bydgoskiemu, sędziemu grodzkiemu przedeckiemu z brzeskiego kujawskiego

i ww. jmp. Kazimierzowi Dąmbskiemu stolnikowi brzeskiemu kujawskiemu i jmp. Józefowi Grabskiemu cześnikowi brzeskiemu kujawskiemu z inowrocławskiego województw, na przyszłą konwokacyą do Warszawy na sejmiku antekonwokacyalnym w Radziejowie dnia 18 marca roku 1733 umówiona i postanowiona pominionym ichm. pp. posłom dana.

Zalecamy ichm. pp. posłom, aby na przyszłéj konwokacyi qua dignissime jo. książęciu jmci prymasowi Korony polskiéj i w. ks. litewskiego, arcybiskupowi gnieźnieńskiemu podziękowali pro cura et sollicitudine paterna około dobra pospolitego, upraszając, aby viceregia potestate et primatiali autoritate utrzymywał internam et externam securitatem i wszelkie præliminaria in ordine przyszłéj, daj Boże, szczęśliwie futuri regnantis elekcyi provido et dignissimo sensu dysponować raczeł i sam akt elekcyi jako najprędzéj złożeł.

2. Doniosą ichm. pp. posłowie, quo studio przyjęliśmy konfederacyą w województwach naszych et explicabunt intentiones nostras, które obszerniéj konfederacya nasza demonstruje.

3. Żeby zaś przyszła elekcya bez intrygów i zawodów ojczyzny solidius temperari mogła, upraszać będą jo. książęcia jmci prymasa i jw. jmp. marszałka w. koronnego, aby posłów cudzodziemskich z miejsca publicznéj obrady (usunąć?), żeby rzeczyp. nie mięszali factionibus i praktykami alienować raczeli. Jeżeliby zaś poseł cudzoziemski na granicach polskich cum accessu suo oświadczeł się, aby nie był in vescera reip. admissus, póki od jo. książęcia jmci nie będzie rezolwowany.

4. Nietylko się oświadczą ichm. pp. posłowie imieniem województw naszych, że cudzoziemca ad regimen ojczyzny non admittemus ale invadiabunt krew, życie i fortuny nasze, że to wszystko gotowiśmy sakryfikować przy opozycyi naszéj, że żadnego inszego na tron polski nie przyjmiemy tylko prawdziwego Polaka sanguine et avito genere urodzonego, wolnymi głosami obranego i przez jo. księcia prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego, nemine contradicente in campo electorali, na sejmie electionis za konsensem wszech stanów rzeczyp. mianowanego.

5. Lubo mamy intaminatæ fidei ichm. pp. posłów naszych dowody et amoris boni publici documenta, przecież fide, honore et conscientia ichmościów obligujemy, aby na przyszłéj konwokacyi nietylko nominacyi futuri regnantis, ale minimam meditationem (mutationem ?)

eligendi, albo nowego sposobu electionis, albo nominationis non admittant i uchowaj Boże, aby co podobnego oppositioni nostræ et contrarium libertati exoriri miało, aby ichm. pp. posłowie instantanee donosieli województwom naszym, abyśmy in herba zabiegli szkodliwym inkonweniencyom.

6. Znacznéj krzywdy i publicznéj lezyi zamilczéć nie podobna, że sejmiki za uniwersałami in favorem uproszonymi bez wiadomości concivium odprawują się, omissis omnibus sollennitatibus de jure observari solitis, skąd odia domowe, niechęci między bracią mieszają obrady, sejmiki zrywają i częstokroć do kolizyj braterskich przychodzi: zaczém præcavebunt to sobie ichm. pp. posłowie i o to usilnie starać się będą, aby pro lege positiva to wymogli, aby po zerwanym pierwszym sejmiku nie był wydawany powtórny z okienkiem, ale præcise naznaczony we trzy niedziele od tego dnia, którego się pierwszy sejmik zagajeł i żeby do grodu brzeskiego i inowrocławskiego był uniwersał podany a na ręce pierwszego senatora województw naszych odesłany. In casu nieutrzymania desiderii nostri, nienapisania prawa eo nomine, tedy my sami sub nexu teraźniejszéj konfederacyi naszéj cavemus i dotrzymać obligujemy się, contra secus facientes tanquam contra legis publicæ violatores powstać i do żadnéj funkcyi in posterum dopuścić obowiązujemy się.

7. Jeżeliby w Koronie lub w w. ks. litewskiém takowy pretendent znajdował się, żeby usurpativa arrogantia albo inordinata et præjudiciosa concurrentia, albo mieszaniem województw pretendował nominacyi, albo ludzi cudzoziemskich zaciągał, albo per vim chciał się utrzymywać na tronie, chorągwie podnosieł w wojsku, quod Deus avertat, scysye i praktyki formował: żeby żadnego takiego jo. książę jmość nietylko nie mianował, ale pro hoste patriæ deklarował.

8. Utrzymanie securitatis internæ et externæ aby ichm. pp. regimentarzom zalecone było, upraszać będą jo. księcia jmci prymasa, aby obligował ichmościów, ut satisfaciant funkcyi swojéj i władzy sobie powierzonéj w bezpieczeństwie rzeczyp. attendant.

9. Jeżeli kto takowy znalazł się, żeby kupy swywolne chciał protegere et sub prætextu zakazanego werbunku ludzi zbierał, aby był łapany i pœnis condignis karany.

10. O czas elekcyi jako najprędszy upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby bez odwłoki złożona była et securitas campo electorali provisa.

11. Konstytucya anni 1717 o dysydentach napisana aby inviolabiliter manuteneatur i wszyscy dysydenci od funkcyj skarbowych, administracyj ceł i dzierżaw ekonomicznych oddaleni byli. Postmagistrowie dysydenci i externi aby byli relegowani, także personæ plebejæ aby byli od ceł koronnych oddaleni, seryo ichm. pp. posłowie promovebunt.

12. Posłowie cudzoziemscy, jeżeliby się znajdować mogli w Warszawie bez promocyi quorumvis candidatorum, aby żadnych asystencyj nie trzymali, żeby multitudo et diversarum gentium humory nie przynosiły publicznemu miejscu incommoda i jakich rozterków.

13. Miasto Kraków et publica insignia aby publico præsidio muniantur, instabunt ichm. pp. posłowie.

14. Konstytucya anni 1717 in puncto rozdawania buław kilku sejmom injuriosa aby rezolwowana była, ichm. pp. posłom zlecamy.

15. Trybunały tak piotrkowskie jako i lubelskie aby były in suis cadentiis prolongowane, starać się będą ichm. pp. posłowie.

16. Ponieważ w województwach naszych znaczna jest konkurencya ichmośc. braci do usługi publicznéj, a tylko ze dwóch województw czterech posłów miewamy, zaczém instabunt ichm. pp. posłowie nasi ad remp., aby numerus posłów na sejm augeatur.

17. Invaluit abusus, że recesa sejmowe obrócieły się in sancita publica i za prawo reputantur; reces do przyszłego sejmu odłożony, którym particulariter ludzie skarbowi ekonomiéj samborskiéj służący insolenter et excessive postępujący, ślachtę do zadwornego sądu pociągają o znaczne ekscesa, zaboje i rąbanie ślachty, w tych jurysdykcyach odpowiadać nie chcą, w których ekscesa committunt, a przecież lex positiva każdego excessivum pociąga ad respondendum, gdzie delictum patratum: przeto starać się będą ichm. pp. posłowie, aby ci ludzie insolentes et excessivi coram jurisdictionibus, gdzie committunt delicta, respondeant i in suis injuriis do grodów lub ziemstwa pozywali ślachtę nie za dworem, recesa zaś wszelkie aby pro lege positiva non reputentur.

18. Justum desiderium jmp. Schleibena wojewodzica inflantskiego należyty powinno miéć respekt, zaczém promować będą ichm. pp. posłowie, aby suma na ekonomiéj rogozińskiéj ś. p. jw. jmp. Teodorowi Schleibenowi województwie inflantskiemu in tuitionem rzeczyp. erogowana i dekretami przysądzona, skutecznie i realnie zapłacona była.

19. Za rzecz potrzebną baczemy, aby artylerya koronna more innych potencyj w rzeczyp. ad statum reducta była, ale gdy widziemy,

że sumy notabiles z kwarty naznaczone in privatos usus obracają się, artylerya zaś rzeczypospolitéj ani aukcyi, ani konserwacyi nie ma: dlaczego obligujemy ichm. pp. połów, aby seryo promowowali injuriam publicam, żeby corocznie w trybunale radomskim ekspensa na artyleryą koronną erogowaną produkowana była i ekspensa juramento comprobata, a na tymże trybunale cognitio ekspens niepotrzebnych aby była osądzona i decydowana.

20. Znajduje się niesłuszny zwyczaj między pp. generałami i pułkownikami konnymi i pieszymi, że regimenty kosztem rzeczyp. erygowane, munderunki i rynsztunki i wszelkie necessaria wojenne tymże kosztem komparowane, panowie zaś generałowie albo pułkownicy też regimenta bez wiadomości rzeczyp. przedawają, nie dawszy na ekspensa regimentowe i grosza, po kilkakroć sto tysięcy za regimenty rzeczyp. biorą: zaczém cavebunt to ichm. pp. posłowie, aby in posterum ten abusus nie praktykował się w rzeczyp. naszéj; to specialissime adjungendo, aby żaden cudzoziemiec nie miał regimentu w Polszce, ale ślachcic osiadły, żeby miał zkąd odpowiedzieć in casu alicujus sive publici sive particularis delicti.

21. Ponieważ rzeczp. na konserwacyą wojska zapłatę regularną i punktualną znacznie bez wszelkiego zawodu depansuje, wojska zaś utriusque authoramenti sine omni exercitio, bez lustracyj prawem naznaczonych (bo regimenty komendy swoje na różnych miejscach mają) na leżach bez rynsztunków i należytych porządków znajdują się: zaczém ichm. pp. posłowie cavebunt in futurum, aby wojsko, albo raczéj każda partya pod komendą naznaczongo regimentarza przy obecności oficerów wszystkich, regimenty chorągwi zaś polskich, oficerowie, porucznik i chorąży z zupełnym kompletem w pole wychodzieli i tam indispensabiliter subsistant a primis diebus Maii ad ultimos dies Septembris każda partya w swojéj prowincyi.

22. Publiczna wolności jactura powinna być primæ curæ ichm. pp. posłom, że na sejmach non acceptatur oppositio ślachty braci przeciwko zerwanym sejmikom: zaczém tę krzywdę liberæ vocis tanquam pupillam libertatis omni cura et applicatione tutabuntur, żeby wolno było ślachcicowi opponenti kontradykować illegitime obranemu posłowi i publice rozeznana być powinna objekcya czyli pod starą czyli pod nową laską, choćby téż zabrał activitatem in turbido, tedy to legitimare nie powinno controversum i źle obranego posła.

23. Chcąc subvenire upadłemu miastu Bydgoszczy, które przez złość administratora Blumentala i jego superintendenta Rechembacha dysydentów do wielkiéj przyszło ruiny, że żupy z gruntu miejskiego intra mœnia miasta według dawnych praw i przywilejów zdawna zbudowane przenieśli za miasto znaczną dystancyą, przez co odjeli znaczne prowenta miastu, a na tém tam miejscu handle wszelakie, szynkowania wszelkich likworów i znaczne pożytki założeli: zaczém exponunt ichm. pp. posłowie tak znaczny przez to upadek tego miasta, aby te żupy na dawne miejsca przeniesione były, ekspostulować będą z jw. jmp. podskarbim koronnym. Którą to instrukcyą ręką własną jmp. marszałkowi podpisać zlecieliśmy.

Aleksander Wolski podkomorzy inowrocławski, marszałek konfederacyi województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego.— Augustyn z Miroszewic Gąsiorowski starosta radziejowski, qua consiliarius.—Stanisław Sokołowski chorąży kruświcki, sędzia grodzki brzeski kujawski, qua consiliarius.—Józef Sokołowski stolnik bydgoski, sędzia grodzki radziejowski, qua consiliarius, mp.

5.

1733. *Julius*, 14. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 76.*

331. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda ante festum divae Mariae Magdalenae proxima (Julius, 21), anno Domini 1733. Obtulit nobilis Stanislaus Tomaszewski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik relationis na dzień dzisiejszy 14 miesiąca lipca anni nunc currentis 1733 vigore dispositionis sejmu convocationis determinowany do Radziejowa zgromadzeni. Gdy od ichm. pp. posłów województw naszych tak na sejm convocationis jako do jo. książęcia jm. prymasa, w interesach województw naszych uproszonych, de successu zakończonego sejmu convocationis w kole naszém odebraliśmy relacyą, powinną ichmościom pro bene gesta provincia czyniemy rekognicyą, ale téż jmp. marszałkowi koła naszego nomine publico zlecamy oświadczyć podziękowanie, zostawując w sercach naszych do zawdzięczenia ichmościom nieśmier-

telną pamięć. Gdy zaś od ichm. pp. posłów naszych jesteśmy informowani, że konfederacya generalna in principalioribus punctis juramentem jest stwierdzona, zaczém i my in virtute konfederacyi generalnéj przysięgę na sejmiku teraźniejszym rota in confœderatione generali expressa wszyscy nemine excepto sponte et benevole z dobréj woli naszéj przed jw. jmp. Andrzejem Dąmbskim wojewodą brzeskim kujawskim i jmp. marszałkiem konfederacyi naszéj circa manutentionem confœderationis et exclusionis cudzoziemca wykonaliśmy.

Czyniąc zaś dosyć instituto legis publicæ, że elekcya futuri regnantis za zgodą całéj rzeczyp. pospolitém ruszeniem odprawiona być ma, wzywając wszech stanów rzeczyp. (exceptis jure victis) bez wypraw pro expeditione bellica używanych samę tylko electricem nobilitatem, kiedy zaś od jo. księcia jm. prymasa zachodzi przestroga, że niektórych concivium nociva molimina jawne są, externarum zaś potentiarum bez wszelkiego ad remp. pretekstu do zamięszania wolnéj elekcyi oczywiście oświadczona niechętna impreza, słuszne województwom naszym przynoszą konsyderacye: przetoż zabiegając szkodliwym jakim konsekwencyom, wszyscy viritim nemine excepto, kto się tylko ślachcicem mieni, tak status senatorii jako ordinis equestris, dziedzicy et quovis juris titulo et prætextu bonorum regalium spiritualium et terrestrium possessores, także ichm. duchowni bona terrestria hereditate trzymający, aby z nich poczty wyprawieli, in campo electorali pod Warszawą stanąć postanawiamy i obligujemy się. Obierając sobie za generalnego obudwu województw duktora jw. jmp. Andrzeja Dąmbskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego, którego jako są jawne erga remp. publiczne zasługi et heroici actus, w województwach zaś naszych indefessa in bonum commune studia, prace i bez wszelkiego zawodu interesów publicznych utrzymywanie, tak motivo nieporównanego jegomości kredytu obligujemy się wszyscy tak ichm. pp. rotmistrzowie, porucznicy, chorążowie i wszystka nobilitas téj a nie inszéj komendzie generalnéj parierować i do ostatniego dnia elekcyi pod tąż kommendą być i z nią się nie rozrywać. Żeby zaś dysmembracya po województwach nie była, serio præcavetur, aby nikt sparsim, albo pod znaczkiem pójść nie ważeł się pod sądem wojskowym. Do prowadzenia tedy powiatów lubo ichm. pp. kasztelanom swoich powiatów należy precedencya, gdy teraz legalibus ichmośc. są impediti negotiis: pro hac sola vice, non derogando juribus suis in posterum, ad præsens jmp. Franciszek Moszczeński kasztelan brzeski kujawski ustępuje duktu powiatu brzeskiego jmp. Antoniemu

Dąbskiemu staroście brzeskiemu, powiatu kowalskiego i przedeckiego że nie masz ad præsens jmp. kasztelana kowalskiego, te powiaty w komendzie jmp. Antoniego Kossowskiego starosty przedeckiego zostawać będą ex dispositione jmp. wojewody brzeskiego kujawskiego, jmp. kasztelan kruświcki prowadzenia powiatu kruświckiego i radziejowskiego ustąpił jmp. Augustynowi Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, województwo inowrocławskie i powiat jego ex dispositione jmp. Stanisława Garczyńskiego kasztelana inowrocławskiego dostaje się do prowadzenia jmp. Antoniemu Dąmbskiemu staroście inowrocławskiemu. Powiat bydgoski za wolą jmp. Stanisława Kościelskiego kasztelana bydgoskiego dysponowany ad regimen jmp. Radojewskiego chorążego bydgoskiego, surogatora poznańskiego, strażnikostwo zaś w téj komendzie z woli ichm. braci województw naszych in personam jmp. Aleksandra Wolskiego podkomorzego inowrocławskiego, marszałka konfederacyi województw naszych ore et dispositione jmp. wojewody brzeskiego oddane, aby tenże jegomość pod znaczkiem na miejsce wraz z nami albo téż anticipative nas o miejscu stanowiska obwieścieł et quod Deus avertat, de aliquo periculo imminenti præcustodiat; dla czego pachołków z wyprawy miasta Bydgoszczy przy sobie miéć będzie. Ponieważ zaś ad præsens jmp. Głębocki podkomorzy brzeski nie ma swojéj chorągwi, tedy przy chorągwi powiatowéj województwa brzeskiego miejsce miéć będzie. Żeby zaś pospolite ruszenie w dobrym porządku było, naznaczamy sobie popis pro die 17 mensis Augusti pod Rakutowem, nietylko dla tego aby każdy z nas decenter pro honore województw naszych compareat, ale bardziéj dla tego, abyśmy mieli indagationem, jeżeli wszyscy, którzy się na konfederacyą pisali, pod znaki podjechali, a od téj publicznéj ekspedycyi nie uchronieli się. A gdyby się kto znalazł refragarius sancitis nostris i nie stawieł się na to pospolite ruszenie, tedy takiego pro incapaci honoru i godności urodzenia ślacheckiego et pro hoste patriæ miéć będziemy, voce activa et passiva na każdém miejscu carebit et confiscatio bonorum delatori cedenda irremissibiliter executioque sądu naszego nastąpi. Abyśmy in toto adimplere mogli sancita sejmu przeszłego, tedy modum electionis jmp. marszałka na przyszły sejm electionis zachowujemy sobie ad campum electoralem.

A lubo się stany rzeczyp. na sejmie convocationis sub vinculo confœderationis zgodnie odprawionym dostatecznie opisały, gdy jednak żałosne nas expost dochodzą wieści i wiadomości, że się znajdują tak zapamiętałe i zawzięte na zgubę ojczyzny subjecta, które w kointeligen-

cye z postronnemi potencyami przez posłów ich wchodząc (w?) machinacye, in perniciem rzeczyp. knują i przysiągszy dobrowolnie na konfederacyą, (do któréj że nietylko nikogo nie przymuszano, ale nawet wzdrygających się do téj przysięgi dopuszczać nie chciano) szukają teraz media wprowadzenia wojsk cudzoziemskich in viscera regni sub colore liberi veto et quod horribilius, że się cudzoziemscy ministrowie, ut fertur, niektórymi ex senatorio et equestri ordine na danym sobie in hoc puncto skrypcie szczycą podpisami: więc takowego każdego etiam cum successoribus suis pro hoste patriæ, infami bannito et invindicabili capite cum asseclis suis mając i dobra ich aby konfiskowane były, za słuszną rzecz uznając, za przybyciem, da Bóg, naszém ad campum electoralem upominać się tego będziemy, aby na kogobykolwiek słuszna hujus criminis padła dedukcya, ad instantiam instigatoris do sądu kapturu generalnego był pozwany et pœnis superius expressis irremissibiliter był karany; co i na duchowieństwo ma extendi cum requisitione od rzeczyp. u ojca świętego, aby a sacris suspendantur et beneficiis priventur, które futurus regnans jako post perduelles wakujące bene meritis oddawać będzie.

Więc gdy wszyscy viritim wyjeżdżając, domy nasze, fortuny et cara pignora zostawujemy sine omni præsidio, a widziemy jawnie swywolnych ludzi po niektórych miejscach egzorbitancye, a zatém pewne securitatis publicæ pericula: obligujemy i upraszamy fraterne ichm. duchownych, to jest, aby z dóbr biskupstwa kujawskiego kapitulnych, opactw probostwa strzelińskiego pro hoc sola vice tak in tuitionem własnych swoich fortun jako wzajemnie i naszych, miastom zaś jkr. mci i duchownym serio injungimus, aby pachołków konnych ducta proportione facultatum z munderunkiem na koniach w granatowych katankach pod komendę jmp. Bartłomieja Wolskiego do téj wyprawy rotmistrza uproszonego na ten tylko czas sześć niedzielny, póki się z elekcyi nie powróciemy, lenungami provisos pod sądem województw naszych lub wojskowym, lub kapturowym et pœnis arbitrariis ac executione militari województw naszych irremissibiliter extendenda we czterech niedzielach do jmp. marszałka ad lustrationem comparendos wyprawieli; każdemu zaś wyprawującemu pachołka, ze wszystkiém jmp. rotmistrz po skończonéj elekcyi oddać powinien będzie, eo præcauto, aby ci pachołcy pewni i sposobni do usługi wojennéj byli, żeby nie dezertowali jmp. rotmistrza. Tenże jmp. rotmistrz z tymi pachołkami w obudwu województwach securitatem utrzymywać będzie, excessivos łapać, do sądu ichm. pp. wojskich kruświckiego i inowrocławskiego do grodów pryncy-

palnych, w których przy ichm. pp. wojskich ichm. pp. sędziowie grodzcy lub ziemscy znajdować się będą powinni, excessivos irremissibiliter sądzić i każą egzekwować.

Że zaś dotychczas wojska kwarciane znajdują się bez lustracyi, należy nam wiedzieć o zupełnym ich komplecie, zaczém obligujemy ichm. Rafała Radojewskiego podczaszego brzeskiego, sędziego grodzkiego kruświckiego z województwa brzeskiego i Pawła Wolskiego łowczego brzeskiego kujawskiego z województwa inowrocławskiego uproszonych na przyszły trybunał radomski komisarzów, aby zniósszy się ichmośc. z ichm. pany porucznikami chorągwi i ludzi cudzoziemskich oficerami komendę mającymi, jako najdoskonaléj lustracyą wojska, repartycyą w województwach naszych mającego, uczynieli. In casu niezupełnego kompletu chorągwi lub regimentu wolno będzie decessa in rem województw według prawa obrócić, in casu zaś renitentiæ lustrowania się wolno będzie ichm. pp. komisarzom zabronić płacenia contingentis impositione arresti. Gdy zaś injuriose jmp. Mierosławski pisarz ziemski inowrocławski i jmp. Umiński skarbnik brzeski kujawski posłowie do jo. księcia jm. prymasa na kapturowe sądy obrani do województwa inowrocławskiego in prima cadentia nie przysięgli, ani na powtórnéj ad importunam oppositionem: tedy teraz ad juramentum aby byli admissi, także i inni ichmośc. w laudum położeni i wyrażeni, jakoteż jmp. Szymon Jarnowski żupnikowicz kujawski i Andrzej Sokołowski do województwa brzeskiego i jmp. Wojciech Zakrzewski do województwa inowrocławskiego aby ad juramentum admittantur, miéć chcemy.

Wsie w taryfach województw naszych opuszczone, dotychczas podatku juxta tarifam anni 1676 niepłacące aby były w taryfę wprowadzone, albo per investigationem existentiarum osób w nich konotowane, aby teraz in supplementum wypraw podatek pogłównego według regestru jmp. marszałka ręką podpisanego ad manus jmp. rotmistrza zapłacieły; z czego rachunek na przyszłym sejmiku powinien być uczyniony przez tegoż jmp. rotmistrza, jako te pieniądze dysponowane będą i jak wielka z nich proweniencya będzie. Mając wzgląd super egestatem miast województw naszych, tedy one od szelężnego uwalniamy, czopowe zaś od piwa, habita ratione pogorzeli miasta Brześcia, Chodcza, ruiny Bydgoszczy, Podgórza i Wrocławka, ichm. pp. komisarze quantitates et provenientias constituent; dispositio zaś pieniędzy do przyszłego sejmiku albo zjazdu naszego reservatur. Ustawicznych miasta Bydgoszczy kwerymonij o agrawacyą od ludzi skarbowych na komorze

fordańskiéj injuste uczynioną nie możemy sine compassione ferre; także jawnéj krzywdy tegoż miasta o odebranie prowentów z żup przy mieście zbudowanych, a teraz na insze miejsce przeniesionych cum notabili diminutione prowentów in commodum województw należących movent nas, abyśmy podczas przyszłéj elekcyi z jw. jmp. podskarbim koronnym i jw. jmp. wojewodą mazowieckim traktowali o tęż krzywdę miasta Bydgoszczy, ut redeat ad sua jura et libertates. Którą uchwałę na teraźniejszym sejmiku postanowioną ręką jmp. marszałka podpisać zlecieliśmy.—Działo się w Radziejowie dnia 14 miesiąca lipca roku Pańskiego 1733.

Aleksander Wolski podkomorzy inowrocławski, konfederacyi województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego i sądów kapturowych województwa inowrocławskiego marszałek.

6.

1733. *Augustus*, 17. *Radziej. grodzka Relation. 36 f. 217.*

332. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho in vigilia festi sancti Bartholomaei apostoli (Augustus, 22), anno Domini 1733. — Obtulit nobilis Valentinus Brodowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na popis pod Rakutowo za uchwałą przeszłego sejmiku relationis postanawiony na dzień miesiąca sierpnia zgromadzeni. Czyniąc dosyć postanowieniu naszemu i stosując się według prawa publicznego o pospolitém ruszeniu i popisach postanowioném, stanąwszy viritim na miejscu pominioném, że nie mogliśmy ob angustiam czasu i nieprędkiego ichmościów braci ściągnienia się według zwyczaju distinctim ekspedyować popisa: tedy facilitando zabrania czasu uchodzącego, za zgodą nas wszytkich postanowieliśmy, aby ichm. pp. rotmistrzowie regestra ichmośc. braci spisanych komportowali do podpisu jw. jmp. Andrzeja Dąbskiego wojewody brzeskiego jako generalnego regimentarza województw, także jmp. marszałka konfederacyi naszéj, aby rękami ichmościów podpisane były, a potém, gdy pod

Warszawę chorągwie wszytkie na miejsce naznaczone ściągną się, natenczas popis według regestrów kontentować będziemy, obligując ichm. braci amore boni publici, aby ci ichmość., którzy jeszcze dla trudności swoich wybrać się nie mogli, jako najprędzéj sub rigore lege publica constituto, carentia vocis activæ et passivæ na czas i miejsce elekcyi futuri regnantis pospieszali.

Gdy zaś provecta ætas i ciężkie afekcye niektórych ichmośc. braci do téj wyprawy przeszkodzieły, tedy ichmośc. jakoto: jmp. Ziemięckiego posesora Murzynka, Samuela Ossowskiego, Gliszczeńskiego, Bądkowskiego, Gniazdowskiego, Czachowskiego, p. Ostrowskiego od teraźniejszego pospolitego ruszenia uwalniamy, innych zaś ichmośc. braci sub pœnis lege publica sancitis, aby jako najprędzéj stawali, indispensabiliter obligujemy.

Nie możemy sine sensibilitate krzywdy województw naszych i lezyi zamilczéć, że nietylko uchwałę naszę publicznie in ordine securitatis internæ przez wyprawę pachołków z dóbr królewskich i duchownych postanowioną ichmośc. duchowieństwo contempserunt, żadnych wypraw nie chcieli dać i z miasteczek wyprawić zakazali, ale, jako nas dochodzi wiadomość, przeciwko uchwale województw naszych manifest uczynili: tedy spondemus sobie abinvicem, téj lezyi in loco loci et foro competenti upomnieć się nie zaniechamy; a teraz zlecamy jmp. rotmistrzowi od województw naszych uproszonemu, aby z miasteczek królewskich i duchownych serio urgeat o wyprawę pachołków, aby z nimi invigilaret securitati domów naszych. Ponieważ jmp. marszałek konfederacyi naszéj uprosił jmp. Ruckiego in activitate obożnego dla obrania miejsca na lokacyą, tedy temuż jegomości za fatygę i ekspensy złotych półtorasta naznaczamy, na które jmp. marszałek wyda asygnacyą pominionemu jegomości do miast województw obudwu, aby to cointingens jegomości zapłacone było. Mając wzgląd na teraźniejsze incommoda miasta Kowala, które podczas teraźniejszego popisu ponieść musieli, tedy in vim nadgrody, od czopowego za ten rok i wyprawienia pachołka onych uwalniamy. Którą to uchwałę dnia dzisiejszego postanowioną i ręką jmp. marszałka podpisaną ad acta publica podać zlecieliśmy. — Działo się pod Rakutowem dnia 17 sierpnia roku 1733.

(Brak podpisu marszałka).

7.

1734. *September*, 13. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 158.*

333. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sancti Mathaei apostoli et evangelistae (September, 26), anno Domini 1734. — Obtulit generosus Jacobus Psciński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw do Radziejowa na sejmik electionis ichm. pp. deputatów z województw naszych na dzień 13 miesiąca września prawem publiczném naznaczony na miejsce zwyczajne zgromadzeni. Stosując się do prawa pospolitego i zwyczajów dawnych po uproszonym ad directionem koła naszego jmp. marszałku, obraliśmy liberis suffragiis per pluralitatem votorum ww. ichm. pp. Aleksandra Mierosławskiego pisarza ziemskiego inowłocławskiego z województwa brzeskiego kujawskiego, Antoniego Wolskiego pisarza grodzkiego kruświckiego z województwa inowłocławskiego na trybunał piotrkowski i lubelski i ten instrument electionis ichm. pp. deputatów województw naszych jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecieliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 13 miesiąca września, roku Pańskiego 1734.

Aleksander Mierosławski pisarz ziemski inowrocławski, marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego m. p. (L. S.)

8.

1734. *September*, 23. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 159.*

334. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sancti Mathaei apostoli et evangelistae proximo (September, 25), anno Domini 1734.— Obtulit nobilis Andreas Rzeszotarski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na

miejsce obrad publicznych zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. Jest za co Bogu Zastępów podziękować, że in tam afflicto statu nostro daje nam sposoby i srzodki do ratowania się i wywikłania z wszelkich szkodzących nam okoliczności, kiedy za dyspozycyą jego, widząc in solio majestatis najj. jkr. mci Augusta trzeciego, p. n. m., doznawamy szczęśliwych i łaskawych panowania jego początków, ile nam daje przez wydane uniwersały swoje motiva salutis publicæ ad coadunationem animorum et sensum z całą rzecząp.: które to doskonałe dowody mając cordi et animo, to najpierwéj przed siebie salutare bierzemy remedium, abyśmy się oświadczyli przez ichm. pp. posłów majestatowi jkr. mości, p. n. m., cum recognitione wierności naszych, obrawszy i uprosiwszy ichmośc., to jest, jmp. Józefa Trzebuchowskiego podwojewodzego inowłocławskiego, marszałka actus præsentis i jmp. Kazimierza Bielickiego; którym to ichmościom na przyszłym, da Bóg, ex limitatione sejmiku przypadającym instrukcya będzie dana i w niéj wszelkie desideria województw naszych mają być wyrażone.

A że ad pleniorem numerum ichmościów braci teraźniejszych obrad naszych nietylko transmarsze wojsk rosyjskich są przeszkodą, ale też i ichm. pp. pułkowników wojsk jkr. mci uczyniona dyspozycya na wybieranie prowiantu i furażiu niemniejszym jest impedymentem, którzy to ichm. pp. pułkownicy osobliwą impozycyą taryfy i pregrawacyą dymami na województwo inowłocławskie i powiat bydgoski nunquam practicato exemplo naprzykrzają się: więc obligujemy ichm. pp. komisarzów województw naszych, to jest, jmp. Marcina Mierzejewskiego podczaszego bracławskiego i jmp. Szymona Iwińskiego łowczego nowogrodzkiego, aby z pominionemi ichm. pany pułkownikami jkr. mci ekspostulowali nomine publico przy danym od jmp. marszałka memoryale, kto im taką wymyślną wydał taryfę; oraz ichmościów upraszać będą, aby się tą taryfą kontentowali, którą im z grodu authentice wydać injunximus, oraz aby prowiant i furaż sprawiedliwą odbierać kazali miarą, serio injungent.—Na list jmp. generała Leslego odpisać jmp. marszałkowi koła naszego præcommittimus, który ad contenta listu et vota jego wszelką łatwość oświadczy, oraz upraszać jegomości będzie, aby podwody pozabierane w województwie inowłocławskiém oddane były, w któréj materyi i do jmp. generała Zagrajskiego odezwać się także zlecamy.—Mając zaś justam compassionem nad tak ciężkiém zrujnowaniem przez nieprzyjaciela jmp. Trzebuchowskiego podwojewodzego ino-

włocławskiego, marszałka koła naszego, także i przez dwojaki ogień, którym go Pan Bóg nawiedził: więc unanimi omnium consensu deklarujemy jegomości 2,000 złp., to jest, z województwa brzeskiego złotych tysiąc, z województwa inowłocławskiego złotych tysiąc; na których odebranie ad incidentiam przyszłéj komisyi ichm. pp. komisarze asygnacye wydać z izby komisarskiéj na czopowe do miast i miasteczek tenebuntur, do czego ich præsenti obligujemy laudo. Który to sejmik i dalsze obrady nasze cum toto ejus effectu ad sufficientiorem copiam ichmościów braci do dnia 25 Octobris prorogujemy i limitujemy.—Datum w Radziejowie 23 Septembris, anno Domini 1734.

Józef Trzebuchowski p. inow. województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego koła rycerskiego marszałek, mp. (L. S.)

9.

1734. *September*, 23. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 171.*

335. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta ante festum sancti Thomae apostoli et evangelistae proxima (December, 17), anno Domini 1734. — Obtulit nobilis Andreas Rzeszotarski.

Instrukcya do najj.kr. jmci Augusta trzeciego, p. n. m., z sejmiku województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego w Radziejowie za uniwersałem jkr. mci odprawionego dnia 23 Septembris w roku 1734 ichm. pp. Józefowi Trzebuchowskiemu podwojewodzemu inowrocławskiemu i jmp. Kazimirzowi Bielickiemu komisarzowi wielkopolskiemu umówiona i postanowiona.

Jako największe nadzieje wiernych ojczyzny synów in regimine łaskawego pana pokładać należy, tak in primordiis novi principatus dobrotliwego monarchy ojczyznie integritatem, civibus salutem, legibus et libertatibus conservationem et augmentum obiecować potrzeba. Tém szczęściem publiczném animowane województwa brzeskie kujawskie i inowrocławskie, gdy o przybyciu jkr. mci, p. n. m., in viscera regni pomyślną odbierają relacyą, tak prona subjectione in venerationem ma-

jestatu jkr. mci, p. n. m., przez ichm. pp. posłów swoich z rekognicyą wierności jkr. mci, p. n. m., powinnéj excurrunt, aby przy powinszowaniu przybycia jkr. mci do ojczyzny prawdziwą wiernych poddanych wyrazili ekspresyą ku dostoiństwu jkr. mci. A jako jest regium decus et regnorum firmamentum tuitio ojczyzny, conservatio poprzysiężonych praw i swobód, tak wewnętrzne uspokojenie rzeczyp. najpotrzebniejsze sądzą województwa nasze, dlaczego upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby król jmci, p. n. m., sejm pacificationis in ordine uspokojenia publicznego zamięszania złożyć raczył.

Gdy zaś baczą województwa nasze, że dignitas primatialis książęcia jmci prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego może siła contribuere ad salutem publicam i zjednoczenia tak gwałtownych w ojczyznie dyfidencyj, więc suplikować będą ichm. pp. posłowie, aby kr. jmość, p. n. m., jako pan łaskawy i dobrotliwy jo. książęcia jmci prymasa, jmp. podkomorzego poznańskiego i innych w jednymże areście będących relaksować rozkazał.

A jako województwa nasze mają niepłonną nadzieję, że przezorna jkr. mci około dobra publicznego opatrzność componet fluctus zamięszanéj ojczyzny, corda civium do jedności przyprowadzi, a zatém tak liczne wojska w ojczyznie naszéj nie będą potrzebne: instabunt ichm. pp. posłowie i suplikować będą jkr. mości, p. n. m., aby wojska rosyjskie i swoje dziedziczne z państw rzeczyp. ewakuować raczył.

Gdy zaś pod czas teraźniejszy województwa nasze stały się acies castrorum i przez nie wojska rosyjskie densissimo agmine pod Gdańsk i nazad z pod Gdańska też wojska conjunctim z wojskami saskiemi jkr. mci ku Warszawie non sine pressura przechodziły i znacznie nasz kraj zdezelowały; a nadto z komisoryatu jkr. mci ciężkie na województwa nasze wydane dyspartymenta, którym propter egestatem populi et insufficientiam własnych dóbr posesorów nie jesteśmy capaces do wypłacenia tych prowiantów, które razem wojska rosyjskie i saskie egzekwują, tak dalece, że niektórzy possessores dóbr swoich dziedzicznych, fortun własnych odbiegać muszą: więc suplikować będą, aby jkr. mość, p. n. m., ex innata bonitate et clementia sua raczył miéć kompasyą nad zniszczonym krajem naszym.

Informuje nas vicina relatio pobliższych województw, że pogłówne na wojsko rzeczyp. per legem publicam postanowione et repartitiones

dysponowane, teraz przez wojska jkr. mci saskie tak pogłówne jako i hyberny exiguntur: więc suplikować będą ichm. pp. posłowie, aby te podatki circa possessores bonorum zatrzymane były, bo gdyby teraz wybrane były, nastąpiłyby potém chorągwiane egzekucye za repartycyami swojemi i drugi raz tenże podatek indispensabiliter zapłacić rozkazałyby sobie.

Gemitus więźniów, ślachty wojskowych w Toruniu i Poznaniu siedzących wyciska na nas chrześciańską kompasyą, zaczém suplikować będą ichm. pp. posłowie, aby ex clementia jkr. mci z więzienia uwolnieni byli.

Bacząc wielkie merita jako antecesorów jmp. Antonina Dąmbskiego starosty inowrocławskiego nietylko w województwach naszych, ale i w całéj rzeczyp., których et ad præsens non postrema daje specimina i jmp. starosta inowrocławski, więc respectibus jkr. mci pominionego jmp. starostę inowrocławskiego ichm. pp. posłowie rekomendować będą, aby ex distributiva justitia w województwach naszych mógł frui beneficio łaski pańskiéj.

Że zaś jmp. Józef Trzebuchowski podwojewodzy inowrocławski in præsenti functione existens niewinnie od wojska rosyjskiego totaliter jest zrujnowany, któremu ad internecionem wszytko zabrano i ledwie przy życiu zostawiono, także i jmp. Kazimierz Bielicki komisarz wielgopolski: więc aby de munifica manu jkr. mci jaką mogli miéć rekompensę, instant za nimi województwa nasze do osobliwego najj. kr. jmci respektu. Cætera activitati ichm. pp. posłów naszych committimus, aby co pro emolumento województw naszych baczyć będą, nie chcieli intermittere. Którą to instrukcyą ręką własną jmp. marszałkowi podpisać zleciliśmy.

Józef Trzebuchowski p. inow., województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego koła rycerskiego marszałek, mp. (L. S.)

10.

1734. *October*, 25. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 165.*

336. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum Omnium Sanctorum proxima (November, 3), anno Domini 1734. — Obtulit nobilis Andreas Rzeszotarski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na sejmik ex limitatione dnia dzisiejszego przypadający in loco publico consiliorum nostrorum w Radziejowie zgromadzeni. Kiedy in hoc infelicissimo rerum statu widziemy się być sensibiles różnemi wojsk egzotycznych egzakcyami, którym już sufficere rzecz jest nie podobna: więc abyśmy saluberrimis uti mogli remediis, co ex re proficui województwom naszym baczyć możemy, non intermittimus arripere hæcce media, przez które się salwować in ultima necessitate nostra możemy. A widząc dyspozycyą wojsk jkr. mci, p. n. m., w naszych województwach in parte lokowanych, od których summo cum præjudicio nostri nietylko impozycyą prowiantów i furażiów, ale też vel maxime ciężką pregrawacyą taryfy nigdy u nas nie praktykowanéj impetimur od ichm. pp. pułkowników jkr. mci: więc do wyższéj komendy wojsk tych uprosiliśmy ichm. pp. komisarzów, to jest, jmp. Marcina Mirzejewskiego podczaszego bracławskiego i jmp. Dominika Rudnickiego chorążyca bydgoskiego, którzy desideria województw naszych w instrumencie sobie danym expressa promowować będą.

Do ichm. zaś pp. pułkowników jkr. mci w Toruniu ad præsens będących uprosiliśmy ichmościów, to jest, jmp. Szymona Iwińskiego łowczego nowogrodzkiego i jmp. Ludwika Mękarskiego pisarza grodzkiego inowrocławskiego, z którymi ichmośc. nomine publico ekspostulować będą, ut abstineant od wybierania prowiantów i innych dyspozycyj tantisper, póki rezolucya nie przyjdzie od wyższéj ichmośc. komendy przez ichm. pp. komisarzów naszych. Ichm. pp. posłów zaś do kr. jmci uproszonych na przeszłym sejmiku obligujemy præsenti laudo, aby, jak prędko kr. mość, p. n. m., in visceribus regni stanie, pospieszyli cum reco-

gnitione majestatis et præstandæ fidelitatis, którzy według instrukcyi sobie danéj wszystkie interesa województw naszych promowować będą, aby zaś extra limites regni nie wyjeżdżali do jkr. mci, præsenti præcavemus laudo.

Ten zaś sejmik i dalszą obradę publicznych interesów województw naszych dla rezolucyi od wyższéj komendy wojsk jkr. mci, p. n. m., przez ichm. pp. komisarzów naszych cum toto effectu do niedziel dwóch ab actu præsenti limitujemy. — Działo się w Radziejowie dnia 25 Października, roku Pańskiego 1734.

Józef Trzebuchowski p. inow., województw brzeskiego kujawskiego inowrocławskiego koła rycerskiego marszałek, m. p. (L. S.)

11.

1734. *November*, 29. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 170.*

337. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta ante festum sancti Thomae apostoli et evangelistae (December, 16), anno Domini 1734.—Obtulit nobilis Andreas Rzeszotarski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione do Radziejowa zgromadzeni. Mając præ oculis tantam impositionem na województwa nasze od komisoryatu jkr. mci tak furażiów jako i prowiantów, którym sufficere nie podobna, a do tego ciężką pregrawacyą taryfy nigdy u nas nie praktykowanéj, kiedy przez ichmościów e medio nostri uproszonych i delegowanych odbieramy od tegoż komisoryatu jkr. mci sufficientem resolutionem, że nam przynajmniéj pozwala liberam dispositionem do uczynienia dysparty-mentu vigore założonych prowiantów i furażiów, wiele która wieś obudwóch województw importować ma do magazynów jkr. mci: więc do uczynienia téj dyspozycyi uprosieliśmy ww. ichm., to jest: jmp. Bartłomieja Głębockiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego, jmp. Aleksandra Wolskiego podkomorzego inowrocławskiego, jmp. Antoniego Kossowskiego starostę przedeckiego, jmp. Stanisława Sokołowskiego chorążego kruświckiego, jmp. Andrzeja Umińskiego skarbnika brzeskiego ku-

jawskiego i jmp. Kazimierza Słuckiego starostę gniewkowskiego; którzy to ichmośc. miéć będą plenariam facultatem et potestatem tak ułożenia taryf na obadwa województwa nasze adæquatis modis et mediis, jakotéż i dalszego traktatu z ichm. pany pułkownikami ad præsens w Toruniu będącymi, in virtute reskryptu i ordynansu do nich od komisoryatu jkr. mci. Cokolwiek zaś in rem województw naszych per cooperationem ichmościów subsequetur, reassumit laudo præsenti komisya w Radziejowie in crastino festi immaculatæ Conceptionis beatissimæ Mariæ, na którą ichm. pp. delegati comparebunt et in eodem termino de successu téj dyspozycyi uczynią relationem, z któréj się ichm. wszyscy incolæ województw informować będą. Ichm. pp. posłów do jkr. mci uproszonych jakośmy anteriori destynowali laudo tak et ad præsens obligujemy, aby sine omni remora pospieszyli do Warszawy z instrukcyą sobie daną i umówioną, w któréj wszelkie desideria województw naszych wyrażone promowować będą; którym to ichm. pp. posłom generalem evictionem ab omni periculo województwa nasze spondent et cavent.

Jakośmy zaś na przeszłym sejmiku habita ratione znacznego zrujnowania i dwojakiéj pogorzeli jmp. Józefa Trzebuchowskiego podwojewodzego inowrocławskiego, marszałka koła naszego naznaczyliśmy pominionemu jegomości z obudwu województw naszych dwa tysiące złp., tak też samo de unanimi omnium consensu præsenti approbamus laudo, aby z izby komisarskiéj naznaczoną sobie odebrał satysfakcyą. Któréj to podobnéj ruinie że też subjiacent ichmośc. inni, jako principaliter: jmp. Piotr Wolski łowczy kowalski, jmp. Andrzéj Umiński skarbnik brzeski kujawski, jmp. Andrzéj Bogucki, jmp. Chrząszczewski, jmp. Łukasz Rudnicki: tedy i tych ichmościów pro subsidio charitativo ex occasione znacznéj dezolacyi województwa nasze do izby komisarskiéj odsyłają, która będzie miała potestatem certo quanto ichmościów kontentować.—Działo się w Radziejowie dnia 29 Novembris 1734.

Józef Trzebuchowski p. inow., województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego koła ryceskiego marszałek, mp. (L. S.)

12.

1735. *Januarius*, 13. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 178.*

338. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta ipso die festi sanctorum Fabiani et Sebastiani martyrum (Januar., 20), anno Domini 1735. Obtulit nobilis Simon Kaszyński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich za uniwersałem najj. kr. jm. Augusta III na sejmik do Radziejowa dnia 13 miesiąca stycznia, roku Pańskiego 1735 zgromadzeni. Oświadczona najj. kr. jm., p. n. m., nietylko pomyślnym przez ichm. pp. posłów danym województwom naszym responsem, ale i dla domowego rozporządzenia, a bardziéj de bono publico pożądanego pokoju dla dalszych konsultacyj na sejmik dzisiejszy wydanym uniwersałem, corda civium województw naszych kontentuje osobliwa klemencya, że z dobroci ojcowskiéj swéj ku synom téj ojczyzny, aby tém prędzéj tranquilla fruantur quiete, nieprzestannego dodając starania swego, przez złożenie na dzień 24 currentis rady walnéj warszawskiéj salubria paccandæ reip. podaje media, za które ojcowskie staranie jkr. mci, p. n. m., wierną wyznajemy powinność.

Na którą to radę walną warszawską samym skutkiem pokazując, uprosiliśmy e gremio nostri za konsyliarzów ichm. pp. Aleksandra z Rogaczewa Skaławskiego sędziego grodzkiego inowłocławskiego i Michała Słubickiego podsędkowicza brzeskiego, którym ichm. pp. konsyliarzom, aby jmp. marszałek koła naszego instrukcyą ex mente publica ułożoną wydał, committimus. Na list jw. jmp. wojewodzie brzeskiemu odpisać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy. Komisyą czopowego województw naszych in loco solito w Radziejowie agitari zwykłą do dziś tygodnia odkładamy.

A że sejmik dzisiejszy bez limitacyi ad mentem legis zakończony, teraźniejsze zaś konjunktury ratowania się i zaradzenia potrzebują, obligujemy prośbą naszą jw. jmp. kasztelana inowłocławskiego, aby bacząc i widząc przy teraźniejszych prezurach potrzebę, raczył nas innotescentiis suis, wydawszy do grodów brzeskiego, inowłocławskiego, radziejowskiego i innych, pro exigentia dzień determinowawszy in locum consi-

liorum konwokować. Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodu radziejowskiego podać zlecamy.

Marcin Teodor Sulkowski podstoli kowalski, pisarz grodzki brzeski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp. (L. S.)

13.

1735. *Januarius*, 13. *Radziej. grodz. Relation. 18 f. 179.*

339. [Instructio.]

(Data taż sama i tenże podający).

Instrukcya ichm. pp. Aleksandrowi z Rogaczewa Skaławskiemu sędziemu grodzkiemu inowłocławskiemu i Michałowi Słubickiemu podsędkowiczowi brzeskiemu konsyliarzom na radą walną warszawską dnia 24 currentis zaczynającą się, na sejmiku w Radziejowie województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich dnia 13 miesiąca stycznia, roku Pańskiego 1735 odprawionym dana.

Kiedy osobliwą najj. kr. jm., p. n. m., nietylko przy pomyślnym przez ichm. pp. posłów danym województwom naszym responsie, ale i dla domowego rozporządzenia, a bardziéj de bono publico pożądanego pokoju dla dalszych konsultacyj na sejmik dzisiejszy wydanym uniwersale, która corda civium kontentuje, paternam województwa brzeskie i inowłocławskie kujawskie widzą clementiam, że z dobroci ojcowskiéj swéj ku synom téj ojczyzny, aby tém prędzéj tranquilla fruantur quiete, indefessa cura sua przez złożenie na dzień 24 currentis walnéj rady warszawskiéj salubria paccandæ reip. obmyśla media: więc za tak łaskawą ojcowską jkr. mci, p. n. m., pamięć województwa brzeskie i inowłocławskie kujawskie wierną majestatowi pańskiemu wyznając powinność, e gremio sui na przyszłą radę walną warszawską uproszonych ichm. pp. konsyliarzów wyżéj wyrażonych obrały i deputowały.

A ci ichm. pp. konsyliarze na tamtém miejscu, aby super integritatem praw, wolności, swobód ojczystych innatam et rectam mieli animadversionem ac custodiam, bratersko obligantur, dlaczego o złożenie sejmu pacificationis jkr. mci upraszać będą. Ciż ichm. pp. konsyliarze

krzywdy, szkody województw swych, tak przechodami wojsk rosyjskich i innych jako i dotychczas statywą w Toruniu, egzekucyami poczynione i to że concives województw dla codziennych dwojakich egzekucyj consiliis publicis adesse nie mogą: deferent i suplikować jkr. mci będą, aby mając wzgląd na transmarsze różne, na nieurodzaj znaczny jako super publicam calamitatem, od wydawania do dwóch magazenów prowiantów, furażiów województwa były uwolnione, a jeżeli do jednego magezynu, żeby alewiacyą per paternam clementiam otrzymały i uznały, curabunt. O ewakuacyą wojsk augzylyarnych pomienioni ichm. pp. konsyliarze upraszać jkr. mci nie zapomną. Oraz o eliberacyą książęcia jm. prymasa, jmp. podkomorzego poznańskiego i innych ichm. i braci ślachty w Toruniu in vinculis będących, tudzież aby jkr. mość, p. n. m., paterne wszystkich ojczyzny synów przyjmować raczył, pokornie instabunt.

Kiedy się województwa nasze dotychczas nie doczekały przybycia jmp. generała majora Reinharda, cześnika ziemi narskiéj ad præstandum levamen województwom naszym: zaczém instabunt urgentissime ichm. consiliarii z województw naszych uproszeni, aby cum ministerio wojsk saskich najj. kr. jmci także z jw. jmp. ministrem najj. imperatorowéj rosyjskiéj znióssy się, upraszali o akceleracyą jmp. generała Reinharda ad perficiendum opus do komisoryatu toruńskiego jako najprędzéj; jw. zaś jmp. ministra najj. imperatorowéj jéjm. upraszać będą, aby wydał ordynans do jmp. pułkownika Dewicza, żeby w województwie inowłocławskiém tak ciężkich nie wybierał prowiantów, de quorum genere et specie, quantitate et qualitate informować będą i upraszać, aby te egzekucye cessare mogły.

Marcin Teodor Sulkowski podstoli kowalski, pisarz grodzki brzeski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp. (L. S.)

14.

1735. *Augustus*, 16. *Radziej. grodz. Relation. 18 f. 252.*

340. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia ante festum Nativitatis beatissimae Virginis Mariae proxima (September, 6), anno Domini 1735. Obtulit generosus Antonius Gołębiewski.

My rady duchowne i świeckie i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik przedsejmowy za uniwersałem najj. kr. jm. Augusta III, p. n. m., dnia 16 sierpnia roku Pańskiego 1735 do Radziejowa zgromadzeni. Jeżeliż zawsze u najpierwszych świata monarchów i u wszystkich późniejszego wieku regnantów i statystów za najosobliwszą, najpierwszą i najzacniejszą cześć życia i honoru inter regales titulos poczytane było dulce nomen pacis, przez które opes regum et regnorum, oraz incrementa rerump. swoje zabierały początki i konserwacye; jeżeliż u najwyższych wodzów i zwycięzców świata w pół zwycięzko et ridentis fortunæ plausum przezornie bywała pax una triumphis innumeris potior: cóż dopiero całéj rzeczyp., a zatém i województwom naszym słodkiém niekiedyś panowaniem et dulcedine pacis za ś. p. najj. kr. jm. Augusta wtórego w sercach wiernych poddanych stat magni nominis umbra rozpieszczonym i rozdraźnionym, potém zaś immaturis fatis jego osierociałym i rozkwilonym a naostatku gradatim, jakoby concatenatis malis in præceps ruendo przez żałosną rzeczyp. scysyą et dissensionem animorum incommodis belli et strepitu armorum uciśnionym i wszelkich wojsk tak polskich jako i augzyljarnych pro theatro gladiatorio z ostatnią ruiną kraju przez całe biennium osobliwiéj nad inszę rzeczyp. wystawionym prowincye, mogło być pożądańszego i zbawienniejszego, jako kiedy najj. kr. jm. August III, p. n. m., insistendo vestigiis wielkiego ojca swojego przyrodzoną dobrocią swoją jegoż regias æmulando et imitando virtutes, stanów rzeczyp. agmina non armata trahit, sed pacis habentia vultum do spólnego samych siebie ratowania cogendo, ad jura Quirites łaskawie zgromadzać et in eum finem sejm pacificationis, przyjemną nomenklaturę et voce tanto principe digna na dzień 27 września w roku teraźniejszym w Warszawie składać, a przed nim poprzedzające sejmiki na dzień 16 sierpnia in ordine do obierania ichm. pp. posłów i formowania

punktów do instrukcyi pro re et necessitate temporis i nietylko w universale swoim ale i przez żywe oraculum i instrukcyą jmp. posła swojego pańskie i ojcowskie swoje ad salutem universi ściągające się refleksye i propozycye oświadczyć nam raczył. Które jako de congruo præsenti tam velle nobis quam sequi necesse est, wyznajemy majestatowi jkr. m., p. n. m., powinne dzięki i adoracyą, że inter regias curas suas nietylko dostojeństwa swojego integritatem, ale też ucalenia praw i swobód powszechnych tranquillitatem przyjąć raczył i do proponowanych od jkr. mci, jakotéż, które et tempus postulat et res materyi, do formowania instrukcyi i do elekcyi ichm. pp. posłów przystąpić intendimus.

Że zaś inter cursum consiliorum nostrorum zachodzą multæ non sine voce querelæ na ustawiczne z magazonów saskich jkr. mci egzekucye, które wielu ex concivibus nostris na teraźniejszą obradę adire prohibuerunt, drugich ex loco consilii dla tychże racyj res arcta domi retraxit: baczemy za rzecz słuszną i potrzebną województwom naszym szukać w łaskawości jkr. mci, p. n. m., præsentissimum et efficacissimum medium et remedium et in hunc finem uprosiliśmy e gremio nostri na ekstraordynaryjną funkcyą poselską do jkr. mci, p. n. m., ww. ichm. pp. Szymona Iwińskiego łowczego nowogrodzkiego, Joachima Modlińskiego żupnika województw naszych; których ichmościów fraterne obligujemy et obstringimus, ażeby w podróż warszawską jako najpilniéj wybrawszy się, tamże medio et interpositione jjww. ichm. pp. ministrów utriusque gentis naszych, wielce miłościwych panów, upraszali jkr. mci o uwolnienie penitus od nałożonych prowiantów, a przynajmniéj o znaczną jaką alewiacyą prowiantów.

Ciż ichm. pp. posłowie doniosą summam egestatem kraju et depaupertionem województw naszych tak przez znaczne nieurodzaje i inundacye, jakoteż i przez transmarsze wojsk polskich i rosyjskich, przez subsystencyą w Toruniu przez dziesięć miesięcy magazenu rosyjskiego, do którego prowianty albo za nie arbitraria taxa nakazane pieniądze wydawać musieliśmy; przez egzakcyą niemałych prowiantów a 1-a Septembris anni præteriti aż dotąd do magazenów saskich jkr. mci. Exponent gravamina od posterunków, zabieranie i wyprzęganie koni z pojazdów, posełanie ludzi na ustawiczne posługi i poczty, łąki i trawy pokoszone i wypasione; explicabunt taryfę anni 1682 być nieznośną, fałszywą, która się in actis nie znajduje, doniosą aggressiones dworów ślacheckich, probostw, plebanij i klasztorów. Expungent donatywę prowiantu pro Aprili et Majo, bądź tylko verbis speciosam, gdyż na te miesiące a prima

Septembris anni elapsi ad ultimam Maii anni currentis nastąpieła w Poznaniu conventio et satisfactio; kto dotąd nie wydał tych prowiantów, rigorose exequitur. Prosić będą o darowanie inszych miesięcy, to jest, Junium et Julium, a ktoby za nie już wydał prowiant, ażeby mu bonificetur. Wyrażą ciężką konfuzyą emeriti civis nostri jmp. Franciszka Jarnowskiego, którego po odebranym prowiancie z dóbr jego podchorąży Hrynkow pułku wielkoludzkiego wojsk najj. imperatorowéj jéjm. wziął gwałtem i kilka mil przy koniu prowadził i sam bieł, deptał, kozakom bić batożkami rozkazał: prosić będą ażeby jkr. m. rozkazał to innotescere jmp. feldmarszałkowi Menichowi, od którego urgebunt satisfactionem, ut cæteri a similibus arceantur.

Remonstrować będą supremam egestatem et miseriam miast jkr. mci Brześcia i Bydgoszczy, które, osobliwie Bydgoszcz, exotica persona jmp. Blumental przez przeniesienie składów, propinacye i insze akcydense depauperavit, a teraz stojący tam magazen nietylko ciężkimi prowiantami na nieznośną taryfę, ale też partykularnemi angaryzacyami przez zabieranie koni i ludzi i na ustawiczne posługi i pocztę, tudzież partykularnemi ekspensami pro arbitrio et necessitate stojących tam ludzi jkr. mci affligit i do téj desperacyi przywiedzione, że tu do Radziejowa turmatim przyszedszy, rozejść się sedibus relictis publicznie deklarowali, przez coby skarb jkr. mci i rzeczyp. znaczny ponosić musiał uszczerbek: więc suplikować będą ichm. pp. posłowie, ażeby jkr. mość, p. n. m., miastu temu, które niekiedyś inter prima decora rzeczp. poczytane było, łaskawie succurrere raczył. Agrawacyą od skarbu jkr. mci respektem akcyzy od soli na potrzebę domową i na prowiant dla Moskwy podczas niebytności soli królewskiéj w skarbie i podczas niewydanéj nam za kilka lat soli suchedniowéj doniosą ichm. pp. posłowie i prosić będą, ażeby jkr. mość abusum hunc et licentiam ichm. pp. superintendentów prohibere rozkazał. Co wszystko prolixiori calamo wyrazić jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy, oraz czas ad maturanda puncta dla układania instrukcyi, która longa indiget consideratione, jakoteż do obierania ichm. pp. posłów ordynaryjnych, do formowania laudi particularis desideriorum nostrorum, a niemniéj dla wysłuchania relacyi ichm. pp. posłów w interesach województw uproszonych trzyniedzielny pod dyrekcyą tegoż jmp. marszałka sobie bierzemy i zostawujemy.

Rafał Stefan Zboży Radojewski podczaszy województwa brzeskiego, kujawskiego i inowrocławskiego województw marszałek, mp. (L. S.)

15.

1735. *September*, 13. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 272.*

341. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda pridie festi sancti Lucae evangelistae (October, 17), anno Domini 1735. — Obtulit nobilis Josephus Stawski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy, to jest, in crastino sejmiku deputackiego na sejmik boni ordinis prawem publiczném pozwolony i w województwach naszych zdawna praktykowany do Radziejowa zgromadzeni. Chcąc uczynić w województwach naszych stante hac calamitate publica z wojskami saskiemi w województwach naszych stojącemi w ciężkich prowiantach moderacyą, ponieważ na przeszłym sejmiku uprosiliśmy byli ichm. pp. posłów województw naszych do jkr. mci, p. n. m., gdy teraz z relacyą na teraźniejszy kongres nasz przybyli, odebraliśmy od ichmościów bene gestæ provinciæ relacyą: więc przy podziękowaniu ichmościom za prace i fatygi, życząc sobie in evitabili pressura jakikolwiek uczynić levamen, bierzemy przed siebie sposób uchronienia się niepraktykowanéj nigdy w województwach taryfy, to jest, modum wydawania prowiantów w województwie brzeskiém na taryfę tysięczną, w województwie inowłocławskiém na taryfę 54 dymy wynoszącą, która żeby nie wynosiła dystrybuty prowiantów in minutissimas partes podzielonéj, tedy tęż samę taryfę octies multyplikujemy, aby wynosiła dymów 432. Do dystrybuty rozłożenia tego prowiantu uprosiliśmy z powiatu brzeskiego, radziejowskiego i kruświckiego w. jmp. Szymona Iwińskiego łowczego nowogrodzkiego, z powiatu kowalskiego i przedeckiego w. jmp. Moszczyńskiego pisarza grodzkiego kowalskiego, z województwa inowłocławskiego jmp. Aleksandra Wolskiego podkomorzego inowłocławskiego i w. jmp. Kossowskiego cześnika inowłocławskiego, obligując ichmościów, aby prowiant według konwencyéj teraźniejszéj warszawskiéj umówionéj proportionaliter według taryf wyżéj wyrażonych rozłożyli. Do którego wydawania prowiantu wszystkie wsie novæ erectionis i w taryfach opuszczone proportionaliter należéć będą; interea, póki taryfy

ichm. pp. pułkownikom oddane nie będą, upraszać będą ichm. pp. komisarze jmp. generała Klinemberka, aby egzekucye do oddania taryfy zatrzymane były; będą mieli animadwersyą ichm. pp. komisarze, aby wsie złączone diversorum possessorum distincte rozłączone były, także wójtostwa i sołestwa.

Justa desideria, jakoto konflagraty, gradobicia znaczne, zniszczone dobra przez subsystencyą obozów w osobliwéj należy miéć konsyderacyéj: zaczém tych wszystkich ichmościów jakoto: jw. jmp. podkomorzego inowłocławskiego na Zakrzewie, Krajewicach, Chrostowie, Woli Bachornéj, Gęsinie przez grad ad internecionem wszystkie wybite zboża, budynki od wichrów zrujnowane w., jmp. Sokołowskiego chorążego kruświckiego dobra Morzyce i Niegibalice znacznie ogniem z śpichrzami, stodołami, zbożami funditus spalone, dobra w. jmp. Józefa Grabskiego cześnika brzeskiego kujawskiego Seroczki, gradem funditus wszystkie wybite zboża, dobra Koneck przez ogień i przechodzące wojska, także przez konsystencyą jmp. majora Gursztofa kilkanastą niedzielną bardzo zrujnowane tak w budynkach jako akcydensach, dobra Przywieczerzyno w. jmp. Sokołowskiego sędziego ziemskiego brzeskiego przez przechodzące wojska po Nadwiślu funditus zrujnowane zabraniem inwentarzów, dobra Bachorka jmp. Wolskiego przez konsystencyą wojska polskiego przez kilkanaście dni stojącego funditus zrujnowane, dobra Wysocinek jmp. Ziemeckiego także ciężko zrujnowane, dobra Toporzyszczewo w. jmp. Fińskiego pisarza przedeckiego prawu służące, ogniem i gradobiciem zniszczone, dobra Łowiczek i Kamieniec w. jmp. Słubickiego podsędkowicza brzeskiego także ogniem i gradobiciem zdezelowane, dobra Bierzwino jmp. Umińskiego, część w Kościelcach, część w Stępinie jmp. Kazmierza Janowskiego, dobra Ciepliny jmp. Czarnockiego, dobra Smolsk i Wola Pirowa, dobra Wilkostwo jmp. Rudnickiego, dobra Łąkie jmp. Miecznikowskiego, miasteczko Izbica, Służew, Gniewkow, miasta Brześć, Kowal, Bydgoszcz do przyszłéj komisyi odkładamy, aby ichm. pp. komisarze seriam investigationem zrujnowania tych dóbr i na przyszłym sejmiku sufficientem uczynili relationem, eo præcustodito, aby komisya w żadne largicye nie wdawała się, oprócz naznaczonéj pensyi jmp. Szymonowi Iwińskiemu łowczemu nowogrodzkiemu i Joachimowi Modlińskiemu żupnikowi województw naszych pro expressis na dwie podróże do Warszawy errogatis każdemu z jegomości po złotych ośmset już in antecessum naznaczonych, na które izba komisarska asygnacye wydać powinna będzie.

Obieranie ichm. pp. komisarzów do Radomia na komisyą skarbową do przyszłego sejmiku relationis odkładamy.—Ponieważ in tam angusto województw naszych statu nie możemy być capaces płacenia podatku przy ciężkich prowiantach na wojska cudzoziemskie: tedy w. jmp. marszałek napisze do ichm. pp. asygnataryuszów, aby desistant od egzekucyéj, póki prowiantów województwa nie uspokoją i do zakończenia sejmu, póki rzeczp. non resolvet insupportabilia onera razem płacenia podatków i prowiantu na wojsko, które bez kompletu, bez likwidacyéj wyciska podatki.

Mając wzgląd na nieustające querimonias miasta Bydgoszczy, któremi od administratora wójtostwa bydgoskiego gravatur, o co wójtostwa ordynowały listowną rekwizycyą do jw. jmp. wojewody mazowieckiego i respons na swoję ekspostulacyą otrzymały in favorem miasta Bydgoszczy: więc tenże sam respons ad oppositionem gravaminum suorum miasta Bydgoszczy przeciwko temuż administratorowi oddać zleciliśmy. Teraźniejszą uchwałę naszę w. jmp. marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać i ad acta castrensia Radziejoviensia podać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 13 miesiąca września roku 1735.

Józef Pomian z Grabia Grabski cześnik brzeski kujawski, marszałek województwa brzeskiego i inowrocławskiego, mp.

16.

1735. *September*, 19. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 260.*

342. [Instructio pro comitiis ordinariis Varsaviæ celebrandis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta in crastino festi sancti Mathaei apostoli et evangelistae (September, 22), anno Domini 1735. Obtulit nobilis Antonius Bieliński.

Instrukcya ww. ichm. pp.: Bartłomiejowi Głębockiemu podkomorzemu brzeskiemu kujawskiemu, Józefowi Sokołowskiemu stolnikowi bydgoskiemu, sędziemu grodzkiemu radziejowskiemu z województwa brzeskiego kujawskiego i Antoniemu Zboińskiemu podstolemu bydgoskiemu, Józefowi Dąbskiemu wojewodzicowi brzeskiemu kujawskiemu z województwa inowłocławskiego na sejm pacificationis w Warszawie

immediate przypadający na sejmiku dnia 19 września roku Pańskiego 1735 w Radziejowie uproszonym posłom dana.

Jako publicznego szczęścia z opatrzności jkr. mci, p. n. m., affulgent inauguracye, tak partykularnie województwom naszym inter mille incommoda et ærumnas będącym nieomylną obiecuje nadzieję, że na teraźniejszym sejmie pacificationis łaskawa kr. jm., p. n. m., dobroć tranquillitatem publicam et pacatam interne remp. zostawa in portu felicitatis.

Aby tedy rzeczp. nasza zupełne uspokojenie mieć mogła, instabunt ichm. pp. posłowie województw naszych do kr. jm., p. n. m., o ewakuacyą wojsk tak saskich jako i rosyjskich jako najprędszą sine gravamine rzeczyp. Jeżeliby opozycya była, że przed obraniem marszałka ta ilacya resolvi nie może, tedy suplikować będą jkr. mci, p. n. m., aby seorsivo diplomatę asekurował rzeczp. de evacuatione i kazał wydać z kancelaryi swojéj ordynanse do ruszenia z granic polskich. Jeżeliby zaś kontrowersya oriri miała de securitate kr. jm., p. n. m., tedy ichm. pp. posłowie nasi inibunt media z całą rzecząp. de securitatę kr. jm., p. n. m. i uspokojeniu publiczném, żeśmy gotowi etiam viritim asystować kr. jm., a przy tych rzeczyp. sponsyach oponować się będą ichm. pp. posłowie województw naszych etiam cum discrimine sejmu.

Żeby tedy z jakiéj nieprzyjaznéj impostury non oriantur scrupuli de libera electione et salvo jure vetandi, upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby ta pupilla libertatis et jura cardinalia in pleno robore et vigore zostawały, aby libera electio królów polskich independenter odprawowana była i żadnemi subtilitatibus non derivet in successores panującego monarchy, ale żeby według praw staropolskich i konstytucyj eo nomine postanowionych, prævііs omnibus solennitatibus de jure requisitis, odprawowana była.

Jeżeliby rzeczyp. zdało się militiam trybem cudzoziemskim augere, co że obszerniejszego potrzebuje czasu, tedy serio animadvertent, aby wojsk królewskich jkr. m., p. n. m., nie przyjmowano w komput rzeczyp. na płacą od niéj pochodzącą, ale żeby militiam narodu polskiego i litewskiego wystawiając, do jéj porządku i komendy oficerów Polaków, viros idoneos i pułkowników bene possessionatos dobierali. „Gdy zaś invaluit abusus w rzeczyp. naszéj, że pp. pułkownicy regimentów pieszych lub konnych inscia et inconsulta rep. regimenty przedawają: tedy cavebitur na przyszłym sejmie, aby ten abusus in perpetuum był abrogowany i kupujący pułkownik, aby ad instantiam cujus-

vis do trybunału skarbowego radomskiego od regimentu i kupna swojego był odsądzony i regiment utracił, a przedający aby summam illegitime lucratam parti prosequenti restituat; o co wolno będzie województwom tym czynić per suos instigatores albo plenipotentiarios, którzy zasługi na ten regiment wypłacają.

Że zaś na zapłatę regularną wojsk rzeczyp. znaczne erogantur sumy, a nierówno prowincya małopolska z wielkopolską importat, tedy starać się będą seryo ichm. pp. posłowie, aby coæquatio podatków æqualiter na zapłatę wojsku provisa była, żeby genus contributionis pogłównego odmienili.

Artylerya koronna decus et robur militiæ nullo ordine et dispositione rzeczyp. naszéj observata, a znaczne na konserwacyą jéj postanowione proventus in privatos convertuntur usus: przeto cavebunt ichm. pp. posłowie, aby corocznie na komisyi skarbowéj radomskiéj jw. jmp. generał artyleryi koronnéj reddat rationem perceptorum et expensarum na artyleryą koronną, a na sejmie każdym per delegatos ex senatorio ordine et equestri lustracya cekauzów obserwowana będzie.

Żeby zaś regimenty rzeczyp. kosztem erygowane na prywatnych usługach generałów i pułkowników swoich nie tracili inaniter rysztunków i moderunków, cavebitur per sancita publica, aby żaden z ichm. pp. senatorów i starostów grodowych nie miał regimentu pod komendą i dyrekcyą swoją i żeby żaden z ichm. pp. generałów i pułkowników per constitutionem na komisyą radomską nie był delegowany, ani z województw obierany.—Seditionis belli z okazyi wprowadzenia wojsk koronnych i w. ks. litewskiego w pograniczne państwa, żeby jakie non oriantur, a trzymając z sąsiedzkimi monarchami fœdera pacis et tranquillitatis, nad co nic jucundius et pretiosus być może, zlecają województwa ichm. pp. posłom, aby w prowadzeniu wojsk za granicę caveant constitutione condenda.

Lubo należy każdemu kawalerowi przez punkt honoru dawać kredyt, aby jednak rzeczp. ugrontowana była in fidelitate komendujących, tedy każdy generał i pułkownik obejmujący komendę super fidelitatem jkr. m., p. n. m. i rzeczyp., aby przysięgę wykonał. — Ministeria belli et pacis aby na sejmach salvo jure incompatibilitatis rozdawane były.

Pensando wielkie w rzeczyp. zasługi, osobliwie jo. księcia jm. prymasa koronnego i w. ks. litewskiego, aby kr. jm., p. n. m., distincto respectu chciał præmiare, tudzież aby circa leges et immunitates primatialis dignitatis był zachowany, aby præjudiciosa dignitati jego atten-

tata, jeżeliby jakie wyniknęły, in sequelam nie były pociągnione; także jo. księcia jm. biskupa krakowskiego stateczną i ustawiczną przy znacznych ekspensach erga majestatem persewerancyą osobliwemu jkr. m., p. n. m., zalecą respektowi, aby go swoją pańską kontentował munificencyą.

Merita znaczne in rep. jw. jmp. wojewody sandomierskiego interpozycyą swoją rekomendować będą promocyą do wielkiéj buławy, tudzież jw. jmp. wojewody brzeskiego kujawskiego stateczną wierność remonstrować będą ichm. pp. posłowie, aby a singulari munificentia kr. jm., p. n. m., był pamiętny prac i ekspens znacznych jego.

Zasługi jmp. podskarbiego nadwornego koronnego zalecą osobliwéj pamięci kr. jm., p. n. m.

Rezydencya jmp. podkomorzego poznańskiego sub stricta custodia wojska rosyjskiego przez drugi rok przeciągniona aby łaskawego jkr. m., p. n. m., serca znalazła levamen, suplikować będą instantissime ichm. pp. posłowie et remonstrabunt, że particulari intentione sua tylko executus wolą rzeczyp., aby z dobrotliwéj jkr. m., p. n. m., dyspozycyi był restitutus libertati.

Jeżeliby się pro objice zdała przeciwna uspokojeniu publicznemu rezydencya niektórych ichm. pp. senatorów et ex ordine equestri concivium w granicach pruskich, tedy ichm. pp. posłowie suplikować będą jkr. m., p. n. m., aby paterne et clementer rewokować ich raczył, offerendo im amnestiam et abolitionem præteritorum.

Ponieważ konjunktury zamięszanego czasu dały okazyą injuriæ publicæ et læsioni jurium w różnych subseliach i aktach publicznych, tedy præcavebunt ichm. pp. posłowie serio, aby cokolwiek ex orbita legum wypadło, swojéj władzy et illaesæ integritati restituatur. Z znaczną krzywdą województwa et injuria praw koronnych extraneis et impossessionatis województw rozdawane urzędy, starostwa grodowe, panis bene merentium, ad importunam instantiam et malam informationem cancellariæ wychodzą przywileje: przeto starać się będą ichm. pp. posłowie nasi, aby distincto sancito teraźniejszego sejmu præcaveatur, aby wolno ślachcicowi było pozwać do trybunału intrusum juris quæsitorem i dowieść mu w trybunale illegitime otrzymany przeciwko prawu przywilej, a potém rem evictam demonstrowawszy kancelaryi koronnéj, żeby przywilej inszy na tenże honor lub starostwo grodowe, lub tenutę delatori possessionato był oddany.

A że starostwa grodowe i tenuty znaczne in commodum possessorum important proventus, a kwarta do skarbu koronnego non adæquate płacona z pomienionych starostw i tenut bywa, promovebunt ichm. pp. posłowie województw naszych, aby proportionata pomienionych kwart bywała persolutio.

Godnych zasług jmp. Radzińskiego kasztelana czerskiego na pułkownikostwie znaku husarskiego najj. kr. jm. Augusta wtórego, p. n. m., przywilejami i patentami ac possessione hujus officii solidatum, zalecą kr. jm., p. n. m., aby circa hoc munium juribus et meritis suis correspondens był zachowany.

A ponieważ zasługom wojennym sanguine quæsita merces sterilescere nie powinna, suplikować będą ichm. pp. posłowie województw naszych za sukcesorami ś. p. jw. jmp. Dorpowskiego wojewody łęczyckiego, pułkownika znaku husarskiego najj. śp. kr. jm. Augusta wtórego, aby kapitulacye należące jemu (na które znaczne azardował substancyi swojéj portiones i chorągiew tę jkr. m., p. n. m., proprio peculio in arduo rzeczyp. statu utrzymywał) aby ex liberalitate jkr. m., p. n. m., successores odebrali rekompensą; do tego respektu sukcesorów ś. p. jw. jmp. Andrzeja Dąmbskiego wojewody brzeskiego kujawskiego zalecą łaskawéj jkr. m., p. n. m., pamięci i szczodrobliwości, aby de pane bene merentium aliqua gaudeant portione.

Doznaliśmy præsenti statu infelici rzeczyp., że wojska koronne utriusque authoramenti żołdem rzeczyp. należycie prowidowane na leżach tylko w zupełnym znajdowały się kompucie, gdy zaś nastąpiła pora wojenna, w regimentach żadnego nie było zupełnego kompletu, pod chorągwiami polskiemi ledwo po kilka znajdowało się osób, a zatém nulla była figura wojska rzeczyp., kompania porozjeżdżali się do domów, oficerowie zaś cudzoziemscy privatam cassam gażami swojemi zbogacili, gemejnu do usługi publicznéj nie wystawili: zaczém instabunt serio ichm. pp. posłowie, aby polskiego wojska absentujący się od usługi publicznéj pro desertoribus castrorum reputentur i te zasługi, które na leżach pobrali, aby restituant województwom, w których zasługi wybierali i te decesa aby się in commodum województw według prawa obróciły; pułkownicy zaś regimentów reddent rationem na przyszłych komisyach skarbowych radomskich de perceptis z województw stipendiis, jako się obróciły i sami rzeczyp. porucznicy chorągwi polskich, pułkownicy regimentów existentiam kompletów komprobować juratorie powinni będą na komisyi radomskiéj.

Zatrzymane per calamitatem publicam et inundationem wojsk cudzoziemskich niektóre ćwierci wojsku koronnemu, ponieważ propter calamitatem publicam et impossibilitatem zrujnowanego kraju, insufficientiam egestatis publicæ płacić go województwa nasze nie mogą, bo ciężkiemi czatami, wojska koronnego paletami, subsystencyami, przechodami enervati tantis oneribus, województwa sufficere nie mogą: przeto instabunt ichm. pp. posłowie nasi, aby województwa nasze ex ratione calamitatis et egestatis publicæ od dwóch ćwierci uwolnione były.

A ponieważ fama publica indicat, że kr. jm., p. n. m., znaczne miliony w Polszce in aliquos dysponował usus, suplikować będą ichm. pp. posłowie, aby skarb jkr. m., p. n. m., repetat wydane miliony od tych, którzy się ich tykali, a rzeczp. aby nie była in onere restitutionis.

Lubo nastąpił dekret przeszłego sejmu w sprawie toruńskiéj o krzywdę boską i lezyą najświętszéj Matki jego, przecież luterskie dogmata dyktują sposoby do wzruszenia osądzonéj sprawy i u potencyi dysydentskich predykant luterski toruński Gerett czyni molimina zamięszania publicznego et bellum religionis promovet: przeto obviabunt ichm. pp. posłowie przeciwko dysydentom pestiferæ collusioni i promowować będą, aby dekret przeszły na Geretta ferowany przyszedł ad executionem; także przeciwko konspiracyom przeszłego prezydenta Meysnera aby indilate komisya naznaczona była et deducto crimine, aby adæquata pœna na jego molimina redundatur executivi sanciti.

Czyniąc dosyć querimoniis ichm. obywatelów województw naszych przeciwko jurysdykcyom miasta Torunia, że w sprawach justæ liquidæ inscriptionis sprawiedliwego długu z debitorami kupcami doczekać się nie mogą i więcéj ekspensy i litigiarum juris wychodzi, niżeli samo negotium meretur: zaczém instabunt, aby każdy injuriatus amputatis omnibus exceptionibus et dilationibus jure hospitum krzywdę swoję mógł windykować.

Egzorbitancye wojsk saskich, które bez wszelkiego respektu stanu ślacheckiego po dworach exercentur, immunitatis ecclesiasticæ nulla securitas, querulantibus nulla satisfactio, po egzekucyach większa konsumencya alimenti i furażiu, niżeli prowiantu prætensio correspondet: zaczém urgebunt ichm. pp. posłowie satisfactionem tak słusznéj pretensyi województw naszych.

Znajduje się wiele w dobrach królewskich possessores, którzy post jus extinctum emphyteusis insistunt possessioni, zaczém supplicabunt do kr. jm., p. n. m., aby post extenuatas possessiones wróciły się te

dobra ad dispositionem jkr. m., p. n. m.; inni zaś possessores przez delaty zatrzymanych podatków poodbierali dobra et jure donationis illegitime pootrzymowali przywileje, aby te skasowane były, promovebunt ichm. pp. posłowie i libera tych dóbr exemptio (salvo calculo de proventibus) pozwolona była.

Zabrany w niewolą jmp. Bartoszewic aby był uwolniony z aresztu, suplikować będą.

Jura patronatus toties proponowane na sejmach że dotąd nie wzięły swego skutku, instabunt ichm. pp. posłowie, aby ichm. księża opaci secundum jura et privilegia sua in electionibus et manutentione opactw swoich konserwowani byli.

A że cum præjudicio jurysdykcyj ziemskich i grodzkich konsystorze do sądu swojego causas juris pociągają et in cognitiones jurium udawają się, zaczém ichm. pp. posłowie procurabunt serio, aby jurysdykcyom ziemskim i grodzkim non inferatur præjudicium, żeby żadna causa juris w konsystorzu się nie sądziła, præcavebunt.

Usurpatio tituli starostwa gębickiego nunquam practitata, aby in præsenti possessore była abolita i zniesiona.

A ponieważ na przeszłych sejmach nastąpiły nobilitacye personarum ignotarum, obligujemy ichm. pp. posłów, aby na żadną nobilitacyą ani indygenaty nie pozwalali, owszem promovebunt, aby napisane było prawo, żeby na przeszłym sejmie anni 1726 nobilitowani deducant originem urodzenia swego authenticis documentis. Kiedy stante turbulento reip. statu żadnéj województwa nie brały soli, zatém commovemus ichm. pp. posłów, ut instent, aby sine intermissione czasu wszystka zatrzymana sól defluitari i województwom distribui mogła.

Ponieważ przeciwko prawu recenter napisanemu zakazano, aby prywatne myta i cła nie były wybierane, tedy promowować będą ichm. pp. posłowie nasi, aby te przywileje subreptitie otrzymane et constitutionibus regni nie aprobowone nullius sint valoris; także urgebunt, aby po dobrach ślacheckich privata autoritate nie były zakładane cła ani przy komorze. Ponieważ kupcy pograniczni cum præjudicio rzeczyp., unikając zapłaty ceł, wprowadzają znaczne towary pod różnemi protekcyami i one in privatis locis cum præjudicio kupców nacyonalnych przedają i przez to skarb jkr. m., p. n. m. i rzeczyp. enervant, kupców depauperant: zaczém starać się będą ichm. pp. posłowie, aby ci extranei non enervent ærarium publicum i obywatelów miast rzeczyp.

Zrujnowane miasto Bydgoszcz na trakcie lokowane, e munitionibus od skarbowych wycieńczone, gdy już przyszło ad ultimam egestatem, starać się będą ichm. pp. posłowie omni meliori conatu, aby od cła na komorze fordańskiéj uwolnione były, ponieważ kupcy za Fordanem mieszkający nie płacą cła na komorze fordańskiéj, taniéj towary swoje przedają et per vias incognitas przeprowadzają, dlaczego w mieście Bydgoszczy wszelkie commercia upaść musiały.

Krzywdy znaczne concivium nostrorum jmp. Trzebuchowskiego zrujnowanego ad internecionem od ludzi rosyjskich, jmp. Dąmbskiego chorążego kowalskiego, Sulkowskiego podstolego kowalskiego promowować będą, aby z łaski jkr. mci, p. n. m., premiowani byli.

Ponieważ ex bene placito województw naszych et libero assensu ichm. pp. posłów nastąpił jurament in eam rotam, „iż evacuationem wojsk cudzoziemskich seryo, etiam cum discrimine sejmu, także confirmationem liberæ electionis et juris vetandi promowować będę z innemi województwy, securitatem publicam jurium cardinalium promowującemi, konformować się będę, tak mi Panie dopomóż etc.:“ tedy czyniąc dosyć poprzysięgłéj obligacyi swojéj, ichm. pp. posłowie podaną sobie instrukcyą in omnibus punctis manutenebunt. Którą to instrukcyą jmp. marszałkowi koła naszego ręką jego własną podpisać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie die et anno, ut supra.

Antoni Fiński wojski bydgoski, pisarz grodzki przedecki, brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw marszałek.

17.

1736. *September*, 11. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 417.*

343. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia ante festum Exaltationis sanctae Crucis proxima (September, 11), anno Domini 1736. — Obtulit nobilis Albertus Brudnicki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskie-

go województw zjechawszy się na dzień 11 miesiąca września roku Pańskiego 1736 na sejmik gospodarski. Ponieważ intercesserunt fata godnéj pamięci jmp. Pawła Wolskiego łowczego brzeskiego kujawskiego, komisarza na trybunał radomski, uprosiliśmy zgodnemi głosami na miejsce jego jmp. Stanisława Sokołowskiego chorążego inowłocławskiego z województwa brzeskiego kujawskiego, z województwa zaś inowłocławskiego jmp. Rafała Zboży Radojewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, inante już obranego na komisyą radomską, za plenipotenta zaś od województw naszych do Radomia jmp. Antoniego Lenieckiego wiceregenta radziejowskiego; którym to ichm. pp. komisarzom, jakoteż jmp. plenipotentowi konsolacyą według zwyczajów dawnych w naszych województwach z czopowego i szelężnego naznaczamy. Tymże ichm. pp. komisarzom likwidacyą ichm. pp. wojskowych ab anno 1733 ad annum 17 .. zalecamy i aby jak teraz tak i nazawsze ichm. pp. komisarze wizytowali co kwartał jak polskie chorągwie tak i cudzoziemskiego autoramentu w naszych województwach konsystencye swoje mające, hoc adjuncto, aby ci ichm. pp. wojskowi, którzy stante interregno non comparuerunt do okazyi, chorągwi nie pilnując, onę dezertowali, wybrane comportent zasługi.

Soli suchedniowéj, lubo na województwa nasze trzy zatrzymane należały defluitacye, województwa półtorą się kontentują bez grzywien, którą to sól jmp. żupnik kujawski odebrawszy od skarbu, dystrybutę jéj uczyni województwom. Z przeszłoroczněj zaś defluitacyi połowę soli dysponujemy na ichm. pp. posłów w roku przeszłym na sejmie w Warszawie będącym w nadgrodę ich prac i fatyg pro bono publico z honorem województw naszych podjętych, salvo contingenti jmp. żupnika; od któréj to soli ichm. pp. posłowie grzywny skarbowi zapłacić będą powinni, drugą zaś połowę pan żupnik województwom dystrybuować będzie.

A ponieważ komisya obstantibus legalitatibus tak długi czas się nie agitowała, tedy reasumpcyą téjże województw komisyi na przyszłym, da Bóg, sejmiku relationis die 24 præsentis determinować będziemy; naktórym to sejmiku medium rekompensowania fatyg i ekspens in obsequium województw ichm. pp. Iwińskiego łowczego nowogrodzkiego, jmp. Modlińskiego żupnika kujawskiego komisarzów do komisoryatu warszawskiego podjętych obmyślić mamy; ante omnia zaś 100 talerów bitych już przez laudum inante ichmościom naznaczonych zapłacenie obmyślone być ma. — Mając także wzgląd na wielkie ruiny, dezolacye dóbr, kombustye przez

wojska rosyjskie i inne concivibus nostris, jakoto ww. ichm. pp.: jmp. Dąmbskiemu chorążemu kowalskiemu, jmp. Umińskiemu skarbnikowi brzeskiemu kujawskiemu, jmp. Kolczyńskiemu podczaszemu inowłocławskiemu, którym to ichm. wojska przechodzące przez marsze, transmarsze funditus dobra porujnowały, jakoteż jmp. Józefa Kaczkowskiego komornika ziemskiego brzeskiego kujawskiego, ichm. pp. Zagajewskich dwóch braci, jmp. Bartłomieja Wolskiego, ichm. pp. Besiekierskich, jmp. Łąckiego, jmp. Józefa Łakińskiego, jmp. Trzebuchowskiego, jmp. Morzyckiego, jmp. Orlemesa sposób w tak wielkich ich stratach konsolacyi obmyślić mamy; na który także sejmik desideria miast, które supliki podały, odkładamy. Interes zaś wielebnych ichm. ks. Scholarum Piarum na przyszłéj, da Bóg, komisyi województw do uspokojenia powinien być obmyślony.

Instancyalne listy jmp. marszałkowi naszego teraźniejszego kongresu imieniem całego koła do jo. księcia jmci prymasa w interesie jmp. Brzychwy concivis nostri, aby jmość ks. opat trzemeszyński desistat od tych krzywd, które zaczął mu czynić, do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego za jmcią ks. Kołudzkim kanonikiem kruświckim, aby go ex vacantibus beneficiis præmiare raczył, za jmcią ks. Marcinem Moszczeńskim proboszczem biezdrowskim, aby mu dawno deklarowaną kanonią kujawską jw. jmość ks. biskup conferre raczył, napisać zlecamy.

Józef Wysocki skarbnik bydgoski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp. (L. S.)

18.

1736. *September*, 24. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 427.*

344. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta ante festum sancti Michaelis archangeli proxima (September, 27), anno Domini 1736. — Obtulit generosus Adamus Kamiński.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskie-

go województw na sejmik relationis po sejmie szczęśliwie zakończonym w Warszawie w roku teraźniejszym odprawionym, na dzień 24 miesiąca września roku 1736 do Radziejowa zgromadzeni. Gdy rzeczp. nasza post scissiones diversas et discordes civium animos do szczęśliwéj przyszła jedności i na sejmie blisko przeszłym pacificationis wszystkie umorzone dyfidencye, a zatém securitati publicæ internæ et externæ provisum: chcąc remp. dotąd inermem nietylko mieć consiliis tutam, ale armis munitam, inter sancita publica rzeczp. wojska regularnego aukcyą postanowiła, zostawiwszy komisyi modum tak wystawienia wojska jako i dla niego obmyślenia regularnéj i niezawodnéj zapłaty:—więc i województwa nasze inter ærumnas et calamitates publicas ab anno 1733 do tego czasu sine respirio etiam per calamitates publicas zniszczone i zrujnowane ad commune subsidium rzeczyp. pro modulo suo succurrere nie wzdrygają się. Dlaczego ww. ichm. pp. komisarzom jmp. Bartłomiejowi Głębockiemu podkomorzemu brzeskiemu kujawskiemu, jmp. Jędrzejowi Moszczeńskiemu kasztelanicowi brzeskiemu kujawskiemu z województw naszych obranym zleciliśmy, aby unitis consiliis et adinventis mediis z innymi ichmościami na ten termin zgromadzonymi ineant media do ukontentowania desideriorum publicorum congrua et proficua.

A że województwa nasze circa calamitates publicas ubogie poddaństwo tak mają zniszczone, że oneribus supportandis sufficere nie może, więc dla zapłaty niezawodnéj wojska podatek całéj rzeczyp. juxta tarifam possibilem wezmą przed się. Że zaś te importancye na zapłatę znaczniejszéj aukcyi wojska sufficere nie mogłyby, więc ze wszystkich starostw, królewszczyzn, ekonomij, personarum et bonorum discrimine sublato, quartam partem proventuum regulariter bez wszelkiéj ochrony i respektu, także z dóbr duchownych tak jw. ichm. ks. biskupów utriusque gentis, opatów, probostw, proventus notabiles mających, tudzież od sum przewielebnych kapituł medietatem provisionum obmyślamy. Także aby od Żydów tak w Koronie jako i w w. ks. litewskiém mieszkających podatek generalny pogłównego był uchwalony i naznaczony, nie pozwalając licentiosam facultatem starszym ziemskim et abusivo titulo marszałkom żydowskim, aby ci dyspartymenta między Żydami czynili, bo ci injuriosi dispensatores większą część podatku uchwalonego między siebie rozbierają, za protekcye różne i asystencye skarbowych ludzi summas notabiles potrącą, reliqua in commodum sui obrócą, asygnataryuszom zaś ubogich i mizernych Żydów na delatach poda-

dzą, z których albo per ultimam ruinam wyciśnie podatek asygnataryusz, albo się zawieść musi. Zaczém zda się być sposób skuteczniejszy, aby w każdém województwie dwóch komisarzów, urzędników ziemskich pro hoc expediendo actu juratos obierać, żeby zjechawszy do kahałów żydowskich, diligentissime et exactissime uczynili inwestygacyą Żydów osiadłych w każdém mieście i poprzysięgli ciż starsi quantitatem gospodarzów do płacenia podatku, aby każdy gospodarz na rok po czerwonym złotym zapłacił, hoc præcauto, aby możniejsi w miastach to pomienione contingens zapłacili, tenuiores zaś ducta proportione comportent, eo præcauto, żeby Żydzi po wsiach mieszkający wszyscy do miast się sprowadzali ad ferendum onus publicum.

Młyny walne i koreczniki, także wietrzne młyny aby proportionaliter contribuant. Miasta pruskie, które uchwałę publicznego podatku privata autoritate uczyniły in privata commoda sua akcyzy, z których notabiles summas zbierają, singulariter miasto Gdańsk od wszelkich towarów zamorskich i od swoich za morze wyprawionych, lubo znaczne exigunt intraty, nic z nich pro commodo et utilitate publica na obronę rzeczyp. non important, aby i te miasta contribuant. Monopolia tabaki, papierów, jakim sposobem adinveniri mogą, permittimus activitati ichm. pp. komisarzów naszych. Poszty w Koronie i w. ks. litewskiém niektóre cudzoziemcom oddane, drugie téż patriotis, którzy niedyskretnemi emunkcyami na posztach pożytki sobie wyrabiają, a rzeczyp. nullum commodum et utile ztąd procedit, a postmistrzowie generalni cudzoziemcy milionowe fortuny ztąd zebrane za granice ad externa dominia ztąd wynoszą, contribuant. — A że possessores bonorum regalium querulantur na ekstorsye skarbu kwarcianego, przeto succurrent ichm, pp. komisarze nasi, inito z ichmościami inszymi consilio, aby ta emunkcya cessare mogła, ponieważ gdzie biorą kwarty złoty albo dwa, od kwitu jednak taler bity do skarbu emungunt i ten niezwyczajny i niepotrzebny sposób corocznego dawania kwitów aby in posterum amovere, ale żeby kwarciane kwity razem wychodziły z asygnacyami na zasługi regularne wojskowe.

Gdy zaś rzeczp. obmyśli fundum regularnéj płacy, aby tamże zaraz obmyśliła regulamen wojska, żeby regimenty piesze i konne w słusznym zostawały komplecie, to jest, żeby każdy regiment miał tysiąc gemejnów, w każdym regimencie jeden tylko pułkownik, oberszterlejtnant i major et per consequens ober i unteroficerowie według zwycza-

ju znajdowali się, hoc præcauto, aby każdy pułkownik, oberszterlejtnant i major swoję chorągiew komenderował i miał każdy przy chorągwi porucznika i chorążego, kapitańskiéj zaś gaży żeby abusive nie uzurpował sobie. To téż osobliwie præcavebitur, aby regimentów pułkownicy kosztem rzeczyp. zaciągnionych, sporządzonych, munderowanych nie przedawali, ale żeby na sejmach in casu incapacitatis służenia rzeczyp. w ręce jkr. mci i rzeczyp. regimenty oddawali. Lubo wielą prawami, osobliwie constitutione 1717 et 1726 præcustoditum jest, żeby lutrów ani kalwinów w regimentach nie było, o to seryo ichm. pp. komisarze starać się będą, aby żaden generał, pułkownik, oberszterlejtnant i major nie był dysydent i ci ichmośc. pomienioni żeby byli possessionati.

A że obsequium nemini debet esse damnosum, naznaczamy ichm. pp. komisarzom naszym z połowicy soli suchedniowéj na przyszłe świątki należącéj medietatem, to jest, siedemset pięćdziesiąt beczek, od któréj należące contingens do skarbu ichmośc. zapłacić będą powinni i salvo contingenti jmp. żupnika.

Aby zaś porządek domowy respektem czopowego zostawał in meliori dispositione, obligujemy ichmościów ad hanc dispositionem uproszonych, aby za niedziel cztery należytą dyspozycyą uczynili i na przyszłym sejmiku de quantitate czopowego województwa informowali. — Do téjże to województw komisyi wszystkich ichmościów, jakoto w. jmp. Rościszewskiego łowczego dobrzyńskiego ratione pogorzenia, w. jmp. Wolskiego skarbnika inowrocławskiego znaczną przez przechody wojsk egzotycznych w dobrach dezolacyą, jmp. Prusinowskiego pensyą, jmp. Lniskiego, jakoteż miasta Radziejowa znaczne pogorzenie i inne inszych miast desideria do przyszłéj odsyłamy komisyi.

Nie możemy illicitum casum niektórych ichmościow præterire silentio, że przeciwko sejmikowi deputackiemu ex inductione et suboridinatione coram actis uczynili protestacye, w kole zaś braterskiém ani się protestowali, ani byli visibiles, jedni nexu processus involuti, drudzy inpossessionati i z innych województw: zaczém contra tantum ausum et injuriam publicam reprotestujemy się i protestacyą uczynić zlecamy. Które laudum jmp. marszałkowi podpisać zleciliśmy. Działo się, ut supra w Radziejowie.

Jędrzéj Moszczeński kasztelanic brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego, mp. (L. S.)

19.

1736. *September*, 24. *Radziej. grodzka Relation. 18 f. 428.*

345. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta ante festum sancti Michaelis archangeli proxima (September, 27), anno Domini 1736.—Obtulit generosus Adamus Kamiński.

Instrukcya ww. ichm. pp. Bartłomiejowi Głębockiemu podkomorzemu brzeskiemu kujawskiemu, Jędrzejowi Moszczeńskiemu kasztelanicowi brzeskiemu kujawskiemu na komisyą aukcyi wojska w Warszawie determinowaną z województwa brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego komisarzom w Radziejowie roku Pańskiego 1736 dnia 24 września na sejmiku relationis dana i napisana.

Ponieważ rzeczp. przy ubezpieczeniu internæ securitatis chce obmyślić in posterum sposoby własnych sił ad tuitionem ojczyzny, więc po uspokojeniu domowych niechęci bierze media wystawienia regularnego wojska i zapłatę jemu postanowiła; na którą ichm. pp. komisarzów ordynujemy, aby na tamtém miejscu circa dignissimum præsidium jo. księcia jmci Teodora Potockiego prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego cum dignissimis sensibus konfrontowali się, jako na téjże warszawskiéj komisyi informacya od województw i ziem może być determinowana i sposoby do ułożenia niezawodnéj zapłaty wojsku obmyślone być mają. Przeto lubo województwa nasze calamitate temporum publica ab anno 1733 do roku teraźniejszego 1736, także hostilitate publica, przechodem wojsk egzotycznych zniszczone, taryfę possibilitatis wezmą przed się. Że zaś te importancye na zapłatę znaczniejszéj aukcyi wojska sufficere nie mogłyby, więc ze wszystkich starostw, królewszczyzn, ekonomij, personarum et bonorum discrimine sublato, quartam partem proventuum regulariter bez wszelkiéj ochrony i respektu, także z dóbr duchownych tak jjww. ichm. ks. biskupów utriusque gentis, opactw, probostw, proventus notabiles mających, tudzież od sum przewielebnych kapituł medietatem provisionum obmyślamy.

Także aby od Żydów tak w Koronie jako i w w. ks. litewskiém mieszkających podatek generalny pogłównego był uchwalony i naznaczo-

ny, nie pozwalając licentiosam facultatem starszym ziemskim et abusivo titulo marszałkom żydowskim, aby ci dyspartymenta między Żydami czynili, bo ci injuriosi dispensatores większą część podatku uchwalonego między siebie rozbierają, za protekcye różne i asystencye skarbowych ludzi summas notabiles potrącą, reliqua in commodum sui obrócą, asygnataryuszom zaś ubogich i mizernych Żydów na delatach podadzą, z których albo per ultimam ruinam wyciśnie podatek asygnataryusz, albo się zawieść musi. Zaczém zda się być sposób skuteczniejszy, aby w każdém województwie dwóch komisarzów, urzędników ziemskich pro hoc expediendo actu juratos obierać, żeby zjechawszy do kahałów żydowskich, diligentissime et exactissime uczynili inwestygacyą Żydów osiadłych w każdém mieście i poprzysięgli ciż starsi quantitatem gospodarzów do płacenia podatku, aby każdy gospodarz na rok po czerwonym złotym zapłacił, hoc præcauto, aby możniejsi w miastach to pomienione contingens zapłacili, tenuiores zaś ducta proportione comportent, eo præcauto, żeby Żydzi po wsiach mieszkający wszyscy się do miast sprowadzali ad ferendum onus publicum.

Młyny walne i koreczniki, także wietrzne młyny aby proportionaliter contribuant.— Miasta pruskie które uchwałę publicznego podatku privata autoritate uczyniły in privata commoda sua akcyzy, z których notabiles summas zbierają, singulariter miasto Gdańsk od wszelkich towarów zamorskich i od swoich za morze wyprawionych, lubo znaczne exigunt intraty, nic z nich pro commodo et utilitate publica na obronę rzeczyp. non important, aby i te contribuant. Monopolia tabaki, papierów, jakim sposobem adinveniri mogą, permittimus activitati ichm. pp. komisarzów naszych.

Poszty w Koronie i w. ks. litewskiém niektóre cudzoziemcom oddane, drugie téż patriotis, którzy niedyskretnemi emunkcyami na posztach pożytki sobie wyrabiają, a rzeczp. nullum commodum et utile ztąd procedit a postmistrzowie generalni cudzoziemcy milionowe fortuny ztąd zebrane za granice ad externa dominia wynoszą, contribuant.

A że possessores bonorum regalium querulantur na ekstorsye skarbu kwarciannego, przeto succurrent ichm. pp. komisarze nasi, inito z ichmościami naszymi consilio, aby ta emunkcya cessare mogła, ponieważ gdzie biorą kwarty złoty albo dwa, od kwitu jednak taler bity do skarbu emungant i ten niezwyczajny i niepotrzebny sposób corocznego dawania kwitów aby in posterum amovere, ale żeby kwarciane kwity razem wychodziły z asygnacyami na zasługi regularne wojskowe.

Gdy zaś rzeczp. obmyśli fundum regularnéj płacy, aby tamże zaraz obmyśliła regulamen wojska, żeby regimenty piesze i konne w słusznym zostawały komplecie, to jest, żeby każdy regiment miał tysiąc gemejnów, w każdym regimencie jeden tylko pułkownik, oberszterlejtnant i major et per consequens ober i unteroficerowie według zwyczaju znajdowali się, hoc præcauto, aby każdy pułkownik, oberszterlejtnant i major swoję chorągiew komenderował i miał każdy przy chorągwi porucznika i chorążego, kapitańskiéj zaś gaży aby abusive nie uzurpował sobie. To téż osobliwie præcavebitur, aby regimentów pułkownicy kosztem rzeczyp. zaciągnionych, sporządzonych, munderowanych nie przedawali, ale żeby na sejmach in casu incapacitatis służenia rzeczyp. w ręce jkr. mci i rzeczyp. regimenty oddawali. Lubo wielą prawami, osobliwie constitutione 1717 i 1726 præcustoditum jest, żeby lutrów ani kalwinów w regimentach nie było, o to seryo ichm. pp. komisarze starać się będą, aby żaden generał, pułkownik, oberszterlejtnant i major nie był dysydent i ciż ichmośc. pomienioni żeby byli possessionati.

Zlecamy ichm. pp. komisarzom naszym, aby jo. księciu jmci prymasowi pro paterna cura et sollicititudine podziękowali circa bonum publicum i o dalszą manutencyą upraszali. Którą to instrukcyą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zleciliśmy.— Działo się, ut supra w Radziejowie.

Jędrzéj Moszczeński kasztelanic brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego, mp. (L. S.)

20.

1737. *September*, 10. *Radziej. grodz. Relation. 19 f. 90.*

346. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum sancti Mathaei apostoli et evangelistae proxima (September, 26), anno Domini 1737.— Obtulit nobilis Carolus Wiśniewski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze i urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw zjechawszy się na miejsce zwyczajne do Radziejowa i czas prawem wymie-

niony, to jest, na dzień 10 września w roku 1737 terminujący się, takową między sobą na téjże obradzie sejmiku gospodarskiego czynimy dyspozycyą. Naprzód uprosiliśmy unanimi voto na rok przyszły 1738 e medio nostri za komisarzów do Radomia w. jmp. Antoniego z Głogowy Kossowskiego starostę przedeckiego z województwa brzeskiego, z województwa zaś inowłocławskiego w. jmp. Wojciecha z Warzymowa Sokołowskiego chorążego kruświckiego, sędziego grodzkiego przedeckiego, obligując ichm pp. komisarzów, aby gdy staną in loco loci, ut bene gerant provinciam na osoby swoje włożoną i jeżeliby baczyli cokolwiek cum discrimine województw naszych, aby się opponere raczyli; którym to ichm. pp. komisarzom pro præmio prac i fatyg ich według zwyczaju naszego, to jest, każdemu z nich po złotych 1,200 należącą u komisyi naszéj skarbowéj z czopowego do odebrania præcommittimus pensyą. Za plenipotenta zaś na tęż komisyą naznaczyliśmy jmp. Lubowieckiego, któremu pensyi także z czopowego złotych 400 deklarujemy, obligując tegoż jmp. plenipotenta, któremu zosobna złp. 100 u téjże komisyi przekazujemy, ut intentet actionem tym ichmośc. do któregokolwiek grodu w województwach naszych, którzyby absque nulla possessione sejmik wczorajszy deputacki per summam malitiam ważyli się zerwać i do mamanifestu cudzego, w kole nie oświadczywszy się, przypisać; którzy jeżeliby non comparuerint, aby ich w sądzie sub pœna infamiæ jmp. plenipotent wzdawać wzkazał.

Listy do jw. ks. biskupa kujawskiego za jmp. Wacławem Grabskim kwerulującym super ausum duchowieństwa, ut injungat clero jako principale caput, ut se mitius gerat, duchowieństwo i ślachty prawem nie inkwietowali, także do jmp. generała altyleryi respektem violatæ securitatis sądów grodzkich brzeskich przez ichm. pp. oficerów regimentowych do komendy jego należących napisać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy. A jako zaś za prace, fatygi i koszta na sejmie sześcioniedzielnym darowaliśmy roku przeszłego sól połowiczną ichm. pp. posłom teraźniejszéj defluitacyi w roku 1735 na téjże funkcyi zostającym, tak tęż samę donatywę præsenti potwierdzamy laudo.

A że ichm. pp. komisarzom na komisyą aukcyi wojska w roku przeszłym obranym, na któréj przeszłorocznią kadencyą jmp. podkomorzy brzeski zjeżdżał i na niéj był actualiter, naznaczyły województwa nasze z tegoroczniéj defluitacyi 750 beczek soli téj za ekspostulacyą województw, że się osobliwie jmp. podkomorzy brzeski oświadczył w kole naszém z zaczekaniem jego concernentis do przyszłego roku, spodzie-

wając się podobnéj łatwości po jego koledze jmp. Moszczeńskim kasztelanicu brzeskim: zlecamy tymże ichm. pp. komisarzom przerzeczone 750 beczek soli w roku przyszłym 1738 z świątecznéj defluitacyi województw naszych, w skarbie jkr. mci, na składzie solnym zapłaciwszy ichmośc. grzywny od pominionéj soli, odebrać, obligując tychże ichm. pp. komisarzów, aby zaczęte opus, swoje na przyszłéj reasumpcyi téj komisyi kontynuowali. Komisyi zaś naszéj skarbowéj ab actu præsenti na miejscu zwyczajném w Radziejowie czas za niedziel sześć determinujemy; na którą to komisyą miasta wszystkie comparere powinny.

A gdy zaś concurrunt do nas concives nostri jedni przez ogień z dopuszczenia boskiego, drudzy będąc zrujnowani funditus od nieprzyjacielskiéj ręki, stante calamitate præterita: tedy subveniendo ich stracie jako jmp. Bartłomieja Wolskiego z kretesem zrujnowanego, jmp. Bartoszewicza, który nietylko fortuną swoją, ale własnéj nie żałował krwi dla ojczyzny swojéj i onéj służył wiernie, jmp. Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego, jmp. Rościszewskiego łowczego dobrzyńskiego, ichm. pp. Trzebuchowskich, jmp. Iwińskiego łowczego nowogrodzkiego za podjęte trudy i koszta pospół z jmp. żupnikiem do komisoryatu saskiego, wielebnych oo. Pijarów kolegium radziejowskiego, ichm. pp. Biesiekierskich, jmp. Prusinowskiego tak długo in exspectatione przy tylu deklaracyach zostającego, jmp. Gąsiorowskiego, jmp. Pogonowskiego jmp. Łakińskiego, jmp. Antoniego Kiełczewskiego, jmp. Stęsickiego do téjże komisyi odsyłamy, obligując ichm. pp. komisarzów, aby tym ichmościom ex ærario publico subvenire raczyli.

A ponieważ zaś jest tu objectum w kole naszém, lubo nie mamy go tu præsentem, jmp. Racięckiemu antehac poborcy kujawskiemu, iż retenta przy jegomości wojewódzkie pozostały, o co już miał intentatam actionem do sądu grodzkiego inowłocławskiego, tedy adhærendo eidem decreto castrensi Junivladislaviensi, pro calculatione, którą per omnia dać tenetur, na komisyą remittimus. Które laudum jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy.—Datum, ut supra w Radziejowie.

Józef z Warzymowa Sokołowski chorąży bydgoski, sędzia grodzki radziejowski, porucznik znaku husarskiego jo. księcia jmci Czartoryskiego, podkanclerzego w. ks. litewskiego, brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw koła rycerskiego marszałek, m. p. (L. S.)

21.

1738. *Augustus*, 25. *Radziej. grodzka Relation. 19 f. 214.*

347. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda in crastino festi Exaltationis sanctae Crucis (September, 15), anno Domini 1738. — Obtulit generosus Josephus Witawski.

My rady duchowne i świeckie i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik przedsejmowy za uniwersałem najj. kr. jmci, Augusta III-go, p. n. m., dnia 25 miesiąca sierpnia, roku Pańskiego 1738 do Radziejowa zgromadzeni. Ażebyśmy ad formandum et firmandum cursum consiliorum nostrorum doskonaléj juxta legem et praxim przystąpić mogli, uprosiliśmy pluralitate votorum za dyrektora koła naszego w. jmp. Rafała Stefana Zbożego Radojewskiego stolnika województwa brzeskiego kujawskiego, sędziego grodzkiego inowłocławskiego, któremu jako particularia negotia et desideria, tak publicum tangentes materias do instrukcyi uproszonym od nas ichm. pp. posłom niżéj wyrażonym podane i zgodnie umówione integra fide napisać committimus.

A najprzód niech będzie pierwsza po Bogu, per quem reges regnant, od nas rekognicya najj. majestatu jkr. mci, p. n. m., za ojcowską prawie przeciwko dobru rzeczyp. inklinacyą, że mając to pro principali objecto inter regias curas suas, że ma od Pana Boga non servitutem civium sibi traditam sed tutelam, nie chcąc onych mieć consiliis orbatos, to przez sejm pacificationis szczęśliwie doszły, a zatém przez przywrócenie stanom rzeczyp. internæ et externæ tranquillitatis, przez uprzątnienie wojsk cudzoziemskich, to przez senatus consilium roku przeszłego w Wschowie ekspedyowane, a naostatek przez złożenie sejmu walnego teraźniejszego, a zatém i sejmików przedsejmowych i przez insynuowanie na nich instrukcyą swoją materyj, quæ porro sunt necessariæ, dobrotliwie raczył instantibus malis rzeczyp. præsenti consilio obviare, ordinando præsentia et futura providendo: do wyrażenia tedy pro præmissis należącéj wdzięczności i podziękowania jkr. mci, p. n. m., jako też ad promovenda desideria publica (co jest objectum dzisiejszego

sejmiku), uprosieliśmy i obraliśmy pluralitate votorum jw. i ww. ichm.: jmp. Kazimierza z Lubrańca Dąmbskiego chorążego nadwornego koronnego, jmp. Józefa z Grabia Grabskiego chorążego kowalskiego z województwa brzeskiego kujawskiego i jmp. Józefa z Warzymowa Sokołowskiego chorążego bydgoskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego z jmp. Rafałem Stefanem Zbożym Radojewskim stolnikiem brzeskim kujawskim, sędzią grodzkim inowłocławskim z wojewodztwa inowłocławskiego za posłów od województw naszych, obligując amore boni publici et zelo patriæ obstringendo, ażeby podane sobie punkta w osobnéj instrukcyi na przyszłym, da Pan Bóg, sejmie jako najusilniéj promowowali i od nich nec ad unguem recedant. Którym to ichm. pp. posłom, jako sponte et libere dla dobra pospolitego funkcyą tę poselską na siebie przyjmującym, largicyi żadnéj dla wielkich inszych ekspens z czopowego dawniejszemi laudis dysponowanego nie deklarujemy, ani onym nadziei nawet napotém żadnéj rekompensy, a osobliwie z defluitacyi solnéj nie czyniemy. Podobnymże sposobem i wszystkim innym ichmościom in futurum ab actu præsenti, na jakichkolwiek funkcyach constituendis et eligendis, wszelką nadzieję do largicyi solnéj præscindimus.

Responsy na listy jo. księciu jmci prymasowi, (do którego instantiales o wakującą obitu jmci ks. Garczyńskiego kanonią gnieźnińską za jmcią ks. Aleksandrem Kołudzkim concive nostro annectentes) jjww. ichm. pp. brzeskiemu kujawskiemu i kijowskiemu wojewodom i innym ichmościom quam officiosissime, dziękując pro communicatione consiliorum, napisać, także miastu stołecznemu Krakowu cum satisfactione desiderii jego, odpisać jmp. marszałkowi zlecamy. Do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego, n. w. m. p., list instancyalny za jmością ks. Rafałem Kołudzkim o wakans ex primis occurentiis w katedrze włocławskiéj, ponawiając dawniejsze instancye województw naszych, jmp. marszałek napisze.

Na dystrybutę soli tegoroczniéj województwom należącéj ażeby jmp. żupnik, n. w. m. pan, in spatio tygodnia ab actu hodierno uniwersały do grodów rozesłał, laudo præsenti obligatur, któréj to soli trzy części województwom wydać powinien, czwarta zaś część ichm. pp. komisarzom do aukcyi wojska uproszonym dwiema laudami asekurowana i deklarowana, includendo contingens na dobra ichmośc. należące, z grzywnami w ręku jmp. żupnika aż do skończenia funkcyi ichmościów zostawać będzie. Ponieważ zaś jmp. Jakób Racięcki przeszły poborca

województwa inowłocławskiego doskonałą wszelkich retentów (o które był impetitus) kwitami od ichm. pp. asygnataryuszów ad mentem dyspozycyi i likwidacyi na trybunale radomskim in anno 1718 w kole naszém remonstrował i wypróbował, więc tegoż jmp. Racięckiego i sukcesorów jego ab omni prætensione et impetitione uwalniamy i punkt laudi przeszłoroczniego in toto znosiemy i kasujemy. Insze desideria ichmościów braci naszych do sejmiku przyszłego gospodarskiego boni ordinis odkładamy. Działo się w Radziejowie dnia 25 sierpnia, roku Pańskiego 1738.

Rafał Stefan Zboży Radojewski stolnik województwa brzeskiego kujawskiego, sędzia grodzki inowrocławski, marszałek województw kujawskich, mp. (L. S.)

22.

1738 *Augustus*, 25. *Radziej. grodzka Relation. 19. f. 219.*

348. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda in crastino festi sancti Mathaei apostoli et evangelistae (September, 22), anno Domini 1738. Obtulit generosus Josephus Ubysz.

Instrukcya jjww. i ww. ichmościom: jmp. Kazimierzowi z Lubrańca Dąmbskiemu chorążemu nadwornem koronnemu i jmp. Józefowi z Grabia Grabskiemu chorążemu kowalskiemu z województwa brzeskiego kujawskiego, jmp. Józefowi z Warzymowa Sokołowskiemu chorążemu bydgoskiemu, sędziemu grodzkiemu radziejowskiemu i jmp. Rafałowi Stefanowi Zbożemu Radojewskiemu stolnikowi brzeskiemu kujawskiemu, sędziemu grodzkiemu inowłocławskiemu z województwa inowłocławskiego, posłom z sejmiku radziejowskiego za uniwersałem najj. króla jm. Augusta III, p. n. m., dnia 25 sierpnia roku Pańskiego 1738 na sejm walny ordynaryjny w Warszawie dnia 6 października w roku tymże złożony obranym i uproszonym.

Niech będzie pierwsza od nas rekognicya najj. majestatowi jkr. m., że ojcowską prawie przeciwko dobru rzeczyp. inklinacyą, mając to inter regias curas, że w wolnéj téj rzeczyp. ma z woli Pana Boga pro principali objecto non servitutem civium sibi traditam sed tutelam, nie chcąc

onych mieć consiliis orbatos, to przez sejm pacificationis szczęśliwie doszły, a zatém przez przywrócenie stanom rzeczyp. internæ et externæ tranquillitatis, przez uprzątnienie wojsk cudzoziemskich, to przez senatus consilium roku przeszłego w Wschowie ekspedyowane, to naostatek przez złożenie sejmu walnego teraźniejszego, a zatém i sejmików przedsejmowych i przez insynuowanie na nich instrukcyą swoją materyj, quæ porro sunt necessariæ, dobrotliwie raczy instantibus malis rzeczyp. præsenti consilio obviare, ordinando præsentia et futura providendo, a jako przytomność intra regnum jkr. m., p. n. m., exhilarat serca wiernych poddanych, tak ażeby dłuższą in regno przytomnością ad mentem legis jkr. mość, rzeczp. solari raczył, upraszać będą ichm. pp. posłowie.

A że jkr. mość nietylko pace beatam legibus provisam, ale też honoribus decoratam rzeczp. w osobie jo. księcia jm. biskupa krakowskiego pro coronide wielkich zasług jego w kościele boskim i rzeczyp. przez wymożenie apud sanctam sedem godności kardynalskiéj przez niemały czas z granic polskich umkniętéj uczynić raczył, distinctam gratitudinem jkr. mci exhibebunt ichm. pp. posłowie. Jo. księciu jm. prymasowi wyznają debitam recognitionem, że ex gradu primatialis dignitatis jako ex speculo publico providet pericula, które województwom naszym przez korespondencyą swoję komunikował; w zachodzącéj zaś jo. księcia jm. prymasa cum cardinalitia dignitate kontrowersyi ichm. pp. posłowie konformować się będą ad mentem jkr. mci i całéj rzeczyp.

Utrzymywać będą omni studio et conatu konstytucyą anni 1690 o porządku sejmowania, żeby od inszych ichm. pp. posłów exacte utrzymana była, dabunt operam.

Dopominać się będą seryo jednak suo loco et tempore czytania pactorum conventorum et sedulo auscultabunt, którym kondycyom satisfactum, którym zaś i przez kogo contraventum, a zatém satysfakcyi urgebunt. Senatus consultorum rationem exigent i tak znacznéj skarbowéj ekspensie często na niepewne legacye (jako recenter factum) obviabunt. Na tymże ostatnim senatus consilium anno 1737 w Wschowie ekspedyowanym, jaka konwencya respectu juris patronatus cum nuntio apostolico stanęła, pateat rzeczyp.; więc aby się też senatus consilia in materias status et in dispensationem skarbu rzeczyp. nie wdawały, lege præcaveatur.

A że per dissimulationem dotąd rzeczyp. dawne prawa o odprawowaniu poselstwa przez ichm. ks. opatów swoim kosztem in negotiis

reip. poszły in oblivionem, więc ażeby teraz reassumantur, kiedy ærarium publicum penitus exhaustum, serio instabunt ichm. pp. posłowie.

A ponieważ wiele irrepsit projektów in volumen legum, tak na sejmie grodzińskim anni 1726 jako i na przeszłym immediate 1736, które ani od nikogo proponowane, ani w izbie poselskiéj koncertowane nie były: więc ichm. pp. posłowie, ichm. pp. deputatom do konstytucyj na przyszłym sejmie eligendis, seryo insynuować będą exactiorem in conclavi ichmościom jurisjurandi manutentionem.

Sejmy ekstraordynaryjne, jeżeli kiedy ex arbitrio jkr. mci naznaczyć przyjdzie, ażeby czas sposobny przynajmniéj na pół roka przed ordynaryjnym sejmem provideatur.

Idzie zatém, że ichm. pp. posłom sollicite zalecamy, aby się usilnie starali o objaśnienie konstytucyi najświeższéj anni 1736 o reformacyi najj. królowéj jéjm., p. n. m., aby ad mentem rzeczyp. et secundum antiquas praxes taż reformacya najj. kr. jéjm. na dwóch celniejszych starostwach nie w Koronie i w Litwie (jako w téj konstytucyi casu an industria napisano) ale lub w Koronie, lub w Litwie extendatur.

Instabunt także quam urgentissime, ażeby konstytucyą anni 1717 art. 4, § 1 względem kościoła farnego gdańskiego do skutku przywięść. Zachodzące od dworu berlińskiego w państwach koronnych i w. ks. lit. summa gravamina przez werbowanie, gwałtem zabieranie i kradzież (czego etiam barbaræ gentes abhorrent) ślacheckiéj i inszéj kondycyi ludzi, tak dalece, że przy granicach państw brandeburskich i pruskich libere et secure incolatum et vitam trahere nie mogą: ażeby compescantur i żeby zabranych ludzi tenże dwór berliński wydać rozkazał cum assecuratione, że takowe gravamina abhinc cessabunt, ichm. pp. posłowie z całą rzecząp. inibunt media, oraz ażeby tenże dwór berliński in vim satisfactionis pactis Bidgostiensibus anno 1657 specyfikowanych tamże ludzi na teraźniejszą potrzebę rzeczyp. ordynował; niemniéj żeby tenże dwór berliński gravamina miastu Elblągowe i territorio jego czynić więcéj zakazał.

Nadebrane zaś sumy ultra debitum proventum ażeby ex summa capitali defalcentur. Residuum zaś oryginału, kiedy rzeczp. będzie in statu zapłacenia, (ponieważ w paktach bydgoskich nie jest tempus exemptionis præfixum) ażeby odebrał i pomienione terytorium juxta obloquentiam præmissorum pactorum rzeczyp. restituat, præcaveatur; co się ma rozumiéć i o starostwie drahimskim i o klejnotach zastawnych rzeczyp. W których to i w inszych materyach, ażeby zaczęta negocyacyą przez ś. p. jw. jmp. Przebendowskiego podskarbiego w. ko-

ronnego, virum omni sæculo parem, ażeby suum sortiatur effectum, inibunt media z całą rzecząp. ichm. pp. posłowie.

A że non tam libenter quam reverenter jkr. mość, p. n. m., na elekcyą książęcia kurlandzkiego zezwolić musiał, tedy przynajmniéj ichm. pp. posłowie ad vota reip. etiam cum discrimine sejmu to utrzymać będą powinni, aby sam in persona sua homagium oddawał i inwestyturę odbierał od jkr. mci jako vasallus reip., a gdyby przez posła téż inwestyturę miał, na to ichm. pp. posłowie cum discrimine sejmu nie pozwolą; czego gdybyśmy zaniedbali, pewnieby z Kurlandyą tak było jako teraz z kurfistrzem jm. branderburskim.

Sądy asesorskie, które circa latus principis a przynajmniéj w uprzywilejowaném rezydencyi jkr. mci miejscu i mieście sądzić się zwykły i powinny, teraz extra provinciam et locum do Lwowa przeniesione, exigatur ratio i ażeby in futurum in loco solito agitowały się, promowować będą ichm. pp. posłowie; tudzież aby procesa i kondemnaty evocatorie super incolis prowincyi wielkopolskiéj we Lwowie otrzymane subleventur et annihilentur, instabunt.

Irrepsit abusus w województwach naszych, że po zerwanych sejmikach przedsejmowych powtórne uniwersały nie do grodów pryncypalnych, ale do ręku privatorum civium ordynowane być zwykły: zaczém obviabunt temu ichm. pp. posłowie przez konstytucyą, ażeby in tali casu uniwersały powtórne do dwóch przynajmniéj grodów pryncypalnych województw kujawskich podawane były, a to sub nullitate attentatorum za takowymi uniwersałami.

A jako restytucyą almæ pacis, którą się dotąd rzeczp. za kooperacyą jegomości zaszczyca, nie komu inszemu post primum Autorem tylko vicariæ jego potestati powinno, tak do konserwacyi tegoż pokoju cum vicinis potentiis, ażeby rzeczp., lubo przez wtargnienie wojsk oboich belligerantium w państwa rzeczyp. in juribus gentium læsa et oppressa, (żeby ledwo nie lepiéj miseram pacem vel bello bene commutare z takowymi sąsiadami, którzy cum solitudinem fecerint, pacem appellant i u których pendet ex fortuna fides) etiam quam optimis mediis conveniat interpositione majestatis tak z najj. carową jéjm. jako i z prześwietną Portą o ewakuacyą wojsk obojéj téj potencyi, tudzież o rekompensę poczynionych szkód i przywrócenie ludzi zabranych, instabunt ichm. pp. posłowie.

Na żadną zaś wojnę, uchowaj Boże, ani nowe ligi i alianse offensive sive deffensive z żadnym dworem nie pozwolą etiam cum discrimine sejmu.

Aukcya wojska jest wielce potrzebna, luboć albowiem doznaliśmy tristi rerum eventu, że tak zniszczony kraj ledwo zadosyć uczynić jest in statu podatkom ad præsens uchwalonym, zdałaby się differri, jednakże w téj materyi ad sensum communem rzeczyp. ichm. pp. posłowie konformować się będą. Inquantum zaś aukcya wojska będzie postanowiona, nie inaczéj tylko mediis w. ks. litewskiego w tym sobie postąpić, oraz podane media od województw naszych w instrukcyi ichm. pp. komisarzom do téjże aukcyi uproszonym remonstrować.

A ponieważ prowincya wielkopolska przy pierwszém punktualnie płac wojsku postanowieniu, lubo bardzo præaggravata, na pogłówne generalne anni 1676 ex solo amore boni publici zezwoliła i to onus ab anno 1717 przez lat 22 dla niezgody ichm. pp. małopolskich dosyć cierpliwie znosiła, jednak sobie na najpierwszym sejmie aliud genus contribuendi obwarowała, teraz kiedy skonfederowane calamitates w królestwie naszém tak wiele ludzi jak nigdy przedtém więcéj ani powietrza, ani wojny subtraxerunt, to spontaneum naówczas jugum cale jest insupportabile: więc ichm. pp. posłom serio injungimus, aby z pierwszemi województwy, osobliwie poznańskiém i kaliskiém i całą prowincyą wielkopolską ineant media, aby ten sposób podatkowania penitus z karków naszych był zniesiony, a inszy, moderno bonorum statui adæquatus, był wynaleziony; do czego ichm. pp. posłowie periculo sejmu omnem impendent conatum et activitatem etiam cum declaratione, że już więcéj województwa nasze podatku pogłównego żadną miarą płacić nie będą.

Podziękują oraz jkr. mci, że klucze skarbu koronnego ostrożnemu sumieniu et emeritissimo civi teraźniejszemu jw. jmp. podskarbiemu w. koronnemu, którego ostrożny dozór i sumienia poczciwość wielkie publici emolumenti czynią nadzieje, konferować raczył.

Windykacyą sum neapolitańskich tak wielą konstytucyami præcustoditam ichm. pp. posłowie cum plenis ordinibus rzeczyp. promovebunt.

Należy i to ad indagationem rzeczyp., jako i gdzie dysponowana notabilis et sumptuosa suppelex fatis ś. p. najj. kr. jm. Augusta wtórego na zamku warszawskim i w pokojach królewskich pozostała, która podczas konwokacyi i elekcyi każdemu wiadoma i widoma była, nie wspominając similia decora et ornamenta pałacu dziedzicznego ś. p. kr. jm. Podobnym sposobem investigare należy, gdzie się ad præsens znajdują szpalery kosztowne, Potop nazwane, znaczną sumą rzeczyp. i z prowizyą

we Gdańsku wykupione, jeżeli w skarbie, czyli inter deposita rzeczyp. actualiter et in existenti być mogą.

Ratione komisyi na otwarcie mennicy ad sensum totius reip. stosować się będą ichm. pp. posłowie.

Dobywanie gór srebrnych, zakopane skarby, aby utilitati cedant reip., prævia bona ordinatione et compositione, znosić się będą ichm. pp. posłowie et de mediis cum tota rep. capient consilium.

Ratione konserwacyi miast, miasteczek inibunt consilium także cum tota rep., salvo jednak podatkowania czopowego pro publicis expensis województw conservando.

Także ażeby plus offerenti wolno było skarb koronny i w. ks. litewskiego administrare.

A że depaktacya wielka skarbu koronnego ztąd najbardziéj pochodzi, że panowie dają protekcyą kupcom, paszporty tak na wina jako i na wołów prowadzenie, extorsive na jmp. podskarbim w. koronnym sobie wymagają: więc ażeby większa importancya do skarbu koronnego była, serio promovebunt, aby nemine excepto, nikomu tychże paszportów ani na wina, ani na woły nie dawano, ale jako in æquali rep. wszyscy żyjemy, æqualiter wszyscy płacieli, instabunt ichm. pp. posłowie.

Także kupcy lipscy, dreznińscy, normberscy, z Węgier cum aromatibus, z Czech i z inszych miejsc cum infinito genere rerum vendibilium różnemi galenteryami pieniądze za granicę wyprowadzający, a cła żadnego niedawający, mocą urzędu jmp. podskarbiego w. koronnego do płacenia adigantur. Od rzeczy zaś mere ślacheckich, quocunque genere nazwanych, prævia comprobatione proprietatis onych, na komorach i na przykomorkach tak wodnych jako i lądowych ażeby się depaktacye żadne nie działy. Także aby wołów do Śląska i nigdzie za granicę czyli pańskich, czyli przekupniów wyganiać, ani skór wywozić Żydom, osobliwie wełen i inszych z Polski vendibilium, nie wolno było.

Ażeby egzekucya skarbowi koronnemu, alias postanowienie komór po dobrach dziedzicznych anterioribus constitutionibus pozwolona teraz tamowana nie była, (salvis jednak juribus et immunitatibus dóbr ziemskich) ponieważ kupcy coraz inszych traktów szukają, nietylko pro commoditate transitus, ale unikając solucyi skarbowi należącéj: więc aby pro exigentia loci komory mogły być postanowione czyli w królewskich, duchownych, czyli w dziedzicznych dobrach, non impediatur.

Na składach zaś dawnych prawem opisanych, osobliwie winnych, ażeby zaraz inducens, to jest, ten, który na składy wino prowadzi, płacił

cło zwyczajne nieodwłocznie, nie odwołując się na tego, który na tychże składach potém kupować będzie, ponieważ już compertum, że gdy Węgrzyn, albo inny kupiec wprowadzi na skład wina beczek, naprzykład N. 50, nie zapłaciwszy od nich cła zwyczajnego, to potém w ćwierć roku albo w pół roku nie zostanie się do solucyi chyba ośm albo dziewięć beczek.

Remanent hyberny, in quem usum się obraca, ichm. pp. posłowie inquirent i żeby non privatorum commodo, sed emolumento publico cedat, starać się będą.—Extorsive wybierania kwitów od kwart od każdego kwitu sine discrimine, chociaż czasem kwarty nie będzie przychodziło i trzech złotych, to kwitowego po talaru bitym, aby były skasowane, dopominać się będą ichm. pp. posłowie, gdyż z tego żadnego emolumentum nie ma rzeczp.

Ministeria status et belli ażeby wedle konstytucyi 1717 na sejmach tylko doszłych rozdawane były, præcaveatur. Inne zaś ministerya, czyli officia belli et pacis tak w Koronie jako i w. ks. litewskiém personis exoticis impossesionatis, a co większa acatholicis rozdane, ażeby pro vacantibus podane były, promowować będą ichm. pp. posłowie.

Rewizya łanów, jako wiele ich jest in solvendo i jako wiele desideratur ex dispositione sejmu teraźniejszego, subsequatur, oraz proveniens tychże łanów actualiter w taryfie będących, gdzie się obraca i regimenty łanowe, jak wiele ludzi continent i continere powinny, investigetur et forma præscribatur, z wybranych zaś pieniędzy łanowych calculus exigatur.

Ponieważ na przeszłych trybunałach radomskich immediate ex mente konstytucyi 1736 odprawionych likwidacya wojska cudzoziemskiego autoramentu ob defectum oryginalnego regulaminu jego na sejmie 1717 postanowionego, który ani w metryce koronnéj, ani inter archiva kr. jmci., którego osobliwemi poselstwy tenże trybunał o wydanie regulaminu tego upraszał, nie znajduje się, doskonale naprawić się nie mogła,—gdyż wszystkie prawie regimenty juxta proprium arbitrium ichm. pp. szefów quantitatem porcyi, a z nich na niepotrzebne i od rzeczyp. niepostanowione, osobliwie na samychże ichm. pp. szefów, na supernumerarios oficerów, na kapitanów, aggrege na podwójne sztab i oberoficerów porcye i pensye, na pogłówne, na inwalidy, na frejkompanią, na aukcyą porcyi, na mały mundur, na skryte jakieś decesa regimentowe i na insze niedościgłe ekspensy znaczne contra mentem rzeczyp. przy likwidacyach podających pokazują defectus, przez co nietyl-

ko wielka dyminuncya porcyj, z którychby obszerniejsze dla prostych żołnierzy fundum być mogło, ale i z samych zostających nad ekspens porcyj, zkądby prosty żołnierz doskonalsze miał mieć alimentum i konserwacyą, detrakcya oczywiście patet, a zatém odtąd wiedzieć trudno certam et infallibilem quantitatem pod regimentami gemejnów i jako wiele na każdego płacy przychodzi: więc obligujemy ichm. pp. posłow, n. w. m. pp., ażeby materyą tę tak znaczną i kosztowną całéj rzeczyp. remonstrowali i jako najusilniéj starali się, ażeby na teraźniejszym sejmie novam regulam czyli regulamen wojsku autoramentu cudzoziemskiego ad proportionem sumy in scripto ad archivum na sejmie 1717 wyrachowanéj, nie dopuszczając żadnych niepotrzebnych ekspens i wymyślnych decesów, cum specificatione qualitatis et quantitatis ichm. pp. sztab, ober i unteroficerów i gaży ich, także i prostych żołnierzy nieomylną liczbę i niezawodną onym zapłatą i barwą rzeczp. postanowieła cum rigore na ichm. pp. oficerów kasę trzymjących, inquantum by się jaka krzywda czyli w lenungu, czyli przez niewydanie barwy, czyli przez odciąganie pogłównego na wyżéj wyrażone decesa z porcyi gemejna, abo non existentia jego z rol regimentowych pokazała, na trybunale piotrkowskim, lubelskim albo radomskim ad instantiam ślachcica osiadłego tego województwa, gdzie ten regiment ma swoję repartycyą, z regestru jako najprędszego peremptorie vindicando.

A iż wiele należy rzeczyp., osobliwie teraz, kiedy postronnych potencyj belligerentium strepitus armorum w państwach rzeczyp. nietylko słyszéć, ale cum infractione juris gentium widzieć się daje, wiedzieć in quo statu znajduje się corpus artyleryi koronnéj, zkądby præsidium rzeczyp. provideri i fortece osobliwie nadgraniczne refici mogły: gwoli czemu instabunt ichm. pp. posłowie, ażeby in virtute konstytucyi 1638 jmp. generał artyleryi koronnéj inwentarz oeconomiæ bellicæ w dyspozycyi swojéj zostającéj cum specificatione armat, moździerzy, ręcznéj strzelby i innych rerum bellicarum, tudzież osób oficerów, indżynierów, puszkarzów i cujuscunque sortis et professionis ludzi, koni, wozów pod armatę do téjże ekonomii należących i płacy ich, także frejkompanii przy tymże korpusie et in quem usum znajdującéj się, na kożdym sejmie, począwszy od teraźniejszego, przed jmp. marszałkiem sejmowym et coram delegatis ex provinciis prezentował, zkądby się rzeczp. in præmissis informować mogła; który to punkt i do jmp. generała artyleryi w. ks. litewskiego regulari powinien. Także broń stara z pod regimentów, je-

żeli do cekhauzów rzeczyp. i do którego oddana jest, a inquantum by nie, dent rationem szefowie.

A że inpracticato et inaudito exemplo dotąd ludzie z pod regimentu jmp. Sibilskiego na składach solnych lokowani wielkie czynią obywatelom województw naszych i innéj kondycyi ludziom wiolencye, profusiones sanguinis a często i zaboje: tedy przez osobliwszy punkt w instrukcyi obligujemy ichm. pp. posłów, ażeby donieśli præmissa gravamina et oppressiones jw. jmp. podskarbiemu w. koronnemu et urgeant, aby tych ludzi penitus od atendencyi skarbu amoveat, najj. zaś kr. jmci upraszać będą, aby regiment ten, jako do komputu wojska koronnego nienależący, albo zwinąć albo z granic rzeczyp. rugować rozkazał.

Niektórych ziemianów województw naszych mniéj potrzebna, a raczéj niegodziwa circumventio eo processit, że durante vita pewnych oficyalistów przywileje, pod nimi tanquam de mortuis, uprosić clandestine ad malam et importunam instantiam ważyli się: zaczém præmisso ausui et abusui zabiegając, takowe przywileje jako przeciwko prawu titulo ekspektatywy aby skasowane były, urgebunt.—Podobnymże sposobem sumy pro usu et necessitate rzeczyp przez ś. p. księcia jmci Trzebickiego biskupa krakowskiego, lege anno 1677 et fide publica asekurowane, ażeby successoribus jego zapłacone były, instabunt.

A że inaudita praxi et stupendo ausu ichmośc. duchowni w województwach wielkopolskich ważyli się na publiczny skarb województw inhibicye kłaść, liberam dispositionem jego præpedire: więc ichm. pp. posłowie remonstrować to będą in subsellio całéj rzeczyp. tę krzywdę stanowi ślacheckiemu, a upraszać będą, aby tak na konferencyach cum curia romana suas hoc in puncto brali mensuras crescentique malo obviare, etiam i do Ojca ś. aby się uskarżył jmp. marszałek sejmowy listem od całéj rzeczyp. na przeszłego jmci ks. nuncyusza, że nam inauditu et summe præjudiciosum uczynił præjudicatum.

Wydawanie punktualnie corocznie soli suchedniowéj na Świątki ażeby województwom naszym od teraźniejszego jw. jmp. podskarbiego koronnego deklarowane było, dopomną się seryo przy instrukcyi ichm. pp. posłowie, n. w. m. pp.; soli zamorskiéj in defectu skarbowéj na dobra ziemskie wedle dawnych konstytucyj ażeby z Torunia i z inszych miast pruskich wychodzić nie zabroniono. Także posesorom dóbr królewskich, duchownych, na które sól suchedniowa nie idzie, toż beneficium w konstytucyi præcustodiatur.

A ponieważ egzekucya dekretu komisyi toruńskiéj 1724 do skutku nie przychodzi, że miasto Toruń, contumaciter procedendo, wielebnym ks. Bernardynom prowizyi ad mentem tegoż dekretu in fundamento privilegiorum antiquorum nie chce wydawać, jako i w inszych kategoryach temuż dekretowi contravenit: więc ichm. pp. posłowie satisfactionem temuż dekretowi promovebunt.

Starać się będą ichm. pp. posłowie, aby per consensum omnium ordinum regni wymogli aprobacyą fundacyi oo. Scholarum Piarum opportune ad institutionem młodzi ślacheckiéj w Radziejowie in loco consiliorum województwom naszym assignato, cum incorporatione tymże ks. Pijarom ecclesiæ parochialis juxta mentem dispositionis jw. jmci ks. biskupa kujawskiego loci ordinarii juris patronatus; oraz aby według recesów sejmów przeszłych fundacye tychże ks. Pijarów w Koronie i w. ks. litewskiém i przywileje drukarni ich warszawskiéj aprobowane były, instabunt.

Konsens także ad cedendum de jure emphyteutico jw. jmp. Skarbkowi wojewodzie łęczyckiemu na dobrach Swiętosławice w województwie brzeskiém kujawskiém in rem konwentu brdowskiego wielebnych ks. Paulinów procurabunt.

Wyciąga po nas gratam recordationem osoba et gestum dignissime et fidelissime ministerium podskarbstwa w. koronnego jo. jmp. Ossolińskiego księcia francuzkiego podtenczas dobrowolne exsulis a patria, któremu ażeby in testimonium optime gesti magistratus kwit od rzeczyp. mógł succedere, ichm. pp. posłowie dabunt operam.

Wielkie zasługi w rzeczyp. per longam seriem annorum jw. jmp. Steckiego kasztelena kijowskiego singularem merentur recognitionem, a zatém upraszać będą ichm. pp. posłowie jkr. mci, ażeby ex primis vacantiis jegoż præmiare raczył; podobnymże sposobem znaczne nietylko w województwach naszych, ale i w całéj rzeczyp. zasługi w. jmp. Stanisława Sokołowskiego podkomorzego inowrocławskiego distributivæ gratiæ jkr. mci rekomendować będą.

Wielkie zasługi niegdy ś. p. jw. jmp. Chryzostoma Dorpowskiego wojewody łęczyckiego że dotychczas justam nie odbierają mercedem za podjęte fatygi pro majestate et libertate pod znakiem jkr. mci reip. wiadome, aby tandem in successoribus suam recompensam odebrały, urgentissime ad majestatem urgebunt ichm. pp. posłowie.

Przyznana per senatus consilium suma z skarbu koronnego 6,000 złp., a z skarbu w. ks. litewskiego suma 3,000 złp. sukcesorom niegdy

jmp. Augustyna Kołudzkiego sędziego ziemskiego inowrocławskiego za wydanie in lucem voluminis legum et constitutionum żeby tandem tymże sukcesorom wypłacona była, instabunt ichm. pp. posłowie.

Stołeczne miasto Kraków niekiedyś ulubione monarchów polskich domicilium, teraz przynajmniéj exuviarum ich receptaculum, do znacznego przychodzące upadku i zubożenia, ażeby privatis impositionibus podatków contra immunitates et privilegia ich nie było agrawowane, ichm. pp. posłowie adhibebunt curam.—Insze także miasta i miasteczka w Koronie i w. ks. litewskiém, jakimby sposobem ad pristinum statum przyść et ad ferenda onera publica idonea być mogły, inibunt media ichm. pp. posłowie. —Działo się w Radziejowie dnia i roku wyżéj wyrażonego.

Rafał Stefan Zboży Radojewski stolnik województwa brzeskiego kujawskiego, sędzia grodzki inowrocławski, marszałek sejmiku poselskiego województw kujawskich, mp. (L. S.)

23.

1739. *Aprilis*, 13. *Radziej. grodzka Relation. 19 f. 294.*

349. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Misericordiae proxima (Aprilis, 17), anno Domini 1739. — Obtulit nobilis Martinus Wyszyński.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw solito usu zjachawszy się do Radziejowa na miejsce konsultacyom naszym prawym naznaczone i tam in sacrario consiliorum w czasie uniwersałem przez najj. kr. jmci Augusta III-go, p. n. m., to jest, na dzień 13 miesiąca kwietnia w roku teraźniejszym takową w kole obrad naszych na teraźniejszym sejmiku gospodarskim czyniemy i postanawiamy dyspozycyą. Iż najprzód, że justitia est amica libertatis, którą chcąc miéć floridam w ojczyznie naszéj, nie omieszkaliśmy przeto associare de militibus electis na prześwietny trybunał radomski delegatos województw naszych komisa-

rzów. Na którą to funkcyą nemine contradicente per pluralitatem votorum obraliśmy i uprosiliśmy ichm. z województwa brzeskiego kujawskiego w. jmp. Stanisława Sokołowskiego podkomorzego województwa inowrocławskiego, z województwa zaś inowrocławskiego w. jmp. Antoniego Wolskiego podczaszego bydgoskiego, sędziego grodzkiego kruświckiego; których to ichm. pp. komisarzów do obrania innych obligujemy, aby stanąwszy in loco jurisdictionis w Radomiu, provinciam na osoby swoje włożoną benegerant et justitia unicuique distributive assistant i jeżeliby baczyli cokolwiek cum discrimine województw, przytém się opponere raczyli et in melius nam ziemianom i obywatelom województw naszych efficere raczyli.

Zlecamy także ichm. pp. komisarzom naszym, aby na tamtém miejscu succurrere raczyli ukrzywdzonym w honorze urzędnikom województw naszych przez jmp. Tworwicza porucznika artyleryi koronnéj; który to jmp. porucznik injuste et evocatorie pozwał ad instantiam sui kilku urzędników do Radomia o zapłacenie podatku od urzędów, omisso foro castrensi, co jest evocatorium; a że w grodach posite pozwów czynił a nie w ich własnych posesyach, to jest, evocatorium, że zaś pozywa o zaległe post decessum dawnych urzędników modernos tych honorów possessores, to jest, injustum: w téj tedy sprawie aby innocentiam ziemianów naszych ciż ichm. pp. komisarze elucidare raczyli et super autore pœnas urgent. Præcommittimus także interes jéjm. pani Mniewskiéj tymże ichm. pp. komisarzom, aby eksponowali summa gravamina téjże wzwyż wyrażonéj komendy oficerów i gemejnów, którzy najachawszy w dobrach Palczynie sub titulo executionis podatku, onęż w jéj własnych pokojach despektowali i inne violenta attentarunt, (o czém protestacye fusius obloquntur); ciż ichm. pp. komisarze starać się będą, aby im to impune non cedat, żeby a similibus ausibus arceantur. Uważając zaś ekspensy i fatygi na tęż funkcyą ichm. pp. komisarzom do tegoż trybunału radomskiego, którym in recompensam według dawnych zwyczajów województw naszych każdemu z nich po złotych 1,200 naznaczamy i z komisyi naszéj skarbowéj z czopowego do odebrania zlecamy. Za plenipotenta zaś na tęż komisyą naznaczyliśmy jmp. Marcina Perelkę Choynackiego regenta grodzkiego radziejowskiego, któremu pensyi także z czopowego złotych 400 deklarujemy. Obligujemy przytém jmp. plenipotenta, aby sprawom i interesom województw naszych w tymże trybunale radomskim żeby w niczém non succumbant też

województwa, invigilet; gdyby zaś w czém zadosyć uczynić muneri officii sui nie miał, rationem reddere obligowany będzie.

A uważając in antecessum usługi tak jw. jmp. Andrzeja Umińskiego kasztelana słońskiego protunc in equestri ordine zostającego ex vi funkcyi poselstwa, tudzież w. jmp. Aleksandra Mirosławskiego starosty kleckiego, pisarza ziemskiego inowrocławskiego, stante interregno dwojakiego poselstwa ekspedyowanego cum discrimine substancyi, życia dla województw naszych, prezentowane: zawdzięczając fatygi ich i koszta, deklarujemy na przyszłéj komisyi dla tych ichmościów najpierwszą obmyślić konsolacyą i rekompensę. Któréj to komisyi przez teraźniejsze sejmiku gospodarskiego laudum poniedziałek pierwszy post festum Circumcisionis Domini nostri Jesu Christi w roku, da Bóg, przyszłym 1740 przypadający tu w Radziejowie cum facultate, si necessitas exigerit, limitandi naznaczamy i do téj komisyi konflagraty i pretendentów ziemianów naszych pro satisfactione odsyłamy, jakoto: jmp. Bartłomieja Wolskiego, jmp. Pawłowskiego, jmp. Łąckiego, jmp. Łakieńskiego, jmp. Kołudzkiego, jmp. Przyborowskiego, jmp. Ostrowskiego, jmp. Szymona Pogonowskiego, jmp. Bogudzkiego, jmp. Rafalskiego rejenta kruświskiego, jmp. Domaradzkiego, jmp. Michała Besiekierskiego, jmp. Rożnieckiego, jmp. Chryzostoma Morzyckiego; także miasto Radziejów recenter zgorzałe junctim z pomienionymi ichmościami aby circa beneficium legis na przyszłéj komisyi konserwowane było.

Jako zaś usus obtinuit vigore legis, aby soli zamorskiéj ducta proportione na potrzeby ślacheckie nie zabraniano wywozić, obligujemy ichm. pp. komisarzów, aby hoc in puncto traktować raczyli z jw. jmp. podskarbim w. k. i o to jegomości nomine województw upraszać, aby to dzierżawcom żup jkr. mci. to desiderium województw naszych demonstrować raczył. Także obligujemy jmp. żupnika województw tutejszych, aby ex munere officii sui rekwirować skarb koronny raczył, żeby in tempore defluitacya soli suchedniowéj stanęła, którą odebrawszy, aby jako najprędzéj onę publikować raczył. Te zaś lauda któreby in futurum stawały cum præjudicio liberi veto, aby nie były akceptowane; także lauda, które respektem konflagrat są postanowione, in suo robore zostawać powinny. Którą to uchwałę sejmiku teraźniejszego całe nasze koło rycerskie ręką własną podpisać zleca jmp. marszałkowi. — Działo się w Radziejowie dnia 13 miesiąca kwietnia, roku pańskiego 1739.

Aleksander Mierosławski s. k. p. z. w. i., marszałek koła rycerskiego sejmiku komisarskiego mp.

24.

1739. *Aprilis*, 13. *Radziej. grodzka Relation. 19 f. 276.*

350. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Misericordiae proxima (Aprilis, 17), anno Domini 1739. Obtulit nobilis Martinus Wyszyński.

Instrukcya prześwietnych województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego ichm. pp. posłom do jo. księcia jmci prymasa Korony i w. ks. litewskiego dana.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw kujawskiego i inowrocławskiego zjachawszy się in locum solitum et sacrarium legis do Radziejowa i czas uniwersałem najj. kr. jmci Augusta III-go, p. n. m., naznaczony, to jest, na dzień 13 kwietnia roku teraźniejszego 1739 terminujący się, takową in plurali congerie między sobą na téjże obradzie sejmiku gospodarskiego czyniemy dyspozycyą, która 1-mo distincta instructione wyda publico punkta obrad naszych i obranie ichm. pp. komisarzów na trybunał radomski.

2. Hac seorsiva instructione clasicum sonat, jako uprosiliśmy unanimi voto e medio nostri ichm. pp. posłów do jo. księcia jmci, to jest, z województwa brzeskiego kujawskiego jmp. Michała Słubickiego podsędkowicza brzeskiego kujawskiego, z województwa inowrocławskiego jmp. Tadeusza Dąmbrowskiego . . . wicza brzeskiego kujawskiego, którym zlecamy niewygasłą w sercach naszych pamięć i obligacyą . . . . . mo limine powinszowania prymacyalnéj godności złożyć i wyrazić. Jakoż mają . . . powinszować województwa nasze z jednéj strony . . ., z drugiéj indolere fato niemniéj, że wielkiego i godnego województwa spontanee wypuściły od siebie senatora, jednakże tą szczególną karmią się nadzieją, że circa viceregiam dignitatem, idąc antenatów swoich torem, nie zapomni o życzliwych i przychylnych całych województw sercach, które ad indesinentem amoris sui vinculo trahit obligationem.

3. Injungimus ichm. pp. posłom, aby imieniem województw naszych jo. księcia jmci nieustannemu respektowi i łasce raczyli rekomendować ichmośc. ks. Scholarum Piarum radziejowskiego kolegium, ut benevolentia principis przy kościele farnym radziejowskim tém skuteczniéj umocnieni i utwierdzeni byli.

4. Exponent ichm. pp. posłowie jo. księciu jmci prawie opprobrium naturæ niedyskretną rumacyą z sklepów swoich ciał zmarłych concivium nostrorum i antenatów przez ichm. ks. Franciszkanów radziejowskich uczynioną, których tanquam manipulos zebrawszy, w jeden dół cumularunt i będą enixe upraszać jo. księcia jegomości tanquam principem pacis, aby raczył cum singulari zelo exsiccatorum ossium locum pacis nakazać. Które to laudum województw tutecznych ręką własną podpisać zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego rycerskiego.— Datum die 13 Aprilis, 1739 anno.

Aleksander Mierosławski s. k. p. z. w. i., marszałek koła rycerskiego. m. p.

25.

1740. *Augustus*, 22. *Radziej. grodzka Relation. 20 f. 94.*

351. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda ante festum Nativitatis beatissimae Virginis Mariae proxima (September, 5), anno Domini 1740. — Obtulit generosus Jacobus Klemik.

My rady duchowne i świeckie i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik przedsejmowy za uniwersałem najj. kr. jmci Augusta III, p. n. m., dnia 22 miesiąca sierpnia, roku Pańskiego 1740 do Radziejowa zgromadzeni. Jako szczęśliwość państw wszystkich najbardziéj na radzie funduje się, tak województwa nasze, zjechawszy się za uniwersałem jkr. mci, p. n. m., ad locum consiliorum nostrorum—Radziejowa, quidquid pro utilitate rzeczyp. et commodo jéj być baczemy po obraniu za dyrektora koła naszego w. jmp. Jędrzeja Moszczeńskiego kasztelanica brzeskiego kujawskiego, stosując się do łaskawych i zbawiennych in bonum publicum jkr. mci, p. n. m., intencyj, za które najuniżeńsze majestatowi jkr. mci województwa

nasze składają dzięki: przystąpiliśmy do obrania ichm. pp. posłów, jakoż pluralitate votorum et unanimi potém wszystkich consensu obraliśmy i uprosiliśmy e medio nostri ww. ichm. pp. Antoniego Kossowskiego starostę przedeckiego, Jędrzeja Moszczeńskiego kasztelanica brzeskiego kujawskiego z województwa brzeskiego kujawskiego, ww. ichm. pp. Aleksandra Mirosławskiego starostę kleckiego, Marcina Mierzejewskiego podczaszego bracławskiego z województwa inowrocławskiego, obligując ichmościów, aby przy podziękowaniu jkr. mci, p. n. m., pro paterna ejus cura nostri et sollicitudine podane sobie punkta w instrukcyi manuteneant.

Że zaś zaszły różne concivium nostrorum desideria do księcia jmci prymasa, satisfaciendo tedy onym, uprosiliśmy za posłów do księcia jmci e gremio nostri ww. ichm. pp. Antoniego Słuckiego starostę gniewkowskiego, Józefa Niewieścińskiego podsędkowicza ziemskiego inowrocławskiego, aby ichmośc. raczyli według danéj sobie osobnéj instrukcyi reprezentować księciu jmci prymasowi i in votis wszystkich ichmościów concivium, których punkta w instrukcyi są wyrażone, starali się pomyślną i dostateczną przywieść od księcia jmci prymasa rezolucyą; o to zaś in particulari ichm. pp. posłów obligujemy, aby jak najprędzéj tę swoję do Łowicza ekspedyowali legacyą.

A że zaszły w kole naszém refleksye niektórych ichmośc. braci, że od beczki soli suchedniowéj po groszy 80 płaciemy do skarbu, na co fundamentu żadnego prawem opisanego skarb nie ma i owszem według dawnych o soli praw po grzywnie tylko od beczki soli suchedniowéj, alias groszy 48, płacić należy: więc uprosiliśmy w. jmp. Dunina sędziego grodzkiego kowalskiego do windykowania niesłusznie pretendowanych grzywien i onemu ten interes cum plena de hoc agendi potestate zlecamy cum declaratione rekompensy pracy i kosztu jego w téj cyrkumstancyi.

Na listy do województw naszych pisane odpisze jmp. marszałek jakoto: księciu jmci prymasowi, jw. jmci ks. biskupowi kujawskiemu, jjww. ichm. pp. kijowskiemu, hetmanowi w. kor. i bełzkiemu wojewodom, dziękując im za komunikacyą rady in commodum publicum potrzebnéj.— Insuper w liście do księcia jmci prymasa zaleci jmp. marszałek interes graniczny jmp. Kalińskiego cum illustrissimo capitulo Gnesnensi, aby książę jmość innuat illustrissimo capitulo, żeby się nie wdzierało w granice Sampolinka, dóbr dziedzicznych jmp. Stanisława Kalińskiego; wy-

razi tenże punkt jmp. marszałek i w instrukcyi posłom do księcia jmci prymasa. W liście do jmci ks. biskupa kujawskiego dołoży jmp. marszałek rekomendacyą nomine województw jmci ks. Kołudzkiego, aby mu jmość ks. biskup wakującą kanonią kujawską po jmci ks. Morsztynie konferować raczył; jmci ks. Nieszczewskiego kanonika kruświckiego także rekomendować będzie i upraszać, aby do wakansów w kapitule raczył terrigenas nostros extraneis anteponere. W tymże liście przypomni i zaleci jmp. marszałek jw. jmci ks. biskupowi interes komutacyi gruntu plebanii piotrkowskiéj w dobrach w. jmp. podkomorzego brzeskiego kujawskiego według deklaracyi już inante listownie danéj od teraźniejszego księcia jmci prymasa, przedtém biskupa kujawskiego. Doniesie także jmp. marszałek jw. jmci ks. biskupowi kujawskiemu wielkie jmci ks. Bratoszewskiego proboszcza chodeckiego egzorbitancye, jako na cmentarzu nawet ludzi bije i rani i propinacyą dziedzicowi odejmuje, aby jmość ks. biskup raczył w tém reflektować jmci ks. proboszcza swojém napomnieniem.—W. jmp. Rogalińskiego podsędka ziemskiego wschowskiego upewni jmp. marszałek w responsie, że za rekwizycyą jegomościną województwa nasze insinuant interes jego do jmp. hetmana w. koronnego ichm. pp. posłom i jest w instrukcyi położony.

Do jmci ks. infułata strzelińskiego nomine palatinatuum pisząc, obligować będzie jmp. marszałek, aby raczył szkodę poniesioną na przeprawie montowskiéj w stracie dwóch koni jmp. Witawskiemu nadgrodzić i reparować kazał tę przeprawę, ile że od niéj cło bierze, żeby in futurum takowe, na jakie się dotąd siła ichmośc. braci naszych uskarża, nie trafiały nieszczęścia.—Miastu Toruniowi oznajmi jmp. marszałek w responsie, że zadosyć czyniąc województwa nasze ich żądaniu, włożyły w instrukcyą punkt od nich pretendowany, ale też wzajemnie obligować ich będzie nomine palatinatuum, aby ichmośc. bracia nasi w pretensyach swoich słusznych do kupców toruńskich byli satisfacti, jakoto ww. ichm. pp. Dąmbski chorąży inowrocławski, Modliński żupnik województw kujawskich, ichmośc. Podczaski, Zakrzewski, Dąmbrowski, do pana Taksa kupca toruńskiego mający swe pretensye, w. jmp. Niewieściński podsędek ziemski inowrocławski, ichmośc. pp. Franciszek Wolski, Madaliński burgrabia kowalski, Chrząszczewski, Bieganowski i ichm. pp. Włostoscy do p. Lamota kupca toruńskiego itidem mający pretensye, aby byli jak najprędzéj uspokojeni i aby jus potius mieli ante ministros acatholicos, alias predykantami et inscriptio synowi pana Lamota aby

była cassata, uti in præjudicium creditorum uczyniona. Jmp. Tomickiego interes cum successoribus p. Nogi obywatela i kupca toruńskiego insinuabit jmp. marszałek w tymże do magistratu toruńskiego liście, obligując ich, aby ta sprawa albo przez prędki dekret, albo przez zgodę zakończona quantocius była. Datum w Radziejowie anno et die, ut supra.

Jędrzej z Moszczennego Moszczeński kasztelanic brzeski kujawski, województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego marszałek, mp. (L. S.)

26.

1740. *Augustus*, 22. *Radziej. grodz. Relation. 20 f. 96.*

352. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda ante festum Nativitatis beatissimae Virginis Mariae proxima (September, 5), anno Domini 1740. Obtulit generosus Jacobus Klemik.

Instrukcya ww. ichm. pp. Antoniemu Kossowskiemu staroście przedeckiemu, Jędrzejowi Moszczeńskiemu kasztelanicowi brzeskiemu kujawskiemu z województwa brzeskiego kujawskiego, ww. ichm. pp. Aleksandrowi Mirosławskiemu staroście kleckiemu, Marcinowi Mierzejewskiemu podczaszemu bracławskiemu z województwa inowrocławskiego posłom z sejmiku radziejowskiego za uniwersałem najj. kr. jm. Augusta III, p. n. m., dnia 22 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1740 na sejm ordynaryjny sześćniedzielny w Warszawie dnia 3 miesiąca października w roku tymże złożony obranym i uproszonym dana.

Któżby nie przyznał pilnego jkr. mci, p. n. m., około dobra ojczyzny naszéj starania, ktoby nie widział, że idąc torem opatrznego ojca, chce abintra et extra całość téj rzeczyp. tueri, kiedy uspokoiwszy się w żalu swoim po niepomyślnie rozeszłym sejmie przeszłym w roku 1738, na którym spodziewał się pan łaskawy, że zgromadzone stany, korespondując chęci jego pańskiéj, przez uformowanie mocy ad tuendam securitatem granic rzeczyp. zdolnéj i uformowanie publicznéj ekonomii remp. miały reddere felicissimam, podaje powetowania ubliżonego szczęścia sposób przez determinacyą sejmu ordynaryjnego sześćnie-

dzielnego w Warszawie, animuje nas swoim przykładem, abyśmy miłość ojczyzny mając na pamięci, starali się promovere, cokolwiek in emolumentum rzeczyp. być baczemy: więc województwa nasze junctim wzruszoném sercem i nierozdzielnym ku panu swemu afektem złączone, wszelkiéj swéj szczęśliwości centrum w osobie jkr. mci, p. n. m., zakładając, zlecają ichm. pp. posłom, aby omni cultu et reverentia majestatis podziękowali jkr. mci za wszelkie starania, które jkr. mość, p. n. m., nieustannie in conservationem universorum świadczy, suplikując, aby i na dalszy czas świadczyć nie przestawał.—Prymacyalną godność księcia jegomości omni od województw prosequentur ichm. pp. posłowie cultu et veneratione i desideria od województw naszych singulari zalecą respectui.

Do podziękowania ichm. pp. ministrom status utriusque gentis za wszelkie in publicum studia i wierne ku jkr. mci i rzeczyp. rady ichm. pp. posłowie condescendent.

Ichm. pp. hetmanom za wszelkie in rem boni publici starania świadczone, osobliwie jmp. hetmanowi w. k. za utrzymanie firmæ neutralitatis w ostatniéj konjunkturze ichm. pp. posłowie podziękują.

Sejm przyszły aby mógł pomyślny in commodum rzeczyp. przynieść sukces,—jako dimidium facti, qui bene cœpit, habet, —ichm. pp. posłowie pro primo et principali objecto wezmą sobie, aby się konstytucyom annorum 1690, 1699 et 1736 o porządku sejmowania zadosyć stało.

Konferencye z ministrami i rezydentami postronnymi juxta mentem constitutionum 1726 et 1736 aby były reasumowane, urgebunt ichm. pp. posłowie; do których aby były przyłączone te desideria, jakoto, że w Królewcu znajdować się mają akta z kancelaryi w Polszce przez Szwedów zabrane, żeby mogły restitui, tudzież interes satysfakcyi wiolencyi uczynionéj i poniesionéj szkody kościoła i konwentu paradyskiego oo. Cystersów przez ludzi dworu berlińskiego, jakoteż i interes jmp. Adama Ostrowickiego ratione dóbr jure naturæ po matce jemu należących, a dotychczas w posesyi jmp. grafa Kreucza zostających, któreto dobra Srzamy, Szułajny i Orkusz nazwane in Prussia ducali w powiecie prabuckim są położone, nihilominus żeby i sami ichm. pp. posłowie w tychże interesach z jmp. rezydentem dworu berlińskiego nomine województw mówili, obligują ichmośc. województwa nasze.

Do konferencyi z rezydentem dworu berlińskiego interes wykupna territorii Elbingensis i klejnotów rzeczyp. należy, więc na jego wyku-

pienie takowe dają się sposoby: pozostałe pieniądze po porachowaniu się post fata męża swego u jéjmości pani Moszyńskiéj podskarbiny w. k., aby były na wykupno obrócone, jak nastąpi kalkulacya z administracyi skarbu koronnego jmp. wojewody podlaskiego, inante podskarbiego w. k., spodziewać się należy, że przybędzie rzeczyp. do potrzebnéj na wykupno sumy.

Pieniądze na most pod Warszawą od urzędów zebrane, in cujus manibus hærent, uczyniwszy inwestygacyą, mogą suffragari. Szpalery, Potop nazwane u oo. Kapucynów w Warszawie leżące, na których konserwacyą rzeczp. ekspens próżny miewa, bo skarb koronny za przechędażanie corocznie kilkaset złotych płaci, gdyby mogły być justo pretio zbyte komu, a te pieniądze ad summam wykupna territori Elblingensis były przyłączone.

Aukcya wojska jak jest potrzebna, ipsa rei evidentia superat omne probationis genus, które że bez płacy regularnéj subsistere nie może, więc w tym punkcie stosować się będą ichm. pp. posłowie do sposobów płacy in resultato komisyi do aukcyi wojska 1738 ekspedyowanéj wyrażonych, excepto cła generalnego, na które ichm. pp. posłowie etiam cum discrimine sejmu nie pozwolą; że zaś in hoc resultato tylko alteri tanti aukcya pogłównego żydowskiego położona, co się zda być bardzo mało ad proportionem wielkiéj liczby Żydów, więc po taleru bitym od osiadłego Żyda, a od innych proportionem biorąc, miarkowaćby trzeba, aby major ztąd pogłównego żydowskiego efficiatur summa.—Inquantum by zaś podatek ultimæ consumentiæ in resultato wyrażony nie był na sejmie akceptowany, przez który zniesioneby było zupełnie pogłówne, jako podatek z nieprzystojną wolnemu narodowi nomenklaturą, więc urgebunt ichm. pp. posłowie, aby koekwacya currentium teraz tributorum subsequatur; łany zaś żeby przy województwach były zostawione, z którychby landmilicya formari mogła.

A że cum gloria narodu naszego et solatio rzeczyp. znajduje się dosyć młodzieży ślachty polskich pretendujących pomieszczenia się w służbie wojennéj cudzoziemskiego autoramentu, więc upraszać będą ichm. pp. posłowie jkr. mci i rzeczyp., aby incolæ, patriotæ nostri służbę wojenną umiejący, w pomieszczeniu się w regimentach extraneis anteponantur.

Jako zaś wiele rzeczyp. należy na konserwacyi miast, miasteczek, tak aby dawne prawa i wolności im nadane in suo zostawały robore, tudzież dawne prawa na abolicyą niesłusznych i prywatnych depakta-

cyj żeby były reasumowane, utrzymywać będą ichm. pp. posłowie; executionem zaś tych praw manuteneat sądów zadwornych jkr. mci sprawiedliwość. Że zaś miasta i miasteczka w ojczyźnie naszéj bardzo są w ludzi, osobliwie do handlów i do rzemiesła sposobnych ubogie, na których mnóstwie potęga państw summe zawisła, a w sąsieckich państwach niewiele się orthodoxæ religionis ludzi liczy: więc dla zaludnienia, jeżeliby się rzeczyp. zdało pozwolić libertatem conscientiæ, uniwersalnéj na to zgodzie nie sprzeciwią się ichm. pp. posłowie, cavendo tylko erectionem zborów, jakoteż, żeby magistratury przy katolikach zostawały.

Otwarcie mennicy, żeby własna moneta być mogła, z koekwacyą sąsiedzkiéj kurencyi jest potrzebne, ile że largitrix omnium bonorum Domini dextera obdarzyła kraj nasz metalem do monety potrzebnym: więc upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby rzeczp. z sejmu naznaczyła komisyą do gór olkuskich, aby ta mając z sobą ludzi na kruszczach się znających, zmiarkowała koszta na dobywanie kruszców potrzebne, jakotéż i pożytki ztąd przychodzące, aby rzeczp. potém mogła zupełną ex informatione komisyi uczynić dyspozycyą.

Korektura trybunału koronnego opisana w konstytucyach anno 1726 żeby in toto była obserwowana, przypomną ichm. pp. posłowie, osobliwie ten punkt, ażeby deputaci swoich województw in cadentia regestra trzymali, inquantum by zaś z którego województwa nie było deputata, to młodszy po nim.

A że w zachodzących o grunta kontrowersyach ichm. duchowni contra legem positivam et constitutiones regni ad jus consistoriale pociągając, wizytami chcą znosić oczywiste granice etiam w rezygnacyach wyrażone, jako teraz practicatur w dobrach Nowiny nazwanych, concivis nostri jmp. Krzesińskiego: więc starać się będą ichm. pp. posłowie o wyraźną konstytucyą, aby wizyty duchowne czynione in fundis, które inficiantur documentis legitimis, swojéj nie miały akceptacyi, jakotéż, żeby ichm. duchowni dóbr ziemskich nietylko jure hereditario ale ani żadnymi wyderkafami, vel quovis prætextu in personas sui i kapituł nie nabywali.

Tudzież reassumendo dawniejsze konstytucye, aby extranei dóbr żadnych dziedzicznych nie kupowali, a któreby kupili, in fiscum pójść powinny.

Miasto Toruń żeby z łaski jkr. mci i rzeczyp. mieć mogło suplement na wystawienie zniesionego przez lody przeszłéj zimy mostu,

wniosą swoję instancyą nomine województw naszych; żeby zaś dekretowi sejmowemu 1724 in omnibus punctis satisfaciat toż miasto Toruń, quam maxime, żeby nowego zboru nie ważyło się erigere, przypomną ichm. pp. posłowie.

Aby rzeczp. provide o swoich radzić mogła interesach potrzebnych, do tego baczemy rezydentów ustawicznych u dworów sąsiedzkich, co ut promoveant ichm. pp. posłowie, zlecają województwa nasze, a ci rezydenci żeby byli proporcyonalnie salariati ze skarbu koronnego.

Do dobrego w rzeczyp. należy porządku, aby zamki, kancelarye i wieże w dobréj były porze, które przez zaniedbanie w ruinę poszły: więc aby ichm. pp. starostowie reparacye onych provideant, rzeczyp. dysponować to może na teraz następującym sejmie, dołożywszy rigorem sub amissione starostwa; tudzież żeby regenci przy kancelaryach sami się zawsze znajdowali, nie puszczając ich w arendę itidem sub amissione regencyi, co proponować seryo obligują ichm. pp. posłów województwa nasze.

Miasto Warszawa, stolica consiliorum rzeczyp., rezydencya królów żeby tandem w wybrukowanych ulicach i konserwacyi onych i czystém trzymaniu, w uczynionych wody spadkach tak w mieście jako i na przedmieściach piękniejszą prezentowała stolicy faciem; projekt na to przeszłego sejmu wspomniony przez jm. ks. kanclerza w. kor., aby cessarent stancye ex officio, a miasto Warszawa to wszystko providere powinno będzie, promovebunt ichm. pp. posłowie salvo regressu do tegoż zwyczaju dawnych ex officio stancyj in casu non satisfactionis miasta swojéj powinności.

Homagium księcia jm. kurlandzkiego królowi jmości i rzeczyp. intuitu ducatuum Curlandiæ et Semigalliæ ponieważ non personaliter ale tylko per plenipotentem było oddane, aby ichm. pp. posłowie na aprobacyą jego na przyszłym sejmie nie pozwalali, obligantur od województw naszych.

Przyznana per senatus consilium suma ze skarbu koronnego 6,000 złp., a z skarbu litewskiego suma 3,000 złp. sukcesorom niegdy jmp. Augustyna Kołudzkiego sędziego ziemskiego inowrocławskiego za wydanie in lucem voluminis legum et constitutionum żeby tandem była zapłacona, curabunt et instabunt ichm. pp. posłowie.

Fundacya radziejowska księży Scholarum Piarum przy kościele farnym ad collationem regiam należącym ażeby mogła być przez konstytucyą na przyszłym sejmie aprobowana, activitati ichm. pp. posłów

præcommittunt województwa nasze; jakotéż żeby circa activitatem ichmościów aprobacya incorporationis partykularza dezerty dóbr Świętosławic przez jmp. Skarbka wojewodę łęczyckiego oo. Paulinom brodowskim danych na tymże sejmie subsequi mogła.

Soli w żupach jkr. mci, p. n. m., pretium często teraz odmienia się, augendo vel diminuendo: starać się tedy będą ichm. pp. posłowie, aby mogło być constitutum jéj pretium semel pro semper, naprzykład beczka po tynfów 8, tudzież żeby na domowe potrzeby wolno było wywieść na każdą wieś zamorskiéj soli po dwie beczki. Że zaś do sprzedaży soli miara dotąd insza w żupach krom beczkowéj nie znajduje się, a nie wszystkich ludzi na to stanie, żeby beczkę kupować mogli: więc remonstrować będą ichm. pp. posłowie kamerze jkr. mci necessitatem pomniejszych miar i różnych, któremiby sól secundum exigentiam particularium przedawana być mogła.

Ustawiczne egzorbitancye ludzi regimentu jmp. generała Sibilskiego pasów solnych pilnujących, jakoto: w Bydgoszczy kamienicę jéjm. panny Gałeckiéj wojewodzianki poznańskiéj naszli, splondrowali et sine omni respectu téj godnéj damy wielkich narobili hałasów, toż w Żninie factum, gdzie popiwszy się i krucyfiks porąbali, na Podgórzu pod Toruniem przejeżdżającego jmp. Dobrogosta Dąbskiego nulla habita ratione porąbali i piniądze, co miał przy sobie, zabrali: tamże jmp. Kazimierza Umińskiego burgrabiego bobrownickiego bez racyi postrzelawszy, poraniwszy, rzeczy i konie z siedzeniem zabrali, doniosą ichm. pp. posłowie kamerze jkr. mci i starać się będą o nieodwłoczną satysfakcyą, aby kamera, uczyniwszy jak najsurowszą inwestygacyą, extendat korespondującą delictis na tych ludzi karę, ażeby in futurum takowe nie bywały ekscesa.

Dispositionem ordynacyi ostrogskiéj (in casu wniesionéj o niéj na sejmie materyi) juxta mentem najpierwszego fundatora ichm. pp. posłowie utrzymywać będą.

A ponieważ merita suos concomitantur autores, zalecą ichm. pp. posłowie łasce jkr. mci, p. n. m., jmp. Sokołowskiego podkomorzego inowrocławskiego bene zawsze de rep. merentem, na ostatnim trybunale radomskim laskę trzymającego, którą prerogatywę condigne i nic bez uszczerbku własnéj utrzymywał substancyi; jm. ks. Dunina scholastyka gnieźnieńskiego, teraz następującego trybunału koronnego prezydenta także jkr. mci rekomendować będą ichm. pp. posłowie, aby w po-

dających się okazyach præmia virtutum et laborum ciż ichmośc. ex distributiva jkr. m., p. n. m., gratia miéć mogli.

Przypomną także ichm. pp. posłowie kr. jm. deklarowaną łaskę w Wschowie niegdy jmp. Radomickiemu staroście odalanowskiemu względem rekompensy za znaczną reparacyą w starostwie odalanowskiém, aby ichm. successores jmp. starosty odalanowskiego mogli odebrać łaskawéj jkr. m. deklaracyi skutek.

Interes jmp. Rogalińskiego podsędka wschowskiego względem odsądzenia od służby w regimencie i gaż zatrzymanych bez pozwu danego ichm. pp. posłowie miéć będą na pamięci, wprzód officiose obligować jmp. hetmana w. kor., aby jmp. podsędek mógł się powrócić do swojéj rangi i chorągwi i gaże zatrzymane miał sobie oddane, in casu zaś renitentiæ jmp. hetmana uczynienia, o co prosiemy, rekomendować będą ten interes ichm. pp. posłowie jkr. m., p. n. m. i rzeczyp.

Upraszać także będą ichm. pp. posłowie jmp. hetmana w. kor. o satysfakcyą z ludzi regimentu jmp. generała Bukowskiego, którzy inante porąbali jmp. Kazimierza Szczawińskiego i teraz niedawno jmp. Boruckiego podstolego brzezińskiego i syna jego, jakotéż i p. Kisa w stancyi naszli, porąbali i zrabowali, aby po uczynionej inkwizycyi sprawiedliwą za takowe ausus odebrali karę.

Zaszłe ichm. concivium nostrorum rekwizycye zalecają województwa nasze ichm. pp. posłom jakoto, jmp. Dąbskiego chorążego inowrocławskiego ratione dóbr jego Makowiec nazwanych w województwie podolskiém a powiecie latyczewskim leżących, które mają swoje granice z starostwem latyczewskiém jmp. wojewody sendomirskiego, jakotéż z dobrami księcia jm. wojewody ruskiego, aby ichm. pp. posłowie obligowali ichm. pp. wojewodów o zlecenie administratorom ich tam będącym, żeby krzywdy w granicach dóbr Makowiec nie czynili jmp. posesorowi, w równymże interesie obligować będą ichm. pp. posłowie jmp. wojewodę mazowieckiego ratione dóbr Chrosny ichm. pp. Rościszewskich w granicy z wójtostwem bydgoskiém położonych.

Księcia jm. Sanguszka marszałka wielkiego w. ks. litewskiego upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby w pretensyi sukcesyi po ś. p. ichm. panach Obidowskich, którzy w województwie kijowskiém steriliter decesserunt, a substancya ich mobilis et immobilis hæret w ręku księcia jm. Sanguszka, jmp. Glińskiemu pisarzowi grodzkiemu brzeskiemu kujawskiemu, mającemu za sobą Obidowską succestricem onychże ichm. pp. Obidowskich, raczył przyjazną uczynić satysfakcyą. Którą to

instrukcyą zgodnie umówioną jmp. marszałkowi koła naszego ręką jego imieniem naszém przy położeniu pieczęci podpisaną do grodu podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie na sejmiku przedsejmowym dnia 22 miesiąca sierpnia, roku 1740.

Jędrzéj z Moszczennego Moszczeński kasztelanic brzeski kujawski, województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego marszałek, mp. (L. S.)

27.

1742. *September*, 10. *Radziej. grodzka Relation. 20 f. 374.*

353. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda ante festum Exaltationis sanctae Crucis proxima (September, 10), anno Domini 1742. — Obtulit nobilis Stanislaus Rychliński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego zjechawszy się na dzień dzisiejszy prawem naznaczony i miejsce sejmikom i wszelkim obradom zwyczajne do Radziejowa, uprosiliśmy i obraliśmy e medio sui nemine contradicente za dyrektora koła naszego w. jmp. Antoniego z Ossowki Zboińskiego podstolego bydgoskiego, tudzież za asesorów ww. ichm. pp.: Bartłomieja na Głębokiém Głębockiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego z tegoż powiatu brzeskiego kujawskiego, Stanisława z Wielkiéj Wrzący Sokołowskiego podkomorzego inowłocławskiego z tegoż powiatu, Antoniego z Głogowy Kossowskiego starostę przedeckiego z tegoż powiatu przedeckiego, Józefa z Warzymowa Sokołowskiego chorążego bydgoskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego z tegoż powiatu, Józefa Głębockiego stolnika kruświckiego z tegoż powiatu kruświckiego, Antoniego Wolskiego stolnika bydgoskiego z tegoż powiatu, Stanisława Bieganowskiego podczaszego kowalskiego z tegoż powiatu kowalskiego, asesorów. A po takowém zgodném nullo contradicente wyżéj pomienionych ww. ichm. marszałka i asesorów obraniu przystąpiliśmy do nominacyi i obierania ichm. pp. deputatów na następujący trybunał koronny et insistendo zwyczajom województw naszych et laudis anterioribus lege publica anni 1685 approbatis et confirmatis, obraliśmy pluralitate voto-

rum ww. ichm. pp. Wojciecha z Warzymowa Sokołowskiego chorążego kruświckiego, sędziego grodzkiego przedeckiego z województwa brzeskiego kujawskiego i Mikołaja Wodzyńskiego pisarza grodzkiego kruświckiego z województwa inowłocławskiego na funkcyą deputacką trybunału koronnego.

A jako znamy wzwyż pomienionych ichmościów innatam æquanimitatem, tak nie wątpiemy, iż na téj funkcyi swojéj cum honore województw swych własnych osób distributivam sitientibus arbitris administrabunt justitiam i wszytkim mającym sprawy w trybunale koronnym concivibus województw naszych justum præstabunt suffragium. — Aby zaś tém jaśniéj funkcya pomienionych ichm. pp. deputatów od nas obranych wszytkim innotescat, to laudum w. jmp. marszałkowi koła naszego i ichm. pp. asesorom podpisami rąk własnych stwierdzić i do akt zwyczajnych grodu radziejowskiego podać zlecamy.—Działo się w Radziejowie w poniedziałek po święcie najświętszéj Panny Narodzenia najbliższy (September, 10), roku pańskiego 1742.

Antonius Zboiński subdapifer Bydgostiensis uti marschalcus comitiolorum electionis magnificorum judicum ad tribunal regni, mp.—Bartholomæus Głębocki succamerarius Brestensis Cujaviæ, ex districtu Brestensi ad mentem legis assessor.—Josephus a Warzymow Sokołowski vexillifer Bydgostiensis judex castrensis, Radziejoviensis. — Stanislaus Bieganowski pocillator Covaliensis, uti assessor.—Stanislaus Sokołowski succamerarius Junivladislaviensis, assessor.—Josephus Głębocki ex districtu Crusvicensi ad mentem legis assessor, mp.—Antonius de Głogowa Kossowski capitaneus Predecensis et disirictus ejusdem assessor, mp.—Antonius Wolski dapifer Bydgostiensis ex districtu Bydgostiensi assessor, mp.

28.

1742. *September*, 11. *Radziej. grodzka Relation. 20 f. 384.*

354. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta in vigilia festi sancti Mathaei apostoli et evangelistae (September, 20), anno Domini 1742. — Obtulit generosus Stanislaus Kołudzki.

My rady duchowne i świeckie i wszytko województwa brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego rycerstwo nazajutrz po szczęśli-

wie doszłym electionis ichm. pp. deputatów na trybunał korony sejmiku, more et usu antiquo na sejmik gospodarski, alias boni ordinis, na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ wszytkie magnorum sentymenta virorum bez dyrekcyi jednego koła naszego marszałka destinatum scopum attingere nie mogą, dla czego do elekcyi dyrektora koła naszego przystąpiwszy, unanimi assensu et pluralitate votorum obraliśmy i uprosiliśmy w. jmp. Józefa na Kołudach Kołudzkiego podstolego kruświckiego, takową ex vi et objecto sejmiku dzisiejszego postanawiamy uchwałę. Któż chyba ethnici cordis nie przyzna osobliwszéj i oczywistéj nad nami Pana Boga prowidencyi, że po kilkuletniéj województw naszych bez ichm. pp. deputatów na trybunał piotrkowski i radomski in tutamen et levamen injuriatorum civium karencyi, raczył zesłać angelum pacis et consilii, który suavi instinctu conciliatis civium animis przywiódł do godnéj i zgodnéj na obudwu tych sejmikach harmonii: nie komu innemu po Bogu et pios cœlites ten tak skuteczny województw naszych sukces przyznać należy jako pierwszemu in rep., osobliwie in absentia majestatis, jo. księciu jmci arcybiskupowi gnieźnieńskiemu, prymasowi Korony polskiéj i w. ks. litewskiego, który że czułém i całém sercem ad ea, quæ pacis sunt, troskliwy invigilat Antipater i województwom naszym omnia tuta et tranquilla za usilną jkr. mci, p. n. m., kooperacyą listem swoim donosić raczy, należącą jo. księciu jmci prymasowi wyznajemy wdzięczność i podziękowanie, oraz onemu ażeby z wszelkim respektem jmp. marszałek odpisał, zlecamy.

Zdałyby się zaś województwa nasze incurrere ingratitudinis notam, żeby do elekcyi ichm. pp. komisarzów na następujący trybunał radomski przystąpić miały bez należytego w. ichm. pp. Stanisławowi z Wielkiéj Wrzący Sokołowskiemu podkomorzemu inowłocławskiemu i Antoniemu Wolskiemu stolnikowi bydgoskiemu, sędziemu grodzkiemu kruświckiemu na odprawiony przed dwiema laty trybunał radomski uproszonym komisarzom pro optime gesto magistratu podziękowania, osobliwie zaś w. jmp. podkomorzemu inowłocławskiemu, n. w. m. panu, który ex utilitate et commodo województw naszych i całéj rzeczyp. częste cum notabili zdrowia i fortuny dispendio podejmując funkcye, a w nich per gradus meritorum postępując, z wielkim godnego imienia swego zaszczytem a województw naszych honorem i ukontentowaniem doszedł szczęśliwie, obliterato od dawnych lat vestigio cum summa injuriatorum, a osobliwie województw naszych desideriorum satisfactione, supremos prześwietnego trybunału skarbowego fasces i one tak

sprawiedliwie i szczęśliwie i chwalebnie moderować potrafił, że na ten czas, quidquid prospere gestum, id pene omne ducit suum, szczęśliwie wyrażając powinszowanie, podziękowanie, oraz nie znajdując u siebie proportionata do bonifikacyi znacznych ekspens jego, które takowa exigebat prowincya, media, przynajmniéj samą wdzięcznością i wiecznością perennaturam in cordibus civium zapisujemy gratitudinem. A zatém cum voto podobnego ad similia ambitu i sukcesu tém ochotniéj do elekcyi innych ichm. pp. komisarzów ad præsens przystępując, obraliśmy pluralitate votorum za komisarzów na trybunał radomski skarbowy lege publica anni 1717 postanowiony na przyszłą, da Bóg, jednę tylko kadencyą w roku 1743 przypadającą, w. jmp. Józefa Głębockiego stolnika kruświckiego i Tadeusza Roszkowskiego podstolego brzeskiego kujawskiego; których ichmośc. seryo i bratersko obstringimus, aby na przyszłym trybunale radomskim sedule invigilent, aby długów żadnych starych contra mentem legis anno 1717 na województwa nasze nie aplikowano, ciż ichmośc. seryo utrzymywać będą deklaracye trybunału radomskiego przeszłe pro tuitione rzeczyp. od impetycyi regimentu łanowego. Insuper miéć będą vigilem attendentiam na likwidacye wojska utriusque authoramenti, osobliwie regimentów cudzoziemskich, w których jako dotąd incertus ordo et numerus porcyj, które ob defectum oryginalnego regulaminu pro arbitrio szefów przy likwidacyach proponuntur, tak one z wielką krzywdą regimentowych gemejnów in commodum tylko sztabsoficerów i innych aggrege (és) nazwanych disponuntur. — Ciż ichm. pp. komisarze osobliwie obligantur, ażeby cura et opera sua starali się i wymogli relewacyą dwu dekretów contra omnem formalitatem, a co większa contra præscriptum legum ferowanych, jakoto pierwszego et instantia przewielebnéj kapituły płockiéj, jakoby in reatum województw i izby naszéj komisarskiéj o miasteczko Białotarsk, aby memorabili tempore do czopowego województw naszych należące, a teraz dopiero acsi o niesłusznie wypłacane czopowe zapozwane i teraz in primo termino do ziemi gostyńskiéj przyłączone, drugiego zaś dekretu ex actoratu sukcesorów w. jmp. Rudnickiego chorążego bydgoskiego do asygnacyi in anno 1714 przeciwko konstytucyi 1717, tudzież przeciwko deklaracyom trybunału radomskiego anni ejusdem: więc ażeby in his tum in aliis desideriis województw naszych znosili się z jjww. ichośc. pany senatorami naszymi, ww. ichm. pp. komisarze obligantur. Za plenipotenta jmp. Rafała Wodzińskiego wice-

regenta grodzkiego brzeskiego constituimus i jego zwyczajném solarium izbie komisarskiéj z teraźniejszego czopowego præcommittimus.

A że dla niżéj wyrażonych nieuchronnych ekspens czopowego ichm. pp. komisarze solito præmio od województw naszych salariati w tym roku być nie mogą, więc ichmościom fide publica uczyniwszy do przyszłego czopowego sponsyą, tegorocznego czopowego in rem et commodum ichmościów braci czyli to przez ogień, czy to alio calamitatis genere afflictorum uczynimy dyspozycyą i téjże komisyi dzień trzeci po nowym roku 1743 w Radziejowie solita praxi naznaczamy i tamże wyżej wyrażonych ichmościów (wyjąwszy tych, przeciw którym pozachodziły kontradykcye) odsyłamy.—Podobnymże sposobem tych ichmościów, którzy się dawnemi laudis i asygnacyami zaszczycają, a niedobrane czy niewybrane suum contingens być twierdzą, tamże termin do likwidacyi præfigimus i jeżeliby się pominione asygnacye vigore laudorum niedobrane czyli cale niewybrane pokazały, uspokojenia ichmościów de integro pominionéj komisyi zlecamy potestatem, tak ażeby województwa jako i z przeszłych tak i z teraźniejszych ichmośc. braci pretensyj zupełnie aluctari mogły, gdy in hunc et non alium finem całoroczne czopowe konsekrują.

Ponieważ zaś w. jmość ks. Józef Łuczycki proboszcz i infułat strzeliński non practicato dotychczas od antecesorów exemplo, providendo commoditati województw naszych, most na przeprawie mąteskiéj z niemałym kosztem swoim i z angaryzacyą poddaństwa swego znacznie budować zaczął: więc w. jm. panu za tak chwalebne i potrzebne dzieło, zachęcając do jako najprędszego dokonania jego, na dalszą ekspensę złp. 1,000 deklarujemy i pominioną sumę izbie naszéj komisarskiéj, zaczynając a primis Januarii anni futuri, consequenter trzema ratami i trzema latami wypłacić zlecamy. Do téjże dyspozycyi izby komisarskiéj in anno proxime venturo następującéj wielebnych ichm. ks. Franciszkanów i Pijarów konwentów radziejowskich, także i oo. Dominikanów chełmińskich, także i wielkiéj ruinie podpadającą Pakoską Kalwaryą, którą pietatè erga se et Deum liberali manu wesprzéć (aby conquassata domus Dei w przytomném województwie domów naszych upadkiem swoim non feriat) powinniśmy, także i miasto Radziejów przez ogień powtórny znacznie podupadłe, do obmyślenia ad levamen desideriorum ich odsyłamy.—Działo się w Radziejowie dnia 11 miesiąca września, roku pańskiego 1742.

Józef na Kołudach Kołudzki podstoli kruświcki, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp.

29.

1743. *September*, 10. *Radziej. grodzka Relation. 21 f. 180.*

355. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sancti Mathaei apostoli et evangelistae proxima (September, 25), anno Domini 1743.—Obtulit nobilis Franciscus Wiśniewski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego i inowrocławskiego kujawskich zjachawszy się do Radziejowa ad locum consiliorum constitutionibus firmatum na sejmik gospodarski, albo boni ordinis die privilegiata przypadający. — A że nullus consiliorum actus bez dyrektora odprawić się nie może, więc sub auspiciis najwyższego Pana, któremu honor i nieśmiertelne dzięki ad supremum solium nieść powinniśmy, unanimi votorum consensu uprosiliśmy za marszałka koła naszego rycerskiego w. jmp. Michała ze Słubic Słubickiego podsędkowicza brzeskiego kujawskiego i ponieważ już felicem movimus passum obrad naszych, przystąpieliśmy do czytania listów, primario jo. księcia jmci prymasa, w którym doczytawszy się łaskawéj pamięci nietylko ku ojczyznie naszéj, ale osobliwiéj ku tym, których w pasterskiéj swojéj edukował opiece, zlecieliśmy w. jmp. marszałkowi, aby z najniższém podziękowaniem jo. księciu jmci pro omni vigilantia legum et tranquillitate publica odpisał. In et post był czytany list jo. księcia jmci kanclerza w. koronnego, któremu także z wszelkim respektem odpisać demandatum. List także jw. jmp. wojewody lubelskiego, którego contentum każdego ojczyzny syna do tak chwalebnego i potrzebnego dzieła aukcyi wojska powinno permovere, na co zleconym sensem ex mente całych województw odpisać w. jmp. marszałkowi jako i na listy do czopowego injunctum est.

A jako na sejmiku gospodarskim prima materia o soli ichmościów querulantium o tak nierychłą dystrybutę soli na jmp. żupnika była proponowana, więc præcommittimus w. jmp. marszałkowi pisać in hac materia do jw. jmp. podskarbiego nadwornego koronnego, upraszając o jak najprędszą ekstradytę soli jmp. żupnikowi. Po uczynionéj zaś relacyi anteactæ functionis suæ ww. ichm. pp. Józefa Głębockiego stolnika

kruświckiego. w. jmp. Tadeusza Ruszkowskiego podstolego brzeskiego digne gestæ provinciæ in victimam podjętych prac i fatyg niskie podziękowanie ore w. jmp. marszałka wyznają województwa nasze.

A że conatu suo jmp. Wodzyński, na przeszły trybunał radomski obrany plenipotent, ex actoratu województw naszych in reatum prześwietnéj kapituły płockiéj dekret condescensionis do miasteczka Białotarska na tymże trybunale radomskim eksportował: więc na dzisiejszym kongresie tegoż jmp. Wodzyńskiego upraszają prześwietne województwa, aby ten dekret ad executionem przez siebie lub też od niego postanowionego plenipotenta przyprowadził i temuż jmp. Wodzyńskiemu aby izba komisarska dostateczną pracy jego uczyniła rekompensę, zlecamy. Na przyszły zaś trybunał skarbowy koronny in anno 1744 przypadający e medio nostri uprosieliśmy pro hac sola vice pluralitate votorum w. jmp. Józefa Sokołowskiego chorążego bydgoskiego, sędziego radziejowskiego z województwa brzeskiego, w. jmp. Antoniego Zboińskiego podstolego bydgoskiego z województwa inowrocławskiego komisarzów; których ww. ichm. fraterno obstringimus affectu i wypróbowaną toties ku dobru pospolitemu intaminata fide, aby na przyszłym trybunale radomskim vigilent, żeby długami żadnymi starymi contra mentem legis anni 1717 województw naszych nie inonerowano; ciż w. ichmośc. manutenebunt dawne deklaracye trybunału radomskiego od impetycyi regimentu łanowego.

Na likwidacye także wojska utriusque authoramenti, osobliwie regimentów vigilem attendentiam miéć będą, których na papierze tylko certus, w osobach zaś incertus znajduje się numerus.—Rekomendujemy także sprawę dexteritati ww. ichm. pp. komisarzom z prześwietną kapitułą płocką rursus ad judicium tribunalicium Radomiense ex inquisitionibus przychodzącą, aby circa antiqua lauda toż miasteczko Białotarsk kontrybucyą czopowego do województw naszych komportowało; w których negocyacyach, albo innych okurencyach aby ciż ww. ichm. pp. komisarze znosieli się z jjww. ichm. pany senatorami naszymi obstringimus. Za plenipotenta jmp. Rocha Bogusławskiego komisarza grodu inowrocławskiego constituimus i jego zwyczajném solarium junctim z ww. komisarzami z czopowego kontentować præcommisimus. A ponieważ przeszłoroczni ichm. pp. komisarze nie są satisfacti w pensyi swojéj prawem postanowionéj, więc jako dignos operarios mercede sua przeszłoroczném i teraźniejszém laudum na przyszłą komisyą odsyłamy.

Kościoły także w województwach naszych, w których chwała boska i Matki jego przy wielu odebranych łaskach viget, jakoto: kościołowi pierańskiemu in subsidium ozdoby tego tam miejsca, kościołowi skolskiemu jako miejscu zdawna cudami słynącemu, kościołowi markowieckiemu, ichm. ks. Pijarom radziejowskim, gdzie locus consiliorum województw naszych zwykł się odprawiać, pro posse onymże supplementum do izby komisarskiéj prospicimus. In æstu zaś infortuniorum zostających, których pożar ogniowy z dopuszczenia Pana Boga afflixit, nietylko godzi się compati nad niepowetowaną stratą, ale omni possibilitate suffragari: zaczém tych ichmość., jakoto: w. jmp. starostę radziejowskiego magnam cladem ponoszącego, jw. jmp. podczaszego koronnego, w. jmp. stolnika kowalskiego, w. jmp. Niemojewskiego kasztelanica bydgoskiego, w. jmp. Piotra Wolskiego łowczego kowalskiego, jmp. Józefa Trzebuchowskiego, w. jmp. Tomasza Wolskiego podwojewodzego brzeskiego kujawskiego, jmp. Michała Zakrzewskiego, jmp. Wróblewskiego, miasta Strzelno i Podgórze do dyspozycyéj izby komisarskiéj pro juvamine odsyłamy.

Deklaracyą w dawnych laudach ś. p. jw. jmp. kasztelanowi słońskiemu tak in vim hostilitatis od wojsk przechodzących, jakotéż et meritorum w tychże województwach naznaczoną do ichm. sukcesorów należącą izbie komisarskiéj rekomendujemy, żeby ad complementum 300 złotych wypłaconych 700 złotych tymże sukcesorom zapłacone były.— Interes w. jmci ks. Józefa Łuczyckiego proboszcza strzelińskiego intuitu erygowanego sumptu tegoż w. jmci ks. proboszcza na most mątewski, jakośmy przeszłoroczni dyspozycyą in subsidium podjętych ekspensów naznaczeli kwotę trzema ratami wypłacać, tak post præstitam satisfactionem unius anni, dwuletnie zaś distinctim rat wypłacenie izbie komisarskiéj demittimus; modum zaś conservationis in posterum mostu mątewskiego Deo dante na przyszłym sejmiku gospodarskim, singulariter przez powiat kruświcki adinveniri deklarujemy.— Działo się w Radziejowie dnia 10 miesiąca września, roku pańskiego 1743.

Michał z Słubic Słubicki podsędkowicz brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp.

30.

1744. *September*, 14. *Radziej. grodzka Recognition. 17 f. 242.*

356. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia in crastino festi Exaltationis sanctae Crucis (September, 15), anno Domini 1744. — Obtulit generosus Antonius Rostkowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, zjechawszy się na miejsce obradom naszym zwyczajne do Radziejowa na dzień dzisiejszy sejmikom deputackim prawem naznaczony. Po zgodném tegoż sejmiku przez jw. jmp. Franciszka Moszczeńskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego zagajeniu i zaczęciu obraliśmy za dyrektora koła naszego nemine contradicente w. imp. Antoniego z Głogowy Kossowskiego starostę przedeckiego i za asesorów ze wszystkich powiatów województw naszych uprosiwszy ww. ichmościów na podpisach wyrażonych, przystąpiliśmy do obierania ichm. pp. deputatów na prześwietny trybunał koronny i według prawa de pluralitate votorum na sejmikach województw naszych obraliśmy pluralitate votorum cum universali omnium plausu et assensu ww. ichm. pp. deputatów, to jest, z województwa brzeskiego kujawskiego w. jmp. Antoniego Fińskiego podczaszego kruświckiego, pisarza grodzkiego przedeckiego, a z województwa inowłocławskiego w. jmp. Stanisława Glińskiego pisarza grodzkiego brzeskiego kujawskiego. Których ichmościów jako znamy dobrze exemplarem justitiæ colendæ zelum et amorem, tak nie wątpiemy, iż collatam sobie z województw naszych funkcyi deputackiéj provinciam tak gerere zechcą, aby nietylko wszystkim województw naszych obywalom, mającym sprawy w prześwietnym trybunale koronnym, jako najskuteczniéj in administranda justitia succurrere mogli, ale też perennem i osobom swoim in hac publica statione i województwom naszym uczynili laudem et gloriam. Które laudum ręką w. jmp. marszałka koła naszego i ww. ichm. pp. asesorów podpisane do ksiąg grodu radziejowskiego solita praxi podać zleciliśmy.—Działo się w Radziejowie dnia 14 miesiąca września, to jest, w poniedziałek pierwszy po święcie Narodzenia najświętszéj Panny Maryi, roku pańskiego 1744.

Antoni z Głogowy Kossowski starosta przedecki, marszałek koła rycerskiego sejmiku deputackiego województw kujawskich, mp.— Józef

z Lubrańca Dąmbski chorąży brzeski kujawski qua assessor z powiatu brzeskiego, mp. Łukasz z Niedielska Madaliński burgrabia grodzki kowalski tegoż powiatu asesor. Wojciech Antoni Sokołowski chorąży kruświcki, sędzia grodzki przedecki asesor z powiatu przedeckiego, mp. Józef Sokołowski chorąży bydgoski, sędzia grodzki radziejewski asesor z powiatu kruświckiego. Józef Wolski starosta kruświcki asesor z powiatu radziejowskiego, mp. J. Kolczyński podkomorzy inowłocławski asesor powiatu inowłocławskiego, mp. A. z Cieni Cieński podczaszy brzeski kujawski asesor powiatu bydgoskiego, mp.

31.

1744. *September*, 15. *Radziej. grodz. Relation. 17 f. 269.*

357. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho ante festum sancti Thomae apostoli proxima (December, 19), anno Domini 1744. Obtulit nobilis Bartholomaeus Pawłowski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw solito usu et praxi zjechawszy się do Radziejowa na miejsce konsultacyom naszym zwyczajne prawem determinowane na sejmik gospodarski albo boni ordinis die privilegiata przypadający, takową obrad naszych czyniemy dyspozycyą. A jako wszelkich obrad publicznych dzieła, które się perfecte kończyć zwykły, przyznać potrzeba, że te a supremo unionis animorum authore Najwyższego Pana pochodzą, nietylko na dniu wczorajszym w doszłym szczęśliwie sejmiku deputackim, ale i w dzisiejszym sejmiku gospodarskim ta święta opatrzność jego pokazała się, kiedy votivum te obydwa sejmiki odebrały successum u Pana Najwyższego, za co supremo nomini nieśmiertelne niesiemy dzięki.

A że wszelki actus consiliorum bez dyrektora obejść się nie może, więc unanimi voto et assensu uprosieliśmy za marszałka koła naszego rycerskiego w. jmp. Antoniego Wolskiego stolnika bydgoskiego, po którego elekcyi ww. ichm. pp. Józef Sokołowski chorąży bydgoski sędzia grodzki radziejowski, Antoni Zboiński podstoli bydgoski komisarze na przeszły trybunał radomski, relacyą funkcyi swoich uczynieli, którzy pro bene gesta provincia usług swoich imieniem województw od jmp. mar-

szałka podziękowanie mieli. Na przyszły zaś trybunał koronny skarbowy radomski in anno 1745 przypadający e medio nostri pro hac sola vice pluralitate votorum adhibita, to jest, inclusive do roku jednego obraliśmy i uprosieliśmy w. jmp. Józefa Wolskiego starostę kruświckiego z województwa brzeskiego kujawskiego, w. jmp. Franciszka Mieczkowskiego z województwa inowłocławskiego komisarzów; których to ichm. pp. komisarzów obligujemy, aby stanąwszy in loco jurisdictionis trybunałowi skarbowemu radomskiemu do sądzenia per legem designato et determinato, provinciam interesów województw bene gerant et justitiæ cuique distributivæ succurrant. Także seriam attendentiam ciż ichmośc. miéć będą powinni, aby na przyszłym trybunale radomskim żadnymi starymi długami contra mentem constitutionis anni 1717 województw naszych nie inonerowano. Ciż ichm. pp. komisarze manutenebunt dawne deklaracye trybunału radomskiego od impetycyi regimentu łanowego. Na likwidacyą wojsk utriusque authoramenti, seriam attendentiam miéć będą i inne okurencye do tego trybunału przychodzące solitæ dexteritati et activitati ich zalecamy. Ciż ichm. pp. komisarze obydwaj żadnéj rekompensy in vim zasług swoich nie będą pretendowali, ponieważ jéj in rem województw sponte et libere ustąpieli. Do tegoż trybunału radomskiego za plenipotenta jmp. Waleryana Dąbrowskiego naznaczamy, który żadnego nie ma naznaczonego salarium, ponieważ go sponte supersedował.

Lauda, jeżeliby które in futurum stawały cum præjudicio liberi veto, w żadnéj akceptacyi być nie mają, lauda zaś, które respektem konflagrat są postanowione in suo robore zostawać mają. Te osoby, które były incendio afflictæ i laudo anni 1743 są specyfikowane i inni pretendenci, jeżeliby swojéj rekompensy nie odebrali, pro satisfactione remittuntur na komisyą; jmp. Michałowi Wolskiemu w Bachorce in hac clade zostającemu taż komisya satysfakcyą obmyśli, także jmp. Antoniemu Jarnowskiemu. Kościoły w województwach naszych aby coraz większy inkrement w chwale boskiéj i ozdobach brały jakoto: ichm. ks. Franciszkanom radziejowskim, ichm. ks. Pijarom radziejowskim, do kościoła św. Anny w Ostrowie pod Pakością na Kępie zostającego, pro posse onymże do téj komisyi supplementum prospicimus. Supliki miast Bydgoszczy, Radziejowa, Sąpolna i innych klemencyi szukających taż komisya konsyderować będzie i pro justo et æquo alleviationem uczyni. Desiderium względem mostu na Mątwach przez w. jm. ks. Łuczyckiego proboszcza strzelińskiego erygowanego taż komisya trutynować będzie. Interes jmp. Jakóba To-

mickiego, jeżeli się słuszny pokaże, téjże komisyi zaleca się. Którą to uchwałę sejmiku teraźniejszego całe koło nasze rycerskie ręką własną jmp. marszałkowi podpisać zleca. Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca września, roku pańskiego 1744.

Antoni Wolski stolnik bydgoski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp.

32.

1746. *September*, 12. *Radziej. grodzka Recognition. 17 f. 461.*

358. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia in vigilia festi sancti Matthaei apostoli et evangelistae (September, 20), anno Domini 1746. Obtulit generosus Josephus Czaplicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego zjechawszy się na dzień dzisiejszy lege publica naznaczony na miejsce sejmikom i wszelkim obradom destynowane do miasta Radziejowa, faventibus, superis obraliśmy i uprosieliśmy e medio nostri nemine contradicente za marszałka koła naszego rycerskiego w. jmp. Marcina Mierzejewskiego podczaszego bydgoskiego, adjunctis assessoribus ww. ichm. pp. z województwa brzeskiego jmp. Antoniego z Lubrańca Dąbskiego chorążego brzeskiego kujawskiego i jmp. Józefa z Warzymowa Sokołowskiego podsędka brzeskiego kujawskiego, z województwa inowrocławskiego jmp. Jakóba Niewieścińskiego podsędka inowrocławskiego i jmp. Józefa Brzezińskiego. Po zgodném tychże ww. marszałka i asesorów obraniu do nominacyi i obrania ichm. pp. deputatów na prześwietny następujący trybunał koronny piotrkowski, a potém lubelski przystąpieliśmy, tum insistendo zwyczajom województw naszych et laudis anterioribus lege publica anni 1685 approbatis et confirmatis, pluralitate votorum obraliśmy ww. ichm. pp. Tomasza z Lubrańca Dąbskiego chorążego inowrocławskiego i Wojciecha z Głębokiego Głębockiego kasztelanica kruświckiego z obóch województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na trybunał koronny deputatami.

A jako godni ci concives et compatriotæ nostri meritis et dignitate pleni, tak in rebus gerendis activitate et prudentia pollentes, nie wątpiemy plena fiducia freti, iż na téj funkcyi swojéj pro honore województw et opportunitate sprawiedliwości świętéj tę funkcyą et munus suum exequentur, sentientibusque justitiam nietylko nam braci swoim concivibus, ale i z innych województw concurrentibus arbitris pro lege et sancta justitia administrabunt i że ex distributiva sua sententia oppressis pro tutamine, legi pro munimento gentis świętobliwie na tamtém miejscu pokażą się et suffragiis suis justi stabunt. Aby zaś tém jaśniéj funkcya ichm. pp. deputatów naszych przez nas obranych clarescere mogła et innotescat, to laudum w. jmp. marszałkowi koła naszego z ww. ichm. pp. asesorami podpisać i do ksiąg zwyczajnych grodu naszego radziejowskiego podać zlecamy. Działo się w Radziejowie feria secunda post festum Nativitatis beatissimæ Virginis Mariæ (Septembris, 12), anno Domini 1746.

Marcin Mierzejewski podczaszy bydgoski, marszałek koła rycerskiego. Józef hr. z L. Dąmbski ch. b. k., qua assessor województwa brzeskiego kujawskiego. Józef Sokołowski podsędek ziemski brzeski, jako asesor. Jakób Niewieściński podsędek ziemski inowrocławski, jako asesor województwa inowrocławskiego. Józef Brzeziński asesor z województwa inowrocławskiego, mp.

33.

1746. *September*, 13. *Radziej. grodzka Recognition. 17 f. 472.*

359. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda pridie festi sancti Lucae evangelistae (October, 17), anno Domini 1746.—Obtulit generosus Casimirus Zawidzki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw zjechawszy się do Radziejowa in locum consiliorum prawami designatum na sejmik gospodarski alias boni ordinis, die privilegiata, nazajutrz po deputackim sejmiku przypadający. Który to sejmik deputacki dnia wczorajszego za łaską Pana Boga wprzód, potém jednostajną ichmość.

wszystkich congregatorum braci zgodą swój wziął skutek i ichm. pp. deputatów na trybunał koronny bez wszelkiéj obraliśmy kontradykcyi. Dziś znowu podobnym od Pana Boga ciesząc się szczęściem, primo za dyrektora koła naszego unanimi votorum consensu obraliśmy w. jmp. Marcina Teodora Sulkowskiego podstolego kowalskiego, sędziego grodzkiego brzeskiego; po któréj jmp. marszałka elekcyi, opuściwszy czytanie suplik niektórych miast naszych królewskich i duchownych, które każdemu prawie sejmikowi exponunt, a desideria concivium swoję miéć powinny pamięć, interesa tych miast do przyszłych obrad naszych odkładamy. Następujące, daj Panie Boże, aby skuteczne sejmu przyszłego ordynaryjnego sześćniedzielnego warszawskiego sancita, które specialiter według potrzeby rzeczyp. i wydanych najj. kr. jm. przy instrukcyach do województw uniwersałach aukcyi wojska miéć swoję powinny refleksyą i trybunał skarbowy radomski ad exequenda eadem prawem obligatur: subveniendo województw naszych omni integritati, e medio nostri na trybunał przyszły in anno 1747 skarbowy radomski przypadający zgodnie ichm. pp. komisarzów, to jest, z województwa brzeskiego kujawskiego w. jmp. Aleksandra Mierosławskiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego, starostę kleckiego, a z województwa inowłocławskiego w. jmp. Andrzeja Bieganowskiego miecznika bydgoskiego uprosieliśmy i obrali, plenipotenta zaś w interesach województw, jako mos invaluit, na tenże trybunał jmp. Adama Sokołowskiego chorążyca kruświckiego naznaczamy; którym to ww. ichm. pp. komisarzom' i jmp. plenipotentowi konsolacya według dawnych zwyczajów, alias pensya z podatku czopowego być powinna i pro satisfactione præstanda ichmościów do izby komisarskiéj czopowego odsyłamy.

A że farrago concurrentium ichm. jako braci naszych tak téż pogorzelców na teraźniejszą obradę cum suis etiam justis prætensionibus zachodzi, która się uspokoić instantanee, chyba przez izbę komisyi województw naszych skarbowéj, nie może, widząc skarbu naszego dla dawniejszych dystrybutów i deklaracyj tenuitatem: przecież subveniendo inopiæ poupadłych, do téjże izby komisarskiéj województw naszych skarbowéj ichmośc. pogorzelców, gradobiciem podupadłych i zrujnowanych, jakoto: wielebnych oo. Pijarów radziejowskich, wielebnych oo. Franciszkanów radziejowskich, ww. oo. Franciszkanów inowłocławskich: w. jmp. Głębockiego podkomorzego brzeskiego po razy dwa w miasteczku jego dziedzicznem Piotrkowie ogniem dotchnionego, jmp. Marcina Sulkowskiego podstolego kowalskiego, sędziego grodzkiego brze-

skiego, marszałka koła naszego, którego Pan Bóg zgorzeniem chałup dwóch półrolniczych jednéj już lat dwie, a drugiéj tego roku w piątek przed Świątkami z budynkami około nich będącymi nawiedził i dotchnął, jmp. Antoniego Morzyckiego skarbnika kruświckiego przez gradobicie w dobrach jego Ostrowie podupadłego, jmp. Andrzeja Słubickiego w Mikołajkach ogniem funditus zrujnowanego, jmp. Grzegorza Mierzejewskiego, jmp. Dzierżawskiego z Trzasków zrujnowanego i calamitatibus pressum, jmp. Jakóba Tomickiego, jmp. Bartłomieja Sulkowskiego w Unisławicach jeszcze za ojca jego pogorzelą znaczną nawiedzonego, jmp. Jana Dąmbskiego, jmp. Wojciecha Łąckiego w Korzeszynku dwojaką pogorzelą afflictum, jmp. Franciszka Wysockiego w Rzeszynku igne tactum, jmp. Pogonowskiego pogorzelą zrujnowanego, jmp. Mikołaja Wolskiego, jmp. Andrzeja Sokołowskiego sędzica ziemskiego brzeskiego w Przywieczerzynie przez pogorzel niemałą szkodę mającego, jmp. Łukasza Chrząszczewskiego komornika ziemskiego brzeskiego nietylko anterioribus laudis, ale i præsenti w konflagratach jego zaleconego, jmp. Michała Biesiekierskiego, jmp. Józefa Leskiego dawném laudo i asygnacyą województw naszych w pretensyi swojéj pro satisfactione odesłanego a jeszcze nieukontentowanego, jmp. Grzybowskiego konflagracie podległego znacznéj, jmp. Kruszelnickiego towarzysza znaku pancernego najj. królewicza jm. Karola, który rem gessit in persona sui w trybunale radomskim na miejscu jmp. plenipotenta województw kosztem swoim i zdrowiem w interesie województw naszych, jmp. Jakóba Turskiego w pogorzeli swéj jeszcze nieukontentowanego a laudami przeszłemi wyrażonego, jmp. Tomasza Wolskiego przeszłego podwojewodzego brzeskiego, jmp. Domaradzkiego, w. jmp. Jakóba Sokołowskiego skarbnika bydgoskiego inundatione aquarum w budynkach zrujnowanego, jmp. Jakóba Stempczyńskiego pogorzelca, jmp. Józefa Jaroszewskiego, jéjm. panią Miecznikowską wdowę w Czamaninie i Łąkiem ogniem powiesnym i piorunowym w tym roku afflictam, jmp. Wolskiego łowczego brzeskiego respektem konflagraty browaru w dobrach jego Cieślinie, jmp. Kruszyńskiego w Jełowie w znacznéj po dwa razy konflagracie, jmp. Skrzydlewskiego, ichm. pp. Wolskich z Komaszyc ratione gradobicia i powodzi znaczną szkodę i upadek mających, jmp. Mochelskiego, jmp. Macieja Rościszewskiego, jmp. Pawła Umińskiego gradobiciem nawiedzonego, jmp. Waleryana Dąmbrowskiego stolnikowicza brzeskiego jeszcze według plenipotencyi od województw do Radomia nieukontentowanego, jmp. Józefa Wyszyń-

skiego kancelaryi grodzkiéj radziejowskiéj przez lat trzydzieści służącego, komisyom asystującego, pracującego w interesach województw pro recompensa i na poratowanie zdrowia jego na usługach województw nadwyrężonego, odsyłamy, obligując ww. ichm. pp. komisarzów izby skarbowéj, aby de ærario publico contingentis czopowego adæquata prætensione każdego z ichmościów wyżéj wyrażonych swoją ukontentowali dyspozycyą.

A lubo cośkolwiek województwa nasze wielebnym oo. Pijarom radziejowskim z swojéj strony ex ærario publico na teraźniejszą ich znaczną collegii i szkół pogorzel succurrere mogą, że to tak prędko być nie może: habita ratione aby prędzéj collegium i szkoły wystawione być mogły, wnoszą instancyą swoję województwa nasze do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego, pierwszego senatora i pasterza swego, aby tymże oo. Pijarom de larga manu sua na wystawienie collegii i szkół elemozyną subvenire i zaratować raczył, a gdyby łaska była, żeby Mansyi w Włocławku katedry swojéj w nowéj fabryce i szkół tamże uczenia pozwolić zechciał, upraszamy, w czém aby się jmp. marszałek koła naszego nomine publico listem do jw. jmci ks. biskupa odezwał i obligował, zalecamy. Zostajemy dotychczas w nadziei należącéj województwom naszym suchedniowéj soli, która jeszcze na Świątki blisko przeszłe według prawa oddana być była powinna, téj się doczekać i commoditatem suam miéć nie mogąc, bo nawet ad mentem legis in defectu ruskiéj soli suchedniowéj, kiedy nie wydana, wolą zamorską na potrzebę swoję wywieść i kupować, a onéj nie pozwalają i zabraniają: zlecamy jmp. marszałkowi, aby nomine koła województw naszych list napisał i na ręce jmp. żupnika województw naszych dla lepszego w tém przez jmp. domówienia się oddał do jw. jmp. podskarbiego w. koronnego, obligując nomine publico tegoż jmp. podskarbiego w. kor., jako pierwszego skarbu koronnego administratora, żeby najj. kr. jmości, p. n. m., desiderium justum województw naszych exponere raczył i upraszał, żebyśmy pomienioną sól miéć mogli oddaną, a in defectu teraz spłynienia onéj, aby na fundamencie prawa wolno było ślachcie kupić sobie i wywieść soli zamorskiéj na potrzebę swoję bez zabronienia skarbu jkr. mci. In casum zaś difficultatis wydania województwom naszym suchedniowéj soli obligujemy et obstringimus præsenti laudo jmp. plenipotenta do Radomia naznaczonego, aby o tęż sól suchedniową z skarbem jure agat i onęż vigore legis w trybunale koronnym nomine województw windykował. Którą to uchwa-

łę jako zgodnie postanowioną reką jmp. marszałka koła naszego podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 13 miesiąca września, roku pańskiego 1746.

Marcin Teodor Sulkowski podstoli kowalski, sędzia grodzki brzeski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp.

34.

1747. *September*, 12. *Radziej. grodzka Relation. 22 f. 134.*

360. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia ante festum sancti Thomae apostoli proxima (December, 19), anno Domini 1747. — Obtulit nobilis Joannes Rossołowski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego i inowłocławskiego województw zjechawszy się do Radziejowa na miejsce ad formanda consilia prawami i zwyczajem naznaczone w czasie sejmikowi gospodarskiemu przyzwoitym, to jest, nazajutrz po deputackim sejmiku dnia wczorajszego libera voce vetandi bez obrania marszałka zerwanym, obrady gospodarskie, alias sejmik boni ordinis, od obrania dyrektora koła naszego rycerskiego zaczęliśmy, do któréj to prerogatywy i pracy, jakoto zawsze bywa fructus honoris onus z afektów naszych, w. jmp. Józefa Słubickiego skarbnika kowalskiego uprosiliśmy. Po któréj takowéj zgodnéj accedente consensu publico marszałkowskiéj elekcyi, pamiętając na reces przez uchwałę przeszłoroczną na podobnym sejmiku w interesach miast naszych królewskich i duchownych do teraźniejszych obrad naszych uczyniony, do odebrania i czytania suplik od niektórych miast w. jmp. marszałkowi koła naszego podanych przystąpiliśmy.

A że natura sejmików gospodarskich ma w sobie część niepoślednią, publicznym całych województw naszych interesom potrzebną i zbawienną, to jest, obranie ichm. pp. komisarzów na trybunał skarbowy koronny radomski, którzyby invigilent, aby jakie præjudiciosa decreta et declarationes do województw naszych nie wypadały: tedy nie dając jeszcze rezolucyi na supliki od miast zaniesione, udaliśmy się do elek-

cyi ichm. pp. komisarzów na tenże trybunał skarbowy koronny radomski. A mając przed sobą rationem znakomitych zasług i cnót ad summa zdolnych ww. ichm. pp. Aleksandra Mierosławskiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego starosty kleckiego i Jana Wolskiego łowczego brzeskiego kujawskiego: przeto tychże ichmościów, jakoto z województwa brzeskiego kujawskiego w. jmp. Aleksandra Mierosławskiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego starostę kleckiego, a w przeszłym roku z województw naszych funkcyą condigne peragentem i na ten rok pro hac sola et unica vice aprobujemy, z województwa zaś inowłocławskiego w. jmp. Jana Wolskiego łowczego brzeskiego kujawskiego communi votorum consensu na rok jeden, to jest, na przyszłą tylko komisyą w roku, da Bóg, nadchodzącym 1748 przypadającą nominowaliśmy, obraliśmy i uprosiliśmy; a zaś za plenipotenta województw naszych jmp. Józefa Rudnickiego do roku także jednego podajemy i naznaczamy. Którym to ww. ichm. pp. modo præmisso obranym komisarzom naszym, tudzież i jmp. plenipotentowi præmium laboris z podatku czopowego juxta antiquam praxim naznaczamy i onych do izby komisarskiéj podatku czopowego pro injungenda satisfactione miastom odsełamy, declarando, że in futurum ichm. pp. plenipotenci województw naszych na komisyą radomską destynowani, salvo moderno possessore, więcéj pensyi miéć nie będą jak po złotych dwieście, a to habita ratione innych na województwa nasze ekspens i szczupłéj z prowentów publicznych importancyi; do któréj plenipotencyi w dalszy czas ichm. pp. Jana Trzebińskiego komornika ziemskiego inowłocławskiego i Ignacego Chrząszczewskiego w deklaracyi miéć chcemy i zostawujemy.

Ponieważ zaś tak przez powszechne miłości chrześciańskiéj prawo, jakotéż przez dobrą w województwach naszych ekonomią jesteśmy obligowani succurrere calamitatibus pressis concivibus: więc przy szczeréj super avidam fortunam kompasyi nad ziemiany naszymi, ogniem i innymi przypadkami nawiedzonymi, obligujemy izbę komisyi podatku czopowego, ażeby mając wzgląd na pogorzel ww. ichm. pp. Marcina Mierzejewskiego podczaszego bydgoskiego i Józefa Sokołowskiego podsędka ziemskiego brzeskiego kujawskiego w Broniewie i Chełmcach znaczną od ognia szkodę cierpiącego, tudzież ichm. pp. Jana i Antoniego Kiełczewskich i Andrzeja Słubickiego, eadem calamitate ognia nawiedzonych, aby taż izba z skarbu publicznego województw naszych det justa afflictis solatia rebus, a jako calamitates ognia miéć chcemy

z skarbu naszego publicznego ratowane, tak mając respekt na podobnąż cladem w. jmp. Mikołaja Wodzińskiego sędziego grodzkiego kruświckiego, niemniéj habita ratione odprawionéj jeszcze sub hostico funkcyi poselskiéj do województw wielkopolskich przez tegoż jmp. Mikołaja Wodzińskiego sędziego grodzkiego kruświckiego odprawionéj izbie komisarskiéj rekomendujemy. Interes jmp. Leskiego anterioribus laudis do komisyi odsyłany, ponieważ jeszcze swojego nie odebrał skutku, tedy go iterato pro satisfactione sua do téjże izby odsełamy, jako i wszystkich ichmościów, których już dawniejsze uchwały do izby komisarskiéj odesłały, sprawiedliwéj animadwersyi téjże izbie zalecamy; niemniéj piissimo zelo dezolacyą konwentu inowłocławskiego oo. Franciszkanów téjże izbie rekomendujemy.

Po uczynionéj zaś takowéj w interesach concivium nostrorum dyspozycyi ad consultationes super desideria miast przystąpiliśmy.— A że miasto jkr. mci Inowłocław uskarża się o prepedycyą w szynkach swoich przez postawienie karczmy na probostwie inowłocławskiém i atentowanie w niéj propinacyi, przez co temu miastu in juribus jego dzieje się niemała krzywda i publiczne województw naszych minuuntur podatki: przeto succurrendo tegoż miasta sprawiedliwéj kwerymonii, w. jmp. starostę inowłocławskiego, uti concivem nostrum obligujemy, aby virtute præsentis laudi nomine publico conveniat jmci ks. proboszcza inowłocławskiego, ażeby od téj bezprawnie założonéj abstineat propinacyi, a jeżeli tego bonis artibus wyperswadować nie potrafi, tedy aby miastu pod jurysdykcyą swoją zostającemu ad jure agendum z jmcią ks. proboszczem ope, consilio et dexteritate sua assistere raczył.— Miasto jkr. mci Przedecz uskarżające się na opłacenie podatku czopowego, allegando, że po zgorzeniu swojém ani browaru nie ma, ani piwa nie robi, a przecież podatek czopowego ponosić musi, tudzież miasto jkr. mci Radziejów o alewiacyą czopowego konkurujące, ad prudentissimum examen super realitatem suplik i ich kwerymonij do izby komisarskiéj odsełamy, ażeby, jeżeli sprawiedliwie merentur, alleviationem taż izba pro æquo et justo uczyniła. Ad extremum obligujemy jmp. marszałka koła naszego, ażeby nomine województw naszych odezwał się listownie do prześwietnéj komory jkr. mci, ażeby zatrzymaną sól suchedniową na rok teraźniejszy 1747 prowidować nam raczyła, ponieważ skarb jkr. mci i soli wojewódzkiéj nie wydaje i prowadzenia soli zamorskiéj in defectu ruskiéj prawami pozwolonego obywatelom województw naszych zabrania. Którą to uchwałę jako zgodnie postanowioną ręką jmp. mar-

szałka koła naszego podpisać zalecamy. Działo się w Radziejowie dnia 12 września, roku pańskiego 1747.

Józef Słubicki skarbnik kowalski, mp.

35.

1748. *September, 7.* *Radziej. grodzka Relation. 17 f. 766.*

361. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta pridie festi Exaltationis sanctae Crucis (September, 13), anno Domini 1748. Obtulit generosus Mathias Majewski.

Instrukcya jww. i ww. ichm. jmp. Kazimierzowi z Lubrańca Dąmbskiemu podczaszemu koronnemu i jmp. Stanisławowi z Wrzącéj Sokołowskiemu podkomorzemu inowłocławskiemu z województwa brzeskiego kujawskiego, jmp. Stefanowi z Głogowy Kossowskiemu staroście przedeckiemu i jmp. Antoniemu Wolskiemu stolnikowi inowłocławskiemu z województwa inowłocławskiego, posłom z sejmiku radziejowskiego, za uniwersałem najj. kr. jmci Augusta trzeciego, pana n. m., dnia 19 sierpnia, roku pańskiego 1748 na sejm walny ordynaryjny w Warszawie dnia 30 września w roku tymże złożony obranym i uproszonym.

Ta pierwsza serc naszych wdzięczność i ekspresya najj. majestatowi jkr. mci być powinna, że przez ojcowską jego opiekę i przezorne rady w téj rzeczyp. nulla nos interna mala angunt i owszem słodkim pokojem usque ad ubertatem jezdeśmy satiati; do tego aby nas i w dalszym czasie panowania swego miał bezpiecznych, zabiega omnibus ingruentibus malis, nie chce téj rzeczyp. i teraz miéć consiliis orbatam et destitutam przez złożenie sejmu walnego teraźniejszego, a zatém i sejmików przedsejmowych i przez insynuowanie na nich instrukcyą swoją materyj takich, które najbardziéj præsentem statum afficiunt, aby mogły jako najpomyślniejsze wyniknąć commoda in rem téjże rzeczyp., a jako przytomność intra regnum jkr. mci, p. n. m., exhilarat serca wiernych poddanych, tak ażeby dłuższą in regno przytomnością ad mentem legis jkr. mość rzeczp. solari raczył, upraszać będą ichm. pp. posłowie. A że jkr. mość jo. książęcia jm. Komorowskiego nominata i prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego pro coronide zasług jego w kościele bożym

i téj rzeczyp. na tę prymacyalną elevavit godność, distinctam gratitudinem jkr. m. exhibebunt ichm. pp. posłowie.

Utrzymywać będą omni studio et conatu konstytucyą anni 1690 o porządku sejmowania, żeby od inszych ichm. pp. posłów exacte utrzymana była, dabunt operam, dopominać się będą seryo, jednak suo loco et tempore, czytania pactorum conventorum et sedulo auscultabunt, którym kondycyom satisfactum, którym zaś i przez kogo contraventum, a zatém satysfakcyi urgebunt. Senatus consultorum rationem exigent i aby też senatus consilia in casum zerwania sejmów ażeby się in materias status nie wdawały i pieniędzy skarbu rzeczyp. nie ekspensowały, tudzież ażeby przeszłe senatus consilia in facie rzeczyp. czytane były, domówią się ichm. pp. posłowie.

A że per dissimulationem dotąd rzeczyp. dawne prawa o odprawowaniu poselstwa przez ichm. ks. opatów swoim kosztem in negotiis reip. poszły in oblivionem, więc ażeby teraz reassumantur, serio instabunt ichm. pp. posłowie.

A ponieważ wiele irrepsit projektów in volumen legum, które ani od nikogo proponowane, ani w izbie poselskiéj koncertowane nie bywają, więc ichm. pp. posłowie ichm. pp. deputatom do konstytucyi, na przyszłym sejmie eligendis, seryo insynuować będą exactiorem in conclavi ichmościom jurisjurandi manutentionem.

Sejmy ekstraordynaryjne, jeżeli kiedy ex arbitrio jkr. m. naznaczyć przyjdzie, ażeby czas sposobny przynajmniéj na pół roku przed ordynaryjnym sejmem provideatur, ichm. pp. posłom sollicite zalecamy.

Instabunt także quam urgentissime, ażeby konstytucyą anni 1717 względem kościoła farnego gdańskiego do skutku przywieść. — Fundamenta w mieście Toruniu na zbór przez lutrów założone, ażeby nietylko prohibeatur dalsza fabryka, ale ażeby penitus evertantur, sub severissimis pœnis w przyszłéj konstytucyi irrogandis, ichm. pp. posłowie starać się będą, o co i teraźniejszego jo. księcia jm. prymasa ichm. pp. posłowie upraszać będą, aby in præmissis det operam.

Irrepsit nieraz abusus w województwach naszych, że po zerwanych sejmikach przedsejmowych powtórne uniwersały nie do grodów pryncypalnych, ale do ręku privatorum civium ordynowane być zwykły: zaczém obviabunt temu ichm. pp. posłowie przez konstytucyą, ażeby in tali casu uniwersały powtórne do dwóch przynajmniéj grodów pryn-

cypalnych województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego podawane były a to sub nullitate attentatorum.

Szpalery kosztowne, Potop nazwane, znaczną sumą rzeczyp. i z prowizyą w Gdańsku wykupione, jeżeli w skarbie, czyli inter deposita rzeczyp. actualiter et in existenti być mogą?

Ratione komisyi na otwarcie mennicy, to jest, bicia monety zgadzającéj się cum valore kurencyi sąsiedzkich państw ad sensum totius reip. stusować się będą ichm. pp. posłowie.

Dobywanie gór srebrnych zakopanie skarbów aby utilitati cedant reip., prævia bona ordinationę et compositione, znosić się będą ichm. pp. posłowie et de mediis cum tota rep. capient consilium.

Windykacyą sum neapolitańskich tak wielą konstytucyami præcustoditam ichm. pp. posłowie cum plenis ordinibus promovebunt, o które powaga najj. kr. jm., p. n. m., więcéj wymódz może niżeli prawo nasze przy teraźniejszéj konjunkturze, kiedy najj. królowna polska in sociam vitæ dana najj. królowi neapolitańskiemu; dla zakończenia finalnie tego interesu, ponieważ potrzebna jest plenipotencya rzeczyp., téj się ichm. pp. posłowie sprzeciwić nie mają, tylko się dopomną, aby była dana Polakowi urodzonemu.

A że securitas interna et externa ugruntować się inszymi sposobami nie może, tylko najprzód przez zjednanie i ugruntowanie pokoju i dobréj armonii z sąsiedzkiemi potencyami, tedy dopomną się ichm. pp. posłowie reasumpcyi konferencyi, jeżeli kiedy to teraz potrzebnéj, cum vicinis potentiis, ut satisfiat prawu anni 1726.

Przychylając się do instrukcyi jkr. m. in ordine aukcyi i zapłaty wojsku, aby mogło mieć certum et indubitatum fundum, ichm. pp. posłowie stosować się będą ad mentem całéj rzeczyp., a to najwięcéj usiłując, aby prowincyą małopolską ad æquale genus contribuendi inclinare i ażeby podatek pogłównego wielkopolskiéj prowincyi bardzo ciężki i nieznośny mógł być zniesiony.

Lubo rzeczp. miewała przedtém multos contribuendi modos, łanową, podymną, poborową taryfę, jednak kiedy te wszytkie cum desolatione kraju upadły i już de agraria contributione darmo mówić i myślić, a nową taryfę układać jestto w morzu szukać zguby, dlaczego utrzymywać będą ichm. pp. posłowie podatek ultimæ consumentiæ i cło generalne jako najbezpieczniejsze i niezawodne sposoby i podatki na zapłatę wojsku.

A ponieważ publica œconomia przez nierząd upada i nie może się dźwignąć tylko przez restauracyą miast, które codziennie niszczeją przez handle Żydów odejmujące chrześcianom commercia, przez starostów agrawacye i inne okazye, tak dalece że niedługo wszytkich miast szukać będzie trzeba in ruderibus: tedy ichm. pp. posłowie dopomną się, aby ostrość praw koronnych tym tak wielkim inkonweniencyom zabiegła przez propinacye ichm. ks. duchownych przeciwko prawom, in præjudicium miejskich i starościńskich intrat założonych, salva jednak podatkowania czopowego pro publicis expensis województw conservatione; także ażeby plus offerenti wolno było skarb koronny i w. ks. litewskiego administrare.

A że depaktacya wielka skarbowi koronnemu ztąd najbardziéj pochodzi, że panowie dają protekcyą kupcom, paszporty tak na wina jako i wołów prowadzenie extorsive na jmp. podskarbim w. kor. sobie wymagają: więc ażeby większa importancya do skarbu koronnego była, ichm. pp. posłowie serio promovebunt, aby nemine excepto, nikomu tychże paszportów ani na wina, ani na woły nie wydawano, ale jako in æquali rep. wszyscy żyjemy, æqualiter wszyscy płacili. — Także kupcy lipscy, dreźnińscy, noremberscy, z Węgier cum aromatibus, z Czech i inszych miejsc cum infinito genere rerum vendibilium, różnemi galanteryami pieniądze za granicę wyprowadzający, a cła żadnego nie dawający, mocą urzędu jw. jmp. podskarbiego w. koronnego do płacenia adigantur, od rzeczy zaś mere ślacheckich, quocunque genere nazwanych, prævia comprobatione proprietatis onych na komorach i na przykomorkach tak wodnych jako i lądowych, ażeby się depaktacye żadne nie działy. Także aby wołów do Śląska i nigdzie za granicę czyli pańskich, czyli przekupniów wyganiać, ani skór wywozić Żydom, osobliwie wełen i inszych vendibilium nie wolno było.

Ażeby skarbowi koronnemu postanowienie komór po dobrach dziedzicznych anterioribus constitutionibus pozwolone, teraz tamowane nie było, salvis jednak juribus et immunitatibus dóbr ziemskich.

Ponieważ kupcy coraz inszych traktów szukają nietylko pro commoditate transitus, ale unikając solucyi skarbowi należącéj, więc aby pro exigentia loci komory mogły być postanowione czyli w królewskich, duchownych, czyli dziedzicznych dobrach non impediatur.—Na składach zaś dawnych prawem opisanych, osobliwie winnych, ażeby zaraz inducens, to jest, ten, który na składy wino prowadzi, płacił cło zwyczajne nieodwłocznie, nie odwołując się na tego, który na tychże składach

potém kupować będzie, ponieważ już compertum, że gdy Węgrzyn, albo inny kupiec wprowadzi na skład wina najprzód beczek nr. 50, nie zapłaciwszy od nich cła zwyczajnego, to potém we ćwierć roku, albo w pół roku nie zostanie się do solucyi chyba ośm albo dziewięć beczek.

Cła prywatne i myta ponieważ zniosły cały prawie prowent rzeczyp., tak dalece że kupców prywatne cła daleko więcéj kosztują aniżeli rzeczyp. i dlatego kupcy innymi krajami, lubo dalszą drogą mijają Polskę, więc lubo już tyle konstytucyj postawało z abrogacyą cłów i myt partykularnych, jednakże, kiedy nulla legis executio, solicytować będą ichm. pp. posłowie novas pœnas super inobedientes et executionem indilatam.

Remanent hyberny in quem usum się obraca, ichm. pp. posłowie inquirent i żeby non privatorum commodo sed emolumento publico cedat, starać się będą.

Extorsive wybierania kwitów od kwart od każdego kwitu, chociaż czasem kwarty nie będzie przychodziło i trzech złotych, to kwitowego po taleru bitym aby były skasowane, dopominać się będą ichm. pp. posłowie, gdyż z tego żadnego nie ma emolumentum rzeczp.

Monopolia lubo in libero regno jest to niepewny podatek, jednakże i tym oponować się ichm. pp. posłowie nie będą, jeżeli mogą dopomódz necessitatibus publicis.

Ponieważ kontrowersya de jure patronatus uspokojona, tedy approbationem cum statibus reip. urgeant ichm. pp. posłowie.

Utrzymując prerogatywę pierwszych senatorów, upraszać będą ichm. pp. posłowie majestatem, ażeby ekspedycye wszelkie na sejmiki na ręce tymże po województwach senatorom oddawane bywały.

Kurlandya tak piękna prowincya rzeczyp. ażeby nie odpadła od rzeczyp., którą się potencya moskiewska już bardziéj aniżeli rzeczp. nasza opiekuje: starać się będą ichm. pp. posłowie o sposoby wraz z całą rzecząp. i ten najzbawienniejszy będą radzić, iż ponieważ jeszcze aprobacya rzeczyp. elekcyi pana barona nie stanęła, a tenże w dyzgracyą wpadszy dworu moskiewskiego, zostaje w detencyi na Syberyi, ażeby komisyi rzeczyp. z sejmu anni 1726 dyspozycyą przyprowadzić do skutku et remp. ad dominium utile et immediatum cum reassumptione dawnych praw, aby każdego książęcia kurlandzkiego homagium in persona oddawane było i odbierał inwestyturę od jkr. mci.

Dekret commissionis w Toruniu anni 1724 in omnibus punctis, ligamentis (w czém mu contraventum przez magistrat toruński) aby do egzekucyi zupełnéj przyszedł, domówią się ichm. pp. posłowie.

Decesy i defekty niezliczone w regimentach z wielką krzywdą rzeczyp., które się dzieją, aby ichm. pp. posłowie seriam attendentiam tego mieli.

Generałowie i oficerowie cudzoziemscy acatholici, którzy ministeria et officia belli na osobach swoich gerunt, ażeby amoveantur, a ślachta polska substituatur. Przedawania regimentów personis ignotis et de fide publica suspectis prohibeatur.

Konstytucya anni 1736 in rem niegdy jmp. Moszyńskiego podskarbiego w. koronnego ażeby aboleatur, żeby się insi podskarbiowie pod nią nie podszywali, ale sami in persona sua calculum de proventibus rzeczyp. oddawali, czego ichm. pp. posłowie dopominać się powinni.

Sól suchedniowa za dwie lecie województwom brzeskiemu kujawskiemu i inowłocławskiemu trzymana, ażeby evincatur i na potém żeby punktualniéj wydawana była, seriam curam adhibebunt ichm. pp. posłowie; oraz ażeby soli królewskiéj podniesione cum summa depauperatione ementium et gementium pretium diminuatur; ażeby in defectu soli suchedniowéj sól zamorską kupować i wywozić nie zabraniano vigore dawnego prawa. — Tudzież ażeby ludzie skarbowi in casu agrawacyi i wiolencyi uczynionéj ziemianom in foro competenti ad mentem legum, nie szukając i nie uciekając się ad subsellium impracticatum, przymuszeni byli. Ażeby oficyalistowie skarbowi extranei a do tego acatholici et ignobiles amoveantur, a na ich miejsca ślachta possessionati substituantur, starać się usilnie będą ichm. pp. posłowie.

Kościół i klasztor we wsi Markowicach w województwie i powiecie inowłocławskim jmp. Trzebickiego pisarza grodzkiego kruświckiego dziedzicznych wielebnych ks. Karmelitów strictioris observantiæ ażeby mógł być konstytucyą aprobowany, ichm. pp. posłowie procurabunt.

Interes sukcesorów niegdy jw. ks. Andrzeja Trzebickiego biskupa krakowskiego w sumach, które tenże biskup na obronę Kamieńca Podolskiego, prowiantowanie garnizonu, posłanie tam piąciuset piechoty podczas walnéj tureckiéj inkursyi i ataku za panowania najj. Michała i Jana królów ekspensował i z tych sum znacznego kapitału rzeczyp. ustąpiwszy, co designant konstytucye annorum 1673 et 1676, kontentował się suma 95,000, to jest, sumę 50,000 złp. miał odebrać z skarbu koronnego, odebrał 25,000, restat adusque 25,000, bo wkrótce po tym

sejmie intercesserunt fata jego: te tedy 25,000 konstytucyą sejmu anni 1677 asekurowane i skarbowi koronnemu do zapłacenia zlecone na tymże sejmie pożyczonych na potrzebę rzeczyp. 45,000, pozwolono, aby sobie wybrał z podatków eodem anno uchwalonych z dóbr biskupich w województwie krakowskiém i sendomirskiém i tych nie wybrał superveniente fato, ichm. pp. posłowie aby promowowali et ad indilatam satisfactionem przywiedli.

Punkt meliorandi processus o zbiegłych poddanych ad normam konstytucyi ks. litewskiego de anno 1685 folio i titulo „Reasumpcya prawa do laudum", conformi assensu przyjęty, to jest, aby in sola causa vindicationis profugorum subditorum citatus sequatur forum actoris i po zaszłéj ante exportatam citationem rekwizycyi uporczywie denegujący ekstradycyi in primo termino w grodzie lub ziemstwie tego powiatu, zkąd chłop uciekł, respondeat, salvo reciproco jure agendi citato itidem w grodzie jego powiatu, jeżeliby chciał deducere to, że ten chłop, który przyszedł do niego, jest jego własny nativus de nativis et in casu non deductionis extraditio actori cum pœna quingentarum marcarum et refusione litis expensarum: aby tedy ten punkt laudi był konstytucyą aprobowany, ichm. pp. posłowie starać się będą.

O pieniądze, które składane były na most pod Warszawą, aby ichm. pp. posłowie inwestygowali. Fundacye radziejowska Scholarum Piarum una cum ecclesia parochiali seu præpositura, także oo. Karmelitów bosych w dobrach Zakrzewie dziedzicznych w. jmp. Sokołowskiego podkomorzego inowłocławskiego aby były aprobowane, ichm. pp. posłowie curam tego miéć będą.

Jw. jmp. Moszyńska podskarbina koronna, która agnoscit 200,000 złp. po mężu swoim z intersu skarbu pozostałe, aby je windykować.

Mundur przez jmp. Grabowskiego przeszłego podskarbiego nadwornego koronnego na 2,000 ludzi piechoty i na 2,000 dragonii kupiony gdzie się obraca, ichm. pp. posłowie indagabunt.

Na indygenaty żadne, ani nobilitacye aby ichm. pp. posłowie nie pozwalali.

Podupadłym kościołom collationis regiæ aby na przyszłym sejmie provideatur, ichm. pp. posłowie studium przyłożą.

A że Sasi w transmarsie swoim wielkie gravamina ziemianom inferunt, ichm. pp. posłowie suplikować będą jkr. mci, aby in futurum mitius se gerant i w wiolencyach abstineant.

Rewizya łanów, jako wiele ich jest in solvendo i jako wiele desideratur, ex dispositione sejmu subsequatur; oraz proveniens tychże łanów actualiter w taryfie będących gdzie się obraca i regimenty łanowe jak wiele ludzi continent i continere powinny, investigetur et forma præscribatur, z wybranych zaś pieniędzy łanowych calculus exigatur.

Ponieważ na przeszłych trybunałach radomskich ex mente konstytucyi anni 1736 odprawionych likwidacya wojska cudzoziemskiego autoramentu ob defectum oryginalnego regulaminu jego na sejmie 1717 postanowionego, który ani w metryce koronnéj, ani inter archiva nie znajduje się, doskonale naprawić się nie mogła, gdyż wszytkie prawie regimenty juxta proprium arbitrium ichm. szefów quantitatem porcyj a z nich na niepotrzebne i od rzeczyp. niepostanowione, osobliwie na samychże ichm. pp. szefów super numerarios oficerów, na kapitanów aggrege, na podwójne sztab i oberoficerów porcye i pensye, na pogłówne, na inwalidy, na freykompanią, na aukcyą porcyj, na mały mondur, na skryte jakieś decesa regimentowe i na insze niedościgłe ekspensy, znaczne contra mentem rzeczyp. przy likwidacyach podających pokazują defectus, przezco nietylko wielka dyminucya porcyj, z którychby obszerniejsze dla prostych żołnierzy fundum być mogło, ale i z samych zostających nad ekspens porcyj, zkądby prosty żołnierz doskonalsze miał mieć alimentum i konserwacyą, detrakcya oczywiście patet, a zatém odtąd wiedzieć trudno certam et infallibilem quantitatem pod regimentami gemejnów i jako wiele na każdego płacy przychodzi: więc obligujemy ichm. pp. posłów, n. w. m. pp., ażeby materyą tę tak znaczną i kosztowną całéj rzeczyp. remonstrowali i jako najusilniéj starali się, ażeby novam regulam, czyli regulamen wojsku autoramentu cudzoziemskiego, nie dopuszczając żadnych niepotrzebnych ekspens i wymyślnych decesów, cum specificatione qualitatis et quantitatis ichm. pp. sztab, ober i unter-oficerów i gaży ich, także prostych żołnierzy nieomylną liczbę i niezawodną onym zapłatę i barwę rzeczp. postanowiła cum rigore na ichm. oficerów kasę trzymających, inquantum by się jaka krzywda czyli w lenungu, czyli przez niewydanie barwy, czyli przez odciąganie pogłównego na wyżéj wyrażone decesa, z porcyi gemejna, albo non existentia jego z rol regimentowych pokazała, na trybunale piotrkowskim, lubelskim, albo radomskim ad instantiam ślachcica osiadłego tego województwa, gdzie ten regiment ma swoję repartycyą, z regestru jako najprędszego peremptorie vindicandi.

A iż wiele należy rzeczyp., in quo statu znajduję się corpus artyleryi koronnéj, zkądby præsidium rzeczyp. provideri i fortece osobliwie pograniczne refici mogły, gwoli czemu instabunt ichm. pp. posłowie, ażeby in virtute konstytucyi 1638 jmp. generał artyleryi koronnéj inwentarz œconomiæ bellicæ w dyspozycyi swojéj zostający cum specificatione armat, moździerzy, ręcznéj strzelby i innych rerum bellicarum, tudzież osób oficerów, indżynierów, puszkarzów i cujuscunque sortis et professionis ludzi, koni, wozów pod armatę do téjże ekonomii należących i płacy ich, także freykompanii przy tymże korpusie et in quem usum znajdującéj się, na każdym sejmie, począwszy od teraźniejszego, przed jmp. marszałkiem sejmowym et coram delegatis ex provinciis prezentował, zkądby się rzeczp. in præmissis informować mogła; który to punkt i do jmp. generała artyleryi w. ks. litewskiego regulari powinien. Także broń stara z pod regimentów jeżeli do cekauzów rzeczyp. i do którego oddana jest, a inquantum by nie, dent rationem szefowie.

Przyznana przez senatus consilium suma z skarbu koronnego 6,000 złotych sukcesorom niegdy jmp. Augustyna Kołudzkiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego, także z skarbu w. ks. litewskiego 3,000 złotych za wydanie in lucem voluminis legum et constitutionum żeby tandem tymże sukcesorom wypłacona była, instabunt ichm. pp. posłowie.

A że w trybunałach koronnych zagęściały się wielkie abusus i niesprawiedliwości, kiedy non ad mentem legis i niedawno korektury 1726 trybunały ale pro libitu na grzywny cum enervatione fortun ślacheckich sądzą, na które osądziwszy, nie według prawa procedunt, ale zaraz przydają ślachcicowi wartę i saméj godności senatorskiéj, ani dystyngwowanych ludzi zważając, jako i zagęściały się wielkie przy reasumpcyach trybunałów przy przysiędze ichm. deputatów tumulty, z téj racyi, kiedy ci, którzy nigdy nie bywali obrani deputatami, albo ci, którzy nawet na miejscu obierania onych nie znajdują się i owszem o kilkadziesiąt mil zostają proprio temerario ausu, lub za czyją namową i perswazyą przysięgają i biorą na siebie charakter sędziów: więc ażeby téż przysięgi odprawiały się na sejmikach po województwach i żeby już przysięgłymi zjeżdżali na trybunał koronny deputatami; tudzież dla powagi tegoż subsellium i żeby nie tak opprimatur nobilitas grzywnami i ażeby korupcyom mederi, urgebunt ichm. pp. posłowie, aby ex senatu tak jak na trybunał radomski co sejm byli delegowani senatorowie, dlaczego seryo się dopomną ichm. pp. posłowie.—Obligujemy ichm. pp. posłów

per amorem patriæ, aby się o to pilnie starali, ut sit bene patriæ et ne resp. in aliquo detrimentum patiatur.

Zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby wydał testimonium ichm. pp. Dąmbskim imieniem województw naszych w demonstrowanéj realiter genealogii domu swego na sejmiku województw naszych, ad curiam romanam z podpisem ręki swojéj na tém testimonium i na genealogii.

A że concivis nasz jmp. Wolski łowczy brzeski kujawski w tym roku enormi clade afflictus tak przez piorun jako i gradobicie, justa compassione ducti naznaczamy z czopowego temuż pominionemu jmp. Wolskiemu 2,000 złp., a jeżeliby ichm. pp. komisarze więcéj obmyślić mogli, subveniant, zlecamy. Także jmp. Mikołaja Wolskiego dyskrecyi tychże ichm. pp. komisarzów oddajemy, aby w podobném nieszczęściu ferant i temu opem.— Działo się w Radziejowie dnia 7 (września) roku wyżéj wyrażonego.

Antoni Wolski stolnik inowłocławski, marszałek sejmiku poselskiego województw kujawskich, mp. (L. S.)

36.

1751. *September*, 13. *Brzeska grodzka Relation. 41 f. 285.*

362. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Brestensi feria quarta post dominicam Misericordiae proxima (Aprilis, 19), anno Domini 1752. — Obtulit nobilis Antonius Janicki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich, zjachawszy się do Radziejowa ad locum consiliorum constitutionibus firmatum na sejmik gospodarski albo boni ordnis die privilegiata przypadający, który actus consiliorum bez dyrektora odprawić się nie może: więc sub auspiciis najjaśniejszego pana, któremu honor i nieśmiertelne dzięki ad supremum solium nieść powinniśmy, unanimi votorum consensu uprosiliśmy za marszałka koła naszego rycerskiego w. jmp. Józefa z Lubieńca Niemojewskiego kasztelanica bydgoskiego. A ponieważ już

felicem movimus passum obrad naszych, tedy e medio nostri na przyszły trybunał skarbowy koronny in anno 1752 przypadający uprosiliśmy pro hac sola vice, to jest, na tę tylko jednę komisyą w roku tymże agitującą się pluralitate votorum magnæ activitatis viros w. jmp. Pawła z Lubrańca Dąmbskiego starostę inowłocławskiego z województwa brzeskiego, w. jmp. Aleksandra Mirosławskiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego, starostę kleckiego z województwa inowłocławskiego komisarzów; których ww. ichmościów fraterno obstringimus affectu, znając wypróbowaną toties ku dobru pospolitemu intaminata fide ich activitatem, aby na przyszłym trybunale radomskim vigilent, żeby długami żadnymi starymi contra mentem legis anni 1717 województw naszych nie inonerowano. Ciż ww. ichmośc. manutenebunt dawne deklaracye trybunału radomskiego od impetycyi regimentu łanowego; na likwidacye także wojska utriusque auctoramenti, osobliwie regimentów vigilem attendentiam miéć będą, których na papierze tylko certus, w osobach zaś incertus znajduje się numerus; w których negocyacyach albo innych okurencyach aby ciż ww. ichm. pp. komisarze znosili się z ww. ichm. pany senatorami naszymi obstringimus. Za plenipotenta jmp. Ludwika Wolskiego burgrabiego kruświckiego constituimus, jemuż habita ratione prac poniesionych circa acta castrensia Brestensia w zregestrowaniu i zebraniu tranzakcyj wszystkich do wielu lat i in vim ekspensy na komisyą radomską, naznaczamy jemu złotych 600 pro hac sola vice, in subsequens inszym zaś ichm. panom plenipotentom juxta antiquam praxim po złotych 400. A że ad mentem legis ww. komisarze od województw swych powinni być salariati i jmp. plenipotent, z czopowego tedy kontentować ichmościow præcommisimus.

A ponieważ dotąd w województwie inowłocławskiém wielkie zachodziły dyferencye i kłótnia o granice, a to z racyj tych, że per hostilitates exoticas jedne księgi spalone, drugie pozabierane, inne casu inopinato w kancelaryach przez częste konflagracye miasta Inowłocławia i kancelaryi in pulverem redierunt, teraz zaś gdy się jedna księga graniczna tegoż województwa inowłocławskiego w bibliotece jmp. Włostowskiego znalazła i z tém w kole naszém rycerskiém oświadczył się, że tęż księgę ad archivum, to jest, do kancelaryi ziemskiéj lub grodzkiéj województwa inowłocławskiego oddać oświadczył się: więc po repozycyi téj księgi w ziemstwie lub grodzie tymże za upewnieniem i uwiadomieniem, że już jest oddana i reponowana, zawdzięczając jego w tém dla województwa inowłocławskiego publiczne oświadczenie, z czopowego

jmp. Włostowskiego kontentować præcommisimus. — Konwent brzeski kujawski wielebnych oo. Dominikanów, który przez ogień spalony i zrujnowany, szczupłe widząc jego dochody, z których do wybudowania nie tak łatwy i prędki być może sposób, aby tedy tém prędzéj mógł być tenże konwent wybudowany, ex unanimi consensu tymże wielebnym oo. Dominikanom brzeskim z czopowego naznaczamy złotych 1,000

W. jmp. Stanisława Słubickiego łowczyca inowłocławskiego, jeżeli w dawniejszych laudach nie jest zakonotowany, teraz de unanimi consensu do izby komisarskiéj odsyłamy, któremu aby taż izba komisarska w jego nieszczęściu przez ogień poniesiony prospiciat. — Invaluit concurrentia do czopowego wielu konkurentów, która za zwyczaj wzięła i ma sobie rwać sejmiki deputackie i gospodarskie boni ordinis, a to z tych racyj, aby z czopowego mogli partycypować, z którego województwa nasze od postanowienia izby komisarskiéj do tegoż czopowego od lat kilkunastu w skarbie publicznym tychże województw nietylko złotego ale i szeląga in ærario publico nie znajduje się: zaczém teraźniejszą uchwałą publiczną obligujemy jjww. pp. senatorów zasiadających, jakoteż i ww. ichm. pp. urzędników tychże województw, aby odtąd żadnych largicyj nikomu nie naznaczali, które abhinc tą uchwałą znosiemy, ichm. zaś pp. marszałków na sejmiku gospodarskim, seu boni ordinis in subsequens będących fide publica obstringimus et adjuramus, aby żadnych w lauda swoje nie ważyli się konotować pretendentów do czopowego sub nullitate in contrarium teraźniejszemu postanowieniu ich wydanych laudorum. — Działo się w Radziejowie dnia 13 września, roku 1751.

Józef z Lubieńca Niemojewski kasztelanic bydgoski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp.

37.

1752. *Augustus*, 21. *Radziej. grodzka Recognition. 18a f. 14.*

363. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia ante festum Exaltationis sanctae Crucis (September, 12), anno Domini 1752. — Obtulit generosus Stanislaus Niedzielski.

Instrukcya na sejm ordynaryjny walny grodzieński dnia 2 miesiąca października przypadający jjww. ichm. pp. posłom Antoniemu Kos-

sowskiemu podskarbiemu nadwornemu koronnemu, Ludwikowi Dąbskiemu staroście pokrzywnickiemu, szambelanowi jkr. mci z brzeskiego kujawskiego województwa, Stanisławowi Sokołowskiemu podkomorzemu inowłocławskiemu, Teodorowi Moszczeńskiemu kasztelanicowi brzeskiemu kujawskiemu, adjutantowi buławy polnéj w. ks. litewskiego z inowłocławskiego województwa obranym, na miejscu zwyczajném w Radziejewie na sejmiku przedsejmowym dnia 21 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1752 dana.

Za najpryncypalniejszy instrukcyi punkt mają województwa nasze zalecić ichm. pp. posłom wyznanie powinnéj wdzięczności jkr. mci, p. n. m., za nieustanne około dobra pospolitego staranie, które się w oczach naszych prezentując, do powinnego serca i myśli nasze skłaniają majestatowi pańskiemu podziękowania. A że obecność pana za największą państw uznawamy pomyślność, osobliwie mając tak dobrego i łaskawego króla, który jest prawdziwie amor populi, więc ichm. pp. posłowie upraszać będą jkr. mci, p. n. m., aby jak najczęstszą i najdłuższą przytomnością swoją królestwo swoje uszczęśliwiać raczył. — Widząc z doświadczenia niepomyślne tak wielu sejmów rozejście bez najmniejszego rzeczyp. pożytku, a zapatrując się na dawne ich utrzymywania, które nam się w licznych pokazują konstytucyach, obligujemy ichm. pp. posłów, aby de modo concludendorum consiliorum wspólnie in facie rzeczyp. radzili.

Zmocnienie sił rzeczyp. na kilku już sejmach za najpryncypalniejszą materyą miane i teraz nie powinnoby być zapomniane; ale że ta propozycya, lubo za sprawiedliwą i potrzebną uznana, była poniekąd okazyą psucia sejmów, do tego że skutku swego mieć nie może, póki sposób wystarczającéj na przyczynienie wojska regularnéj płacy nie będzie obmyślony, a ten dependuje od dobréj ekonomii rzeczyp., która na utrzymaniu miast, bezpieczeństwie handlów, obmyśleniu niezawodnych dochodów bez obciążania przez sprawiedliwą proporcyą wypłacania podatków (zależy): dlaczego lustracye i rewizye prawem opisane, a tak dawno zaniedbane wszystkich dóbr w Polscze potrzeba aby były reasumowane, zkąd jak inne podatki, tak mianowicie sprawiedliwa kwarta z starostw i królewszczyzn być może ułożona. Otworzenie tak gór olkuskich jako i mennic z porównaniem monety zawisłe, te okoliczności na wielu sejmach proponowane ażeby tandem ad effectum były przyprowadzone, ichm. pp. posłowie utrzymywać będą.

Do dobréj także ekonomii rzeczyp. należy, aby cła prywatne, na które żadnego prawa possessores nie mają, zniesione były.

Uprowidowanie zewnętrznéj spokojności wiele zawisło na konferencyach z ministrami postronnymi, jako też na ablegatach lub rezydentach polskich u obcych dworów: więc aby konferencye konstytucyami dawnemi naznaczone ponowione były, a ablegaci czyli rezydenci u dworów, z którymi jakowe rzeczp. ma interesa, z dokładem z rodowitéj polskiéj ślachty naznaczani byli od sejmu do sejmu, proponować ichm. pp. posłowie będą.

Lubo już tylu konstytucyami obwarowała rzeczp., aby każda jurysdykcya przyzwoite sądowi swemu sprawy sądziła, nie wdawając się cale w te, które innéj należą, przecież się teraz czasem opacznie dzieje, jakoteż o dziesięciny i ugodę pieniężną prawa są dawne, a i o to się dyferencye wszczynają: zaczém zabieżéć temu wcześnie i raz na zawsze, aby obserwancya praw i utrzymywanie ich in suo esse et robore było, obwarowaą, a mianowicie konstytucyi sejmów 1717 et 1726, starać się będą ichm. pp. posłowie.

Znakomite w ojczyznie zasługi księcia jmci Czartoryskiego podkanclerzego w. ks. litewskiego, już blisko lat 30 in ministerio godnie pracującego, lubo są sobie dostatecznem zaleceniem do sprawiedliwéj dystrybuty jkr. mci, p. n. m., przecież województwa nasze z przychylności swojéj ku tak godnemu ministrowi obligują ichm. pp. posłów, aby do pieczęci wielkiéj w. ks. litewskiego łasce jkr. mci, p. n. m., rekomendowali.

Klejnot szlachectwa polskiego krwią przodków naszych i znacznemi w ojczyznie nabywany usługami aby w swoim trwał szacunku, ichm. pp. posłowie obligantur, w okoliczności nobilitacyi utrzymywać prawa dawne, osobliwie konstytucyą 1641 titulo „O nobilitacyach“, inaczéj na nie nie pozwalali.

Te tedy punkta do znanéj ichm. pp. posłów przezorności i żarliwości o dobro powszechne oddawszy, województwa nasze jmp. marszałka do podpisania i podania ad acta obligują.

Teodor z Moszczennego Moszczeński kasztelanic brzeski kujawski, adjutant buławy polnéj w. ks. litewskiego, marszałek sejmiku województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, mp.

38.

1752. *September*, 11. *Radziej. grodz. Recognition. 18a f. 16.*

364. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia ante festum Exaltationis sanctae Crucis proxima (September, 12), anno Domini 1752. — Obtulit generosus Stanislaus Osiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego zjechawszy się na miejsce obradom naszym zwyczajne do Radziejowa na dzień dzisiejszy sejmikom deputackim prawem naznaczony. Po zgodném tegoż sejmiku przez jw. jmp. na Głębokiém Głębockiego kasztelana kruświckiego zagajeniu i zaczęciu obraliśmy za dyrektora koła naszego nemine contradicente w. jmp. Józefa Dąbrowskiego wojskiego inowłocławskiego i za asesorów z województw naszych uprosiwszy ww. ichmościów na podpisach wyrażonych, przystąpiliśmy do obierania ichm. pp. deputatów na prześwietny trybunał koronny i według prawa de pluralitate votorum na sejmikach województw naszych obraliśmy pluralitate votorum cum universali omnium plausu et assensu ww. ichm. pp. deputatów, to jest, z województwa brzeskiego kujawskiego w. jmp. Józefa Niemojewskiego kasztelanica bydgoskiego, a z województwa inowłocławskiego w. jmp. Bogumiła Poposkiego pisarza grodzkiego brzeskiego kujawskiego. Których ichmościów jako znamy dobrze exemplarem justitiæ colendæ zelum et amorem, tak nie wątpiemy, iż collatam sobie z województw naszych funkcyi deputackiéj provinciam tak gerere zechcą, aby nietylko wszytkim województw naszych i całéj prowincyi obywatelom, mającym sprawy w prześwietnym trybunale koronnym, jako najskuteczniéj in administranda justitia succurrere mogli, ale też perennem i osobom swoim in hac publica statione i województwom naszym uczynili laudem et gloriam. Które laudum ręką jmp. marszałka koła naszego i ww. ichm. pp. asesorów podpisane do ksiąg grodu radziejowskiego solita praxi podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie dnia 11 miesiąca września, to jest w poniedziałek pierwszy po święcie Narodzenia najświętszéj Panny Maryi, roku pańskiego 1752.

Józef Dąmbrowski wojski inowłocławski, marszałek sejmiku województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, mp. (L. S.)

Wojciech na Trzcinie Trzciński asesor, podczaszy województwa inowłocławskigo, mp. — Michał Słubicki asesor, łowczy brzeski kujawski z powiatu bydgoskiego. — Kazimierz Karol z Bielic Bielicki cześnik bydgoski, asesor mp., z powiatu kruświckiego, mp. — J. Sokołowski p. b. k., jako asesor z powiatu brzeskiego.—Wojciech Głębocki p. k., mp. jako asesor z powiatu kowalskiego.— Szymon Pogonowski z powiatu przedeckiego.—Szymon Kościelski z powiatu radziejowskiego asesor, mp.

39.

1754. *Augustus*, 19. *Radziej. grodzka Recognition. 18a f. 297.*

365. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum Nativitatis beatissimae Virginis Mariae proxima (September, 10), anno Domini 1754. — Obtulit generosus Albertus Przysiecki.

Instrukcya jjww. i ww. ichmościom: jmp Kazimierzowi z Lubrańca Dąmbskiemu podczaszemu koronnemu i jmp. Stefanowi z Głogowy Kossowskiemu staroście przedeckiemu z województwa brzeskiego kujawskiego, jmp. Antoniemu Wolskiemu stolnikowi inowłocławskiemu i jmp. Adamowi Sokołowskiemu podczaszemu kruświckiemu z województwa inowłocławskiego posłom z sejmiku radziejowskiego za uniwersałem najj. jkr. mci Augusta III-go, p. n. m., dnia 19 sierpnia, roku pańskiego 1754 na sejm walny ordynaryjny w Warszawie dnia 30 września w roku tymże złożony, obranym i uproszonym.

Ta pierwsza serc naszych wdzięczność, i t. d. (zob. wyżéj na str., 109 instrukcya z r. 1748, treść dosłowna).

O skasowanie punktu w juramencie deputackim, „jakom się o tę funkcyą nie starał,“ ichm. pp. posłowie urgebunt.

Aprobacyą konwentu oo. Dominikanów brzeskich, nihil quidquam præjudicando juribus jmp. Przyłubskiego, wyrobić ichm. pp. posłowie obligowani będą; także oo. Pijarów radziejowskich fundacya aby była aprobowana, ichm. pp. posłowie starać się będą.

Wieś królewszczyzna Swiętosławice aby mogła być oo. Paulinom konwentu brdowskiego inkorporowana, ichm. pp. posłowie starania dołożą.

Magistrat gdański że się ważył sine adminiculo rzeczyp. privata autoritate akceptować tak złą monetę pruską do miasta i potém narzucić nią kraj polski, aby pœnalitas mogła być skazana, ichm. pp. posłowie domawiać się będą.

Także w sprawie kapituły kujawskiéj wrocławskiéj z tymże magistratem gdańskim mianéj, lubo już kilka dekretów intercessit, tych per omnia są convulsores i rebelliter impugnant im, żadnéj nie czyniąc satysfakcyi, ichm. pp. posłowie omnem curam adhibeant, aby te dekreta z magistratem gdańskim ex actoratu téjże kapituły ferowane do należytéj egzekucyi przyjść mogły, seryo zlecamy.

Względem tamy i mostu, który funduje król pruski na Wiśle i tamuje cursum statków polskich, aby był anihilowany, także przewóz pod Nowém na Wiśle, który odebrał król pruski, aby był powrócony, ichm. pp. posłowie starania dołożą.

Procesa infamiæ non modico sumptu otrzymane aby konstytucyami nie były kasowane, ichm. pp. posłowie invigilabunt temu.

Cło montewskie, które od najjaśniejszych książąt kujawskich konwentowi strzelińskiemu nadane i konstytucyą anni 1613 demonstrowane, aby, jak będą cła partykularne zniesione, to w swojéj mocy zostało, ichm. pp. posłom zalecamy.

Konwent hebdoski oo. Norbertanów przez sekularyzowanie jest w podziale insigniter ukrzywdzony, że na alimentowanie księży żadnym sposobem sufficere nie może, aby mógł ze swych tranzakcyj exvinculari i do swojéj istoty przyjść, omnem curam et sollicitudinem aby ichm. pp. posłowie dołożeli, zalecamy.

Aprobacya fundacyi konwentu oo. Bernardynów toruńskich aby mogła nastąpić, ichm. pp. posłowie mocnego starania dołożą.

Ratione decimarum contra constitutiones annorum 1635 et 1687 przez duchowieństwo prætensarum ichm. pp. posłowie z jw. jmp. marszałkiem wielkim koronnym aby znosieli się i zdanie jego utrzymowali.

Obligantur także ichm. pp. posłowie domawiać się o komisyą do starostwa dybowskiego intuitu reparowania Kępy na Wiśle, do któréj mosty z obudwóch stron idą i publiczny trakt, aby ta kępa miała swoję przez jw. jmp. starostę dybowskiego reparacyą, na którą to reparacyą aby

mieli potestatem sibi datam, ichm. pp. komisarze obmyślą należytą rekompensę, ile propter commodum wszystkich w ojczyznie obywatelów.

A jako jawne w rzeczyp. zasługi jw. jmp. wojewody brzeskiego kujawskiego ichm. pp. posłowie aby jkr. mci rekomendowali, iżby z przyzwoitéj szczodrobliwości swojéj raczył pane benemerentium zasługi tegoż jw. jmp. wojewody brzeskiego kompensować, zalecamy.

Respektem ordynacyi ostrogskiéj na przyszłym sejmie, jak interes jéj ventilabitur, aby ad communem sensum rzeczyp. ichm. pp. posłowie akomodowali się.

Interes szleybenowski ichm. pp. posłom wiadomy aby do swojéj egzekucyi przywiedziony był, starać się będą.

Dobra duchowne, ziemskie, królewskie aby żadnéj osobie plebejæ conditionis modo arendatorio nie bywały puszczone, co się sæpissime dzieje cum summa suppressione kondycyi ślacheckiéj, w konstytucyą cum severissimis pœnis aby ten punkt inducatur, ichm. pp. posłowie curam miéć będą. — Działo się w Radziejowie dnia 19 sierpnia, roku wyżéj wyrażonego

Antoni Wolski stolnik inowłocławski, marszałek sejmiku poselskiego województw kujawskich, mp.

40.

1754. *September*, 9. *Radziej. grodzka Recognition. 18a f. 305.*

366. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis et electio magn. judicum deputatorum.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Michaelis archangeli proxima (September, 30), anno Domini 1754.—Obtulit generosus Stanislaus Domeradzki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego zjachawszy się na miejsce obradom naszym zwyczajne do Radziejowa na dzień dzisiejszy sejmikom deputackim prawem naznaczony, po zgodném tegoż sejmiku przez jw. jmp. Józefa na Głębokiém Głębockiego kasztelana kruświckiego zagajeniu i zaczęciu, obraliśmy za dyrektora koła naszego nemine contra-

dicente w. jmp. Izydora Zbożego Zakrzewskiego pisarza grodzkiego inowrocławskiego; po którego obraniu przystąpiliśmy do obrania ichm. pp. deputatów na prześwietny trybunał koronny, non per vota sed unanimi consensu et libera voce, z województwa brzeskiego kujawskiego w. jmp. Stefana Radoszeskiego podstolego bydgoskiego, pisarza grodzkieko kowalskiego, z województwa zaś inowrocławskiego jmp. Józefa Brzezińskiego pisarza grodzkiego radziejowskiego obraliśmy i ogłosiliśmy. Których ichmościów jako znamy dobrze exemplarem justitiæ colendæ zelum et amorem, dexteritatem animi innatam, juste judicandi proclivitatem, tak nie wątpiemy, iż collatam sobie od województw naszych funkcyi deputackiéj provinciam tak gerere zechcą, aby nietylko wszystkim województw naszych, ale też i innych concivibus sitientibus justitiam w prześwietnym trybunale koronnym et supremo Regi regum, Judici judicum in administranda et manutenenda justitia podobać się mogli, przezco nietylko dla siebie per merita na tamtém miejscu prezentowane, ale też i prześwietnym województwom naszym sławę i honor ad perennaturam memoriam zjednali. Które laudum ręką własną w. jmp. marszałka koła naszego podpisane do ksiąg grodu radziejowskiego solita praxi podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie dnia 9 września, roku pańskiego 1754.

Izydor Zboży Zakrzewski pisarz grodzki inowrocławski, marszałek koła rycerskiego sejmiku deputackiego na trybunał koronny, mp.

41.

1754. *September*, 10. *Radziej. grodzka Recognition. 18a f. 307.*

367. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta ante festum sancti Francisci confessoris proxima (October, 2), anno Domini 1754. — Obtulit generosus Casimirus Zieleniewski.

My rady i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, nazajutrz po szczęśliwie doszłym electionis jjww. ichm. pp. deputatów na trybunał koronny sejmiku w czasie prawem determinowanym do Radziejowa na sejmik gospodarski dobrego porządku uczynie-

nia w województwie zgromadzeni. Solita regularitate et praxi obrady nasze zaczynając, najprzód do elekcyi marszałka przystąpiwszy, obraliśmy unanimi assensu concivium w. jmp. Aleksandra Mierosławskiego sędziego ziemskiego województwa inowłocławskiego, starostę kleckiego, wyznawszy najprzód supremo rerum Arbitro, Bogu naszemu dzięki, że nam na dniu wczorajszym pozwolił łatwego obrania jjww. ichm. pp. deputatów na prześwietny trybunał koronny. In spem tegoż wszechmocności Boga benedykcyi przystąpiliśmy do elekcyi jjww. ichm. pp. komisarzów na przyszłą komisyą radomską na jeden rok tylko et concordi per subsecuta vota pluralitate obraliśmy ww. ichm. pp. Michała Słubickiego łowczego brzeskiego kujawskiego z województwa tegoż brzeskiego kujawskiego i jmp. Józefa Zbożego Zakrzewskiego chorążyca brzeskiego kujawskiego z województwa inowłocławskiego. Których to ichmośc. mocno braterskim obstringimus afektem, ażeby długów żadnych starych contra mentem konstytucyi anni 1717, lub innych ex quovis fonte wynikających adinwentowanych pretensyj do województw naszych nie uformowano, sedulo invigilent; deklaracye i præjudicata żadne prawu wspomnionemu przeciwne, a województwom naszym szkodzić mające activitate sua avertere i prejudikat wszelkich żeby nie wypadały, tamować i bronić raczyli verbotenus; mając probatam in rebus agendis tychże jjww. ichm. pp. komisarzów activitatem, o jako najpilniejszą w wszelakich na tamtém miejscu zachodzących cyrkumstancyach i interesach województw naszych atendencyą (upraszamy ?); których to ichmośc. przeszłą fatygę i na téj funkcyi dispendia (in parte aliqua zawdzięczając i bonifikując według dawnego zwyczaju) ażeby od izby komisarskiéj na przyszłéj komisyi czopowego województw naszych solito stipendio ukontentowani byli, zlecamy. Za plenipotenta od województw naszych obligowaliśmy i postanowiliśmy jmp. Antoniego Grzywińskiego regenta ziemskiego województwa inowłocławskiego, któremu præcommittimus, ażeby o miasto Nieszawę w wojewodztwie brzeskiém kujawskiém tu z tę stronę Wisły leżące, które, nescitur quo prætextu. ziemia dobrzyńska usurpative przywłaszczając sobie, czopowe i insze podatki przez czas niemały odbierała, téjże prześwietnéj ziemi jmp. plenipotent wyżéj wyrażony wydał terminy pro reproductione jurium, in casu non reproductionis onychże pro restitutione wybranego czopowego przez czas niemały, tudzież i pro adjudicatione dispositionum tegoż miasta do województw kujawskich należącego; któremu także jmp. Grzywińskiemu plenipotentowi województw naszych, kompensując prace i fatygi, more antiquo złotych sześćset aby taż komisya z czopowe-

go naznaczyła i kompensowała, obligujemy i ekspensa litis, któreby erogował o miasto Nieszawę, oddać i bonifikować deklarujemy.

A ponieważ w województwach naszych adverso fato, to przez deces śmiertelności, to przez trudności zjeżdżania, skompendyowana czopowego komisya, primario z jjww. ichm. pp. senatorów, podkomorzych i starostów szczupła numeri quantitas dla niedochodzącego kompletu przez lat kilka do dnia dzisiejszego sejmiku powinnéj nie wzięła dyspozycyi i po wszystkich miastach i miasteczkach cum summo periculo contingens czopowego zatrzymane być musiało: więc unikając inpost podobnych trudności, przyłączamy do dawnych laudo anni 1727 naznaczonych ichm. pp. komisarzów jeszcze jw. jmp. Kazimierza z Lubrańca Dąmbskiego podczaszego koronnego, tudzież dwa urzędy ordine po sobie idące, to jest, ww. ichm. pp. chorążych i stolników z obudwu województw, między którymi in suo stallo przyłączamy w. jmp. Aleksandra na Mierosławicach Mierosławskiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego, starostę kleckiego, marszałka koła naszego, tudzież ww. ichm. pp.: Jana Wolskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Józefa Sokołowskiego podczaszego kowalskiego, Stanisława Wolskiego łowczego i podwojewodzego inowłocławskiego, Mikołaja Wodzyńskiego miecznika i Antoniego Wolskiego podwojewodzego brzeskich kujawskich jako asesorów z województw i powiatów naznaczamy. Których to ww. ichm. pp. komisarzów tak laudo anni 1727 naznaczonych jako i teraźniejszego sejmiku uchwałą uproszonych i przyłączonych obstringimus, ażeby non obstante unius pluriumve absentia, dummodo tres adsint, corocznie na dzień trzeci stycznia indispensabiliter tu do Radziejowa, upatrzywszy sobie commoditatem miejsca, zjeżdżali, a ufundowawszy jurysdykcyą swoję, miastom i miasteczkom przez burmistrzów lub delegowanych od nich z regestrami warów i kwitami de persoluto do likwidacyi stawać nakazali, sub arbitraria imponenda, inpost super disparente quantitate.

Po którém takowém praxi solita z miastami wylikwidowaniu przerzeczeni ichm. pp. komisarze comparentes, ułożywszy i zasumowawszy quantum prowincyj czopowego w obudwu województwach należącego, dogadzając usilnéj concivium ichmośc. braci ekspostulacyi, osobliwie przez pogorzel umartwionym, do województw naszych pro subsidio charitativo przychodzącym, tudzież wzwyż wyrażonym ichm. pp. komisarzom i plenipotentowi na prześwietny trybunał radomski obranym in vim vialium toż czopowe, servato proportionali et justo moderamine,

rozdali i asygnacyami dyspartymentowali i wszystkich, jeżeli być może, ichm. pp. pretendentów kontentowali. Kiedy zaś tak szczupła importancya i tego samego do dnia dzisiejszego zatrzymanego czopowego wielu bardzo ichmościom braci dawniejszemi laudami et recentioribus casibus afflictos ullatenus ukontentować nie wystarcza: dlatego uchwała sejmiku teraźniejszego wszytkich ichmościów cum suis desideriis stawających do przyszłych prowentów czopowego reguluje się, jakoto ww. ichm. pp.: Głębockiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego za pogorzel funditus Pietrkowa po kilka razy, w. jmp. Aleksandra Mierosławskiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego, starostę kleckiego za pogorzel dworu i stodoły ze zbożem w Mamliczu, jmp. Wojciecha Kaczkowskiego komornika brzeskiego, w. jmp. Antoniego Mierosławskiego cześnikowicza bydgoskiego za pogorzel piorunowym ogniem całéj wsi Witkowa, jmp. Karola Rudnickiego za niemałą pogorzel, kościół pierański, kościół skolski, jmp. Antoniego Grzywińskiego regenta ziemskiego inowłocławskiego za regestrowanie ksiąg grodzkich i reperacyą ziemskich inowłocławskich, na co niemały wydał ekspens, jmp. Kazimierza Wilkostowskiego za pogorzel, jmp. Sebastyana Wilkostowskiego, jmp. Łukasza Broniewskiego, w. jmp. Antoniego Wolskiego podwojewodzego brzeskiego kujawskiego, jmp. Trzebińskiego z Będzitowa, w. jmp. Wolskiego łowczego i podwojewodzego inowłocławskiego, jmp. Raczyńskiego za pogorzel w Skolsku, w. jmp. Cieńskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, kościół bieniszewski oo. Kamedułów, jmp. Ludwika Zarembę, jmp. Andrzeja Zawidzkiego, jmp. Wichrowskiego, w. jmp. Trzcińskiego podczaszego inowłocławskiego, jmp. Adama Biesiekierskiego, jmp. Walentego Wolskiego z Komaszyc, jmp. Józefa Zakrzewskiego, jmp. Kazimierza Rybińskiego, jmp. Józefa Osińskiego, jmp. Stefana Cieńskiego, w. jmp. Józefa Zakrzewskiego chorążyca brzeskiego kujawskiego, w. jmp. Antoniego Niewieścińskiego stolnika i sędziego bydgoskiego, ichm. pp. Tadeusza, Waleryana i Antoniego Dąmbrowskich, ichm. pp. Wojciecha i Andrzeja Czamańskich, jmp. Stanisława Bądkowskiego, ichm. pp. Wojciecha i Marcina Popowskich, w. jmp. Tomasza Wolskiego łowczego kowalskiego, jmp. Ludwika Brzezińskiego, jmp. Franciszka Gąsiorowskiego, jmp. Chryzostoma Morzyckiego, jmp. Stefana Radoszewskiego, jmp. Andrzeja Gąsiorowskiego, jmp. Macieja Szadokierskiego podstolego podolskiego, w. jmp. Wojciecha Chrząszczewskiego, w. jmp. Kazimierza Bielickiego cześnika bydgoskiego, w. jmp. Józefa Dąmbskiego chorążego brzeskiego kujaw-

skiego, w. jmp. Modlińskiego żupnika województw kujawskich, jmp. Waleryana Bielickiego, jmp. Józefa Kraszewskiego, jmp. Bartłomieja Kraszewskiego wiceregenta inowłocławskiego za regestrowanie ksiąg grodzkich kruświckich i inowłocławskich, jmp. Andrzeja Mierzejewskiego, jmp. Józefa Pruskiego, jmp. Antoniego Jastrzębskiego, jmp. Franciszka Pniewskiego, jmp. Adama Nieszczewskiego, jmp. Antoniego Modzelewskiego, jmp. Józefa Ubysza, jmp. Stanisława Filipeckiego, jmp. Walentego Góreckiego, jmp. Józefa Łakińskiego, jmp. Michała Stanisławskiego, jmp. Marcina Szadokierskiego burgrabiego kowalskiego, jmp. Smulskiego, jmp. Marcina Sulkowskiego, jmp. Michała Wilamowskiego, jmp. Cieślińskiego, jmp. Pawła Umińskiego, jmp. Fabiana Gablińskiego, jmp. Walentego Rafalskiego za regestrowanie ksiąg grodzkich kruświckich ab anno 1596 ad annum et actum præsentem, jmp. Łąckiego, jmp. Marcina Kokowskiego: tych tedy wszystkich ichmościów na przyszłą komisyą pro levamine et solamine odsełamy. Działo się w Radziejowie dnia 10 września, roku pańskiego 1754.

Aleksander na Mierosławicach Mierosławski starosta klecki, sędzia ziemski województwa inowrocławskiego, marszałek koła rycerskiego, mp.

42.

1755. *September*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 23. f. 341.*

368. [Illustres, magnifici ac generosi concives et incolæ palatinatuum Brestensis Cujaviæ et Junivladislaviensis manifestantur.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum Exaltationis sanctæ Crucis proxima (September, 16), anno Domini 1755.

Do urzędu i ksiąg grodzkich starościńskich radziejowskich osobiście przyszedszy jjww., ww. i urodzeni ichm. pp.: Józef na Głębokiém Głębocki kasztelan kruświcki, pułkownik wojsk koronnych, Antoni Wyssogota Zakrzewski starosta radziejowski, Rafał Stefan Zboży Radojewski chorąży województwa inowłocławskiego, Ignacy Kościelski chorąży bydgoski, Aleksander Mirosławski sędzia ziemski województwa inowłocławskiego, starosta klecki, Antoni Wolski podwojewodzy brzeski kujawski, towarzysz znaku husarskiego jo. księcia jm. kanclerza księstwa

litewskiego, Antoni Wolski stolnik inowłocławski, starosta gniewkowski, Wojciech Głębocki stolnik kruświcki, Jan Wolski podczaszy brzeski kujawski, Józef Sokołowski podczaszy kowalski, Wojciech Trzciński podczaszy inowłocławski, Marcin Mierzejewski podczaszy bydgoski, Michał z Słubic Słubicki łowczy brzeski kujawski, Kazimierz Zakrzewski wojski kowalski, sędzia grodzki radziejowski, Kazimierz Józef Karol z Bielic Bielicki cześnik bydgoski, Wencesław z Przyłubia Przyłubski pisarz ziemski inowłocławski, Walenty z Mieroszewic na Gąsiorowie Gąsiorowski pisarz, subdelegat grodzki radziejowski, Marcin Umiński skarbnik inowłocławski, Jakób Sokołowski skarbnik bydgoski, Stanisław Gliński sędzia grodzki brzeski kujawski, Izydor Zboży Zakrzewski pisarz grodzki inowłocławski, Wincenty Modliński żupnik województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, Adam Sokołowski podczaszy kruświcki, Leopold Sokołowski, pisarz subdelegat grodzki kowalski, Józef Wolski podczaszy żytomierski, Kazimierz Umiński komornik graniczny brzeski kujawski, Józef Zboży Zakrzewski chorążyc brzeski kujawski, Józef Niemojewski kasztelanic bydgoski, Maciej Kobielski cześnik kowalski, Maciej Szadokierski podstoli podolski, Mikołaj Wodzyński cześnik ziemi liwskiéj, Józef Dąmbrowski wojski inowłocławski, Antoni Karnkowski kasztelanic wyszogrodzki, Jan Krzesiński cześnikowicz dźwinogrodzki, Ludwik Włostowski chorąży nowogrodzki, Kazimierz Szadokierski burgrabia grodzki radziejowski, Jan Drzewiecki, Wojciech Dobiecki, Marcin Popowski, Antoni z Mierosławic Mirosławski cześnikowicz kruświcki, Kajetan Karski, Andrzej Gąsiorowski, Leon Jarnowski, Franciszek Głębocki, Józef Zboży Zakrzewski, Adam Drzewiecki, Fabian Gabliński, Narbut z Wichrowic Wichrowski burgrabia grodzki nowomiejski, Tomasz Karczewski, Jan Biesiekierski, Wojciech Sutkowski, Wojciech Popowski, Józef Madaliński, Ignacy Sulski, Antoni Jastrzębski, Łukasz Broniewski, Andrzej Brzozowski, Łukasz Pogonowski, Józef Zaleski, Antoni Jabłoński, Andrzej Drzewiecki, Józef Wasilewski, Wawrzeniec Bieniecki, Jan Sokołowski, Stefan Radoszewski, Jan Nieszczewski, Józef Osiński, Stanisław Słubicki, Antoni Kurowski, Stanisław Bątkowski, Jan Gąsiorowski, Wojciech Kaczkowski, Jan Łykowski, Andrzej Szczyciński, Konstanty Rościszewski łowczy ziemi dobrzyńskiéj, Stefan Przyłubski, Antoni Górski, Leon Mękarski, Marcin Borucki podczaszyc kruświcki, Andrzej Dobiecki, Jan Aleksander Kraszewski, Ignacy z Markowic Markowski, Kazimierz Rybiński, Stanisław Trzebiński, Józef Wolski, Ignacy Trzciński, Michał Rościszew-

ski, Sebastyan Wilkowski, Daniel Broniewski, Józef Umiński, Jan Rudnicki, Stanisław Sokołowski, Wojciech Drzewiecki, Jan Rudnicki, Stanisław Raczyński, Antoni Biesiekierski, Kazimierz Polichnowski, Bartłomiej Brzeziński, Stanisław Chojnacki, Michał Mierzyński, Antoni Leniecki, Paweł Szadokierski, Franciszek Gąsiorowski, Serafin Sokołowski chorążyc bydgoski, Ignacy Szadokierski, Walenty Ciecholewski, Józef Szadokierski, Wojciech Leźnicki, Kazimierz Morzycki, Aleksander Borucki, Antoni Dziankowski, Wacław Głębocki podkomorzy brzeski kujawski, Antoni Leski, Sylwester Łącki, Antoni Kaszewski, Maciej Rościszewski, Antoni Józef Drzewięcki wicesregent i wiceburgrabia grodzki radziejowski, Jerzy Lubowiecki, Michał Kiełczewski burgrabia grodzki przedecki, Jakób Dunin, Walenty Wolski, Franciszek Łagowski, Ludwik Tolibowski, Jerzy Złotnicki, Józef i Teodor Sokołowscy podczaszycowie kowalscy, Ludwik Złotnicki, Józef Tomasz Ubysz, Antoni Racięcki, Jakób Bronisz, Ignacy Radomiński, Jan Majewski, Józef Pruski, Andrzej Racięcki, Łukasz Morzycki, Jan Racięcki, Walenty Piotr Rafalski, Adam Racięcki, Antoni Wolski, Wojciech Przysiecki, Stanisław Kossowski, Aleksander Przysiecki, Wojciech Gabliński, Józef Przysiecki, Stanisław Załuski, Józef Gabliński, Stanisław i Józef Karłowscy, Szymon Pogonowski, Paweł Pogonowski, Stanisław Leski, Jan Pogonowski, Paweł, Andrzej, Józef i Walenty Kaszewscy, Sebastyan Siemeński, Piotr Maliszewski, Tomasz Górecki, Piotr Gabliński, Mikołaj Osiński, Mateusz Rydzewski, Stefan Tropiński, Andrzej Myśliński, Łukasz Krajewski, Maciej Rutkowski, Antoni Rumpecki, Maciej Maniewski, Dominik Jaroszewski, Antoni Modzelewski, Michał Jaroszewski, Andrzej Sokołowski, Antoni Janiszewski, Andrzej Słubicki, Stefan Gorecki, Józef, Walenty, Wojciech, Piotr Kaszewscy, Józef na Kołudach Kołudzki, Jan, Andrzej Kaszewscy, Szymon Słucki, Józef Ostrowski, Stanisław Domeradzki, Józef Rościszewski, Adam Biesiekierski, Karol Wiśniewski, Walenty Markowski, Antoni Zrylski, Józef Nagórski, Marcin Wolski, Bartłomiej Wichrowski, Stanisław Skrzydlewski, Walenty Cieśliński, Antoni Wawrowski, Jan z Morzyc Trzebuchowski, Franciszek Giżyński, Maciej z Morzyc Trzebuchowski, Szymon Kościelski, Kajetan Słubicki, Marcin Kościelski, Karol Romanowski, Piotr Markowski, Jan Skarbek, Franciszek Rudnicki, Stanisław Mierzejewski, Mikołaj Wolski, Jakób Jaroszewski, Adam Nieszczewski, Stanisław Jaroszewski, Sebastyan Wróblewski, Franciszek Jaroszewski, Antoni Raczyński, Marcin Żurawski, Piotr Krzywkowski, Jan Krupski, Mikołaj

Kurowski, Antoni Kurowski, Franciszek Janicki, Konstanty Rzeszotarski, Stefan Cieński, Adam Rebecki, Tomasz Rzeszotarski, Ignacy Sulerzycki i Kazimierz Szyszko.

My rady, dygnitarze, urzędnicy, ziemianie i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw do Radziejowa ad solitum locum consiliorum et comitiolorum obrad naszych na sejmik gospodarski stanąwszy zgromadzeni. Na którym wziąwszy pro primo objecto konserwacyą praw koronnych, których widząc per ausum et temeritatem miasta jkr. mci Torunia konwulsyą, kiedy nietylko dekretowi za panowania szczęśliwego ś. p. najj. kr. jm. Augusta wtórego, p. n. m., sprawiedliwego podczas sejmu roku 1724 dnia 30 miesiąca października w Warszawie ferowanemu w wielu kategoryach, jakoto: że do rady i do magistratu i inszych urzędów miasta, tudzież do prezydyum miejskiego katolików przyjmować i konserwować nie chcą, że pospólstwo katolickie w mieście i na przedmieściach niezwyczajnymi podatkami narzucają i obciążają, że gimnazyum, to jest, szkół niemieckich z miasta na przedmieście nie przeniesiono, że drukarnia miejska żadnych ksiąg do aprobacyi censoris ab illustrissimo loci ordinario constituti nie podaje, że predykant Gieret tymże dekretem 1724 pro infami præscriptus et ex civitate Torunensi expellendus deklarowany w mieście dotychczas conservatur i najwyższymi honorami condecoratur, że wielebnym oo. Bernardynom przy kościele najświętszéj Panny Maryi zostającym niemałe czynią krzywdy i umartwienia, że dom nazwany giełda ad consilia mercatorum postanowiony teraz do nabożeństwa obrócony, mając pomienionym dekretem insze miejsca do nabożeństwa wyznaczone, giełdę zaś cale niewspomnianą, a tém samém przy dawnych zwyczajach i prawach zostawioną, w tych i inszych materyach i okolicznościach oczywistą popełnili i ustawicznie popełniają kontrawencyą, ale też crescente audacia peccandi do budowania, a raczéj murowania de nova radice zboru w mieście i w rynku toruńskim violentum animum adjicerunt, nie uważając na prawa koronne, ani na inhibicye illustrissimi loci ordinarii, godnego i gorliwego o pomnożenie boskiéj chwały jw. jm. ks. Leskiego biskupa chełmińskiego i pomerańskiego przy wierze świętéj katolickiéj rzymskiéj, o poniżenie sekty dysydenckiéj żarliwego pasterza, nie uważając na mandaty i formowany proces ab illustrissimo capitulo et consistorio Culmensi, tudzież ad instantiam instigatoris regni do sądów asesorskich jkr. mci intentowany, a dotąd niezdecydowany:— nie uważając na manifesty dawniejsze naszych i inszych sąsiedzkich wo-

jewództw, ziem i powiatów tenże zbór in contemptum et vilipensionem praw ojczystych i tak wielu konstytucyj koronnych murować nie przestają i owszem jako najpilniéj usiłują: — a zaczém województwa nasze brzeskie kujawskie i inowłocławskie w najbliższém sąsiedztwie zostające, zapatrując się codziennie z niemałym żalem na rosnącą zboru nowego toruńskiego erekcyą, a praw powszechnych i konstytucyj koronnych konwulsyą, przeciwko téjże erekcyi zboru nowego stanowionych, a przez to prawom koronnym jako też i dekretowi wyżéj wyrażonemu kontrawencyą jako najsolenniéj, inhærendo dawniejszym manifestom przed aktami brzeskimi inowłocławskimi, bydgoskimi i radziejowskimi uczynionym i one in toto aprobując, reasumując, manifestujemy się i oraz przeciwko remanifestowi od niektórych ichmościów w grodzie inowłocławskim feria tertia post dominicam Rogationum proxima (Maii, 6) anno currenti zaniesionemu solennie się remanifestujemy i on pro nullo et irrito miéć chcemy. Ratione cujus præmissi ausus et violationis legum ac decreti supra expressi, przy powadze i protekcyi jako świątobliwego i przykładnego pana naszego miłościwego najj. króla jm. czynić o to prawnym postępkiem in foro competenti z miastem jkr. mci Toruniem niniejszym manifestem deklarujemy i oświadczamy i na ten koniec do promowania i prosekwowania prawem téj aukcyi ww. ichm. pp. jmp. Dyzmę z Trzebicznéj Trzebickiego cześnika województwa inowłocławskiego, sędziego grodzkiego kruświckiego i jmp. Franciszka na Głębokiém Głębockiego stolnikowicza inowłocławskiego braci sąsiadów i urzędników województw naszych, ex puro zelo tuendarum legum divinarum et humanarum, onus actionis præsentis vindicationis jurium na siebie dobrowolnie przyjmujących upraszamy i obieramy, dając pomienionym ichmościom wzwyż wyrażonym zupełną moc i władzę — akcyą tę przeciwko miastu Toruniowi ibi, ubi de jure venerit, intentować, prosekwować, dekreta eksportować i onym zadosyć czynić, albo téż od przeciwnych prawu koronnemu apelować i wszystko to, cokolwiek do restauracyi zelżonych praw koronnych, a do pomnożenia chwały boskiéj i wiary św. rzymskiéj katolickiéj, a do poniżenia sekty dysydenckiéj (która w państwach rzeczyp. jest tylko tolerabilis) baczyć będą potrzebnego i skutecznego, czynić i postępować aż do zupełnego, daj Boże, pomyślnego sprawy téj zakończenia, deklarując przytém nietylko niewygasłą w sercach braterskich wdzięczność i obligacyą, ale téż i wszelką w dopomożeniu ichmościom, naszym wielce miłościwym panom, gdzieby tego była potrzeba, sponsyą i ewikcyą.

Józef na Głębokiém Głębocki kasztelan kruświcki, pułkownik wojsk koronnych, mp.

(Daléj następują podpisy tych, którzy wyrażeni są w manifeście i dlatego się nie powtarzają.)

43.

1758. *September*, 30. *Radziej. grodzka Recognition. 18b f. 576.*

369. [Laudum una cum instructione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho, in crastino festi sancti Michaelis archangeli (September, 30), anno Domini 1758. Obtulit nobilis Antonius Kamiński,

My rady, senatorowie, dygnitarze i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw po niedoszłym przeszłym sejmiku poselskim, na dzień 21 sierpnia determinowanym, za powtórnym uniwersałem najj. króla Augusta trzeciego szczęśliwie panującego na dzień dzisiejszy 30 września miłościwie obradom naszym naznaczony zjechawszy się: zważając, że w tak krytycznych cyrkumstancyach wielka potrzeba na sejm przyszły posłów, ażeby województwa nasze in casum dojścia sejmu jakiego præjudicium expost nie miały, stosując się do praw koronnych i do zwyczajów województw naszych, po szczęśliwie obranym marszałku koła naszego w. jmp. Michała Zboińskiego starostę kowalskiego przystąpiliśmy do nominacyi ww. ichm. pp. posłów, to jest, z województwa brzeskiego kujawskiego ww. ichm. pp. Mielżyńskiego radziejewskiego, Michała Zboińskiego kowalskiego starostów, z województwa zaś inowrocławskiego ww. ichm. pp. Ludwika z Lubrańca Dąmbskiego inowrocławskiego, Józefa Łochockiego osieckiego starostów; na których ponieważ uniwersalna zachodzi zgoda i bez wszelkiéj kontradykcyi, zgodnie od nas na przyszły sejm uproszoni są posłowie. Więc że dla krótkości czasu innéj nie dajemy onymże instrukcyi, jako więc Rzymianie posłom swoim zwykli byli dawać, gdzie każdego ziemianina rozumiano być informowanym w interesach publicznych, videant legati, ne resp. in quo detrimentum patiatur, o to i my ww. naszych posłów obligujemy, aby się usilnie starali, ażeby rzeczp. w żadnych okolicznościach i cyrkumstancyach, tudzież województwa nasze ullum

præjudicium nie ponosiły. A więc ichm. pp. posłowie najprzód podziękują najj. kr. jmci, p. n. m., nam szczęśliwie panującemu i jako najdoskonalszą oświadczą prześwietnych województw naszych kujawskich pro cura et sollicitudine interesów publicznych wdzięczność i obligacyą et deinde jako najusilniéj starać się będą, ut sit bene patriæ. A że non occurrunt tak dalece insze materye jako te, które na przeszłych sejmach occurrebant, więc pro sua informatione mogą się przejrzyć w przeszłych instrukcyach ww. ichm. pp. posłom naszym przeszłym danych. A ponieważ ordynacya ostrogska była okazyą niedojścia sejmu przeszłego, więc na teraźniejszym starać się będą ichm. pp. posłowie o rezolucyą hac in materia recesu przeszłych sejmów, tudzież o koekwacyą monety i otwarcie mennic, o aukcyą sił rzeczyp., o wprowadzenie dobréj ekonomii skarbu koronnego; w których to cyrkumstancyach jako i innych konformować się będą ad sensum totius reip., in cæteris activitati et dexteritati ichm. pp. posłów konfidujemy i zdajemy. Które to punkta i instrukcyą unanimiter de consensu koła naszego umówioną i podaną w. jmp. marszałkowi i asesorom podpisać i ad acta podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie dnia 30 miesiąca września, roku 1758.

Zboiński s. k., marszałek sejmiku poselskiego i poseł województwa brzeskiego kujawskiego, mp.—Stanisław z Lubrańca Dąmbski, c. b. k., s. j.— Józef Zboży Zakrzewski.—Franciszek Głębocki, mp. — Jan z Lubrańca Dąmbski starosta kłodawski, mp.

44.

1759. *Januarius*, 18. *Radziej. grodzka Recognition. 18b f. 603.*

370. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho ipso die festi sanctorum Fabiani et Sebastiani martyrum (Januarius, 20), anno Domini 1759. — Obtulit nobilis Antonius Zdrojewski.

Do urzędu i ksiąg burmistrzowskich brzeskich kujawskich osobiście przyszedłszy w. jmp. Stefan Przyłubski, skargę zaniosszy o nieprzyjęcie niżéj wyrażonego laudum przez kancelaryą grodzką brzeską,

do ksiąg tutejszych pomienione laudum per oblatam podaje de tenore tali.

My dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa brzeskiego kujawskiego na dzień 18 stycznia w roku teraźniejszym 1759 inotescencyami przez jw. jmp. Antonina hrabi na Lubrańcu Dąmbskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego wydanemi i w księgi grodzkie brzeskie per oblatam wprowadzonemi i publikowanemi naznaczony, zważywszy przez wakujące ziemstwo od lat trzydziestu kilku znaczny świętéj sprawiedliwości tamowania detryment, obraliśmy koła naszego rycerskiego marszałkiem jmp. Stefana Przyłubskiego, a do urzędów zaś ziemskich juxta constitutionem anni 1685 pluralitate votorum, najprzód do sęstwa ziemskiego brzeskiego kujawskiego ww. ichm. pp., Wincentego Modlińskiego żupnika województw kujawskich, Antoniego Wolskiego podwojewodzego brzeskiego kujawskiego, Ludwika Włostowskiego chorążego nowogrodzkiego, Antoniego Górskiego, do podsędkostwa zaś ww. ichm. pp.: Stanisława Dąmbskiego cześnika brzeskiego kujawskiego, pisarza grodzkiego inowrocławskiego, Szymona Iwińskiego cześnika kruświckiego, Stefana Moszczeńskiego regenta grodzkiego brzeskiego, Stanisława Słubickiego łowczyca inowrocławskiego, a do pisarstwa ww. ichm. pp. Wacława Przyłubskiego pisarza ziemskiego inowrocławskiego, Michała Kiełczewskiego pisarza grodzkiego przedeckiego, Ludwika Zarębę, Stefana Domaradzkiego, których szczęśliwie obrawszy, temuż jmp. marszałkowi zleciliśmy teraźniejsze laudum podpisać i ad acta authentica per oblatam podać.— Działo się w Brześciu Kujawskim w kościele farnym o godzinie 11-éj przed południem dnia 18 stycznia, roku pańskiego 1759.

Stephanus de Przyłubie Przyłubski, marschalcus. mp.

45.

1760. *September*, 16. *Radziej. grodzka Recognition. 18b f. 908.*

371. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post dominicam Misericordiae proxima (Aprilis, 9), anno Domini 1761. — Obtulit nobilis Laurentius Wolęcki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo prześwietnych województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego zjechawszy się na

dzień i miejsce prawem naznaczone do Radziejowa i po szczęśliwém zagajeniu przez jw. jmp. Głębockiego kasztelana kruświckiego sejmików naszych gospodarskich i po jednostajném nemine contradicente obraniu marszałka koła rycerskiego w. jmp. Wolskiego podczaszego żytomierskiego, tudzież i ichm. pp. asesorów z każdego powiatu po jednemu, uprosieliśmy na funkcyą komisarską do Radomia w przyszłym roku przypadającą z województwa brzeskiego kujawskiego w. jmp. Mikołaja Zaleskiego podsędka ziemskiego inowrocławskiego, z województwa zaś inowrocławskiego w. jmp. Jana Aleksandra Kraszewskiego towarzysza buławy w. koronnéj i obraliśmy circa pluralitatem votorum de lege et praxi województw naszych concessibilem, a tę elekcyą przez niniejsze laudum opisaną wielmożnemu koła naszego marszałkowi dla lepszéj wagi i waloru ręką własną podpisać i per oblatam do ksiąg autentycznych województw naszych podać zalecieliśmy i actu præsenti zalecamy. — Działo się w Radziejowie we wtorek po święcie Wywyższenia świętego Krzyża (September 16), roku 1760.

Józef Wolski, marszałek koła rycerskiego.—Felicianus z Kiełczewa Kiełczewski, qua assesor, mp. — Stephanus Wolski, qua assesor, mp.—Stanisław Kossowski asesor.—Walenty Mańkowski asesor. — L. Włostowski asesor.—I. Ziemięcki, mp.

46.

1760. *November*, 12. *Brzeska grodzka Relation. 45 f. 455.*

372. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Brestensi feria quarta postridie festi sancti Martini pontificis (November, 12), anno Domini 1760. — Obtulit generosus Rafael Jaroszewski.

My rady, dygnitarze i ziemianie prześwietnego województwa brzeskiego kujawskiego stosując się do prawa koronnego, tudzież adhærendo literis innotescentialibus przez jw. Antonina hrabie na Lubrańcu Dąmbskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego, kawalera Orła Białego de data eorundem in Iłow die 27 Octobris in anno præsenti 1760 na elekcyą podko-

morstwa brzeskiego kujawskiego wydanych i księgami autentycznemi oblatowanych, zjechawszy się na miejsce przyzwoite do Brześcia kujawskiego dnia 12 miesiąca listopada roku teraźniejszego 1760 do farnego kościoła brzeskiego kujawskiego, przy zgodném zagajeniu w. jmp. Jakóba Sulkowskiego podstolego kowalskiego obraliśmy marszałkiem koła naszego w. jmp. Rafała Jaroszewskiego burgrabiego grodzkiego radziejowskiego, a do podkomorstwa brzeskiego kujawskiego, insistendo legi publicæ za nominacyą tegoż w. marszałka czterech kandydatów, to jest, jw. jmp. Józefa Korzboka Łąckiego kasztelanica kruświckiego, w. jmp. Antoniego Wolskiego podwojewodzego brzeskiego kujawskiego, w. jmp. Bartłomieja Sulkowskiego burgrabiego grodzkiego kowalskiego i jmp. Antoniego Miecznikowskiego. Których to tak zgodnymi obrawszy głosy i unum ex candidatis alte annotatis sacræ et serenissime regiæ majestati jako panu naszemu miłościwemu ad eligendum oddawszy, wzwyż wyrażanemu w. jmp. marszałkowi koła naszego pomienione laudum nominowanych kandydatów na elekcyą podkomorstwa brzeskiego podpisać daliśmy i aby toż laudum actis publicis przez tegoż w. jmp. marszałka koła naszego oblatowane było, upraszaliśmy.—Działo się w kościele farnym brzeskim kujawskim o godzinie ósméj przed południem, dnia 12 miesiąca listopada, roku pańskiego 1760.

Rafael Jaroszewski electionis præsentis marschalcus, mp.

47.

1761. *Martius*, 16. *Radziej. grodzka Recognition. 18b f. 907.*

373. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Jubilate proxima (Aprilis, 13), anno Domini 1761.

Instrukcya jjww. ichm. pp. posłom z prześwietnych województw kujawskich brzeskiego i inowłocławskiego laudo publico deklarowanym i zgodą powszechną obranym, jakoto z województwa brzeskiego jw. jmp. z Głogowy Kossowskiemu podskarbiemu nadwornemu koronnemu, ad-

ministratorowi ceł jkr. mci, generałowi regimentu łanowego, jw. jmp. Wolskiemu stolnikowi inowłocławskiemu, z województwa inowłocławskiego, jw. jmp. z Lubrańca Dąmbskiemu staroście kłodawskiemu, jw. jmp. Głębockiemu kasztelanicowi kruświckiemu dnia 16 marca roku 1761 dana i do promowowania punktów w niéj uchwalonych zalecona.

Musiałby ten być oćmiony w zmysłach swoich, ktoby nie widział, jako najj. król, p. n. m, mając te państwa rzeczyp. powierzone sobie od Boga władzy swojéj, między wojennymi w granicach sąsiedzkich żarzącymi się pożarami położone, przy usielném i przezorném staraniu swojém dla ucalenia i uszczęśliwienia całego kraju wszelkie adhibet okazye, ad avertenda ingruentia mala, pielęgnując nas w jak najpomyślniejszym pokoju: jest i ta zbawienna myśl jego, aby ojczyzna nasza w jako najdoskonalszym stanie i rządach dobrych znajdować się mogła, a że vi malevolorum te zamysły pańskie przez niedochodzenie sejmów obruuntur, więc pominąwszy inne materye, które tamują publiczne obrady, przez uniwersał na idącym przyszłym sejmie ekstraordynaryjnym dwuniedzielnym jednę materyą do traktowania stanom rzeczyp. zaleca, aby téj fałszerskiéj monecie, która zaraziła całe kraje królestwa jego, zabieżéć i najskuteczniejsze obmyślić sposoby: więc za tę ojcowską jkr. mci ku dobru pospolitemu miłość i pieczołowanie, prace i fatygi jjww. ichm. pp. posłowie wyrażą od prześwietnych województw kujawskich wszelkie szczeréj subjekcyi majestati wyznanie i podziękowanie, a niżéj opisanych artykułów fortem et validam zalecając promotionem.

A ponieważ najj. kr. jmość, p. n. m., na sejm przyszły ekstraordynaryjny dwuniedzielny pro die 27 Aprilis in anno præsenti uniwersałem determinowany pro unico objecto mając zarazę sfałszowanéj monety w krajach naszych, jakby huic pessimo malo subvenire i tę jednę szczególnie materyą rei monetariæ do rady ad discutiendum stanom rzeczyp. podał i zalecił: więc w téj okoliczności jjww. ichm. pp. posłowie cum statibus regni znosić się i zgadzać będą.

Do reparacyi gór olkuskich, mediante dispositione rzeczyp., jeżeliby przyszło, jako już przez tyle konstytucyj deklaracye ponastępowały, gdy zaś prowenta publiczne na ten koszt wystarczyćby nie mogły, a jaka z azardownych ludzi societas wynaleśćby się mogła: więc dojrzyć się w tém obligowani będą jjww. ichm. pp. posłowie, aby w téj kompanii nie znajdowali się extranei, ale sami Polacy bene possessionati, sufficiens pignus mający.

Jeżeliby skuteczne przez rzeczp. wypadły sposoby do bicia dobréj monety, aby za granicę nie wychodziła, a zła za nię commutabiliter do kraju naszego wprowadzana nie była, więc stany rzeczyp. temu providere powinny, aby przy granicach custodia exacta być mogła, tego jjww. ichm. pp. posłowie domówią się. Prawa de falsificatoribus monety aby reasumowane były i autorów jéj aby exemplariter ad poenas karać, żeby takie crimen impune nie uchodziło, ichm. pp. posłowie na ten punkt atencyą miéć będą.—Exorbita legum jakieby wypaść mogły, ichm. pp. posłowie o całość ich dopomną się.

Doznawamy z codziennéj eksperyencyi, jako cudzoziemskie wojska województwa nasze i inne sąsiedzkie do tak ciężkich i przykrych egzekucyj przywodzą, że te stosy nieszczęśliwości ledwie leniter znosić przychodzi, a dzieje się z wielkiém zgwałceniem prawa narodów, traktatów i sojuszów, ichm. pp. posłowie stanom rzeczyp. reprezentować będą i suplikować oraz majestatu o ratunek.

A że concivis nasz w. imp. Skarbek starosta tuszyński mając przez lenność dobra królewszczyznę Swiętosławice nazwaną, antecesorom swoim jako i sobie służącą, a konwentowi brdowskiemu przez przodków swoich i siebie w prawie pominioném ustąpioną, ichm. pp. posłowie starać się będą, aby perpetuis temporibus ta wieś królewszczyzna Swiętosławice nazwana do konwentu brdowskiego inkorporowana była. — A że borów bydgowskich wielka abusive dezolocya dzieje się, ichm. pp. posłowie, gdzie będzie należało, domówią się.

Wielkie merita cum dispendio zdrowia i fortuny jw. jmp. wojewody brzeskiego kujawskiego wiadome całéj ojczyznie, aby miały przyzwoitą rekompensę, jkr. mci, p. n. m., ad distributivam gratiam ichm. pp. posłowie jak najskuteczniéj rekomendować będą. — Działo się w Radziejowie dnia 16 marca, roku 1761.

Antoni Wolski stolnik inowłocławski, marszałek koła poselskiego województw kujawskich, mp.

48.

1761. *September*, 14. *Brzeska grodzka Relation. 46 f. 53v.*

374. [Laudum electionis magn. judicum deputatorum pro tribunal regni.]

Actum in castro Brestensi feria quinta post festum Michaelis archangeli proxima (October, 1), anno Domini 1761. — Obtulit generosus Antonius Bryszewski.

My rady, dygnitarze i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik deputacki według prawa dnia dzisiejszego przypadający, zjechawszy na miejsce sejmików naszych zwyczajne do Radziejowa, pod dyrekcyą jmp. Felicyana Kiełczewskiego unanimi voce obranego marszałka koła naszego uprosiliśmy i obraliśmy według prawa pluralitate votorum do funkcyi deputackiéj na następujący trybunał koronny ww. ichm. pp. Dyzmana Trzebickiego cześnika inowłocławskiego z województwa brzeskiego kujawskiego, a jmp. Wincentego Modlińskiego żupnika województw kujawskich z województwa inowłocławskiego, nie wątpiąc, że ciż jjww. ichm. pp. deputaci od nas uproszeni i zgodnie obrani, których doskonałość i prawa obserwancya jest nam dawno znajomą, na funkcyi swojéj to wszystko czynić będą, cokolwiek ad observantiam legis et administrandam każdemu justitiam należy, o co pomienionych jjww. ichm. pp. deputatów od nas obranych upraszając i dla własnéj ich sławy obligując, laudum electionis ichmościów jmp. marszałkowi sejmiku naszego i ichm. pp. asesorom z powiatów województw naszych według prawa uproszonym podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 14 miesiąca września, to jest, w poniedziałek pierwszy po święcie Narodzenia najświętszéj Panny Maryi Matki Bożéj, roku pańskiego 1761.

Felicyan z Kiełczewa Kiełczewski, marszałek sejmiku deputackiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, mp., locus sigilli gentilitii. — Szymon Pogonowski asesor sejmiku deputackiego województw kujawskich.—Józef Pogonowski burgrabia brzeski, regent grodzki przedecki, sejmiku deputackiego województw kujawskich asesor, locus sigilli gentilitii. — Wojciech Szadkowski łowczy gostyński, asesor województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego sejmi-

ku, mp.—Józef z Niedzielska Madaliński asesor sejmiku województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, mp. — Jozef Ziemięcki asesor sejmiku deputackiego województw brzeskiego kruświckiego i inowłocławskiego, mp., locus sigilli gentilitii. — Józef Sokołowski asesor sejmiku deputackiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, mp., locus sigilli gentilitii.—Jakób z Kiełczewa Kiełczewski asesor sejmiku deputackiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, mp., locus sigilli gentilitii.

49.

1762. *September*, 13. *Radziej. grodzka Recognition. 19 f. 130.*

375. Laudum electionis illustrium magnificorum ad tribunal regni Petricoviense deputatorum.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda pridie festi Exaltationis sanctae Crucis (September, 13), anno Domini 1762.—Obtulit magnificus Josephus Rudnicki.

My rady duchowne i świeckie i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw zjechawszy się in solitum locum obrad naszych do miasta Radziejowa, na dzień dzisiejszy prawem koronném do obrania jjww. ichm. pp. deputatów na trybunał koronny wymierzony i naznaczony, pragnąc aby sprawiedliwość święta, która pomyślność każdego królestwa gruntuje, a dobry rząd et internam securitatem pomnaża, regularem miała cursum, dlatego uprosieliśmy jednostajnymi głosy jw. jmp. Józefa na Głębokiém Głębockiego kasztelana kruświckiego, aby nam zwyczajnym trybem pomieniony sejmik zagaił. Po którém to przez tegoż jw. jmp. kasztelana kruświckiego zagajeniu obraliśmy przez (bez) najmniejszéj kontradykcyi za dyrektora obrad naszych w. jmp. Józefa Rudnickiego burgrabiego grodzkiego inowłocławskiego, a według zwyczaju w tych tu województwach i prawa koronnego za asesorów z każdego powiatu, z brzeskiego kujawskiego w. jmp. Kazimierza Rybińskiego pisarza grodzkiego kruświckiego, z kowalskiego w. jmp. Walentego Wolskiego miecznika smolińskiego, z radziejowskiego w. jmp. Macieja Szadokierskiego podstolego podolskie-

go, z przedeckiego w. jmp. Karola Bogusławskiego subdelegata województw wielkopolskich, z kruświckiego w. jmp. Bartłomieja Kraszewskiego burgrabiego kruświckiego, z inowłocławskiego w. jmp. Bartłomieja Dzięcielskiego burgrabiego przedeckiego, z bydgoskiego w. jmp. Antoniego Wolskiego. Po którém to tak jw. jmp. marszałka jako i ww. ichm. pp. asesorów nemine contradicente obraniu, stosując się ad anteriora tych prześwietnych województw naszych lauda, osobliwie do konstytucyj koronnych przez stany rzeczyp usolidowanych, przystąpieliśmy do elekcyi per vota jjww. ichm. pp. deputatów, jakoż za błogosławieństwem tego, per quem reges regnant et legum conditores justa decernunt, obraliśmy pluralitate votorum z województwa brzeskiego kujawskiego w. jmp. Józefa Brzezińskiego chorążego i sędziego grodzkiego województwa inowłocławskiego, zaś z województwa inowłocławskiego w. jmp. Wacława Głębockiego podkomorzyca brzeskiego kujawskiego. Po którém to jjww. ichm. pp. deputatów obraniu te nasze laudum majoris autoritatis gratia wszyscy rękami naszemi podpisujemy i jw. jmp. marszałkowi z asesorami wyżéj wyrażonymi podpisać zlecieliśmy. — Działo się w Radziejowie na sejmiku deputackim dnia 13 miesiąca września, roku 1762.

Józef Głębocki kasztelan kruświcki, mp., Józef Rudnicki marszałek sejmiku deputackiego, mp., Kazimierz Rybiński pisarz grodzki kruświcki, asesor z powiatu brzeskiego kujawskiego, mp., Walenty Wolski miecznik smoleński, asesor z powiatu kowalskiego, Bartłomiéj Dzięcielski asesor z powiatu inowrocławskiego, Karol Bogusławski asesor z powiatu przedeckiego, mp., Bartholomæus Kraszewski burgrabius castrensis Crusvicensis, assessor ex districtu Crusvicensi, Maciéj Szadokierski asesor z województwa inowrocławskiego, Antoni Wolski asesor z powiatu bydgoskiego, Kazimierz Zakrzewski w. k., s. g. r., mp., Maciéj Mielżyński, mp., Longin Karłowski s. k., mp., Joannes Dąbski capitaneus Kłodaviensis, Teodor Wysocki s. g. k., Casimirus Bielicki c. b., mp., Stanisław Bielicki, mp., Joannes Bielicki, Józef Zboży Zakrzewski b. g. b., mp., Józef Mniewski, Kazimierz Bogatko, mp., Stanisław Domaradzki, Tomasz Brzescki, Norbert Brzescki, Jakób Radomiński, Antoni Modzelewski, mp., Marcin Dąmbski, mp., Kazimierz Mazowiecki, mp., Michał Gajewski ręką trzymaną, Jakób Umiński r. t., Wawrzeniec Borucki r. t., M. Leszczyński, Józef Szadokierski, Andrzéj Bielicki, Franciszek Rudnicki, Franciscus Rudnicki, mp., Martinus Piniński, mp., Antoni Zrzelski, Ignacy

Kierzkowski, mp., Felicianus Kamiński, mp., Karol Gąsiorowski, Szymon z Dzierżaw Dzierżawski, Sebastyan Dzierżawski, Konstanty Słotwiński, Ignacy Szydłowski, r. t., Roch Dzierżawski ręką trzymaną., Wojciech Zrzelski, Józef Szadokierski, mp., Franciszek Zaleski r. t., Kazimierz Wałdowski, Karol Rudnicki, Jan Zakrzewski chorąży bydgoski, Józef Zakrzewski w. bydgoski, Fra. Suliński, Antoni Czepowski, Mikołaj Kurowski r. t., Jakób Gliszczyński r. t., Kazimierz Raczkowski, Bonawentura Wyski, Józef Skrzeszewski, Mateusz Chorkowski r. t., Józef Pniewski, Marcin Chorżewski, r. t., Wawrzeniec Sączewski, Karol Białecki, Wawrzeniec Zieleński, Jakób Kowieski, Stanisław Chwaliszewski, Michał Różycki, mp., Antoni Wojkoski, Marcin Bętkoski, Petrus Kotarski, Józef Skorczyński, Karol Gadomski, Fran. Dobrzycki, Paweł Szadokierski, mp., Adam Drzewiecki, Józef Osieński, Wawrzeniec Bielski, Józef Szydłowski, Franciszek Rosnowski, mp., Aleksander Chmielewski, Karol Leski, Antonius Leniecki, mp., Michał Janicki, A. Kraszewski, Andrzéj Sczyciński, mp., Mateusz Luberadzki, Franciscus Zagórski, mp., Andrzéj Skrzynecki, Franciscus Tokarski, Konstanty Bninski j. s. m. generał m., Józef Rokosowski, mp., Konstanty Rościszewski, mp., Walenty Poniński, Andreas Łukowski, mp., Antoni Kowalewski, mp., Karol Leski, Michał Janicki.

50.

1763. *Aprilis*, 7. *Brzeska grodzka Relation. 47 f. 404.*

376. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Brestensi feria quinta post festa solennia sacri Paschatis proxima (Aprilis, 7), anno Domini 1763. Obtulit illustris magnificus Joannes comes a Gora Skarbek capitaneus Tuszynensis.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województwa brzeskiego kujawskiego zjachawszy się w miejsce przyzwoite do Brześcia kujawskiego kościoła farnego w dzień dzisiejszy siódmy miesiąca kwietnia przez inotescencye jw. jmp. Antonina hrabi na Lubrańcu Dąmbskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego około dobra województwa naszego nieustannie i usilnie radzącego dnia 18 miesiąca marca w roku

teraźniejszym 1763 w zamku iłowskim datowane i podpisane, a do ksiąg grodzkich brzeskich feria quinta post dominicam Judica quadragesimalem proxima (Mart., 24) anno ut supra, circa earum publicationem per oblatam podane naznaczony i determinowany, najprzód Bogu stwórcy naszemu, którego mocą i najświętszą opatrznością wszelkie rady i zjednoczenia umysłów ludzkich swoje odbierają skutki, powinną chrześciańską adoracyą i o pomnożenie powszechnéj zgody pokorne prośby uczyniwszy, jednostajnymi głosy uprosiliśmy sobie jw. jmp. Jana hrabię od Góry Skarbka starostę tuszyńskiego, szambelana jkr. mci, p. n. m., za dyrektora koła naszego rycerskiego. Pod którego dyrekcyą przystąpiliśmy, stosując się do konstytucyi anni 1685, do obrania pluralitate votorum ww. ichm. pp. kandydatów do urzędów ziemstwa brzeskiego kujawskiego przez lat czterdzieści kilka z niemałą krzywdą fortun naszych wakującego i obraliśmy bez najmniejszéj kontradykcyi do sęstwa jw. i ww. ichm. pp. Wacława z Przyłubia Przyłubskiego pisarza ziemskiego inowłocławskiego, deputata sędziego prześwietnego trybunału lubelskiego, Jana Biesiekierskiego podczaszego bydgoskiego, Jana hrabię od Góry Skarbka starostę sarnowskiego, Jana Sikorskiego pułkownika wojsk jkr. mci i rzeczyp: do podsędkostwa ww. ichm. pp. Macieja Dąmbskiego sędziego grodzkiego inowłocławskiego, Franciszka Swieszczyńskiego podstolego rożańskiego, Józefa Pogonowskiego burgrabiego brzeskiego, regenta grodzkiego przedeckiego, Stefana Przyłubskiego: do pisarstwa ww. ichm. pp. Teodora Moszczeńskiego pisarza grodzkiego brzeskiego kujawskiego, Franciszka Moszczeńskiego regenta grodzkiego brzeskiego kujawskiego, Antoniego Biesiekierskiego podczaszyca bydgoskiego, Antoniego Umińskiego komornikowicza granicznego brzeskiego kujawskiego. A po tak szczęśliwém obraniu i oczekiwaniu tego pożądanego uszczęśliwiającego nas dzieła zlecamy, aby to teraźniejsze laudum jw. jmp. marszałek do ksiąg grodzkich tutejszych brzeskich, indilate reką swoją podpisawszy, podał.—Działo się w Brześciu kujawskim w kościele farnym, godziny po południu piątéj dnia 7 miesiąca kwietnia, roku pańskiego 1763.

Jan hr. z Góry Skarbek starosta tuszyński, szambelan jkr. mci, marszałek elekcyi ziemstwa brzeskiego kujawskiego, mp.

51.

1764. *Februarius*, 6. *Radziej. grodzka Relation. 24 f. 293.*

377. [Laudum cum manifestatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post dominicam Invocavit quadragesimalem proximam (Martius, 13), anno Domini 1764. — Obtulit generosus Cristophorus Niemyjski.

My dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego niżéj na podpisach wyrażeni z zadumieniem się i wielce żałosném zaskarżeniem manifestujemy się i protestujemy swych i wszystkich jjww. ichm. współbraci swoich na konfederacyi województw dnia 6 miesiąca lutego w roku teraźniejszym 1764 na miejscu sejmikom zwyczajném, to jest, na cmentarzu kościoła farnego w mieście Radziejowie uformowanéj podpisanych imieniem w ten sposób.

Iż lubo ciż jjww. ichm. pp. dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo w konfederacyi podpisani dosyć czyniąc obowiązkom praw koronnych sądem kaptur nazwanym, w czasie bezkrólewia kraju całego polskiego zewnętrzną spokojność ubezpieczającym, ułożywszy stosującą się do konstytucyi i konfederacyi tak generalnych stanów rzeczyp. jako i szczególnych województw ziem i powiatów, a osobliwiéj województw naszych kujawskich ordynacyą, téj ordynacyi spisanie czasu najpierwszéj reasumpcyi tychże sądów kapturowych (ile kiedy prawem determinowanych onych nie jest wyznaczenie) jw. jmp. Antoniemu Kossowskiemu generałowi wojsk koronnych ręką tegoż jw. jmp. marszałka z dwiema przynajmniéj ichm. panami konsyliarzami podpisanie i do ksiąg grodzkich podanie zalecili, a oraz do najpierwszéj tych sądów kapturowych dla obydwóch województw reasumpcyi i wykonania przez obranych jjww. ichm. pp. sędziów kapturowych powinnéj podług prawa przysięgi miasto główne Radziejów obradom publicznym prawem dla województw kujawskich wyznaczone na fundamencie konstytucyi roku 1587 obranie tym sądom miejsca in arbitrio województw zostawującéj umyślili i te sądy tak w Brześciu kujawskim jako i Inowłocławiu przywołać zlecili:— przecież jjww. ichm. panowie niektórzy obywatele tychże prześwietnych województw w dniu szóstym lutego w roku teraźniejszym, to jest,

w dniu pierwszym przypadającego przedkonwokacyalnego sejmiku upornie, a bardzo w szczupłéj liczbie w kilkadziesiąt tylko osób prawdziwych ziomków i braci naszych, przyłączywszy do siebie dla prezentowania się z większą liczbą wiele prostéj kondycyi ludzi w ślachecki strój i broń przybranych, od nas kilkuset odłączeni, nie kontentując się, że jedynie z prywatnych niektórych ichmościów przyczyn proces nieuspokojony na sobie mających et in turbido piscari usiłujących, za ich pobudką i perswazyą aby in illegitimo conventiculo i na przeciwnych prawu czynach acsi activitatem i niby funkcye miéć mogli, tym swoim od przenoszącego kilkokrotną liczbą naszego zgromadzenia oddaleniem się, nie kończąc przeciwnych prawu czynów, nieprzystojnie i dotkliwie napisanym i do ksiąg tutejszych grodzkich radziejowskich de actu feria quarta pridie festi sanctæ Apoloniæ virginis (Februar., 4) anno nunc currenti 1764 podanym manifestem, w tém jw. jmp. Andrzeja Zamojskiego wojewodę inowłocławskiego, którego antecesorowi Janowi Zamojskiemu kanclerzowi i hetmanowi wielkiemu koronnemu winna rzeczp. cała wiekopomną et in seram posteritatem nieskończoną wdzięczność za wsławienie narodu polskiego, wybawienie od ciężkich opresyj kraju całego i oddalenie bliskiego niebezpieczeństwa wolności i swobód otrzymanym in anno 1588 pod Byczyną w Śląsku zdobyciem tego miasta zwycięstwem, a oraz za zbawienny wynalazek prędszéj i regularniejszéj sprawiedliwości, zafundowaniem najwyższéj trybunału koronnego jurysdykcyi, — jego przytém osobie należy podobna wdzięczność i poszanowanie za przykładne praw koronnych na publicznych radach utrzymanie, pilną i usilną bez ochrony zdrowia i fortuny na funkcyi marszałkowskiéj w trybunale koronnym atencyą, aby reguły temu sądowi podane osobliwie konstytucyą 1726 anni ponowione, a per abusum z obrębów swych wypadłe w jak najściślejszą wprowadzone były obserwancyą: a oraz jw. jmp. Antoniego Kossowskiego generała regimentu łanowego, marszałka konfederacyi naszéj od lat przeszło trzydziestu na ustawicznych poselskich i innych funkcyach z tych naszych i innych województw usilne o dobro pospolite starania osobliwiéj w roku 1735 o ewakuacyą wojsk egzotycznych gorliwego przy całości praw i swobód wolnéj rzeczyp. naszéj stawania, ochotnéj i skutecznéj współbraci swoim obywatelom województw naszych przysługi ustawiczne, a że dotąd nie szanując zdrowia i fortuny oświadczającego dowody, a nadto przez kilkanaście lat na urzędzie podskarbstwa nadwornego, w wierności ku panu, miłości ku ojczyźnie zaleconego,—opisać złośliwymi i w ni w czém

niedowiedzionymi terminami odważyli się;—ale nadto przyczyniając niesłychanych w województwach tych inkonweniencyj, pomnażając sposoby większego zakłócenia i fundując między bracią współobywatelami i koligatami (daj Boże aby nie na długi czas) nieuspokojony rodzaj dysensyi i nienawiści, kiedy nietylko na honor opisaniem i wzgardą równości lecz i na życie struere insidias odważają się, albowiem spodziewając się, że jjww. ichm. pp. sędziowie kapturowi w czasie konfederacyi wyżéj namienionéj obrani pierwszą jurysdykcyą swoję zaczynać będą w Brześciu mieście tegoż województwa brzeskiego kujawskiego, tam wiele ludzi, jednych wojska komputowego, innych po większéj części umyślnie zaciągnionych i nadwornych sprowadzili, tymi miasto osadzili, którzy od kilku tygodni tam w Brześciu lokowani a ztamtąd i do Inowłocławia przejeżdżając się w okolicy tych miast obydwóch, po dobrach królewskich, duchownych i ziemskich furaże i prowianty za paletami przez ichm. komendantów swoich wydanymi w księgach grodzkich oblatowanemi z gwałtownem ichmościom posesorom dóbr tych naprzykrzeniem honoru lezyą, poddanych opresyą wybierali i jeżeliby jjww. ichmośc. manifestanci do fundowania jurysdykcyi sądów swoich kapturowych do tegoż miasta Brześcia zabierać się mieli, tym przystępu do miasta armatim bronić oświadczyli się i na ten koniec przed dniem aktu zafundowanéj tu w Radziejowie tychże sądów kapturowych jurysdykcyi podjazdy o milę i daléj od miasta Brześcia tymże ludziom do Brześcia sprowadzonym odprawiać rozkazali;— a ci objażdżki czyniący, ichmościów braci przejeżdżających podróżnie na drodze publicznéj z dzidami goniąc, karabinami wymierzając, rewidowaniem powozów grożąc, nieuczciwemi słowy lżąc, infestowali, jako o tém w szczególności manifesta i protestacye przez tychże ichmościów atakowanych obszerniéj coram actis authenticis uczynione testantur: a przeto z wyżéj namienionych przyczyn, o tak nieprzyzwoite, gwałtowne powszechną spokojność wzruszające, prawu boskiemui koronnemu przeciwne postępki manifestujemy się, zostawując sobie tego manifestu i protestacyi wolne zwyczajem prawa przyczynienie.

Venceslaus de Przyłubie Przyłubski judex terrestris Brestensis Cujaviæ, mp., Dismas Trzebicki dapifer palatinatus Junivladislaviensis, judex ejusdem palatinatus capturalis. Antonius a Wrząca Sokołowski, mp., Nicoaus Zaleski subjudex terrestris Junivladislav., mp., Antoni Mierosławski starosta klecki, sędzia kapturowy, mp., Rafał Wodziński cześnik kowalski, sędzia grodzki przedecki, mp., Ncolaus Wodziński ensifer Brestensis

Cujaviæ, mp., Michał Antoni Mierzyński miecznik i pisarz grodzki powiatu kowalskiego, mp., Michał Kiełczewski n. c. Predecensis, Wincenty Modliński z. w. b. k. j., Józef Wolski, mp., Valentinus de Miroszewice Gąsiorowski vicecapitaneus Brestensis Cujaviensis, mp., Venceslaus Dzięcielski, mp., Stephanus Przyłubski, mp., Andreas Dobiecki, mp., Jan hr. z G. Skarbek, mp., Petrus comes a Góra Skarbek, Aleksander Kraszewski vicec. judex capturalis Junivladislaviensis, Mikołaj Krajewski s. k., mp., Joannes Paruszewski regens terrestris et judex capturalis palatinatus Junivladislaviensis, mp., Josephus Pogonowski notarius castrensis Brestensis Cujaviæ, mp., Alexander Borucki, mp., Ludovicus Włostowski, mp., Mathias Szadokierski, Casimirus Szadokierski b. Radziejoviensis, judex capturalis palatinatus Brestensis, mp., Josephus Szadokierski, mp., Stephanus Wolski, Paulus Szadokierski, mp., Michał Trzebuchowski j. c. p. Junivlad., mp., Josephus Zaleski judex capturalis, mp., Bonawentura Pniewski, mp., Andreas Racięcki viceburgrabius juratus castr. Radziejov., mp., Franciscus Tokarski j. c., mp., Łukasz Broniewski, s. k. mp., Michał Rościszewski, Franciszek Rożnowski, mp., Wojciech Ossowski piórem trzymaném, Józef Cieński, s. k. Adalbertus Josephus Zacharkiewicz burgrabius castrensis Siradiensis, subdelegatus, viceregens terrestris Brestensis, mp., Józef Czapski, Walenty Wolski, mp., Jozef Rudnicki, mp., Jan Wolski, mp., Maciej Zabłocki, mp., Sebastyan Paruszewski, mp., Antoni Brzozowski, Józef Zabłocki mp., Stanisław Goski, Jan Dzierbowski p. t., Antoni Kraszewski, mp., Kazimierz Majewski p. t., Antoni Rapacki, mp., Stanisław Paniszewski, mp., Stefan Borucki sędzia kapturowy, mp., Piotr Rostkowski sędzia kapturowy, mp., Wojciech Ossowski wojski kruświcki, mp., Franciszek Moszczeński k. z. r. g. b., mp., Józef Kiełczewski, mp., Jakób Kiełczewski, mp., Dominik Kiełczewski, mp., Andrzej Przysiecki p. t., Marcin Przysiecki, mp., Franciszek Dziekczyński p. t., Arnold Lisiecki, mp., Antoni Rożniecki, mp., Paulus Pogonowski, mp., Stanisław Charkowski p. t., Franciszek Zaborowski, mp., Antoni Dobrowolski p. t., Antoni Szczkoski p. t., Ludwik Gabliński, mp., Walenty Szczkoski p. t., Wawrzeniec Trojanowski p. t., Wojciech Gutkowski p. t., Józef Szadokierski, mp., Józef Przygrodzki p. t., Jan Gocendorf Grabowski, mp., Felix Wysocki s. b. k., mp., Józef Korytowski, p. b., Teodor z W. Sokołowski p. k., mp., Tomasz Wiśniewski p. t., Józef Pławiński, mp., Józef Sokołowski, p. k. mp., Aleksander Dąmbrowski pułkownik, mp., Marcin Pracki, Jan Zieliński, Jakób Więcki p. t., Józef Olszewski p. t., Franciszek Pniewski, Piotr Raczkowski p. t., Walenty Górski p. t., Wojciech Michałowski p. t.,

Józef Ziemięcki, Stefan Kosmowski, Stefan Lubiszewski, Konstanty Rościszewski, Józef Rokossowski, mp., Sebastyan Wróblewski p. t., Antoni Prusinowski p. t., Wojciech Domański p. t., Jakób Skibiński p. t., Józef Płaczkowski p. t., Antoni Sikorski p. t., Wojciech Borkowski p. t., Franciszek Drzewiecki, mp., Michał Trzaskowski, Franciszek Żarnowski, mp., Wojciech Świecki p. t.

52.

1764. *Februarius*, 6. *Radziej. grodzka Recognition. 19 f. 281.*

378. [Laudum confœderationis palatinatuum Brestensis Cujaviæ et Junivladislaviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sub interregno feria secunda post dominicam Judica quadragesimalem proxima (Aprilis, 9), anno Domini 1764. Obtulit generosus Theodorus Markowski.

Uchwała prześwietnych województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego pod konfederacyą dnia 6 miesiąca lutego w roku 1764 w Radziejowie na miejscu obradom przyzwoitém ułożona i napisana.

My rady duchowne i świeckie, senatorowie, dygnitarze urzędnicy ziemscy i grodzcy i rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego tu do Radziejowa na miejsce dla obrad publicznych prawem oznaczone, uniwersałem jo. książęcia jm. Władysława Aleksandra Pomian z Łubny Łubińskiego arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego w Warszawie dnia 12 miesiąca listopada w roku przeszłym 1763 datowanym na sejmik przed sejmem convocationis, a na dzień dzisiejszy 6 miesiąca lutego w roku teraźniejszym 1764 naznaczony przypadający zgromadzeni. Lubośmy nietylko w pragnieniu naśladowania chwalebnych czynów antecesorów naszych w troskliwym i okropnym czasie teraźniejszego bezkrólewia po ogłoszoném przez tegoż jo. książęcia jm. prymasa wspomnionym uniwersałem communi fato zejściu niegdy najj. króla jm. polskiego Augusta III mimo innych nieograniczonych wielkiego zdobiących monarchę cnót, dzielności i przymiotów słodkim skutkiem powszechnéj spokojności w przeciągu lat kilkudziesiąt panowania swego kraj cały uszczęśliwiającego życzeli sobie jednomyślném dla dobra pospolitego ułożeniem sej-

mik teraźniejszy w jak najściślejszéj przyjaźni i braterskiéj jedności zacząć kontynuować i kończyć i lub mniéj słuszne dawniéj przez niektórych ichmościów zaczęte dysensye powodem publicznéj potrzeby, łagodnością jak najprzyjaźniejszych w podawaniu sposobów et submissæ civilitatis pojednać, ile w tych województwach, które od lat wielu na publicznych obradach sławą przykładnej zgody zaszczycone były, zawzięte niektórych ichmościów żądze affectati prædominii, a równość stanu naszego szkodliwą nadal konsekwencyą urażające wyperswadować i na ten skutek wielkich w ojczyźnie senatorów uproszonych od nas, to jest, jw. jmp. Andrzeja Zamojskiego wojewodę i Andrzeja Mozczeńskiego kasztelana inowrocławskich starania i fatygi zażyliśmy, którzy nietylko już przedtém, poprzedzając nastąpić mający sejmik, a pragnąc jego optatum eventum w domach własnych oddzielonych jjww. senatorów wyżéj wyrażonych umyślną bytnością formowane przyczyny zakłucenia wyperswadować usiłowali, ale najwięcéj w sam dzień sejmiku i umyślonego niektórych ichmościów braci od nas odłączenia się postrzeżonemu zabiegając skutkowi, gdy po oddanéj podczas wotywy powinnéj stwórcy Bogu, per quem reges regnant et legum conditores justa decernunt, adoracyi wezwaniu Ducha świętego, że dla liczności zgromadzonych ziemianów pomieścić się w kościele farnym niemogący i (przy?) niezmiernym ścisku, unikając przez tumult obelgi i profanacyi domu bożego od tychże ichmościów wkrótce oddzielonych dobyciem szabel wszczęty, na miejsce obszerniejsze do obrad sposobniejsze i zwyczajniejsze, to jest, na cmentarz tego kościoła wyszliśmy: wspomnieni jjww. wojewoda i kasztelan inowrocławscy, poniżając nieco dla miłości pokoju senatorską swoję powagę, do jw. jmp. Antonina Dąbskiego wojewody brzeskiego kujawskiego, Józefa Dąbskiego kasztelana kowalskiego, Józefa Głębockiego kasztelana kruświckiego i innych ichmościów współbraci naszych sta osób liczby niedopełniających w kościele pozostałych na prośbę i obligacyą nas niżéj podpisanych kilkoraką wielością przytomnych dygnitarzów, urzędników i rycerstwa województw kujawskich obywatelów tamtę kompanią przenoszących, wrócili się i zapraszając do złączenia na miejscu obszerniejszém i wygodniejszém tych jjww. ichm. braci w mniejszéj liczbie będących, podawali szczere a nieobłudne pojednania sposoby, animując w gwałtownych ojczyzny potrzebach do wspólnego w równości i zjednoczeniu umysłów rozróżnionych zaradzenia, perswadując oraz, aby ściągnieni od niektórych ichmościów kilkudziesiąt pocztowych wojska komputowego publicznie w szeregu

i z ogłosem przez trębacza prowadzeni i między służących podczas sejmiku zamięszani przeciw tak wielu konstytucyom bezpieczeństwo wszelkim publicznym zjazdom i nieprzytomność ludzi wojskowych szeregowych nakazującym i ostrzegającym, oddaleni byli i aby przekonane procesem tak in civilibus jako więcéj in criminalibus actionibus osoby do obrad publicznych active nie należeli:—przecież tak zbawienne środki i usilne rzeczonych senatorów starania kilkokrotnie z koła naszego do jjww. ichmościów oddzielonych ponowione nietylko oziębłe i z niejaką wzgardą tych sprawiedliwych remonstracyj przyjęte, ale owszem przez (bez) wszelkiego na powagę senatorską i równość stanu naszego względu, a swemu upornemu wcześnie do tego przygotowanemu dogadzając ułożeniu i absolutnych myśli prowadząc do skutku rezolucyą, nie słuchając daleko przewyższających większości głosów słuszności dopraszających się, jednego z pomiędzy siebie dawniéj przed sejmikiem niewyperswadowanie umyślnego arbitrarie uporczywie i nieodstąpnie na marszałka tego a nie innego obierać nam zalecali, ichmościów braci proces dotąd nieuspokojony na sobie mających ad consortium obrad i elekcyjnych urzędów przyjąć zadeklarowali. Owo zgoła pod tę smutną porę osierociałéj ojczyzny sub uno climate z nami żyjący concives, równą praw i wolności prerogatywą zaszczyceni bracia nasi, prædominative zapowiedziane uporne odłączenie swoje jak najprędzéj przyśpieszając i żadnych wzajemnie do zjednoczenia się nie szukając sposobów, a wszelkie podane odrzucając, dość w szczupłéj liczbie podawszy jw. jmp. Antonin Dąbski wojewoda brzeski kujawski ociec w. jmp. Stanisława Dąbskiego starostę młodzieszyńskiego syna niby do laski innych ichmościów tacite ułożonych (bo dotąd niewiadomych) do innych funkcyj, w kilku godzinach ułożone dawniéj conventiculum zakończyli: a przeto my niżéj podpisani ciężkim przerażeni żalem, żadnego kroku do zaczęcia obrad publicznych dotąd nie czyniący, pokąd relacyą niezawodną godnych współbraci ziemianów naszych patrzących na tę absolutność o mniéj przyzwoitym wyżéj wyrażonym postępku nie jesteśmy upewnieni, protestujemy się przeciw tym jjww. ichmościom odłączonym od nas, a tym sposobem wspólne obrady zrywającym i najprzód przed stwórcą Bogiem wszystkie skrytości myśli ludzkich przenikającym i na szczere skłonności nasze patrzącym, że żadną ku równym współbraci naszym nie uwiedzeni niechęcią, ani prywatną nienawiścią, albo jaką prewencyą, ile żeśmy dla dobra pospolitego wszelkie szczególne oświadczyli oddalić na stronę,

gdyby téż i sprawiedliwe żale i poczynione dawniéj krzywdy, ale w istotnéj ku potrzebnym w teraźniejszym czasie pożytecznym radom skłonności, zapobiegając oraz niepraktykowanemu od wielu lat w województwach przykładowi, poniżenie praw, wzgardę równości i jawną zgubę wolnego głosu w sobie zawierającemu, o nieważność tego prywatnego przez szczupłą liczbę braci naszych in contrarium numerosæ pluralitati concivium uporczywie uformowanego ułożenia razem i nierozdzielenie zaskarżamy się.

I kiedy na fundamencie wspomnionego wyżéj uniwersału do zjednoczonych obrad i aktualnego w zgodzie sejmikowania, attento et obstante recessu tychże ichm. braci naszych, przyjść nie możemy, więc przykładem antecesorów naszych wszyscy niższymi podpisami wyrażeni aktualnie przytomni, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy ziemscy grodzcy i rycerstwo województw kujawskich konfederujemy się i jak najściślejszym związkiem, dobrowolném, stateczném i jednostajném zezwoleniem na wiarę, przystojność honoru przyrzekamy sobie, naprzód wszelkiéj między sobą w następujących dla dobra pospolitego radach strzedz się różności, lecz na wzór chwalebnych czynów in similibus actibus antecesorów naszych prawami stwierdzonych ad necessitates teraźniejszego czasu pro possibili et actu præsenti comprehensibili przezornie z jak najściślejszym głosu wolnego i zdania każdego szacunkiem i uwagą wszystko stanowić sprzysięgamy się jednomyślnie przy całości wiary świętéj rzymskiéj katolickiéj, przy sprawiedliwéj i przyzwoitéj praw egzekucyi i obserwancyi, przy obronie głosu wolnego, substancye, honor, życie łożyć gotowi będąc przeciw każdemu gwałtownikowi praw i wolności naszych, pókąd zdrowia, substancyi i życia starczyć będzie, zastawiać się i z téj jednostajnéj dzisiejszéj konjunkcyi dotąd się nie rozłączać, pókąd rzeczp. praesentem statum nie odmieni.

Gdy zaś ten actus confœderationis nostræ i w niéj dalsze następujące solennitates kontynuować się bez dyrektora koła naszego nie mogą, więc do téj funkcyi zgodnie i jednostajnymi głosami uprosiliśmy jw. jmp. Antoniego Kossowskiego generała majora regimentu łanowego, orderu Orła Białego kawalera, gębickiego etc. starostę. A jako się temu jw. jmp. marszałkowi my wszyscy obierający fraterne et libere obstringimus, że go do terminu rozwiązania naszego nie odstąpiemy, owszem wszelkie pro necessitate publicznych okoliczności actus jego, a oraz i z obranymi uproszonymi ichm. panami konsyliarzami in ulteriori subsequenti tractu teraźniejszéj konfederacyi formowane przyjąć sponde-

mus: więc także wzajemnie jw. jmp. marszałek obliguje nam się, że bez powszechnego zezwolenia naszego na rozwiązanie teraźniejszéj konfederacyi prywatnie nie pozwoli.

A że na fundamencie uchwały województw naszych w roku 1683 tu w Radziejowie stanowionéj konstytucyą 1685 roku stwierdzonéj upraszaliśmy jw. jmp. marszałka, aby nam ad præscriptum tego laudum jurament wykonać raczył: więc annuendo desideriis nostris, ea rota przysiągł, że tak suffragia eligendorum wiernie konotować jako i desideria ziemianów, stosując się do okoliczności czasu, wypisywać ac circa tuitionem wiary świętéj, integritatem praw i wolności stawać będzie.

Przystąpiliśmy potém practicato w dawniejszych konfederacyach exemplo do obrania ww. ichm. pp. konsyliarzów, obraliśmy i uprosiliśmy ad proportionem quantitatis siedmiu powiatów województw naszych siedmiu ww., n. w. m. panów, to jest, w. jmp. Stefana Kossowskiego starostę przedeckiego, w. jmp. Andrzeja Cieńskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, w. jmp. Dyzmasa Trzebickiego stolnika inowrocławskiego, w. jmp. Jana Wolskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, w. jmp. Mikołaja Wodzińskiego miecznika brzeskiego kujawskiego, w. jmp. Michała Mierzyńskiego miecznika i pisarza grodzkiego kowalskiego, w. jmp. Wincentego Modlińskiego żupnika województw kujawskich; którzy ww. ichm. pp. similiter od nas obligowani przysięgli, że to radzić i czynić starać się będą, cokolwiek pro integritate wiary świętéj katolickiéj, tutamine praw i wolności naszych prævidebunt potrzebnego.

Wszystkie zatém te i inne subsequentes actus dalszych ustaw naszych na fundamencie teraźniejszéj konfederacyi zakładając i chcąc je mieć pro exigentia rerum et temporis pod tymże jw. jmp. marszałkiem ekspedyowane, accessimus daléj in ordine providendæ internæ securitatis w kraju naszym per administrationem justitiæ w sądach kapturowych do elekcyi ichm. pp. sędziów, obraliśmy i uprosili do województwa brzeskiego kujawskiego jjww., ww. ichm. miłościwych panów, Antoniego z Głogowy Kossowskiego generała majora regimentu łanowego orderu Orła Białego kawalera, marszałka koła naszego, Teodora Moszczeńskiego brzeskiego kujawskiego, Stefana z Głogowy Kossowskiego przedeckiego, Jana hr. z Góry Skarbka tuszyńskiego starostów, Wacława Przyłubskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, Antoniego Pinińskiego kowalskiego, Pawła Podczaskiego kruświckiego podstolich, Rafała Wodzińskiego cześnika kowalskiego, sędziego grodzkiego przedeckiego, Stanisława Jarnowskiego łowczego inowrocławskiego,

Teodora Moszczeńskiego pisarza ziemskiego brzeskiego kujawskiego, Mikołaja Wodzińskiego brzeskiego kujawskiego, Michała Mierzyńskiego kowalskiego i pisarza grodzkiego mieczników, Józefa Słubickiego skarbnika kowalskiego, Wincentego Modlińskiego żupnika województw kujawskich, Walentego Gąsiorowskiego podstarostę grodzkiego brzeskiego kujawskiego Józefa Pogonowskiego brzeskiego kujawskiego, Michała Kiełczewskiego przedeckiego pisarzów grodzkich, Józefa starostę bytońskiego, Piotra generała adjutanta i Leona Gąsiorowskich kasztelaniców bydgoskich, Ludwika Włostowskiego nowogrodzkiego, Płacheckiego wendeńskiego chorążych, Józefa Krajewskiego cześnika latyczowskiego, Macieja Szadokierskiego podstolego podlaskiego, Michała Trzebuchowskiego chorążyca inowrocławskiego, Józefa i Andrzeja Mniewskich kasztelaniców brzezińskich, Antoniego Kossowskiego starościca przedeckiego, Stefana Przyłubskiego komornika ziemskiego brzeskiego kujawskiego, Antoniego Sokołowskiego, chorążyca bydgoskiego, Józefa i Teodora Sokołowskich podczaszyców kowalskich, Wojciecha Szadkowskiego łowczyca gostyńskiego, Stefana podczaszego owruckiego, Franciszka komornika ziemskiego i regenta grodzkiego brzeskiego, Walentego miecznikowicza inowrocławskiego Moszczeńskich, Antoniego Umińskiego brzeskiego, Kazimierza Szadokierskiego radziejowskiego, Wojciecha Kosińskiego przedeckiego burgrabiów grodzkich, Stanisława Rożnieckiego, Jana Sikorskiego pułkownika rzeczyp., Jana i Piotra hrabiów z Góry Skarbków miecznikowiczów kowalskich, Piotra Pinińskiego cześnika latyczowskiego, Antoniego Mierzeńskiego, Walentego Wolskiego, Andrzeja Racięckiego, Tomasza Ziemięckiego, Macieja Trzebuchowskiego, Stefana Boruckiego kapitana wojsk w. ks. litewskiego, Piotra Rostkowskiego podstolego winnickiego, Michała i Franciszka Rożnowskich komornikowiczów dobrzyńskich, Andrzeja Przysieckiego, Bonawenturę Pniewskiego, Łukasza Broniewskiego, Mateusza Rapackiego, Franciszka Tokarskiego, Adryana Pinińskiego. Do województwa inowrocławskiego także jjww. ichm. pp.: Jana Kiełczewskiego chorążego kowalskiego, Andrzeja Cieńskiego brzeskiego kujawskiego, Dyzmasa Trzebickiego inowrocławskiego stolników, Jana Wolskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, podwojewodzego inowrocławskiego, Mikołaja Zaleskiego podsędka ziemskiego inowrocławskiego, Antoniego Mirosławskiego łowczego kruświckiego, Antoniego Mirosławskiego starostę kleckiego, Wojciecha Ossowskiego kruświckiego, Wojciecha Sliwickiego bydgoskiego wojskich, Józefa Wolskiego podczaszego żytomirskiego, Ignacego Zaleskiego komornika ziemskiego inowrocławskiego,

Jana Aleksandra Kraszewskiego znaku pancernego chorążego jw. jmp. Kossowskiego generała wojsk koronnych, Jana Paruszewskiego regenta ziemskiego inowrocławskiego, Stefana Cieńskiego stolnikowicza brzeskiego, Józefa Pławińskiego, tegoż imienia Zalewskiego, Aleksandra Boruckiego podstolica kruświckiego, Stanisława Komierowskiego cześnikowicza bydgoskiego, Ignacego i Bonawenturę Markowskich, Andrzeja Dobieckiego komornikowicza ziemskiego inowrocławskiego, Aleksandra Dąbrowskiego, Jana Grabowskiego pułkowników wojsk koronnych, Bartłomieja burgrabiego kruświckiego, Mikołaja i Józefa Kraszewskich, Stefana Tuchołkę starościca jasienieckiego, Ignacego, Ksawerego i Adama Ostrowskich, Wacława Dzięcielskiego cześnikowicza latyczowskiego, Józefa Cieńskiego, Józefa Czapskiego, Stanisława Wolskiego, Feliksa Wysockiego skarbnikowicza brzeskiego, Aleksandra Wolskiego skarbnikowicza bydgoskiego, Józefa Korytowskiego, Józefa Zakrzewskiego burgrabiego kowalskiego, Stefana Wolskiego komornika granicznego brzeskiego, Jakóba Prusinowskiego, Felicyana Kiełczewskiego, Rocha Bogusławskiego, Wojciecha Borzęckiego, Fabiana Gablińskiego. Obligując jjww. ichm. panów, aby zjechawszy się na miejsce ordynacyą wyrażone po wypełnionéj ad mentem konfederacyj generalnych et praecipue 1632 roku, także 1674 przysiędze prawa, do obserwancyi sądowi kapturowemu w rozsądzaniu spraw przepisane et ad executionem onych ordynacyą w kole naszém umówioną, a do napisania distincto exemplari jw. jmp. marszałkowi zleconą, podpisem tegoż jw. jmp. marszałka koła naszego i dwóch przynajmniéj ww. ichm. pp. konsyliarzów stwierdzoną jak najregularniéj obserwować raczyli. A lubo ciż ichm. pp. sędziowie ad utrumque palatinatum obrani są obligowani na pierwszéj sądów kapturowych reasumpcyi przysięgę wykonać, impediente tamen aliqua legalitate vel infirmitate, żeby który z ichmościow pro primo termino zjechać nie miał, więc ad hunc casum, adhærendo laudo województw naszych na sejmiku relationis anno 1733 formato za pierwszém zjechaniem na sądy, w którymkolwiek grodzie zaczęte, przysiądz będzie powinien i miejsce sobie należące osiadać.

Ww. ichm. pp. starostom grodowym województw naszych przypominamy i zalecamy wielą konstytucyami ogłoszoną w czasie teraźniejszym muneris eorum powinność, aby łącząc starania swoje z jw. jmp. marszałkiem konfederacyi naszéj, którego singulariter także upraszamy, subveniant securitati kraju et assistant autoritati sądów kapturowych,

a oraz według czasu i potrzeby subministrent ludzi ad executionem dekretów kapturowych.

Stosując się do publicznego zalecenia jo. książęcia jmci prymasa w uniwersale jego z przezornemi propozycyami, nieodwłocznéj rezolucyi potrzebującemi wyrażonego, obligującego, aby wszyscy cives patriæ dla poratowania ojczyzny w teraźniejszéj sytuacyi, wprowadzenia w obręby prawa, per abusum onego wiele wypadłych ustaw, rzeczyp. providendæ externæ et internæ securitatis i w innych powszechnych całego kraju i szczególnych województw, ziem i powiatów okolicznościach, dla spólnego cum statibus naradzenia się jjww. ichm. pp. posłów na przyszły sejm konwokacyi z między siebie obrali i onym zdania swoje w instrukcyach podali; więc uprosiliśmy do téj funkcyi z województwa brzeskiego jw. jmp. Antoniego Kossowskiego generała majora regimentu łanowego, orderu Orła Białego kawalera, gębickiego etc. starostę, marszałka koła naszego, w. jmp. Dyzmasa Trzebickiego stolnika inowrocławskiego, z województwa inowrocławskiego jw. jmp. hr. Jana z Góry Skarbka starostę tuszyńskiego, w. jmp. Jana Kraszewskiego chorążego znaku pancernego tegoż jw. jmp. Kossowskiego marszałka koła naszego.

A ponieważ tak daleko processit nieubłagana zawziętość jjww. ichm. braci naszych oddzielonych od nas, iż odważa się z wzgardą boskiego i ludzkiego prawa manifestem przed księgami grodzkiemi radziejowskiemi zeznanym niedowiedzionymi i cale wymysłem zazdrośnéj a wyniosłéj nienawiści ułożonymi terminami, a przytém podpisami wielu ludzi prostéj i podłéj z pospolitego gminu kondycyi, bo niektórych poddanych braci naszych napełnionym, nietylko nienaruszony honor zasłużonych w rzeczyp. i wysoką godnością dystyngwowanych osób dotkliwie falsis et non probabilibus objectis opisać, ale nadto tak nieprzystojnie uformowanymi podpisami jednych nieprzytomnych ziemianów naszych mimo ich wiadomości, zmyślając ich rękę, innych rzemieślniczéj i podłéj kondycyi ludzi zaszczycić podobno usiłują et non erubescunt na przyszłym sejmie convocationis dość szczupły w saméj istocie kongres swój: przeto ante omnia obligujemy obranych od nas jjww. ichm. pp. posłów, aby in retrusionem tym sposobem ukształtowanego fałszu, a na dowód jak najprzędszéj niepoślakowanéj w istotnéj prawdzie rzetelności obrad naszych i w liczném na kilkudniowych sesyach zgromadzeniu ułożonéj teraźniejszéj konfederacyi, unikając innych, przedłużenie i zatrudnienie izbie poselskiéj przynoszących sposobów, osobistą

nas wszytkich na konfederacyi podpisanych przytomność, ile kiedy z przezorną atencyą po publicznéj w kole naszém ilacyi, ubezpieczając delikatność sumienia jjww. ichm. pp. posłów, wszyscy przestrzegaliśmy tego, aby żadnego nieprzytomnego, lub do obrad publicznych per rationem ignobilis conditionis nienależącego nie wpisano, przysięgą stwierdzić zaraz na początku sejmu pod starą laską dopraszali się.

Do tego amore patriæ obstringimus jjww. ichm. pp. posłów, aby w tym okropnym interregni czasie, multis abusibus praw napełnionéj zmięszanéj i strapionéj ojczyznie na tym następującym sejmie, od którego salus reip. et integritas jurium dependet, jak najusilniejszém pro possibili activitatis suæ concurrere raczyli staraniem, do powrócenia i wprowadzenia w regularną obserwancyą ustaw rzeczyp., wynalezienia niezawodnych sposobów na dochodzenie rad publicznych, to jest, sejmów, sejmików, elekcyj conformiter do konstytucyj dostatecznie w tych okolicznościach przepisanych, objaśniając sinistre interpretowane, lub ponawiając zaniedbane; a w tych i w innych materyach status jako zupełną moc dajemy tymże jjww. ichm. pp. posłom domówienia się, tak obligujemy, aby zdania swoje cum bene sentientibus łącząc, znosili się z innymi jjww. ichm. pp. obojga narodów na ten akt sejmu zgromadzonymi posłami, referując się jak najregularniéj do instrukcyi województw naszych i w niéj wypisanych jjww. ichm. ziemianów propozycyj, rezolucyj et desideria na kilku sesyach od dnia pierwszego obrad naszych, to jest, 6 lutego aż do dnia 11 tego miesiąca publico ore per concives nostros illata et in scripto porrecta uformowanéj, którą aby jw. jmp. marszałek per puncta convenienter do materyi sejmowi konwokacyalnemu służące spisać i ręką swoją podpisać raczył, upraszamy.

Oświadczając także nieskończoną wdzięczność i najniższe podziękowanie pro exactis, indefessis vigilantiis, curis et sollicitudinibus dla dobra pospolitego jo. książęciu jmci prymasowi Korony polskiéj i w. ks. litewskiego, o dalsze przezorne upraszając staranie, także jo. jmp. kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi wielkiemu koronnemu, dziękując za atencyą in provisa securitate interna et externa, obraliśmy eo fine ichm. pp. posłów, to jest, do jo. książęcia jmci prymasa jmp. Antoniego Mirosławskiego starostę kleckiego, jmp. Antoniego Pinińskiego podczaszego kowalskiego, do jo. jmp. krakowskiego, hetmana w. koronnego jmp. Jana Kiełczewskiego chorążego kowalskiego i jmp. Wacława Dzięcielskiego towarzysza znaku husarskiego najjaśniejszego królewicza jegomości, similiter upraszając jw. jmp. marszałka koła naszego, aże-

by obranym ichm. panom umówione w kole naszém przepisał instrukcye, cum adjunctis privatis województw naszych desideriis. W instrukcyi do jo. jmp. hetmana wielkiego koronnego, zaskarżając illicitos ausus ludzi wojskowych polskiego autoramentu komendy jw. jmp. Józefa Głębockiego kasztelana kruświckiego, jako sami oświadczają i manifesta ukrzywdzonych ichmośc. braci edocent, którzy jako się spodziewamy i pewni niezawodnie jesteśmy, że mimo ordynansów jo. wodza, w spokojnym teraz Deo favente i w wolnym od ludzi præda et latrociniis żyjących kraju naszym mniéj potrzebne czyniąc objażdżki, bardzo nieprzystojne po dobrach ziemiańskich czynią ekstorsye i wiolencye, jako te attentata obszerniéj i wyraźniéj manifesta braci naszych jakoto, jjww. ichm. pp. Gąsiorowskich kasztelaniców bydgoskich i innych, coram actis publicis poczynione donoszą.

A że o absolutne niektórych ichmościów rozrządzenie się czopowém województw naszych, a pospolitym do nas wszystkich obywatelów tychże prześwietnych województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego należącym prowentem wielce się zażalają jjww. ichmośc. concives nostri od wielu lat deklaracye zadawnione mający, a nic od nas niezyskujący dotąd, donosząc, że ciż jjww. ichmośc. niektórzy komisarze nietylo mimo wiadomość i wolą województw distribuunt za asygnacyami swemi, komu chcą i wiele się podoba, ale nadto niektórzy i bez asygnacyj extorquent na miastach concernens czopowego, jako się w Inowrocławiu i indziéj stało: przeto obligowaliśmy jw. marszałka, aby ad ulteriorem nostram dispositionem przyaresztować kazał po wszytkich miastach toż czopowe, oraz oświadczając tę tu przytomnym miastom przestrogę, że jeżeliby z pod aresztu komu jakie quantum wydali, drugi raz płacić będą.

Na listy, które do koła naszego od różnych jjww. senatorów, urzędników pisane, do rąk jw. marszałka koła naszego podane i w témże kole naszém publicznie czytane były, aby convenienter podług umowy w kole naszém jw. jmp. marszałek odpisał, upraszamy. Tę tedy konfederacyą naszę in omnibus punctis, clausulis et ligamentis, scriptis et sub autoritate onéj ultra scribendis et formandis, tanquam nexu juramenti podpisami rąk naszych stwierdzamy.

Andrzéj Zamoyski wojewoda inowrocławski, Andrzéj Moszczeński kasztelan inowrocławski, mp., Teodor Moszczeński brzeski kujawski starosta, mp., Stefan z Głogowy Kossowski starosta przedecki, mp., Jan

hr. z Góry Skarbek starosta tuszyński, Dyzmas Trzebicki stolnik inowrocławski, Nicolaus Zaleski subjudex terrestris Junivladislaviensis, Jan na W. Gór. Kiełcz. Kiełczewski chorąży kowalski, mp., Stanisław Jarnowski łowczy inowrocławski, Wacław Przyłubski sędzia ziemski brzeski kujawski, mp., Jakób Wodziński stolnik kowalski, Mikołaj Wodziński miecznik brzeski kujawski, Rafał Wodziński cześnik kowalski, sędzia grodzki przedecki, Michał Antoni Mierzyński miecznik kowalski, Paweł Podczaski podstoli kruświcki, mp., Antoni na Mirosławicach Mirosławski łowczy kruświcki, mp., Antoni Mirosławski starosta klecki, Antoni Wolski, Antoni Kossowski, mp., Wojciech Sliwicki wojski bydgoski, mp., Józef Wolski p. z., Antoni Piniński p. k., mp., Wincenty Modliński żupnik województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego, Józef Gąsiorowski, Paweł Sokołowski, Leon Gąsiorowski, mp., Józef Słubicki starosta kowalski, mp., Piotr Gąsiorowski, Józef Sokołowski, mp., Jan Sokołowski, Serafin Sokołowski, Teodor Sokołowski, Walenty z M. Gąsiorowski podstarosta brzeski kujawski, mp., Maciéj Szadokierski, Kazimierz Szadokierski b. b. mp., Teodor Moszczeński p. z. l. k., mp., Marcin Szadokierski, Franciszek Pniewski, Jan Moszczyński, Jan Jeżewski, Andrzéj Dobiecki, mp., Wojciech Kosiński, mp., Bonawentura Sliwicki, mp., Stefan Wolski komornik grodzki brzeski kujawski, mp., Franciszek Swierczyński, mp., Wawrzyniec Rudnicki, Ignacy Junosza Chociszewski, mp., J. Wolski p. b. k., mp., Andrzéj Gąsiorowski, Jan Gąsiorowski p. t., Franciszek Gąsiorowski p. t., Gaspar Wyrożębski, Marcyan Borowski, Józef Borowski, Józef Pniewski, Adam Racięcki, Józef Krajewski, mp., Dominik Gniazdowski, Józef Szadokierski, Maciéj Gostkowski, Jędrzej Dzierżawski, P. Skarbek, Stanisław Zernicki, mp., Józef Ubysz, Jakób Ubysz, Antoni Rapacki, Walenty Wolski, Andrzéj Cieński s. b. k., mp., Stefan Cieński stolnikowicz brzeski, Feliks Wysocki, mp., Wojciech Sąchocki, Jan Słomczewski, Józef Pniewski, Jan Kozanecki, Roch Kozłowski, Michał Stawski, Piotr Gostkowski, Jędrzéj Młodziejewski, Łukasz Brzozowski, Antoni Bojemski, Maciéj Kosiński, Jakób Stępkowski, Konstanty Stępkowski, Wawrzeniec Trojanowski, Franciszek Dziekczyński, Franciszek Cielemowski, Franciszek Zielonka, Józef Zrzlski, Franciszek Charkowski, Jan Kaczkowski, Dominik Ujazdowski, mp., Stanisław Krzyczkowski, Antoni Czapski, Franciszek Sobiesciański, Józef Pławiński, Stanisław Zieliński, Ignacy Świrski, Andrzéj Leszczyński, Józef Kamiński, Tomasz Wiśniewski, Antoni Poczkowski, Jan Dąmbrowski, Andrzéj Gawroński, Adam Zawadzki s. n., Ludwik Wardęski, mp., Ludwik Gałęski, Józef Kołudzki, Józef Goliński, Aleksander Rościszeski, Remigi Wa-

lewski, Antoni Krasiński, Franciszek Tuchołka, mp., Jakób Prusinowski, Andrzéj Racięcki, mp., Ksawier Dobrski, mp., Adam Słubicki, Józef Zabłocki, mp., Tomasz Dzięgielewski, Wojciech Węsierski, Benedykt Kołyński, mp., Sylwester Radzyński, mp., Michał Moszczeński burgrabia b. k., Dyonizy Umiński, Franciszek Wojtaszewski, Mikołaj Osieński, Michał Skrzypiński, Maciéj Zabłocki, Stanisław Wolski stolnik buski, Franciszek Wolski, Antoni Wolski, Antoni Bryszewski, Kazimierz Linnicki, Józef Ostrowski, Adam Czerniński, mp., Wojciech Borzęcki w. b. i., mp., Mikołaj Chodoryski, Maciéj Morzycki, mp., Franciszek Ciłkowski, Jan Popowski, mp., Wojciech Kossowski, Swiętosław Kownacki, Franciszek Kraszewski, Szymon Pogonowski, p. t., Jan Kownacki, Michał Skwarski, Jan Wągrowski, Andrzéj Rykaczewski, Stanisław Roznieckí, Józef Tryczyński, Krzysztof Borkowski, Jan Bartłomiéj Rybaczewski, mp., Franciszek Czermiński, Józef Pogonowski pisarz grodzki brzeski, Maciéj Jasiński, Ignacy z Markowic Markowski, mp., Jędrzéj Jasiński p. t., August Bielicki, Teodor Markowski, mp., Jan Czerniachowski, Antoni Bonawentura z Markowic Markowski, mp., Bazyli Potocki, Jakób Zieleniewski, Józef Konopka, Józef Rawicz Strasz, Prokop Markowski, Paulus Budziszewski, Jan Łabędź Duszyński, Jan Wardęski, mp., Franciszek Antoni Kraszewski, Jan Aleksander Kraszewski chorąży pancerny, Mikołaj Kraszewski, mp., Bartłomiej Kraszewski burgrabia kruświcki, Szymon Dobrski, Wojciech Łabędz Duszyński, Andrzej Wyrzykoski, Tyburcy Tański, Józef Tański, Andrzej Rojewski, Maciej Głuszkowski, Józef Zaleski, mp., Józef Kossowski, Kazimierz Bieganowski, Karol Bieganowski, Józef Tchórzewski, Józef Modliński, Jan Skarbek, Ignacy Głuchowski, Wojciech Sąchocki, Krystof Jarnowski, Jędrzej Chwiałkowski, Wacław Dzięcielski, mp., Franciszek Tokarski, Andrzej Sławiński, Stefan Domaradzki stolnik smoleński, Bartłomiej Wichrowski, Joachim Jarnowski, Michał Rościszewski, Wojciech Baliński, Franciszek Przewuski, Józef Gosławski, Józef Gąsiorowski, Stefan Borucki, Michał Tokarski, Andrzej Fiałkowski, Szymon Zielonka, Stefan Moszczeński, mp., Arnold Lisiecki, Stanisław Paruszewski, mp., Tomasz Ziemięcki, Józef Cieński, Piotr Zakrzewski, Antoni Mierzyński, mp., Andrzej Jarnowski, Jacobus Krasiński, k. g. j., Jan Łabędzki, Wojciech Ossowski wojski kruświcki, mp., Jakób Ubysz, Wojciech Szatkowski, mp., Walenty Grabski, Antoni Młodziejewski, Marcin Biernacki, Tomasz Jarnowski, Wojciech Głuskowski, Wojciech Głazewski, Walenty Woszczeński, Antoni Rudawski, Wojciech Polkowski, Floryan Ubysz, Stanisław Ubysz, Stanisław Myszkowski, Ksawery Krajewski,

Józef Ubysz, Adam Maliszewski, Piotr Maliszewski, Jakób Rakowski, Józef Jasieński, mp., Mateusz Charkowski, Maciej Kożuchowski, Jan Trzebicki, Józef Bieguński, Maciej Tarnawski, Błażej Tarnawski, Tomasz Modliński, Sebastyan Modliński, Jakób Moraczewski, Walenty Wschowski, Andrzej Przysiecki, Augustyn Zakrzewski, Wawrzeniec Zakrzewski, Tomasz Zaborowski, Sebastyan Pawiński, Tomasz Jaworowski, Michał Cybulski, Franciszek Jankowski, Jakób Moraczewski, Teodor Lubowiecki, Antoni Jabłoński, Jan Dziergowski, Wawrzeniec Kuczewski, Michał Gostkowski, Józef Obarzankoski, Kazimierz Zawadzki, Maciej Majewski, Maciej Murawski, Wojciech Leszczyński, Wojciech Miączyński, Bartłomiej Szczepański, Antoni Byszewski, Franciszek Słubski, Antoni Poniatowski, Jan Trzebuchowski, Piotr Rostkowski, Paulus Pogonowski, mp., Franciszek Gosk, p. s., mp., Maciej Starowiejski, Ludwik Włostowski, mp., Kazimierz Smoszarski, Józef Grębecki, Józef Miecznikowski, mp., Józef Dobrowolski, Wojciech Gąsiorowski p. t., Józef Zboży Zakrzewski burgrabia grodzki kowalski, Jan Moszczeński porucznik jkr. m., Antoni Łabędzki, Jakób Gostkowski p. t., Jakób Stankiewicz p. t., Ignacy Zieliński, Szymon Kublicki p. t., Adam Podleski p. t., Klemens Modliński, Wojciech Sobolewski p. t., Maciej Pracki p. t., Józef Ostrowski p. t., Franciszek Dąmbrowski, Jan Czerniechowski p. t., Wojciech Grabowski, Jan Głoskowski, Franciszek Zaborowski r. i., Antoni Wiśniewski p. t., Józef Rąpecki, Józef Dobrowolski p. t., Kazimierz Morawski, Wojciech Cywiński, Antoni Rudzyński, Stanisław Janikowski, Stanisław Pawłowski, Aleksander Ostaszewski, Kazimierz Dąbrowski, Józef Krupecki, Jakób Krupecki, Józef Krupecki, Wojciech Krupecki, mp., Andrzej Krupecki, mp., Antoni Izdebski, mp., Franciszek Izdebski, mp., Józef Kosmowski, mp., Ignacy Kosmowski, mp., Mateusz Kosmowski, mp., Jan Kosmowski, mp., Paweł Przeradzki, Ignacy Przeradzki, Walenty Przeradzki, mp., Adam Cieciszowski, mp., Antoni Borkowski, mp., Jakób Borkowski, mp., Franciszek Grzybowski, Stanisław Chojecki, mp., Joannes Szadokierski p. t., Jakób Szadokierski p. t., Piotr Szadokierski p. t., Marcin Bętkowski, Michał Kiełczewski p. g. p., mp., Franciszek Łagowski, Kazimierz Kaczkowski, Paulus de Szczykow Hektauz, Casimirus Piekarski, Józef Piątkowski, Antoni Milewski, Jan Czarnowski, Maciej Radecki, Jan Radecki, Tomasz Świniarski, Józef Zakrzewski, Adryan Myszkorowski, mp., Wojciech Grzybowski, Józef Zakrzewski, Ignacy Zakrzewski, Józef Gawłowski, mp., Jan Niewieściński, mp., Michał Roznowski, Aleksander Borucki, mp., Franciszek Roznowski, mp., Józef Jabłoński, mp.,

Bonawentura Wyski, mp., Antoni Brzuski, mp., Jan Paskoski p. t., Maciej Pogonowski, mp., Andrzej Poleński p. t., Wojciech Tarnowski, mp., Józef Zakrzewski, Piotr Raczkowski p. t., Augustyn Bielicki, mp., Konstanty Bielicki, mp., Franciszek Kłosiński p. t., Piotr Szczyciński p. t., Ignacy Moszczeński, Antoni Kwiatkowski, Maciej Trzebuchowski, mp., Maciej Moraczewski p. t., Jan Gołobieski, Jan Radecki p. t., Franciszek Moszczeński, mp., Wojciech Michałowski p. t., Michał Płachecki chorąży wendeński, mp., Jan Czarnowski p. t., W. Trąmpczyński, Stanisław Gawłowski, Maciej Radecki, Marcin Lisiecki, Michał Gołembioski, Michał Trzebuchowski, Józef Przygrocki t. ręką, Dyzmas Małachowski, mp., Tomasz Kobielski, mp., Antoni Majewski p. t., Mateusz Więckowski, Jakób Wiecki, Kazimierz Ostrowski, Jan Sawicki p. t., Józef Sielski p. t., Wojciech Borowski, mp., Władysław Borowski p. t., Walenty Rożniecki p. t., Stefan Przyłubski, mp., Bonawentura Pniewski, Józef Mniewski, mp. Andrzej Mniewski, mp., Walenty Kaszewski, mp., Franciszek Sulkowski, Franciszek Moraczewski p. t., Łukasz Umiński p. t., Ignacy Zaleski, Felicyan Kamieński, Antoni Kurczewski, Fabianus Gabliński commisarius castrensis Junivladislaviensis, mp., Ludwik Gabliński, Stanisław Trzebiński mp., Aleksander Wolski, mp., Adam Liberacki, Paweł Szadokierski, mp., Józef Szadokierski, mp., Jędrzej Łoziński, Paweł Morawski p. z. b. k. g., Maciej Jawornicki, mp., Józef Tomicki, mp., Antoni Sławkowski, mp. Andrzej Brzozowski, Jan Chaszewski, mp., Józef Rudnicki, mp., Józef Niemierka, mp., Jan Łukomski, Ludwik Brzeziński, mp., Stanisław Białochowski, mp., Wojciech Wiśniewski p. t., Franciszek Bajkowski p. t., Antoni Bełkowski p. t., Jan Osiński, mp., Mateusz Politowski p. t., Józef Hryniewiecki, Jan Sulkowski p. t., Antoni Rutkowski, mp., Tomasz Kaszeski, Paweł Kaszeski p. t., Antoni Kaszewski p. t., Ignacy Moraczewski, mp., Wawrzeniec Racięcki, mp., J. Antoni Kaszewski, mp., Adam Nieszczewski, mp., Tomasz Żukowski, Józef Kołudzki, Michał Moszczeński, Franciszek Golemowski, Paweł Mańkowski, Szymon Boczkowski, Mikołaj Gostkowski, Jan Sikorski pułkownik, J. Miastkowski, Józef Kołyński, Józef Zdzienicki, Wojciech Przeradzki, Adam Karski, Łukasz Podczaski, Stefan Borucki k. kr. mci, Da. Słubicki, Lucas Piniński, Maciej Tański, mp., Kazimierz Tański, mp., Mateusz Prus Głowacki, mp., Jakób Zieleński, mp., Jan Brochocki, mp., Józef Zieleński, Wojciech Zieleński, Wojciech Grodzyński, Franciszek Dołęga Koszkowski, mp., Swagreusz Jaraczewski, mp., Ignacy Stanisławski, mp., Michał Biskupski, mp., Tomasz Mąkowski, Kazimierz Mąkowski, Jan Miaskowski, mp., Maciej Chwaliszewski,

mp., Józef Chełmicki, mp., Walenty Koszkowski, Marcelli Podgórski, mp., Sebastyan Wróblewski, mp. Maciej Wróblewski, mp., Fabian Koszutcki, Ludovicus Wyzlicz, Stanisław Buracki p. t., Andrzej Prusinowski, Franciszek Prusinowski, Stanisław Prusinowski, Józef Prusinowski, Kazimierz Prusinowski, Józef Wałecki, Jakób Kiełczewski, mp., Paweł Moski, Karol Czapski, Konstanty Stępkowski, Walenty Stępkowski, Jakób Charzewski, Michał Kościeski, Maciej Radecki, Antoni Tomaszewski, Fabian Skibiński, Jan Trzebuchowski, Kazimierz Grabski, Wojciech Kiełczewski, Stefan Rościszewski, Jakób Bularski, Jerzy Trzebuchowski, Maciej Płaczkowski, Józef Strzałkowski, Tomasz Czarnecki, Stanisław Borkowski, Jan Sobieszczański, Józef Zakrzewski, Mateusz Strzeblicki, Jakób Osiński, Józef Domański, Konstanty Janicki, Józef Szydłowski, Mateusz Moski, Andrzej Prusiński, Józef Kamiński, Józef Kraszewski, mp., Antoni Kraszewski, Antoni Kraszewski, mp., Michał Sieromski, mp., Józef Sieromski, mp., Jakób Paweł Prusinowski, mp., Paweł Prusinowski, mp., Stanisław Komierowski, mp., Aleksander Dąmbrowski pułkownik, mp., Franciszek Dąbrowski, Stanisław Dąbrowski, mp., Franciszek Jędrzej Dąmbrowski, mp., Maciej Dąbrowski, Kazimierz Dąbrowski, Szymon Niedzwiecki, mp., Balcer Romański, mp., Andrzej Ignacy a Kalksztein Osłowski, mp., Adam Stanisław a Kalksztein Osłowski, Ksawery a Kalksztein Osłowski, Jan Nepomucen Osłowski kapitan regimentu koronnego, Józef a Kalksztein Osłowski, mp., Michał a Kalksztein Osłowski, mp., Roch a Kalksztein Osłowski, mp., Józef Adam Korytowski, mp., Wojciech Larbek Rudzki, mp., M. Bartoszewski, Walenty Sułczyński, Andrzej Gorajski, mp., Jakób Sikorski, mp., Marcin Wielebicki, Jan Rzepecki, Ignacy Pierucki, Antoni Rakowski, mp., Paweł Troszczyński, Józef Olszowski, mp., Antoni Rychłowski, Jan Jarosławski, mp., Mikołaj Pracki, mp., Jan Zieliński, mp., Jakób Witkowski, mp., Józef Siarkowski, mp., Józef Malicki, mp., Wojciech Przeradzki, Jacobus Krasiński commissarius castrensis Junivladislaviensis, mp., Fabian Krasiński p. t., Jan Gocendorf Grabowski, mp., Ignacy Pławiński, mp., Jan Pławiński, mp., Antoni Pławiński, mp., Józef Pławiński, Stanisław z Karłowa Karłowski, mp., Andrzej Karłowski, Seweryn z Karłowa Karłowski, mp., Józef Borzęcki, mp., Jędrzej Polański, Józef z Lubrańca Słowaszewski, mp., Majcher z Lubrańca Sławoszewski, Antoni Gorski, Michał Suchodolski, Józef Olszański, Antoni Majewski, mp., Antoni Sikorski, mp., Jan Kiełpiński, mp., Konstanty Ogorzelewski, Kazimierz Zawadzki, Szczepan Scyciński, Paweł Świętosławski, Antoni

Makowski, mp., Józef Grębski, Teodor Kęczyński, Jan Cybulski, mp., Andrzej Jarużyński, mp., Józef Czapski, mp., Karol Czapski, Józef Gosławski, mp., Wojciech Więckowski, mp., Jan Zawadzki, mp., Józef Zabłocki, Maciej Zabłocki, Walenty Górski, mp., Jan Troszczeński, mp., Antoni Gostyński, mp., Jan Jakóbowski, mp., Kazimierz Brandzczwicz Potrzebowski, mp., Józef Kiedrzyński, Maciej Chojecki, Stanisław Sosnowski, Kajetan Brzozowski, Wojciech Ciernacki, mp., Mikołaj Dłożek, mp., Jakób Wierzbow Stodzeski, mp., Wojciech Kosmowski, mp., Wincenty Kosmowski, mp., Stefan Kosmowski, mp., Antoni Żurawski, mp., Józef Ubysz, mp., Stanisław Ubysz, mp., Floryan Ubysz, mp., Paweł Kaszewski, mp., Tomasz Kaszewski, Józef Suchodolski, Józef Wielobycki, J. Wielobycki, Michał Orłowski, Franciszek Zmiewski, Sebastyan Pumorski p. t., Andrzej Czamiański, Wojciech Gniewosz, Jan Tymiński, Mateusz Witowski, Michał Gołębiewski, Wincenty Bossoski, Adryan Piniński, mp., Andrzej Moszczeński, Stefan Tuchołka starościc jasiniecki, Petrus Rzeszotarski, mp., Antoni Rożniecki, Ignacy Kurnatowski, Konstanty Rzeszotarski, Adam Gałęski, Jakób Cieśliński, mp., Franciszek Wysocki, Wojciech Ossowski, F. Suliński, WojciechStoiński, Antoni Jankowski, Antoni Gronowski, Franciszek Gronoski, Stefan Cieński, Józef Jakowicki, Stanisław Niedzwiecki, Mikołaj Ciński, Franciszek Moszczeński r. g. b., Antonius Umiński, b. c. b., mp., Józef Winnicki, Stanisław Rzeszowski, Marcin Sadokierski, Antoni Kurczewski, Józef Żurański, Józef Winnicki, Maciej Sochacki, Łukasz Broniewski, Stanisław Strzeszewski, mp., Józef Podgierski p. t., Konstanty Rzeszotarski, Józef Zakrzewski, Franciszek Słomiński, Józef Zakrzewski, Wojciech Gosławski, Piotr Zakrzewski, Piotr Piniński, Łazary Piniński, mp., Władysław Niemojewski, Wojciech Guziński, mp., Jakób Krzyżanowski, Antoni Biesiekierski, mp., Antoni Brocki, Jan Sutkowski ręką trzymaną, Paweł Górski r. t., Maciej Rapacki, Tomasz Wierzejski, Antoni Kiełczewski, Dominik Kiełczewski, Rafał Jarnowski, Jan Paruszewski regent ziemski inowłocławski, mp., Wojciech Raczkowski, Antoni Rzymski, mp., Aleksy Borkowski, Wojciech Łącki, Sebastyan Paruszewski, mp., Bartłomiej Przysiecki, Piotr Wróblewski, Piotr Przysiecki, Franciszek Kazanecki, Adam Brocki, Franciszek Grzybowski, Franciszek Moraczewski, Antoni Jabłoński, Stefan Wróblewski, Sebastyan Wróblewski, Chryzostom Kossowski, Antoni Bobiński t. r., Jan Zawadzki, Paweł Świętosławski, Wojciech Gąsiorowski, Krzysztof Niemyski, Walenty Strzyżewski, Roch Bogusławski, mp., Antonius a W. Sokołowski, mp.,

Antoni z Głogowy Kossowski marszałek konfederacyi województw brzeskiego i inowrocławskiego g. m. w., mp. (L. S.)

53.

1764. *Februarius*, 6. *Radziej. grodzka Recognition. 19 f. 294.*

379. [Instructio ad comitia convocatialia Varsoviensia.]

Actum in castro Radziejoviensi sub interregno feria secunda post dominicam Judica quadragesimalem proxima (Aprilis, 9), anno Domini 1764.— Obtulit generosus Theodorus Markowski.

Instrukcya województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego pod konfederacyą na sejmiku dnia 6 miesiąca lutego roku 1764 w Radziejowie napisana, na sejm convocationis sub interregno po śmierci najj. Augusta III króla polskiego, w. ks. litewskiego, ruskiego, pruskiego, mazowieckiego, żmudzkiego, kijowskiego, inflantskiego, wołyńskiego etc., na dzień 7 miesiąca maja w roku tymże uniwersałem jo. książęcia jmci Władysława Aleksandra Pomian z Łubny Łubińskiego arcybiskupa gnieznieńskiego, prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego naznaczony, dana jjww. ichm. pp. posłom, to jest, z województwa brzeskiego jw. jmp. Antoniemu z Głogowy Kossowskiemu generałowi majorowi regimentu łanowego, orderu Orła Białego kawalerowi, gębickiemu etc. staroście, marszałkowi konfederacyi, jw. Dyzmasowi Trzebickiemu stolnikowi inowrocławskiemu, z województwa inowrocławskiego jw. Janowi hr. z Góry Skarbkowi staroście tuszyńskiemu, jw. Janowi Kraszewskiemu chorążemu znaku pancernego tegoż jw. jmp. Kosowskiego generała regimentu łanowego, marszałka konfederacyi.

Gdy urodzona a cunabulis naturze ludzkiéj fragilitas sensum doloris w wszelkich niepomyślnych i nieszczęśliwych przypadkach tak ścisłą przyłączyła konjunkcyą, że lubo się szczęścia i nieszczęścia alternaty poznają i przyznają pochodzące z absolutnej stwórcy Boga cuncta a fine ad finem paterne et svaviter disponentis ordynacyi, przecież mniéj przyjemna dotkliwość téj delikatnéj ułomności poniewolne wyciska niejako i wymusza zasmucenie i troskliwe sprawuje myśli: więc gdy nas w tém zatrwożeniu nieuniknione najwyższego Pana wyroki zabraniem do wie-

czności z tego doczesnego życia ojca ojczyzny naszéj najj. Augusta trzeciego króla polskiego, w. książęcia litewskiego etc., etc. in orphanitate teraźniejszego bezkrólewia zostawiły, mamy nieomylną nadzieję, że jako Pan Bóg stwórca nasz z osobliwszego względu na stan sierocy pociech niespodziewanych przedziwne z wszechmocności swéj ustawiczne zlewa na świat dowody, tak i królestwa naszego adversas sortes, stosujących się do prawa jego sprawiedliwości i praw koronnych, zbawiennych rad inspiracyą przemienić in desiderata solatia raczy i błogosławieństwem swém absterget lachrimas afflicti populi. Gruntuje w nas to spodziewanie widoczna i w tém Pana Boga opatrzność, że nam in stallo interregiæ potestatis lokowała przezornego na wszytkie przyzwoite teraźniejszemu czasowi okoliczności pana jo. książęcia jmci Władysława Aleksandra Pomian z Łubny Łubińskiego arcybiskupa gnieznieńskiego, prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego, który z zaproszonym prześwietnym senatem przytomnym łącząc zdanie swoje i dostatecznie zaradzając po ogłoszoném (uniwersałem swoim) najj. Augusta trzeciego króla polskiego, w. książęcia litewskiego zejściu, zaraz tymże samym uniwersałem, zagrzewając do jak najprędszego i najpilniejszego zaradzenia i podania do instrukcyi na sejm przyszły convocationis, wszytko to prześwietnym województwom, ziemiom i powiatom zalecić raczył, cokolwiek należy do ustanowienia externæ et internæ securitatis, obrania na wakujący tron pana zwyczajem wolnego narodu prawem opisaném, wprowadzenia skutecznie i nieprzerwanie dochodzących rad publicznych, powrócenia prędkiéj, regularnéj i nieodwłocznéj sprawiedliwości, oddalenia prywatnych dyferencyj dla miłości pospolitego dobra: więc jako za tak chwalebne i pożyteczne starania i zbawienne podane środki nieskończona od całego kraju naszego należy wdzięczność, tak upraszamy jjww. ichm. pp. posłów, aby w przyzwoitém miejscu i czasie od województw naszych tak temuż jo. książęciu prymasowi, jako oraz prześwietnemu senatowi należące oświadczyli podziękowanie, a o dalsze szczere i usilne juratos patres patriæ dla gruntowniejszego ubezpieczenia religii rzymskiéj katolickiéj w państwie naszém, powrócenia do skutecznéj i ścisłéj praw sprawiedliwości obserwy, umiarkowania prywatnych dysensyj, a w tém samém uszczęśliwienia narodu pożądaną i miłą spokojnością upraszali staranie. A kiedy w podobnych teraźniejszego bezkrólewia czasach za antecesorów naszych formowane konfederacye generalne, konstytucye,

pacta conventa przestrzegają nas, że jedynie ta teraz pora jest do naprawienia zepsowanych państwa rządów i ponowienia regularnéj sprawiedliwości, a Bogu najmilszego dzieła: więc stosując się do instrukcyi jo. księcia prymasa, a oraz ad vota et illationes civium województw naszych kujawskich, na dzień dzisiejszy ad publica consilia congregatorum, te jjww. ichm. pp. posłom obranym i uproszonym wyżéj już pomienionym podajemy do wnoszenia na sejmie przyszłym convocationis desideria.

1. Starać się będą ichm. pp. posłowie, aby przychylając się do dawniejszych praw i konfederacyj generalnych, a oraz stosując one do okoliczności czasu teraźniejszego, w czémby je poprawić zdało się et de justitia należało, do ułatwienia od wielu lat zaległych w recesach propozycyj i najprzód względem elekcyi nowego pana (którego pragniemy widziéć, z tém się oświadczamy, że obrać chcemy rodowitego Polaka in æqualitate status nobilitaris wolnego królestwa urodzonego, pod prawami narodu naszego i panującéj w nim religii wychowanego) starać się będą, aby po wyznaczeniu dnia sejmowi electionis bezpieczeństwo miejsca z doskonałą przezornością i dostateczném in dabiles casus opatrzeniem opisane było. Do elekcyi marszałka sejmu tego electionis, unikając straty próżnéj tak drogiego czasu, zdałoby się convenienter wziąć sposób, aby województwa zgromadzone każde przez delegowanych oświadczyły nominacyą swoję, którego sobie życzą z konkurujących do téj funkcyi osób miéć marszałkiem sejmu electionis i tak dopiero ex collectis suffragiis umiarkować, który miéć będzie pluralitatem. Po obraniu zaś marszałka na tym sejmie podług wzmianki, a dotąd bez wszelkiego skutku w dawniejszych i późniejszych annorum 1696 et 1733 konfederacyach do ułatwienia wszytkich ex orbita praw wypadłych okoliczności, lub samych praw, konstytucyj objaśnienia, które się na sejmie convocationis nie uspokoją i jeszcze ad resolvendum zostawać będą, ante omnia et præcipue ante nominationem futuri regnantis przystąpiono, aby ex hoc fonte tém wygodniéj i dostateczniéj pacta conventa napisane być mogły, które także przed nominacyą nowego pana ułożone być mają.

2. Oświadczą ichm. pp. posłowie postanowienie nasze, że na przyszłą elekcyą wszyscy comparere życzemy sobie viritim jako elector populus, vigorem najdelikatniejszego wolnego narodu prawa obieranie królów wypisującego ponawiając, przecież non sub rigore legis latæ o pospolitém ruszeniu, folgując w tém niesposobności lub słabości bra-

ci naszych, ile (czego uchowaj Boże) gdyby szkodliwy jaki na substancyą lub zdrowie kogo z ichmościów impedire miał przypadek i w tém ichm. pp. posłowie ad sensum rzeczyp. zgadzać się będą.

3. Że każdéj nacyi panujący monarchowie powszechny całemu krajowi, zwyczajny i zadawniony strój nosić zwykli na ukontentowanie poddanych swych: więc wnosić będą ichm. pp. posłowie, aby przyszły najj. pan nasz z całym dworem swoim (wyjmując ludzi do podlejszych usług potrzebnych) nieprzerwanie i ustawicznie strój nosił polski nacyonalny, a swym przykładem pociągnie obywatelów całego królestwa do umniejszenia kosztownych ekspens, których strój cudzoziemski obficie przyczynia; oraz domówią się ichm. pp. posłowie o nieodwłoczną reasumpcyą i egzekucyą legis sumptuariæ, które prawo dla ochrony próżnych i szkodliwych wielce bono communi wydatków dosyć sufficienter ad proportionem kondycyi każdego w tém królestwie obywatela jest wypisane 1613, 1620, 1655, 1683.

4. Cudzoziemcy aby sub quovis prætextu et colore nietylko do szczególnéj rady, ale nawet (ile być może) ad obsequia pana circa majestatem nie mieścili się, starać się będą ichm. pp. posłowie, wcześnie na przyszłym sejmie præcavendo, aby ad pacta conventa serenissimo futuri regnanti dołożone było, że gdy nas opatrzność boska przezorném rozrządzeniem sorte fortuny wielokrotną podzielila różnością, że równy równemu urodzeniem, uboższy jednak bogatszemu przez szczupłość a raczéj niedostatek dla życia sposobu do różnéj podaje się usługi, aby najj. pan dwór swój złożony miał z Polaków nacyonalistów, a tém samém będzie sposób najuboższym braci naszym mieszczenia się w usługach swego kraju, gdy przykładem pana konserwować będą możniejsi ślachtę ubogą a nie cudzoziemców.

5. Ad custodiam corporis futuri serenissimi regnantis, ponawiając prawo osobliwiéj 1717 i dawny zwyczaj, aby więcéj ludzi nie było konserwowanych nad 1,200, præcustodient ichm. pp. posłowie.

6. Kiedy cały nasz kraj doznaje z ubliżeniem sławie narodu nieszczęśliwych skutków per inveteratos abusus prawa w wszelkich prawie jurysdykcyach dla utrzymania sprawiedliwości i dobrego w królestwie rządu zafundowanych i poznaje, że nie z innego te wszystkie fatalitates wypływają źródła tylko z kanału zażytéj przeciw prawom absolutności zrywania (bez najmniejszéj oświadczonéj przyczyny) rad publicznych i że już dawniej, chociaż w regularniejszéj tych praw obserwancyi, ztąd nieomylny wolności narodu upadek, kraju uszczerbek postrzegła prze-

zorność antecesorów naszych, głosi to dosyć jasno konstytucya 1673 fol. 190: więc jjww. posłowie obligowani są najusilniejszego dołożyć starania, aby ta konstytucya zupełnie indilate et sacrosancte obserwowana była, inferendo ten sposób (ad satisfactionem konstytucyi 1659, która potrzebę wynalezienia sposobu concludendarum materiarum et consiliorum namienia), żeby wszelkie materye ad deliberandum przy uniwersałach województwom komunikowane pluralitate votorum rezolwowane z sejmików na generał (o którego reasumpcyą ad tenorem legis urgebunt jjww. posłowie) prowincyi, a potém z generału na sejm przychodziły ad combinandam całego kraju pluralitatem, a z niéj dopiéro formandam legem vel statuum resolutionem. Inne zaś okoliczności przed sejmikami nie wiadome, dopiero na sejm przychodzące, resolvat pluralitas posłów, niechby wszystkie elekcye posłów, deputatów, podkomorzych, sędziów ziemskich pluralitate votorum dochodziły dla niezawodnego biegu i utrzymania punktualnéj sprawiedliwości.

7. Wnosić będą jjww. posłowie, aby uwalniając ab invidiis najj. przyszłego pana i kraj od zamięszania nieraz praktykowanego dla umartwionych kilkunastu o jeden urząd konkurentów: więc niechby wszytkie urzędy per electionem pluralitate vocum czterech kandydatów majestati zaleconych dochodziły bene meritos w województwach, regulam circumscribendam illius pluralitatis wypisując prawem, która jako najbezpieczniejsza z wielu przyczyn secreta, tak nieźleby podobno zażyć sposobu rzymskiéj rzeczyp. per tabellas signatas na każdą majoris importantiæ propozycyą.

8. Namienią jjww. posłowie, żeby i do senatorskiéj godności wybierani byli per electionem simili methodo po czterech kandydatów; oczywista ab exemplis przyczyna, że najj. pan zbywając się uprzykrzenie zażyłych często et ab exteris instancyj, przymuszony poniewolnie a przeciwnie wielu konstytucyom oddać impossessionato (w tém województwie gdzie wakuje) senatorską godność, mamy w tych samych województwach naszych kujawskich aktualne teraz tego dowody. A nadto starać się będą concives wojewodztwa, aby tych podali kandydatów majestati, których i z talentów pro decore gentis sposobnych i dla utrzymania powagi honorowi przyzwoitéj dostatnich w kraju widzić będą, a tém samém oddali się zabieranie i strata tego czasu, którego (jak bywało za przeszłych najjaśniejszych królów) największe ginęły części dla nieustających prawie solicytacyj i przedłużonego oddania urzędu na układaniu szafunku wakansów podczas i sam sejm trudniącego, z wielkiém przytomnych se-

natorów i ministeriorum zatrudnieniem, niemających dlatego sposobności myślić i radzić o potrzebnych dla pożytku całego kraju okolicznościach.

9. Starostw niegrodowych i królewszczyzn aby więcéj nad dwie jedna osoba nie miała sobie konferowanych, stosując się do prawa, præcavebunt ichm. pp. posłowie.

10. Zważając, że w sądach zadwornych, które królowie na osoby pieczętarzów obojga narodów zdali, sądzone bywają sprawy cognitionis, privilegiorum, dislimitationis bonorum regalium cum terrestribus et criminales causæ, a że najj. pan w sprawach sądom sejmowym podległych pluralitate votorum zasiadających z sobą te sprawy rozsądza i rezolwuje, także w trybunałach, które pod imieniem i zaszczytem najj. królów dekreta formuje większość kresek deputatów od województw wysłanych: więc podobnym sposobem w sądach jkr. mci asesoryi większość zdań asesorów z sejmu docześnie ex equestri ordine (excludendo do zasiadania w tych sądach personas ignobiles) do drugiego sejmu wybranych, ut concludat sprawy, inferent ichm. pp. posłowie.

10. A że ministerium pieczętarzów ab exemplo wszystkich chrześciańskich państw jest z natury swéj sæculare i księstwo litewskie to prawo obserwuje, gdy królestwo polskie w początku stanowionych rządów i praw miało bardziéj obywatelów (rozszerzając granice państwa) ad militaria quam civilia usposobionych et ob hunc defectum capacitatis w świeckich ludziach przymuszone i z innych państw zaciągać i przybierać ad componendos et scribendos actus legis osoby duchowne na wiecach i innych różnych sądach, oddając im urzędy pisarzów i z téj przyczyny przybrała także do pieczęci jednego duchownego: więc cessante hac necessitate præsenti sæculo, gdy mamy zdolnych w świeckim ślacheckim stanie ludzi ad obeunda hæcce ministeria, starać się będą jjww. posłowie i upraszać jww. ichm. duchownych, aby dla tak sprawiedliwych przyczyn non impediant desideria civium Korony zjednoczenia się w téj okoliczności prawa z w. ks. litewskiém, aby żadnéj nie zostawało in unione tego księstwa z Koroną dystynkcyi, a tém samém poda się większa sposobnośc atencyi (po ułatwieniu się ab obsequio publico na tém ministerium, które ustawicznéj circa majestatem potrzebuje przytomności) zbawiennemu staraniu dyecezyi swéj.

12. Jjww. podskarbiowie i ich superintendenci aby się już odtąd nie na sejmie i nie na komisyach radomskich, ale coram commissariis z sejmu ex senatorio et equestri ordine deputatis i zaraz na sejmie ju-

ratis et solariatis corocznie in loco et termino designandis likwidowali, realitatem comportatorum regestrorum komprobowali i tę likwidacyą aby na następujący sejm cum expressione remanentiæ w skarbie komportowali, urgebunt jjww. posłowie.

13. Oficyalistowie skarbu jakoto: agenci, kontraregestranci, generalni rewizorowie, kasyery, którzy rzeczyp. conservantur pieniędzmi, a po województwach interesa prywatne jjww. podskarbich utrzymując, na sejmikach przyjaciół zakupują, posłów przyjaznych skarbowi lub pensyonarzów obierać starają się, jako patet z doświadczenia, że jedna komora dybowska kilkanaście tysięcy złotych pruskich wypłaca pensyi z skarbu koronnego: więc instabunt fortiter jjww. posłowie, aby ten szafunek pieniędzy rzeczyp. a bardzo na przynaglające inne ekspensa potrzebniejszych był zabroniony, præscribenda cum stricto rigore regula et determinatione osób do usługi skarbowéj potrzebnych.

14. Rachunki i pieniądze po zeszłych podskarbich u sukcesorów ich pozostałe jakoto: po Prebendowskim, po Ossolińskim, po Czapskim, po Sedlnickim, po Grabowskim że dotąd dla niedochodzących sejmów nie oddane, na przyszłym sejmie aby były odebrane, urgebunt jjww. pp. posłowie.

15. Stancye ex officio że są okazyą ruiny kamienic, więc zniosszy prawo, stancye sine solutione dla posłów, deputatów, determinujące w miastach ad publicos congressus wyznaczonych, jakoto w Warszawie jw. marszałek koronny, w innych sądowych ichm. pp. starostowie od stancyj wyznaczonych pensyą ad proportionem rezydencyi ustanowią i to postanowienie do grodu podadzą, inferent jjww. posłowie.

16. Dysydenci a religione christiana romana catholica jako są wielą konstytucyami et præcipue 1424 et 1717 ab omnibus muniis, dignitatibus et officiis oddaleni, aby na żadne królewszczyzny nie bywali privilegiati, wnosić będą jjww. posłowie, bo nie mając campum merendi, za co mają consumere panem bene merentium, a ztąd wynika, aby na żadnych usługach publicznych, to jest, na cłach przy żupach królewskich, superintendencyach, pocztach aby nie byli konserwowani, urgebunt jjww. posłowie.

17. Prawo tak wielą konstytucyami ogłoszone, a osobliwiéj 1632, 1648, 1668, 1674, 1733 erekcyi nowych zborów zabraniające, a od dysydentów, osobliwiéj obywatelów miasta Torunia zuchwale wzgardzone i znieważone, którzy zbór nowy w Toruniu, osobliwiéj abintra okazałością i obszernością katolickie kościoły przenoszące de novo wymurowali,

aby cum severiori apponendo rigore reassumatur, oraz i dekret asesorski aby był ad plenam in omnibus punctis satisfactionem przyprowadzony, ferventissime instabunt jjww. posłowie.

18. Wiadoma publico zuchwałość miasta Gdańska wielokrotnie wzgardą praw koronnych ponowiona popełnionymi ekscesami, wiolencyami tak na osobie jmp. Wilczewskiego naówczas deputata aktualnego trybunału koronnego, jako oraz na osobie jmp. Czapskiego starosty kneszyńskiego, tudzież formowaniem proprio arbitrio redukcyi monet mimo prawo i uniwersały jjww. podskarbich, ut coërceatur severa animadversione, instabunt jjww. posłowie.

19. Gruntując publicam całego kraju tranquillitatem, gdy z zakłócenia w województwach pruskich o indygenaty wielkie wypadły między dystyngwowanemi osobami kolizye i od niemałego czasu kosztowne nastąpiły procesa, więc instabunt jjww. posłowie, aby stany rzeczyp. napisaném prawem doskonałe téj okoliczności uczyniły objaśnienie.

20. Invaluit abusus osobliwiéj konstytucyi 1635 et 1638, że ichm. duchowni in contrarium wspomnionemu prawu ultra medietatem taxæ bonorum sumy na dobra stanu rycerskiego ledwie nie taxam bonorum przenoszące importują, a tém samém przyczynioną jeszcze ekspensą na reparacye dóbr impossibilem bonorum exemptionem procurant: więc executionem prawa tego cum apponendo rigore aby powrócona tylko suma była połowę taksy dóbr wynosząca z przepadkiem reszty in pœnam abusus téj konstytucyi, inferent ichm. pp. posłowie.

21. Plebei dobra królewskie, ziemskie i duchowne za kontraktami zastawnymi i arendownymi trzymający, gdy przeciwko wyraźnemu prawu osobliwiéj 1635, którego słowa: „aby w posesyi osób stanu rycerskiego dobra ziemskie zostawały“, aby odtąd similes tenutæ bonorum inhibeantur, starać się będą jjww. posłowie, a to z tych najwięcéj przyczyn, że gdy nietylko miejskiego urodzenia ludzie, ale nadto prościejszéj kondycyi sołtysi, chłopi, naostatek fex sordida gentis, Żydzi za kontraktami sobie od dziedziców dóbr ziemskich et a privilegiatis possessoribus dóbr królewskich danymi osiadają dominium puszczonych sobie włości, a tém samém cum discrimine religii et summo dissidentium scandalo, przeciwko wyraźnemu pod klątwą kościelnemu prawu Żydowi służyć muszą poddani pod władzą chrześcianie katolicy; dzieje się dotego wielka ztąd krzywda stanowi ślacheckiemu, że ci ludzie podlejszego urodzenia, żyjąc zwyczajem wychowaniu przyzwoitym, wyższe postępować zwykli arendy, a ślachta po miastach komorami siedząc,

dóbr przed nimi dostać niemogący i tym sposobem szczupłe swoje substancye na bruku consumentes, tracą wszystkie sposobności i dorobku substancyi i młodzi ślacheckiéj a dzieci swoich edukacyi, mając nad te wszystkie podlejsze stany w wolnéj rzeczyp. naturalny z urodzenia swego przywilej, że tych wszystkich dóbr jestestwa, rozporządzenia, wolności, swobody, krwią, pracą, radą i staraniem ich antecesorów stanowione; dzieje się przytém ztąd krzywda miastom, że bogatsi zebrane tamże w mieście per plebejos prowenta, wynosząc się na dóbr tenuty, causant miast ruinę i upadek.

22. Mając z niedawno przeszłego doświadczenia próbę, jak wiele szkody poniosła osobliwiéj prowincya wielkopolska, nietylko podczas bytności wojsk zagranicznych ale po wyjściu onych, że oderwani dezerterowie i inni zebrani hultaje dobra ślacheckie najeżdżali, kontrybucye pieniężne, zboża i inne prowianta z wielkiém uciemiężeniem kraju, zniszczeniem poddanych wybierali: więc starać się będą jjww. posłowie ad similitudinem konstytucyi 1654 i innych favore województw poznańskiego i kaliskiego i innych stanowionych, aby dla województw naszych zaszedł konsens stanów rzeczyp. dla uformowania landmilicyi domowéj ad providendam internam securitatem potrzebnéj.

23. A że województwa nasze kujawskie ukrzywdzone być się sądzą przez ustanowioną szczupłą liczbę posłów na sejm obieranych, mimo liczby powiatów tychże województw: więc instabunt jjww. posłowie ad proportionem siedmiu powiatów województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego, juncto et unito congressu, obrady wszystkie publiczne odprawujących, aby abhinc te województwa obierały posłów siedmiu.

24. Popisy wielą konstytucyami i już ostatnią 1736, tudzież generalnemi konfederacyami zalecone, a dotąd zaniedbane, osobliwiéj żeby w czasie środkującym między sejmem convocationis et electionis odprawione były i napotém po doszłéj szczęśliwie (daj Boże) futuri regnantis elekcyi i uspokojeniu rzeczyp. aby ad satisfactionem tot sanctis kontynuowane były, inferent jjww. posłowie.

25. Redukcya monety jak wielkie causavit zubożenie kraju, rzadki ktoby z znaczną swoją nie doświadczył szkodą i jako wszytkie przywiedzione w uniwersałach jjww. podskarbich konstytucye, probujące pozwolenia od stanów rzeczyp. tym jjww. podskarbiom danego, formować ex arbitrio onych redukcye dokładały, żeby tak je czynili, aby były ku pożytkowi nie ku szkodzie rzeczyp., tak dostatecznie próbować

się może, że gdy przeciwnie stało się, lżéjby daleko i z mniejszą było krzywdą, żeby kurencya extraneæ monetæ influentis in regnum cale zakazana była, a gdy tak łatwo nastąpić nie może srebrnéj i złotéj mennic otworzenie, aby propter internam populi commoditatem otworzona była mennica miedziana, a srebrna i złota adinterim przyjęta tego kraju sąsiedzkiego, która z doświadczenia nigdy w sobie fałszu żadnego nie ma: więc instabunt jjww. posłowie, aby się nie godziło odtąd czynić jjww. podskarbiom redukcyi, zostawując similis casus rezolucyą plenis ordinibus rzeczyp.

26. Jakie się dzieją liberæ voci præjudicia, że prawa o sejmach rugi po elekcyi marszałka determinowały, doświadczyła rzeczp. per tot inconvenientias, które się działy podczas przeszłych (osobliwiéj za panowania najj. Augusta trzeciego) sejmów, że po sejmiku zerwanym, gdy ichmośc. pretendenci funkcyj poselskich, tajemnie sprokurowawszy uniwersał i on w przekupionéj kancelaryi zataiwszy przed bracią, czasem o milę od miejsca pisali sobie instrukcyą i po takiéj w kilka osób zrobionéj skrytéj elekcyi w izbie poselskiéj zasiadali, arbitrów protestacye, procesa oponujących oświadczając się, że na rugach odpowiedzą, zelżywie czasem traktowali; nie można tedy pojąć hunc titulum passivitatis izby po zaczęciu sejmu pod starą laską, bo jeżeli poseł zrywający sejm i idący do manifestu czyni to sub titulo activitatis et liberi veto, jakże izba nie jest in activitate i za co arbiter circa legem item processu vel protestatione oponujący się nie ma activitatem eandem, co zrywający a illegaliter zasiadający, który gdyby innéj nie miał tamowania elekcyi marszałka racyi, to conscius sui facti, że zapewne na rugach z izby rugowany będzie, zatrzymuje dzień po dzień nowemi inwencyami projektów izbę, nasiedzi się dla większego umartwienia sobie się oponujących i nareszcie zerwie sejm: a przeto wnosić będą jjww. posłowie, aby od rugow pod starą laską sejm się zaczynał, a gdyby sam marszałek staréj laski był in controverso, niechby pierwszy ex turno zaczynał i komu oppositio promulgabitur, aby cale dotąd nie zasiadał, pókąd się non emundabit ab objectione na rugach, zostawując actionem cum adjungenda rigorosa pœnalitate cum objiciente et non probante.

27. Dzieje się ztąd nie mała præstolantibus justitiam krzywda, że w sądach kapturowych, które się dopiero na sejm coronationis skończą, nie godzi się spraw omnis generis sądzić: więc gdy nierychła będzie

koronacya, jak była za Jana III-go obranego 1674 a koronowanego 1676, tym co mają do roku na prowizyi pieniądze, a za nie mieć chcą posesyą, wielka wynika ztąd szkoda i zawód, a przeto correctionem illius legis urgebunt jjww. posłowie.

28. Korektury prawa inferent jjww. posłowie, aby ad procurandam exactam administrationem justitiæ postanowiła rzeczp., żeby grody sądziły omnia genera causarum, od tego sądu aby była do ziemstwa apelacya, z ziemstwa do trybunału; tam już kiedy pacyent per bina subsellia prowadząc sprawę, będzie miał czas procurandorum documentorum, żeby definitiva trybunału tak kończyła negotium, aby już odtąd nie godziło się żadnym sposobem wzruszać decisivum negotium; sumaryusz sprawy cum documentis sub nullitate, któregoby nie dołożył, aby in scripto na tydzień przed sądami do kancelaryi cum rationibus negotii a parte actorea na pierwszych grodzkich sądach, aby była dana dylacya ad proxima conscribendæ parti citatæ responsionis i na tydzień ante futura podane similiter do ksiąg cum rationibus na drugich sądach, iterum dilatio do trzecich parti actoreæ responsoriorum alias repliki, do czwartych responsoryow parti citatæ i na czwartych definitiva. Sądy grodzkie żeby się sądziły co sześć tygodni, a determinatione eorundem rachując, non tamen in arctiori tempore ad mentem constitutionis 1496, żeby się nie limitowały co do czasu, z tych sądów grodzkich admittatur appellatio do ziemskich, w ziemstwie już nie powinna concedi żadna dylacya etiam deliberationis judicii, sola tantum dilatio majoris et veræ infirmitatis juramento comprobanda et in solis causis personalitatem requirentibus, od sądu ziemskiego pozwolona ma być apelacya do trybunału, a tam gdy będą dissona dwóch jurysdykcyj dekreta, które judicatum non ad mentem legis et justitiæ cassato eodem ma być na sąd favorabiliter sądzący animadwersya cum pœnalitate, jeżeli zaś zgodnie z prawem staną dekreta jednostajnie w tych obydwóch jurysdykcyach, severissime skarana być ma strona pro evocatione, chyba żeby po tych dwóch dekretach noviter reperto documento wsparła negotium.

29. Ad noviter reperta documenta zaraz do trybunału czynić strona powinna, a gdy nihil evincet in contra prolatis decretis, severissime puniatur.

30. O preskrypcyach jako bardzo sprawiedliwie z wielu przyczyn i wielą konstytucyami stanowione prawo, tak ut reassumantur strictiori

observantia, jako oraz refusio litis expensarum in causa vexatoria, instabunt jjww. posłowie.

31. Deputaci aby byli solariati i żeby sine legali ratione et totius stubæ consensu żaden się nie absentował, inferent jjww. posłowie, a tych województwa z czopowego solariare powinny; że jednak trzeba dla jednego contribuere solarium przynajmniéj dziesięć tysięcy, więc które województwa szczupłe czopowe mają, a należałoby, aby na inne domowe ekspensa zostawiły sobie medietatem, ex altera dopiero medietate aby solarient deputatów, więc skarb koronny niechaj dolicza deputatom tych województw, którym czopowego medietas non sufficit, ad complendam designandam quantitatem.

32. Gdy tedy jjww. deputaci będą solariati, więc skrzynka sądowa zamknięta być ma, salvis in toto manentibus pœnalitatibus ad qualitatem delicti partis injuriatæ.

33. Przysięga powtórna jjww. deputatów zniesiona być powinna, bo kto się odważy brać korupcyą po pierwszéj przysiędze, odważy się i drugi raz przysiądz, a jeżeli etiam justa juramenta vitanda, toć ad manifestum perjurium złych przymuszać nie co innego jest, tylko ściągać na cały kraj karę Pana Boga i przykładu nie masz, żeby który deputat a condita lege 1726 nie przysiągł, bardzo wiele zaś jest pewnych wiadomości, że korupcye brano.

34. Potrzeba wynaleść sposób zabieżenia korupcyom sędziów trybunału, namienią i to jjww. posłowie, gdyby naprzykład były uformowane dwie izby jedna sądząca causas juris, druga causas facti; do zasiadania w tych izbach, gdy się schodzą jjww. sędziowie wszyscy razem i jmp. marszałek i jmość ks. prezydent do jednéj izby, aby brali losy jedną ręką pisane, do któréj izby ma który pójść z ichmościów sędziów, a tak trzebaby cały praevenire korupcyami trybunał, kiedy z każdego województwa będą deputaci, gdyby się sejmików deputackich zrywać nie godziło.

35. A że się z przyczyny dalekiego po dekreta posełania, osobliwiéj z powiatów i miejsc od Pietrkowa oddalonych i innych racyj zaprzykro zda concivibus województw, że ichmośc. urzędnicy ziemscy sieradzcy trzymają zawsze pióro trybunalskie, wypisując dekreta: więc inferent jjww. posłowie, aby przy regestrach każdego województwa zjeżdżał i siedział pisarz tego województwa ziemski, podsędek lub sędzia, vel in casu non existentiæ tych urzędników—grodzki; wnosić także będą

jjww. posłowie, aby ziemstwo, które assistet judicio tribunalicio, na ustęp wychodziło.

36. W sześciu tomach wszystkie generalnie sancita et actus rzeczyp. nasze zawartéj promiscue wielką litigantibus w szukaniu prawa przynoszą molestyą, gdy nietylko rezolucyą na przypadki i ekscesa sądom do rezolucyi podane, ale po większéj daleko części ordynacye statuum, informacye cum exteris, uniwersały poborowe, fundacye, donacye, sumy zaległe, nobilitacye, konstytucye już zniesione, poprawione lub doczesne w sobie complectuntur: a przeto inferent jjww. posłowie, aby do ułożenia quo ad solam juridicam wszelkich sądów resolutionem i zebrania tych tylko ad omnem casum konstytucyj, które robur, vigorem et executionem mieć powinny, determinowały status rzeczyp. lub z izby poselskiéj, lub kto się do tak chwalebnego oświadczy capax et idoneus dzieła.

37. Starać się będą jjww. posłowie, aby tak collegii Varsaviensis ad educandam juventutem suffragio od jjoo., jjww. benefaktorów collecto erecti, jako oraz fundacyą radziejowską post decessum jmci ks. Zygmunta Ruszkowskiego kanonika płockiego, proboszcza radziejowskiego ad instantiam concivium palatinatuum Cujaviæ de consensu loci ordinarii naówczas Krzysztofa Szembeka biskupa kujawskiego et totius capituli Vladislaviensis wprowadzoną, privilegio serenissimi Augusti tertii cum cessione de jure patronatus stwierdzoną, tudzież fundacyą wielebnych oo. Karmelitów Bosych w Zakrzewie przez jw. Stanisława Sokołowskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego z przyłączoną wsią Gęsinem dla sustentacyi tychże oo. status reip. aprobowały.

38. Miasto Bydgoszcz zaskarża się, że przeniesieniem żup z miasta na wójtostwo znaczny w propinacyach ma deces, a ztąd ukrzywdzenie niemałe i ujęcie prowentu czopowego województw naszych wypływa: więc jjww. posłowie conferent w téj okoliczności z jw. podskarbim koronnym, jeżeli potrzeba będzie, wnosić w izbie poselskiéj opatrzenie nadgrodzenia téj krzywdy mogą.

39. Wielą konstytucyami ustanowiona jest płaca od soli suchedniowéj na województwa wyznaczonéj, to jest, od beczki jednéj grzywna jedna; więc jjww. posłowie conferent z jw. podskarbim koronnym jako żupnikiem ruskim, z jakiéj przyczyny wyższa quantitas od ziemianów województw naszych prætenditur. Ciż jjww. posłowie skuteczném staraniem concurrere raczą do tego, aby soli tak krakowskiéj jako

i samborskiéj justum pretium było postanowione i żeby przedawanie onéj, tak jako się dotychczas praktykuje, z nieznośną universi populi krzywdą coraz ad majus pretium nie było wyciągane.

40. Miara beczek solnych, to jest, liczba garcy aby była napisaném prawem specifice wyrażona i oznaczona, wnosić będą jjww. posłowie.

41. Zachęcając do podobnéj dla rzeczyp. uczynności, jakie oświadczyli jjoo. Stanisław Jabłonowski kasztelan krakowski, hetman w. koronny i Andrzéj Trzebicki biskup krakowski: więc aby sumy podczas wojen tureckich w gwałtownych potrzebach na zapłacenie wojsku koronnemu, erygowanie okopów ś-téj Trójcy, konserwacyą piechoty w Kamieńcu Podolskim łożone, wielą konstytucyami przyznane i do zapłacenia asekurowane, były sukcesorom tychże oddane, urgebunt jjww. posłowie.

42. Lubo qualitates i sposobność ad publicum obsequium upatrzone od obierających w województwach ziemianów dystyngwuje i oznacza osoby jjww. posłów z województw, ziem i powiatów na sejmie uproszone i delegowane, przecież żeby in confluxu multitudinis arbitrów nawet i extraneorum na akt publiczny sejmów zjeżdżających się, dla należącego poszanowania poznawani byli: doskonaléj zdałoby się, aby ciż jjww. posłowie mieli pozwolenie rzeczyp. nosić dystynktorya podczas samych sejmów z wyrażeniem na nich herbu województwa swego. Te tedy punkta wyżéj wypisanéj instrukcyi jako do sprawowania, wnoszenia i utrzymywania jjww. posłom zalecamy, tak oraz dajemy moc, aby probata activitate to wszystko czynić starali się, cokolwiek pro emolumento publico, oraz dla pożytku województw naszych zdać im się będzie potrzebnego.

Antoni z Głogowy Kossowski marszałek konfederacyi województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego g. w. k., mp. (L. S.).

54.

1764. *Februarius, 7.* *Radziej. grodzka Relation. 24 f. 286.*

380. [Laudum cum manifestatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta pridie festi sanctae Apoloniae virginis (Februarius, 8), anno Domini 1764. — Obtulit generosus Thomas Jaroszewski.

My urzędnicy i obywatele brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw znajdujący się na przedkonwokacyjnym sejmiku, który ze szczeréj i wyraźnéj jjww. ichm. pp. Zamojskiego wojewody inowrocławskiego i Kossowskiego generała wojsk koronnych kooperacyi dwojako skonfederowany został, kiedy wzamiast z pirwszéj jw. jmp. Zamojski wojewoda inowrocławski w tych województwach bytności, mimo zjednoczenia afektów ziemianów wspomnionych województw, z dwojakiéj do tego przyczyny, pierwszéj, że lubo senator województwa inowrocławskiego żadną w tychże województwach nie szczyci się posesyą, innéj starania się w zabraniu w województwach tychże senatorskiéj wagi, a przeto łaskawe serc obywatelów województw naszych dla siebie złączenie, a najwięcéj w tak gwałtownéj dobra publicznego okurencyi teraźniejszego interregnum potrzebie naradzenia, w jedności serc braterskich, miłości, w jednomyślném wszego stanu około województw naszych staraniu się, w ułożeniu dobra tego wewnętrznego jednostajném, w prawdziwém jedności zdaniu nierozerwane w wszystkich nas trwać i tkwić powinno rozumienie; atoli z niesłychanéj w tychże województwach praktyki przerzeczony jjww. ichm. pp. Zamojski wojewoda inowrocławski i generał industryą swoję końcem województwom w ustawie dobra publicznego nieżyczliwości, a tém bardziéj w większe z osób swoich prowadzeniu kolizye, zatém i niemałe wszczynania między bracią niesnaski [1]) i zgromadziwszy na miejsce sejmikowania z cudzych województw wiele pensyonowanych osób i wiele służących, a co większa ludzi wojskowych i niemało wojska nadwornego w różnych rodzajów broń przybranego, manifestujący się manifestanci niżéj na podpisach wyrażeni wraz z pirwszym województw naszych senatorem jw. jmp.

[1]) Brak słowa. W ogóle redakcya tego laudum ciężka i zawiła.

wojewodą brzeskim kujawskim w asystencyi wielu innych senatorów w miejsce sejmików kościoła farnego radziejowskiego, z innymi także wielu ziemianami i urzędnikami przybywszy, a jjww. ichm. pp. Zamojskiego i Kossowskiego z swoją dywizyą powitawszy, tak natychmiast bez żadnéj przyczyny jakoby niby z industryi sobie wydanego hasła do szabel w miejscu prawem boskiém i ludzkiém zakazaném, świątnicy ofiar boskich z całym swoim związkiem z irewerencyą porwali się i wkrótce potém na cmentarz tegoż kościoła wyniosłszy się, gdzie na różne z strony manifestujących się i innych ziemianów, których imieniem uskarżają się, perswazye i pociągania do jedności zapraszania i remonstrancye dalszych wynikających nieszczęśliwości, przerzeczony jw. jmp. Zamojski wojewoda inowrocławski jedną plantą z jw. jmp. Kossowskim rządzący się, niezważający, niesłychanie w województwach kujawskich dwoić partye w części pod procesem zostający na cmentarzu drugi sejmik zagajać i w tém swojém zjednoczeniu jmp. generała za marszałka podać i tak nieszczęśliwie województwa te o ustaw rzeczyp. polskiéj w sejmikowaniu a ile teraźniejszych podobnych obrad spokojne w jednostajném zostający przedsięwzięciu z gruntu wzruszyć: niedosyć na tém, ale na limitowanéj na dzisiejszéj sesyi różne osoby do dania ziemianom okazyi, a na wzgardę wolności ślacheckiéj i wolnego i bezpiecznego prawem ucalonego sejmom i sejmikom naradzenia ugruntowanego nadwornych ludzi z odwiedzioną w paradzie strzelbą, jakoż i w rzeczy saméj w szeregach ustanowieni przez niemały czas trwali, dysponować ważyli się: przeto manifestanci, widząc oczywiste wzruszenie spokojności województw naszych, która dotychczas w jednostajnéj zostawała u nas pieczołowitości, o któréj i w przyszłym czasie zupełną pokładamy ufność, naśladując więc staropolską przodków swoich cnotę, jednostajnie życzemy województwom naszym nietylko obowiązaną wiernością i miłością, ale samego dobra publicznego uszczęśliwienia bez żadnéj przeciwności, żyć i dozgonnie trwać obligujemy się, dla których ucalenia wewnętrznego pokoju, a zabieżenia dalszym napotém inkonweniencyom o nieważność téj rekonfederacyi, prócz jw. jmp. wojewodę inowrocławskiego w województwach naszych przeciwko konstytucyi anni 1613 imposesyonata i pod kondemnatami zostającego, tudzież o nieważność w téjże konfederacyi jwp. marszałka sędziów kapturowych i posłów, nieprzystojnie niemałą wojska nadwornego gromadą w związku partykularnie mimo prawa w absolutności obranych manifestują się, konfederacyą zaś z prawem na miejscu przyzwoitém w kościele farnym

radziejowskim przez jw. jmp. wojewodę brzeksiego uchwaloną i z niéj posłami i sędziami obranych sobie życzliwemi chęciami powtarzając, manifestu tego ułożeniem ucalają salvis salvandis. — Actum et datum in Radziejow na sejmiku przedkonwokacyjnym dnia 7 miesiąca lutego 1764 roku.

Antoni Wolski p. b. kujawski, mp., Kazimierz Rybiński, Teodor Wysocki sędzia grodzki kruświcki, mp., Józef z Lubieńca Niemojewski, mp., Antoni z Lubieńca Niemojewski, mp., Jan Gzowski, mp., Józef Rudnicki, mp., Józef Rudnicki, mp., Karol Odechoski, c. k. i., Karol Bogusławski, Józef Karłowski miecznik ziemi dobrzyńskiéj, mp., Andreas Kobelski, Andrzéj Tomicki, mp., W. B. Rudnicki, mp., Franciszek Rudnicki, mp., Kazimierz Rudnicki, mp., Józef Koszkowski, mp., Kajetan Umiński, s. k. i., Rafał Jaroszewski, mp., S. Złotnicki, T. Radoliński, Ignacy Wolski, Sebastyan Dzierżawski, Józef Dzierżawski, Jan Troszczyński, Stanisław Tarkoski, Marcin Chorzeski, Maciéj Guraczeński, Karol Białeński, Jakób Umiński, Wawrzeniec Płaczkowski, Suski Wojciech , Jakób Dąmbrowski, Józef Mazowiecki, Mikołaj Wiśnieski, Kacper Morzycki, Żydow Aleksander, Jan Seredynowicz, Stanisław Poradoski, Izydor Poradowski, Franciszek Myszkowski, Franciszek Olszański, Stanisław Żuchowski, Mikołaj Pniewski, Wincenty Gorecki, r. t. Józef Jazwiński, r. t. Józef Liszewski, Józef Swięcicki, Jan Rakowski, Roch Trzaskowski, mp., Augustyn Swięcicki, Jan Targoński, mp., Walenty Swięcicki ręką trzymaną, Antoni Gradomski ręką trzymaną, Wojciech Zrzelski, Teodor Zrzelski, Michał Janicki, mp., Jan Radwański, Łukasz Guroski, Józef Zagajewski, Mateusz Rudnicki, mp., Tomasz Rojeski, mp., Floryan .... roski, Jan Sługostocki, Antoni Dzierżawski, Jan Wesołowski, Szymon Dzierżawski, Jan Krechowiecki, Michał Malanoski, Józef Wolski, mp., Wojciech Świniarski, Marcin Dambrowski, Mikołaj Gałecki, Jan Pabianowski, Aleksander Pabianowski, Maciéj Chodkowski piórem trzymaném, Andrzéj Łuszczewski piórem trzymaném, Kazimierz Kaczkowski, Antoni Sielski piórem trzymaném, Szymon Slaski piórem trzymaném, Adam Zembruski, Antoni Łykowski, Bartłomiéj Sulkowski k. z. b., Tomasz Jaroszewski, Michał Wiśnieski, mp., Ludwik Rudnicki, Jan Jaroszewski piórem trzymaném, Maciéj Ostrowski piórem trzymaném, Adam Biesiekierski p. trz., Marcin Sulkowski p. t., Jan Sulkowski p. t., Józef Obarzankowski p. t., Wacław Makoliński p. t., Kazimierz Zawadzki p. t., Antoni Madaliński p. t., Walenty Zabłocki p. t., Bonawentura Pińs-

ski p. t., Sebastyan Dzierżawski p. t., Józef Dzierżawski p. t., Roch Dzierżawski p. t., Hipolit Dzierżawski p. t., Wojciech Przyłuski, Franciszek Czaplicki, Jakób Łęski, Stanisław Umiński, Andrzéj Zabiński, Józef Dwojakowski, Józef Radoszewski, Antoni Karczewski, Jan Gojski, Onufry Charczewski, mp., Andrzéj Brzezicki, Maciéj Łykowski, Ignacy Radomiński p. t., Antoni Gradomski p. t., Wawrzeniec Płaczkowski p. t., Stefan Mierzejewski p. t., Franciszek Szachnowski p. t., Ignacy Mierzejewski p. t., Ignacy Wyżycki p. t., Marcyan Ogorzelewski p. t., Jan Dobek p. t., Jan Szynkiewicz p. t., Benedykt Rudnicki, Antoni Golecki, Michał Zabłocki, mp., Chryzostom Piotrowski p. t., Andrzéj Skrzynecki p. t., Szymon Zawadzki p. t., Maciéj Ziemiencki, Jakób Turski, Adam Nieszewski, Franciszek Żakowski, mp., Stanisław Kaczanowski p. t., Majcher Kaczanowski p. t., Izydor Poradowski p. t., Maciéj Poradowski p. t., Franciszek Kornatowski p. t., Piotr Żakowski, mp., Antoni Makoliński, Wojciech Swiątkiewicz p. t., Marcin Zagajewski p. t., Tomasz Górecki, p. t., Walenty Wolski, Michał Dąbrowski, Jędrzéj Janowski, Michał Swiątkowski Stanisław Demoński p. t., Wojciech Grochowski p. t., Onufry Rudnicki, Michał Gajewski p. t., Michał Mierzejewski p. t., Wojciech Mierzejewskiego p. t., Jan Płotnicki p. t., Stefan Górecki, Łukasz Górecki, Wincenty Górecki, Wojciech Jaranoski, Wojciech Dąbrowski, Józef Stryjewski, Szymon Popławski, Piotr Sulkowski, Kazimierz Wałdowski, Andrzéj Kłobudzki p. t., Maciéj Kłobuchowski p. t., Stefan Stępowski, Marcin Janowski, Stanisław Zdżenicki p. t., Ludwik Zarémba, Jan Zdzenicki, Tomasz Witowski p. t., Szymon Stodulski, Antoni Leski, Benedykt Chojecki p. t., Ludwik Rudnicki, mp., Franciszek Rudnicki, Antoni Rudnicki, mp., Ignacy Rudnicki, Antoni Janowski, Jan Nieszczewski, p. t., Teodor Rybiński, mp., Józef Kosiński p. t., Antoni Sokołowski, Bartłomiéj Biernacki p. t., Wojciech Łykowski p. t., Maciéj Krzymowski p. t., Aleksander Pabianowski p. t., Józef Dąmbrowski, Kacper Rakowski, Józef Grzywiński, p. t., Walenty Stępczyński p. t., Ludwik Gajewski p. t., Antoni Szachnoski, Jan Zembrzuski p. t., Piotr Gajeski p. t., Antoni Kuroski p. t., Felicyan Jarzyński p. t., Waleryan Suchorski p. t., Maciéj Płotnicki p. t., Wojciech Szachnoski, p. t., Antoni Czapowski, Seweryn Rudnicki, Karol Rudnicki, mp., Kazimierz Rudnicki, Andrzéj Rudnicki, Jan Groszkowski, p. t., Józef Groszkowski p. t., Jakób Moraczewski p. t., Stanisław Bilski.

55.

1764. *Julius*, 23. *Radziej. grodzka Recognition. 19 f. 332.*

381. [Laudum palatinatuum Brestensis Cujaviæ et Junivladislaviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sub interregno feria quinta ipso die festi sanctissimae Virginis Mariae angelorum (Augustus, 2), anno Domini 1764. — Obtulit generosus Josephus Gawłowski.

My rady duchowne i świeckie brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo na dzień 23 lipca w roku teraźniejszym 1764 na miejsce obradom publicznym przyzwoite, zdawna wyznaczone do Radziejowa za uniwersałem jo. księcia jmci prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego et ex sancito sejmu convocationis zjechawszy się, taki czyniemy obrad naszych porządek i ustanowienie. Ponieważ tenże sejm convocationis ad liberam optionem dał wszystkim województwom viritim albo per delegatos na przyszłą, daj Boże szczęśliwie, elekcyą najj. kr. jmci polskiego stawić się, więc accedente mutuo consensu obudwóch województw concivium, aby per delegatos stawić się in campo electorali: tedy takim sposobem determinujemy i obraliśmy delegatos jakoto: ww. jmp. Teodora Moszczeńskiego brzeskiego kujawskiego, jmp. Józefa Mielżyńskiego radziejowskiego starostów, jmp. Przyłubskiego sędziego brzeskiego kujawskiego, jmp. Dyzmę Trzebickiego stolnika inowłocławskiego, jmp. Jana Wolskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, jmp. Jana Biesiekierskiego podczaszego bydgoskiego, jmp. Mikołaja Zaleskiego podsędka inowłocławskiego, jmp. Michał Słubickiego łowczego brzeskiego kujawskiego, jmp. Jaraczewskiego starostę soleckiego, jmp. Mikołaja Wodzyńskiego miecznika brzeskiego kujawskiego, jmp. Józefa Słubickiego skarbnika kowalskiego, jmp. Rafała Wodzyńskiego sędziego przedeckiego, jmp. Pogonowskiego pisarza grodzkiego brzeskiego kujawskiego, jmp. Stefana Wolskiego komornika granicznego brzeskiego kujawskiego, ichm. pp. Józefa, Leona, Piotra Gąsiorowskich kasztelaniców bydgoskich, jmp. Wacława Dzięcielskiego, jmp. Andrzeja Dobieckiego, ichm. pp. Karola, Franciszka Rudnickich, jmp. Jakóba

Prusinowskiego, jmp. Korytowskiego z województwa brzeskiego kujawskiego; ww. ichm. pp. Ludwika Dambskiego inowłocławskiego, Jana Dambskiego kłodawskiego starostów, jmp. Andrzeja Cieńskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, jmp. Niewieścińskiego stolnika bydgoskiego, jmp. Ignacego Trzcińskiego podczaszego inowłocławskiego, jmp. Ignacego Wodzyńskiego podczaszego kruświckiego, jmp. Stanisława Dambskiego cześnika brzeskiego kujawskiego, jmp. Antoniego Mierosławskiego łowczego kruświckiego, jmp. Antoniego Mierosławskiego starostę kleckiego, jmp. Mierzyńskiego miecznika kowalskiego, jmp. Wincentego Modlińskiego żupnika kujawskiego, jmp. Kazimierza Zakrzewskiego sędziego grodzkiego radziejowskiego, jmp. Józefa Wolskiego podczaszego żytomirskiego, ichm. pp. Józefa, Teodora Sokołowskich podczaszyców kruświckich, jmp. Bartłomieja Kraszewskiego, jmp. Trzebuchowskiego chorążyca inowłocławskiego, jmp. Aleksandra Boruckiego podczaszyca kruświckiego, jmp. Józefa Mniewskiego, jmp. Józefa Czapskiego z województwa inowłocławskiego; oprócz wyżéj wyrażonych delegatów, ktokolwiek ex inclita nobilitate chce zażyć swojéj prerogatywy ad eligendum futurum regem, præsenti laudo warujemy, że każdemu ex concivibus jako electori populo wolno jechać. A gdy zaś urgent wszyscy concives tego, ażeby na teraźniejszém miejscu obrad naszych zaraz delegować triplicatum numerum ww. ichm. pp. posłów, to jest, dwunastu do okopów in ordine suffragiorum marszałka electionis: tedy obraliśmy z tych samych ichm. delegatów ww. jmp. Teodora Moszczeńskiego brzeskiego kujawskiego, jmp. Józefa Mielżyńskiego radziejowskiego starostów, jmp. Wacława Przyłubskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, jmp. Jana Biesiekierskiego podczaszego bydgoskiego, jmp. Wincentego Modlińskiego żupnika kujawskiego, jmp. Józefa Słubickiego skarbnika kowalskiego z województwa brzeskiego kujawskiego, a z województwa inowłocławskiego ww. jmp. Mikołaja Wodzyńskiego miecznika brzeskiego kujawskiego, jmp. Michała Mierzyńskiego miecznika kowalskiego, jmp. Jana Dambskiego kłodawskiego, jmp. Jaraczewskiego soleckiego starostów, jmp. Antoniego Mierosławskiego starostę kleckiego, jmp. Piotra Gąsiorowskiego kasztelanica bydgoskiego. Województwa nasze zważając tak wielkie starania i prace w teraźniejszych konturach jo. księcia jmci prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego, przez delegowanych posłów ww. ichm. pp. Józefa Sokołowskiego podczaszego kruświckiego z województw brzeskiego i Ignacego Kossowskiego z województwa inowłocławskiego pro

dexterrimo moderamine w rządach państwa tego, imieniem województw powinne uczynią podziękowanie, do czego osobną miéć będą instrukcyą przez jw. jmp. marszałka konfederacyi podpisaną.

Zapatrując się na wielkie zabiegi wewnętrzny pokój utrzymujące kraju całego jo. księcia jmci Czartoryskiego wojewody ruskiego, marszałka skonfederowanych stanów rzeczyp. i regimentarza generalnego wojsk koronnych, na podziękowanie pro sollicitis curis naznaczamy dwóch posłów w. jmp. Andrzeja Cieńskiego stolnika brzeskiego kujawskiego z województwa brzeskiego, w. jmp. Stanisława Dambskiego cześnika brzeskiego kujawskiego z województwa inowłocławskiego, którzy eo nomine odbiorą instrukcyą od jw. jmp. marszałka województw naszych podpisaną. — Ażeby czopowe województw naszych in dispersionem nie szło, które po miastach, miasteczkach aresztowane było, że zaś temu aresztowi interstitium czasu wychodzi: więc powtórzyć te areszta permittimus i uniwersałem do miast wydanym zakazać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy, a oraz in necessitates præsentis interregni niektóre umówione pozwalamy wydać asygnacye. Jakoż już od lat kilku ichm. ks. Paulini konwentu brdowskiego geminatas preces do województw naszych czynią, aby Swiętosławice królewszczyzna za konsensem w. jmp. Skarbka starosty tuszyńskiego téj królewszczyzny posesora przez stany rzeczyp. do tegoż konwentu mogła być inkorporowona, ww. ichm. pp. posłowie do okopów delegowani na przyszłym sejmie starać się będą.— Ponieważ laudo anni 1683, konstytucyą sejmu anni 1685, a oraz recenter przeszłego sejmu convocationis approbato przykrzyły się sobie i postanowiły województwa nasze pluralitate votorum obieranie posłów i innych per electionem stanowionych urzędników: więc ponawiając te województw naszych i rzeczyp. ustawy, zgadzamy się wszyscy i postanawiamy, aby wszystkie sejmiki i elekcye tak marszałka sejmikowego jako i asesorów i innych per electionem stawających urzędników i kandydatów pluralitate votorum ekspedyowane były. Obligujemy ichm. pp. deputatów, aby na przyszłym sejmie electionis pro majore robore et firmitate approbationem præsentis laudi dopraszali się. Sposób colligendorum suffragiorum przez sejm convocationis województwom pozwolony, że dla krótkości czasu na tym sejmiku ustanowiony być nie może, do przyszłego odkładamy.

A kiedy przez stany rzeczyp. ad libera arbitria ziemianów zalecono jest sancito sejmu convocationis czyli viritim, lub per delegatos na przyszłą najj. pana stawić się elekcyą, wzięliśmy przed

siebie, w tak szczupłym do wybrania się czasie prędszą sposobność zważając, per delegatos comparere in campo electorali. Więc żeby ichmośc. delegowani nie mieli ruborem i województwa nasze opprobrium, gdyby w szczupłéj liczbie stawili się do nominacyi najj. pana in conspectu totius reip, ile kiedy z innych województw (jako nam ex relatis innotuit) jedni viritim, inni per delegatos z liczną wypraw i nadwornych ludzi stawić się in hoc solenni actu gotują asystencyą: obligujemy per amorem sławy własnego kraju, w którym vivimus et alimur honore i imienia obywatelskiego tych naszych województw kujawskich wszystkich jjww. ichmośc. braci naszych, a osobliwie nieprzytomnych, aby glorioso exemplo jjww. ichmościów znajdujących się na dzisiejszym sejmiku ochotnie et spontanee jedni po kilkunastu, drudzy po kilku ad proportionem possibilitatis wkrótce stawić przyrzekających pocztowych pod komendę obranych teraz oficerów, to jest, w. jmp. Józefa Wolskiego podczaszego żytomirskiego, rotmistrza, jmp. Bartłomieja Kraszewskiego porucznika, jmp. Konstantego Rościszewskiego chorążego jako najprędzéj podług taryfy circa actum præsentem ułożonéj oddawali; tym zaś ichm. komendantom in recompensam pracy naznaczamy z czopowego jmp. rotmistrzowi złp. 1,000, jmp. porucznikowi złp. 800, jmp. chorążemu złp. 600, na które pensye jw. jmp. marszałek konfederacyi naszéj wyda asygnacye. A tych pocztów ma być taki mondur: żupan niebieski, katanka popielata z niebieskiemi wyłogami, u czapki wierzch niebieski, baran czarny, mituk na kulbakę niebieski z popielatemi listwami, karabin krótki, para pistoletów, ładownica, flintpas.

Z miast zaś województw naszych i dóbr duchownych według taryfy dostawione być mają poczty sub rigore expeditionis bellicæ in foro proprii districtus, in casu contraventionis extendendo, ad instantiam cujusvis concivis sub executione militari przez ichm. oficerów wyżéj wyrażonych ad renitentes mitenda. Lenung na suficencyą pocztu jednego na tydzień złotych trzy, na konia przy trawie na tydzień złp. trzy, a ten ma być wydany na tygodni ośm, który do rąk ichm. pp. komendantów, którego z nich każdy z ichmośc. ziemianów sobie podoba, to jest, któremu swego pocztu odda w opiekę, tenże lenung oddawać mogą.

Antoni z Głogowy Kossowski generał wojsk koronnych, marszałek konfederacyi województw kujawskich.

56.

1764. *October*, 31. *Radziej. grodzka Recognition. 19 f. 364.*

382. [Laudum electionis magn. nuntiorum, deputatorum ante coronationem sancitum.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia ante festum sancti Martini pontificis et confessoris proxima (November, 6), anno Domini 1764. Obtulit generosus Antonius Sławkowski.

My rady dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na sejmiki antecoronationis, poselski, deputacki i gospodarski sancito sejmu electionis naznaczone i uniwersałem jo. księcia jm. Władysława z Łubny Łubińskiego arcybiskupa gnieźnińskiego, prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego ogłoszone, na miejsce sejmikom naszym zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. Invocata ope Spiritus sancti, aby nam w braterskiéj zgodzie i jedności sejmiki te odprawić pozwolił, po zaczętym i zagajonym usty jw. jmp. Antoniego z Głogowy Kossowskiego generała infanteryi wojska koronnego, Orła Białego kawalera, marszałka konfederacyi województw naszych sejmiku, gdy dobry porządek jest zawsze duszą i fundamentem wszelkich spraw i czynności: na tośmy pierwsze myśli i radzenia nasze obrócili, aby stosując się do prawa anni 1685 pluralitatem na wszelkich sejmikach nam przepisującego, oraz do świeżéj ustawy sejmu convocationis roku teraźniejszego et laudi anterioris sejmiku naszego ante electionis, którym przyrzekliśmy sobie sposób sejmikowania pluralitate na teraźniejszym sejmiku ułożyć, żebyśmy zgodne i niezawodne tychże sejmików postanowili i opisali odprawienie, jakoż præsenti laudo za powszechną wszystkich nas licznie na teraźniejszy sejmik zgromadzonych zgodą tak uchwalamy, postanawiamy i nazawsze observandum mieć chcemy i sobie przyrzekamy.

A najprzód ponieważ województwa nasze z siedmiu grodowych componuntur powiatów, więc aby o pierszeństwie między tymiż powiatami szkodliwa zgodzie braterskiéj i spokojność sejmików mięszająca nie wynikała sprzeczka, przychylając się do dawnych zwyczajów laudis et actibus publicis opisanych, takowy opisujemy powiatów porządek, to jest: powiat brzeski kujawski, kowalski, przedecki, radziejowski

kruświcki, inowrocławski i bydgoski et hoc ordine colligenda na sejmikach wszystkich suffragia mieć chcemy. Żeby zaś ad danda suffragia nikt się cisnąć nie śmiał, tylko ten, kto paritate juris et status jest zaszczyconym i nam znajomym: będzie należało do ichm. pp. ziemskich i grodzkich każdego powiatu oficyalistów, lub in absentia ich do pierwszego in ordine, który zjedzie na sejmik tego powiatu urzędnika (co się ma rozumieć i o ichm. pp. burgrabich i regentach grodzkich, którzy in spatio ćwierci roku sub amissione regencyi każdy przed swoim starostą lub urzędnikiem grodzkim przysiądz powinni super fidelem actorum conservationem et recognitionum susceptionem i oraz, że nikomu naprzykrzać się nie będą wymaganiem większéj nad opisanie prawa od suscepty i ekstradycyi solucyi) w niebytności innych urzędników spisać przed każdym zaczynać się mającym sejmikiem wszystkich ichmościów na sejmik zgromadzonych swego powiatu obywatelów posesye swoje mających, nie oddalając jednak od spisania et ab activitate braci naszych w województwach tych urodzonych, chociażby ich calamitas temporum do straty substancyi przyprowadziwszy, sine possessione zostawiła et solo tylko terrigenatus nominis et consanguinitatis titulo gaudentes uczyniła.

Takowy tedy colligendorum votorum na sejmikach ułożywszy sposób i zachowanie onego pro perpetua lege sobie przyrzekszy: niemniéj i to przyrzekamy dla powagi i porządku w sejmikowaniu naszém, że przy zagajeniu sejmiku gdy jjww. ichm. pp. senatorowie i urzędnicy, tak jako komu ex ordine lege præscripto zasieść w kole przyjdzie i każdemu z braci naszych na swojem miejscu usieść, czyli stanąć według upodobania każdemu przyjdzie, non decebit nikogo we środek koła sejmikowego wchodzić, w zaczęte głosy bądźto senatorskie, bądź urzędników, bądź kogożkolwiek z braci naszych wpadać i one przerywać, ale każdego głosu, komu będzie od marszałka dany, z należytą modestyą i poszanowaniem równości braterskiéj słuchać, żadnych tumultów prawem na sejmikach zakazanych nie wszczynając, ani prywatnych do obrady publicznéj nienależących i spokojność sejmikową mięszających jeden do drugiego non exprobrando urazów i pretensyi. Uprosiliśmy zatém ichm. pp. urzędników wyżéj wyrażonych, aby wypełniając præsenti laudo opisane sejmikowania naszego postanowienie et colligendorum votorum ułożenie, do spisania, ut præmissum est, w każdym powiecie ichm. braci naszych na tym sejmiku przytomnych aby cedere raczyli i takowe spisanie do koła naszego na jutrzejszą przynieśli sesyą,

a dzisiejszą aby jmp. marszałek koła naszego in crastinum solwował. Na powtórnéj tedy sesyi obraliśmy do jmp. marszałka koła naszego przydanych z każdego powiatu po dwóch asesorów, a po wykonanéj przez nich super realem votorum et laudi connotationem przysiędze, przystąpieliśmy do obrania najprzód jjww. ichm. pp. posłów i obraliśmy pluralitate votorum z województwa brzeskiego jjww. ichm. pp. Antoniego z Głogowy Kossowskiego generała infanteryi wojsk koronnych, marszałka konfederacyi województw naszych i sejmiku teraźniejszego i Józefa Korsbok Łąckiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego, a z inowrocławskiego jjww. ichm. pp. Antoniego Wolskiego podkomorzego inowrocławskiego i Wincentego Modlińskiego żupnika województw naszych i marszałka sądów kapturowych województwa brzeskiego kujawskiego, którym według umówionych w kole naszém punktów instrukcyą ułożoną z podpisem swoim jw. jmp. marszałek koła naszego ad acta grodu radziejowskiego podać zleci.

A lubo w téj instrukcyi będą mieli jww. ichm. pp. posłowie na sejm coronationis od nas obrani pierwszy punkt oświadczyć najj. królowi jegomości obranemu i ukoronowanemu jako całego narodu powszechną tak i województw naszych radość, że opatrzność boska nad królestwem polskiém na tronie tegoż najj. p. Stanisława Augusta posadzić raczyła, chcąc jednak tém prędsze temuż najj. panu oświadczyć od województw naszych z téj szczęśliwości ukontentowanie: obraliśmy posłów z województwa brzeskiego jmp. Andrzeja z Cieni Cieńskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, a z inowrocławskiego w. jmp. Rafała Wodzińskiego cześnika kowalskiego, sędziego grodzkiego przedeckiego, którzy według napisanéj przez jw. jmp. marszałka instrukcyi zaraz post solennem najj. pana coronationis actum, niżli przyjdzie jjww. ichm. pp. posłom na sejm coronationis obranym z stanami rzeczyp. ogłosić naszę z teraźniejszego panowania radość i szczęśliwość, suplikować będą u najj. pana o audyencyą i imieniem województw naszych tę powszechną radość i powinną jako panu i królowi naszemu wierność oświadczą.

Po zakończonym takowym sposobem sejmiku electionis posłów na sejm coronationis i do najj. kr. jm., p. n. m., stosując się do prawa na sejmie electionis o obieraniu deputatów postanowionego i ustawy sejmu convocationis ułożonym (jako się wyżéj opisało) sejmikowania naszego porządkiem: przystąpieliśmy nazajutrz pod dyrekcyą tegoż jw. jmp. marszałka koła naszego do obrania ichm. pp. deputatów na trybunał koronny i obraliśmy według prawa pluralitate votorum z województwa

brzeskiego w. jmp. Michała Mierzyńskiego miecznika kowalskiego, a z województwa inowrocławskiego w. jmp. Antoniego Karnkowskiego kasztelanica wyszogrodzkiego i w przytomności nas wszystkich ciż jww. ichm. obrani deputaci wykonali przysięgę temi słowy: „Ego juro, quod juste secundum Deum, jus scriptum et æquitatem partium controversias judicabo recognitionesque suscipiam, divitis et pauperis, amici et inimici, civis et peregrini discrimine sublato et neque favorem, neque odium neque præmium neque pœnas mihi propositas curabo, sed in judicando solum Deum et jus scriptum, æquitatem, partium controversias et recognitiones in hisque omnibus conscientiæ meæ judicium sequar et audiam aliaque negotia mihi incumbentia fideliter et pro posse meo faciam, praktykowania, żadnych kauz z nikim czynić nie będę, ani rady dawać, ani podarków brać, jako wota na tym sejmiku na mnie dawane, ani przezemnie, ani przez kogożkolwiek z moją wiadomością datkiem lub obietnicą ujmowane nie były i w sądzeniu od nikogo dependować nie będę, tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna męka Jego". — A jako ichm. pp., n. w. m. pp., znamy probitatem et scientiam legum perfectam, tak wątpić nie możemy, że zasiadając w prześwietnym trybunale koronnym prowincyi naszéj wielkopolskiéj, pierwszym pod panowaniem najj. kr. jm., p. n. m., staną się exemplar in administranda justitia wszystkim po nich w trybunale koronnym następcom, a w województwach naszych będąc ichmośc. zaszczyceni licznością koligacyi i przyjaciół, potrafią ad satisfactionem wszystkich nas każdemu mającemu sprawę sprawiedliwe accelerare rozsądzenie.

Po obraniu zaś tak jjww. ichm. pp. posłów jako i deputatów i zakończonych według prawa tych obudwóch sejmikach przystąpiliśmy pod dyrekcyą tegoż jw. jmp. marszałka do naradzenia się i porozumienia w tém, co należy do utrzymania dobrego domowego w województwach naszych porządku i bezpieczeństwa kraju naszego. — A najprzód zważywszy słabość rzeczyp. nieliczne i małopłatne wojsko mającéj, doznaliśmy często różnych krajowi naszemu od postronnych wojsk czynionych przykrości, tak że nikt w domu swoim zostawać nie mógł bezpiecznym i jakie nakazano, dawać musiał tributa. Nie byliśmy in statu bronienia się zwyczajem używanym od przodków naszych, którzy zażywając prawa titulo „Okazowanie i popisy" niejednokrotnie napisanego, w wieku zaś naszym zaniedbanego, miewali prędką sposobność zbierania się na obronę kraju i ubezpieczenie całości praw i substancyj swoich.

Gdy zatém ustawą sejmu convocationis prawa dawne o okazowaniach reasumowano et laudis opisać i porządek tegoż okazywania województwom postanowić pozwolono: wszyscy zgodnie uchwalamy i postanawiamy, że corocznie, zacząwszy w roku, da Bóg, następującym 1765, popisować się przed pierwszym in ordine senatorem na ten czas przytomnym, lub in absentia senatora przed pierwszym urzędnikiem sub carentia vocis activæ na sejmikach będziemy, miejsca tym popisom naznaczając: pierwszemu pod Kowalem blisko wsi Rakutowa, drugiemu pod Przedczem, a trzeciemu nad Bachorzą między Sędzinem i Krzywosądzą i tak continuando consequenter, zacząwszy od popisu pod Kowalem pierwszego; czas zaś tym popisom naznaczamy dwa razy roczny, to jest, pierwszy popis pod Kowalem w roku nadchodzącym ma być w tydzień po święcie św. Jana Chrzciciela, drugi pod Przedczem w roku tymże tygodniem przed sejmikiem deputackim. Na którym popisie pierwszym jak się każdy z nas stawić będzie miał, zachowujemy sobie facultatem opisania tego na przyszłym po sejmie, da Bóg, szczęśliwéj najj. króla koronacyi relationis sejmiku, do którego odkładamy i naradzenie się nasze względem wypraw z dóbr ziemskich, duchownych i królewskich z tém oświadczeniem, że jeżeli dla bezpieczeństwa kraju naszego i ochronienia go a quibusvis, któreby mogły wyniknąć, malis, zdać nam się będzie też wyprawy uchwalić i postanowić, dla trzymania onych w przyzwoitym porządku, rygorze i komendzie pułkownika wojewódzkiego sobie obierzemy. Niźli zaś do ubezpieczenia kraju naszego przyjdzie, nam modo præmisso upraszamy jw. jmp. marszałka konfederacyi województw naszych i sejmików teraźniejszych, aby jako dotąd bezpieczeństwo kraju naszego utrzymywać i na przeszłéj szczęśliwie odprawionéj najj. kr. jmci elekcyi województwom naszym per delegatos in campo electorali stawającym chorągwią swoją stokonną asystować, tak i daléj continuare raczył staranie swoje o bezpieczeństwo kraju naszego, zapisując w sercach naszych gratam memoriam tak temuż jw. jmp. marszałkowi naszemu jakotéż i sukcesorom jego za to wszystko, co pro securitate et decore województw naszych podczas bezkrólewia czynił i dotychczas czynić nie przestaje.

Podatek czopowego dosyć małą czyniący województwom naszym importancyą, nullo prawie dla tychże naszych województw percipitur commodo: więc zabiegając tegoż podatku bez wiadomości naszéj non præcedentibus laudis, komu co byćby miało zapłacono, praktykowanemu szafunkowi, znosząc actus commissionis in hucusque tu w Radziejowie

expediri solitos, uprosiliśmy ad administrationem tegoż czopowego z powiatu brzeskiego w. jmp. Wacława Przyłubskiego sędziego ziemskiego brzeskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Stefana Radoszewskiego chorążego i sędziego grodzkiego kowalskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Rafała Wodzinskiego cześnika kowalskiego i sędziego grodzkiego przedeckiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Józefa Sokołowskiego podczaszyca kowalskiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Franciszka Paruszewskiego regenta ziemskiego inowrocławskiego, z powiatu inowrocławskiego w. jmp. Wincentego Modlińskiego żupnika województw naszych, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Andrzeja z Cieni Cieńskiego stolnika brzeskiego kujawskiego. Którzy ichm. pp. administratorowie, zniósszy się z sobą o czasie, miastom przez swoich burmistrzów albo radnych czyli to wszystkim na jedno miejsce i czas, czyli téż według sposobniejszego i łatwiejszego im zjechania, którym i dokąd na który czas naznaczą, stanąć kazawszy, rachunki z niemi wypłaconego dotąd podatku czopowego (absentia któregokolwiek z ichm. pp. administratorów non obstante, byle trzech ichmościów było) uczynią, wybieranie podatku czopowego i szelężnego sprawiedliwe sine aggravatione miast postanowią i regestra juramentis comprobanda aby w każdém mieście i miasteczku robienia piw i gorzałek porządnie pisane i trzymane były, rozkażą. W krzywdy, jeżeliby które miasto przeciwko prawom swoim przez zabranianie im robienia piwa i gorzałki tymże miastom szkodliwe, a podatek czopowego województwom naszym według prawa należący umniejszające, wejrzą i tymże miastom, aby nie były krzywdzone, pomoc i protekcyą przyzwoitą obmyślą i dadzą, starając się, aby ten podatek czopowego do większéj mógł być przyprowadzony pro utilitate województw importancyi, o któréj pomienieni ww. ichm. pp. administratorowie na najpierwszym sejmiku informować województwa nasze obligantur. Z téj zaś podatku czopowego i szelężnego importancyi ww. ichm. pp. administratorowie nie pozwolą sobie komużkolwiek ullum wypłacać quantum bez wyraźnéj laudo publico województw naszych dyspozycyi, tak jak się teraz za powszechną nas wszystkich zgodą niektóre wyrażają.

A najprzód uznawszy województwa nasze rzecz wielce potrzebną, aby szkoły oo. Pijarów przy kościele farnym radziejowskim będących utrzymane były dla edukacyi młodzi ślacheckiéj, któréj tenuitas fortuny wielu braci naszych nie mogłaby na insze odleglejsze do szkół posyłać miejsca, naznaczamy tymże oo. Pijarom dla trzymania profesorów co-

rocznie, zacząwszy a prima Januarii anni venturi 1765, po złotych polskich dwa tysiące przez lat dziesięć wypłacanie i o to ichm. pp. administratorów præsenti laudo naznaczonych et in futurum za wolą województw być mających obligujemy.

Wzbudza w nas braterską kompasyą kalectwo jmp. Daniela Broniewskiego wiceregenta grodzkiego radziejowskiego, a ustawiczna circa acta tegoż grodu pilność dla młodzi ślacheckiéj w tym grodzie się ad juridica aplikującéj potrzebna, pociąga nas do obmyślenia temuż jmp. Danielowi Broniewskiemu jakiegokolwiek do życia suplementu: więc naznaczamy mu ad vitæ ejus tempora corocznie z importancyi czopowego z miasta Radziejowa po złotych polskich trzysta, które ichm. pp. administratorowie wypłacać rozkażą.

Uznajemy za rzecz potrzebną, aby dla wiadomości nas wszystkich w województwach tych mieszkających była pewność dochodzenia każdego listów i korespondencyj: żeby tedy na wszelkie nas obywatelów województw tych listy miał baczność pan Zupczyński pocztę w Brześciu Kujawskim trzymający i oddawanych mu w Brześciu i przychodzących do Brześcia pisał zawsze, jako zwyczaj na stacyach pocztowych, regestr i regestrowane listy adresował, naznaczamy mu corocznie po złp. dwieście i do ichm. pp. administratorów pro satisfactione odsyłamy. — Bardzo wszystkim nam pożyteczną od nas przyjęta na teraźniejszym sejmiku uczynił w. jmp. Modliński żupnik województw kujawskich propozycyą, ażeby z importancyi podatku czopowego należące do soli suchedniowéj grzywny płacone były, a każdy z nas sól należącą sobie bez płacenia grzywien odbierał: gdy jednak wprzód należy zmiarkować quantitatem całéj importancyi tegoż podatku czopowego, więc postanowienie w tém do przyszłego, da Bóg, relationis lub najpierwszego sejmiku po sejmie coronationis odkładamy. A oraz desideria ichmościów na teraźniejszym sejmiku w kole naszém, szkody poniesione przez ogień et per alias calamitates temporum reprezentujących, mianowicie ww. ichm. pp.: Kościelskiego chorążego bydgoskiego, Wolskiego podwojewodzego brzeskiego, Rybińskiego pisarza grodzkiego kruświckiego, Kajetana Karskiego chorążego znaku husarskiego, Piotra Skarbka, Andrzeja i Aleksandra Przysieckich i innych wszystkich ichm. braci naszych in anterioribus laudis wyrażonych, którym pragniemy subsidia nasze w nadgrodę szkód poniesionych naznaczyć z podatku czopowego, ale wprzód należy poznać quantitatem importancyi onego z pilnego

ichm. pp. administratorów starania spodziewaną, niżeli naznaczać zawodną komużkolwiek satysfakcyą.

Wiele to przynosi miastom i miasteczkom województw naszych szkody, że Żydzi po wielu wsiach na browarach poosiadali i szynkowaniem trunków swoich tymże miastom przeszkodę w propinacyach czyniąc, województwa tém samém podatku czopowego damnificant, a ukrywając się po wsiach, unikać będą spisywania siebie, gdy przyjdzie lustracya in ordine pogłównego żydowskiego ustawą sejmu convocationis postanowionego: więc prospiciendo miast i miasteczek, tudzież województw naszych i skarbu rzeczyp. szkodzie, wkładamy præsenti laudo na ichm. pp. urzędników grodzkich województw naszych tę obligacyą, aby sposobem prawnym i przyzwoitym starali się takowe żydostwo do miast i miasteczek zwrócić i od arendowania browarów, a tém bardziéj dóbr, gdyby który Żyd miał je przeciwko prawu trzymać, oddalić. Które to postanowienie nasze i wszystkie punkta laudo præsenti opisane, że utrzymywać zawsze będziemy i przy każdym zaczynać się mającym sejmiku aby czytane było to laudum dla zachowania inviolabiliter opisanego w nim porządku sejmikowania naszego, wszyscy sobie zgodnie przyrzekamy i aby ad acta grodu radziejowskiego indilate podane, do wszystkich województw naszych grodów per extractum z grodu radziejowskiego podane było, jw. jmp. marszałka konfederacyi i koła naszego upraszamy. Działo się w Radziejowie dnia 31 miesiąca października, roku pańskiego 1764.

Antoni z Głogowy Kossowski generał infanteryi wojsk koronnych, marszałek konfederacyi województw kujawskich, mp. (L. S.). Teodor z Moszczenna Moszczeński brzeski kujawski starosta, asesor z powiatu brzeskiego, mp., Mikołaj Wodziński asesor z powiatu brzeskiego, miecznik brzeski kujawski, Stefan Radoszewski chorąży i sędzia grodzki kowalski, asesor z powiatu kowalskiego, mp., Antoni Piniński podstoli i asesor powiatu kowalskiego, mp., Rafał Wodziński cześnik kowalski, sędzia grodzki przedecki, asesor z powiatu przedeckiego, mp., Michał Antoni Mierzyński miecznik kowalski, asesor powiatu przedeckiego, mp., Wincenty Modliński żupnik brzeski kujawski i inowrocławski, asesor z powiatu radziejowskiego, Jan Kiełczewski chorąży kowalski, asesor z powiatu radziejowskiego, mp., Kazimierz Zakrzewski w. k. s. g. r., asesor z powiatu kruświckiego, mp., Teodor Wysocki s. g. k., asesor z powiatu kruświckiego, mp., Antoni z Głogowy Kossowski starosta przedecki, qua assessor powiatu inowrocławskiego podpisuje, mp.,

Andrzej Cieński stolnik brzeski kujawski, asesor z powiatu inowrocławskiego, mp., Ignacy Kościelski chorąży bydgoski s. g. b. asesor z powiatu bydgoskiego, mp., Jan Wolski podczaszy brzeski kujawski, asesor z powiatu bydgoskiego, mp.

57.

1764. *October*, 31. *Radziej. grodzka Relation. 19. f. 374.*

383. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi sub interregno feria tertia ante festum sancti Martini pontificis et confessoris proxima (November, 6), anno Domini 1764. Obtulit generosus Antonius Sławkowski.

Instrukcya od województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na sejmiku radziejowskim dnia 29 października w roku teraźniejszym 1764 w Radziejowie zaczętym na sejm coronationis najj. kr. jm., p. n. m., dana ichm. pp. Antoniemu z Głogowy Kossowskiemu generałowi infanteryi wojsk koronnych, Orła Białego kawalerowi, konfederacyi tychże województw i sejmiku tegoż marszałkowi i Józefowi Korsbok Łąckiemu podkomorzemu brzeskiemu kujawskiemu, pułkownikowi pancernemu wojska koronnego z województwa brzeskiego kujawskiego, Antoniemu Wolskiemu podkomorzemu inowrocławskiemu i Wincentemu Modlińskiemu żupnikowi województw kujawskich i marszałkowi kapturowemu województwa brzeskiego z województwa inowrocławskiego obranym posłom w niżéj opisanych, na sejmiku proponowanych i zgodnie umówionych punktach.

1. Jest to z powszechną całego narodu polskiego radością, że opatrzna nad tém królestwem regis regum opieka osadzić raczyła na tronie najj. Stanisława Augusta: przeto ichm. pp. posłowie imieniem województw naszych in facie stanów rzeczyp. na sejmie przyszłym coronationis zgromadzonych nietylko osobliwsze z téj pożądanéj narodowi całemu szczęśliwości ukontentowanie, ale i powinną jako panu i królowi naszemu wierność oświadczą i ogłoszą.

2. Szczęśliwie i tak zgodnie odprawiona najj. pana elekcya lubo nam czyni pewną nadzieję miłego pokoju i wszelkich w krajach rzeczyp. spokojności pod tak miłym, łaskawym mądrością i wszelkiemi dosko-

nałościami królewskiemi od Boga ozdobnym panem: żeby jednak rzeczp. wspólnie z tymże najj. panem jako najskuteczniéj czynić mogła to, cokolwiek dla sławy narodu, ubezpieczenia państw rzeczyp., utrzymania praw, swobód i wolności swoich, tudzież opatrzenia potrzeb i porządku kraju całego zdać się może pożytecznego i potrzebnego, nieprędzéj do ekswinkulacyi złączonych konfederacyi obojga narodów przystąpić radzić będą ichm. pp. posłowie województw naszych, aż się rzeczp. w tém wszystkiém nieporuszenie utwierdzi i zupełnie ubezpieczy.

3. Acta interregni za pomocą Boga jako są paccata et utiliter dla dobra ojczyzny naszéj peracta i wszelkie ustawy prawne na sejmach convocationis et electionis są chwalebnie i przezornie ad avertenda omnia mala opisane i postanowione: tak ichm. pp. posłowie starać się będą, aby inviolabiliter utrzymywane i zachowane były; tudzież aby złączenie konfederacyj koronnéj i litewskiéj i onych postanowienia sejmem coronationis aprobowane były.

4. A jako prowincye koronna i litewska constituunt unum indissolubile rzeczyp. corpus i są w prawach i prerogatywach swoich porównane, tak gdy sancito sejmu convocationis ustanowiona jest komisya wojskowa koronna, ichm. pp. posłowie nasi starać się będą i o to domawiać, żeby także w prowincyi w. ks. litewskiego takoważ komisya wojskowa była postanowiona.

5. Do korektury trybunału i napisania prawa o sukcesyach i posagach, które dotychczas arbitrariis trybunałów suberunt decisionibus, a ztąd wynikały ustawiczne procesa, aby per delegatos z sejmu convocationis ułożone projekta były stanom rzeczyp. komunikowane i żeby jako najdoskonalsze stać się mogły ustanowienia ad tollendos omnes abusus, które się w trybunałach et in minoribus subselliis dzieją: łączyć będą ichm. pp. posłowie województw naszych swoje z stanami rzeczyp. starania, a dla zabieżenia łatwym, które się dzieją często in actis et actionibus juridicis, falsyfikacyom, proponować będą postanowienie papieru stęplowanego, na którym żeby ichm. ks. plebani pisali także metryki, które często w sądach zmyślone producuntur, proponent to ichm. pp. posłowie; niemniéj ciż ichm. pp. posłowie nasi nie zapomną przy korekturze trybunału, aby w miastach, w których sądzenie trybunałów jest postanowione, było skutecznie provisum, żeby w najmowaniu stancyj tak dla sędziów trybunalskich, jakotéż dla pacyentów nie działa się depaktacya. Jest także rzecz potrzebna, aby circa correcturam jurium

i trybunałów było objaśnienie i postanowienie prawa conformiter do prawa duchownego względem małżeństwa et legitimitatis prolis, tudzież o dożywociach super certa parte bonorum.

6. Gdy per pacta conventa najj. królowi jmci, p. n. m., stany rzeczyp. powróciły juri regio bicie monety i jkr. m., p. n. m., propter commodum et utilitatem kraju niemającego żadnéj dobréj monety przyjąć raczył swoje w tém staranie, dopraszać się będą ichm. pp. posłowie skutku téj łaski pańskiéj.

7. Podziękują najj. panu ichm. pp. posłowie, że dla edukacyi młodzi ślacheckiéj o wystawienie szkoły rycerskiéj ofiarować raczył per pacta conventa pańskie swoje staranie i do potrzebnéj na utrzymanie téjże szkoły rycerskiéj ekspensy przyłożenie, co aby tém prędzéj stać się mogło, convenient cum sensu stanów rzeczyp. na sposoby wystarczające do wystawienia tak chwalebnego i wielce potrzebnego narodowi naszemu dzieła. Uczynią także powinne temuż najj. panu dzięki za deklarowane per pacta conventa poczt koronnych, litewskich i pruskich dla wygody całego kraju uregulowanie i rozporządzenie i żeby jak najprędzéj do skutku przyszło, suplikować będą; a jako tych poczt mający sobie przez jo. księcia jm. prymasa oddaną sub interregno dyspozycyą w. jmp. Kazimierz Karaś cześnik ziemi liwskiéj sprawował z ukontentowaniem publiczném officium generalnego pocztmagistrostwa, tak rekomendować będą łasce najj. pana tegoż jmp. Karasia cześnika ziemi liwskiéj.

8. O ekspedyowanie komisyi do miast Torunia i Gdańska per pacta conventa od jkr. mci, p. n. m., przyobiecane dopraszać się będą ichm. pp. posłowie cum danda plenaria potestate delegandis od jkr. mci, p. n. m., commissariis, aby w pomienionych miastach restitutionem kościołów katolickich sine jure legitimo trzymanych dopomnieli się, aggravationes et persecutiones ludu katolickiego w tych miastach i ich przedmieściach będącego uskromili, singulariter zaś w mieście Toruniu duchowieństwo tameczne klasztory oo. Jezuitów, Dominikanów, Bernardynów i panien Benedyktynek circa immunitates jura et usum antiquum prowentów utrzymali, dekretów oraz asesorskiego et commissionis za ś. p. Augusta II w mieście Toruniu expedite observantiam utwierdzili i pro contraventione onych pœnalitates decydowali.

9. Fundacya panien Kanoniczek warszawskich aby konstytucyą sejmu coronationis była aprobowana, ichm. pp. posłowie do stanów rzeczyp. instabunt tak jednak, aby na téj fundacyi bardziéj mieszczone były stanu ślacheckiego panny ubogie nie mogące miéć dla szczupłości

fortuny w domach rodzicielskich honestam educationem niźli bogatsze. Jako zaś województwom naszym kujawskim wiele należy na utrzymaniu w Radziejowie szkół oo. Pijarów przy kościele tamecznym farnym będących, bo tenuitas fortuny wielu obywatelów województw naszych nie mogłaby wystarczyć pro danda educatione synom swoim, posyłając onych na insze odleglejsze do szkół miejsca: więc ichm. pp. posłowie zażyją usilnie activitatem suam w otrzymaniu a statibus rzeczyp. téj tak potrzebnéj dla kraju naszego oo. Pijarów aprobacyi, z pozwoleniem im oraz wystawienia cegielni na gruntach miejskich czyli starościńskich radziejowskich. Ciż ichm. pp. posłowie instabunt do stanów rzeczyp., aby collegium nobilium warszawskie Scholarum Piarum pilną edukacyą młodzi na wzgląd rzeczyp. zasługujące i podobnąż fundacyą we Lwowie z alumnatem ufundowanym na edukowanie dwudziestu dwóch uboższéj ślachty cum victu et amictu dla nich, na profesorów od wielebnego w Bogu Samuela Głowińskiego biskupa hebrońskiego, sufragana lwowskiego ad mentem legis anni 1635 in commodum województw ruskich chwalebnie uczynioną stany rzeczyp. aprobować raczyły. Podobnież widzą województwa nasze sąsiedzkie z województwem łęczyckiém potrzebne być utrzymanie propter educandam juventutem nobilitarem szkół w Łęczycy oo. Jezuitów tam fundowanych, więc instabunt także ichm. pp. posłowie nasi o aprobacyą téj fundacyi; także o aprobacyą fundacyi oo. Karmelitów Bosych przez ś. p. jmp. Stanisława Sokołowskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego w dobrach jego dziedzicznych Zakrzewie de nova radice uczynioną. Nie zapomną także oo. Kamedułów na puszczy biniszewskiéj, aby sufficientem utrzymania téj fundacyi i subsystencyi swojéj przy niéj mieć mogli fundum; także oo. Paulinów brdowskich aby circa pacificum usum wioski Świętosławic temuż konwentowi przez ś. p. jmp. Skarbka wojewodę łęczyckiego ustąpionéj na zawsze zostawali.

10. Doznaje rzeczp., że mając mały bardzo komput wojska, zostaje w podłéj u postronnych potencyi konsyderacyi i częste od ich wojsk znosić przychodzi krajów naszych inwazye; jest tedy rzecz potrzebna, aby pomyślała o sposobach uwiększenia sił swoich przez aukcyą wojska, które że sine certo et infallibili fundo na zapłatę być nie może wystawione, podatek téż pogłównego jest uprzykrzonym i nieznośnym prawie krajowi całemu, gdy percipitur według taryf już prawie od stu lat wyprowadzonych, od którego czasu wielka status bonorum i ich osiadłości stała się odmiana: więc dispositive do aukcyi

wojska proponowany na komisyi sub præsidentia ś. p. księcia jm. Potockiego arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego agitowanéj projekt podatku ultimæ consumentiæ przypomną stanom rzeczyp. ichm. pp. posłowie. Proponować oraz będą sporządzenie taryfy łanowéj wszystkich dóbr ziemskich, duchownych i królewskich, gdyż na potrzebną aukcyą wojska ułożenie podatku z gruntu zda się być najgruntowniejszym i najpewniejszym sposobem, z którego mogłoby aukcyonowane wojsko miéć niezawodną płacę i oraz wystarczyć na zniesienie podatku pogłównego ustawą convocationis przyrzeczone, o które dopraszać się będą ichm. pp. posłowie.

11. Wiele na tém należy, aby dla ochronienia ekspens państwa rzeczyp. do coraz większego ubóstwa prowadzących reasumowana była ex sumptuaria; więc ponowienie i zachowanie tego prawa miéć będą w pamięci ichm. pp. posłowię i żeby jako najdoskonaléj pro utilitate publica opisane było, starać się będą z stanami rzeczyp.

12. Nie może rzeczp. spodziewać się błogosławieństwa boskiego tylko przy zachowaniu mandatorum Dei: więc gdy nietylko w województwach naszych, ale prawie w całym kraju polskim ten invaluit zwyczaj przeciwko boskiemu o święceniu świąt i niedziel przykazaniu, że we dni takowe chwale boskiéj należące po miastach i miasteczkach targi i jarmarki odprawować się zwykły, starać się będą ichm. pp. posłowie, aby to lege publica sub pœnis na przestępców rigorosissimis było zakazano i na insze dni powszednie w całém królestwie targi i jarmarki były naznaczone, a zdałoby się na dzień trzeci po każdym święcie lub niedzieli najprzyzwoiciéj.

13. Jeżeliby na przyszłym sejmie zdało się stanom rzeczyp. do najszacowniejszego w tym narodzie naszym ślachectwa klejnotu kogo przypuścić, lub jus indigenatus komu przyznać: przestrzegać będą ichm. pp. posłowie, aby to było z zachowaniem praw o tém opisanych i żeby hoc beneficium rzeczyp. nie otrzymały tylko takie osoby, które być mogą obsequio et utilitate dla niéj commendabiles i znajomego wielu nam w województwach naszych jmp. Ludwika Nowickiego metrykanta koronnego rekomendować będą stanom rzeczyp.

14. Ponawiając desiderium województw naszych ichm. pp. posłom na sejm convocationis względem auctionis posłów na sejm w instrukcyi zalecone, toż samo i teraz provomendum efficaciter zlecamy, a przytém aby ichm. pp. posłowie o nadanie urzędów powiatom przedeckiemu i radziejowskiemu staranie mieli, upraszamy.

15. Niemałe poniosły województwa nasze szkody od przechodzących rosyjskich i pruskich wojsk, które aby nadgrodzone były, ichm. pp. posłowie nasi suplikować będą najj. panu, aby interponere raczył pańskie swoje staranie.

16. Osobliwszym prosequuntur afektem i estymacyą województwa nasze pierwszego in ordine województw naszych senatora jw. jmp. Antonina na Lubrańcu Dąmbskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego, którego są znaczne w rzeczyp. zasługi i w województwach naszych ustawiczna dla publicznego dobra aplikacya, imię zaś jego w województwach naszych rozrodzone wszystkich do siebie pociąga serca: więc ichm. pp. posłowie nasi suplikować będą najj. panu imieniem województw naszych, aby tegoż jw. jmp. Dąmbskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego z całém imieniem jego et cum colligata domo w osobliwszéj mający łaskawości, munificentia regia præmiare raczył. Podobnież województwa nasze godnych i w rzeczyp. zasługami znakomitych prosequuntur debito respectu et affectu ichm. pp. senatorów województwa inowrocławskiego, to jest, jw. Andrzeja Zamojskiego wojewodę i Andrzeja Moszczeńskiego kasztelana inowrocławskich, których ad ministerium pieczęci koronnéj rekomendować będą najj. panu, a ex ordine spirituali w. jm. ks. Młodziejowskiego kanclerza katedralnego gnieźnieńskiego morum probitate, scientia legum et perfecta ad ministerium capacitate commendabilem rekomendować także będą najj. panu.

17. Nie zapomną ichm. pp. posłowie dopraszać się observantiam prawa o bywaniu na sejmikach ichm. pp. senatorów, a przytém użalą się, że w województwach naszych trzy krzesła, to jest, bydgoskiéj, słońskiéj i konarskiéj kujawskiéj kasztelanij oddane są za przeszłego panowania osobom w województwach naszych nie bywającym, ullam possessionem nie mającym i nawet nam nieznajomym: co że jest przeciwko prawu, podadzą pro vacantibus te trzy krzesła i suplikować będą najj. panu, aby one ad mentem prawa dysponować raczył łaskawie, rekomendując najj. panu w. jmp. Zaleskiego podsędka ziemskiego i marszałka sądów kapturowych województwa inowrocławskiego dobrze w tych województwach zasłużonego; rekomendować także będą gratiis et favoribus najj. pana jjww. ichm. pp. Platera mścisławskiego, Mostowskiego pomorskiego wojewodów i Przeździeckiego referendarza litewskiego.

18. Nakoniec ichm. pp. posłowie nasi obligantur, aby juncto et indiviso studio et sensu między sobą zawsze communicando pod utratą

afektów naszych, z których otrzymali funkcye usługi publicznéj, starali się to wszystko z jako największą pilnością i usiłowaniem czynić i proponować stanom rzeczyp. i do skutku przywodzić, cokolwiek należy dla utrzymania wiary świętéj katolickiéj, która jest najpierwszym królestwa całego fundamentem, zachowania całości praw i wolności naszych i zniesienia wszelkich przeciwko prawu egzorbitancyi. Którą to instrukcyą aby jw. jmp. marszałek konfederacyi i sejmiku województw naszych ręką swoją podpisaną ichm. pp. posłom oddał et ad acta grodu radziejowskiego podać zlecił. Działo się w Radziejowie die 31 października, 1764 roku.

Antoni z Głogowy Kossowski generał w. k., marszałek konfederacyi województw kujawskich, mp. (L. S.)

58.

1765. *September*, 9. *Radziej. grodzka Recognition. 19 f. 492.*

384. [Laudum boni ordinis in comitiolis particularibus Radziejoviensibus sancitum.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum Nativitatis beatissimae et gloriosissimae Virginis Mariae proxima (September, 11), anno Domini 1765. — Obtulit generosus Antonius Suski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na sejmiki pierwszy deputacki ex lege dziś przypadający, drugi relationis uchwałą sejmu koronacyjnego w Warszawie w roku przeszłym szczęśliwie doszłego na sejmikach deputackich do wypełnienia naznaczony, na miejsce obradom naszym zwyczajne do Radziejowa w poniedziałek po święcie Narodzenia najświętszéj Panny Maryi, to jest, dnia 9 miesiąca września w roku teraźniejszym 1765 zjechawszy się, o zagajenie sejmiku jw. jmp. Kossowskiego sekretarza w. koronego jako województw naszych konfederacyi marszałka obligowaliśmy.

Po zaczętym i zagajonym usty tegoż jw. jmp. Antoniego z Głogowy Kossowskiego sekretarza w. koronnego, wałeckiego starosty, generała wojsk koronnych jkr. jmci i rzeczyp., Orła Białego kawalera

i marszałka konfederacyi województw naszych deputackim sejmiku przychylając się do prawa i obowiązków laudami naszemi opisanych, obraliśmy jmp. marszałka koła naszego i przydanych z każdego powiatu po dwóch asesorów, a najprzód z powiatu brzeskiego kujawskiego ichm. pp. Wincentego Modlińskiego chorążego brzeskiego kujawskiego i żupnika województw naszych i Jana Dąmbskiego generała adjutanta jkr. mci, z powiatu kowalskiego ichm. pp. Józefa Sokołowskiego podczaszego kowalskiego i Józefa Pogonowskiego pisarza grodzkiego brzeskiego kujawskiego, z powiatu przedeckiego ichm. pp. Antoniego z Głogowy Kossowskiego starostę przedeckiego i Michała Kiełczewskiego stolnika i pisarza grodzkiego przedeckiego, z powiatu radziejowskiego ichm. pp. Antoniego Karnkowskiego chorążego i Jana Gąsiorowskiego łowczego radziejowskich, z powiatu kruświckiego ichm. pp. Antoniego Mierosławskiego chorążego kruświckiego, starostę kleckiego i Jana Paruszewskiego pisarza grodzkiego kruświckiego, z powiatu inowrocławskiego ichm. pp. Jana Biesiekierskiego stolnika i Mikołaja Zaleskiego podsędka ziemskiego inowrocławskiego, z powiatu bydgoskiego ichm. pp. Ignacego Kościelskiego chorążego bydgoskiego i Józefa Wolskiego łowczego kowalskiego.

A po wykonanéj przez nich super realem votorum et laudi connotationem przysiędze oświadczyliśmy powinne najj. królowi jmci, p. n. m., podziękowanie, że nam raczył concives nostros toga et sago in republica emeritos jjww. ichm. pp. Jana hr. z Góry Skarbka kasztelana inowrocławskiego i Franciszka Mieczkowskiego kasztelana konarskiego kujawskiego senatorską dystyngwować godnością i zaraz obligowaliśmy tegoż jw. jmp. kasztelana inowrocławskiego jako w teraźniejszém kole naszém pierwszego in ordine senatora o podanie ichm. pp. kandydatów do funkcyi deputackiéj na trybunal koronny. Oświadczył nam usty swemi jw. jmp. kasztelan inowrocławski ww. ichm. pp. Rafała Wodzińskiego chorążego powiatu i sędziego grodzkiego przedeckiego i Ignacego z Głogowy Kossowskiego, a więc tych ichmościow żadnéj emulacyi ani kontradykcyi w kole naszém niemających i owszem omni plausibilitate afektów braterskich unanimi votorum sensu okrzyknionych za deputatów na trybunał koronny, to jest, z województwa brzeskiego kujawskiego w. jmp. Rafała Wodzińskiego chorążego i sędziego grodzkiego przedeckiego, z województwa inowrocławskiego w. jmp. Ignacego z Głogowy Kossowskiego obraliśmy. Którzy ichm. pp. depu-

taci obrani, zadosyć czyniąc prawu o przysiędze postanowionemu, przysięgę w kole naszém temi słowy: „Ego juro, quod juste secundum „Deum jus scriptum et æquitatem partium controversias judicabo „recognitionesque suscipiam divitis et pauperis, amici et innimici, ci„vis et peregrini discrimine sublato et neque favorem, neque odium „neque præmium, neque pœnas mihi propositas curabo, sed in judican„do solum Deum et jus scriptum, æquitatem partium, controversias et „recognitiones in hisque omnibus conscientiæ meæ judicabo, sequar „et audiam aliaque negotia mihi incumbentia fideliter et pro posse meo „faciam, juxta correcturam tribunalis regni judicabo, eamque in omni„bus punctis observabo et ab aliis pro posse observari curabo, nec in „electione marchalci a quopiam dependentiam habebo, praktykowania „żadnych kauz z nikim czynić nie będę, ani rady dawać, ani podarków „brać,—jako vota na tym sejmiku na mnie dawane przezemnie, ani „przez kogożkolwiek z moją wiadomością, datkiem, lub obietnicą ujmo„wane nie były i w sądzeniu od nikogo dependować nie będę, tak mi „Panie Boże dopomóż i niewinna syna męka Jego,“ w przytomności nas wszystkich wykonali. A jakośmy dopatrzyli w osobach ichm. pp. deputatów, naszych w. m. panów, sumienia delikatność, w czynach wszelkich przezorność i praw koronnych znajomość, tak wątpić nam nie należy, iż ichmośc. zasiadając w prześwietnym trybunale koronnym prowincyi naszéj wielkopolskiéj, in administranda justitia każdemu acceleration em i województw naszych obywatelom sprawy mającym assistentiam suam circa æquitatem pokazać raczą. Skończywszy jjww. ichm. pp. deputatów na trybunał koronny obranie i przysięgi wypełnionéj wysłuchawszy, mając przytomnych w kole naszém jw. jmp. Antoniego z Głogowy Kossowskiego sekretarza w. koronnego i koła naszego marszałka, tudzież Antoniego Wolskiego, podkomorzego inowrocławskiego i Wincentego Modlińskiego chorążego brzeskiego kujawskiego na sejm przeszły convocationis od województw naszych delegowanych posłów: stosując się do prawa na sejmie coronationis o sejmikach relacyjnych napisanego, przystąpiliśmy pod dyrekcyą tegoż jw. jmp. marszałka koła naszego do sejmiku relationis od ichm. pp. posłów naszych o obradach i prawach na tymże sejmie coronationis najj. króla jmci Stanisława Augusta, p. n. m., postanowionych.

A że nas konstytucya praw na przerzeczonym sejmie coronationis uchwalonych wydrukowana i po grodach województw naszych oblatowana doskonale o wszystkiém informuje: przeto zupełnie wszyscy z szczę-

śliwéj najj. kr. jmci, p. n. m., koronacyi będąc ukontentowani, mamy za co opatrzności boskiéj dziękować, że nas i całą rzeczp. tak podczas bezkrólewia jako i zaczętego najj. pana n. m. panowania od zamięszania rzeczyp. i wszelkich insultów nieprzyjacielskich w słodkim pokoju zachować raczyła. Ichm. zaś pp. posłom naszym za podjęte zdrowia i fortun swych azardy i około dobra pospolitego starania singularem in pectoribus nostris zapisujemy gratitudinem, a niniejsze laudum jw. koła naszego marszałkowi oraz i ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 9 miesiąca września, roku 1765.

Antoni z Głogowy Kossowski sekretarz wielki koronny, marszałek konfederacyi województw kujawskich, mp. (L. S.).—Wincenty Modliński ch. b. k. i z. k., asesor brzeski.—Jan Dąmbski generał adjutant króla jmci, ex palatinatu Brestensi Cujaviæ asesor. — Antoni Kossowski starosta przedecki, asesor z powiatu przedeckiego.—Ignacy Kościelski chorąży bydgoski, s. b. jako asesor, mp.— Józef Wolski łowczy k., asesor. — Józef na W. Sokołowski asesor z powiatu kowalskiego.— Józef Pogonowski pisarz grodzki brzeski kujawski, asesor z powiatu kowalskiego. — Michał Kiełczewski stolnik i pisarz grodzki przedecki z powiatu przedeckiego asesor, mp.— Antoni Karnkowski chorąży radziejowski, z powiatu radziejowskiego asesor.—Jan Gąsiorowski łowczy radziejowski, z powiatu radziejowskiego asesor, mp.— Antoni Mierosławski chorąży kruświcki, asesor z powiatu kruświckiego, Jan Paruszewski pisarz grodzki kruświcki, asesor z powiatu kruświckiego. — Jan Biesiekierski stolnik inowrocławski, asesor z powiatu inowrocławskiego, mp.— Mikołaj Zaleski pisarz ziemski inowrocławski, asesor z powiatu inowrocławskiego, mp.

59.

1765. *September*, 10. *Radziej. grodzka Recognition. 19 f. 486.*

385. [Laudum boni ordinis in comitiolis particularibus Radziejoviensibus sancitum.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum Nativitatis beatissimae ac gloriosissimae Virginis Mariae proxima (September, 11), anno Domini 1765. — Obtulit generosus Josephus Gawłowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego po odprawionych i zakoń-

czonych szczęśliwie dnia wczorajszego sejmikach tak deputackim, na którym jednostajnymi głosami obraliśmy ichm. pp. deputatów na trybunał koronny, jakotéż relationis, którą nam uczynili przytomni na tym sejmiku ichm. pp. posłowie na sejm coronationis z województw naszych obrani, oświadczywszy ichm., n. w. m. panom, gratam memoriam chwalebnie odprawionéj téj publicznéj usługi, zaczęliśmy pod tymże jmp. marszałkiem konfederacyi województw naszych sejmik gospodarski i na nim to, co nam się zdało być pro commodo et utilitate kraju naszego potrzebnego, w następujących zgodnie postanowiliśmy punktach.

1. Należy sprawiedliwie wdzięczność i podziękowanie od nas ichm. pp. administratorom czopowego anteriori laudo sejmiku antecoronationis do tego prowentu uproszonym i naznaczonym za usilne staranie, które miéć raczyli o powiększenie onego, a oraz jmp. Modlińskiemu chorążemu brzeskiemu kujawskiemu, żupnikowi województw naaszych, że wspólnie z inszymi ichm. pp. administatorami, zważywszy sufficientem czopowego importantiam, wydać raczył sól suchedniową bez grzywien, obróciwszy na zapłacenie onych czopowe, z którego importancyi aby i w przyszłych latach grzywny od soli suchedniowéj były płacone, laudo præsenti postanawiamy. Z którego to czopowego jaka quantitas sumy wypłacona będzie skarbowi królewskiemu, taką acceptabilem ichm. pp. administratorom præsenti laudo przyrzekamy i przy tychże ichm. pp. administratorach in eodem anteriori laudo wyrażonych aż do sejmiku przyszłego gospodarskiego administrationem tegoż naszego prowentu zostawujemy. Dla dochodzenia oraz krzywdy, któraby przez kogożkolwiek inferri miała w téj czopowego i szelężnego importancyi, postanowienie plenipotenta ex concivibus nostris, któryby potrzebną zawsze pilność około interesów województw naszych zachował i naznaczenia mu proportionati pracy solarii tymże ichm. pp. administratorom moc dajemy.

2. A jako pragniemy wszelkiemi do tego concurrere staraniami, aby wszystkie w województwach naszych miasta i miasteczka, do jako najlepszéj pory być mogły przyprowadzone dla ozdoby i pożytku kraju naszego: tak oświadczamy im naszę łaskawość i moderacyą w wybieraniu od nich należącéj według prawa importancyi za powszechną nas na teraźniejszym sejmiku zgromadzonych zgodą, rekomendując ichm. pp. administratorom, aby circa expediendas z miastami calculationes, wszystkim miastom i miasteczkom intuitu ich na budowanie się i domowe potrzeby rozchodów quintam partem defalki czynili, a bur-

mistrzowi każdemumu quartam partem z tego względu, że ten większe nad inszych w miastach obywatelów przy pracy urzędowéj ponosić musi ekspensa.

3. Miasto Izbica jw. jmp. kasztelana inowrocławskiego przy kosztownéj jego pomocy jako powinno być wzorem inszym miastom do porządnego i ozdobnego pobudowania, tak zachęcając insze w województwach naszych miasta do podobnéj reparacyi i porządku, czyniemy præsenti laudo toż miasto Izbicę wolne od płacenia czopowego do lat sześciu.

4. Mając kompasyą nad miastem Pakością, które od ognia znaczną szkodę poniosło, uwalniamy go od zapłacenia florenów trzystu należących ex calculatione czopowego z tego miasta należącego. Z sprawiedliwych także racyj burmistrzów tegoż miasta aby beczek pięćdziesiąt piwa sine solutione czopowego corocznie wyszynkowali, ichm. pp. administratorom rekomendujemy.

5. Ponieważ podczas sejmiku teraźniejszego jmp. Lengiewicz kapitan regimentu pieszego artyleryi koronnéj remonstrował nam deces w płacy, którą regiment ten w województwach naszych ma sobie należącą, a to z racyi wakujących przez czas niemały urzędów sądowych i z regencyj ziemskich: więc że te urzędy dependebant ab electione nostra, a do niéj nie przychodziło, unikając processum od tegoż regimentu województwom naszym intentandum, ichm. pp. administratorom czopowego præcommittimus, præstandam temuż regimentowi satisfactionem, za te lata, przez które wspomnione officia były wakujące.

6. Nie może się spodziewać kraj nasz błogosławieństwa boskiego i łaski Boga, jeżeli przykazania jego ścisłe nie będzie zachowanie więc jakośmy ichm. pp. posłom na sejm coronationis z województw naszych obranym zalecili byli instrukcyą im daną, aby publica lege sub pœnis rigorosissimis zakazano było w całém królestwie polskiém w niedziele i święta uroczyste jarmarków i targów odprawowanie, tak gdy na tym sejmie nie przyszło ad eam statuendam legem, obligujemy laudo præsenti wszystkich ichm. pp. dziedziców i posesorów wszelkich miast i miasteczek in corpore województw naszych będących, aby każdy in sua possessione jarmarków i targów w dni święte i niedziele zakazawszy, one na insze dni odwołać kazał, a najsposobniéj naznaczywszy targi na poniedziałek, jarmarki zaś na trzeci dzień po święcie uroczystém; zakazawszy oraz, aby w żadném miejscu, póki się nabożeństwo

dopołudniowe lub procesye nieszporne w kościołach odprawują, nikomu trunku żadnego nie przedawano i nie szynkowano, a ktokolwiekby præsenti laudo stać się miał przeciwnym, zlecamy jmp. plenipotentowi województw naszych, który (ut superius expressum) constituetur przez ichm. pp. administratorów, aby agat in quocunque foro contra transgressorem przykazania boskiego dosyć wyraźnie o święceniu świąt i niedzieli postanowionego.

7. Sprawuje to wielką krajowi naszemu szkodę i niedostatek obuwia dla ludzi wszelkich, że po miastach i miasteczkach naszych szewcy i insi potrzebujący skór rzemieślnicy do swego miéć nie mogą rzemiesła dla wykupujących skóry handlarzów: przeto stosując się do praw o tém postanowionych, obligujemy ichm. pp. starostów i wszelkich miast i miasteczek kraju naszego dziedziców, posesorów, aby urzędom miejskim baczność na wykupowanie skór zalecili i tego przestrzegać mocą prawa rozkazali.

8. Gdy ustanowione są prawem sprawiedliwe w całém królestwie polskiém miary, należy, aby postanowiona była sprawiedliwa cena i sprzedaż wszelkich w kraju naszym trunków, których praktykowana dotąd taniość nie była z pożytkiem robiących piwa i gorzałki i owszem sprawowała łatwość do rozpusty i pijaństwa i była ruiną pospólstwa za małe pieniądze pijaństwem się z opóźnieniem pracy gospodarskiéj bawiącego: więc dla powściągnienia od pijaństwa ludu pospolitego za rzecz potrzebną uznajemy, aby tak jako w województwach pruskich in vicinitate z naszemi będących w całym kraju naszym, nieinaczéj po miastach, miasteczkach i wszystkich wsiach i karczmach szynkowane i przedawane były piwa i gorzałki tylko po sześć groszy polskich piwa pół garca i po tyleż groszy półkwaterek gorzałki miary sprawiedliwéj. Takowe zaś trunków przedawanie, któreśmy sobie wszyscy na teraźniejszym sejmiku zgodnie postanowili, aby przez wszystkich nas zachowane było, przyrzekamy sobie fraterne sub responsione w każdym województw naszych grodzie observandum a die 1 Januarii proxime anni venturi 1766 i ichm. pp. podwojewodzych brzeskiego i inowrocławskiego upraszamy, aby z mocy prawa urzędom ich służącego, któremu bynajmniéj derogare nie chcemy, po wszystkich miastach i miasteczkach województw naszych takową piwa i gorzałki taksę postanowili.

9. Nie wyszła nam z pamięci chwalebnie odprawiona z województw naszych w trybunale radomskim komisarska w. jmp. Jana Kraszewskiego generała adjutanta jkr. mci funkcya, na któréj gdy i za go-

dnego kolegę swego dla słabości zdrowia być w Radomiu nie mogącego w. jmp. Zaleskiego podsędka inowrocławskiego pracując, interesa województw naszych utrzymywał: więc za dwóch wziętą zwyczajną z województw naszych komisarską pensyą słusznie być temuż jmp. generałowi Kraszewskiemu należącą uznajemy i jeżeli totaliter z importancyi czopowego nie wypłacona, pro liquidatione et satisfactione do ichm. pp. administratorów odsyłamy.

10. Wszystkich nas żyjących et posteros nostros, tudzież substancye nasze interesuje, aby akta ziemskie i grodzkie w jako największym porządku i bezpieczeństwie były trzymane: gdy nam tedy wiadomo, w jakim są nieporządku akta ziemskie brzeskie, obligujemy jmp. Przyłubskiego sędziego ziemskiego brzeskiego, aby starał się pomienione akta do jak najlepszego porządku przyprowadzić, zażywszy do ułożenia i pozbierania podartych tych ziemskich tranzakcyj ludzi probatæ fidelitatis i do téj sposobnych pracy; na którą ichm. pp. administratorowie czopowego naznaczą i wyliczą ad dispositionem tegoż jmp. sędziego ziemskiego brzeskiego takie quantum, jakie uznają wystarczające i potrzebne. Podobnież należy nam prospicere securitati actorum castrensium w województwach naszych, rekomendując et præsenti laudo ichm. pp. starostów obstringendo, aby czyniąc zadosyć obligacyom swoim, kancelarye i depositoria actorum w należytym porządku i bezpieczeństwie trzymali et acticantiam protokołów zalecili ichm. pp. regentom grodzkim; którzy żeby nie mieli racyi ekskuzowania się, że im małe z kancelaryi dochody na takową kilku do pisania kancelarzystów potrzebującą pracą non sufficiunt, żeby oraz młódź ślachecka w województwach naszych ochotniejsza do aplikowania w kancelaryach była, mając jakąkolwiek za pisanie nadgrodę, ciż ichm. pp. administratorowie proportionatum do każdéj kancelaryi grodzkiéj na aktykowanie ksiąg naznaczą i ad dispositionem ichm. pp. pisarzów grodzkich wyliczą quantum.

11. Należy nam także obligować, jakoż præsenti laudo prosiemy i obligujemy ichm. pp. województw naszych brzeskiego i inowrocławskiego podkomorzych, aby skoro się trafi ichm., n. m. panom, w województwach naszych czyli przez siebie, czyli przez swoich ichm. pp. komorników jakie ekspedyować rozgraniczenie, do ksiąg proprii districtus actus suos campestres podawali. A z téj okazyi przypominając sobie gratum województwom naszym meritum jmp. Ludwika Włostowskiego chorążego nowogrodzkiego, który księgę podkomorską wyszukawszy, starał się onę odebrać i województwom na sejmiku o niéj doniosłszy,

ad archivum kancelaryi ziemskiéj inowrocławskiéj oddał: obligujemy ichm. pp. administratorów czopowego, aby asekurowaną laudo województw naszych za wynalezienie i konserwacyą téj księgi indilate uczynili i realiter wyliczyli z importancyi czopowego rekompensę.

12. Niech to sprowadzi boskie na nas żyjących i cały kraj nasz błogosławieństwo, niech będzie in suffragium duszom naszych w tych województwach zmarłych obywatelów i współbraci naszych, że importancyą czopowego nie obracamy ad privatorum usus et commoda, ale in subsidium świątynicom pańskim i ubogim w województwach naszych klasztorom, jakoto zrujnowanemu kościołowi brzeskiemu oo. Dominikanów, farnemu w mieście Inowrocławiu, brdowskiemu oo. Paulinów, klasztorom radziejowskiemu i inowrocławskiemu franciszkańskim, markowieckiemu klasztor murować zaczynającemu i zakrzewskiemu karmelitańskim, obligując præsenti laudo ichm. pp. administratorów czopowego, aby według wystarczającéj importancyi czopowego tak do pomienionych kościołów jako i klasztorów subsidium naznaczyli i one wypłacili.

13. Zapomnieć nie możemy præstandam satisfactionem z importancyi czopowego wszystkim ichmościom in anterioribus laudis sejmików naszych wyrażonym, których wszystkich do ichm. pp. administratorów odsyłając, tudzież ichm. pp. sukcesorów ś. p. jmp. Adama Sokołowskiego chorążego kruświckiego mających pretensyą do województw naszych, wynikającą z administracyi czopowego przez ojca swego o naddane pieniądze, ichm. pp. Józefa Mniewskiego, Adama Biesiekierskiego, Wacława Przyłubskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, Górskiego, Walentego Wolskiego, Andrzeja Brzozowskiego, Walentego Jaroszewskiego, Marcina Umińskiego, Ludwika Włostowskiego, Wichrowskiego, Pawła Morawskiego, Franciszka Rudnickiego, Józefa, Aleksandra, Andrzeja Przysieckich, Walentego Mchowskiego, Bonawenturę Markowskiego, Macieja Szadokierskiego, Józefa Ubysza, Piotra Skarbka, Chryzostoma Morzyckiego, Antoniego Rożnieckiego, Michała Moszczeńskiego, Piotra Maliszewskiego, Wojciecha Podowskiego: upraszamy i obligujemy tychże ichm. pp. administratorów, aby uspokoiwszy wprzód dług ichm. pp. Sokołowskich, każdemu servata æqualitate et quantitate importancyi czopowego przyzwoitą naznaczyli z tegoż czopowego satysfakcyą.

14. Miasto Bydgoszcz, które przedtém było kraju naszego ozdobą i wielką wszystkim (jako nad portem leżące) wygodą, już od wielu lat

na każdym sejmiku naszym czyni użalenia się przed nami super desolatione tego miasta i uskarżając się na przeszłych posesorów wójtostwa bydgoskiego, że bory do miasta należące, folwarki i grunta poodbierali i do prowentów wójtowskich przywłaszczyli, prosząc oraz, abyśmy temuż miastu stali się pomocnymi: więc gdy to wójtostwo w posesyi teraz zostaje jw. jmp. Andrzeja Zamojskiego kanclerza w. koronnego, tém łatwiéj skłaniamy się za tém miastem interponere do tego godnego ministra z obowiązku urzędu swego prawa et immunitates miast wszystkich utrzymującego, obligując jmp. marszałka konfederacyi i sejmiku teraźniejszego województw naszych, aby imieniem naszém listownie rekomendował to miasto jmp. kanclerzowi w. koronnemu i sam jmp. marszałek nasz ustnie ekspostulował in desideriis pomienionego miasta przez delegowanych od niego repræsentandis jw. jmp. kanclerzowi w. koronnemu.

15. Chcąc zachować prawo o okazowaniu i przywieść do skutku laudum województw naszych sejmiku antecoronationis, obowięzujemy się wszyscy w roku nadchodzącym 1766 zjechać w tydzień po święcie św. Jana Chrzciciela pod Kowalem i tam popis nas wszystkich współbraci województw naszych przed pierwszym tam przytomnym senatorem lub urzędnikiem odprawić, zachowując sobie na terminie tegoż popisu naszego plenam potestatem postanowienia i umówienia między sobą w miłości i jednomyślności braterskiéj porządku wszelkiego, jakim mają być te popisy odprawowane corocznie według opisania laudi sejmiku antecoronationis.

16. Przyrzekamy sobie fraterne, że sejmiki nasze zaczynać zawsze będziemy . . . . . nia w kole naszém zaraz po zagajeniu każdego sej . . . . laudorum tak sejmiku przeszłego antecoronationis . . . . téż teraźniejszego i jakośmy sejmiki teraźniejsze . . . . . braterskiéj w zgodzie i chwalebnéj odprawili spokojności, także tęż jednomyślność, miłość braterską . . . . . ność nazawsze między sobą utrzymywać będziemy i obowięzujemy się laudo præsenti. Które jw. jmp. marszałkowi podpisać et ad acta podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 10 miesiąca września, roku pańskiego 1765.

Antoni z Głogowy Kossowski sekretarz wielki koronny, marszałek konfederacyi i sejmiku województw kujawskich, mp. (L. S)

60.

1766. *Augustus*, 26. *Radziej. grodzka Recognition. 20 f. 13.*

386. [Laudum electionis magn. nuntiorum pro comitiis generalibus Varsaviensibus.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum sancti Egidii abbatis proxima (September, 4), anno Domini 1766. — Obtulit generosus Michael Rościszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na sejmik przedsejmowy za uniwersałem najj. Stanisława Augusta króla i pana naszego szczęśliwie nam panującego na dzień 25 miesiąca sierpnia w roku teraźniejszym 1766 na miejsce sejmikom naszym zwyczajne zgromadzeni. Po zaczętym w zgodzie i spokojności braterskiéj i zagajonym usty jw. jmp. Antoniego z Głogowy Kossowskiego sekretarza w. koronnego, generała infanteryi wojska koronnego, Orła Białego kawalera, marszałka konfederacyi województw naszych sejmiku przystąpiliśmy najprzód do obrania ichm. pp. posłów i zachowując opisany laudo sejmiku antecoronationis sejmikowania naszego porządek, secundum ordinem powiatów naszych per vota tak przez jw. jmp. marszałka konfederacyi i sejmiku teraźniejszego jako i zasiadających przy nim z każdego powiatu ichm. pp. asesorów connotata, których pluralitatem uznawszy, obraliśmy sic volente Deo, qui nutu regit et temperat orbem z województwa brzeskiego jjww. ichm. pp. Antoniego z Głogowy Kossowskiego sekretarza w. koronnego, marszałka konfederacyi i sejmiku naszego i Jana na Lubrańcu Dąmbskiego wojewodzica brzeskiego kujawskiego, generała adjutanta jkr. mci, p. n. m., z województwa inowrocławskiego jjww. ichm. pp. Wincentego Modlińskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, żupnika województw naszych i Wacława Przyłubskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, starostę osieckiego. Których ichm., n. w. m. panów, lubo znamy dobrze ku wierze świętéj katolickiéj (przy któréj jako przodkowie nasi tak i my vitam et si quid illa carius esset, łożyć ochotnie jesteśmy gotowi) i przy prawach i wolnościach żarliwość, ani tychże ichm. pp. posłów od nas obranych do przysięgi super observan-

dam instructionem pociągać lege id vetante nie możemy: ten jednak na ichm., n. w. m. panów, kładziemy obowiązek, że gdyby co na sejmie przyszłym permittere mieli (lubo tego o ichm., n. w. m. panach, rozumiéć nie chcemy) czynić i postanowić wierze świętéj katolickiéj i prawom kardynalnym przeciwnego, miéć ich ab omni activitate et muniorum publicorum capacitate exclusos nazawsze w województwach naszych præsenti laudo deklarujemy, obligując ichm., n. w. m. pp., aby instrukcyą od województw naszych daną w kole naszém deliberate umówioną, którą jmp. marszałek podpisze et ad acta, oraz i zdanie jw. jmp. Jana z Góry Skarbka kasztelana inowrocławskiego na teraźniejszym sejmiku in materiis na sejmie tractandis wyrażone i in scripto sobie oddane poda, starali się wszyscy ichmośc. indiviso studio utrzymywać.

A gdy circa determinium sejmiku teraźniejszego, to jest, drugiego dnia po zaczęciu onego ogłosić nam raczył jmp. marszałek koła naszego, iż odebrał ex distributiva jkr. mości, p. n. m., gratia przywileje na ziemstwo inowrocławskie po niedawno odprawionéj zgodnie tegoż ziemstwa elekcyi: więc powinną majestatowi pańskiemu wyznawszy wdzięczność za tak prędką nam pożądaną łaskawość, a dogadzając necessitati województw naszych, aby podczas nadchodzącego blisko województw naszych regestru w trybunale bydgoskim ziemstwo to inowrocławskie swoję exercere mogło funkcyą, za rzecz potrzebną uznaliśmy, aby w kole naszém zwyczajną urzędnikom ziemskim według prawa wypełniło przysięgę i do wysłuchania onéj observata juramentorum solennitate et reverentia uprosiliśmy jw. jmp. Jana hr. z Góry Skarbka kasztelana inowrocławskiego jako pierwszego in ordine na tym sejmiku naszym senatora, przed którym in præsentia nas licznie na tym sejmiku zgromadzonych przysięgi wykonali: w. jmp. Mikołaj Zaleski podsędek ziemski inowrocławski na sęstwo, w. jmp. Jan Trzebiński pisarz grodzki radziejowski na podsędkostwo i w. jmp. Jan Paruszewski pisarz grodzki kruświcki na pisarstwo ziemskie inowrocławskie. Których ichm., n. w. m. panów, prosiemy i obligujemy, a singulariter jmp. pisarza ziemskiego inowrocławskiego, aby prospiciendo securitati fortun naszych, akta ziemskie inowrocławskie (co się ma rozumiéć i o księgach podkomorskich) w wielkim nieporządku będące tak dalece, że się wiele protokułów podartych, pobótwiałych i kart z nich powydzieranych (jako nam wiadomo) znajduje, do jako najlepszego starał się przyprowadzić porządku i ułożenia. Co że bez potrzebnéj na to stać się nie może ekspensy, więc województwa nasze z importancyi podatku czopo-

wego na przyszłym sejmiku gospodarskim na tę publiczną potrzebę, stosując się do konstytucyi anni 1635 folio 892, sufficiens quantum naznaczyć przyrzekają præsenti laudo. Które jmp. marszałkowi podpisać i ad acta grodu radziejowskiego podać zlecamy. Działo się w Radziejowie na sejmiku przedsejmowym dnia 26 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1766.

Antoni z Głogowy Kossowski sekretarz wielki koronny, marszałek konfederacyi i sejmiku województw kujawskich, mp. (L. S.) W. Modliński chorąży brzeski, assesor z powiatu brzeskiego, mp., Józef Sokołowski podczaszy kowalski, mp., Antoni Poniński podstoli kowalski, mp., Stanisław Jarnowski łowczy inowrocławski, mp., Józef Krajewski cześnik latyczewski, mp., Łukasz Broniewski w. k., Teodor na Warzymowie Sokołowski sędzia grodzki radziejowski, mp., Andrzej Ceiński starosta kruświcki, mp., Ignacy z Markowic Markowski miecznik przedecki mp., Nicolaus Zaleski judex terrestris Junivladislaviensis, qua assessor, mp., Antoni na M. Mirosławski łowczy kruświcki, mp., J. Kościelski chorąży b. kuj., mp., Paweł Chmielewski pod. bydgoski, mp.

61.

1766. *Augustus*, 26. *Radziej. grodzka Recognition. 20 f. 15.*

387. [Votum per illustrem magnificum Joannem comitem a Góra Skarbek castellanum Junivladislaviensem in comitiolis particularibus Radziejoviensibus promotum.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum sancti Egidii abbatis proxima (September, 4), anno Domini 1766. — Obtulit generosus Michael Rościszewski.

Ponieważ żadna kończąca się istota bez swojego być nie może początku, więc o zaczynaniu i kończeniu się przyszłego sejmu za najpierwszą brać powinniśmy materyą.

Już to ci sami, którzy w sieroctwie bezkrólewia stanowieli prawa, rozumu okiem dojrzeli tego, co przez ułomność szkodliwego lub niebezpiecznego ułożyli, tych zaś ustaw na dobre i użyteczne inaczéj przemienić nie podobna, tylko i jako były przez większość głosów formowane, tak przez też samę moc reformowane być muszą.

Bo jeżeli na początkach sejmu zaraz wróciemy się do dawnych zwyczajów, to najpotrzebniejsze przez jednego psuć się będą propozycye, a ztąd w grożących złą przyszłością zostaniemy ustawach.

Bo lubo sejmów rwać już nie można, na punkta jednak przy fundamencie prawa i słuszności nie pozwalać godzi się, przezco najpotrzebniejsze rzeczy swoję tracić muszą istotę. I tak naprzykład, gdybyśmy chcieli powrócić hetmanom władzę, jeden tego nie pozwoli, zabraniając czynić gwałtu prawu, ponieważ od rzeczyp. na to zaszła konstytucya.

Zaczém zdajmy się na całą rzeczp., która już teraz poznała, co się dobrego lub niebezpiecznego stało, będzie téż umiała dobre utwierdzić, a złe znieść lub poprawić.

Dlaczego moje zdanie i życzenie, aby jeszcze ten sejm odprawił się sub pluralitate.

Konfederacya jednak (która ku tak dobremu panu podejrzenie z podejrzenia, nieufanie z nieufania, nienawieść z nienawieści sprawuje nieprzychylność) aby rozwiązana była, jest bowiem co inszego konfederacya, a co innego pluralitas.

Konfederacya w złączonych stanach, pluralitas zaś być może w izbie poselskiéj, do czego taką podaję plantę. Ponieważ doświadczenie nas uczy, że się wiele takowych posłów trafia, którzy dla bojaźni utracenia kredytu, dla respektu lub nieśmiałości mówienia i dla innych wielu przyczyn milczą, lub na złe ojczyzny prędko z musu zgadzają się: więc nieujętym żadną parcyalnością duchem ale czystym przed Bogiem oświadczając się umysłem, życzę, aby odrzuciwszy wymienione do głosu wolnego przeszkody, mogliśmy tajemnie jawności wiary świętéj bronić, majestat ubezpieczyć, sprawiedliwość lub ludzi do niéj bez cudu poprawić, najprzyjemniejszą wolność w całości utrzymać, sił dla sławy i bezpieczeństwa kraju przymnożyć i temi wiedzić jak się rządzić, konieczna oświeca się potrzeba, aby na tym z prawa przypadającym sejmie, jako na ostatnim zguby lub zbawienia swobód terminie po rozwiązanéj konfederacyi secreta pluralitas utrzymana była.

A to tym sposobem: aby obrządki sejmu konstytucyami dawniejszemi opisane, a ostatnią konwokacyjną sexagesimi quarti powiększone odprawiwszy i do izby poselskiéj powróciwszy, aby propozycye a majestate, a potém desideria województw, ziem i powiatów tym porządkiem traktowane były, a tak traktować się mającą materyą wolno było, któremu się podobać będzie posłowi, objaśnić w czém jest szkodliwa, w czém pożyteczna. Potém sekretarz sejmowy niechajby dwoiste kartki

jednym charakterem popisał, naprzykład na jednych to słowo — zgoda, na drugiéj—nie masz zgody i niechajby po dwie takowe sobie przeciwne każdemu oddał posłowi, do czego aby dwie skrzynki były zrobione, jedna ozdobna, na któréj byłby napis constitutio, druga prosta, na któréj vanitas; te obiedwie podedna trzymając, niechajby nosieł per turnum, w które według zdania niechajby posłowie kładli swoje vota; po których zakończeniu aby na środku izby były owe skrzynki publicznie zamknięte, a potém przy asesorach po czterech z każdéj prowincyi (skrzynkę vanitas na stronę odłożywszy) skrzynkę constitutio na stole w środku izby na to przygotowanym postawiwszy, publicznie otworzyli, kartki zlikwidowali i jeżeli na podaną propozycyą więcéjby się znalazło kartek (zgoda) pisanych, toby pisać konstytucyą, jeżeli zaś więcéj (nie masz zgody), to takową w reces puścićby materyą. Owa skrzynka vanitas, lubo się widzi być zbytnia, dla ostrożności jednak jest bardzo potrzebna, bo mógłby ktokolwiek obligować posła, aby jednę kartkę schował, a potém pokazał ją dobrodziejowi, lub przyjacielowi swemu, a przezco wyjawiłoby się, jakie votum dał, zkądby poszło, żeby takie votum musiał dawać, jakieby mu kazano, a kiedy i w tę i w owę włoży skrzynkę, pewno się utrzyma sekret, odważnie z wierności ku panu, z miłości ku ojczyźnie takowi posłowie postępowaćby mogli.

Postronne narody pragnące nas mieć w słabości i nieporządku nie wiedziałyby komu wierzyć, na kogo sumy wykładać, nie mogąc od obligowanych żadnego słyszyć głosu. Ustałoby læsivum murmur, że dwór, familie wyrabiają na zgubę wolności pluralitates, boby się nie znalazł przyjaciel tylko dla dobrego króla, dla kochanéj ojczyzny, a w niéj dla siebie samego. Nie zagęściełaby się izba próżnemi mowami, czas zbawienny nie darmoby się utracał. Może tu kto sprawiędliwie zadać, że dobraby to rzecz była, ale wprzód trzeba na przyszłym sejmie konstytucyą takową uformować, dopiero na dalszych sejmach to prawo ad executionem przyprowadzić. N. w. m. panowie i bracia, jużby to były sera hæc seria, byłoby post bellum auxilium, teraz ci to, teraz, gdy się najpotrzebniejsze ustanowią rzeczy, już nam ich nadal traktować nie pozwolą, przyszłoby do tego, że tylko w bagatelach zażywalibyśmy tego sekretnego sposobu, ale jak namieniłem po obrządkach sejmowych, albo jeszcze lepiéj zaraz po obraniu marszałka, w żadne nie wchodząc materye, wprzód zaniosłszy prośbę do majestatu, aby dobrze życzący i szczerze starający się o dobro kraju powierzonego najjaśniejszy król

do tych sposobów zbawiennych dopomódz i one dopuścić raczył, to się wszystko łatwo stać może. Inquantum by zaś miała się pokazać paritas votorum, to takowąby w reces do przyszłego sejmu puścić materyą.

Woła tedy ojczyzna do nas synów, wymagającemi miłość słowami, quisquis ades fili patriæ succurrere cadenti, nam patriæ fato, filius ipse cadit, zgodźcie się na ten pożyteczny i bezpieczny sposób, ja tu stawam i dopraszam się jjww. ichm. panów czyli pozwalacie hanc secretam utilitatem, nec ne.

In casu niezgody petitur turnus.

Teraz przystępuję do najkardynalniejszego wiary świętéj punktu, że jakeśmy mieli na sejmie coronationis naprzykrzenie od pp. dysydentów ówczesne exercitia ich religii i jakie napieranie się do wszelkich naszych obywatelskich prerogatyw, taki téż teraz na zawsze powinniśmy dać im odpór, bo inaczéj ściągnęlibyśmy na nas surową Boga karę, wprowadzilibyśmy w rzeczp. kłótnie i rozterki i pewne umniejszenie dusz w prawdziwéj naszéj wierze uczynilibyśmy, bo ludziom bardziéj rozwięzłe życie i ciała wygoda podoba się, jak ścisłość życia niebu miła. Jeżeliby ta rzecz niegodziwa miała się dziać dla wprowadzenia manufaktur, to na to niżéj podam sposób, a tymczasem dla manufaktur niech Dei factura nie ginie: aby tedy grunt wiary naszéj nie był osłabiony, ichm. pp. posłowie, na nic nowego nie pozwalając, antiquam inter dissidentes legibus cautam pacem utrzymywać będą.

A że choć największy interes, byleby prosto opowiedziany, łatwiéj jest zrozumiany i prędzéj wysłuchany, więc o bezpieczeństwie majestatu, o całości praw i swobód naszych niech będzie dosyć tyle namienić, że między majestatem a wolnością zniesione jest arcypotrzebne pośrednictwo, które od przezornych przodków naszych na to było ustanowione, aby nietylko kraju od postronnych broniło zamachów, ale téż aby ani majestat dla wolności, ani wolność dla majestatu żadnéj nie czyniła przykrości. Ten stan środkowy jest to władza hetmanów, która nie przeniewierzywszy się nigdy królom ani ojczyźnie, bezpieczeństwo, powagę i całość tych dwóch najjaśniejszych utrzymywała istot, prowidowała bezpieczeństwo tronom, a broniła od absolutyzmu wolności: zaczém gdy teraz jest zniesiona z obydwóch stron, choć nie za panowania najżyczliwszego nam króla, to napotém kiedyżkolwiek czegoś złego obawiać się potrzeba, do czego aby nigdy nie przyszło, ichm. pp. posłowie fortissime instabunt, aby ta moc powrócona była, ale tylko

przy tém wojsku, jakie im jest teraz odebrane. Bo jeżeli dla obrony sławy i bezpieczeństwa narodu do życzonéj przychodzić będzie aukcyi wojska, to aby to pomnożenie cale do hetmanów nie należało, boby byli tak na majestaty jako i na wolność za potężni, mogłoby im się zachciéć tronu i wolości odebrania.—Ale niechaj województwa dla siebie rekrutują wojska ex ultima consumentia a solis potabilibus, aby zaś z nas nikt ciężaru nie uznał, niechaj będzie wzgląd najpierwszy super casus fortuitos; dlaczego gdzie wychodzi beczek trzy, niech tylko od dwóch płaci, gdzie naprzykład trzysta, od dwóchset, ten podatek będzie z naszym pożytkiem, bo co teraz dajemy beczkę po złotych dziesięć, damy po jedenaście, toć ten jedenasty nieznacznie przybędzie, a znaczne być może wojsko, które nigdzie indziej tylko w tém województwie będzie miało konsystencyą, od którego brać będzie płacą. Pożytek zaś ztąd miéć będziemy, że gdy wyda kto 300 beczek, wziąłby teraz za nie 3,000 złotych, a potém wziąłby 3,300, płacić będzie tylko od dwóchset, to mu się od trzeciego sta okroi sto złotych, a do tego gdy więcéj będzie w województwie ludzi, większe téż i propinacye nastaną, bo gdy wojska będą po województwach, może wyjść beczek tyle drugie, a przecie od raz tylko na zawsze ustanowionéj liczby beczek ten na siebie włożymy podatek.

Te zaś wojska, daj Boże, jako najliczniejsze aby miały szefów i sztabsoficerów czyli z senatu, czyli z urzędników wyższych oficerów, z niższych urzędników unteroficerów, z ślachty, ale tych wszystkich per pluralitatem votorum obranych, a in casu śmierci na którego, lub złego się sprawowania aby ta pluralitas w obieraniu należała do samych wojskowych oficyalistów. Ci zaś wszyscy oficerowie aby żadnego tymczasem nie brali żołdu z tego pomienionego podatku, boby mało albo nic na gemejnów nie zostało, ale niechaj się chleb zasłużonych na to obraca tym sposobem: jak która królewszczyzna lub starostwo byle nie grodowe zawakuje, aby ją najj. pan oddał zasłużonemu in rep. z tą kondycyą, aby z niéj dawał trzy części intraty do skarbu koronnego, a czwartą część dla siebie obracał. Skarb zaś koronny aby pomienionym oficyalistom wojskowym takie gaże wypłacał, jakie rzeczp. ustanowi. Tym sposobem będziemy mieli wojsko, będziemy mieli i skarb bogatszy, który gdy już takowemi intratami napełniony będzie, niechaj szafuje na amunicye i rynsztunki dla wojsk wojewódzkich, a przytém będzie częstsza i gęściejsza zasług nadgroda, bo intrata z wakansów pójdzie na zapłatę ludzi w wojsku zasługujących się i pracujących dla ozdoby, sławy

i obrony kraju, któréj teraz jeden zażywa dla zbytków wymyślnych, dla przewracania cnotliwych umysłów do króla i ojczyzny przywiązanych, a wielu z lemiesza samego, w pocie czoła szukając kawałka chleba, lepiéj podobno życzą, choć o swoim dorobku jak ci co gratyskowego po uszy mają dochodu.

Te wojska pod żadne hetmanów nie powinny podpadać ordynanse, chyba podczas wojny obronnéj żeby miał wtargnąć w granice nasze nieprzyjaciel, to natenczas niechby nieodwłocznie pod hetmańską zaciągały się komendę, bo w takowym razie jedna rządzić powinna głowa.

Jakby zaś prędko takowa się zakończyła wojna, aby nie czekając żadnego ordynansu, szefowie z swymi regimentami na swoje wracali się leże. W przypadku zachcenia się wojny pomagającéj lubo avulsa zaczepiającéj, od szczególnéj wszystkich trzech stanów naszych zgody i ordynansu aby te wojska dependowały.

A tak hetmani między majestatem i wolnością wojska, wojewódzkie między królem i hetmanami przy miłéj wolności środek będą trzymały. Gdyby zaś ci pomienieni wodzowie przeciw konstytucyi 17-mi (1717) mieli sobie postępować i jakimkolwiek pretekstem mieszać województwa i w ich wdawać się rozrządzenia, luboby wojska wojewódzkie mogły im dać odpór, przecież unikając wszelkiego zamięszania, aby wolno było każdemu takowych hetmanów pozwać do sądu tegoż województwa, gdzieby te mieli czynić naprzykrzenia i aby tam byli karani pœnis personalibus, a in casu nieposłuszeństwa dekretowi aby wojska wojewódzkie do egzekucyi pomoc dały.

Co się tycze sprawiedliwości poprawy, widziemy, że to ludzkiéj nie poddaje się sposobności, aby onę tak ugruntować, żeby nie miała być nadwerężona, kiedy ani korektury, ani obowiązki sumienia nie pomagają: więc wiedziałoby mi się znieść najprzód deputackie przysięgi, aby dobrego Boga już dłużéj nie gniewać i przez krzywoprzysięstwa do surowéj nie pociągać zemsty, a na to miejsce przez karę wstydu i nieodwłoczny rygor ludzi poprawić, to jest, aby deputaci pluralitate vincentes, a pogotowiu dekreta piszący sentencye swoje pisali i na nie się podpisywali, a gdy strona ukrzywdzona przez takowy zostanie dekret, aby tych deputatów mogła na sądy sejmowe pozwać, sądy zaś sejmowe aby dla téj osobliwéj przyczyny na przyszłym sejmie uregulowane były, a zaś wstyd publiczny i rygor ułożony takowych sędziów bardziéj jak przysięga utrzyma od nieprawości.

Trybunały aby się ad antiquam powróciły praxim, bo teraz ten jest nieszczęśliwy kto ma z mocniejszym pankiem w Lublinie sprawę, bo nie mając deputatów tylko panom obligowanych pewną ma przegraną. Na co lubo już małopolscy utyskują pacyenci, daleko jeszcze gorzéj dla nas, którzy z ruskimi mamy sprawy panami, nie mając żadnego w Lublinie z naszych stron deputata; trzeba przytém uwolnić trudzące się myśli najlepszego nam królującego pana w dobieraniu corocznie dwóch senatorów do lasek trybunalskich, bo jednych lata, drugich fortuny, trzecich słabość zdrowia tak wielkiéj podjąć się nie pozwalają fatygi; snadniéj wszystko pójdzie, kiedy dawnym zwyczajem marszałkowie będą etiam ex equestri ordine bywać, bo w tém żadnéj potrzeby, ani pożytku nie widać, aby senator koniecznie laską dyrygował. Jeżeli się to jedynie dziać zaczęło dla większéj trybunału powagi, czemuż biskupi nie mają być prezydentami, którzy na takowe ekspensa trzydzieści i więcéj razy mogą prędzéj wystarczyć jak świecki senator, a do tego takto equestris ordo jako i senat nie swoję w trybunałach, ale królewską prezentuje osobę, która równo in vicariatu suo każdego upoważa deputata.

Teraz do wewnętrznéj przystępuję ekonomii, że nasze dorobki na zysk cudzy obracamy, bo Gdańsk jak chce, tak nam płaci, jak chce, tak mierzy i pręty na ćwiertniach nie pomagają, redukcyi naszéj nie słuchając, złoto wysoko daje, albo monetę waloru niemającą, zboże tanio płaci, tak dalece że porachowawszy prace nasze i unkoszta gospodarskie, mało co się komu okroi z defluitacyi: dlatego w kraju naszém pieniędzy mało, bo towary niemieckie jak były drogie, tak są, a nasze bardzo tanie. Gdańszczanie o swoje się targują i nie dadzą, od czego nie chcą, my posłusznie to przyjmować musiemy, co nam ofiarują: więc radzę, aby ichm. pp. posłowie dopomnieli się tego, żeby naprzód uboższym wolno było furami wywozić do miast, statkami zaś aby pod konfiskacyą nikt płynąć nie ważył się przez lat trzy, ale ten zakaz aby nie był aż także za lat trzy, dopóki spichrze po Nadwiślu nie będą wystawione, które w tych trzech lat powinny być gotowe; wszak nie masz łokcia ziemi, aby nie miał swojego pana, niechże każdy na swoim gruncie buduje, a jeżeli nie wystarczy niech drugiemu pozwoli za nadgrodą za grunt przez konstytucyą opisaną, wiele za łokieć ma kto płacić. A gdy spichrze w trzech lat staną, niechaj do nich, kto co będzie miał, zwozi, mając ostrożność, aby przez te lata nie psuły się towary. Upewniam że to wytrzymanie takowe zrobi pożytki, iż sami kupcy po zboże za-

jeżdżać będą, bo nadmorskie potencye bez naszego chleba żyćby nie mogły i morskie commercium ustaćby musiało, a najprzód defluitacya kosztować nas nie będzie, powtóre targi, miary trzymać będziemy, na których teraz nieznośnie szkodujemy, potrzecie złoto i inną monetę muszą nam dobrą według redukcyi dawać, szkodować jednak na tém nie będą, od nadmorskich narodów bonifikować sobie będą. Wszak gdy u nas drogo zboża i inne towary kupią, swego nie darują a wreszcie nie pytajmy się, co jednéj religii ludzie z sobą czynić będą, byleśmy my nie szkodowali. Po czwarte jak wyżéj w punkcie o religii obiecałem wynaleść sposób, bez pozwolenia publici exercitii dysydentów wprowadzić manufaktury, tak jawnie pokazuję, że nie mając chleba nadmorskie kraje, nie potrafią mnóstwa rzemieślników wyżywić, którzy pewno do nas uchodzić będą, bo i najpubliczniejsze ich wiary nabożeństwa sprzykszą się bez sposobu do życia, hurmem do nas przybywać będą.

Ale kiedy uczy doświadczenie, że najlepsza proponowana rzecz musi u nas podlegać sprzeczce, więc spodziewam się od kogo objekcyi, że nie wytrzymamy przez trzy lata, bo z Gdańska potrzebne nam są towary; odpowiadam, że mamy wszystko w naszym kraju, co do wiwendy, a rosoły, sztuki mięsa, jarzyny, pieczyste żadnych kondymentów zamorskich nie potrzebują; do przyodziania się mamy sukna, kamloty etc., mamy dla potrzeby żelaza, szkła, drzewa, do napoju miody, malenniki, lipce, piwa, gorzałki; jeżeli o wino idzie, dostanie go w Węgrach, jako i innych korzeni, toż samo i w Turczech znajdzie się. — A wreszcie poprzestańmy aby przez te trzy lata zbytków, abyśmy się na zawsze mogli mieć dobrze. Może jeszcze kto oppugnare, a pieniądze przez te trzy lata zkąd będą? odpowiadam: nie wydawać ich na zbytki przez trzy lata zbieranych przed zakazaną defluitacyą, to się w domu zostaną; nakoniec jeżeli kto koniecznie na nieuchronne potrzeby będzie potrzebował pieniędzy, to pieniężniejszy kupi zboże u potrzebnego, bo potém z należytą prowizyą nadgrodzi mu się to od Gdańszczanów. Piąty pożytek wyniknie, że ponieważ Wisła odwraca się do Leniewki ku Nogatowi tak dalece, że się teraz bez lichtonów często obyć nie można, a daléj cale spłynąć do Gdańska nie będzie sposobu, więc o tém nie my, ale panowie Gdańszczanie pomyślić muszą, chcąc nie tracić commercium swego i na lichtony nie ekspensować.

Consilium bellicum jako już niepotrzebne skasować, a moc jego oddać komisyi skarbowéj, do któréj komisarzów po województwach obie-

rać; gdyby zaś z wszystkich województw razem mieli komisarze zasiadać, wielkaby przybyła ekspensa na nich, więc niechajby turnatim obierani byli, naprzykład z poznańskiego sześciu, z krakowskiego drugich sześciu na dwie lecie, to jest, od sejmu ordynaryjnego do drugiego takiego, a potém inne województwa niechby się tym porządkiem jedne po drugich obchodziły: wynosiełaby liczba zasiadających taż sama jak i teraz, rachując osoby ex senatu et equestri ordine, a ubyłaby ekspens pro consilio bellico.

Cło generalnie znieść, abyśmy i nam w podatkach pofolgowali i od cła kwidzyńskiego uwolnieni zostali.

A że czopowe teraźniejsze po województwach będzie należało ad ultimam consumentiam na żołdy wojsku assignatam, więc aby ubodzy lub jaką nieszczęśliwością uciśnieni bracia nasi mieli jakąkolwiek do powstania podporę, promowować ichm. pp. posłowie będą, żeby skarb koronny ile teraz powiększony, a wyższym sposobem odemnie podanym w intraty obfitszy, to jest, kiedy będzie miał z każdéj królewszczyzny trzy części dochodów, niechajże aby po 20,000 każdemu województwu na takowe i inne wydaje potrzeby. Cætera minutiora reservantur ad tempus conveniens dicendi et promovendi.

NB. Przed obraniem posłów i przed formowaniem instrukcyi trzeba wnieść, że ponieważ przez sejm convocationis zdjęto obowiązek z posłów, aby instrukcyi nie poprzysięgali, a praktyka uczy, iż posłowie tak nieobowiązani, za nic sobie dane ważą instrukcye: więc na to miejsce potrzeba teraz, aby takowi careant activa voce na lat dwanaście, którzyby tych arcypotrzebnych materyj póty nie utrzymywali, pókiby turnum na nie nie wyrobieli.

To zdanie jw. jmp. kasztelana inowłocławskiego w kole sejmikowém wyrażone i od wszystkich aprobowane i mnie oddane ad acta grodu radziejowskiego poddaję.

Antoni z Głogowy Kossowski sekretarz wielki koronny, marszałek konfederacyi i sejmiku województw kujawskich, mp. (L. S.)

82.

1766. *Augustus*, 26. *Radziej. grodzka Recognition. 20 f. 18.*

388. [Instructio ad comitia generalia Varsaviensia e palatinatibus Cujaviæ.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum sancti Egidii abbatis proxima (September, 4), anno Domini 1766. — Obtulit generosus Michael Rościszewski.

Instrukcya od województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na sejmiku radziejowskim dnia 25 miesiąca sierpnia w roku teraźniejszym 1766 w Radziejowie zaczętym na sejm ordynaryjny sześć niedzielny według prawa w Warszawie przypadający dana jjww. ichm. pp. Antoniemu z Głogowy Kossowskiemu sekretarzowi wielkiemu koronnemu, generałowi infanteryi wojsk koronnych, Orła Białego kawalerowi, konfederacyi tychże województw i sejmiku tego marszałkowi i Janowi na Lubrańcu Dąmbskiemu wojewodzicowi brzeskiemu kujawskiemu, generałowi adjutantowi jkr. mci, p. n. m., z województwa brzeskiego i jjww. ichm. pp. Wincentemu Modlińskiemu chorążemu brzeskiemu kujawskiemu, żupnikowi województw kujawskich i Wacławowi Przyłubskiemu sędziemu ziemskiemu brzeskiemu kujawskiemu z województwa inowrocławskiego obranym posłom, w niżéj opisanych na sejmiku proponowanych punktach.

1. Podziękować mają ichm. pp. posłowie in facie zgromadzonych rzeczyp. stanów królowi jmci, p. n. m., za ojcowskie jego o nas staranie i ustawiczne usiłowanie, aby ojczyzna nasza była zawsze szczęśliwa, spokojna i bezpieczna. Daje tego starania dowody przez częste z przytomnym ad latus suum senatem rady, przez zachowanie z sąsiedzkiemi potencyami spokojności i od nich bezpieczeństwa, stara się najjaśniejszy pan o wykorzenienie złéj monety, a opatrzenie nas dobrą srebrną, łożąc na to własny koszt i milionowe czyniąc dla dobra narodu ekspensa, na które wystarczyć nie może, gdyby cała być miała obrócona należących do stołu królewskiego dochodów importancya, myśli usilnie o przyczynieniu i zmocnieniu wojska, na którém całość i bezpieczeń-

stwo kraju polega, założywszy własnym kosztem ludwisarnią w Warszawie do lania armat artyleryi potrzebnych, bez których żadne, chociaż najliczniejsze mocne być wojsko nie może, wystawił szkołę rycerską w Warszawie, którą pokazuje korpus kadetów, pod komendą księcia Czartoryskiego generała ziem podolskich z zacnéj młodzi narodowéj złożone, znacznéj potrzebujące ekspensy: aby tedy tak dobroczynne dla narodu naszego kr. jmci, p. n. m., nie ustawały dzieła, stany rzeczyp. na sejmie przyszłym obmyślić powinny doskonałe takowym ekspensom opatrzenie i ichm. pp. posłowie do tego concurrent.

2. Jako przodkowie nasi za fundament najgruntowniejszy szczęśliwości kraju, conservandæ reip. i dusz swych zbawienia mieli obstawać przy wierze świętéj katolickiéj rzymskiéj, tak ichm. pp. posłowie nasi na przyszłym sejmie przestrzegać tego powinni, wspierając przykładną nam i świętobliwą przy religii świętéj króla i pana naszego żarliwość, aby nic takowego nie mówiono, nie pisano i nie stanowiono, cokolwiek byćby się zdało przeciwko religii naszéj et favorabile wszelkim dysydentom; nie dopuszczą także persecutionem stanu duchownego et impositionem na ten stan jakich podatków.

3. Myślała dawno rzeczp. znaleść i ustanowić sposób concludendorum consiliorum, jako nas informuje konstytucya anni 1659 folio 605, volumine quarto, pragnąc zatamować rwanie sejmów, które nie może tylko prowadzić nas do zguby wolności i niezachowania praw: więc ichm. pp. posłowie na teraźniejszym następującym sejmie z stanami rzeczyp. szukać będą sposobów, któremiby rzeczp. ugruntowała sejmów dochodzenie. A jako w téj okoliczności, singulariter in materia religionis i w innych, które na sejmie przyszłym proponi et tractari mogą, materyach chwalebnie i zbawiennie wyraził nam swoje zdanie jw. jmp. Jan hr. Skarbek kasztelan inowrocławski w głosie swoim na teraźniejszym sejmiku mianym, jw. jmp. marszałkowi sejmiku naszego in scripto oddanym (który przy téj instrukcyi podany ad acta mieć chcemy): tak postanowiwszy ad hunc salutarem ojczyznie naszéj effectum prawo na sejmie nadchodzącym i opisawszy formam sejmowania według tego zaraz postanowienia, aby stany rzeczyp. sejm ten odprawiły, który jako jest ordynaryjny, tak należy utrzymywać autoritatem sejmów ordynaryjnych i ubezpieczywszy dochodzenie onych, odstąpić od konfederacyi i onę rozwiązać jako derogantem sejmom ordynaryjnym.

4. Z doświadczenia wiemy, że na sejmach wielu, chociaż niesłuszne stanom rzeczyp. projekta, bywały w wydrukowanych pomieszczo-

ne i dopiero gdy z druku wyszły w konstytucyach postrzeżone: więc ichm. pp. posłowie nasi dopraszać się będą statuendum super id legem, in futurum i na teraźniejszym sejmie observandam, aby każdy projekt w jakiéjkolwiek materyi, gdy pierwszy raz proponowany i przeczytany będzie, nie był przyjęty, ani przez marszałka i deputatów do konstytucyi podpisany, ale żeby była wolna każdemu z posłów onego komunikacya i przepisanie dla potrzebnéj każdemu posłowi nad nim deliberacyi, przymówienia się do niego, dodania do niego lub umniejszenia; drugiego lub trzeciego dnia, gdy znowu tegoż projektu będzie wspomnienie et urgebitur czytanie, żeby toż samo (jako się już wyraziło), było zachowano, a dopiero za trzecim distinctis diebus czytaniem, gdy będzie od stanów rzeczyp. przyjęty i za potrzebną konstytucyą uznany, żeby od marszałka sejmowego i deputatów do konstytucyi był podpisany.

5. Gdyby stanom rzeczyp. nie zdało (się) przywrócić jjww. obojga narodów hetmanom, tę którą mieli nad wojskiem komputu sejmem traktatowym 1717 postanowionego, władzą i trzymać toż wojsko pod zwierzchnością komisyi sancito sejmu convocationis ustanowionéj, gdyby także zdało się tymże rzeczyp. stanom in sua autoritate utrzymać postanowioną eodem sancito convocationis komisyą skarbową: należy stanom rzeczyp. na sejmie przyszłym zgromadzonym mocne uczynić nad tém refleksye, aby w potomnych czasach nie stały się też komisye ojczyznie naszéj szkodliwe i niebezpieczne i opisaniem onych (jako nam jkr. mość, p. n. m., łaskawie i przezornie w instrukcyi jmp. posłowi swemu do województw naszych na sejmik teraźniejszy przysłanemu być potrzebne do ustaw tych komisyj niektóre dołożenia inspirare raczył) zabieżyć, aby ojczyzna nasza obawiać się nie mogła żadnego ztąd niebezpieczeństwa. O to zaś ichm. pp. posłowie starać się i dopominać będą, jeżeliby pomienione komisye wojskowa i skarbowa subsistere miały, aby zasiadać mające w tych komisyach osoby nie na sejmach ale w województwach pluralitate votorum obierane były i żeby zasiadanie w jednéj lub drugiéj komisyi komisarza było incompatibile z funkcyą na sejm poselską.

6. Jeżeliby stany rzeczyp. na sejmie przyszłym zgromadzone dla potrzebnéj aukcyi wojska, dla zniesienia pogłównego i dla opatrzenia innych krajowych ekspens postanowić chciały podatek ultimæ consumentiæ według ułożonego sub præsidentia natenczas ś. p. księcia jmci Potockiego prymasa in anno 1746 projektu: nieinaczéj ichm. pp. posłowie na ten

pozwolą podatek, tylko salva libertate od niego we wsiach ziemskich, na same tylko miasta i miasteczka cujuscunque status ten podatek naznaczając; z tém się nawet ichm. pp. posłowie imieniem województw naszych oświadczą, że znośniéj nam będzie, dogadzając publicznym rzeczyp. potrzebom, sumę jaką ryczałtową na województwa nasze przyjąć i deklarować, aniżeli tym podatkiem wsie ziemskie i dobra onerare ślacheckie. Dlaczego ciż ichm. pp. posłowie województw naszych dopraszać się będą u stanów rzeczyp. pozwolenia ułożenia nowych w województwach naszych taryf, ponieważ taryfa pogłównego in anno 1676 ułożona, według któréj teraz płaci się pogłówne, w tak długim przeciągu czasu mutato statu bonorum nie może być sprawiedliwa, bo wiele dóbr w owym czasie osiadłych per varias calamitates temporum spustoszało, wiele téż illo tempore pustych do znacznéj przyszło teraz osiadłości i wiele znajduje się teraz wsi w owéj taryfie cale niewspomnionych, na które gdyby się proportionatum osiadłości onych włożyło quantum, stałby się ten pogłównego podatek bardzo mały i nikomu nieprzykrzący; a jeżeli o samo tylko nazwisko onego idzie, to jest, pogłówne, wolno stanom rzeczyp. odmienić i nazwać go podatkiem wojskowym, jako na zapłatę wojsku obracającym się.

7. Sprawiedliwość święta jest najpierwszym każdego państwa fundamentem, więc jakby ją w krajach rzeczyp. naszéj utwierdzić i we wszelkich sądach zachowywać, ichm. pp. posłowie łączyć będą z stanami rzeczyp. myśli i usiłowania swoje, proponując ustanowienie sądu przyzwoitego na przestępców prawa i sądzących inique deputatów w trybunałach koronnych, których rozłączenie czyli convenit utrzymać, niech nad tém stany rzeczyp. potrzebną uczynią uwagę i ichm. pp. posłowie ad pluralitatem sensum swoje stosować będą życzenie.

8. Stosując się do dawnych instrukcyj, starać się będą ichm. pp. posłowie, aby województwa nasze siedm powiatów grodowych mające były porównane w obieraniu posłów na sejm i deputatów na trybunał z sąsiedzkiemi sieradzkiém i łęczyckiém województwami po czterech posłów i po dwóch deputatów obierającemi z tém opisaniem, aby zostawując patentem viam meritorum tak wielu ichmościom województw naszych obywatelom na funkcyach publicznych zasługować się rzeczyp. pragnącym, obierani na sejm posłowie byli extra prætensionem funkcyi téjże, aż po czterech latach et aucto per legem numero posłów, połowa zawsze z bywających już dawniéj na funkcyach et praxim hujus publici

obsequii mających, a druga połowa z niebyłych na żadnéj funkcyi pluralitate votorum według konstytucyi anni 1685 obierana była.

9. Że w dobrach królewskich kościoły parafialne bez żadnéj zostają reparacyi i wiele chociaż murowanych widzieć się daje pustych i cale upadających, bo plebani, mając bardzo małe dochody, nie są in statu, starostowie zaś i posesorowie dóbr królewskich nie mając jus collationis et patronatus, nie chcą onych reparować: więc żeby dissidentes in religione nie gorszyli się z takowego o reparacyą świątnic boskich zaniedbania, ichm. pp. posłowie zgromadzonym rzeczyp. stanom reprezentować będą upadek takowych w dobrach królewskich kościołów i explorato sensu ichm. księży biskupów podadzą na konserwacyą i reparacyą onych skuteczne sposoby.

10. Na żadne indygenaty i nobilitacye nie pozwolą ichm. pp. posłowie, żeby nie podlała ta największa w narodzie naszym status nobilitaris prerogatywa przez częste do niéj przypuszczanie.

11. Żeby się we wszystkich rzeczyp. obywatelach wzbudzała do usług jéj ochota nadzieją, że wszelkie dla dobra ojczyzny czynności nigdy być zapomniane nie mogą i sukcesorom pewną od rzeczyp. przyniosą nadgrodę: przypomną ichm. pp. posłowie stanom rzeczyp. znakomite zasługi i znaczne na wojsko wydane sumy, niegdy jjoo. Jabłonowskiego i Szczęsnego Potockiego kasztelanów krakowskich, hetmanów wielkich koronnych, także w. Jakóba Rybińskiego wojewody chełmińskiego, generała artyleryi koronnéj, który własnym kosztem cekhauz warszawski reparował i artyleryą koronną armatami opatrzył, za co aby obiecaną kilkokrotnie sejmowymi recesami pozostali sukcesorowie mieli satysfakcyą, sprawiedliwie instabunt.

12. Zapomnąć nie mogą ichm. pp. posłowie rekomendować osobliwszym łaskom pańskim jw. jmp. Moszczeńskiego wojewody inowrocławskiego, którego zasługi w rzeczyp. są znaczne, a miłość, którą pozyskał w województwach naszych przy liczném tego imienia rozrodzeniu, sprawuje w sercach wszystkich tych województw obywatelów ustawiczne życzenie, aby jkr. mość, p. n. m., tak tegoż jw. jmp. wojewodę inowrocławskiego jako i w. jmp. starostę brzeskiego jego brata rodzonego ad omnia munia publica doskonale zdatnego i na wszystkich sejmikach naszych dla dobra publicznego pracującego, jako najznaczniéj præmiare raczył.

13. Prezentującego się w kole naszém jmp. pułkownika Byszewskiego prośba i wielu koligatów jego naszych współobywatelów zale-

cenie nie powinno być także zapomniane ichm. pp. posłom, którzy suplikować będą królowi jmci, p. n. m., aby pomienionemu jmp. pułkownikowi Byszewskiemu łaskę pańską przywróciwszy, protekcyą go swoją od procesu otrzymanego zaszczycić łaskawie raczył.

14. Nietylko województwom naszym in vicinitate miasta Toronia będącym, ale i inszym wielkopolskim, oraz skarbowi koronnemu dla utrzymania commercii z Sląskiem wielce potrzebne, aby zawsze były przez Wisłę pod Toroniem mosty, do których utrzymania i przytknięcia, gdy bez kempy ex opposito tegoż miasta Toronia będącéj do starostwa dybowskiego należącéj obejść się nie można, a ta kempa corocznie mniejszą się staje i z czasem cale zerwaną przez powodzie i lody wiślane być może: więc prospiciendo commercio publico, jakimby sposobem tęż kempę utrzymać i od zerwania ubezpieczyć, ichm. pp. posłowie z skarbem koronnym traktować będą.

15. Jasna Góra częstochowska protekcyą królowéj nieba i ziemi zaszczycona i cudami wsławiona aby przy nadanych temuż miejscu i dobrom do niego należącym prawach zachowana zawsze była i komenda super præsidio téj fortecy aby nie była personis extraneis powierzana, ichm. pp. posłowie domówią się; starania także przyłożą, aby desideria konwentu brdowskiego oo. Paulinów i oo. Jezuitów łęczyckich w dawniejszych instrukcyach na sejmy wyrażone, tudzież oo. Pijarów radziejowskich skutek otrzymały.

16. Ponieważ w księstwie kurlandzkiém pozachodziły także między księciem jmcią kurlandzkim i obywatelami tego księstwa okoliczności, które samą tylko stanów rzeczyp. decyzyą pomiarkowane i uspokojone być mogą, więc ichm. pp. posłowie nasi ad hunc finem swoje stosować będą zdania.

17. Starać się będą ichm. pp. posłowie, aby prawo o sejmikach generalnych i o popisach było ponowione i ad debitam przyszło observantiam.

18. Nakoniec obligantur ichm. pp. posłowie, aby z jako największém usiłowaniem starali się utrzymywać daną sobie instrukcyą i przestrzegali, ne quid detrimenti resp. patiatur, pod obowiązkiem wyrażonym in laudo sejmiku naszego. Którą to instrukcyą jw. jmp. marszałkowi podpisać i circa hocce laudum ad acta grodu radziejowskiego podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie na sejmiku przedsejmowym dnia 26 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1766.

Antoni z Głogowy Kossowski s. w. koronny, marszałek konfederacyi i sejmiku województw kujawskich, mp. (L. S.).

63.

1766. *September*, 15. *Radziej. grodz. Recognition. 20 f. 30.*

389. [Laudum electionis magn. ad tribunal regni deputatorum judicum.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda postridie festi Exaltationis sanctae Crucis (September, 15), anno Domini 1766. — Obtulit generosus Nicolaus Morzycki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na sejmik deputacki ex lege dziś przypadający na miejsce obradom naszym zwyczajne do Radziejowa w poniedziałek po święcie Narodzenia N. P. Maryi, to jest, dnia 15 miesiąca września w roku teraźniejszym 1766 zjechawszy się, o zagajenie sejmiku jw. jmp. Antoniego z Głogowy Kossowskiego sekretarza w. koronnego, jako województw naszych konfederacyi marszałka obligowaliśmy. Po zaczętym i zagajonym usty tegoż jw. jmp. Kossowskiego sekretarza koronnego, generała wojsk koronnych jkr. mci i rzeczyp., Orła Białego kawalera i marszałka konfederacyi województw naszych deputackim sejmiku, przychylając się do prawa i obowiązków laudami nam opisanych, obraliśmy do jmp. marszałka koła naszego przydanych z każdego powiatu po dwóch asesorów, a najprzód z powiatu brzeskiego kujawskiego ichm. pp. Wincentego Modlińskiego chorążego brzeskiego kujawskiego żupnika województw naszych i Ludwika Włostowskiego chorążego nowogrodzkiego, z powiatu kowalskiego ichm. pp. Józefa Sokołowskiego podczaszego kowalskiego i Antoniego Pinińskiego podstolego tegoż powiatu, z powiatu przedeckiego ichm. pp. Stanisława Jarnowskiego łowczego inowrocławskiego i Józefa Krajewskiego cześnika latyczowskiego, z powiatu radziejowskiego ichm. pp. Teodora na Warzymowie Sokołowskiego sędziego i Łukasza Broniewskiego wojskiego radziejowskich, z powiatu kruświckiego ichm. pp. Andrzeja Cieńskiego starostę kruświckiego i Ignacego z Markowie Markowskiego miecznika przedeckie-

go, z inowrocławskiego ichm. pp. Mikołaja Zalewskiego sędziego ziemskiego inowrocławskiego i Antoniego Mirosławskiego łowczego kruświckiego, z powiatu bydgoskiego ichm. pp. Ignacego Kościelskiego chorążego i Pawła Chmielewskiego podstolego bydgoskich. A po wykonanéj przez nich super realem votorum et laudi connotationem przysiędze obligowaliśmy jw. jmp. Franciszka Mieczkowskiego kasztelana konarskiego kujawskiego jako w teraźniejszém kole naszém pierwszego in ordine senatora o podanie ichmośc. pp. kandydatów do funkcyi deputackiéj na trybunał koronny. Oświadczył usty swemi nam wszystkim zgromadzonym jw. jmp. kasztelan konarski kujawski ww. ichm. pp. Antoniego Mierosławskiego chorążego kruświckiego i Jana Kraszewskiego generała adjutanta wojsk jkr. mci, a więc tychże ichmościów żadnéj emulacyi ani przeciwności w kole naszém niemających i owszém omni plausibilitate afektów braterskich unanimi votorum sensu okrzyknionych za deputatów na trybunał koronny, to jest, z województwa brzeskiego kujawskiego w. jmp. Antoniego Mierosławskiego chorążego kruświckiego, starostę kleckiego, a z województwa inowrocławskiego w. jmp. Aleksandra Kraszewskiego generała adjutanta jkr. mci obraliśmy; którzy ichm. pp. deputaci obrani, zadosyć czyniąc prawu o przysiędze deputatom postanowionemu, przysięgę w kole naszém w przytomności nas wszystkich rota in statuto descripta et in laudo anteriorum comitiolorum juxta novellam legis specificato wykonali. A jakośmy upatrzyli w osobach ichm. pp. deputatów, n. w. m. panów, sumienia delikatność, i wedle Boga, prawa i sprawiedliwości postępowanie, tak téż wątpić nie należy, iż ciż ichmośc. zasiadając w prześwietnym trybunale koronnym prowincyi naszéj wielkopolskiéj in administranda justitia każdemu accelerationem i województw naszych obywatelom sprawy mającym assistentiam suam circa æquitatem pokazać raczą. Które to laudum po zupełném ichm. pp. deputatów obrania zakończeniu jw. koła naszego marszałkowi, oraz ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca września, roku pańskiego 1766.

Antoni z Głogowy Kossowski s. w. k., marszałek konfederacyi i sejmiku deputackiego województw kujawskich, mp. (L. S.).—W. Modliński chorąży brzeski, asesor z powiatu brzeskiego, mp. — L. Włostowski ch. n. mp. — Józef na W. Sokołowski podczaszy kowalski. — Antoni Piniński podstoli kowalski, asesor, mp. — Stanisław Jarnowski

łowczy inowrocławski, mp.—Józef Krajewski cześnik latyczowski, mp.— Teodor na Warzymowie Sokołowski sędzia grodzki radziejowski, asesor tegoż powiatu, mp.— Łukasz Broniewski w. r. — Andrzej Cieński starosta kruświcki, mp.— Ignacy W. z Markowic Markowski miecznik przedecki, mp. — Nicolaus Zaleski judex terrestris Junivladislaviensis, qua assessor. — Antoni na M. Mirosławski łowczy kruświcki. — I. Koscielski chorąży bydgoski, mp. — Paweł Chmielewski p. bydgoski, mp.

64.

1766. *September*, 16. *Radziej. grodzka Recognition. 20 f. 35.*

390. [Laudum boni ordinis in comitiolis particularibus Radziejoviensibus sancitum.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum Exaltationis sanctae Crucis proxima (September, 16), anno Domini 1766. — Obtulit generosus Michael Rościszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na sejmik gospodarski po odprawionym szczęśliwie dnia wczorajszego sejmiku deputackim i obraniu na nim zgodnie według prawa jjww. ichm. pp. deputatów na trybunał koronny na miejscu sejmikom naszym zwyczajném licznie zgromadzeni, pod dyrekcyą jw. jmp. Antoniego z Głogowy Kossowskiego sekretarza w. koronnego, marszałka konfederacyi województw naszych i sejmiku tego, w spokojności, zgodzie i jednomyślności braterskiéj postanawiamy i uchwalamy następujące artykuły.

1. Gdy jmp. Kazimierz Ostrowski wedlug konstytucyi roku 1601 i 1690 titulo „o nowéj ślachcie“ et titulo „deductio nobilitatis“ dekretem prześwietnego trybunału koronnego w Bydgoszczy feria secunda in vigilia festi sancti Joannis Baptistæ anno præsenti między tymże jmp. Ostrowskim a jmp. Karolem Bogusławskim ferowanym, na sejmik nasz pro deductione nobilitatis odesłany, rozdawszy genealogią i sumaryusze, urodzenie swoje ślachetne autentycznymi probował dokumentami, oraz należących swoich współobywatelów województw naszych kujawskich jako z nim ex antecessoribus krwią złączonych i prawdziwie kre-

wnych w kole naszém stawił: przeto podpisawszy sumaryusz dokumentów nam produkowany i ten podpisany pomienionemu jmp. Kazimierzowi Ostrowskiemu oddawszy, pro terrigena województw naszych kujawskich onego przyznawszy et hocce laudo attestamur.

2. Uczynili nam relacyą ww. ichm. pp. administratorowie czopowego laudo sejmiku antecoronationis naznaczeni i przeczytaną w kole naszém pokazali likwidacyą, jaka była tego czopowego percepta i z niéj ekspensa: podpisaliśmy tedy w kole naszém księgę tę liquidationis, zapisując perennem w sercach naszych tymże ww. ichm. pp. administratorom gratitudinem za tak pracowite ichmościów, n. w. m. panów, o powiększenie téj czopowego importancyi staranie i aby one kontynuować raczyli, uprosiliśmy. A jako stante administratione ichmościów, n. w. m. panów, nie obracała się ta z czopowego importancya ad ullos inanes et illicitos usus, tak za najpierwszą widziemy zażyć ją potrzebę, aby akta w naszych województwach podkomorskie, ziemskie i grodzkie (na których fortun i honorów nas wszystkich funduje się całość) vetustate temporum pobutwiałe i podarte do jako najlepszego były nieodwłocznie przyprowadzone porządku. Gwoli czemu, stosując się do konstytucyi anni 1635 volumine 3, foll. 892, naznaczamy na aktykowanie czyli przepisanie, tak jako się in originali prothocollo która znajduje tranzakcya i do porządku przyprowadzenie ksiąg podkomorskich i ziemskich w województwie brzeskiém florenos 1,600 i tyleż w województwie inowrocławskiém, a na każdy gród florenos pięćset, co in summa uczyni florenos 6,700. Którą sumę ww. ichm. pp. administratorowie czopowego z pokazanéj circa liquidationem reszty do rąk ichm. pp. pisarzów lub regentów ziemskich i grodzkich, którym circa actorum incumbit, indilate wypłacą, aby jako najprędzéj tak potrzebną około przyprowadzenia ksiąg do porządku zaczęli pracą. Żeby zaś ta województw naszych dyspozycya bez skutku nie była, delegować będziemy z najpierwszego sejmiku naszego uproszonych z między nas ichmościów ad revisionem actorum tak w ziemstwach jako i w grodach dla informowania nas, jeżeli dosyć czynią præsenti laudo i jako zażyli to quantum wypłacone, które gdyby sufficere nie miało téj publicznéj województw naszych potrzebie, sufficientius opatrzyć onę z podatku czopowego zechcemy.

Interea obligujemy ichm. pp. urzędników ziemskich i grodzkich, singulariter ichm. pp. regentów, aby z poprzysiężonéj powinności swojéj starali się do jako najlepszego porządku wszelkie przyprowadzić akta, przepisując wszelkie księgi starością podarte i pobutwiałe. Do przepi-

sowania zaś nie przypuszczając samych tylko kancelarzystów probatæ fidei, charaktery piękne i czytelne mających; co żeby z tém większą czynili pilnością i żeby się w każdym osobliwie z młodzi ślacheckiéj województw naszych wzbudzała potrzebna aplikacya, ma być płacono ex hocce constituto quanto od arkusza po groszy polskich 15, na każdéj zaś karcie i jednéj stronie arkusza (zostawując po obydwóch stronach na półtora cala brzegi, aby było co oberżnąć, gdy przyjdzie księgi oprawiać) nie ma być więcéj pisano tylko wierszów dwadzieścia równym nierozwłoczonym (umyślnie dla prędszego napisania) charakterem, atrament powinien być dobry i papier jednostajny, dychtowny, żeby nie przebijał, którego zapisanie i sprowadzenie należy do ichm. pp. regentów, którzy cokolwiek wydadzą na takową actorum przepisania papieru potrzebę, miéć będą z importancyi czopowego wrócono.

3. Mają województwa nasze wdzięczną (ność) jw. jmp. Kraszewskiemu generał adjutantowi jkr. mci, deputatowi na trybunał koronny z województwa naszego obranemu, za promocyą sprawy z ziemią dobrzyńską o czopowe nieszawskie w trybunale radomskim podczas funkcyi komisarskiéj od wojska tegoż jw. jmp. Kraszewskiego, któremu nadgradzając ekspensę prawną w téj sprawie łożoną, præsenti laudo præcommittunt czopowe z pomienionego miasta Nieszawy pro annis præteritis należące i do odebrania i windykowania onego moc zupełną dają, salvo jednak et reservato processu na ziemi dobrzyńskiéj w téj sprawie obtento; z którego kwitowania mocy nikomu nie dajemy, tylko samemu jw. jmp. konfederacyi województw naszych i sejmiku teraźniejszego marszałkowi. A że w. jmp. Kiełczewski stolnik i pisarz grodzki przedecki kondescensyą vigore dekretu trybunału radomskiego w téj sprawie sumptu proprio ekspedyował, więc należącą za tę dla województw naszych przysługę jegomości, n. w. m. panu, oświadczywszy obligacyą, wrócenie pro vialibus ekspensy sprawiedliwe uznając, upraszamy ichm. pp. administratorów czopowego, aby temuż w. jmp. Kiełczewskiemu stolnikowi i pisarzowi grodzkiemu przedeckiemu sto bitych talerów, to jest, złp. 800 wypłacili.

4. Uznajemy rzecz potrzebną i sprawiedliwą, aby exemplo województw poznańskiego i kaliskiego deputaci na trybunał koronny byli salariati równo jak pomienionych województw; ale gdy jjww. ichm. pp. deputaci na wczorajszym sejmiku od nas na trybunał koronny uproszeni i obrani, attenta tenuitate importancyi czopowego województw naszych i zważywszy jak wielu ichmośc. braci współobywatelów naszych

virtute laudorum concurrunt do tegoż czopowego, oświadczyli się minori jak w województwach poznańskiém i kaliskiém kontentować quanto (non præjudicando jednak futuris na téj funkcyi successoribus przy powiększeniu za staraniem ww. ichm. pp. administratorów czopowego): więc tymże jjww. ichm. pp. deputatom od nas obranym na osobę po florenos trzy tysięce ofiarujemy et pro satisfactione im præstanda do ww. ichm. pp. administratorów odsyłamy.

5. Tychże ichm. pp. administratorów upraszamy et laudo præsenti obligujemy, aby pro possibilitate wystarczającéj importancyi czopowego wszystkim ichmościom współobywatelom braci naszym tak in anterioribus jakoteż in immediatis annorum 1764 et 1765 laudis wyrażonym, tudzież na teraźniejszym sejmiku się przypominającym variis calamitatibus dotkniętym, jakoto ww. ichm. pp.: Michałowi Trzebuchowskiemu cześnikowi przedeckiemu, Stanisławowi Raczyńskiemu, Ludwikowi Zarębie, Tomaszowi Ziemięckiemu, Jakóbowi Jaroszewskiemu, Waleryanowi i Tadeuszowi Dąbrowskim, Józefowi Kałowskiemu, Józefowi Wilkostowskiemu, Antoniemu Broniewskiemu, Adamowi Biesiekierskiemu, Józefowi Rokossowskiemu, Michałowi Rościszewskiemu, Nikodemowi Lenieckiemu, Michałowi Gajewskiemu, Kajetanowi Karskiemu, singulariter zaś jmp. Ludwikowi Włostowskiemu chorążemu nowogrodzkiemu, kilkokrotnie za wyszukanie księgi podkomorskiéj satisfactionis per lauda nostra deklaracyą mającemu, ukontentowanie servata æqualitate status uczynili, non differendo danie subsidii na fabrykę actualiter będącą oo. Reformatów pakoskich, których ubóstwo nie może być sposobne rozpoczętéj kontynuować fabryki.

6. Ciż ww. ichm. pp. administratorowie contingens regimentowi pieszemu artyleryi koronnéj zatrzymane a vacantibus przez ten czas (niźli do elekcyi przyszło) officiis podkomorstwa brzeskiego i ziemstwa inowrocławskiego wypłacą.

7. Lubo wiemy, że ww. ichm. pp. administratorowie wszelką w wybieraniu z miast czopowego zachowują sprawiedliwość et sine impositione arbitraria, lecz takie tylko, jakie ex liquidatione podanych od miasta regestrów należy, odbierają quantum: rekomendujemy jednak tymże ww. ichm. pp. administratorom świadczenie tymże miastom sprawiedliwéj i proporcyonalnéj upadkowi każdego miasta alewiacyi, mianowicie miasta Strzelna po wielkiém zgorzeniu jeszcze się budującemu, miasta Przedcza i Pakości także przez ogień upadłemu; także zachowanie przy prawach i dekretach miastu Wrocławkowi względem wolności

królikowi do tarczy strzelającemu. A mając wzgląd na ubóstwo sławetnego Pawła Nowickiego mieszczanina miasta jkr. mci Inowrocławia, który z niedowiarstwa żydowskiego chrzest święty przyjął, przez lat trzy onego od płacenia podatku czopowego od wszelkich trunków uwalniamy.

8. Że w województwach naszych niektóre miasta ichm. obywatelom naszym vigore asygnacyj z komisyi czopowego laudo sejmiku zniesionych, wydanych płaciły asygnowane quantum: więc jakie które miasto i komukolwiek wypłacili, pro persoluto tymże miastom ma być przyjęto i ichmościów, którym wypłacone, a prætensione restitutionis et processu nomine województw naszych intentato uwalniamy laudo præsenti. Które jmp. marszałkowi sejmiku teraźniejszego podpisać et ad acta podać zlecamy. Datum w Radziejowie die 16 Septembris, 1766 anno.

Antoni z Głogowy Kossowski sekretarz wielki koronny, marszałek konfederacyi i sejmiku województw kujawskich, mp. (L. S.)

65.

1767. *Majus*, 29. *Brzeska grodzka Oblatar. 1a f. 17*

391. [Laudum conventus particularis cum confœderatione palatinatuum Cujaviæ.]

Actum in castro Brestensi feria secunda post dominicam Exaudi proxima (Junius, 1), anno Domini 1767.

(Podającego nie zapisano).

My rady, dygnitarze, urzędnicy i obywatele ziemscy, grodzcy i powiatowi województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego zjechawszy się dnia 29 miesiąca maja, roku pańskiego 1767 na miejsce do miasta Brześcia, do wiadomości podajemy wszem w obec i każdemu z osobna, komu o tém wiedzieć należy. W najdotkliwszym czując sposobie coraz bardziéj zbliżającą się ku upadkowi ojczyznę przez gwałtowną zamianę praw fundamentalnych i ubliżenie prerogatyw ważących między władzami równość, stłumieni mocą chciwych zatracenia najszacowniejszego zaszczytu wolności, w niemém tę przeciwną chwilę przebyliśmy dotąd milczeniu, jednéj nadziei w przyszłym czasie słodszéj od-

miany po srogiém doświadczeniu wyglądając tęskliwie; ale kiedy po rozstałym związku generalnéj konfederacyi sejm ostatni niby wolny szkodliwe ustawy z ujmą praw narodowych, z upadkiem i zniszczeniem obywateli (bez) względu na głosy wielu senatorów i posłów przeczących jeszcze stwierdził i umocnił: przymuszeni jesteśmy szukać ulgi w uciśnieniu i ratować się ginąć mający w tym sposobie, którego przodkowie nasi zwykle zażywali w podobnych przypadkach łączenia nietylko osób ale i myśli, serc swoich na ratunek ojczyzny, jakoż i my łączemy się, wiążemy i konfederujemy, nie widząc innego środku do zabieżenia grożącym nam zewsząd w ojczyźnie nieszczęśliwościom, innego sposobu podźwignienia się upadłych współbraci. Szczególna miłość dobra publicznego, chwalebna chęć zachowania w całości praw ojczyzny i podźwignienia wiernych jéj synów ztąd tylko nieszczęśliwych, że się o całość narodu troskać zdawali, a nad własne honory, mienia i samo życie, dostojeństwo i uszczęśliwienie współbraci swoich przeważyli, do tego przywiodły nas związku i złączenia się; oświadczamy się z tém, iż znamy dobrze należyte majestatowi uszanowanie, spodziewamy się owszem, że sentymenta patryotyczne jkr. mci, p. n. m., wraz z nami dążą do przywrócenia praw wspierających tron, a oraz ubezpieczających całą ojczyznę w ogólności i każdego obywatela w szczególności szczęśliwość. Któżby tak był nieczułym, niebacznym nad współbraci naszych w téj miłéj ojczyźnie przygodami i przypadkami, jakich najżywszy widziemy przykład w osobie księcia Karola Radziwiłła wielorakimi uciskami i stratami przytłumionego i pogrążonego, przykład nieszczęśliwy, a każdemu z nas podobnym co dzień grożący upadkiem; któż z nas zapadłéj przygasać nie będzie iskierki, ale raczéj czekać wszystko w popiół obracającego pożaru: zabieżyć nam należy wcześnie złośliwéj równych nam wyniosłości, ażebyśmy potém niebezpiecznych onéj nie doznali skutków. Szukamy ulżenia sami w sobie, wraz i w oświadczanéj nam łaskawie niezwyciężonéj sąsiedzkiéj naszéj przyjaźni, któréj znamy nadzbyt szacunek, ażebyśmy tego nie zganiali tym, co nietylko zachować nie umieli jéj zaszczytu, ale i owszem wszystkich środków i sposobów zażywali, ażeby nas od niéj uczyniwszy dalekimi, sami się stali niegodnymi, wynalazłszy obojętny sposób pod płaszczykiem obrony wiary i nieodpowiedzenia na żądania najj. imperatorowéj jéjmości oświadczenie publiczne w senacie usty pełnomocnego posła jmci księcia Repnina, a przez to prawa sąsiedzkiéj przyjaźni o dobro nasze troskliwéj nie zachowawszy i nie roztrząsnąwszy okoliczności, na tym się szczególnie za-

sadzili gruncie, że przyszłe sejmy pod wolnym głosem zerwać się mogące złośliwych zamysły ukryją i do powinnéj nigdy nie przystąpią odpowiedzi.

Oświeceni autentycznemi pismami i deklaracyą, którą sobie za powód bierzemy, niedawno przez księcia jmść Repnina najj. imperatorowéj jéjm. imieniem ogłoszonemi, chcąc prawa ocalić, poniżonym dać wsparcie, a mianowicie potrzebną ojczyźnie i szacowną nam wszystkim przyjaźń z tą monarchią zachować: do ułatwienia zamięszanych ojczyzny.... i uczynienia szukającym sprawiedliwości, tudzież użalającym się, między którymi zachować należy greków, dyzunitów i dysydentów wszystkiego stanu i kondycyi, przy gwarancyi i protekcyi najj. imperatorowéj jéjmości, o którą się usilnie dopraszamy, do utrzymania praw wolności i swobód naszych wieczystych, tudzież formy rządów rzeczyp. sejmu ekstraordynaryjnego żądamy. Do którego niżeli przyjdzie do wykonania . . . . . najszczerszych myśli naszych sprawy miłości ku ojczyźnie, wszystkich współbraci naszych do łączenia się z nami zapraszamy, mniemając, iż żaden syn ojczyzny tak odrodzony nie będzie, któryby przy gotowości upadkom wcześnie zapobiedz nie chciał, pokój i szczęśliwość krajowi nie żądał, na ostatek stać się nieprzyjacielem ojczyzny i téj potencyi, która nas wdzięcznie przeświadcza, jak wiele ma troskliwości o całość praw, swobód i uciśnionych przez moc obywateli; oświadczając się z tém, że w tém niniejszém dziele naszém nie jesteśmy tak zapamiętali o pierwszéj powinności naszéj, ażebyśmy w wierze świętéj katolickiéj panującéj, któréj zachowanie zupełnie nam jest warowane przez tęż deklaracyą, w któréj żyć i umierać pragniemy, uszczerbek jaki lub duchowieństwu zawsze od nas czczonemu i szacowanemu krzywdę by najmniejszą uczynić zamyślali. Po przeczytanym wzwyż pomienionym akcie za powszechną wszystkich zgodą wybraliśmy z pośrodka siebie za marszałka jw. jmp. Stanisława hr. na Lubrańcu Dąmbskiego starostę kowalskiego, rotmistrza znaku husarskiego, pułkownika regimentu pieszego buławy polnéj koronnéj dawnością imienia i liczbą cnót, wydoskonalonymi talentami, miłością wiary i ojczystych praw, swobód i wolności mocno nam zaleconego, uprosiliśmy go, aby się podjął tego ciężaru przy zwykłym juramencie rotą niniejszą: „Ja przysięgam Panu Bogu wszechmogącemu w Trójcy św. jedynemu, jako powierzony mi urząd marszałka konfederacyi województw kujawskich wiernie podług przepisu prawa, wolności i prerogatyw wolnego narodu, ani ucisku wolności nie dopuszczę i cokolwiek do obowiązków marszałka konfederacyi

z dawnych zwyczajów należy, wszystkie fideliter wypełnię, tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna męka Syna Jego", jako też i ww. ichm. pp.: Józefa Brzezińskiego chorążego i sędziego inowrocławskiego, Ignacego Kościelskiego chorążego bydgoskiego, Stanisława Dąmbskiego podczaszego bydgoskiego, pisarza grodzkiego inowrocławskiego, Ignacego Zagajewskiego podstolego brzeskiego kujawskiego, Antoniego Wolskiego podwojewodzego brzeskiego kujawskiego, Jana Kantego Głębockiego kasztelanica kruświckiego, Józefa Wojciecha z Rudnik Rudnickiego wicepisarza i regenta grodzkiego kowalskiego, Józefa Kanigowskiego podczaszego wyszogrodzkiego z województwa brzeskiego kujawskiego, a zaś z województwa inowrocławskiego: Stanisława Glińskiego podczaszego przedeckiego, Kajetana Umińskiego skarbnika inowrocławskiego, Antoniego Wolskiego wojskiego inwrocławskiego, Józefa Niemojewskiego kasztelanica inowrocławskiego, Karola Rudnickiego skarbnika kruświckiego, Kazimierza Bogusławskiego pisarza ziemskiego rawskiego, Tadeusza Trzcińskiego podczaszyca inowrocławskiego; niemniéj zacnością krwi, doskonałością w interesach publicznych zaszczyconych wybraliśmy za konsyliarzów do boku jego przy zwykłym juramencie rotą niniejszą: „Ja przysięgam Panu Bogu w Trójcy świętéj jedynemu, jako urząd konsyliarstwa mego sprawiedliwie wykonam i nic takowego doradzać nie będę, cokolwiekby z ujmą praw dawnych, zamięszaniem rzeczyp., z utratą wolności byćby miało, tak mi Boże dopomóż i niewinną męka Syna Jego", polecając im w zupełnéj poufałości całość województw naszych i znajdujących się w nich obywateli. Działo się w Brześciu dnia 29 miesiąca maja, roku pańskiego 1767.

Antonius Dąmbski palatinus Brestensis Cujaviæ, Dyboviensis etc., capitaneus, salva per omnia in toto fide romana catholica, uti in regno nostro dominante salvisque juribus et libera voce vetandi, mp., I. Kościelski chorąży bydgoski, starosta słoński, konsyliarz województwa brzeskiego kujawskiego przy wierze św. katolickiéj, prawach, królu i wolności, Jan Biesiekierski stolnik inowrocławski pro salva integritate, juribus et privilegiis fidei romanæ catholicæ per omnia, Józef Karnkowski, mp., Stefan Wieszczycki piórem trzymanem, Bartholomeus Dzięcielski super immunitatem ecclesiæ sanctæ et integritatem legis, Jan Gzowski, mp. Marcin Borucki pod. inow., mp. Andrzej Gostomski cześnik inflantski, mp. Józef Dąmbrowski wojski inowłocławski, mp. Jan Dąmbski hr. na Lubrańcu wojewodzic brzeski kujawski, generał adjutant jkr. mci., Stefan Dunin łowczy kr., mp., circa fidem, legem et

patriam. Józef Krajewski p. g. radz., mp., circa fidem, legem et patriam. Thomas Kobielski pincerna Kovaliensis circa fidem, legem regem, patriam et libertatem, mp., Antoni Łykowski, mp., Michał Moszczeński, mp., Stanisław Jarnowski łowczy inowłocławski circa fidem, legem, regem et patriam, Józef z N. Madaliński circa fidem, legem et patriam, Stefan Domaradzki circa fidem, legem et patriam, Felicyan Kobierzycki, Wojciech Chrząszczewski p. t., Waleryan Świeciński p. t., Michał Zakrzewski, Wojciech Kosiński circa fidem, legem et regem, mp., Franciszek Bilski burgrabia grodzki brzeski kujawski, mp., Marcin Naramowski, Józef Waliszewski, Marcin Umiński, K. Jarnowski, J. Jarnowski, Franciszek Kłosiński p. t., Franciszek Rożniecki p. t., Ignacy Cybulski p. t., Tomasz Jaroszewski, mp., Andrzej Studzieński, Antoni Bazyli Potocki z obroną wiary, króla, prawa i wolności, mp., Ignacy Franciszek Szubski, mp., Józef Kałowski sz. jkr. mci swém i imieniem jmp. Józefa Rokossowskiego chorążego zięcia mego imieniem, Jan Moszczyński p. t., Antoni Rożniecki, mp., Maciej Dobrzelewski r. t., Roch Głuszkowski r. t., Tyburcy Tański r. t. z Bałszewy, Michał Płachecki ch. w., mp., Dominik Gniazdowski r. t. z Wymysłowa, Maciej z M. Trzebuchowski circa fidem, legem, regem et patriam, mp., Tomasz Kaszewski za wiarą, królem i wolnością, Paweł Kaszewski za wiarę, królem i wolnością r. t., A. Dębski, mp., Jakób Kosiński imieniem jmp. Jana Nogawskiego chorującego pana mego p. t., Antoni Majewski p. t., Teodor Tomaszewski circa fidem, legem, regem et libertatem, mp., Jan Łabendzki circa fidem, regem et libertatem, Wojciech Szatkowski łowczy przedecki circa fidem, legem, regem et patriam, mp., Teodor Wysocki sędzia grodzki kruświcki, mp., Ludwik Ciołek Włostowski chi. mp., Dionisius Umiński cam. Brest. Cuj. circa fidem, libertatem et legem, mp., Michael Kiełczewski dapifer districtus et notarius castrensis Przedecensis, salvis per omnia legibus regni fidem orthodoxam et libertatem providentibus, mp., Theodorus in Warzymow Sokołowski judex castrensis Radziejoviensis, salva orthodoxæ fidei catholicæ, legis, regis et libertatis integritate, mp., Petrus Pściński circa fidem, legem, patriam et libertatem, mp., Wojciech Rychłowski za wiarą, królem i wolnością r. t., Józef na W. Sokołowski podczaszy kowalski przy wierze świętéj, wolności, królu i praw swobodzie, Bonawentura Pniewski przy wierze świętéj, wolności, królu i praw swobodzie, Bartłomiéj Bukowski p. t., Konstanty Bielicki, mp., Michał z M. Trzebuchowski cześnik przedecki przy wierze świętéj, królu i praw swobodzie, mp., Marcin Bętkowski

circa regem, legem, fidem et patriam, mp., Theodorus de Moszczenne Moszczeński notarius terrestris Brestensis Cujaviæ salvis per omnia legibus regni fidem orthodoxam et libertatem providentibus, mp., Franciszek z Moszczenne Moszczeński komornik ziemski brzeski przy wierze, królu i wolności, mp., Wojciech Kaczkowski przy wierze, królu i wolności p. t., Adamus Lasocki dapifer terræ Sochacoviensis, capitaneus Mokrscensis incola palatinatus præsentis circa dominium orthodoxæ religionis catholicæ, integritatem majestatis ac libertatis autoritatemque ministeriorum pacis et belli, mp., Paweł Sokołowski przy wierze świętéj katolickiéj, królu, wolności i powadze ministrów status utriusque, mp., Jan Sulkowski, Walenty Stępczyński przy wierze, królu i wolności p. t., Jan Targoński przy wierze świętéj katolickiéj, królu, wolności status utriusque, Jakób Dziańkowski przy wierze świętéj katolickiéj, królu i wolności p. t., Franciszek Przewuski, mp., Franciszek Sławiński, mp., Antoni Kossowski starosta przedecki, mp., Leon z Miroszewic Gąsiorowski podkomorzy nadworny jkr. mci, mp., Józef Gąsiorowski kasztelanic bydgoski, mp., Augustyn Bielicki, mp., Josephus Pogonowski notarius castrensis Brestensis Cuj., salvis per omnia legibus, fidem orthodoxam et libertatem providentibus, mp., Stanisław Charchowski p. t., Andreas Morzycki ensiferida Bidgostiensis, salvis per omnia legibus, fidem orthodoxam et libertatem providentibus, Antonius Pininski subdapifer Covaliensis, salvis per omnia legibus, fidem orthodoxam et libertatem perimentibus, mp., Antonius Bobiński, salvis per omnia legibus, fidem sanctam catholicam romanam et libertatem providentibus p. t., Josephus Slawianowski pro salva integritate fidei sanctæ romanæ catholicæ, lege, rege et patria, mp., Tomasz Rojeski imieniem pana mego w odległości będącego, mp., Mateusz Grembecki pro fide, lege et rege, mp., Franciszek z Kiełczewa Kiełczewski p. t., Ignatius Zaleski camerarius terrestris Junivladislaviensis circa integritatem, fidei sacræ romanæ ecclesiæ, circa integritatem legis, regis et libertatis, mp., Jakób Wodziński, mp., Jan Charszewski przy wierze, ojczyźnie, królu i wolności, mp., Rafał Wodziński chorąży przedecki przy wierze św. katolickiéj, królu, wolności i prawie, mp., Ludwik Łączkowski przy wierze, mp., Stefan Przyłubski komornik ziemski brzeski swém i brata swego imieniem przy wierze świętéj katolickiéj, królu, wolności i prawie, mp., Paweł Witowski, mp., Dominik Ujazdowski przy wierze św. katolickiéj, królu, wolności i prawie, mp., Kazimierz Szadokierski przy wierze, prawie, królu i wolności, mp., Piotr Skarbek i brata starsze-

go imieniem, Marcin Biernacki, Wojciech Janiszkiewicz p. t., Maciej Ziemiencki, Karol Naguszewski, Jan hr. a Góra Skarbek kasztelan inowłocławski, salva libera optione in introcontentis, quæ non sunt romanæ fidei et præsenti regi, tum legibus repugnantia, Kacper z Komorza Wolicki komornik graniczny ziemi wieluńskiéj cum salva simili jw. jmp. kasztelana inowłocławskiego, mp., Tomasz Dzięgielewski, Maciej z Morzyc Morzycki swém i ojca swego imieniem cum salva simili jw. jmp. kasztelana inowrocławskiego, mp., Józef Słubicki skarbnik kowalski, Jan Popowski swém i ojca mego imieniem salva libera optione in introcontentis, quæ non sunt romanæ fidei et præsenti regi tum legibus repugnantia, mp., Felicyan Witowski salva libera optione in introcontentis, quæ non sunt romanæ fidei et præsenti regi tum legibus repugnantia, mp., Józef Bonderski pod. mielnicki pisze się przy wierze świętéj, przy wolności, Kazimierz Kupski r. t., Wawrzyniec Borucki r. t., Paweł Szadokierski, salva libera optione in introcontentis, quæ non sunt romanæ fidei et præsenti regi tum legibus repugnantia, mp., Marcin Szadokierski p. t., salva optione in introcontentis, Mikołaj Cieński pro fide, lege et patria, Antoni Wolski w. inowłocławski imieniem teścia mojego w. jmp. Stefana Radoszewskiego chorążego i sędziego powiatu kowalskiego circa fidem, legem, regem et libertatem, mp., Jakób Umiński, Ignatius Valentinus bini nominis de Markowice Markowski en. Predecensis, salva libera optione in introcontentis, quæ non sunt romanæ fidei et præsenti regi tum legibus regni repugnantia, mp., Kazimierz Głuszkowski p. t., Michæl Zieleziński regens terrestris Dobrinensis anteactus, burgrabius subdelegatus castrensis Brestensis Cujaviæ, præcustodita integritate catholicæ fidei, observantia regni Poloniæ legi, obedientia regi, mp., Walenty Załuski przy wierze św. katolickiéj r. t., Tomasz Jarnowski, mp., Paweł Orłowski przy wierze, królu i wolności r. t., Maciej Ostrowski przy wierze świętéj, królu i wolności, r. t., Adam Biesiekierski p. t., Łukasz Morzycki przy wierze św. katolickiéj, królu i wolności, mp., Józef Osieński przy wierze świętéj katolickiéj, królu i wolności, Walenty Tolibowski przy wierze św. katolickiéj, królu i wolności, Wojciech Mieskoski przy wierze św. katolickiéj, królu i wolności, Konstanty Stępkowski p. t. przy wierze, królu i wolności, Józef Kosiński, mp., Jan Słubicki p. t., Zygmunt Zieliński p. t., Antoni Rożnowski p. t., Andreas Racięcki salva libera obtione in introcontentis, quæ non sunt romanæ fidei et præsenti regi tum legibus repugnantia, mp., Stanisław Srzeszowski przy wierze i wolności, Tomasz Ziemięcki przy wie-

rze, królu i wolności, mp., Łukasz Broniewski, Ignacy Wodziński pod. kruśw. swém i brata swego imieniem jmp. Mikołaja Wodzińskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, mp., Wojciech Torzewski za wiarą, królem i wolnością p. t., Casimirus Zakrzewski pincerna Covaliensis vicecapitaneus Radziejovionsis circa fidem, legem, regem et patriam, mp., Maciej Kosiński, mp., Franciszek Żakoski, mp., Paulus Tomicki circa fidem, legem et patriam, mp., Dominicus Jaroszewski circa fidem, legem et patriam, Józef Płoński itidem circa legem, fidem et patriam, Ludwik Zarębma przy wierze świętéj ręką własną, Wojciech Stępczyński r. t., Walenty Stępczyński, mp., Kazimierz Wróblewski, Andreas Zboiński pincerna Dobrinensis circa fidem, regem, legem et patriam, mp., M. Mierzyński podczaszy radziejowski przy wierze, królu, wolności i prawie, mp., Andrzej Skrzynecki pro fide, rege et lege, mp., J. Paruszewski p. z. inowrocławski przy wierze, królu, wolności i prawach, mp., Aleksander Daniszewski, mp., Tomasz Górecki, Antoni Sachnowski circa fidem, legem et justitiam, mp., Franciszek Bajkowski, Antoni Płoszewski cześnikowicz sanocki za wiarą, wolnością i prawem, Kazimierz Morzycki, mp., Jan Rozdziatowski, mp., Franciszek Buszewski r. w., Pius Wolski, mp., Józef Zagajewski p. i., Józef Wielobycki, Norbert Racięcki przy wierze świętéj katolickiéj, królu i wolności praw, Adam Kobierzycki, mp., J. Rudnicki pro fide, rege et lege, Andrzej Mierzejewski, K. Rudnicki, mp., przy wierze, wolności i prawie, Józef Zaleski przy wierze, wolności, prawie i królu, Floryan Zabokrzycki przy wierze, wolności, prawie i królu, Walenty Mchowski, mp., Józef Wilkostowski przy wierze św. katolickiéj, króla wolności i prawa, mp., Józef Nagorski, mp., Kazimierz Bieganowski p. t., Wojciech Jankowski p. t., Ludovicus Wardęski b. castr. Pred., mp., Jan Chądzyński przy wierze i wolności ojczyzny, Josephus Poleski camerarius Brestensis Cujaviæ, Marcin Perełka z Chojnat Chojnacki przy wierze, królu, prawie i ojczyzny wolności, mp., Antoni Sokołowski przy wierze, królu, wolności i prawie, Maciej Głuszkowski przy wierze świętéj katolickiéj, królu, wolności i prawie p. t., Maciej Jabłoński p. t., Antonius in Uminino Umiński circa fidem romanam catholicam, libertatem et legem, patriam, mp., Józef Mniewski, Franciszek Sobieszczański, Kazimierz Ostrowski, mp., Jacobus Prusinowski circa dominium orthodoxæ religionis catholicæ, integritatem majestatis ac libertatis autoritatemque ministeriorum pacis et belli, mp., Paulus Prusinowski circa dominium orthodoxæ religionis catholicæ, integritatem majestatis ac libertatis autoritatemque ministerio-

rum pacis et belli, mp., Franciscus Świerczyński circa legem, fidem, regem et patriam, mp., Joachimus Jarnowski circa legem, fidem, regem et patriam, mp., Florian Tokarski przy wierze, wolności i królu., Aleksander Borucki wojski radziejowski, przy wierze świętéj katolickiej rzymskiéj, prawach królu i wolności, ręką własną, Antonius Wysocki podczaszy rożański circa legem, fidem, regem et patriam. Franciszek Wysocki podczaszyc rożański przy wierze świętéj katolickiéj rzymskiéj, prawach, królu, wolności, ręką własną.

66.

1767. *September*, 14. *Radziej. grodzka Recognition. 20 f. 186.*

392. [Laudum electionis magn. ad tribunal regni majoris provinciæ deputatorum judicum.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda pridie festi sancti Michaelis archangeli (September, 28), anno Domini 1767. — Obtulit generosus Simeon Borkowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego i inowrocławskiego województw na sejmik deputacki ex legis præscripto dziś przypadający na miejsce radom naszym zwyczajne do Radziejowa w poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszéj Panny Maryi, to jest, dnia 14 miesiąca września w roku teraźniejszym 1767 zjechawszy się, o zagajenie sejmiku jw. jmp. Stanisława hr. z Lubrańca Dąmbskiego starosty kowalskiego, województw naszych konfederacyi marszałka obligowaliśmy. Po którém zagajeniu przez tegoż jw. marszałka, przychylając się do prawa i obowiązków laudami naszemi opisanych, obraliśmy do jw. jmp. marszałka koła naszego przydanych z powiatu każdego po dwóch asesorów, a najprzód z powiatu brzeskiego ww. jmp. Ignacego Kościelskiego chorążego bydgoskiego, Jana Wolskiego kujawskiego brzeskiego stolnika, z powiatu kowalskiego, ww. Józefa Sokołowskiego podczaszego kowalskiego, Józefa Płońskiego skarbnikowicza bielskiego, z powiatu radziejowskiego ww. Kazimierza Rybińskiego, Karola Rudnickiego skarbnika trębowelskiego, z powiatu przedeckiego ww. Trzcińskiego podczaszego inowrocławskiego, Wysockiego podczaszyca sieradzkiego, z powiatu kruświckiego ww. Józefa Kraszewskiego miecz-

nika zakroczymskiego, Michała Leszczyńskiego, z powiatu bydgoskiego, Józefa Rudnickiego burgrabiego inowrocławskiego, Karola Bogusławskiego burgrabiego kruświckiego. A po wykonanéj przez nich super realem votorum et laudi connotationem przysiędze obligowaliśmy jw. jmp. Pawła hr. z Lubrańca Dąmbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego jako w kole naszém teraźniejszém pierwszego in ordine senatora o podanie jjww. ichm. pp. kandydatów do funkcyi deputackiéj na trybunał koronny. Oświadczył usty swemi nam wszystkim zgromadzonym wspomniony jw. kasztelan brzesko kujawski jjww. ichm. pp. Józefa Głębockiego kasztelana kruświckiego i Józefa Brzezińskiego chorążego i wicestarostę województwa inowrocławskiego, a więc tychże ichmościów wzwyż wzmiankowanych żadnéj emulacyi ani przeciwności w kole naszém nie mających i owszem przykładnym jednomyślności duchem, omni plausibilitate afektów braterskich unanimi votorum sensu okrzyknionych, za deputatów na trybunał koronny, to jest, z województwa brzeskiego kujawskiego jw. jmp. Józefa na Głębokiém Głębockiego kasztelana kruświckiego, z województwa inowrocławskiego jw. jmp. Józefa Brzezińskiego chorążego i wicestarostę inowrocławskiego obraliśmy. Którzy to jjww. ichm. pp. deputaci obrani zadosyć czyniąc prawu o przysiędze postanowionemu, przysięgę rotą takową: „Ego juro, quod juste secundum Deum, jus scriptum, æquitatem et partium controversias judicabo recognitionesque suscipiam, divitis et pauperis, amici et inimici, civis et peregrini discrimine sublato, neque favorem, neque odium, neque præmium, neque pœnas mihi præpositas curabo, sed in judicando solum Deum et jus scriptum, æquitatem, partium controversias et recognitiones in hisque omnibus conscientiæ meæ judicium sequar et audiam aliaque negotia mihi incumbentia fideliter pro posse meo efficiam, juxta correcturam tribunalis regni judicabo, eamque in omnibus punctis observabo et ab aliis pro posse observari curabo, nec in electione marschalci a quopiam dependentiam habebo, praktykowania żadnych spraw z nikim czynić nie będę, ani rady dawać, ani podarunków brać, jako wota na tym sejmiku dawane na mnie, ani przezemnie, ani przez kogokolwiek z moją wiadomością, datkiem lub obietnicą wymagane nie były i w sądzeniu od nikogo dependować nie będę, tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna męka Jego,“ w kole naszém w przytomności nas wszystkich wykonali. A jakośmy upatrzyli w osobach jjww. ichm. pp. deputatów zwyż wyrażonych sumienia delikatność i według Boga, prawa i sprawiedli-

wości postępowanie, tak nam wątpić nie należy, iż ciż jjww. ichmośc., zasiadając w prześwietnym trybunale koronnym prowincyi naszéj wielgopolskiéj, in administranda justitia każdemu accelerationem i województw naszych obywatelom sprawy mającym assistentiam suam circa æquitatem pokazać raczą.

A że zachodzi między obywatelami województw naszych kwestya, że sól suchedniowa wydawana bywa na taryfę brzeską, która, jak wyświadczają rekwizycye, in actis Brestensibus nie znajduje się, a w grodzie kowalskim taryfa także solna in suo originali znajduje się: więc jeśli ztąd jakowe dla nas w rozdawaniu soli nie zachodzi præjudicium, uprosiliśmy e medio nostri do zweryfikowania i zupełnego roztrząśnienia tych taryf, to jest téj, na którą sól wydawana bywa i oryginalnéj w grodzie kowalskim oblatowanéj z sobą są conformes czyli różność ułożenia łanów i soli z nich należącéj zawierają, ww. ichm. pp. z województwa brzeskiego kujawskiego Stefana Wolskiego komornika granicznego brzeskiego kujawskiego, Kazimierza Rybińkiego, z województwa inowrocławskiego Kajetana Umińskiego skarbnika inowrocławskiego i Rafała Jaroszewskiego wojskiego przedeckiego, którzy ichmośc. panowie uproszeni ad hunc actum komisarze, umówiwszy się z sobą o czasie, zjechawszy do Brześcia i Kowala, taryfę tę wspomnioną wyżéj skonfrontują i na przyszłych sejmikach dokładnie informować województwa nasze obligowani będą. — W. jmp. Kościelskiego chorążego bydgoskiego zasługi na przyszłych sejmikach funkcyą rekompensować przyrzekamy. — Czopowe województw naszych, jeżeli przez sejm teraźniejszy województwom powrócone będzie, już nie do ichm. pp. komisarzów podczas przeszłéj konfederacyi obranych dyspozycyi, ale ad mentem dawnego województw zwyczaju dysponowane in futurum być ma. Które to laudum po zupełném jjww. ichm. pp. deputatów obraniu, zakończeniu jw. jmp koła naszego marszałkowi oraz ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg radziejowskich podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 14 miesiąca września, roku 1767.

Ignacy Kościelski chorąży bydgoski, asesor, mp. — Jan Wolski stolnik brzeski kujawski, asesor, mp. — Stanisław Dąmbski starosta kowalski, marszałek województwa brzeskiego i inowrocławskiego. — Trzciński p. i. asesor, mp. — Kazimierz Rybiński asesor, mp. — Józef na W. Sokołowski podczaszy kowalski, asesor, mp. — Michał Leszczyński asesor,

mp.—Józef Płoński s. b., mp.—Antoni Wysocki p. s., asesor, mp.—Karol Rudnicki s. t., asesor.—Józef Rudnicki asesor, b. gr. i.—Karol Bogusławski—Józef Kraszewski asesor.

67.

1771. *Aprilis*, 27. *Brzeska grodzka Recognition. 20 f. 512.*

393. [Laudum palatinatuum Cujaviæ.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam Jubilate proximo (Aprilis, 27), anno Domini 1771. — Obtulit generosus Josephus Mniszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego za usilném żądaniem jw. jmp. Łopuchina wojsk rosyjskich pułkownika i komendanta na miejsce czynnościom publicznym przyzwoite zjechawszy się. Gdy dotąd praktykowane po innych województwach i ziemiach rozporządzenie tak dla transmarsów wojsk ustawicznych jako i choroby w. jmp. Wolskiego podkomorzego inowrocławskiego do takowych czynności pierwszego prawem urzędu i miłością kraju obowiązanego nie nastąpiło, a codziennie z wybieranych od wojsk rosyjskich furażów uczą nas doświadczania, że jedni mało, drudzy nic, trzeci nad proporcyą majątku i swojéj sytuacyi najwięcéj pobliższéj komendzie dostarczać muszą prowianta i furaże: przeto aby każdy w szczególności podług proporcyi dóbr i majątku ten ciężar znosił, a obciążeni jakowegoś doświadczali ulżenia, mocą zjazdu teraźniejszego na wzór innych województw do rozmiaru na wsie i miasta województw kujawskich włożonych furażów i prowiantów, za komisarza w. jmp. Jana Popowskiego burgrabiego brzeskiego kujawskiego postanawiamy; którego miłością dobrego obywatelstwa obowięzujemy, aby odtąd włożone ryczałtowe od wojsk rosyjskich prowianta i furaże podług proporcyi każdego dóbr, a to z taryfy dymowéj województw naszych ułożonéj, w równości na każdy dym przypadający w przytomności ad minimum dwóch pobliższych w. ichm. panów urzędników tu w Radziejowie rozrucał i z tych za paletami od siebie na parafie wydanemi od przywożących odebrawszy, każdego kwitował. A takowe

od wojsk rosyjskich układane prowianta jako i od siebie onych czynione rozmiary dla jaśniejszéj potomniejszym wiadomości per modum oblatę do grodu podawał.

A że częstokroć rozdwojone rosyjskie komendy, jako i teraz praktykuje się, ułożonego furażu do oddawania przez jmp. komisarza osobistéj na obydwóch miejscach wyciągają przytomności, w takowym więc razie za sukkolektora jmp. Tomasza Jaroszewskiego wiceregenta grodzkiego inowrocławskiego do odbierania wspomnionych furażów nierozdzielnie z obydwóch województw jednym rozmiarem bez najmniejszéj każdego uciążliwości ułożonych i z onych do zakwitowania oddającym upraszamy. Którym, lubo wiedząc przejrzane prace i fatygi większéj wyciągające rekompensy, znając jednak od nas uproszonych ichmościów tak komisarza jako i sukkolektora dobrego obywatelstwa czułość i nieomylnych od nas wdzięczności nadzieję, a skarbu województw w czasach tych krytycznych niedostarczające ich pracom należytéj rekompensie możność: z wypłaconych przeto za furaże kwot z każdego dymu obudwóch województw rocznéj pensyi po złotym jednym naznaczamy; z któréj to pensyi jmp. sukkolektorowi złotych dwieście za wyręczanie w odbieraniu furażów w Inowrocławiu jmp. komisarz udzielić powinien. Tę tedy uczynioną przez nas dyspozycyą dzisiejszą, rękami własnemi podpisawszy, do akt grodu radziejowskiego podajemy. — Działo się w Radziejowie dnia 27 kwietnia, roku 1771.

Jan Biesiekierski chorąży kruś., mp. — Kazimierz Rybiński pod. ino., mp.— Teodor Sokołowski podczaszy kowalski. — Kajetan Karski pod. radz. — Jan z L. Dąmbski. — Kazimierz Bielicki c. b., mp. — Antonius Umiński. — Andrzej Bielicki, mp. — Kazimierz Bogatko pisarz ziemski radziejowski. — Antoni Biesiekierski skarbnik kowalski, mp.—Ignacy Zaleski k. z. i.—Piotr Rostkowski, mp.

68.

1772. *Martius*, 10. *Przedecka grodzka Oblatar. 17 f. 391.*

394. [Ex parte magnificorum et generosorum incolarum palatinatuum Brestensis et Junivladislaviensis contra magnificum Beling generalem exercituum Prussiæ manifestacio una cum dispositione.]

Actum in castro Przedecensi feria tertia post dominicam Invocavit quadragesimalem proxima, scilicet die 10 Martii, anno Domini 1772.

Prawo natury wszystkich zdrowym rządzących się rozsądkiem i obywatelską tchnących cnotą przez wyrycie na sercach prawego Boga właściwéj miłości okropnéj sceny i strasznego widowiska znosić na sobie i ścierpiéć nie dozwala i nie dopuszcza, prawo narodu wolnego religią świętą katolicką rzymską od dawnych utrzymującego wieku zniewagi i obelgi najwyższego majestatu, bluźnienia przeciw świętym pańskim uciążliwości, jadem zguby zarażonéj, dotkliwości wskroś przerażającéj ludzkie umysły nadzwyczajnego, morderstwa nietylko przez obowiązek prawego katolika, ale téż przez miłość samych siebie nigdy przenieść nie może: przeto te prawa w najżywszéj zachowane mając pamięci, kiedy powód do jednomyślności i sposób do zaradzenia w nieszczęśliwościach zostającym podają, więc my dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy, ślachta i obywatele województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich stanąwszy osobiście przed księgami grodzkiemi starościńskiemi przedeckiemi, widząc nieuhamowanego żołnierza jużto na najświętsze wizerunki Boga i świętych pańskich świętokradzkie ściągnione ręce, już to na dobra, sprzęty potem czoła za zrządzeniem Pana Zastępów nabyte, wypracowane i wykształtowane, jużto na ostatek na życie każdemu pozwolone i własną krew naszę z natężeniem i usilnością dążące kroki, skoro niejakiego lubo krótkiego czasu (z leśnych i borowych pokazawszy się zakątków) dla jakiegożkolwiek wyrażenia gwałtów, rabunków, krzywd, opresyj, męczarni zadanych, katowni i tyranii, spustoszenia i zniszczenia domów naszych spokojniejszą wynajdujemy porę, zaraz swojém i wszystkich jjww. ww. ichm. pp. senatorów, dygnitarzy, urzędników i obywatelów obojga województw kujawskich imieniem przed niebem, światem, wszystkiemi najjaśniejszemi

potencyami i narodem wolności naszéj jako w nieszczęśliwéj zostającym toni najpierwsze i najmocniejsze twierdze przeciwko w. jmp. Belingowi generałowi majorowi regimentu husarów najj. króla jmci pruskiego i całéj jego komendzie protestujemy się i najuroczystszą zanosiemy w ten sposób skargę.

Gdy tenże w. jmp. Beling z regimentami infanteryi dragonii i husarów do władania i rządzenia nimi od moce najj. króla jmci pruskiego długim lat przeciągiem ojczyzny naszéj utrzymującego swobody pozwolonemi w województwa wkroczył nasze, nie uczyniwszy żadnego obwieszczenia ani pretekstu, któremiby w nie wszedł, nietylko gwałtownie one osieść, ale téż i uciemiężać obywatelów ważył się, kiedy prócz paletu na miesiąc, potém na dwa, daléj na trzy, na ostatek na dziewięć bez żadnéj zapłacenia kwoty za wydane, przystawione i odwiezione furaże, a w niesposobności przystawienia pieniędzmi dobremi lub złotem ważném płacone, oraz egzekucyi z każdéj najbliższéj wioski za każdym prawie transmarszem po złotych polskich sto i coraz daléj więcéj wypłacenia, drugie palety roku przeszłego 1771 w grudniu wydane, niby za pieniężną kwotę każdy korzec nowéj miary poznańskiéj po złotych siedm i groszy piętnaście polską monetą nową nic wartującą i żadnego w kraju naszym kursu niemającą, a raczéj fałszywą, po wsiach i parafiach wydać dysponował, któremi nad proporcyą krestencyi ledwie z sześciu lat wystarczać mogący zboża do magazynu przystawić nakazał, w niesposobności dostawienia tak wielkiego liwerunku, gdy niektórzy obywatele, unikając ostatniéj nieszczęśliwości ruiny dóbr i niewolniczego aresztu, kilkakrotnie na współobywatelach naszych jakoto na ichm. pp. Józefie ojcu i na synu Niewieścinskich i innych praktykowanego (będąc za przeszłe furaże płacone z pieniędzy ogołoconymi) fanty lub srebra i klejnoty zastawiać przyniewolonymi zostali: natychmiast wyżéj rzeczony w. jmp. Beling nie już na pieniądze wymuszone za liwerunek, ale na zboże podług paletów jakoby wydane (aby śladu z pieniędzy nie zostało branych) kwity dawał. Nadto końcem najdotkliwszego przerażenia obywatelskiéj wierności ku Bogu i najczulszéj powinności bronienia, zastawienia się o honor i uwłaczanie czci niepokalanie poczętéj Najświętszéj Maryi Panny i wszystkich świętych, komendzie swojéj w miastach, wsiach i gdziekolwiek obrazy znajdowały się, nietylko drzéć, palić, nogami deptać, ale téż wizerunki czyli wyobrażenia ukrzyżowanego Zbawiciela naszego rąbać, wołając, (brońże się teraz katolicki Boże) dozwolił, o czém wizye grodowe dostatecznie świadczą;

w téj mierze na kilkokrotne zanoszone prośby, żadnéj powściągliwości nie czynił, owszem zasypawszy zbożami świątynice pańskie, z kościołów księży wygnawszy, z puszki przenajświętszy sakrament, odbiwszy gwałtownie cymborium, z komendy ludzie jego wyrzucać na ziemię, kielichy, patyny, monstrancye i inne aparaty kościelne zabierać ważyli się; o krzywdo boska, o bólu, o żalu, widząc tak niezbożne postępowanie ludu i świętokradzką ręką Boga prawego znieważenie nie jest przerażone, nikt bowiem nie znajdzie się takowy, któryby krwi swojéj do ostatniéj kropli wylania żałował, któryby życia swego za uwłaczanie honoru najwyższego Pana Zastępów nie łożył dobrowolnie. Sądziliśmy, że częstemi odezwami o zniewagę Twórcy i Boga naszego, iż w. jmp. Beling będzie poruszony i dalszych takowych nie dopuści czynić kroków, lecz dalszéj nie tu złości swojéj zamierzywszy metę, jedyném bawiąc się z obywatelów szydzeniem godnych opatów, zacnych prałatów, świątobliwych zakonników i innych księży tak z kościołów, jakotéż plebanij i klasztorów gwałtownie na postronki biorąc, przy koniach jako dzikie bestye, czyli nieme bydlęta prowadzić dysponował, tak dalece, że już w świątnicach pańskich chwała najwyższego Pana zastępów ustała. O smętny narodu naszego stanie, o przeciągu życia naszego, gdziekolwiek jesteśmy, wszędzie ręce rozciągnione do Boga o zemstę wołające widziemy, gdziekolwiek przypatrzemy się, w którą stronę oczy obracamy nasze, wszędzie żony od mężów, mężowie od żon, matki od dzieci, dzieci od rodziców, panowie od dóbr i własności swoich, dobra bez panów, ekonomów zostają, służący od panów, prezydenci i burmistrze z miast od rad i pospólstwa swego w ciężkiéj jęczą niewoli, z których jedni do opłacania się znacznemi pieniędzmi nagleni zostają, drudzy do wydawania panów, gdzie się ukryli, gdzie depozyta sreber i klejnotów i garderobów mają, są przymuszani, inni inwentarzami, zbożami i wszystkimi swymi zbiorami i dostatkami okupionymi być chcą, który lubo już ze szczętem zabrany, przecież z aresztu uwolnienia doczekać się nie mogą, inni (z) strasznéj mąk i tyranii zadawanych nędznego dokonali w niewoli życia. Lecz nie tu jeszcze koniec w smutnéj zostającym chwili, kiedy katedrę kujawską od wieków licznych chwałę boską w mieście Włocławku dla nas zaszczyconą mimo tak wielkich sum z województw naszych wybranych do kilku milionów wynoszących uciemiężyli, że od stalów swoich przezacni prałaci, kanonicy i duchowieństwo ujeżdżać przyniewoleni zostali: nie masz zaiste wsi, miasta i zakątów, w którychby płacz serc nie przerażał ludzkich, nie

masz tego miejsca z któregoby ludzi gwałtownie obojga płci nie brano i związanych w granice królestwa swego nie prowadzono, wszyscy w krwawych zalani łzach toną, pomocy i wsparcia doczekać się nie mogą, bite trakty i drogi do Poznania, Gniezna, Radziejowa i innych miast i miasteczek przez spędzenie gwałtowne podwód z furażami i liwerunkami obciążonych końmi i wołami zdechłymi zawalone zostają. Długie bowiem znoszenie tych krzywd w cierpliwości niejako nas cieszyło i karmiło nadzieją, że kiedyżkolwiek czas pożądany, czas miły po złych i przykrych nastąpi chwilach, spodziewaliśmy się, że dotąd w przeciągu tak krytycznego czasu według możności przez wydawanie z uciążliwością nadproporcyonalnych za paletami za bardzo gwałtowną egzekucyą wyżéj rzeczonego w. jmp. Belinga uiszczemy się furażów i spokojnie uwolnionymi będąc, dalszego prowadzenia życia bezpiecznymi zostaniemy: lecz kiedy coraz bardziéj srogość górę bierze, zamiast uczucia folgi większą nieszczęśliwością przyciśnieni i obarczeni zostaliśmy musem zniewoleni, delegowawszy z województw naszych zacnych obywatelów, dopraszaliśmy się o pokazanie ordynansu i jegoż wyłuszczenie treści, który dotąd mniéj zważając żądania nasze i usilne prośby, ani ordynansu pomieniony jmp. Beling pokazał, ani go obwieścić po powiatach województw naszych dysponował, owszem komendy swoje na ostatni upadek i nieszczęśliwość szerzéj rozlokowawszy, większéj coraz a większéj srogości dodawać, przyczyniać dopuszcza i pozwala. Przez które takowe z zuchwałością czynione kroki, przezacni senatorowie jakoto pierwszy jw. jmp. Jan hr. z Góry Skarbek kasztelan województwa inowłocławskiego godny senator nietylko ojczyznie, ale téż i innym znany potencyom z nasłaniem komendy jego i naprzykrzeniem prostym i grubym rządząc się zwyczajem i nie po ludzku prawie obchodząc się, tak uciemiężeniem dóbr jego i na własną osobę niedyskretnością, biciem ludzi i zadaniem najcięższych dokuczył przykrości, że do ostatniéj będąc przywiedziony rozpaczy, życie w śmierć zamienić poniewolnie przymuszonym został; drugi zaś jw. jmp. hr. z Lubrańca Dąmbski kasztelan kowalski z imienia i familii w ojczyznie wiele mogący, znakomity w czynnościach do uszczęśliwienia narodu dążących, o dobro publiczne zawsze troskliwy, z domu swego gwałtownie pod bronią w ścisły areszt do Radziejowa wzięty, gdzie nad powagę stanu, godność i zasługi w ojczyznie, jako ostatni winowajca trzymany, nadto prócz furażów wielkich nad proporcyą z dóbr tegoż jw. jmp. kasztelana kowalskiego w województwie kujawskiém sytuowanych wyznaczonych i pod surową egzę-

kucyą do Poznania odwiezionych taż komenda w. jmp. Belinga podług woli swojéj jako z aresztanta w niewoli zostającego na jakowąż sumą znaczną skrypt wymogła, któréj nie mogąc wystarczyć, od dania założonego liwerunku z dóbr swoich ustąpić musiał i dla ocalenia zdrowia i życia był przyniewolony bezpiecznego szukać miejsca, inni zaś jjww. ichm. pp. senatorowie, starostowie, dygnitarze, urzędnicy, ślachta i obywatele województw naszych, zostawiwszy domowe sprzęty, od domów majątków i zbiorów swoich dla niewydostarczającego wydania zboża lub wypłacenia pieniędzy, których się domagała gwałtownie pomienionego w. jmp. Belinga komenda, będąc przeświadczonymi w domach swoich o ciężkich egzekucyach i zadawanych przykrościach, listownych pogróżkach, festunku i wieszania ludzi, jako oblaty listów opiewają, których unikając w niewiadome nam ziemianom pouchodzili i powyjeżdzali zakąty. Pragnąc bowiem z tych kajdan i niewolniczego wyzuć się jarzma, gdy już z pieniędzy, chleba, fortun ogołoceni poniewolnie zostaliśmy, nędza i upadek absolutném wielowładztwem w. jmp. Belinga nam przyniesiona, zapobiedz przynajmniéj życiu pozwala, którego bronić oświadczając się najuroczyściéj przeciwko temuż w. jmp. Belingowi generałowi majorowi regimentu husarów pruskich, jako wszystkich krzywd i opressyj pryncypałowi, manifestujemy się i zanosiemy niniejszą protestacyą. Ofiarując nam w krzywdach naszych szerzéj na potém wyrażonych i dowiedzionych ten brać najzbawienniejszy i najpomyślniejszy środek, aby podług podanych do grodu autentycznie rejestrów tak niezliczonych krzywd nam poczynionych i uciemiężeń przyniesionych posłów do najjaśniejszego króla jm. pruskiego, a protektora i obrońcy wielkiego całéj rzeczypospolitéj naszéj wyznaczyć, którego miłościwie podług woli swojéj komisarzów do uznania ukrzywdzonego zniszczonego kraju województw, ziem i powiatów nakazać raczył i zaprzysiężone szkody bonifikować nakazał, dopomnieć się w obowiązkach obywatelskiéj miłości winni będą.

Oświadczamy się przytém, iż gdy dotychczas w. jmp. Beling ani pretendowanego od nas nie pokazuje ordynansu, ani okropnych nie przestaje czynić uciążeń, owszem na prawdziwe z gruntu zniszczenie i spustoszenie województw naszych swoje obraca przykrzejsze kroki, domy od obywatelów opuszczone rozrzucać i palić obiecuje: więc my współobywatele, bracia, dygnitarze, urzędnicy i oficyalistowie województw zwyż wyrażonych, broniąc honoru Twórcy i Boga naszego, najświętszéj Maryi Panny i świętych czci pańskich, będąc przytomnymi

strasznego szyderstwa, bluźnierstwa, co w kraju nawet najj. króla jm. pruskiego jak najsurowiéj jest zakazane, oraz świątnic pańskich naprowadzeniem koni zprofanowania, duchowieństwa nieprzystojnie temu charakterowi lżenia, bicia i w niewoli trzymania, pospólstwa w łzach tonącego krzywdy, za wodza wszystkich pułków niebieskich i ziemskich wziąwszy Boga prawego (w którym wszystkie nadzieje uszczęśliwienia naszego pokładamy) samych siebie na azard podając, broń przeciwko tym absolutnościom podnieść przedsięwzięliśmy, a w spodziewanym dla nas pomyślności zrządzeniem Pana Zastępów losie przyrzekamy przy powróceniu swobód naszych i bezpieczeństwa puste nasze osiadać domy, salwę sobie téj protestacyi poprawienia, albo innéj uczynienia w całości zostawujemy.

My dygnitarze, urzędnicy, oficyalistowie i współobywatele, ślachta województw kujawskich niżéj wyrażeni zjechawszy się do grodu przedeckiego na wspólne między nami względem województw naszych nieszczęśliwości naradzenia, jednomyślnie przeciw w. jmp. Belingowi generałowi wojsk pruskich uczyniwszy manifest, a czując się najnielitościwszemi od tegoż w. jmp. generała przyciśnieni egzekucyami, wraz podnieść broń przeciw jemu i jego komendzie umyśliliśmy, ostrzegając sobie wszelkie bezpieczeństwo dla nas wszystkich potencyj i monarchów (dla których jesteśmy z przyzwoitém uszanowaniem), dopraszając się w przedsięwziętych myślach ratowania się, aby z ostatniéj nieszczęścia toni pomoc ku ocaleniu swobód naszych dać raczyli, do których posłów z instrukcyą lub jakążkolwiek potrzebną ekspedycyą od ww. ichm. komendantów i konsyliarzów niniejszego związku podpisaną, gdzie będzie tegoż wojska związkowego wyciągał interes, tymże ww. ichm. komendantom i konsyliarzom moc zupełną imieniem całych województw oddajemy.

Gdy zaś widziemy konieczną do wojennego trybu potrzebę tak ludzi jako i broni, ustanawiamy przeto, aby wszyscy ziemianie i obywatele województw naszych nemine excepto oprócz latami wieku swego uszczęśliwionych, chorobą złożonych i wcale in statu siadania na koń i łączenia się z nami niemogących tą uchwałą naszą stawali zbrojno do obozu, ostrzegamy. Ci zaś niezdolni wyżéj wyrażeni obowiązani wyprawę dać z dóbr znaczniejszych po dwóch ludzi konnych do boju zdatnych z bronią i wszelkiém przyporządzeniem, lunungiem miesięcznym, na tydzień jednemu po złotych trzy rachując, z pomniejszych zaś wiosków człeka jednego konnego z témże samém opatrzeniem do ko-

mendy jak najprędzéj przystawić. Zaś miasta, miasteczka królewskie, duchowne i świeckie tymczasem pieszych ludzi, czwartego wybrawszy z pomiędzy siebie, z orężem, strzelbą, spisą albo berdyczem kosą nasadzoną, lenungiem wzwyż wyrażonym pewnych aby nie dezertowali, za których odpowiedzić i innych na miejsce ichże przystawić będą powinni. W czasie zaś gwałtownéj potrzeby każdy pan posesor lub dyspozytor, ekonom albo komisarz czyli dzierżawca wszystkich chłopów ze wsi wziąwszy z sobą, z jakąkolwiek tylko bronią można na sukurs komendom związkowym pod wielką karą i zniszczeniem dóbr stawali, mając każdy posesor wyżéj wyrażony nad swoimi ludźmi wielką rygoru atencyą; do których rządu z dyspozycyi wojskowéj upraszamy i obligujemy niżéj wyrażonych być komendantami, to jest, nad tymże wojskiem związkowém zgodnymi głosy w. jmp. Józefa Poleskiego komornika granicznego brzeskiego kujawskiego z tegoż województwa brzeskiego kujawskiego, przy którym generalna komenda związku tego zostawać będzie powinna, w. jmp. Józefa Pogonowskiego sędziego grodzkiego brzeskiego kujawskiego regimentarzem czyli komendantem z województwa inowrocławskiego, a konsyliarzem pierwszym tychże województw kujawskich, w. jmp. Kazimierza Szadokierskiego sędziego grodzkiego przedeckiego i jmp. Ludwika Wardęskiego burgrabiego przedeckiego, w. jmp. Wojciecha Ossowskiego wojskiego kruświckiego wyznaczamy i obieramy; ww. ichm. pp. Józefa Jarnowskiego miecznika kruświckiego, Ksawerego Dąbskiego skarbnikowicza inowrocławskiego z województwa brzeskiego kujawskiego, Andrzeja Kiełczewskiego stolnikowicza kowalskiego, Antoniego Rożnieckiego pisarzewicza przedeckiego z województwa inowrocławskiego rotmistrzami determinujemy. Innych zaś oficerów jakoto pułkownika, rotmistrzów z każdego powiatu, jeżeli interes wyciągać będzie i podług potrzeby wojska związkowego, ww. ichm. pp. regimentarzom czyli komendantom z konsyliarzami dajemy moc kreowania i onychże patentowania. Że zaś widziemy niemniéj piechotę być do konnych potrzebną, obieramy w. jmp. Jana Pogonowskiego porucznika infanteryi koronnéj trybu wojskowego praktykującego nad tymże regimentem generałem i jemuż generalną komendę nad tąż piechotą oddajemy, stosować się jednak ma i referować do generalnego komendanta, w którym regimencie jmp. Joachima Jarnowskiego żupnikowicza brzeskiego kujawskiego kapitanem czyli rotmistrzem jako dobrze w naszych województwach zasłużo-

nego mieć chcemy, deklarując na interes wojskowy płacą ile możności regularną.

A że ww. ichm. komendanci, oficerowie swoję azardować fortunę bez korzyści czyli pensyi dla obrony tylko honoru boskiego niepokalanie poczętéj najświętszéj Maryi Panny i miłéj ojczyzny życia, swobody oświadczają się, jednakże na amunicye i inne wojskowe potrzeby za dozwoleniem wspólném nas tu zgromadzonych imieniem całych województw kujawskich podatki prawem na województwa kujawskie uchwalone na teraźniejszą ratę marcową przypadające, na ten raz przez wzgląd mocno wycieńczonych województw naszych nie stanowiąc innych, obracamy, które to podatki przez nas samych tylko wybrane w czasie sposobniejszym, komu będzie należało, bonifikować deklarujemy, dając moc ww. ichm. pp. komendantom i konsyliarzom województw naszych na potém, jeżeliby quo casu potrzeba wyciągała innych podatków postanowienia, które aby ww. rotmistrzom lub oficerom za wyraźnym ordynansem od ww. ichm. komendantów i konsyliarzów do wybierania mającym (?) wypłacone niezawodnie były. Także ostrzegamy, aby ww. ichm. pp. rotmistrze, konsyliarze, oficerowie in casu postanowienia onychże aby byli tychże województw osiedli i majętni, którym ww. ichm. pp. komendanci i konsyliarze w zwyż wyrażonym ichm. rotmistrzom i oficerom jako najprędsze komend swoich zmocnienie, podatków teraźniejszych marcowych wybieranie, wybrane w całości do skarbu generalnéj kasy komendantów præcedente juramento rzetelne oddanie, regestrów jako najpilniejsze trzymanie ww. ichm. komendanci i konsyliarze seryo zalecili, z czego zaś na potém kalkulacyą przed senatorem i urzędnikami pierwszymi dwiema czyli też delegowanymi od tychże województw, præcedente etiam juramento z tychże podatków wybranych czynić będą obowiązani. Coby zaś wyprawy na wojsko związkowe z tychże województw od ww. ichm. komendantów i rotmistrzów lub innych oficerów za rewersem czyli regestrem spisanym były brane, te jeżeli które w całości zostaną, każdemu ziemianinowi oddawane być mają. To też sobie præcavent ww. ichm. ziemianie i obywatele tychże województw, aby żadnéj krzywdy nie ponosili, ale wszelka disciplina militaris podług artykułów wojskowych zachowana była, trunki wszelakie, aby płacone były, victualia quæquæ, jeżeli sprawiedliwa nastąpi płaca wyżéj wyrażona podług opisu koła nastąpionego. Ci zaś ww. ichm. pp. komendanci, konsyliarze i inni oficerowie przysię-

gę podług prawa coram dignitariis złożyć obowiązani będą. Działo się w Przedczu dnia 10 marca roku 1772.

Marcin Umiński s. inowłocławski, Stanisław Jarnowski łowczy inowrocławski, Piotr hr. od Góry Skarbek, Paweł Szadokierski p. p. mp., Józef Jarnowski miecznik kruświcki, mp., Józef Szadokierski, mp., Dyonizy na Mniewie Mniewski, Józef Madaliński, mp., Łukasz Dzięcielski, w. r., mp., Bartłomiej Sulkowski burgrabia kruświcki, mp., Andrzej Mierzejewski, Ignacy Polichnowski, mp., Wiktor Zawidzki, mp., Antoni Zakrzewski, Józef Ruskowski, Franciszek Świerczyński, mp., Jan Chądzyński komornik ziemski, mp., Kazimierz Szadokierski sędzia grodzki przedecki, mp., Wojciech Ossowski wojski kruświcki, mp., Ludwik Wardęski burgrabia grodzki przedecki, mp., Józef Poleski komornik brzeski kujawski, Ks. z L. Dąmbski, Gabryel Kiełczowski stolnik kowalski, Antoni Rożniecki pisarzewicz grodzki przedecki, mp., Franciszek Tokarski, Teodor Ciechomski, M. Tokarski, mp., Wojciech Kaczkowski, mp., Jan Michałowski, mp., Antoni Kurowski, mp., Józef Szydłowski, mp., Antoni Turski, mp., Michał Cybulski, S. Krajewski p. r., mp., P. Zaborowski, mp., Paweł Stanisławski, Wojciech Głuszkowski, Karol Gąsiorowski, Maciéj Chrząsczewski, Franciszek Suleński, Jakób Glisczeński, Wojciech Suleński, Franciszek Szachnowski, Thomas Rudnicki, B. Komecki, Stan. Winnicki, Tomasz Łącki bur. kow., Stanisław Magnuski, mp., Wojciech Kosiński, mp., Bazyli Czopowski, Antoni Dziąnkowski burgrabia gostyński, Jan Nepomucen Pogonowski regent grodzki kruświcki, Tomasz Grabski chorąży brzeski kujawski, Kazimierz Ossowski, Ignacy Ossowski, Kajetan Ossowski, Antoni Dąmbroski, Marcin Szadokierski, mp., Dominik Gniazdoski, mp., Jan Jaroszewski, Tomasz Modliński, mp., Simon Sulkowski, Walenty Stępczeński, mp., Kazimierz Stępczyński, mp., Tomasz Rożniecki, mp., Ignacy Poniatowski, Jędrzej Tański, Karol Umiński, Antoni Tański, Marcin Zakrzeski, Jan Stanisłaski, Józef Pnieski, Franciszek Idzikowski, Franciszek Czernieleski, Kazimierz Wróblewski, Jakób Brzeski, Józef Olszycki, Antoni Trzebuchowski, Bernard Betlejewski, Tomasz Jaranowski, mp., Aleksander Jaranowski chor art. k., Jan Lachowski, Wojciech Charchulski, Franciszek Czajkowski, Izydor Łuszczyński, Stanisław Iliński, Michał Cetys Rajewski, mp., Ludwik Torzewski, Józef Głuszkowski, Roch Głuszkowski, Józef Jankowski, Antoni Młodziejowski, mp., Walenty Jankowski, mp., Kazimierz Miniszewski p. t., Tomasz Dobrzelewski, mp., Jan Racieski, mp., Józef Słuboski, Roch Śliwicki, Maciej Rapacki, Jan Łabęcki, mp., Norbert

Racięcki, mp., Walenty Tolbowski, Antoni Sokołowski, Jędrzej Studziński, Walenty Walewski, mp., Melchior Gniazdowski, Roch Dzierżawski, Roch Wałdowski, Antoni Mierzejewski, mp., Tomasz Płoski, mp., Jakób Wielobycki, Tomasz Sulkowski, mp., Joachim Jarnowski, mp., Tomasz Jarnowski, mp., Maciej Kosiński, Maciej Pogonowski, mp., Ignacy Cybulski, mp., Tomasz Przyłuski, mp., Antoni Nagurkiewicz, mp., Stanisław Kossowski, mp., Ignacy Popowski, mp., Chryzostom Borkowski, mp., Pius Wolski, Maciej Sochocki, Antoni Trzebuchowski, mp., Józef Zarański, Kazimierz Stoski, Szymon Zielonka, Floryan Ubysz, Piotr Gostkowski, Kazimierz Zielonka, Franciszek Dziekczyński, Bartłomiej Bąkowski p. t., Józef Wodecki, mp., Sylwester Łącki, Antoni Krasiński, Gabryel Cegliński, Jan Skoraszewski, Wojciech Jankowski, Kazimierz Jasiński, Antoni Szczkowski, Walenty Szczkowski, mp., Walenty Wysimirski, Józef Polichnoski, Jakób Polichnoski, Kazimierz Polichnoski, Wojciech Czerwiński p. t., Aleksander Jarnowski, mp., Felicyan Witowski, mp., Józef Płoszewski, Maciej Kosiński, mp., Dominik Kosiński, Antoni Rożniecki, mp., Franciszek Rożniecki, mp., Józef Zgliniecki, mp., Jan Rychłowski, Franciszek Graboski, mp., Józef Kaczkowski, mp., Marcin Zawadzki, mp., Józef Grzybowski, mp., Andrzej Michałowski, mp., Jakób Zieleniewski, Jan Burdziński, mp., Walenty Cieśliński p. t., Marcin Machciński, Józef Zaleski, Maciej z Borucina Borucki wojski przedecki, mp., Jan Przeciszeski, Andrzej Kobor, mp., Jan Charczewski, mp., Antoni Zaborowski, mp., Kajetan Ossowski, mp., Jan Przeciszewski, mp., Antoni Bąntkowski, mp., Józef Kiliński, Feliks Żukoski, M. Wysocki, M. Sulimierski, Benedykt Kosiorowski p. i., Józef Szamoski, Maksymilian Prądzyński, Ignacy Charczewski, Dadzibóg Łukomski, Święt. Kleszczyński, Ksaw. Bronikowski, Celestyn Bogorski, Maciej Gajewski, Walenty Korytowski, Franciszek Umiński, Hilary Mostowski, mp., Paweł Białoskurski, Ignacy Pomorski, Teodor Miłobędzki, Michał Rudnicki, W. Boimski, Antoni Skąpski, Michał Dymecki, Piotr Osiecki, Sianisław Wolski, Fabian Turczyński, Walenty Stkoski, Ignacy Umiński, mp., Łukasz Luboracki, mp., Antoni Kotyński, mp., Andrzej Ziołkowski, Ludwik Wygnański, Teodor Skibicki, Wawrzyn Dąbroski, Antoni Lasocki, Józef Oleszeski, Ignacy Wichliński, August Wilkostowski, Stanisław Cybulski, T. Krasiński, Ję. Załuskowski, Michał Ostrowicki, A. Nowicki, A. Kosakowski, Głowacki, Hulewicz, Trawkowski, Komoroski, Lasocki, Grabski, Lissowski, Pałczeński, Kaczorowski, Gąsiorowski, Grabski, Jarzyna, Wiś-

niewski, Wojciech Rebicki, Piotr Pomorski, Krzeskowski, Stanisław Pawłowski, M. Wróblewski, Szymański, Kowaleski, Łubieński, Witkowski, Pawlikiewicz, Klimecki, Pawłowski, Sulkowski, Gorzecki, Leśnikowski, Mosakowski, Borysławski, mp., Lisicki, Orłowski, Tański, Białoskurski, Podgurski, Adam Modzelewski, mp., Józef Kiełpiński, I. Mokierski, Jar. Pawłoski, W. Matecki, mp., F. Matecki, Antoni Krzywkoski, mp., Walenty Budny, mp., Adam Wilczeski, mp., Józef Wilkoski p. t., Dawid Stanisławski, p. t., Tadeusz Gorczyński, mp., Joachim Branicki, p. t., Marcin Machelski, mp., Jakób Podlecki, p. t., Marcin Turski, mp., Antoni Osiński, Jan Politowski, Józef Plantowski, Wojciech Zukierski, Jan Bogurski, mp., Józef Smolski r. i., Stanisław Stępczyński Józef Gostkoski, Ignacy Szymański, Tomasz Szygnecki, Józef Kłosiński, Tadeusz Mirosławski, Antoni Wolski, mp., Franciszek Wolski, mp., Tomasz Dąmbski, mp., Wincenty Czaplicki, mp., Maciéj Mieczkowski, mp., Michał Wolski, mp., Bartłomiéj Szadokierski, mp., Adam Kraszewski r. w., Antoni Gajewski r. w., Adam Garczyński, mp.. Tomasz Potocki mp., Józef Walichnowski, Stefan Kożuchowski r. w., Sluboski, Adam Brezyński, Rafał Wodziński, mp., chorąży przedecki, Andrzej Morzycki, Józef Pogonowski sędzia grodzki brzeski kujawski, mp., Marcin Bętkowski, mp., Piotr Kubaski, K. Bogusławski, mp., Wojciech Bogusławski, Roch Bogusławski, Antoni Płaszewski, p. t., Wojciech Komorowski, Andrzej Kiełczewski stolnikiewicz kowalski, Adam Rącięcki, mp., Jan Zabłocki, J. Rudnicki regent kowalski, mp., W. Gliszczyński, mp., Stefan Dunin ł. k., mp., Maciéj Dobrzeleski, Wawrzyniec Zakrzewski, mp., Dyonizy Stawiński, Michał Bogusławski, mp.

69.

1772. *Junius*, 1. *Brzeska grodzka Relation. 49, f. 126.*

395. [Laudum electionis magn. candidatorum ad succmerariatum Brestensem Cujaviæ.]

Actum in castro Brestensi feria secunda post dominicam Exaudi, id est, die 1 mensis Junii, proxima, anno Domini 1772. — Obtulit magnificus Antonius Bonoventura a Markowice Markowski regens castrensis Crusviciensis.

My rady, dygnitarze, ziemianie prześwietnego województwa brzeskiego kujawskiego, stosując się do prawa koronnego, tudzież adhæ-

rendo literis innotescentialibus przez jw. Ludwika hr. z Lubrańca Dąmbskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego, kawalera orderu ś. Stanisława i innych, dybowskiego, gniewkowskiego etc. starosty, de data earundem in Kaczkow die 15 mensis Maii in anno præsenti 1772 na elekcyą podkomorstwa brzeskiego kujawskiego wydanych i księgami autentycznemi oblatowanych zjechawszy się na miejsce przyzwoite do Brześcia Kujawskiego dnia 1 miesiąca czerwca roku teraźniejszego 1772 do farnego kościoła brzeskiego kujawskiego, przy zgodném zagajeniu jjww. ichm. pp. Teodora Moszczeńskiego starosty brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, Ignacego Kościelskiego bydgoskiego kasztelanów, obraliśmy marszałkiem koła naszego jw. jmp. Jana Aleksandra Kraszewskiego generała adjutanta jkr. mci, porucznika znaku pancernego, a do podkomorstwa brzeskiego kujawskiego, insistendo legi publicæ za nominacyą tegoż jw. marszałka czterech kandydatów, to jest, jw. jmp. Wincentego Modlińskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, w. Antoniego Besiekierskiego chorążego krzywickiego, jmp. Wacława Przyłubskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, w. jmp. Ignacego Trzcińskiego stolnika inowrocławskiego. Których to tak zgodnymi obrawszy głosy i unum ex candidatis alte annotatis sacræ et serenissimæ regiæ majestati, jako p. n. m., ad eligendum oddawszy, wzwyż wyrażonemu jw. jmp. marszałkowi koła naszego pomienione laudum nominowanych kandydatów na elekcyą podkomorstwa brzeskiego i ww. ichm. pp. przydanym asesorom podpisać daliśmy i aby toż laudum actis publicis przez tegoż jw. jmp. marszałka koła naszego oblatowane było, upraszaliśmy.—Działo się w Brześciu Kujawskim dnia 1 miesiąca czerwca, 1772 roku.

J. A. Kraszewski generał adjutant jkr. mci, porucznik pancerny, marszałek koła rycerskiego, mp., Michał Kiełczewski s. powiatu przedeckiego, asesor powiatu brzeskiego kujawskiego, mp.—Wojciech Szatkowski ł. powiatu przedeckiego, jako asesor z powiatu kowalskiego, mp.—Stanisław Jarnowski łowczy województwa inowłocławskiego, jako asesor z powiatu przedeckiego. — Ignacy Zagajewski podstoli brzeski kujawski, jako asesor z powiatu radziejowskiego, mp.— Teodor Sokołowski podczaszy kowalski, asesor z powiatu kruświckiego, mp.

70.

1772. *Junius*, 1. *Brzeska grodzka Relation. 49 f. 127.*

396. [Laudum conventus particularis palatinatuum Cujaviæ.]

(Data taż i tenże podający).

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego. Bardzo dawno jęcząc pod młotem podniesionych za granicę ludzkości nieszczęść naszych, a do tłómaczenia onychże nie zdawało nam się dosyć dla wysokości monarchy z partykularnego zjazdu wysłać posłów, teraz doczekawszy generalnego in ordine elekcyi podkomorskiéj z inotescencyi jw. jmp. hr. z Lubrańca Dąmbskiego wojewody brzeskiego kujawskiego, pro 1-ma mensis Junii wydanych, uprosiliśmy i obraliśmy e medio nostri jjww. ichm. pp. Jana Aleksandra Kraszewskiego generała adjutanta jkr. mci, porucznika znaku pancernego i jmp. Serafina Sokołowskiego chorążyca bydgoskiego. Którzy po wyrażeniu wierności naszéj, miłości i przywiązania, posłuszeństwa ku majestatowi najprzód wyrażą w jak najżywszych ekspresyach synowskie żale nad nieszczęściem jkr. mci, p. n. m., w Novembrze miesiącu, które dziki projekt spłodził, a zapamiętała zuchwałość wydała, potém okażą portret nieszczęśliwych ucisków i zguby naszéj i ciężkiego przez wielorakie narzuty jarzma; daléj upraszać będą najj. pana o miłosierdzie i o zaradzenie jako od dobrego ojca dla nas strapionych i zewsząd nieszczęśliwych dzieci, daléj co tylko możność potrafi i do wyrażenia naszéj wierności i do pozyskania łaskawych względów pańskich, starać się będą jjww. pp. posłowie circa plenissimam activitatem, którą im zupełnie dajemy.—Datum w Brześciu die 1 mensis Junii, anno Domini 1772.

I. A. Kraszewski generał adjutant jkr. mci, porucznik pancerny, marszałek koła rycerskiego, mp.—Michał Kiełczewski s. powiatu przedeckiego, asesor z powiatu brzeskiego kujawskiego, mp. — Wojciech Szatkowski ł. przed., asesor z powiatu kowalskiego, mp. — Stanisław Jarnowski ł. inowłocławski, jako asesor z powiatu przedeckiego, mp.— Ignacy Zagajewski podstoli brzeski kujawski, jako asesor z powiatu radziejowskiego, mp. — Teodor Sokołowski podczaszy kowalski, asesor z powiatu kruświckiego, mp.

71.

1773. *Februarius*, 1. *Brzeska grodzka Relation. 49 f. 193.*

397. [Laudum electionis magn. candidatorum ad notariatum terrestrem Brestensem Cujaviæ.]

Actum in castro Brestensi feria secunda in vigilia festi Purificationis beatissimae Virginis Mariae, id est, die 1 mensis Februarii, anno Domini 1773. Obtulit generosus Joannes Leniecki.

Z powagi praw publicznych koronnych stany duchowne i świeckie, tudzież rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na terminie dzisiejszym, to jest, dnia 1 lutego roku 1773 inotescencyami przez jw. jmp. Ludwika hr. z Lubrańca Dąbskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego, dybowskiego, gniewkowskiego starostę dnia 29 grudnia 1772 roku w Kaczkowie datowanemi, w grodzie brzeskim feria sexta post festum sanctorum Trium Regum, videlicet die 8 Januarii 1773 anno oblatowanemi i przez woźnego, jako o tém pod tymże aktem relacya, publikowanemi, a względem wiadomości wszystkich jjww., ww. ichm. obywatelów upewnienia do ksiąg grodzkich kowalskich, przedeckich, kruświckich, radziejowskich i inowrocławskich przeniesionemi wyznaczonym do Brześcia miasta zjechawszy się i do kościoła farnego, to jest, miejsca z dawności sejmikom przyzwoitego zszedłszy się, po szczęśliwém zagajeniu jw. jmp. Józefa na Głębokiém Głębockiego kasztelana kruświckiego i podaniu do dyrekcyi marszałkowskiéj w. jmp. Wacława z Przyłubia Przyłubskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, a przez wszech ww. ichm. pp. urzędników i obywatelów obydwóch województw wraz z sobą na fundamencie prawa sejmikujących nietylko visibili pluralitate, ale istotnie concordanter et unanimiter przyznanego i akceptowanego dyrektora, stosując się do konstytucyi anni 1764, ww. ichm. pp.: Michała Kiełczewskiego stolnika przedeckiego z powiatu brzeskiego, Kazimierza Rybińskiego brzeskiego z powiatu kowalskiego, Michała Mierzyńskiego radziejowskiego z powiatu radziejowskiego podczaszych, Józefa Słubickiego cześnika brzeskiego z przedeckiego, Ignacego Markowskiego miecznika przedeckiego z kruświckiego, Antoniego Biesiekierskiego skarbnika kowalskiego z inowrocławskiego, Antoniego Głębockiego kasztelanica kruświckiego z bydgoskiego powiatów za asesorów e gremio nostri obraw-

szy i po wypełnieniu w obecności naszéj na rzetelną konotacyą tam in electione candidatorum suffragiorum quam in desideriis tychże województw votorum, najprzód najwyższéj boskiéj opatrzności za stałość przy całości narodu najj. Stanisława Augusta króla, p. n, m., jako o tém resultatum senatus consilii die 17 Octobris roku 1772 clare sonat, pokorne dzięki czyniąc, temuż najj. m. panu, daj Boże, w jak najdłuższy lat przeciąg nam królującemu w wierności nieskazitelnéj osoby, życie i fortuny roztropnym rządom jkr. m. poddając, winnie posłuszeństwo oświadczywszy, przystąpiliśmy do obrania ww. ichm. pp. kandydatów i gdy więcéj nad liczbę czterech okazało się pretendentów, więc sub tractu connotatorum votorum niżéj specyfikowanym visibilem pluralitatem ad munus notariatus terrestris mającym inni dobrowolnie ustąpili i tak zgodnie jednostajnymi głosy obraliśmy do wybrania i uprzywilejowania najj. panu ww. ichm. pp.: Bartłomieja Dzięcielskiego cześnika radziejowskiego, Franciszka Moszczeńskiego komornika ziemskiego brzeskiego kujawskiego, Józefa Rudnickiego regenta grodzkiego kowalskiego, Daniela Słubickiego cześnikowicza brzeskiego kujawskiego.

Po których obraniu w tych krytycznych czasach, doczekawszy się publicznego zjazdu, wzięliśmy przed się dla zachowania dobrego porządku ułożyć jako najproporcyonalniejszą i najsprawiedliwszą dóbr naszych wszystkich wedle ich rozległości i teraźniejszéj sytuacyi taryfę i do téj ułożenia uprosiliśmy ww. ichm. pp. z każdego powiatu po jednemu, to jest, z brzeskiego Michała Kiełczewskiego stolnika przedeckiego, z kowalskiego Jana Gzowskiego podstolego kowalskiego, z przedeckiego Kajetana Umińskiego skarbnika inowrocławskiego, podwojewodzego brzeskiego kujawskiego, z kruświckiego Bonawenturę Markowskiego regenta grodzkiego kruświckiego, z radziejowskiego Teodora Sokołowskiego podczaszego kowalskiego, z inowrocławskiego Ignacego Zagajewskiego podstolego brzeskiego, dając im moc wszelką i do téj czynności vigor, aby pod dyrekcyą w. marszałka koła naszego w obecności jw. jmp. Józefa na Głębokiém Głębockiego kasztelana kruświckiego, tudzież w. jmp. ks. Szymona Kiełczewskiego kanonika katedralnego od prześwietnéj kapituły kujawskiéj ad hunc actum autentycznie delegowanego, idque non recedendo ab actu moderno, oraz w przytomności naszéj pomienioną taryfę ułożyli et concordanter ciż ww. ichm. deputowani z jjww. kasztelanem i marszałkiem podpisali; co gdy tak chwalebną dla dobrego w tém województwie zachowania porządku przysługę nam uczynili, za tę ich pracę wierną w sercach naszych wdzięczność

lokowawszy, niniejszą taryfę præsenti laudo aprobujemy. Inne zaś taryfy w wymuszających teraźniejszych krytycznych czasach na partykularnych zjazdach prawem publiczném zakazanych stanowione i z nich jakiekolwiek dyspartymenta nastąpione, nie derogując honorowi, one ile w przypadku układających zupełnie znosiemy i kasujemy, obowiązując ichm. pp. komisarzy województw brzeskiego i inowłocławskiego, aby abhinc ad proportionem teraźniejszéj taryfy wszelkie dyspartymenta czynili, a to sub peremptoria ad cujusvis injuriati possessoris instantiam w ziemstwie brzeskiém responsione braterskimi afektami obligujemy.

A jeżeliby zaś jakowe nowe miały wynikać w nakładach od wszelkich i różnych wojsk, quod Deus avertat, ciężary, tedy w takowéj każdéj cyrkumstancyi, unikając trudzenia naszego obywatelskiego na zjazdy, w winnym szacunku postanowiliśmy jw. i ww. ichm. pp.: Józefa Głębockiego kasztelana kruświckiego, Stanisława hr. na Lubrańcu Dąmbskiego kowalskiego, młodzieszyńskiego starostę, Jana Biesiekierskiego inowrocławskiego, Rafała Wodzyńskiego przedeckiego chorążych, Wacława Przyłubskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego teraźniejszego koła marszałka, Kazimierza Rybińskiego brzeskiego, Michała Mierzyńskiego radziejowskiego podczaszych, Józefa Słubickiego cześnika brzeskiego kujawskiego, Kazimierza Bogatka pisarza ziemskiego rawskiego, Ignacego Markowskiego miecznika przedeckiego, Antoniego Biesiekierskiego skarbnika kowalskiego, Teofila Sikorskiego podczaszego owruckiego, aby ciż jw. i ww. ichmośc. znosząc się z jw. jmp. Ludwikiem hr. z Lubrańca Dąmbskim wojewodą brzeskim kujawskim, jako pierwszym województw naszych senatorem prævia per literas epistolares przez tegoż jw. senatora pieczołowitość około nas zawsze mającego, lub w niebytności jego drugiego albo pierwszego in ordine urzędnika avisatione, absentia nonnullorum minime obstante, aby tylko piąciu w czasie potrzeby na miejsce wyznaczone zjechali się, o ucaleniu od wszelkich przykrości zaradzali i one ułatwiali i gdyby potrzeba tego wyciągała, komisarzów z obmyśloną dla nich pensyą, także ekspens na sztafetę postanowili; to szczególnie tylko sobie warujemy, aby takowe materye, które każdego z nas przy prawach interesują, bez nas wszystkich wdawać się, ani onych żadnym sposobem rezelwować nie ważyli się.

A ponieważ delegowani ichmośc. z kongresu inowrocławskiego kontrakt z komendą wojsk pruskich imieniem tych naszych województw

uczynili i tym kontraktem tak liwerunek jako i furaż in certo quanto wojsku pruskiemu, zadosyć czyniąc tegoż wojska wyraźnéj woli i rozkazom, przystawić od województwa asekurowali, niektórzy zaś bracia nasi jedni przez niedostatek, drudzy przez uchylenie się od tego ciężaru tegoż zboża dostawić opieszali są, a pomienione wojsko rewizyami i zabieraniem, u kogoby się, chociaż wyliwerował i futerazie wydał, zboże znalazło, grozi: więc w tym razie, uchodząc takowéj ostatniéj klęski i zważając słuszność, iż nikt cudzéj wioski opłacać, ani dla niéj krzywdy ponosić nie powinien, postanowiliśmy pomiędzy sobą, że jeżeli kto z swojéj wsi podług taryfy zadosyć w nakładach nie uczyni, tedy za niego cała parafia, lub który sąsiad założywszy, tęż wioskę posiądzie i dopótąd z niéj nie ustąpi, dopókąd mu zakład i wszelki ekspens na nię erogowany nie będzie powrócony. Insuper ponieważ podczas różnych przechodów i bawienia się w kraju wojsk cudzoziemskich różni ichmośc. obywatele nasi, mając na osobach swoich komisoryaty, dyspartymenta czynili, asygnacye wydawali, pieniądze odbierali, z czego sprawiedliwy rachunek województwom dla przyzwoitéj za fatygi swoje rekompensy oddać powinni: więc obligujemy niniejszą uchwałą naszą wyznaczonych do rady około dobra wojewódzkiego, aby wspomnionych ichmościów do komportacyi regestrów expensarum et solutionis, oraz do wysłuchania z nich rachunków zaprosili i gdy się w tym razie uiszczą, nadgrodę in vim deservitæ mercedis onym obmyślili, in casu zaś succubitionis in foro competenti ad instantiam instigatoris et injuriatorum zapozwani odpowiedzieć powinni będą.

Także occurrit, abyśmy wszyscy w ogólności mogli wiedzieć o wydatkach za różnemi paletami naszych, gwoli czemu postanawiamy jmp. Jana Lenieckiego, aby circa acta terrestria był assiduus do regestrowania i ad compendium zbierania przez nas wiernie podanych, na co aby każdy mógł przysiądz z podpisami regestrów, od których wpisywania in compendium od arkusza po złotemu, od pół arkusza pół złotego, a od ćwiartki po groszu srebnym płacić obligujemy się. Wszelkie także egzakcye kopytkowe i inne pod jakimkolwiek tytułem przez niektóre osoby z własnego domysłu wybierane znosiemy i nakogoby się to z dokumentu pokazało, iż bez uchwały w tak krytycznym czasie własnych ziemianów uciążać ważył się, przykładnie ad instantiam injuriati ukaranego miéć chcemy, oprócz asekurowanéj przez ww. ichm. pp. delegatów kwoty 1,150 czerwonych złotych i 750 złotych polskich, także dla prezydenta sto czerwonych złotych, które in summa wynoszą 23,250

złp., a na łan jeden przypada podług ułożonéj teraźniejszéj taryfy 24 złotych groszy 14 pieniążków cztery polskich, bo te sprawiedliwie ww. ichm. pp. komisarze przy liwerunku odbierać powinni. Mając także desideria swoje względem futerażów i innych punktów z kontraktu pochodzących do jw. jmp. Lossowa generała i komendanta wojsk pruskich, uprosiliśmy sobie za delegatów ww. ichm. pp. Kazimierza Bogatka pisarza ziemskiego rawskiego, Antoniego Biesiekierskiego skarbnika kowalskiego, którym in hisce desideriis osobną instrukcyą napisawszy, dexteritati et activitati onych też do traktowania przelecamy i teraźniejsze laudum podpisami ww. ichm. pp. marszałkowi i asesorom we wszystkich punktach stwierdzić przelecamy.— Działo się w Brześciu w kościele farnym dnia 1 miesiąca lutego, roku pańskiego 1773.

Wacław z Przyłubia Przyłubski s. z. b. k., marszałek, mp.—Michał Kiełczewski s. p. przedecki, asesor przysięgły z powiatu brzeskiego, mp. — Kazimierz Rybiński p. b. kujawski, asesor przysięgły z powiatu kowalskiego. — M. Mierzyński p. r., asesor z powiatu radziejowskiego, mp. — Józef Słubicki c. b. k., asesor z powiatu przedeckiego, mp. — Ignacy W. z M. Markowski miecznik przedecki, z powiatu kruświckiego asesor, mp.

72.

1773. *Martius*, 22. *Radziej. grodzka Recognition. 21 f. 65.*

398. [Laudum conventus particularis palatinatuum Cujaviæ.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Ramis Palmarum quadragesimalem, scilicet die 5 Aprilis proxima, anno Domini 1773. Obtulit generosus Sebastianus Dąmbrowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik przedsejmowy za uniwersałem najj. Stanisława Augusta króla i pana naszego szczęśliwie nam panującego, na dzień 22 miesiąca marca w roku teraźniejszym 1773 do miasta Radziejowa miejsca prawem publiczném wyznaczonego zgromadzeni. W pokornym duchu wszechmogącego Boga niedościgłe dzieła wielbiąc, życia nasze i majątki doczesne z najżywszą ufnością temuż Stwór-

cy wszechrzeczy poleciwszy, w zgodzie i miłości braterskiéj po zagajeniu usty w. jmp. Stanisława z Lubrańca Dąmbskiego chorążego kujawskiego przystąpiliśmy do obrania dyrektora koła naszego i obraliśmy unanimi voce et assensu za marszałka sejmiku teraźniejszego w. jmp. Antoniego Biesiekierskiego skarbnika kowalskiego; poddając chęci nasze pod wolę Rządcy Najwyższego ad mentem legis per vota tak przez jw. jmp. marszałka jako i przydanych z każdego powiatu ad hunc, ww. ichm. pp. asesorów connotata perpensa pluralitate actum sic volente Deo, z województwa brzeskiego kujawskiego w. jmp. Stanisława z Lubrańca Dąmbskiego chorążego i w. jmp. Kazimierza Rybińskiego podczaszego brzeskich kujawskich, a z województwa inowłocławskiego w. jmp. Wacława Przyłubskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego i w. jmp. Antoniego Biesiekierskiego skarbnika kowalskiego, a teraźniejszego sejmiku marszałka, za posłów obraliśmy i uprosiliśmy. Przeto tych jjww. ichm. pp. wzwyż wyrażonych obydwóch naszych województw na sejm ekstraordynaryjny warszawski dnia 19 kwietnia wyznaczony od nas obranych i uproszonych posłów miłością ojczyzny, miłością dobra publicznego obowięzujemy i obligujemy, aby instrukcyą od nas podaną ręką jw. marszałka podpisaną, wszystkie w niéj wyrażone punkta nieodstępnie i cale najusilniéj wszyscy indiviso unquam studio utrzymywać starali się. Które to laudum jw. jmp. marszałkowi koła naszego i przydanym z każdego powiatu asesorom podpisać zlecamy i ad acta grodu radziejowskiego podane mieć chcemy. — Działo się w Radziejowie dnia 22 marca, roku 1773.

Antoni Starża z Biesiekierza Biesiekierski skarbnik kowalski, sejmiku poselskiego marszałek i obrany poseł, mp.—Wacław z Przyłubia Przyłubski sędzia ziemski brzeski kujawski, z powiatu brzeskiego asesor i na sejm obrany poseł, mp.—Teodor na Warzymowie Sokołowski podczaszy kowalski, sędzia grodzki radziejowski, asesor z powiatu radziejowskiego, mp. — Kazimierz Rybiński podczaszy brzeski kujawski, asesor i poseł, mp.—Józef Sokołowski stolnik kruświcki, asesor tegoż powiatu. — Kajetan z Uminina Umiński skarbnik inowrocławski, p. b. k., asesor z województwa inowrocławskiego, mp.—Stefan Wolski komornik graniczny brzeski kujawski, asesor z powiatu bydgoskiego, mp.

73.

1773 *Martius*, 22. *Radziej. grodzka Recognition. 21. f. 66.*

399. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Ramis Palmarum quadragesimalem, scilicet die 5 Aprilis proxima, anno Domini 1773. Obtulit generosus Sebastianus Dąmbrowski.

Instrukcya od województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmiku radziejowskim dnia 22 miesiąca marca w roku 1773 w Radziejowie odprawionym na sejm ekstraordynaryjny w Warszawie za uniwersałem najj. Stanisława Augusta króla, p. n. m., na dzień 19-ty kwietnia przypadający dana jjww. ichm. pp. Stanisławowi z Lubrańca Dąmbskiemu chorążemu i Kazimierzowi Rybińskiemu podczaszemu brzeskim kujawskim z województwa brzeskiego kujawskiego, jjww. ichm. pp. Wacławowi Przyłubskiemu sędziemu ziemskiemu brzeskiemu kujawskiemu i Antoniemu Biesiekierskiemu skarbnikowi kowalskiemu, marszałkowi sejmiku teraźniejszego z województwa inowłocławskiego obranym posłom w niżéj opisanych na sejmiku proponowanych punktach.

1. Przodków naszych usilność w zachowaniu praw i prerogatyw wiary św. katolickiéj rzymskiéj od tylu wieków w narodzie polskim panującéj jest nam wzorem do naśladowania i naturalnym do ocalenia jéj obowiązkiem, przestrogi wielkich niegdyś w ojczyźnie mężów „respublica tam diu libera quam diu orthodoxa“ czynią żywe pobudki do troskliwego zachowania jéj prerogatyw staronku: idąc więc avitis majorum nostrorum institutis, obligujemy jjww. ichm. pp. posłów, ażeby na teraźniejszym sejmie pilną miéć raczeli baczność, ażeby wiara św. rzymska katolicka jako w tym narodzie panująca w obrębach praw i przywilejów swoich nienaruszoną została.

2. Któż nie widzi, że usilność najj. króla jm. Stanisława Augusta pana nam szczęśliwie panującego w tak długim trosków i nieszczęśliwości przeciągu o dobro powszechne staranność dowodzić i przekonywać same uprzedzeniem zarażone zdania powinna, iż ten naród nasz jest szczerze od niego ukochany; któż nie przyzna, iż ta gorejąca w ojcow-

skiém sercu miłość nietylko nie dała się przygasić z źródła niewinnéj krwie królewskiéj dobytym potokiem, ale i owszem jako żelazo w ogniu wodą zalewane tém bardziéj się hartuje, tak intensus amor w samym gminie przyczyn wstręt czyniących pokazał skutek ojcowskiego przywiązania prawdziwego nieporuszony: z tego powodu obligujemy jjww. ichm. pp. posłów, ażeby z czułéj zawsze a powinnéj majestatowi pańskiemu województw naszych wierności i wdzięczności najsolenniejsze tronu najjaśniejszego pana złożyli podziękowanie za ojcowskie o dobro publiczne starunki i oraz majestatowi jego suplikowali, ażeby niepamięci podawszy niektórych obłąkanych dzieci wykroczenia, powodem wrodzonéj litości wspaniałością majestatu swego zasłaniać nas raczył od nieprzyjaznego zamachu.

3. Szkaradny (czyn) usiłowanego królobójstwa, cecha niezmazanéj narodu polskiego hańby w dniu 3 miesiąca listopada 1771 r. w dniu dla szkaradności występku z komputu dni całorocznych wyrzucenia godnym spełniony jako najmniejszém téj szkaradności wspomnieniem wskróś wierne majestatowi przeraża serce, tak najgorętsze najokrutniejszego ukarania zapala żądania: upraszamy jako najusilniéj jjww. ichm. pp. posłów, ażeby na przyszłym sejmie ustawiczném naleganiem domagali się stanom rzeczyp. o nieodwłoczne a przyzwoite tak w pryncypałach jako i pomocnikach téj zbrodni ukaranie, a cnotliwych obywatelów jmp. Jana Ośniałowskiego regenta bobrownickiego i Badyńskiego dworzanów jkr. mci przy dostojeństwie majestatu sakryfikujących się usilnie łaskawym najj. pana rekomendowali względom.

4. Ogłoszone interregnum gorszący potomność przykład, oddzielenie najwyższéj głowy od członków, a przez to monstrum in corpore politico rzeczyp. okazujący, pokrzywdzający prawa boskie królom jako namieśniczéj swojéj władzy podległość warujące są to ślady, którymi teraźniejszy gmin nieszczęśliwości w kraj polski wkroczył: starać się jjww. ww. ichm. pp. posłowie jak najusilniéj są obligowani, ażeby na teraźniejszym sejmie wzwyż wspomnione dwa ślady tak zatarte były, ażeby do podobnych wstręt i obrzydzenie, do wierności królom zawsze winnéj potomność powinność konieczną być uznała.

5. Pretensya zagranicznych potencyj do krajów rzeczyp. przez wydane deklaracye oświadczona wyciąga roztropnéj uwagi i zakończenia pomyślnego: obligujemy jjww. ww. ichm. pp. posłów amore boni publici, ażeby znając prawa i warunki, tudzież krzywdy ojczyzny i okoliczności, w których się ona znajduje, według przypadków i potrzeby

starali się potwierdzić, poprawić, odmienić, cokolwiek do ucalenia i ulepszenia wolnéj rzeczyp. służyć będzie mogło.

6. Głośny gwałt domowy jw. jmp. Jakóba Komorowskiego kasztelana santeckiego w dobrach jego dziedzicznych w roku 1771 przez ludzi zbrojnych, twarzy swoje ukryte mających uczyniony, zabranie z łona ojca, matki w. jmp. starościny bełzkiéj, jjww. ichm. państwa kasztelaństwa santeckich córki i onéj nie wiedzieć dokąd wywiezienie, że jest postępek wielkich konsekwencyj bezpieczeństwa publicznego, wywróceniem praw boskich i ludzkich, zniewagą, dopraszać się jjww. ichm. pp. posłowie usilnie będą u najj. pana i stanów rzeczyp. o skuteczne wdanie się, żeby ta nieoszacowana szkoda była rodzicom powrócona, a autorowie i ich woli wykonywacze przyzwoitą występkowi odnieśli karę.

7. Kępa pod Toruniem między Wisłą leżąca do starostwa dybowskiego zdawna należąca, a mocą wyroków stanów rzeczyp. do miasta Torunia teraz przyłączona z ostrzeżeniem płacenia corocznie jw. staroście dybowskiemu należącéj z niéj intraty ponieważ za wyrokiem komisyi skarbowéj przez lustratora tym końcem od komisyi naznaczonéj ten prowent omni formalitate servata jest wprowadzony i kwota do corocznego staroście zapłacenia jest wyznaczona i przysądzona: więc starać się jjww. ichm. pp. posłowie będą, aby ta lustracya suo cum tenore przez stany rzeczyp. na sejmie teraźniejszym aprobowana była, a oraz Toruńczanie do reparowania téj kępy ile tym końcem jest przyznana dla wygody obywatelów koronnych, jako i zapłacenia kwoty w lustracyi wyrażonéj obligowani byli.

8. Pogłówne i inne podatki wojsku koronnemu należące ponieważ gwałtownym wymusem od konfederatów są wybrane i zakwitowane, a wojska koronne nie zważając na to i deklaracya komisyi skarbowéj obywatelów do powtórnego wybranego żołdu w tym czasie, gdzie obywatele przez wojska zagraniczne zniszczeni bez sposobu życia dopieroż zapłacenia zostają, egzekucyami przymuszają: przeto jjww. ichm. pp. posłowie tę okoliczność stanom rzeczyp. przełożą i dopraszać się będą, aby województwa nasze pokazawszy legalitatem juramento evictam kwitów z wybranych kontrybucyj, wolne od tych egzekucyj zostały, a ichm. wojskowi na ten czas w kompucie zostający żołdu swego nadgrodę zkądinąd obmyśloną mieli.

9. Jw. jmp. starosta przedecki w domu własnym nie znajdując bezpieczeństwa publicznego przed zawziętym z domu usunąć się przymuszony ciosem, suplikować jjww. ww. ichm. pp. posłowie będą u maje-

statu jkr. mci i stanów rzeczyp. o skuteczne interesowanie się tam, gdzie będzie należało, ażeby ten w. jmp. starosta bezpiecznie w domu swoim publicznéj mógł zażywać spokojności.

10. Tę naszę instrukcyą, dając jjww. ichm. pp. posłom nie zasadzamy na obszernym opisie jéj własności, ale idąc za przykładem dawnych Rzymian, którzy nie na ostrzeżeniach wyraźnych ale na gruncie i charakterze posłów, pełnomocności udziale swoje ucalenia i warunek zakładali ich zdaniem kończemy: „videat legatus, ne quid resp. detrimenti patiatur“. Którą to instrukcyą jw. jmp. marszałkowi podpisać i circa laudum ad acta grodu radziejowskiego podać zlecamy. Działo się w Radziejowie dnia 22 miesiąca marca, roku 1773.

Antoni Starża z Biesiekierza Biesiekierski skarbnik kowalski, marszałek sejmiku poselskiego, mp.

74.

1774. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Recognition. 21 f. 291.*

400. [Laudum electionis magn. deputatorum ad tribunal regni.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum beatissimae Virginis Mariae scapularis proxima, videlicet die 19 mensis Julii, anno Domini 1774. — Obtulit generosus Isidorus Grzywiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki merite legis dziś przypadający na miejsce obradom naszym zwyczajne za pośrednictwem uniwersału jkr. mci, p. n. m., do Radziejowa w piątek dzień przed świętem Najświętszéj Maryi Panny szkaplerznéj, to jest, na dzień 15 miesiąca lipca roku 1774 zjechawszy się, o zagajenie sejmiku naszego jw. jmp. Józefa hr. z Lubrańca Dąmbskiego kasztelana kowalskiego obligowaliśmy i zgromadzeni w kościele farnym na miejscu obradom publicznym zwyczajném z daru Ducha przenajświętszego najprzód winne Bogu za utrzymanie przy czerstwém zdrowiu najj. monarchy naszego dzięki uczyniwszy, uprosiliśmy w. jmp. Józefa Brzezińskiego starostę inowłocławskiego, orderu polskiego św. Stanisława kawalera i ww. ichm. pp asesorów z każdego powiatu, a najprzód z woje-

wództwa i powiatu brzeskiego w. jmp. Jana z Lubrańca Dąmbskiego generała wojsk koronnych, z województwa inowłocławskiego jw. jmp. Stanisława z Lubrańca Dąmbskiego chorążego i posła z województwa brzeskiego kujawskiego, z powiatu tegoż w. jmp. Michała Mierzyńskiego podczaszego radziejowskiego, powiatu radziejowskiego jw. jmp. Kazimierza Rybińskiego podczaszego i posła województwa brzeskiego kujawskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Teodora Sokołowskiego podczaszego kowalskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Kazimierza Zakrzewskiego cześnika kowalskiego, podstarostę grodzkiego radziejowskiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Kazimierza Bogatka pisarza ziemskiego rawskiego. A pod tąż dyrekcyą jednomyślnie powszechną wszystkich nas zgodą obraliśmy do téj następującego trybunału koronnego świątnicy dla dopełnienia świętéj prawdy i sprawiedliwości zupełnie nam w tym razie wiadomego i doświadczonego, nigdy się żadną parcyalnością ani faworem dla kogokolwiek nieunoszącego, męża praw koronnych dobrze wiadomego i umiejętnego w. jmp. Macieja z Lubrańca Dąmbskiego podsędka ziemskiego brzeskiego kujawskiego za sędziego, deputując go do téj nam pożądanéj świętéj sprawiedliwości rozmiaru, który to w przytomności nas wszystkich według prawa przepisu teraźniejszéj konstytucyi rotą sobie przed jw. jmp. hr. z Lubrańca Dąmbskim kasztelanem kowalskim, orderu św. Stanisława kawalerem, a przez w. jmp. marszałka koła naszego dypaktowaną w przytomności nas wszystkich przysięgę deputacką wykonał. Więc też elekcyą szczęśliwie i zgodnie nastąpioną jjww. marszałkowi i asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zleciliśmy.— Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, 1774 roku.

Józef Brzeziński starosta inowłocławski, k. o. ś. Stanisława, marszałek koła rycerskiego, mp.—Stanisław z Lubrańca Dąmbski chorąży brzeski kujawski, z województwa inowrocławskiego asesor.— Kazimierz Rybiński z powiatu radziejowskiego asesor, mp. — Jan z Lubrańca Dąmbski g. w. koronnych, asesor z województwa brzeskiego kujawskiego, mp.—Mich. Mierzyński p. r., p. g. k., asesor z powiatu tegoż, mp. — T. Sokołowski p. k., s. g. r., asesor z powiatu przedeckiego. — Kazimierz Zakrzewski cześnik kowalski, z powiatu tegoż asesor, mp. — Kazimierz Bogatko pisarz ziemski rawski, mp.

75.

1774. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Recognition. 21 f. 292.*

401. [Laudum comitiorum palatinatuum Cujaviæ].

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum beatissimae Virginis Mariae scapularis proxima, videlicet die 19 mensis Julii, anno Domini 1774. — Obtulit generosus Isidorus Grzywiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego po zakończonym szczęśliwie concordibus votis sejmiku deputackim. Gdy ustawy narodowe czynić przez lauda swoje na sejmikach tak prawem pospolitém ustanowionych jako za uniwersałami jkr. mci, p. n. m., przypadających ziemiańskiego (co do porządku domowego województw) nie zabraniają rozporządzenia i owszem po sejmiku deputackim nazajutrz dawném prawem i zwyczajem sejmik boni ordinis nazwany bywał, którego uchylić co do obrania komisarzów do Radomia zdało się stanom rzeczyp.: więc ażeby żądania obywatelskie przez w. jmp. Kazimierza Rybińskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego ore publico wniesione a przez nas za sprawiedliwe uznane sprawiedliwą odebrały satysfakcyą, na dzisiejszym akcie jako solennym, bo nietylko prawem pospolitém ale i powagą majestatu przez wydany uniwersał obradom naszym wymierzonym, dla przyspieszenia obywatelom żądanéj sprawiedliwości takowe nasze jednomyślne i za powszechną wszystkich zgodą i zezwoleniem czyniemy rozporządzenia i ustanowienie.

Ponieważ wzwyż wzmiankowany w. jmp. Rybiński podczaszy brzeski kujawski, a postanowiony równo z drugimi od obywatelów województw naszych do dyspartymentowania pretendowanych przez wojska egzotyczne furażów komisarz oddać liczbę szafarstwa swego w publicznym oświadczył się głosie, ale oraz i od drugich współkolegów swoich, jako i do téj funkcyi kiedykolwiek w czasie tym krytycznym szafunku furażów należących publiczną miéć żąda eksplikacyą i tym końcem o wyznaczenie osób z koła naszego do wysłuchania rachunków percepty i ekspensy furażów, tudzież kapitałów przez obywatelów województw naszych do rąk komisarskich składanych, a przez komisarzów dysponowanych i ich komu gdzie rozporządzenia doprasza się: my zwa-

żając, jak wiele zależy na tém zacieśniać te ścieszki, przez któreby się niesprawiedliwość w podziale równym uciążliwości publicznych na obywatelów wcisnąć mogła i jeden drugiego zgubą nie salwował się, krzywda zaś przez obywatelów poniesiona nadgrody i sprawiedliwości odniosła korzyść, dobrze czyniący publiczną wdzięczności rekognicyą, opacznie zaś i z uciskiem bliźniego zawstydzenie zyskać mogli i do nadgrody ukrzywdzonemu pociągnieni byli. Przekonani użaleniem współbraci naszych o krzywdy w niesprawiedliwym furażów rozdziale do rozsądnego i sprawiedliwego tych okoliczności umiarkowania jednostajném zezwoleniem i głosem uprosiliśmy z pośród siebie za komisarzów jjww. ichm. pp. Józefa z Lubrańca Dąmbskiego kasztelana kowalskiego, kawalera orderu św. Stanisława, Józefa Brzezińskiego starostę grodowego inowłocławskiego, kawalera orderu św. Stanisława, sejmiku naszego marszałka, Stanisława Dąmbskiego brzeskiego kujawskiego, Jana Biesiekierskiego inowłocławskiego chorążych, Jana z Lubrańca Dąmbskiego generała majora wojsk koronnych, Kazimierza Rybińskiego brzeskiego kujawskiego, Michała Mierzyńskiego radziejowskiego, Teodora Sokołowskiego kowalskiego podczaszych, Kazimierza Zakrzewskiego cześnika kowalskiego, Józefa Rudnickiego pisarza ziemskiego brzeskiego kujawskiego, Ignacego Markowskiego miecznika przedeckiego, Kazimierza Bogatka pisarza ziemskiego rawskiego, Józefa Zakrzewskiego regenta grodzkiego poznańskiego, Niemojewskiego starościca kruświckiego. Którzy to jjww. komisarze zważywszy czas i okoliczności jego za zniesieniem się wspólném o czasie i miejscu, za obwieszczeniem listowném tygodniowém przez prezydować mającego, lub in absentia jego pierwszego in ordine urzędnika tychże ichm. pp. komisarzów rachunki oddawać mających, zjechawszy na miejsce umówione, plurimorum absentia non obstante, aby tylko piąciu było, komportacyą taryfy, na którą furaże dyspartymentowane i wydawane bywały, tudzież paletów i innych quocunque titulo nazywających się dokumentów, do wyłuszczenia sprawiedliwości wybranych z obywatelów furażów wołów, pieniędzy i innych żywności potrzebnych jako i regestrów wybranéj sumy 18,000 czerwonych złotych i jéj ekspensy, na co i komu wydawana była, nakażą, komportowane, osobliwie co się tycze wybranéj sumy 18,000 czerwonych złotych i wydatku z niéj uczynionego, cielesną przysięgą utwierdzić postanowią i one ściśle egzaminować będą, rachunki quantitatis et qualitati furażów sporządzą, sprawiedliwość w rozdyspartymentowaniu habita præ oculis ratione qualitatis każdego obywatela majątku rozważą, prze-

ładowanemu nad proporcyą sprawiedliwość od tego komisarza, który tę krzywdę wyrządził, nadgrodę obmyślą. Ekspensę sumy 18,000 czerwonych złotych przez obywatelów złożoną roztrząsną, sprawiedliwą przyjmą, niesprawiedliwą i mimo wiedzy drugich komisarzów łożoną, do kogo należyć będzie, obrócą, powrócenie onéj ustanowią i cokolwiek do sprawiedliwego ułatwienia zupełnie pretendowanych rachunków i ich eksplikacyi należyć będzie sposobem prawnym uczynią i zakończą, inkwizycyą, gdy potrzeba wymagać będzie, w całéj téj okoliczności przysięgłą odprawią, z któréj wszystko rozważą, wyegzaminują i zupełnie rozsądzą; a cokolwiek w téj okoliczności sprawiedliwego postanowią, nietylko to utrzymywać ale i perpetuam gratitudinem przyrzekamy. — A że teraźniejszego postanowienia naszego jest najpierwszym objektem obmyślenie nadgrody ukrzywdzonym, z tego powodu każdy z ww. ichm. braci naszych w domu pozostałych uwiadomionych mieć żądamy, aby na termin wydanéj od delegowanych wiadomości z dokumentami krzywdy swoje okazującymi stawili się i przybyć raczyli. Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, roku pańskiego 1774.

Józef Brzeziński star. inowł. k. o. ś. Stanisława, marszałek koła rycerskiego, mp. — Stanisław z Lubrańca Dąmbski, — Kaz. Rybiński p. b. kujaw., z powiatu radziejowskiego asesor — Jan z Lub. Dąmbski g. m w. k., mp., z brzeskiego kujawskiego asesor. — M. Mierzyński p. r. p. g. k., z powiatu kowalskiego asesor, mp.—T. Sokołowski p. k. s. g. r., z powiatu przedeckiego asesor, mp. — Kazimierz Bogatko pisarz ziemski rawski, z powiatu kruświckiego asesor, mp.

76.

1774. *September*, 14. *Brzeska grodzka Relation. 50 f. 41.*

402. [Laudum conventus particularis palatinatuum Cujaviæ.]

Actum in castro Brestensi feria quinta postridie festi Exaltationis sanctae Crucis, videlicet die 15 mensis Septemberis, anno Domini 1774.—Obtulit magnificus Nepomocenus Zakrzewski pincernida Covalensis.

Działo się w Brześciu Kujawskim na miejscu elekcyom zwyczajném w kościele farnym dnia 14 miesiąca września, roku pańskiego 1774.

My dygnitarze, urzędnicy i obywatele województw kujawskich zjechawsy się do miasta Brześcia Kujawskiego na dzień wczorajszy, to

jest, 13 miesiąca i roku tegoż podług kadencyi prawem sądom Brzeskim kujawskim wyznaczony, zastawszy wymienione sądy przed czasem zwyczajnym przywołane i do dnia 15 tegoż miesiąca odwołane, gdy powszechne obywatelów są żądania, aby sprawiedliwość w nieprzerwanym biegu swoim ubezpieczona i zachowana była, a przez niezjechanie na termin kadencyi jw. Dąmbskiego podsędka funkcyą publiczną deputacką na trybunał koronny obowiązanego tak sprawiedliwym obywatelów żądaniom zadosyćby się nie działo, zaczém stosując się do prawa koronnego annorum 1764 et 1768 o obieraniu subdelegatów wyraźnego i dopełniając obmowę ustaw ojczystych dzień nazajutrzny po przywołaniu sądów do elekcyi subdelegata ostrzegających, więc przystąpiliśmy dnia 14 præsentis do wybrania e gremio nostri subdelegata i na ten koniec uprosiliśmy najprzód za marszałka do dzieła tego w. jmp. Serafina Sokołowskiego sekretarza jkr. mości, p. n. m. i onemuż za asesorów po jednemu z każdego powiatu, jakoto z powiatu brzeskiego kujawskiego w. jmp. Franciszka Moszczeńskiego regenta grodzkiego brzeskiego kujawskiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Józefa Cieńskiego miecznika tegoż powiatu, z powiatu kowalskiego w. jmp. Karola Rudnickiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Dyonizego na Mniewie Mniewskiego podstolego przedeckiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Kazimierza Szadokierskiego sędziego grodzkiego przedeckiego, z powiatu inowrocławskiego w. jmp. Macieja Lubowieckiego łowczego kołomyjskiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Piotra Skarbka zjednaliśmy. A ponieważ ww. ichmośc. obywatele z podanych sobie czterech ichmościów kandydatów jednostajnymi głosy zgodzili się na w. jmp. Zakrzewskiego cześnika kowalskiego, podstarostę grodzkiego radziejowskiego, który rzeczony urząd podstarostwa przez lat blisko trzydzieści z zaszczytem, nienaruszoną sławą i pospolitém ziemian dobrem sprawuje i onego za subdelegata uprosili: przeto z zaświadczeniem o wykonanym przez niego juramencie de tenore tali: „Ego Casimirus juro Deo omnipotenti, quia juste secundum Deum, jus scriptum, equitatem et partium controversias judicabo, recognitiones suscipiam, divitis et pauperis, amici et inimici, civis et peregrini discrimine sublato et neque favorem, neque odium, neque præmium, neque pœnas mihi propositas curabo, sed in judicando solum Deum, et jus scriptum, equitatem partium controversias et recognitiones in hisque omnibus conscientiæ meæ judicium sequar et audiam aliaque negotia mihi incumbentia fideliter pro posse meo faciam, sic me Deus adjuvet etc," niniejsze laudum rękami jw. Kazi-

mierza Rybińskiego podczaszego i posła na sejm generalny warszawski z województwa brzeskiego na tym akcie elekcyi prezydującego i ww. ichm. pp. marszałka i asesorów podpisane, interveniente hodierno celebri festo Exaltationis sanctæ Crucis do ksiąg ziemskich brzeskich kujawskich oddać zlecamy. — Działo się jako wyżéj w Brześciu Kujawskim dnia 14 miesiąca września, roku pańskiego 1774.

Kazimierz Rybiński podcz. i p. w. b. k., mp. — Serafin Sokołowski starosta kaliński, s. g. jkr. mci, marszałek koła rycerskiego, mp.—Franciszek Moszczeński z powiatu brzeskiego, mp.—Józef Cieński jako asesor z powiatu radziejowskiego, mp. — Karol Rudnicki jako asesor. — Dyonizy na Mniewie Mniewski p.p. jako asesor z powiatu przedeckiego.—Kazimierz Szadokierski s. g., p. asesor z powiatu kruświckiego.— Maciéj z Lubowca Lubowiecki jako asesor z powiatu inowrocławskiego, mp. — Petrus comes a Gora Skarbek, jako asesor z powiatu bydgoskiego., mp.

77.

1775. *Majus*, 29. *Radziej. grodzka Recognition. 21 f. 438.*

403. [Laudum electionis magn. candidatortm ad succamerariatum paatinatus Junivladislaviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Exaudi, videlicet die 20 mensis Maii, anno Domini 1775. — Obtulit generosus Mathias Sokołowski.

My urzędnicy i obywatele województw kujawskich na fundamencie inotescencyi przez jw. jmp. Andrzeja z Moszczennego Moszczeńskiego wojewodę inowłocławskiego, newskiego, dobczyckiego, jasielskiego starostę, orderu Orła Białego kawalera, w Warszawie dnia 22 kwietnia roku teraźniejszego datowanych i do oblaty w księgach radziejowskich grodzkich feria tertia post dominicam Misericordiæ, videlicet die 2 mensis Maii anno præsenti podanych i dzień dzisiejszy do elekcyi tu w Inowłocławiu podkomorskiéj kandydatów czterech wyznaczających, obraliśmy z pomiędzy siebie do téj elekcyi za marszałka w. jmp. Jana Komierowskiego cześnika bracławskiego i asesorów dwóch w. jmp. Stefana Wolskiego, jmp. Jakóba Krasińskiego komisarza grodzkiego inowłocławskiego, który w. jmp. marszałek z ww. ichm. pp. asesorami odbie-

rając wota na kandydatów czterech ww. ichm. pp. Władysława Antoniego Niewieścińskiego chorążego i sędziego bydgoskiego, Walentego Wolskiego miecznika smolińskiego, Wojciecha z Korzarzewa Borzęckiego komisarza inowłocławskiego, Aleksandra Wolskiego do podkomorstwa inowłocławskiego ad eligendum z pomiędzy tych czterech kandydatów wraz i uprzywilejowania do najj. pana m. królującego Stanisława Augusta odsyłamy i to electivum marszałek z asesorami podpisują i do ksiąg radziejowskich per oblatam z racyi zawarcia ksiąg grodzkich inowłocławskich podają. Działo się w Inowłocławiu dnia 29 maja, r. 1775.

Jan Komierowski c. b., mp., marszałek, Stefan Wolski asesor, mp., Jacobus Krasiński commissarius castrensis Inovl. qua asesor, mp.

38.

1775. *Majus*, 29. *Radziej. grodzka Recognition. 21 f. 439.*

404. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Exaudi, videlicet die 29 mensis Maii, anno Domini 1775. Obtulit generosus Mathias Sokołowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego będąc obwieszczeni przez inotescencye jw. jmp. Andrzeja z Moszczennego Moszczeńskiego wojewody inowłocławskiego w Warszawie dnia 22 miesiąca kwietnia w roku teraźniejszym 1775 datowane i w księgach grodu radziejowskiego feria tertia post dominicam Misericordiæ, videlicet die 2 mensis Maii anno ad præsens currenti oblatowane i podług zwyczajów dawnych publikowane. Lubo mamy tak z dawnych praktyk jako i z tychże samych inotescencyj przez jw. jmp. wojewodę inowłocławskiego wydanych, takowemu aktowi elekcyi podkomorskiéj w mieście Inowłocławiu miejsce wyznaczone, gdy jednak tak nadspodziewanie nasze jako i jw. jmp. wojewody inowłocławskiego po wyszłych wyżéj wzmiankowanych inotescencyach czas krytyczny toż miejsce w mieście Inowłocławiu oznaczone do wypełnienia skutków naszych ubliżył: przeto my senatorowie, dygnitarze i urzędnicy po sławnéj śmierci ś. p. w. jmp. Antoniego Wolskiego podkomorzego inowłocławskiego z wyroków boskich

z tego świata zeszłego, bez współporadnika naszego zostawszy umartwieni, zważając cyrkumstancyą czasu, a bardziéj miejsce do wykonania żądań naszych odebrane i w dopełnieniu trudne, z jednostajnéj nas wszystkich rady umyśliliśmy i postanowili z poprzedzających naszych zdaniów huncce actum electivum tu w mieście Radziejowie in loco consiliorum solito złożyć, jakoż unanimi voto, do miasta Radziejowa na miejsce obradom naszym zwyczajne na dniu dzisiejszym 29 miesiąca maja temiż inotescencyami nam wyznaczonym zjechawszy się, składamy. Gdzie najprzód jw. jmp. Teodora Moszczeńskiego kasztelana inowłocławskiego jako pierwszego w kole naszém rycerskiém senatora o zagajenie sejmiku in ordine electionis kandydatów do podkomorstwa inowłocławskiego obligowaliśmy, po którém zagajeniu i podaniu marszałka obraliśmy e medio nostri unanimi assensu w. jmp. Aleksandra z Moszczennego Moszczeńskiego starostę brzeskiego kujawskiego, marszałka koła naszego rycerskiego, a potém stosując się do prawa pospolitego, obraliśmy także unanimi voce ww. ichm. pp. asesorów temuż w. jmp. marszałkowi e gremio nostri przydanych z każdego powiatu według przepisu prawa po jednemu, to jest, z powiatu brzeskiego kujawskiego w. jmp. Kazimierza Zakrzewskiego cześnika kowalskiego, wicestarostę grodzkiego radziejowskiego, subdelegata, podsędka ziemskiego brzeskiego kujawskiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Ignacego Markowskiego miecznika przedeckiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Jana Paruszewskiego pisarza ziemskiego inowłocławskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Józefa Sokołowskiego stolnika kruświckiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Aleksandra Boruckiego wojskiego radziejowskiego, z powiatu inowłocławskiego w. jmp. Rafała Jaroszewskiego łowczego inowłocławskiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Józefa Korytowskiego skarbnika przedeckiego.

Gdy tak szczęśliwie tak w. jmp. marszałek jak i ww. ichm. pp. asesorowie ex affectibus fraternis unanimiter obranymi od nas zostali, zaczęliśmy ułatwiać manifesta in vim diligentiæ przez niektórych współziemianów naszych poczynione. A najprzód pierwszy w grodzie radziejowskim feria tertia post dominicam Cantate, videlicet die 16 mensis Maii, drugi w grodzie brzeskim kujawskim feria sexta post dominicam Rogationum, videlicet die 26 mensis Maii anno currenti, przyczyny tych manifestów uważywszy, cum consensu totius gremii nostri tak autores jego jako i my præsentes autoritate conventus nostri od nich odstępujemy i zupełnie reces czyniemy. To ułatwiwszy, przystąpiliśmy

do obrania kandydatów na podkomorstwo województwa inowłocławskiego, o nominowanie których upraszaliśmy godnego w kole naszém senatora jw. jmp. kasztelana inowłocławskiego, a po podaniu tych obraliśmy bez wszelkiéj kontradykcyi i owszem unanimi voto et assensu do urzędu tegoż podkomorstwa inowłocławskiego za kandydatów ww. ichm. pp.: Jana Biesiekierskiego chorążego inowłocławskiego, Antoniego Mierosławskiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego, starostę kleckiego, w. jmp. Józefa Pławińskiego podczaszego przedeckiego, Antoniego Karskiego podstolego bydgoskiego. Których to kandydatów tak przez jjww. ichm. pp. senatorów i urzędników, tudzież per totam nobilitatem conformibus vocibus obranych najj. Stanisławowi Augustowi kr. jmci polskiemu szczęśliwie nam panującemu do uprzywilejowania podajemy, prezentujemy i rekomendujemy, suplikując najj. majestatowi, p. n. m., aby z pomienionych kandydatów arbitrio łaski swojéj et ex jure majestatico jednego uprzywilejować raczył.— Oświadczamy i to niniejszym instrumentem naszym, żeśmy tak w. jmp. marszałka koła naszego rycerskiego jako i ww. ichm. pp. asesorów według prawa przepisanego do juramentu nie obligowali, a to z tych przyczyn, pierwszéj znając ich intaminatam fidem, drugiéj że emulacyi żadnéj w kole naszém rycerskiém nie było przeciwko tymże ww. ichm. kandydatom, niemniéj jmp. marszałkowi jako asesorom wyżéj wyrażonym. Który to instrument electivi moderni w. jmp. marszałkowi koła naszego rycerskiego, oraz i jjww. ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zleciliśmy. Działo się w mieście Radziejowie dnia 29 miesiąca maja, roku pańskiego 1775.

Aleksander Moszczeński starosta brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp. — Kazimierz Zakrzewski c. k. w. s. r., jako asesor, mp.—Ignacy W. Z. M. Markowski miecznik przedecki, asesor, mp.—Jan Paruszewski pisarz ziemski inowłocławski, z powiatu przedeckiego asesor, mp. — Józef Sokołowski stolnik kruświcki z powiatu kowalskiego asesor, mp.—Aleksander Borucki wojski radziejowski, z powiatu kruświckiego asesor, mp. — Rafał Jaroszewski łowczy inowłocławski, z powiatu inowłocławskiego asesor, mp. — Józef Korytowski s. k. przedecki, asesor z powiatu bydgoskiego, mp.

79.

1775. *Julius*, 10. *Brzeska grodzka Relation. 50 f. 265.*

404. [Laudum electionis magn. candidatorum ad judicatum terræ Cujaviæ.]

Actum in castro Brestensi feria secunda ante festum sanctae Margaretae virginis et martyris, videlicet die 10 mensis Julii, anno Domini 1775. Obtulit magnificus Stanislaus Chojnacki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego z powagi praw publicznych koronnych na terminie dzisiejszym, to jest, dnia 10 miesiąca lipca roku 1775 inotescencyami przez jw. jmp. Ludwika hr. na Lubrańcu Dąmbskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego, dybowskiego, gniewkowskiego starostę dnia 20 miesiąca czerwca roku płynącego w pałacu zerkowskim datowanemi, w grodzie brzeskim feria secunda post festum Nativitatis sancti Joannis Baptistæ, videlicet die 26 mensis Junii, anno præsenti oblatowanemi i przez woźnego, jako o tém pod tymże aktem relacya, publikowanego wyznaczonym, do Brześcia miasta zjechawszy się i do kościoła farnego, to jest, miejsca z dawności sejmikom przyzwoitego zszedłszy się, po szczęśliwém zagajeniu jw. jmp. Józefa hr. z Lubrańca Dąmbskiego kasztelana kowalskiego i podaniu do dyrekcyi marszałkowskiéj w. jmp. Stanisława z Lubrańca Dąmbskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, a przez wszech ww. ichm. pp. urzędników i obywatelów obudwóch województw wraz z sobą na fundamencie prawa sejmikujących concordanter et unanimiter przyznanego i akceptowanego dyrektora i ww. ichm. pp.: Jana Gzowskiego podstolego kowalskiego z powiatu brzeskiego, Wawrzeńca Rudnickiego podczaszego bracławskiego powiatu kowalskiego, Karola Rudnickiego z powiatu radziejowskiego, Stefana Karnkowskiego chorążyca radziejowskiego z powiatu przedeckiego, Marcelego Rybińskiego z powiatu kruświckiego, Józefa Rudnickiego burgrabiego inowłocławskiego z powiatu tegoż, Łukasza Dzięcielskiego z powiatu bydgoskiego za asesorów e gremio nostri obrawszy, do wypełnienia na rzetelność konotacyi suffragiorum in electione candidatorum podług prawa, znając ich intaminatam fidem, nie obligowaliśmy i jednomyślnie bez kontradykcyi do obrania ww. ichm.

pp. kandydatów ad munus judicatus terrestris Brestensis Cujaviæ jednomyślnymi głosy do wybrania i uprzywilejowania najj. panu naszemu miłościwemu szczęśliwie nam panującemu ww. ichm. pp. Kazimierza Rybińskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Kazimierza Zakrzewskiego cześnika kowalskiego, podstarostę grodzkiego radziejowskiego, subdelegata podsędka brzeskiego kujawskiego, Bartłomieja Dzięcielskiego cześnika radziejowskiego, Kajetana Umińskiego skarbnika inowłocławskiego i podwojewodzego brzeskiego kujawskiego niniejszym instrumentem naszym podajemy i prezentujemy. Który to instrument w. jmp. marszałkowi koła naszego rycerskiego i ww. ichm. pp. asesorom podpisać zlecamy i do ksiąg grodu brzeskiego kujawskiego podać umyśliliśmy. Działo się w Brześciu Kujawskim dnia 10 miesiąca lipca, roku pańskiego 1775.

Stanisław z Lubrańca Dąmbski chorąży województwa brzeskiego kujawskiego, marszałek koła rycerskiego, mp.—Jan Gzowski z powiatu brzeskiego asesor, mp.—Wawrzyniec Rudnicki z powiatu kowalskiego, mp.—Karol Rudnicki z powiatu radziejowskiego, mp.—Stefan Karnkowski chorążyc radziejowski, mp., z powiatu przedeckiego asesor, mp.—Marceli Rybiński z powiatu kruświckiego asesor, mp.—Józef Rudnicki burgrabia i asesor województwa inowłocławskiego, mp.—Łukasz Dzięcielski z powiatu bydgoskiego, asesor, mp.

80.

1775. *Julius*, 15. *Radziej. grodz. Recognition. 21 f. 494.*

405. [Laudum electionis magn. ad tribunal regni judicis deputati.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta pridie festi divae Mariae Magdalenae, id est, die 21 mensis Julii, anno Domini 1775. Obtulit generosus Florianus Ubysz.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki mente legis dnia dzisiejszego przypadający do Radziejowa na miejsce obradom publicznym zwyczajne dnia 15 miesiąca lipca roku 1775 zjechawszy się, o zagajenie sejmiku deputackiego dziś przypadającego jw. jmp. Wincentego Modlińskiego podkomorzego województwa brzeskiego kujaw-

skiego jako pierwszego in ordine w kole naszém urzędnika uprosiliśmy i po zagajonym przez tegoż jw. podkomorzego sejmiku deputackim do dyrekcyi koła naszego w. jmp. Daniela Słubickiego cześnikowicza brzeskiego kujawskiego zaprosiliśmy i do tegoż w. jmp. marszałka z każdego powiatu asesorów ww. ichm. pp. a najprzód z powiatu brzeskiego Kajetana Karskiego podstolego radziejowskiego, z powiatu kowalskiego Kazimierza Rudnickiego łowczego czerniechowskiego, z powiatu przedeckiego Ignacego Markowskiego miecznika przedeckiego, z powiatu radziejowskiego Dyonizego Umińskiego komornikiewicza brzeskiego kujawskiego, z powiatu kruświckiego Dezyderyusza Leszczyńskiego pisarzewicza rawskiego, z powiatu inowłocławskiego Rocha Bogatka oberlejtnanta regimentu ostrogskiego, z powiatu bydgoskiego Andrzeja Słubickiego miecznika województwa inowłocławskiego przybraliśmy i do wykonania przysięgi podług prawa tychże ww. ichm. pp. marszałka i asesorów, znając ich intaminatam fidem, nie obligowaliśmy i owszem unanimiter bez wszelkiéj kontradykcyi do funkcyi deputackiéj z województwa brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego w. jmp. Andrzeja Zboińskiego cześnika ziemi dobrzyńskiéj, pisarza subdelegata grodzkiego kowalskiego obraliśmy, a po wykonanym przez tegoż rzeczonego jw. deputata podług prawa juramencie rotą prawem opisaną obligowaliśmy tegoż jw. jmp. sędziego do prześwietnego trybunału piotrkowskiego od nas deputowanego, ażeby tamże zasiadając, każdemu z województw naszych sprawy mającemu obywatelowi acceleratione sprawiedliwości przyspieszyć raczył i oraz stosując się do prawa, na regestr województw naszych kujawskich do pisania dekretów w. jmp. Adama Słubickiego łowczego województwa brzeskiego kujawskiego za pisarza deputowaliśmy. Które to laudum w. jmp. marszałkowi i ww. ichm. pp. asesorom podpisać i do akt grodzkich radziejowskich podać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, roku pańskiego 1775.

Daniel Słubicki marszałek koła rycerskiego, mp. — Kajetan Karski podstoli radziejowski, z powiatu brzeskiego asesor, mp.—Kazimierz Rudnicki z powiatu kowalskiego asesor, mp.—Ignacy W. Z. M. Markowski miecznik i asesor powiatu przedeckiego, mp.—Dyonizy Umiński k. g. b. k. z powiatu radziejowskiego asesor, mp.—Dezyderyusz Leszczyński z p. kruświckiego asesor.—Roch Bogatko oberszterlejtnant r. ostr., z powiatu inowrocławskiego asesor.—Andrzej Słubicki miecznik województwa inowrocławskiego powiatu bydgoskiego asesor, mp.

81.

1775. *September*, 13. *Brzeska grodzka Relation. 50 f. 341.*

406. [Laudum electionis magn. subjudicis terræ Brestensis Cujaviæ.]

Actum in castro Brestensi feria quarta pridie festi Exaltationis sanctae Crucis, videlicet die 13 mensis Septembris, anno Domini 1775. — Obtulit magnificus Stanislaus Chojnacki regens castrensis Radziejoviensis.

My rady, dygnitarze i urzędnicy tudzież obywatele województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego zjechawszy się do miasta Brześcia na dzień 13 miesiąca września na kadencyą sądów podług prawa feria tertia post festum Nativitatis beatissimæ Virginis Mariæ przypadających, po zapisanym akcie przez w. jmp. Józefa Rudnickiego pisarza ziemskiego brzeskiego kujawskiego, jako prawo mieć chce, pod aktem jako wyżéj kadencyi przypadającéj i przez woźnego na dzień dzisiejszy odwołania sądów do obierania subdelegata na miejsce jw. jmp. Macieja Dąmbskiego podsędka miejsca tutejszego, aktualnie na funkcyi deputackiéj trybunału koronnego zostającego, zszedłszy się do kościoła farnego po szczęśliwém zagajeniu jw. jmp. Józefa z Lubrańca Dąmbskiego kasztelana kowalskiego obraliśmy i uprosiliśmy za marszałka koła naszego rycerskiego w. jmp. Ignacego Zagajewskiego podstolego brzeskiego kujawskiego do dzieła tego i onemuż za asesorów po jednemu z każdego powiatu, jakoto z powiatu brzeskiego w. jmp. Józefa Cieńskiego miecznika radziejowskiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Stanisława Chojnackiego regenta grodzkiego radziejowskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Sebastyana Złotnickiego łowczego szadkowskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Piotra Rostkowskiego podstolego winnickiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Dyonizego Umińskiego komornikowicza granicznego brzeskiego kujawskiego, z powiatu inowrocławskiego jmp. Wojciecha Kosińskiego burgrabiego przedeckiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Felicyana Wolskiego łowczego nowogrodzkiego przybraliśmy. Których to ww. tak marszałka jak i asesorów, znając ich intaminatam fidem, do przysięgi na konotowanie wotów, jako prawo mieć chce, nie obligowaliśmy i tak po podaniu ww. ichm. pp. kandydatów przez w. jmp. marszałka koła naszego, jakoto Ka-

zimierza Rybińskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Teofila Sikorskiego podczaszego wendeńskiego, Jana Nepomucena Zakrzewskiego sędzica ziemskiego brzeskiego kujawskiego, Dyonizego Mniewskiego podstolica przedeckiego, jednostajnymi głosy z pomiędzy tych kandydatów obraliśmy w. jmp. Kazimierza Rybińskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego za subdelegata podsędka, który to przed nami obywatelami województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego juramент rotą sędziów ziemskich w prawie opisaną wykonał. Po takowém skończoném niniejszéj elekcyi naszéj dziele w. jmp. marszałkowi koła naszego i ww. ichm. pp. asesorom podpisać i do akt grodu brzeskiego podać zlecamy. — Działo się w Brześciu dnia 13 miesiąca września, roku pańskiego 1775.

Ignacy Zagajewski podstarosta brzeski kujawski, marszałek, mp.— Józef Cieński m. r., powiatu brzeskiego asesor. — Stanisław Chojnacki r. r., z powiatu radziejowskiego asesor, mp. — Sebastyan Złotnicki, z powiatu asesor. — Piotr Rostkowski, z powiatu przedeckiego asesor. — Dyo. in Umienino Umiński, z powiatu kruświckiego asesor. — Wojciech Kosiński, z powiatu inowrocławskiego asesor, mp.— Felicyan Wolski, z powiatu inowrocławskiego asesor, mp.

82.

1776. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Recognition. 22a f. 131.*

407. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Laurentii martyris, nempe die 12 mensis Augusti, anno Domini 1776. — Obtulit generosus Stanislaus Ubysz.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy i oficyalistowie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na sejmik poselski przed sejmem z przepisu prawa narodowego przypadający do miasta Radziejowa miejsce obradów naszych prawem wyznaczone do obrania jjww. posłów na sejm w Warszawie w poniedziałek po św. Bartłomieju przypadający za uniwersałem najj. kr. jmci Sta-

nisława Augusta pana nam miłościwie panującego zgromadzeni. Uznawszy należytą uwagę, iż rady publiczne na wyborze ludu gorliwość panującéj rzymskiéj katolickiéj wiary i cel nieprywatnego uszczęśliwienia i własnego zysku, ale dobro powszechne, które gruntuje trwałość każdego królestwa, mających zależy, ile w gminie toczących się zewsząd nieszczęśliwości ostatnią przyspieszających zgubę, wezwawszy niebios dobrotliwéj pomocy, po zagajonym przez jw. jmp. Józefa Dambskiego kasztelana kowalskiego sejmiku uprosiliśmy jednostajnym, zgodnym a przykładnym potomności sposobem za marszałka i dyrektora obrad naszych jw. jmp. Józefa z Brzezna Brzezińskiego starostę grodowego inowrocławskiego, kawalera orderu św. Stanisława biskupa i męczennika. A czyniąc w dalszém sejmikowaniu naszém zadosyć przepisowi prawa, przydaliśmy asesorów z każdego powiatu, z powiatu brzeskiego kujawskiego Stanisława Dąmbskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Antoniego Karnkowskiego chorążego radziejowskiego, z powiatu przedeckiego w. Kazimierza Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego, z powiatu kowalskiego Michała Mierzyńskiego podczaszego radziejowskiego, z powiatu kruświckiego w. Kazimierza Rybińskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, z powiatu inowrocławskiego w. Ignacego Zagajewskiego podstolego brzeskiego kujawskiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Bartłomieja Dzięcielskiego cześnika radziejowskiego i do wykonania przysięgi tychże ww. asesorów (zadosyć czyniąc wyrokom najwyższéj władzy) obowiązalim.

Po którém przysięgi wykonaniu, przyjąwszy z należytym respektem jkr. mci, p. n. m., posła i podaną przez niego od najj. pana instrukcyą, zleciliśmy jw. marszałkowi obrad naszych, ażeby za ojcowskie jkr. mci, p. n. m., o dobro powszechne starunki, w instrukcyi ichm. pp. posłom do jkr. mci, p. n. m., z podziękowaniem delegowanych najgruntowniejsze wdzięczności i podziękowania umieścił wyrazy. Przystąpiliśmy potém za wpływem Ducha św. do obrania jjww. posłów na sejm i po podanych kandydatach uno labio zgodnie bez najmniejszéj kontradykcyi wzięliśmy się do kreskowania, jednomyślnie obraliśmy za posłów z województwa brzeskiego kujawskiego jw. jmp. Józefa Brzezińskiego starostę grodowego inowrocławskiego, kawalera orderu św. Stanisława, jw. jmp. Jana Aleksandra Kraszewskiego generała majora wojsk koronnych, kawalera orderu św. Stanisława, z województwa zaś inowrocławskiego jw. jmp. Ignacego Kossowskiego starostę radziejowskiego i jw. jmp. Serafina Sokołowskiego sekretarza jkr. mci. Któ-

rych ichmośc. tak zgodnie obrawszy i charakterem poselskim ozdobiwszy, obligujemy amore boni publici, ażeby to wszystko, cokolwiek im według przepisu instrukcyi naszéj do wykonania podamy, nieodstępnie i staropolską cnotą i wiernością wykonali, a nam na sejmiku relationis, o który się dopominać (juxta antiquam praxim) winni będą, wiadomość de factis suis uczynili. Jw. zaś marszałkowi koła naszego, którego intaminatam fidem i życzliwe do interesów przywiązanie zawsze znamy, zlecamy, ażeby instrukcyą ad tenorem ukoncertowanych i jemu podanych punktów dokładnie napisał, podpisem ręki swojéj stwierdził. Za posłów zaś do wyznania powinnego najj. panu za ojcowską około dobra publicznego troskliwość podziękowania zgodnie obraliśmy z województwa brzeskiego kujawskiego w. jmp. Karnkowskiego chorążyca radziejowskiego, z województwa inowrocławskiego jmp. Potockiego, obligując ichm. pp., ażeby według przepisanéj instrukcyi najdokładniéj obowiązki charakteru swego dopełnili. — Działo się w Radziejowie dnia 15 lipca, roku 1776.

Józef Brzeziński starosta grodzki inowłocławski, marszałek koła rycerskiego, mp. (L. S.).— Stanisław z Lubrańca Dąmbski ch. b. kujaw., asesor z powiatu brzeskiego kujawskiego, mp.—Antoni Karnkowski chorąży radziejowski, asesor z powiatu radziejowskiego, mp.—Kazimierz Zakrzewski s. z. b. k, asesor z powiatu przedeckiego.—Kazimierz Rybiński podczaszy b. kuja., asesor z powiatu kruświckiego, mp.—Ignacy Zagajewski podstoli brzeski kujawski, asesor z województwa inowrocławskiego. — Michał Antoni Mierzyński podczaszy radziejowski, pisarz grodzki kowalski, asesor tegoż powiatu.— Bartłomiéj Dzięcielski asesor z powiatu bydgoskiego, mp.

83.

1776 *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Recognition. 22a f. 130.*

408. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Laurentii martyris, die 12 mensis Augusti, anno Domini 1776. — Obtulit generosus Stanislaus Obysz.

Instrukcya jjww. ichm. pp. Stefanowi Karnkowskiemu chorążycowi radziejowskiemu, Janowi Potockiemu podczaszycowi kruświckiemu

przez nas na sejmiku przedsejmowym w Radziejowie za uniwersałem najjaśniejszego Stanisława Augusta króla naszego słodko nam panującego, dnia 15 lipca roku bieżącego odprawującym się, do wyznania najgoręt̨szego jkr. mci, p. n. m., za wszystkie około dobra powszechnego więcéj jak ojcowskiego starania troskliwości, zgodnie obranym w niżéj wyrażonych punktach opisana.

1. Cóż większą w narodzie wolnym ku monarsze panującym utwierdzać miłość, gruntować niewzruszoną wierność najbieglejszy rozum ludzki zdolniejsze osądzi, jeżeli nie dobroć łaskawie panującego pana, wolny do tronu obywatelom przystęp, o co największego w sercach obywatelskich pomnaża przywiązania korzyści, jasne, dowodne, a umysł obywatelski przekonywające troskliwości i czułego zawsze o dobro narodu swego starania, z niepamięcią wraz z azardem szacownego zdrowia łożone dowody: te gdy województwa nasze za cel rozważnéj wzięły uwagi, w wdzięcznym umyśle i sercu najmocniejsze uczuły poruszenia do złożenia przed tron łaskawie i dobrotliwie panującego pana najsolenniejszego podziękowania, obligujemy więc jjww. ichm. pp. posłów, ażeby i wdzięcznością napełnione serca nasze i ojcowskiéj miłości ku narodowi polskiemu jkr. mci, p. n. m., doświadczenia umysłu i słów swoich w wykonaniu dzieła powierzonego zrobiwszy objektem, najsolenniejsze i wdzięczności obywatelskiéj powinne i okazałości majestatu przyzwoite i dobroci z najlepszych najlepszego króla wystarczające ore publico przed tronem łaskawie panującego pana złożyli dziękczynienia.

2. Uciski braci naszych imo tractatu do innego panowania zajętych, ich okropne jęki serca współobywatelów okropnym przerażając hasłem, że niewolą współobywatelów do powinnego ratunku: złożą ichm. pp. posłowie u tronu majestatu jkr. mci, p. n. m., najgoręt̨sze prośby, żeby dzielnością powagi majestatu swego lud panowaniu jego od Boga najwyższego podany jak najrychléj do ojcowskiego łona przywrócony został.

3. Wojska zagraniczne bez potrzeby od tak dawnego w kraju polskim goszczące czasu, że nietylko obywatelom czynią przykrość i mięszają wewnętrzną spokojność, ale i w umysłach obywatelskich sprawują bojaźń: suplikować ichm. pp. posłowie majestatowi pańskiemu będą, ażeby ojcowskiém staraniem oswobodził troskliwe obywatelów umysły od wzmiankowanéj bojaźni uwolnić raczył, a wyjście tego wojska interesowaniem powagi królewskiéj przyspieszył. Którą to in-

strukcyą jw. jmp. marszałkowi koła naszego podpisem ręki stwierdzić zlecamy.—Datum w Radziejowie dnia 15 lipca, roku 1776.

Józef z B. Brzeziński starosta grodzki inowrocławski, marszałek na sejmiku poselskim koła rycerskiego, mp. (L. S.)

84.

1776. *Julius*, 15. *Radziej. grodz. Recognition. 22a f. 127.*

410. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Laurentii martyris, nempe die 12 mensis Augusti, anno Domini 1776. — Obtulit generosus Stanislaus Ubysz.

Instrukcya jjww. ichm. pp. posłom na sejm ordynaryjny w Warszawie z przepisu prawa koronnego w poniedziałek po święcie św. Bartłomieja apostoła i męczennika zaczynać się mający przez nas zgodnie wybranym według osnowy zdań ziemiańskich i potrzeby rzeczyp., uniwersałem jkr. mci wypisanéj ułożona, a jjww. pp. Józefowi Brzezińskiemu staroście grodzkiemu inowrocławskiemu i Janowi Aleksandrowi Kraszewskiemu generałowi majorowi wojsk jkr. mci i rzeczyp., kawalerom orderu św. Stanisława biskupa i męczennika z województwa brzeskiego kujawskiego posłom i jjww. ichm. pp. Ignacemu z Głogowy Kossowskiemu staroście radziejowskiemu, Serafinowi Sokołowskiemu sekretarzowi jkr. mci z województwa inowrocławskiego posłom do sprawowania publicznéj czynności i instrukcyi punktów nieodstępnego wykonania, dnia 15 lipca na sejmiku w Radziejowie roku niniejszego 1776 za uniwersałem jkr. mci, p. n. m., odprawionym ułożona i spisana w niżéj wyrażonych punktach.

1. Wiara św. katolicka rzymska że jest najgruntowniejszym wolności i całego układu politycznego zachowania fundamentem, ztąd wynika, że jéj obowiązki do życia cywilnego w największém mieć należy uważeniu, jak najściśléj jjww. ichm. pp. posłów obligujemy, ażeby najpilniejszą mieli baczność, idąc przykładem antiquis majorum nostrorum institutis, ażeby téj świętéj wiary od wieków ośmiu w narodzie polskim panującéj okazałość, żadnym pozoru pretekstem uszczuplona i za-

ćmiona nie została i owszem jéj prawa i kościoła rzymskiego katolickiego w swojéj istocie i opisie zachowane były.

2. Upadłych królestw przykłady, w popiele gruzów zagrzebane narody wołają na nas, dając nam nieodbitéj prawdy świadectwa nastąpionéj zguby swojéj, że ich rozwolnione religii sprężyny, a ztąd wynikające złe obyczaje, a z obyczajów złych nierząd w naród zaplemienione do téj ostatniéj przyprawiły zguby, okropną stojącym narodom zostawiły pamięć, któż nie słyszy i w narodzie polskim zdań zepsutych źle o religii zgorszeniem nietylko żyjących, ale i potomności sądzących, a ztąd rozwiązłość życia w społeczność obywatelską zapładzając: domawiać się jjww. pp. posłowie usilnie będą, ażeby wszelka śmiałość mówienia źle o religii panującéj nietylko dissidentibus in fide, ale najbardziéj rzymską katolicką religią zaszczyconym obywatelom surowym prawa opisem przecięta była, a na nieposłusznych i pisma o tém wydawających jako in crimine læsæ divinæ majestatis kary kryminalne najsurowsze postanawiane były.

3. Rada każda narodowa że jest najgruntowniejszą sprężyną politycznego rządu, ta jako od pierwszych początków narodu polskiego swoje wzięła istność i utworzenie, tak onę uznajemy być za najcelniejszą przy boku jkr. mci potrzebę; a że z wyroków świeżo zeszłego sejmu postanowiona rada consilii permanentis na gruncie dawniejszych konstytucyj o radzie przy boku jkr. mci być zawsze mającéj stanowionych, jako i de reddenda ratione senatus consultorum opisanych, tudzież i świeżo zeszłego sejmu na radę nieustającą ściągnione obowiązki: dopraszać się jjww. pp. posłowie obligowani są, ażeby teraźniejsza rada nieustająca in facie na sejm teraźniejszy zgromadzonych rzeczyp. stanów przez pokazane actorum protokóły objaśniała stany rzeczyp., jeżeli obowiązki powołania swego według prawideł sobie przepisanych dopełniła, a gdy się tak pokaże, iż bonum certamen certarunt cursum consumare, przyłożą starania usilnego, ut reponatur illis pro corona gloria justitiæ i tak tę radę przy boku jkr. mci ugruntować, aby w każdéj okoliczności mogła być dla dobra powszechnego użyteczną, sin secus, aby ją cofnąć za karby przepisu swego.

4. Prerogatywy władzy hetmańskiéj aby według praw dawniejszych przepisów zachowane i opisane były, domagać się jjww. pp. posłowie będą.

5. Jus majestaticum w dystrybucie wakansów układem najgruntowniejszych praw dla monarchów polskich warowane, aby najj. panu

dla powagi majestatu jego zupełnie powrócone było, domawiać się usilnie jjww. ichm. pp. posłowie o to powinni będą. A jura emphyteutica tak na starostwach grodowych i niegrodowych i królewszczyznach z zagrodzeniem nagrody zasłużonym i zasługującym się, a z krzywdą całéj rzeczyp. wynalezione, aby skasowane były, domagać się powinni ichm. pp. posłowie. Mając jednak wzgląd na azardowne dowody wierności ku majestatowi i całéj rzeczyp. z nieoszczędnością krwi własnéj przez jw. jmp. Aleksandra Kraszewskiego generała majora wojsk koronnych o całość granic rzeczyp. pokazanie: obligujemy jjww. ichm. pp. posłów, ażeby się dopraszali stanów rzeczyp., aby starostwo ułanowskie na przeszłym sejmie jemu jure emphyteutico nadane dla zachęcenia innych do podobnych dzieł, jako i okazania wdzięcznéj względności u rzeczyp. dla niego upewnione i utwierdzone zostało i owszem dalszym rzeczyp. onego zalecić są obowiązani względom.

6. Ratyfikacya traktatów bez rezolucyi nad konwencyą petersburską i nad świeżo zawarte traktaty przez króla jmci pruskiego zabranego kraju, żeby nietylko stwierdziła mniemaną do województwa inowrocławskiego pretensyą, ale i owszem dała pohop do podobnego dalszych województw zaboru: nie dozwalać więc jjww. posłowie ratyfikacyi traktatów mają obowiązek, pokąd województwo inowrocławskie nad sam opis kr. jmci pruskiego w liście czyli uniwersale okólnym wyrażony zabrane do całości prawa rzeczyp. powrócone nie będzie.

7. Niezmierna cła generalnego krajowego jako i zagranicznego u Fordona dla obywatelów narodu polskiego uciążliwość do ostatniego obywatelów nagina ubóstwa, a tém jest przykrzejsza, że oficyalistowie skarbowi nad opis instruktarza od korca biorąc, kwitów z proweniencyi do skarbu z wyrażeniem quantitatis wziętego cła dawać nie chcą, aby ukrzywdzony obywatel nie miał sposobu okazać zdziałanéj sobie krzywdy: domagać się jjww. ichm. pp. posłowie będą, aby ten wynalazek podatkowania był umiarkowany, a obywatele od opłaty krwawo zapracowanego korca uwolnieni byli.

8. Komisye podczas przeszłego sejmu przez delegacyą wyznaczone, że wiela z obywatelów przez wyroki swoje in contumaciam wydawane pokrzywdziły, domagać się jjww. ichm. pp. posłowie będą, ażeby stany rzeczyp. omyśliły sposób poznania legalitatis zażalonych i rozp.. konych (?) dekretów, przez któreby uciemiężeni obywatele przyzwoitą osiągnąć mogli sprawiedliwość.

9. Decreta criminalis convictionis ażeby żadnym wynalazku sposobem in suppressionem pœnae publicæ kasowane nie były, dopraszać się będą jjww. ichm. pp. posłowie, by to lege było cautum.

10. Czopowe generalne aby na dobra ziemskie narzucone nie było, jak najmocniéj ichm. pp. posłowie zabiegać temu obowiązani są i owszem aby na nie nie pozwalali, obligujemy.

11. Wiele przyczynia mendicantibus osobliwie oo. Bernardynom, Reformatom, Kapucynom przykrości, którzy ex pura eleemosyna żyjąc, gdy z opatrzności najwyższego Boga na posiłek mizernego ciała dostaną beczki piwa, od téj płacić czopowe są obligowani, ta sługom bożym przykrość aby większéj na kraj katolicki nie ściągnęła boskiéj surowości, dopraszać się jjww. ichm. pp. posłowie stanów rzeczyp. powinni, aby ich od tego uwolniła ciężaru, a téż same dla ichm. ks. Pijarów i Franciszkanów w Radziejowie, jako i oo. Dominikanów w Brześciu na szczupłéj bardzo pensyi żyjących okazała względy.

12. Pensye tylko osobom nie tak z pobudki zasług, bo o tych w całym kraju nie słychać, jako komunikowaną jeden drugiemu pomocą osobliwie w czasie takim, gdzie za upadłemi prowincyami odpadły znaczne rzeczyp. dochody, na które ubodzy i tylu nieszczęściami ściśnieni z płaczem składać się muszą obywatele: upraszać jjww. ichm. pp. posłowie stanów rzeczyp. będą, aby prywatna kilku albo kilkunastu obywatelów szczęśliwość nie była inszym ostatniego upadku przyczyną i ażeby te pensye skasowane były de integro, a te kapitały na pilniejsze całéj rzeczyp. obróciły się potrzeby.

13. Aby komisye obojga narodów z wszelkich generalnie percept i ekspens za poprzedzoném regestrów położeniem rachunek oddały rzeczyp. a odtąd pensye wielości osobom z uszkodzeniem publicznego skarbu i uciążliwością obywatelów płacone zniesione były: dla czego ichm. pp. posłów jak najściśléj obligujemy, aby wysłuchawszy ante omnia rachunków prześwietnych komisyj skarbowych obojga narodów, na żadne inne uciążliwe podatkowania bez powszechnéj wszystkich stanów rzeczyp. woli i jednomyślnego zezwolenia pod utratą sławy i majątku nie pozwalali i nam de transactis na przyszłym, da Bóg, sejmiku relationis na każdy punkt relacyą uczynili.

14. Ustawa praw niektórych uciążliwie i przemocą cudzych nakazów uchwalona aby z gruntu poprawiona była, a w obojętnych wyrazach prawa jasnym wywodem objaśnione zostały, nie dozwalając pod

żadnym pretekstem ratyfikacyi, równy obowiązek ichm. pp. posłowie na siebie przyjmują.

15. Handel wolny soli każdemu obywatelowi ustawą zeszłego sejmu ubezpieczony aby i teraz tak najgruntowniéj przynajmniéj w nadgrodę utraconéj soli suchedniowéj był obwarowany z dokładném i wyraźném pozwoleniem zakupowania i sprowadzania téjż soli, zkąd się komu podobać będzie.

16. Wojska zagraniczne dotąd w kraju naszym znajdujące się aby w czasie nieodwłocznym ewakuowane były, a na ich miejsce żołnierz narodowy dla ubezpieczenia granic i obrony onych po województwach pogranicznych punktualną płacą opatrzony w wszelkiéj skromności spokojnego życia sub pœna disciplinæ militaris swoje miał stanowiska, ichm. pp. posłowie dopraszać się mają.

17. Sumy obywatelom województwa naszego od dworu rosyjskiego przez komisarzy dworu petersburskiego i jkr. mci polskiego na komisyi przez te dwa dwory umocowanéj w Toruniu ekspedyowanéj przysądzone i pełnomocnego komisarza rosyjskiego po nastąpionym wprzód dekrecie sposobem najwarowniejszym przez dane na to in scripto upewnienia do zapłacenia upewnione aby swoję odebrały satysfakcyą, domawiać się ichm. pp. posłowie tak ministrom polskim jako jw. w. ministrowi rosyjskiemu, tudzież stanom rzeczyp. usilnie obowiązani są, ażeby jjww. ichm. pp. wojewodowie brzeski kujawski i inowrocławski, tudzież jw. jmp. Brzeziński starosta inowrocławski, tyle szkody na własnym majątku dla wierności majestatowi panującego pana i rzeczyp. ponoszący, należytą odebrali satysfakcyą.

18. Zamiany dóbr królewskich za dobra ziemskie że nigdy nie są i być nie mogą z pożytkiem rzeczyp. tylko szkodą, domagać się ichm. pp. posłowie usilnie będą, ażeby te dobra albo ad naturam sui wróciły się, albo téż rzeczp. na poznanie æquivalentis zamiany komisarzy nowych, (nie tych jednak których strona zamieniająca pretendować będzie), ale których cała rzeczp. i zdatność i sprawiedliwość uzna, wyznaczyła i im do wykonania tego dzieła sprawiedliwą przepisała regułę, taka dopiero zamiana legitima formalitate udziałana wyrokiem stanów rzeczyp. zatwierdzona została.

19. Nic nie jest i być nie może doskonalszą przynętą do wiernych królowi i ojczyznie usług jak doświadczonéj cnoty i szczeréj usługi publiczne uznanie i jéj przyzwoity szacunek i nadgroda; dopełnił jw. jmp. Porowski marszałek nadworny litewski i wierności majestatowi

i szczeréj rzeczyp. usługi miary w rozgraniczeniu kraju rzeczyp. od krajów odpadłych do panowania rosyjskiego; sprawiedliwość sama wyciąga, aby ta usługa jako i inne jego zasługi zgromadzonym stanom rzeczyp. zalecona była: upraszamy jjww. ichm. pp. posłów, aby tegoż jw. marszałka nadwornego za dane przywiązania dowody łaskawym jkr. mci, p. n. m., insynuowali względom. Dał i ziemianin nasz jw. jmp. starosta inowrocławski niemniejszéj wierności majestatowi pańskiemu i rzeczyp. na granicach z królem jmcią pruskim dowód, szacował więcéj dobro powszechne niż utraconego majątku własną korzyść, tylokrotnie jego in publico chwalebnie odprawione funkcye, całe życie sprawowane usługi, czego my ziemianie oculati będąc testes, upraszamy jjww. ichm. pp. posłów, ażeby tegoż jw. jmp. starostę inowrocławskiego i jego oczywistą własnego majątku utratę najłaskawszym jkr. mci, p. n. m. i stanom rzeczyp. zalecili względom.

20. Miasto Toruń mocą ustaw rzeczyp. oderwało kępę zdawna dawności do starostwa dybowskiego należącą i tę trzymając od dawnego czasu wylikwidowanego quantum przez dworzanina komisyi skarbowéj po zapadłéj cesyi starostwa dybowskiego przez niegdy ś. p. w. Dębskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego in rem dzisiejszego wojewody brzeskiego kujawskiego do likwidacyi prowentu z téj kępy corocznie przychodzić mającego naznaczonego, rok rocznie przez tegoż dworzanina do starostwa dybowskiego płacić nakazanego, płacić do dnia dzisiejszego wzbrania się, a w. wojewoda rok rocznie eo non attento kwartę z tego starostwa dybowskiego punktualnie płacić musi: domawiać się jjww. ichm. pp. posłowie o to winni będą, aby to miasto powinną w. wojewodzie rok rocznie czyniło satysfakcyą.

21. Książąt ichmośc. Radziwiłłów stan troskliwy wzbudza w obywatelskich sercach powinną litość, upraszamy jako najusilniéj jjww. ichm. pp. posłów, ażeby interes ich usilném popieraniem jkr. mci, p. n. m., jako i stanom rzeczyp. rekomendowali; jako interes książąt ichm. pp. Jabłonowskich zadawniony także stanom rzeczyp. insynuowali.

22. Zasługi jmp. Dąmbskiego podsędka ziemskiego brzeskiego kujawskiego, obowiązki urzędu swego pilnie od lat kilkunastu odprawującego, jako niedawno skończona w trybunale koronnym chwalebnie jego funkcya, są to obowiązki nasze do dania jemu świadectwa bene gestæ provinciæ: upraszamy ichm. pp. posłów, ażeby go łaskawym dobrotliwego pana i stanom rzeczyp. rekomendowali względom, żeby i pensyą za świeżo zeszłą funkcyą mu należącą mógł odebrać

i w żądaniach swoich, które proponować będzie, sprawiedliwą odebrał satysfakcyą.

23. Kurs złota w Polszcze że mimo przepisu dawnych praw na przeszłym sejmie poniżony został, a przezto obywatele koronni niepowinną ponoszą szkodę, bo z miasta Torunia i Gdańska i innych miast za wszelkie produkta biorąc czerwone złote po złotych ośmnaście, tu w Polszcze wydawać je muszą z niemałą swoją szkodą po złotych szesnaście i groszy trzy srebrnych: domawiać się ichm. pp. posłowie o to usilnie będą, ażeby czerwone złote według dawnych praw przepisu do dawnéj kurencyi złotych ośmnastu przywrócone były.

24. W zawiłych zaś okolicznościach, gdzieby trudnym a nieprzewidzianym rezolwować się przyszło sposobem, ichm. pp. posłowie łączyć zdania swoje będą pro utiliori bono publico z majestatem jako dobrym i z pomiędzy najlepszych najlepszym królem kochającym swoje królestwo i jego pomyślność powszechną.

25. Że dotąd wyraźnego prawa o sukcesyach nie mamy, tylko zażywamy prawa sąsiedzkiego korektury pruskiéj, która częstokroć przez działających sprawiedliwość sędziów różnie tłomaczona bywa, obligujemy więc ichm. pp. posłów, aby zniosłszy się z jjww. senatorami województw naszych, najdokładniejszy o tém projekt uformowali i on do aprobacyi stanów rzeczyp podali. Którą to instrukcyą naszę tak jw. marszałkowi koła naszego jako jjww. asesorom stwierdzić podpisem rąk swoich zlecamy. — Działo się w Radziejowie na sejmiku poselskim dnia 15 lipca, roku pańskiego 1776.

Józef z B. Brzeziński marszałek sejmiku poselskiego koła rycerskiego, mp. (L. S.). — Stanisław z Lubrańca Dąmbski chorąży brzeski kujawski, asesor z powiatu brzeskiego kujawskiego, mp.—Antoni Karnkowski chorąży radziejowski, asesor z powiatu radziejowskiego, mp.—Kazimierz Zakrzewski sędzia ziemski brzeski kujawski, asesor z powiatu przedeckiego.—Kazimierz Rybiński podczaszy brzeski kujawski, asesor z powiatu kruświckiego, mp.—Michał Antoni Mierzyński podczaszy radziejowski, pisarz grodzki kowalski, asesor z powiatu tegoż, mp. — Ignacy Zagajewski podstoli brzeski kujawski, asesor z województwa inowłocławskiego, mp.—Bartłomiéj Dzięcielski, c. r., asesor z powiatu bydgoskiego, mp.

85.

1777. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Recognition. 22a f. 256.*

411. [Laudum electionis magn. judicis ad tribunal regni.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta postridie festi beatissimae Virginis Mariae scapularis, nempe die 17 mensis Julii, anno Domini 1777. — Obtulit generosus Michael Rościszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki dnia 15 miesiąca lipca prawem oznaczony na miejsce obradom publicznym zwyczajne do Radziejowa zjechawszy się, do rozpoczęcia obrad naszych jw. jmp. Ignacego Kościelskiego kasztelana bydgoskiego jako pierwszego w kole naszém senatora uprosiliśmy, a po zagajonym szczęśliwie usty tegoż jw. kasztelana sejmiku deputackim, jako żadne dzieło bez swego rządcy obejść się nie może, za dyrektora obrad naszych w. jmp. Stanisława z Lubrańca Dąmbskiego chorążego województwa brzeskiego kujawskiego zaprosiliśmy; do którego za asesorów jakoto z województwa brzeskiego kujawskiego w. jmp. Kazimierza Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, z województwa inowłocławskiego w. jmp. Antoniego Biesiekierskiego chorążego tegoż województwa, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Józefa Sokołowskiego stolnika kruświckiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Teodora Sokołowskiego stolnika kowalskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Kazimierza Bogatka pisarza ziemskiego rawskiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Józefa Cieńskiego wojskiego radziejowskiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Franciszka Jerzmanowskiego pisarza grodzkiego przedeckiego obraliśmy i tych mężów, gdy ich nam wszystkim wiadoma jest intaminata fides, do przysięgi super fidelem laudi et votorum connotationem nie obligowaliśmy i owszem do funkcyi deputackiéj na trybunał koronny jednomyślnie za sędziego w. jmp. Teodora Markowskiego wojskiego radziejowskiego obraliśmy, deputując go do téj funkcyi i każdemu podług

praw koronnych sprawiedliwego wymiaru; który to w przytomności nas wszystkich przysięgę rotą prawem koronném przepisaną za ogłoszeniem téjże przez jw. jmp. marszałka koła naszego wykonał. A stosując się do prawa koronnego 1775 o pisarzach trybunalskich stanowionego, więc do pisania dekretów na regestr nasz województwa kujawskie w. jmp. Dominika Zboińskiego obraliśmy i to laudum sejmiku naszego jw. marszałkowi podpisać i do ksiąg grodzkich podać zleciliśmy.— Datum w Radziejowie die 15 miesiąca lipca, roku 1777.

Stanisław z Lubrańca Dąmbski chorąży brzeski kujawski, marszałek, mp. — Kazimierz Zakrzewski sędzia ziemski b. k., asesor w. b. k., mp.—Antoni Biesiekierski chorąży i asesor województwa inowrocławskiego, mp.—Józef na W. Sokołowski stolnik kruświcki, asesor powiatu kruświckiego, mp.—Teodor na W. Sokołowski stolnik kowalski, asesor z powiatu radziejowskiego.—Kazimierz Bogatko pisarz ziemski rawski, asesor powiatu kowalskiego, mp.—Franciszek z Jerzmanowa Jerzmanowski pisarz grodzki i asesor powiatu przedeckiego. — I. Cieński w. r., asesor p. b., mp.

86.

1777. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Recognition. 22a f. 258.*

412. [Laudum comitiolorum boni ordinis in comitiolis Radziejoviensibus sancitum.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta postridie festi beatissimae Virginis Mariae scapularis, nempe die 17 mensis Julii, anno Domini 1777. — Obtulit generosus Michael Rościszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki dnia 15 miesiąca lipca prawem oznaczony na miejsce obradom publicznym zwyczajne do Radziejowa zjechawszy się, po zagajonym przez jw. jmp. Ignacego Kościelskiego kasztelana bydgoskiego pierwszego w kole naszém senatora sejmiku deputackim, po obraniu jw. deputata na trybunał

koronny, jakotéż w. pisarza na regestr nasz kujawski, stosując się do prawa koronnego o sejmikach boni ordinis stanowionego i poprzedniczych województw naszych uchwał, a dotąd bezskutecznych, widząc nieodbitą potrzebę rządu wewnętrznego polepszenia w naszych województwach, a że krótkość czasu nie pozwala tegoż opisać: więc uprosiliśmy z pomiędzy siebie dla uskutecznienia niżéj wyrażonego dzieła ww. ichm. pp.: Kazimerza Rybińskiego podczaszego brzeskiego kujawkiego, Teodora Sokołowskiego stolnika kowalskiego, Kajetana Karskiego podstolego, Bartłomieja Dzięcielskiego cześnika radziejowskich, Karola miecznika przedeckiego, Józefa komornika ziemskiego brzeskiego kujawskiego Rudnickich. A jako przekonani jesteśmy o tychże ichmościach województw naszych ziemianach w zaradzeniu o dobro publiczne, zdatności i sposobności i z codziennego doświadczenia ku polepszeniu rządu nieustannie tchnącéj chęci, tak upewnieni jesteśmy, że to dzieło nasze nie będzie bezskuteczne i owszem żądająca na każdym zjeździe publicznym i wielą uchwał województw naszych ostrzeżona, prawem obwarowana sprawiedliwość obywatelska równie kożdemu udziałana zostanie: przeto dajemy tymże ww. delegatom moc i zupełną władzą czasu, który im się zdawać będzie (do Radziejowa w liczbie najmniéj trzech zjechać mianym, na nieprzytomność innych nie zważając), za poprzedniczém, kogo należéć będzie, przez list cyrkularny rękami ich podpisany, czyli z powództwa prześwietnego województwa przypozew, obwieszczeniem, na fundamencie prawa roku 1776, titulo „Sprawiedliwość obywatelska“ stanowionego kalkulacyi wszystkich ww. ichm. pp. komisarzy i ich subalternów w czasie zamięszania krajowego będących z percepty i ekspensy furażów, tudzież kapitałów przez obywatelów województw naszych do rąk komisarskich składanych i przez tychże komisarzy dysponowanych, żeby sprawiedliwość każdemu udziałana była i jeden drugiego zgubą nie salwował się, krzywdy zaś przez obywatelów poniesione nadgrodzone zostały, jakoli téż z zebranych pieniędzy za furazie egzotycznemu żołnierzowi wydane, a przez tychże komisarzy odebranych wysłuchania i ażeby rachunek szafarstwa swego ciż ww. komisarze oddali, dopomnienia się. W niezadosyć zaś uczynieniu uchwale województw naszych przez ww. komisarzy obligujemy ww. delegatów, ażeby ich do ziemstwa lub grodu którego województw naszych zapozwać ad instantiam instigatoris incliti palatinatus zlecili, a zapozwani ażeby przez wyrok sądu do oddania rachunku przed tymiż ww. delega-

tami obowiązani zostali, także odebrania rachunku, od kogo należéć będzie, sposobem jako wyżéj z czopowego dawniéj przez komisarzy czyli administratorów wybranego, a jeżeliby się gdzie i u kogo okazało, że jest bez dyspozycyi wojewódzkiéj, czyli to z miast, czyli téż z depozytów odebrane i na użytek swój obrócone: tedy mają ciż ww. delegaci moc dochodzenia jego prawnie windykowania i odebrania, a potém ad ærarium publicum pro commodo województw komportowania. Po którym odebranym rachunku do płacenia resztującego quantum czerwonych złotych sześćdziesiąt w. jmp. Antoniemu Biesiekierskiemu chorążemu inowłocławskiemu, jakoli téż zapłacenie przez teraźniejszą uchwałę publiczną sejmikową czerwonych złotych trzechset w. jmp. Kaźmierzowi Rybińskiemu podczaszemu brzeskiemu kujawskiemu za odprawione publiczne funkcye i usługi województwom okazane wyznaczonych naznaczenia, niemniéj odebrania rachunków i wysłuchania wszystkich miast i miasteczek za obwieszczeniem ich z czopowego zaległego inante do województw należącego; a że i na tém wiele zależy, aby wewnętrzny rząd co do ekonomii krajowéj polepszony został, więc i to zlecamy tymże ww. delegatom, ażeby przy uskutkowaniu dzieła swego ustanowili pod rygorem przez nich opisać mianym płace dla owczarzy, młynarzy, parobków i wszelkiéj czeladzi, jakotéż najemników, aby równo kożdy obywatel usługi i prace imże nadgradzał, a to sposobem w inszych województwach na komisyi boni ordinis ustanowić mianym.

Ostrzegą także ww. ichm. pp. delegaci wszystkie miasta i miasteczka jako i wsie, ażeby w nich ludzie nieznajomi i zaświadczeń niemający zatrzymywani i we wszystkiem egzaminowani byli. A ponieważ prawo r. 1776 na niedawno zeszłym sejmie stanowione obierania mundury województwom pozwoliło: więc zlecamy tymże ww. ichm. pp. delegatom, ażeby zapatrzywszy się na inne województwa za naradzeniem się gdzie w publiczném miejscu obywatelów kolory na mundury województw naszych z opisaniem tychże obrali. Codziennie zapatrujemy się na już znaczną dezolacyą szkół radziejowskich, dla edukacyi województw naszych potrzebnych, więc i to zlecamy ww. delegatom, ażeby fundusz na reparacyą szkół radziejowskich obmyśleli. Tudzież jeżeliby się okazały jakie pieniądze u kogo na wystawienie czyli reparowanie kancelaryi grodzkiéj radziejowskiéj odebrane, mają moc ciż ww. delegaci ich się upomnienia, odebrania, a oraz żeby akta publiczne przyzwoity skład miały obmyślenia. Insze zaś okoliczności do uskutecznienia

potrzebne zlecamy tymże ww. delegatom, ażeby zapatrzywszy się na inne województwa podług przepisu prawa koronnego activitate sua jako tchnący duchem dobra publicznego dopełnili.—Działo się w Radziejowie die 15 Julii, 1777 r.

Stanisław z Lubrańca Dąmbski ch. b. k., marszałek, mp — Kazimierz Zakrzewski sędzia ziemski brzeski, asesor z w. b. k., mp. — Antoni Biesiekierski chorąży inowłocławski, asesor z województwa inowłocławskiego. — Józef na W. Sokołowski stolnik kruświcki, asesor z powiatu kruświckiego, mp. — Teodor na W. Sokołowski stolnik kowalski, asesor z powiatu radziejowskiego, mp. — Kazimierz Bogatko pisarz ziemski rawski, z powiatu kowalskiego asesor, mp.— Franciszek z Jerzmanowa Jerzmanowski pisarz powiatu przedeckiego, asesor, mp. — Józef Cieński w. k., z p. b. asesor.

87.

1778. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Recognition. 22a f. 392.*

413. [Laudum electionis magn. ad tribunal regni judicis deputati.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum beatissimae Virginis Mariae scapularis, nempe die 18 mensis Julii, anno Domini 1778.— Obtulit generosus Michael Rościszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki mente legis dnia dzisiejszego przypadający do Radziejowa na miejsce obradom publicznym zwyczajne dnia 15 miesiąca lipca roku 1778 zjachawszy się, o zagajenie sejmiku deputackiego dziś przypadającego w. jmp. Antoniego Biesiekierskiego chorążego inowłocławskiego jako pierwszego in ordine w kole naszém urzędnika upraszaliśmy i po zagajonym przez tegoż w. jmp. chorążego sejmiku deputackim, do dyrekcyi koła naszego w. jmp. Daniela Słubickiego podczaszego kowalskiego zaprosiliśmy i do tegoż w. jmp. marszałka z każdego powiatu asesorów ww. ichm. pp., a najprzód z powiatu brzeskiego kujawskiego Kazimierza Rybińskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, z powiatu radziejowskiego

Kazimierza Bogatka pisarza ziemskiego rawskiego, z powiatu kowalskiego Jana Nepomucena Zakrzewskiego skarbnika bydgoskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, z powiatu kruświckiego Józefa Mniewskiego podstolego przedeckiego, z powiatu przedeckiego Karola Rudnickiego miecznika powiatu tegoż, z powiatu inowłocławskiego Pawła Witowskiego wojskiego powiatu tegoż, z bowiatu bydgoskiego Dyonizego Mniewskiego pułkownika wojsk koronnych przybraliśmy i do wykonania przysięgi podług prawa tychże ww. pp. marszałka i asesorów, znając ich intaminatam fidem, nie obligowaliśmy i owszem unanimiter bez wszelkiéj kontradykcyi do funkcyi deputackiéj z województwa brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego w. jmp. Antoniego Bogusławskiego pisarza grodzkiego radziejowskiego obraliśmy; a po wykonanym przez tegoż rzeczonego jw. deputata podług prawa o juramencie rotą prawem opisaną obligowaliśmy tegoż jw. jmp. sędziego do prześwietnego trybunału piotrkowskiego od nas deputowanego, aby tamże zasiadając, każdemu z województw naszych sprawy mającemu obywatelom accelerationem sprawiedliwości przyspieszyć raczył. Które to laudum w. jmp. marszałkowi i ww. ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie dnia 15 mieśiąca lipca, roku pańskiego 1778.

Daniel Słubicki podczaszy kowalski, koła rycerskiego marszałek, mp. — Kazimierz Rybiński p. b. kujawski, jako asesor z województwa i powiatu brzeskiego kujawskiego, mp. — Kazimierz Bogatko pisarz ziemski rawski, asesor powiatu radziejowskiego, mp. — Józef Mniewski podstoli przedecki, asesor powiatu kruświckiego. — Karol Rudnicki miecznik przedeckiego powiatu i asesor, mp. — Jan Nepomucen Zakrzewski skarbnik bydgoski, sędzia grodu radziejowskiego, asesor z powiatu kowalskiego, mp. — Paweł Witowski wojski inowłocławski, mp. — Dyonizy Mniewski pułkownik wojsk koronnych, z bydgoskiego powiatu asesor, mp.

88.

1778. *Augustus*, 17. *Radziej. grodzka Recognition. 22a f. 404.*

414. [Laudum electionis magn. nuntiorum palatinatuum Cujaviæ.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum Assumptionis in coelum b. V. Mariae, nempe die 17 mensis Augusti, anno Domini 1778. — Obtulit generosus Bonaventura Raczyński.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy, oficyalistowie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik przedsejmowy poselski na mocy uniwersału najj. kr. jmci Stanisława pana nam miłościwie panujacego dnia 17 miesiąca sierpnia do Radziejowa, miejsce obrad naszych prawem wyznaczone, zgromadzeni. Przekonani zupełnie będąc, iż rady publiczne na wyborze ludu gorliwie panującéj rzymskiéj katolickiéj wiary i cel nieprywatnego uszczęśliwienia i własnego zysku, ale dobro powszechne k . . . grontuje trwałość każdego królestwa mających zależy ile wy . . . . . toczących się zewsząd nieszczęśliwości ostatnią wróżących . . . . . tę: wezwawszy dobrotliwéj niebios pomocy, po zagajonym przez jw. jmp. Pawła na Lubrańcu Dąmbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego sejmiku uprosiliśmy jednostajnym, zgodnym a przykładnym potomności sposobem za marszałka i dyrektora obrad naszych w. jmp. Stanisława z Lubrańca Dąmbskiego chorążego brzeskiego kujawskiego; a czyniąc dalsze w sejmikowaniu naszém na mocy prawa postępowanie, przydaliśmy asesorów z każdego powiatu, a najprzód z powiatu brzeskiego w. jmp. Kaźmierza Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Michała Kiełczewskiego stolnika i sędziego grodzkiego powiatu tegoż, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Karola Rudnickiego miecznika przedeckiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Teodora Sokołowskiego stolnika tegoż powiatu, z powiatu kruświckiego w. jmp. Kazmierza Rudnickiego podstolego tegoż powiatu, z powiatu inowłocławskiego w. jmp. Jana Nepomucena Zakrzewskiego skarbnika bydgoskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, z powiatu bydgoskiego, jmp. Gabryela Gzowskiego regenta grodzkiego radzie-

jowskiego i tych wraz z jw. marszałkiem do wykonania przysięgi super fidelem laudi et votorum connotationem obowiązaliśmy.

A przyjąwszy z winném uszanowaniem jw. posła jkr. mci do koła naszego, jako najpokorniejsze składamy u najj. majestatu za pamięć podziękowanie i do funkcyi poselskiéj z województwa brzeskiego kujawskiego jjww. ichm. pp. Jakóba Zygmunta Kretkowskiego starostę grodzkiego przedeckiego i Antoniego Prusiemskiego starostę nieszczewickiego, a z województwa inowłocławskigo jjww. ichm. pp. Ignacego Zboży Zakrzewskiego starostę grodzkiego radziejowskiego i Dyonizego Mniewskiego pułkownika kawaleryi narodowéj pluralitate votorum obraliśmy, obowiązując tychże jjww. posłów amore boni publici, ażeby to, co im instrukcyą podano, utrzymywać starali się. A ponieważ w. jmp. Kaźmierz Bogatko pisarz ziemski rawski lubo niepłonną pluralitate votorum wsparty nadzieją dla zachowania jedności odstąpił pretensyi swojéj, jako i w. jmp. Niewieściński jkr. mci, p. n. m., szambelan podobneż uczynił sacrificium: więc zawdzięczając tę ludzkość publico oświadczoną, przyrzekamy na przyszłym sejmiku, da Bóg, w Radziejowie przypadającym w najpierwszéj ich zasługi mieć pamięci i tę uchwałę naszę jw. marszałkowi i ww. ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg radziejowskich podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie dnia 17 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1778.

Stanisław z Lubrańca Dąmbski chorąży brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego, mp.—Kazimierz Zakrzewski sędzia ziemski brzeski kujawski, mp. — Michał Kiełczewski stolnik powiatu, podstarosta i sędzia grodzki przedecki, asesor powiatu, mp.—Karol Rudnicki m. p., asesor powiatu radziejowskiego. — Teodor na Warzymowie Sokołowski stolnik i asesor powiatu kowalskiego.—Kazimierz Rudnicki podstoli i asesor powiatu kruświckiego, mp. — Jan Nepomucen Zakrzewski skarbnik bydgoski, sędzia grodzki radziejowski, asesor powiatu inowłocławskiego, mp. — Gabryel Gzowski regent grodzki radziejowski, asesor powiatu bydgoskiego, mp.

89.

1778. *Augustus*, 17. *Radziej. grodz. Recognition. 22a f. 405.*

415. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum Assumptionis in coelum beatissimae Virginis Mariae, nempe die 17 mensis Augusti, anno Domini 1778. — Obtulit generosus Michael Rościszewski.

Instrukcya jjww. posłom na sejm ordynaryjny w Warszawie dnia 5 miesiąca października na mocy tak sancitum generalnéj konfederacyi obojga narodów moc prawa w sobie mającego jako i uniwersału jkr. mci, p. n. m., przypadający, w Radziejowie dnia 17 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1778 na sejmikach podług zdań ziemiańskich ułożona, a jjww. ichm. pp. Jakóbowi Zygmuntowi Kretkowskiemu staroście grodowemu przedeckiemu, Antoniemu Prusimskiemu staroście nieszczewickiemu z województwa brzeskiego kujawskiego, Ignacemu Zboży Zakrzewskiemu staroście grodowemu radziejowskiemu, Dyonizemu Mnieskiemu pułkownikowi kawaleryi narodowéj z województwa inowłocławskiego od nas wybranym posłom, spisana i do sprawowania publicznéj funkcyi dana w następującą osnowę.

1. Wiara św. katolicka rzymska że jest najgruntowniejszym wolności i całego rządu politycznego fundamentem, na jéj zachowaniu szczęśliwość całego królestwa zasadza się, przestępstwo zaś nieochybną za sobą ciągnie zgubę: jak najściśléj jjww. posłów obligujemy, aby najpilniejsze mieli baczenie, ażeby téj św. wiary w narodzie naszym od wieków ośmiu panującéj okazałość jakowym pozorem uszczuplona i zaćmiona nie była i owszem jéj prawa i kościoła rzymskiego katolickiego w swojéj istocie i opisaniu zachowane zostały.

2. Z przerażeniem i najżywszém dotknięciem dają się słyszéć zdania zepsute, złe o religii panującéj, z zgorszeniem nietylko żyjących ale i potomności sądzące, które rozwiązłość życia w społeczność obywatelską zaszczepiają, młodość nieugrontowaną w wierze swoją rozwolnioną o religii trują myślą i bezbożni zarażają śmiałością: domawiać się więc jjww. posłowie będą usilnie, aby ta śmiałość mówienia i sądzenia źle o religii panującéj nietylko dissidentibus in fide ale i rzymską katolicką szczycącym się religią surowém prawa ustanowieniem przecięta

była, a rozsiewający takowe zdania i pisma o tém wydawający, jakotéż z rozwolnieniem mówiący przeciw religii panującéj, ażeby kryminalnie w kożdym sądzie karani byli.

3. Cło króla jm. pruskiego na Wiśle że jest wielkiém uciążeniem całego kraju naszego nad opis traktatu komercyi wybierane, przeto obowięzujemy jjww. posłów, ażeby toż cło bez uciążliwości podług traktatu komercyi uregulowane i umiarkowane było.

4. Czopowe generalne aby na dobra ziemskie narzucone nie było, starać się jjww. posłowie obowiązani, a mendicantes dóbr żadnych nieposiadający aby od niego wolnymi zostali.

5. Cło generalne, a osobliwie na komorze Dybów województw naszych pod miastem Toroniem wybierane niezmiernie uciąża i do ostatniego przyprowadza ubóstwa obywatelów, ponieważ jedna rzecz dwojako lub trojako na cle opłaconą bywa, albowiem miasto Toroń jest in corpore rzeczyp., a na komorze za extra regnum sądzone jest, ztąd wynika, że do Toronia wywożąc, co opłaca obywatel cło, tak jakby wywoził extra regnum, podobnież z Toronia wywożąc takowym jak i wyżéj znosi ciężar sposobem, tak od rzeczy zagranicznych jako i krajowych w kraju naszym znajdujących się a do rzemieślników lub innym sposobem do Toronia oddanych: więc przełożyć to stanom rzeczyp. jjww. posłowie powinni będą, by toż cło zniesione było, aby obywatel dwojako go nie opłacał.

6. Jurysdykcye tak ziemskie jako i grodzkie dawnemi prawami ugrontowane ażeby w swéj powadze i jestestwie zostały, domawiać się jjww. posłowie usilnie będą, a na przeciwne z umiejszeniem tych ustawy pod żadnym pozorem pozwalać nie będą.

7. Ponieważ wydatki publiczne zawsze uciążać zwykły obywatelów, obligujemy jjww. ichm. pp. posłów, ażeby wydatki komisyi skarbowéj consilii permanentis, jako i inne mniéj potrzebne corocznie czynione, zawściągnione były, a przezto w ciężarze podatkowania obywatele folgę miéć mogli, na żadne zaś nowe podatki aby żadnym pozorem i kolorem nie pozwalali, jak najmocniéj warujemy.

8. Prawa i uchwały narodowe są to momenta et monumenta sæculorum, a zatém nie pisać je, ale tworzyć z wielką przezornością należy i wprzód discernere aniżeli decernere potrzeba: obligujemy jjww. ichm. pp. posłów węzłem miłości ojczyzny, ażeby na przyjęcie praw nowych pod żadnym pretekstem nie pozwalali, pokąd te prawa po województwach i ziemiach rozesłane należytém rozważeniem roztrząśnione nie

będą i pokąd na nie według przepisu praw kardynalnych téj rzeczyp. uniwersalna nie zajdzie zgoda.

9. Uwolnienie albo raczéj rozwolnienie poddaństwa że to jest przewrócenie od wieków ułożonego porządku a końcem subtelnym zubożenia stanu ślacheckiego i fatalnym zawsze wzruszenia publicznego bezpieczeństwa grozi przypadkiem, już się okazują przykłady, jak ad famam tylko tego projektu burzą się poddani przeciwko panom własnym: zaklinamy i obowięzujemy jjww. ichm. pp. posłów, ażeby przeciwko temu projektowi mężnie i odważnie się oponowali, a gdyby się ad officinam legum cisnąć miał, uroczyście się przeciwko niemu manifestowali. A lubo wiele praw mamy o włóczęgach i ludziach do roli nieprzywiązanych, którzy biegając po świecie różne obrazy boskie wyrządzać biorą śmiałość, a ztąd nietylko zepsucie obyczajów, ale i karę boską na naród nasz ściągają: upraszamy jjww. ichm. pp. posłów, ażeby to przełożyć stanom rzeczyp. raczyli i dostatecznie wytłumaczyli, aby ludzie obojéj płci kondycyi niższéj, jako i dawniejsze o tém prawa świadczą, z miejsca na miejsce bez wiadomości i zaświadczenia własnych panów nie przenosili się, a na przeciwnych temu i protekcyą tułaczom dawających surowe prawo ustanowione było.

10. Handel wolny soli każdemu obywatelowi prawem ubezpieczony aby i teraz jak najgruntowniéj był obwarowany z dokładném i wyraźném pozwoleniem zakupowania i sprowadzania téjże soli, zkąd się komu podobać będzie.

11. Sprawiedliwość wymaga i całe obowięzuje województwo, jako tego oczywistych świadków bo w swoim ziemianinie jw. jmp. Józefie Brzezińskim kasztelanie kowalskim, staroście grodowym inowłocławskim, mężu cnotą zaszczyconym, gorliwością o dobro publiczne nieustannie tchnącym, czego oczywisty dał dowód na granicach z królem jm. pruskim, dał więc przykład potomności, wpoił w obcych i cały swój naród szacunek swéj osoby, bo będąc przywiązany do całości narodu swego, zapomniał o nadgrodzie swéj straty, zaświadczają to publiczne jego z chwałą odprawione funkcye: więc obowięzujemy jjww. ichm. pp. posłów, ażeby te zasługi jego najj. majestatowi przełożyli i najłaskawszym jkr. mci, p. n. m. i stanów rzeczyp. względom zalecili i o nadgrodę oczywistéj jego straty jako i o audyencyą u najj. pana upraszali.

12. Że dobre dla ojczyzny czyny zawsze w sercach obywatelskich pomnażają wdzięczność, z téj pobudki obligujemy jjww. posłów, ażeby

sukcesorów godnych dwóch biskupów krakowskiego i kijowskiego Załuskich tak za wystawioną pro usu bono bibliotekę jako i inne łożone pro publico commodo tak jkr. mci, p. n. m., jako i całéj rzeczyp. względom zalecili, jakotéż i interes jw. jmp. Leduchowskiego wojewody czerniechowskiego łaskawéj oddali pieczy; niemniéj sprawę w. jmp. Piechowskiego szambelana jkr. mci z książęciem jm. kurlandzkim długim dość lat przeciągiem wiedzioną, a dotąd bez rezolucyi zostającą, aby sprawiedliwość omieszkaną nie była, protekcyi najj. majestatu oddali.

13. Decreta criminalis convictionis na ochronę mężobójców, ażeby ullo prætextu na sejmie uchylone nie były, jjww. ichm. pp. posłowie usilnego przyłożą starania.

14. Probostwo chodzkie że jest fundacya imienia Lipskich z tą jednak kondycyą, iż gdyby nie stało imienia Lipskich, wróciło się ad naturam dóbr ziemskich: z tego tedy powodu starać się jjww. posłowie usilnie będą, ażeby te dobra, które naturam dóbr ziemskich nie straciły, od płacenia subsidii charitativi, jakotéż klasztory podupadłe w województwach naszych wielebnych oo. Franciszkanów radziejowskich i Dominikanów brzeskich wolnemi były.

15. Zagęściło się w kraju ludzi tytuł Olędrów mających niemało, którzy wymagają sobie prawa na lat czterdzieści, a przez to przybywa ludzi, z których kiedykolwiek szkoda powszechności nastąpić może: starać się jjww. posłowie usilnie będą, ażeby stany rzeczyp. postanowiły prawem przeciąg do lat tylko dwudziestu, a po wyjściu tych aby wkupne płacili, a tym sposobem zatamuje się confluxus ich i uniknie się okazyi powszechnego nieszczęścia.

16. Wiele na tém zależy, aby sprawiedliwość równym wymiarem kożdemu działaną była, a omieszkanie jéj aby rozszerzone nie było: przeto starać się jjww. posłowie będą, ażeby sądom ziemskim województw naszych na kadencyach prawem wyznaczonych sądzącym się czas tygodniem przedłużony był; kadencye zaś sądów grodzkich, że kożdy powiat ma swój gród, przez co częstokroć sędziowie próżno na kadencye zjeżdżają, aby przynajmniéj trzy razy do roku sądzone i ekspedyowane były, dopomną się jjww. posłowie u stanów rzeczyp.

17. Egzakcye podatków publicznych w województwach naszych że obcym z cudzych województw osobom oddane są, przez co szkoda województwu z wielu miar bywa, więc starać się jjww. posłowie usilnie będą, ażeby też egzakcye któremu z obywatelów województw naszych do tego sposobnemu oddane były.

18. A że po niegdy w. Tyczy Ignacym Bykowskim dobra dziedziczne w wielu znajdują się województwach tak w Koronie jako i w. ks. litewskiém, których dońscie sukcesorom jest trudne, przeto starać się jjww. posłowie obowiązani będą u stanów rzeczyp. o wyznaczenie dla tychże sukcesorów komisyi.

19. W zawiłych zaś okolicznościach, gdzieby trudnym a nieprzewidzianym rezolwować je przyszło sposobem, jjww. ichm. pp. posłowie łączyć zdania swoje będą pro utiliori bono publico z najj. majestatem, jako dobrym i z pomiędzy najlepszych najlepszym królem kochającym swoje królestwo i jego pomyślność powszechną. Którą to instrukcyą naszę tak jw. marszałkowi jako i ww. ichm. pp. asesorom podpisem rąk swoich stwierdzić zlecieliśmy.— Działo się w Radziejowie na sejmiku poselskim dnia 17 sierpnia, roku pańskiego 1778.

Stanisław z Lubrańca Dąmbski chorąży brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego, mp. — Kazimierz Zakrzewski sędzia ziemski brzeski kujawski, asesor, mp. — Teodor na Warzymowie Sokołowski stolnik i asesor powiatu kowalskiego. — Michał Kiełczewski stolnik powiatu, podstarosta i sędzia grodzki przedecki, asesor z powiatu tegoż, mp. — Karol Rudnicki miecznik przedecki, asesor powiatu radz.— Kazimierz Rudnicki podstoli i asesor powiatu kruświckiego, mp. — Jan Nepomucen Zakrzewski skarbnik bydgoski, sędzia grodu radziejowskiego, asesor powiatu inowłocławskiego, mp. — Gabryel z Gzowa Gzowski regent grodzki radziejowski, asesor powiatu bydgoskiego, mp.

90.

1779. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Recognition. 22b f. 622.*

416. [Laudum electionis magn. judicis deputati ad tribunal regni.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta pridie festi beatissimae Virginis Mariae scapularis, nempe die 15 mensis Julii, anno Domini 1779.— Obtulit generosus Michael Rościszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki dnia 15

miesiąca lipca prawem oznaczony, na miejsce obradom publicznym zwyczajne do Radziejowa zjechawszy się, do rozpoczęcia obrad naszych jw. jmp. Pawła Dąmbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, orderu św. Stanisława kawalera, jako pierwszego w kole naszém senatora uprosiliśmy, a po zagajonym szczęśliwie usty tegoż jw. kasztelana sejmiku deputackim, jako żadne dzieło bez swego rządcy obejść się nie może, za dyrektora obrad naszych jw. jmp. Jakóba Zygmunta Kretkowskiego starostę przedeckiego, kawalera orderu św. Stanisława uprosiliśmy, do którego za asesorów jakoto z powiatu brzeskiego kujawskiego w. jmp. Kazimierza Rybińskiego podczaszego województwa brzeskiego kujawskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Teodora Sokołowskiego stolnika powiatu tegoż, z powiatu przedeckiego w. jmp. Karola Rudnickiego miecznika tegoż powiatu, z powiatu kruświckiego w. jmp. Kazimierza Rudnickiego podstolego powiatu tegoż, z powiatu inowłocławskiego w. jmp. Józefa z Rudnik Rudnickiego pisarza ziemskiego brzeskiego kujawskiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Wincentego Wysockiego skarbnika powiatu tegoż, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Józefa Szadokierskiego podstolica podolskiego przybraliśmy i tych mężów, lubo nam wszystkim wiadoma jest intaminata fides, jednakowoż podług prawa super fidelem laudi et votorum connotationem do przysięgi zobowiązaliśmy. A tak do funkcyi deputackiéj na trybunał koronny z województw naszych jednomyślnie za sędziego w. jmp. Franciszka Jerzmanowskiego pisarza grodzkiego przedeckiego obraliśmy, który to w przytomności nas wszystkich przysięgę rotą prawem koronném przepisaną za ogłoszeniem téjże przez jw. marszałka koła naszego wykonał; po któréj wykonanéj obligowaliśmy tegoż jw. jmp. sędziego do prześwietnego trybunału piotrkowskiego od nas deputowawanego, aby tam zasiadając, każdemu z województw naszych sprawy mającemu obywatelowi acceleratione sprawiedliwości przyspieszyć raczył. A stosując się do prawa koronnego roku 1775 o pisarzach trybunalskich stanowionego, więc do pisania dekretów na regestr nasz województwa kujawskiego w. jmp. Józefa Koskowskiego podstarostę grodu radziejowskiego obraliśmy i to laudum sejmiku naszego jw. marszałkowi podpisać i do ksiąg grodzkich podać zleciliśmy.—Datum w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, roku 1779.

Jakób Zygmunt Kretkowski starosta przedecki, marszałek koła rycerskiego, mp. — Kazimierz Rybiński podczaszy brzeski kujawski, i z tego powiatu asesor, mp.—Teodor Pomian na Warzymowie Sokołow-

ski stolnik i asesor powiatu kowalskiego, mp.—Karol Rudnicki miecznik i asesor powiatu przedeckiego, mp.—Kazimierz Rudnicki podstoli kruświcki, asesor z tegoż powiatu. — Józef Wojciech z Rudnik Rudnicki pisarz ziemski brz. kujawski, asesor powiatu inowłocławskiego, mp. — Wincenty Wysocki skarbnik radziejowski, asesor z tegoż powiatu, mp.— Józef Szadokierski asesor z powiatu bydgoskiego, mp.

91.

1779. *Julius*, 15. *Brzeska grodzka Recognition. 22b f. 623.*

417. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

(Brąk oblaty).

Ponieważ jjww. ichm. pp. posłowie przy uczynieniu nam relacyi podali projekt jw. Zamojskiego, a że tego dzieła w tak krótkim czasie przejrzéć nie podobna: przeto uprosiliśmy e medio siebie jjww. ww.: Biesiekierskiego podkomorzego inowłocławskiego, Kretkowskiego przedeckiego, Zakrzewskiego radziejowskiego starostów, Biesiekierskiego chorążego inowłocławskiego, Zakrzewskiego sędziego brzeskiego kujawskiego, Sokołowskiego kowalskiego, Kiełczewskiego przedeckiego stolników, Rybińskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Zagajewskiego podstolego brzeskiego kujawskiego, Rudnickiego brzeskiego kujawskiego, Markowskiego inowłocławskiego, Bogatka rawskiego pisarzów ziemskich, Wysockiego skarbnika radziejowskiego, Morzyckiego pisarza grodzkiego brzeskiego kujawskiego, Rudnickiego komornika ziemskiego brzeskiego kujawskiego, Stanisławskiego subdelegata, pisarza grodzkiego inowłocławskiego, Bogusławskiego burgrabiego brzeskiego kujawskiego. Którzy to w czasie przez jw. prezydującego udeterminowanym do Brześcia zjechawszy się, nie zważając na nieprzytomność niektorych, aby tylko w liczbie sześciu znajdowało się, wspomniony projekt z należytą pilnością przejrzą i roztrząsną, a co przeciwnego prerogatywom stanu rycerskiego i sprawiedliwości upatrzą, na przyszłym sejmiku wiernie nam doniosą. Ciż sami jjww. ww. delegowani, cokolwiek będą widzieli do ułożenia porządku ekonomicznego w województwach potrzebnego, będą mieli moc ułożyć i rozporządzić, które to rozporządzenie na sejmiku przyszłym poselskim do uwagi i roztrząśnienia województwa podadzą.—

Działo się w Radziejowie podczas obrad publicznych dnia 15 miesiąca lipca, roku 1779.

Jakób Zygmunt Kretkowski starosta przedecki, marszałek koła rycerskiego, mp.—Kazimierz Rybiński podczaszy brzeski kujawski, asesor tego powiatu, mp.—Teodor Sokołowski stolnik i asesor powiatu kowalskiego, mp.—Karol Rudnicki miecznik przedecki, asesor tego powiatu, mp. — Wincenty Wysocki skarbnik radziejowski, asesor tego powiatu, mp.—Kazimierz Rudnicki podstoli kruświcki, asesor tegoż powiatu, mp.

92.

1780. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Relation. 22b f. 756.*

418. [Laudum electionis magn. judicis deputati ad tribunal regni.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctae Margarethae virginis et martyris, nempe die 15 mensis Julii, anno Domini 1780. Obtulit generosus Thomas Łącki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na sejmik deputacki mente legis dnia dzisiejszego przypadający do Radziejowa na miejsce obradom publicznym zwyczajne dnia 15 miesiąca lipca roku 1780 zjechawszy się, o zagajenie sejmiku deputackiego dziś przypadającego w. jmp. Stanisława Dąmbskiego chorążego brzeskiego kujawskiego jako pierwszego i zasłużonego w kole naszém urzędnika upraszaliśmy i po zagajonym przez tegoż w. jmp. chorążego sejmiku deputackim, do dyrekcyi koła naszego w. jmp. Wojciecha Sokołowskiego generała buławy w. ks. litewskiego zaprosiliśmy i do tegoż w. jmp. marszałka z każdego powiatu asesorów ww. ichm. pp., a najprzód z powiatu brzeskiego kujawskiego Kazimierza Rybińskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, z powiatu radziejowskiego Kajetana Umińskiego cześnika brzeskiego kujawskiego, z powiatu inowrocławskiego Adama Słubickiego łowczego brzeskiego kujawskiego, z powiatu przedeckiego Karola Rudnickiego miecznika powiatu tegoż, z powiatu kruświckiego Stanisława Chojnackiego skarbnika inowrocławskiego, z powiatu kowalskiego Jana Potockiego kapitana wojsk koronnych, z powiatu bydgoskiego Józefa

Szadokierskiego podstolica podolskiego przybraliśmy i do wykonania przysięgi podług prawa tychże jjww. pp. marszałka i asesorów, znając ich intaminatam fidem, nie obligowaliśmy i owszem unanimiter bez wszelkiéj kontradykcyi do funkcyi deputackiéj z województwa brzeskiego kujawskiego inowłocławskiego w. jmp. Karola Górskiego miecznikowicza brzeskiego, pisarzowicza grodzkiego gostyńskiego obraliśmy; a po wykonanym przez tegoż rzeczonego jw. deputata podług prawa juramencie rotą prawem opisaną obligowaliśmy tegoż jw. jmp. sędziego do prześwietnego trybunału piotrkowskiego od nas deputowanego, aby tamże zasiadając, z województw naszych sprawy mającemu obywatelowi accelerationem sprawiedliwości przyspieszyć raczył. Które to laudum w. jmp. marszałkowi i ww. ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zlecieliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, roku pańskiego 1780.

Wojciech z Warzymowa Sokołowski, marszałek koła rycerskiego, mp. — Kazimierz Rybiński p. b. kuj., jako asesor powiatu brzeskiego kujawskiego, mp. — Kajetan Umiński cześnik kowalski, z powiatu radziejowskiego asesor, mp. — Adam Prus z Słubic Słubicki łowczy brzeski kujawski, powiatu inowłocławskiego asesor, mp. — Stanisław Chojnacki skarbnik inowrocławski, powiatu kruświckiego asesor, mp. — K. Rudnicki. — Jan Potocki, z powiatu kowalskiego asesor, mp. — J. P. Szadokierski p. p., z powiatu bydgoskiego asesor, mp.

93.

1780. (Brak daty.) *Radziej. grodzka Oblatar. 49 f. 216.*

419. [Laudum cum manifestatione incolarum palatinatuum Cujaviæ.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda ante festum sancti Bartholomæi apostoli, nempe die 21 mensis Augusti, anno Domini 1780. Obtulit magnificus Ludovicus Madaliński tribunida Covaliensis.

My senatorowie, urzędnicy, obywatele województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, przyszedłszy do ksiąg tutejszych najuroczystszą przed stanami rzeczyp. czyniemy żałobę, iż z przepisu praw uniwersałami najj. Stanisława Augusta króla polskiego, p. n. m., na

miejsce obrad naszych publicznych zwyczajne do Radziejowa zwołani stawiliśmy się najczystszym umysłem dopełnienia tego wszystkiego, czego posłuszeństwo prawu, wierność majestatowi i miłość ojczyzny po niewyrodnych wymaga synach, gdy atoli duch przeciwności zbawienne nasze tamować usiłuje założenie i gdy ambicya prywatna do tego bezprawności posunęła się kroku, że in suppressionem liberæ vocis z innych województw i powiatów gromadzi zaciągi: przeto my przeciwko tym wszystkim tak namówionym lub przekupionym datkiem, lub obietnicą ujętym, w właściwe nam obywatelstwo wciskającym się, jako przeciwko autorom pomienionéj bezprawności, w czasie i miejscu z imion i przezwisk specyfikować mianym, iterum atque iterum manifestujemy się, ostrzegając sobie drogę dochodzenia téj gwałtowności na fundamencie praw ojczystych względem jednych „De invasoribus", względem drugich „O sprawcach tumultów", na co się rękami własnemi podpisujemy.

Paweł hr. na Lubrańcu Dąmbski kasztelan brzeski kujawski, kawaler Orła Białego, mp., Jo. Brzeziński kasztelan kruświcki, starosta inowłocławski, mp., J. Z. Kretkowski starosta przedecki, mp., S. z L. Dąmbski chorąży brzeski kujawski, mp., Stefan Boksa Radoszowski chorąży kowalski, mp., Teodor na Warzymowie Sokołowski stolnik kowalski, mp., Jo. Słubicki, Kaj. Umiński cze. kow., mp., J. Gzowski, mp., S. Dąmbski wojski kowalski, mp., Leon Gąsiorowski p. n. jkr. mci, mp., Kacper z Komorza Wolicki k. g. z. b., mp., Maciej Morzycki p. g. b. k., Wincenty Wysocki sk. radziejowski, Serafin Sokołowski starosta nieszawski, mp., Michał Sokołowski pod. n. jkr. mci, Woj. Sokołowski generał adjutant buławy polnéj litewskiéj, Józef Sokołowski sędzia grodzki inowłocławski, mp., Stanisław Chojnacki skarbnik inowłocławski, mp., T. z L. Dąmbski, Andrzej Mniewski, Narcyz z Lubieńca Niemojewski starościc, Adam z Kętrzyna Kętrzyński stolnik inflantski, mp., Kajetan Słubicki, Tomasz z Ziemięcina Ziemięcki, Fr. z Lubieńca Niemojewski starościc, Rudnicki k. z. b., Kazimierz Gzowski sk. bydgoski, Wojciech Turski, mp., Dzięgielewski, J. Śliwicki. J. Rusiecki, S. Jarnowski, A. Kosiński, Antoni Kraszewski, Joannes Kraszewski, Marcin Szadokierski, Franciszek Kiełczewski, Stefan Stępowski, Kazimierz Rostkowski, Andrzej Kłobukowski, Józef Kiełczewski, Antoni Rostkowski, Wojciech Olszański, Andrzej z Czamanina Czamański, Sebastyan Złotnicki, Maciej Zakrzewski, Ignacy Trzebicki, mp., J. Z. Borowski, Wojciech Bogusławski, mp., Michał Rola Wolski, Jan z Potoka Potocki k. w. k., mp., Dyonizy na M. Mniewski pułkownik w. koron., mp.,

Wincenty Kraszewski, mp., Piotr hr. z Góry Skarbek w. b. k. mp., Józef Szadokierski, mp., Andrzej Jaroszewski, Krzysztof Miłaczewski, Ludwik Madaliński l. inowł., Franciszek na M. Mniewski, mp., Franciszek Radoliński, Jan hr. z Góry Skarbek, Franciszek Wysocki, Antoni Jachowicki, Franciszek Stanisławski, Mateusz Pstrągowski, Jan Leniecki, mp., Wojciech Chrząszczewski, J. Pluciński, Józef Rudnicki, mp., Franciszek Rudnicki, Ignacy Rudnicki, Karol Rudnicki, Kazimierz Rudnicki p. kruświcki, Franciszek Rudnicki, Antoni Rudnicki, Felicyan Rudnicki, Kajetan Rudnicki, Andrzej Rudnicki, mp., Antoni Rodkiewicz, Karol Piniński, mp., Dominicus Zboiński, mp., Wawrzeniec Piniński c. b. k., Bartłomiej Raczyński, mp., Andrzej Żurak Piechowski, Antoni z P. Płoski, mp., Michał Żółtowski, Wawrzeniec Skwarski, Antoni Kosiński, Józef Potrykowski, mp., Urban Gliński c. b., Jakób Gliszczyński, Szymon Kublicki, Franciszek Grembecki, Bernard Komecki, Antoni Dzierzkowski b. g. g., mp., F. Kretkowski, mp., Jan Wardęski b. g. p., mp., Tomasz Kraśnicki, Józef Myszkowski, Ignacy Ossowski, Jakób Krzysztof Ossowski w. p. k., mp., Bartłomiej Dziankowski, mp., S. Łącki, Michał Głoszkowski, Tomasz Umiński, mp., Beroński, mp., Krzysztof Miłaczewski, Ka. Żeroński, Franciszek Rudnicki, Walenty Rudnicki, Ignacy Rudnicki podstolic kruświcki, Felicyan Rudnicki podstolic kruświcki, Andreas Rudnicki podstolic kruświcki, Stanisław Winiarski, Józef Winnicki p. t., Józef Ziernicki p. t., Michał Moszczeński, Maciej Chrząszczewski p. t., Wojciech Suliński p. t., Wojciech Turski, mp.

94.

1780 *Augustus*, 21. *Radziej. grodzka Recognition. 22c. f. 16*

420. [Laudum electionis magnificorum nuntiorum.]

Actum in castro Radzicjoviensi feria tertia post festum sancti Bartholomaei apostoli, nempe die 22 mensis Augusti, anno Domini 1780. Obtulit generosus Joannes Szałczyński.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego za poprzedzającym uniwersałem w Warszawie pod dniem 22

miesiąca maja roku bieżącego przez najj. Stanisława Augusta szczęśliwie nam króla panującego wydanym, na miejsce obradom naszym zwyczajne duchem i celem dopełnienia wyrazów w uniwersale zmiankowanym zaleconych dnia dzisiejszego stawiwszy się, nie inną myśl dalszych czynności naszych (przy świątobliwém zachowaniu istotnéj całości wiary św. rzymsko katolickiéj niezwiędle dotąd w królestwie tém kwitnącéj) przedsięwzięliśmy tylko dopełnienia tego, do czego nas miłość ku ojczyźnie, wierność ku monarsze i prawa koronne obowięzują. A że te kardynalne istności jednym z sobą węzłem spojone po nas dziś tego wymagają, abym jako współsynowie téj ojczyzny, na któréj łonie wypielęgnowani jesteśmy i któréj duchem tchniemy, również z innymi współbracią naszymi, ojczyźnie téj i ojcu téj ojczyzny wierność naszę dopełniając, w potrzebach pilnymi i czułymi okazali się być synami: znamy więc czas i porę do tego właściwą, któréj do wspaniałego rzeczyp. wszech stanów zdania i nasze przyłączyć jest obowiązkiem; ale niemniéj i w tém jesteśmy przeświadczeni, że lubo wszyscy jednomyślnie gorliwym duchem o dobru publiczném zaradzać gotowi być się sądziemy, przecież że wszyscy na tamtém miejscu obradom publicznym w mieście Warszawie królestwa naszego stołeczném wyznaczoném znajdować się nie możemy: przeto co nam prawo koronne pozwala i czego po nas ojciec ojczyzny naszéj w dostojeństwie królewskiém łaskawie nam panujący wyciąga, do tego przychylić się jest naszą właściwością.

A jako obrady publiczne sejmowe przyszłe wzorem przeszłych z trzech stanów składać się mające umieszczać pomiędzy sobą zwykły stan rycerski, a ten zamykać się zwykł w pewnéj liczbie wybranych z każdego województwa zdatnych do tego osób, wybranie zaś to że bez dobrego porządku przyzwoicie odprawić się nie zdoła: przeto po zagajeniu publiczném teraźniejszego sejmiku przez jw. Pawła hr. na Lubrańcu Dąmbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego uprosieliśmy jednomyślném zdaniem za marszałka czyli rządcę koła naszego jw. Jakóba Zygmunta dwóch imion Kretkowskiego starostę przedeckiego, orderu św. Stanisława kawalera i temuż z władzy prawa do dźwigania tego ciężaru przybraliśmy z każdego powiatu jakoto: z brzeskiego kujawskiego w. Stefana Radoszewskiego chorążego kowalskiego, z powiatu przedeckiego w. Rafała Wodzyńskiego chorążego przedeckiego, z powiatu radziejowskiego w. Kazimierza Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, z powiatu kowalskiego w. Sokołowskiego stolnika powiatu tegoż, z powiatu kruświckiego w. Kazimierza

Rybińskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, z powiatu inowłocławskiego w. Antoniego Biesiekierskiego chorążego powiatu tegoż, z powiatu bydgoskiego w. Karola Rudnickiego miecznika przedeckiego asesorów, których chociaż mężów sprawiedliwości pełnych, ażeby prawo w swoim obrębie zostało i abusum nie poniosło, przyzwoitą dla tych czynności przysięgą obowiązaliśmy. Po oddaniu zaś w zupełną dyrekcyą laski koła naszego jw. marszałkowi, przydaniu onemuż asesorów i odebraniu od nich zwykłéj przysięgi jw. posła od najj. króla a pana nam miłościwego zesłanego, z winném do koła naszego powitawszy uszanowaniem, wszelkie jemu od majestatu zlecenia nam przełożone w żywéj świątobliwie zachować pamięci przyrzekliśmy.

Do funkcyi zaś poselskiéj na sejm walny warszawski, dnia 2 miesiąca października w roku teraźniejszym przypadający, z województw naszych brzeskiego kujawskiego jw. Jakóba Zygmunta dwóch imion Kretkowskiego starostę przedeckiego, orderu św. Stanisława kawalera, koła teraźniejszego marszałka, Stanisława z Lubrańca Dąmbskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, z województwa inowłocławskiego jw. jmp. Jana Kraszewskiego generała majora w wojsku koronném, orderu św. Stanisława kawalera, Serafina Sokołowskiego starostę nieszawskiego obraliśmy i z pośród siebie jako mężów do téj funkcyi zdatnych i w podobnych czynnościach doświadczonych uprosiliśmy, obowięzując onychże na miłość dobra powszechnego, ażeby to wszystko, co im osobno instrukcyą podano będzie, dopełnić starali się.—Komisyą boni ordinis z przeszłorocznego sejmiku deputackiego do Brześcia wyznaczoną in toto reasumujemy i onęż tym samym osobom captato tempore ekspedyować dozwalamy. Którą to uchwałę naszę jw. marszałkowi podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 21 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1780.

J. Z. Kretkowski starosta przedecki, kawaler orderu św. Stanisława, marszałek koła rycerskiego, poseł z województwa brzeskiego kujawskiego, mp.

95.

1781. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Recognition. 22c, f. 131.*

421. [Laudum electionis judicis deputati ad tribunal regni.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda ipso die festi beatissimae Virginis Mariae, nempe die 16 mensis Julii, anno Domini 1781. — Obtulit generosus Alexander Kisielewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki mente legis dnia dzisiejszego przypadający do Radziejowa na miejsce obradom publicznym wyznaczone dnia 15 miesiąca lipca roku 1781 zjechawszy się, o zagajenie sejmiku deputackiego dziś przypadającego jw. jmp. Ignacego Kościelskiego kasztelana bydgoskiego jako pierwszego in ordine w kole naszém senatora upraszaliśmy. I po zagajonym przez tegoż jw. kasztelana sejmiku deputackim, do dyrekcyi koła naszego w. jmp. Dyonizego na Mniewie Mniewskiego pułkownika wojsk koronnych zaprosiliśmy i do tegoż w. jmp. marszałka z każdego powiatu asesorów ww. ichm. pp., a najprzód z powiatu brzeskiego kujawskiego Teodora Sokołowskiego chorążego kowalskiego, z powiatu inowłocławskiego Karola Rudnickiego stolnika powiatu tegoż, z powiatu radziejowskiego Urbana Glińskiego cześnika bydgoskiego, z powiatu przedeckiego Kazimierza Szadokierskiego, z powiatu kruświckiego Ignacego Trzebuchowskiego pisarza grodzkiego inowłocławskiego, z powiatu bydgoskiego Eugeniusza hr. z Góry Skarbka kasztelanica inowłocławskiego przybraliśmy i do wykonania przysięgi tychże w. ichm. pp. marszałka i asesorów, znając ich intaminatam fidem, nie obligowaliśmy i owszem unanimiter bez wszelkiéj kontradykcyi do funkcyi deputackiéj z województwa brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego w. jmp. Józefa z Morzyc Trzebuchowskiego skarbnika kowalskiego obraliśmy i po wykonanym przez tegoż rzeczonego jw. deputata podług prawa juramencie rotą prawem przepisaną, obligowaliśmy tegoż jw. jmp. sędziego do prześwietnego trybunału piotrkowskiego od nas deputowanego, aby tamże zasiadając, każdemu z województw naszych sprawy mającemu obywatelowi accelerationem sprawiedliwości przyspieszyć raczył. A sto-

sując się do prawa koronnego roku 1775 o pisarzach trybunalskich stanowionego, więc do pisania dekretów na regestr nasz województwa kujawskiego w. jmp. Wojciecha Domaradzkiego komornika brzeskiego kujawskiego obraliśmy. Które to laudum w. jmp. marszałkowi i ww. ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zleciliśmy, na co się dla lepszéj wagi i waloru dzieła niniejszego rękami własnemi tak w. marszałek jakotéż ww. ichm. pp. asesorowie podpisują. — Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, roku pańskiego 1781.

Dyonizy na Mniewie Mniewski pułkownik wojsk koronnych, marszałek koła rycerskiego, mp. — Teodor Sokołowski chorąży kowalski, asesor powiatu brzeskiego kujawskiego, mp. — Karol Rudnicki stolnik inowłocławski, asesor z powiatu inowłocławskiego.— Urban Gliński asesor z powiatu radziejowskiego, mp. — Kazimierz Szadokierski asesor z powiatu przedeckiego, mp. — Zenon Ignacy z Morzyc Trzebuchowski pisarz grodzki województwa inowłocławskiego, z powiatu kruświckiego asesor, mp. — Eugeniusz hr. z Góry Skarbek, asesor z powiatu bydgoskiego, k. i., mp.

96.

1782. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Recognition. 23 f. 86.*

422. [Laudum electionis judicis deputati ad tribunal regni.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia ipso die beatissimae Virginis Mariae scapularis, nempe die 16 mensis Julii, anno Domini 1782. — Obtulit generosus Ignatius Ujazdowski.

My urzędnicy, obywatele i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki dnia 15 miesiąca lipca uchwałą prawa ustanowiony na miejsce odprawiania obrad publicznych zwyczajne do Radziejowa zjechawszy, ku rozpoczęciu obrad naszych jw. Wincentego Modlińskiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego pierszeństwem urzędu w kole grona naszego zaszczyconego męża uprosiliśmy. A po zagajonym w szczęśliwości usty tegoż jw. podkomorzego sejmiku deputackim, znając to, iż każda czynność i dzieło pu-

bliczne bez ustanowionego rządcy w swojéj pewności zostawać nie może, za rządcę obrad dzisiejszych w. Jana Pawła z Wodzinka Wodzińskiego podczaszego powiatu kruświckiego zaprosiliśmy i w takowym sposobie dopełniwszy porządnego w publicznościach zwyczaju, temuż za asesorów jakoto: z powiatu brzeskiego w jmp. Kazimierza Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, z powiatu inowłocławskiego w. jmp. Kazimierza Rybińskiego podczaszego województwa brzeskiego kujawskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Teodora Sokołowskiego chorążego powiatu tegoż, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Daniela Słubickiego podczaszego kowalskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Ludwika Zakrzewskiego sędzica brzeskiego kujawskiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Piotra Skarbka wojskiego brzeskiego kujawskiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Kajetana Słubickiego cześnikowicza brzeskiego kujawskiego przybraliśmy i tych mężów, lubo nam w nienaruszonéj i nigdy niepoślakowanéj zapewnionych i ugruntowanych wierze i szacunku dostatecznie wiadomych, do wykonania jednak prawem przepisanéj pociągnęliśmy przysięgi, [1]) owszem jednomyślnym obywatelów wszystkich odgłosem w stopniu funkcyi deputackiéj na trybunał koronny z województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego w. Józefa Pogonowskiego wicestarostę i sędziego grodzkiego brzeskiego kujawskiego ustanowiliśmy, a obranego tegoż jw. na trybunał sędziego do wykonania przysięgi prawem 1775 roku ustanowionéj pociągnęliśmy, którą za oświadczeniem jw. jmp. marszałka w uroczystym dopełnił stopniu. To zaś laudum w takowym udziałane sposobie jw. jmp. marszałkowi koła naszego i ww. jemu przydanym asesorom podpisać i do ksiąg grodu radziejowskiego podać zleciliśmy.' — Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, roku pańskiego 1782.

Jan Paweł z Wodzinka Wodziński podczaszy kruświcki, koła rycerskiego marszałek, mp. — Casimirus Zakrzewski i. t. B. C. — Casimirus Rybiński asesor p. B. C., mp. — Teodor Pomian na Warzymowie Sokołowski ch. k., mp. — Daniel Prus Słubicki p. k., mp. — Ludwik Pomian Zakrzewski, mp. — Piotr hr. z Góry Skarbek w. b. k., mp. — Kajetan Prus de Słubice Słubicki c. b. k., mp.

[1]) W oryginale przed tą poprawką takie było brzmienie: do wykonania prawem przepisanéj nie pociągaliśmy przysięgi.

97.

1782. *Augustus*, 19. *Radziej. grodzka Recognition. 23 f. 105.*

423. [Laudum electionis magn. nuntiorum palatinatuum Cujaviæ pro comitiis generalibus Varsaviensibus.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum Assumptionis in coelum beatissimae Virginis Mariae, nempe die 20 mensis Augusti, anno Domini 1782. Obtulit generosus Bartholomaeus Kierzkowski.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy, oficyalistowie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik przedsejmowy poselski na mocy uniwersału najj. kr. jmci Stanisława Augusta, pana nam miłościwie panującego dnia 19 miesiąca sierpnia do Radziejowa miejsce obrad naszych prawem wyznaczone zgromadzeni. Przekonani zupełnie będąc, iż rady publiczne na wyborze ludu gorliwość panującéj rzymskiéj katolickiéj wiary i cel nie prywatnego uszczęśliwienia i własnego zysku, ale dobro powszechne, które gruntuje trwałość każdego królestwa, mających zależy, ile w gminie łączących się zewsząd nieszczęśliwości ostatnią grożących zgubą, wezwawszy dobrotliwéj niebios pomocy, po zagajonym przez jw. jmp. Pawła na Lubrańcu Dąmbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, orderu Orła Białego kawalera, sejmiku uprosiliśmy jednostajnym, zgodnym, a przykładnym potomności sposobem za marszałka i dyrektora obrad naszych w. jmp. Karola Rudnickiego stolnika inowłocławskiego, a czyniąc dalsze w sejmikowaniu naszém na mocy prawa postępowanie, przydaliśmy asesorów z każdego powiatu, a najprzód z powiatu brzeskiego kujawskiego w. Walentego Wysockiego wojskiego bydgoskiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Zenona Ignacego Trzebuchowskiego p. g. w. inowł., z powiatu kowalskiego w. jmp. Piotra Morzyckiego podwojewodzego brzeskiego kujawskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Józefa Franciszka Szadokierskiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Łukasza Jana Dzięcielskiego podkomorzego nadwornego jkr. mci, z województwa inowłocławskiego w. jmp. Ludwika Madalińskiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Walentego Mchowskiego i tych wraz z jw. jmp. marszałkiem

do wykonania przysięgi super fidelem laudi et votorum connotationem obowiązaliśmy. A przyjąwszy z winném uszanowaniem jw. posła jkr. mości do koła naszego, jako najpokorniejsze składamy u najj. majestatu za pamięć podziękowanie i do funkcyi poselskiéj z województwa brzeskiego kujawskiego jjww. ichm. pp. Jana Aleksandra Kraszewskiego generała majora wojsk koronnych, orderu św. Stanisława kawalera i Dyonizego Mniewskiego pułkownika wojsk koronnych, z województwa inowłocławskiego jjww. ichm. pp. Urbana Glińskiego cześnika bydgoskiego i Kazimierza Sokołowskiego chorążyca kruświckiego unanimitate votorum obraliśmy, obowiązując tychże jjww. posłów amore boni publici, ażeby to, co im instrukcyą podano będzie, utrzymywać starali się. Obowiązani zaś będąc doświadczoną najj. majestatu około dobra publicznego gorliwością do oświadczenia od województw naszych za te (dowody ?) najj. majestatowi najżywszéj czułości, za posłów ww. ichm. pp. Wincentego Wysockiego wojskiego bydgoskiego i Piotra Morzyckiego podwojewodzego brzeskiego kujawskiego wybraliśmy i tę uchwałę naszę jw. marszałkowi i ww. ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg radziejowskich podać zleciliśmy.—Działo się w Radziejowie dnia 19 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1782.

Karol Rudnicki stolnik inowłocławski, koła rycerskiego marszałek, mp. — Wincenty Wysocki wojski bydgoski, z powiatu województwa brzeskiego kujawskiego asesor, mp. — Piotr Morzycki podwojewodzy brzeski kujawski, z powiatu kowalskiego asesor, mp. — Zenon Ignacy Po. z T. Trzebuchowski p. g. w. inow., z powiatu radziejowskiego asesor, mp. — Józef Franciszek Szadokierski z powiatu przedeckiego asesor, mp. — Łukasz Jan Dzięcielski pod. nad., z powiatu kruświckiego asesor, mp. — Ludwik Madaliński, z województwa inowłocławskiego asesor, mp. — Walenty Mchowski, z powiatu bydgoskiego asesor, mp.

98.

1782. *Augustus*, 19. *Radziej. grodzka Recognition. 23. f. 210.*

424. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum Assumptionis in coelum b. V. Mariae, nempe die 20 mensis Augusti, anno Domini 1782. — Obtulit generosus Bartholomaeus Kierzkowski.

Instrukcya jjww. posłom na sejm ordynaryjny w Warszawie dnia 30 miesiąca Września na mocy tak prawa koronnego jako i uniwersału jkr. mci, p. n. m., przypadający w Radziejowie dnia 19 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1782 na sejmikach przedsejmowych poselskich za zdaniem zgromadzonych obywatelów ułożona, a jjww. ichm. pp. Janowi Aleksandrowi Kraszewskiemu generałowi majorowi wojsk koronnych, orderu św. Stanisława kawalerowi i Dyonizemu Mniewskiemu pułkownikowi wojsk koronnych z województwa brzeskiego kujawskiego, Urbanowi Glińskiemu cześnikowi bydgoskiemu, Kazimierzowi Sokołowskiemu chorążycowi kruświckiemu z województwa inowłocławskiego wybranym posłom spisana i do sprawowania publicznéj funkcyi dana w następującą osnowę.

1. Celem jest i być winno każdego narodu, iżby wiara panująca, na któréj utrzymywaniu nietylko całość rządu publicznego ale i szczęśliwość królestw zależy i ta dotąd w królestwie naszém od wieków kilku panuje, przeto jak najpilniejsze mieć będą jjww. posłowie baczenie, ażeby taż wiara św. katolicka rzymska i jéj okazałość uszczuplona nie była.

2. Złożą jjww. posłowie najżywsze u tronu jkr. mci, p. n. m., za troskliwość około dobra publicznego podziękowanie, prosząc majestatu pańskiego, ażeby nas z ojcowskiéj swéj nie wypuszczał protekcyi.

3. Kilkakrotnemi instrukcyami obligowaliśmy, ażeby tak przykładne potomności zasługi jw. kasztelana kruświckiego dla stanów rzeczyp. i województw naszych z wycieńczeniem zdrowia i starganiem majątku, tudzież znaczną część majątku jego strata przez zabranie starostwa inowłocławskiego za własne kupionego pieniądze, jemu słusznie nadgrodzone były, że przecież to dotąd nie jest uskutecznione: przeto jako najmocniéj obligujemy i obowięzujemy jjww. posłów, ażeby usilnie

starali się u najj. pana i stanów rzeczyp., iżby jemu też zasługi i rzeczona strata nadgrodzone zostały.

4. Gdy przez zabory krajów nad same wyrazy traktatu uczynione nietylko znaczne części województwa brzeskiego kujawskiego, a zaledwo nie w całości województwa inowłocławskiego są zagarnione, ale jeszcze pozostałych od zaboru województw naszych najnieszczęśliwsza stała się sytuacya w upadku zupełnym handlu, bo lubo miasta Gdańsk i Toruń na pozór przy Polsce zostawione, tak jednak opłatami ceł sąsiedzkich i krajowych są ściśnione, że wkrótce najokropniejszym grożą upadkiem, które niegdyś jedyném zbogacenia kraju były źródłem: przeto miłością dobra publicznego, miłością braterską obowięzujemy jjww. posłów, aby tę okropną postać okolic naszych, stanom zgromadzonym rzeczyp. jak najdokładniéj przełożyli, iż jeżeli o uwolnieniu od ceł sąsiedzkich i wszelkich uciążliwości skutecznie nie zaradzą, w kraju bez obrony, bez handlu, bez pieniędzy zubożony obywatel i rolnik nie będzie w stanie żadnych podatków rzeczyp. opłacać, gdy wsie bez mieszkańców, role bez uprawy w ostatniém spustoszeniu zostaną.

5. Edukacya młodzi narodu jest równie nadal potrzebném dla kraju dziełem, aby w czasie na dobrych, rozsądnych i roztropnych nam nie zbywało obywatelach: przeto dopraszać się należy, aby komisya edukacyi narodowéj takowe do uczenia młodzi wydawała prawidła, aby z ugruntowaniem cnót dobremu obywatelowi przyzwoitych młódź krajowa potrzebnych nabywała nauk; a że województwa nasze prawie tylko tu w Radziejowie mają szkoły i te dla niedostatku funduszu przenosić zamyślają, przeto jest nieodbitą potrzebą nietylko domagać się ich tu utrzymania dla dobra województw, ale téż o przymnożenie funduszu i dochodzenie punktualne pensyi w roku 1774 w sumie 2,000 złp. dla tychże szkół wyznaczonéj upraszać.

6. Gdy w traktacie aktu osobnego pod artykułem 6 zabezpieczono, że tranzakcye, sentencye i egzekucya dekretów wyszłych w sądach ultimæ instantiæ przed wzięciem posesyi krajów ustąpionych najj. królowi jm. pruskiemu w całości utrzymane będą, a śmiałość niektórych na uciśnienie obywatelów odważa się takowe dekreta wzruszać; w tym przypadku znajduje się w. jmp. Antoni Mierosławski sędzia ziemski inowłocławski, który mając dobra Rojewo z przyległościami dziedziczne na fundamencie dekretu trybunału koronnego piotrkowskiego w roku 1739 ostatecznie zapadłego, przez lat 42 nienaruszenie dziedzictwem też dobra posiadając, dopiero w roku 1776 przez jmp. Sekiellego majora

wojsk pruskich do prawa pociągniony i lubo w jurysdykcyach pruskich na fundamencie oczywistych dokumentów temuż jmp. majorowi nakazane milczenie, przecież po zapadłych już tak w regencyi kwidzyńskiéj, jako i najwyższéj rewizoryi berlińskiéj wyrokach tęż sprawę wszczynać a najbardziéj wspomniony dekret trybunału piotrkowskiego 1739 roku znieść usiłuje: przeto miłością braterską obowięzujemy jjww. posłów o uczynienie najusilniejszych starunków w podaniu not ministrom cudzoziemskim z domaganiem się, aby podług opisu aktu osobnego w artykule 6 sentencye, dekreta ultimæ instantiæ przed zaborem krajów nastąpione w swéj trwałości nienaruszenie zostawały i aby nikt z partykularnych spokojności zabezpieczonéj wzruszać nie poważał się i żadne jurysdykcye takowych dekretów nie przesądzały.

7. Dokładać będą usilnego starania jjww. posłowie, ażeby prawo wyznaczające jw. Wodzyńskiemu biskupowi smoleńskiemu pensyą w r. 1778 swoję jako najprędszą miéć mogło egzekucyą.

8. Ponieważ w księgach kapitularnych, a mianowicie prześwietnéj kapituły kujawskiéj znajdują się tranzakcye obywatelskie, więc dołożą starania jjww. posłowie, ażeby prześwietna kapituła kujawska obowiązaną przez prawo była, iżby te wszystkie tranzakcye ad acta proprii districtus prævia per delegatos ad secretarium capituli comprobatione podane były.

9. Że województwa nasze kujawskie są w bliskiém sąsiedztwie z najj. królem jm. pruskiém, a w kraj jego wiele z państw naszych uchodzi ludzi poddanych, przeto starać się będą jjww. posłowie, ażeby ciż poddani do krajów rzeczyp. naszéj oddawani byli.

10. Najwięcéj uciąża obywatelów, że sprawiedliwość w sąsiedzkich krajach uczyniona być nie może, więc dołożą starania jjww. posłowie, ażeby zwyczajem ruskich krajów sędziowie pograniczni do spraw obywatelów pogranicznych wyznaczeni byli.

11. Zasługi jmp. Walentego Mchowskiego dla skarbu koronnego wkładają obowiązek na nas, ażeby temuż jmp. Mchowskiemu wdzięczność świadczona była, przeto starania dołożą jjww. posłowie, ażeby tenże jmp. Mchowski w naznaczonéj jemu od skarbu koronnego pensyi zaspokojony corocznie był.

12. Przypadek okropny w domu w. jmp. Kazimierza Rybińskiego p. b. k. przez wojsko pruskie w najechaniu nocném i zabraniu mu syna dopełniony, nietylko że przeraża serca obywatelskie, ale i takimże grozi losem: przeto starać się będą jjww. posłowie, ażeby dla każdego

było bezpieczeństwo obywatela i żeby w miasteczkach, wsiach nadgranicznych wojsko narodowe lokowane zostało.

13. Ponieważ dobra Święte dziedziczne są w zakłóceniu z prześwietną kapitułą kujawską, przeto prześwietna kapituła kujawska przez swoich delegatów ww. ichm. ks. Józefa Glińskiego kanonika i Aleksego Młodziejowskiego kanonika kujawskich żąda zamiany tychże dóbr Świętego dziedzicznych za dobra Kruszynek prześwietnéj kapituły kujawskiéj: przeto obowięzujemy jjww. posłów, ażeby usilnie o tęż zamianę dla przyspieszenia spokojności starali się.

14. Ponieważ często trafia się, że projekta do konstytucyi koronnych in præjudicium tertii są podsuwane i prywatnie dekreta trybunałów głównych ziemstw lub grodów jakotéż różne tranzakcye bywają znoszone lub utwierdzane: przeto obowięzujemy jjww. posłów gorliwością dobra publicznego, ażeby najpilniejsze mieli baczenie, iżby takowe nie były stanowione prawa. I tę instrukcyą ręką jw. marszałka podpisać i do ksiąg grodu radziejowskiego podać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 19 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1782.

Karol Rudnicki stolnik inowłocławski koła rycerskiego (marszałek) mp.

99.

1783. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Recognition. 23 f. 455.*

425. [Laudum electionis judicis deputati ad tribunal regni.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia pridie festi beatissimae Virginis Mariae scapularis, nempe die 15 mensis Julii, anno Domini 1783. — Obtulit magnificus Felicianus Rudnicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki dnia 15 miesiąca lipca, roku 1783 mente legis przypadający na miejsce obradom publicznym zwyczajne do Radziejowa dnia dzisiejszego zjechawszy się, o zagajenie sejmiku deputackiego jw. jmp. Jana Chrzciciela z Lubrańca Dąmbskiego kasztelana inowłocławskiego, orderu św. Stanisława kawalera jako pierwszego in ordine w kole naszém senatora upraszaliśmy. Lecz gdy tenże jw. kasztelan inowłocławski wolnego tegoż sejmiku jw.

Ignacemu Kościelskiemu kasztelanowi bydgoskiemu orderu św. Stanisława kawalerowi ustąpił zagajenia, przeto po zagajonym szczęśliwie usty tegoż jw. Kościelskiego kasztelana powiatu bydgoskiego sejmiku deputackim do rządztwa koła naszego jw. jmp. Ignacego Zboży Zakrzewskiego starostę radziejowskiego zaprosiliśmy i do tegoż jw. jmp. marszałka z każdego powiatu na asesorów, a najprzód z powiatu brzeskiego kujawskiego w. jmp. Urbana Glińskiego stolnika inowłocławskiego, z powiatu inowłocławskiego w. jmp. Jana Potockiego szambelana jkr. mci, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Eugeniusza hr. Skarbka kasztelana inowłocławskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Kajetana Umińskiego cześnika powiatu tegoż, z powiatu przedeckiego w. jmp. Gabryela Józefa dwóch imion Karskiego cześnika bydgoskiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Józefa Kierzkowskiego podstarostę grodzkiego radziejowskiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Kazimierza Szadokierskiego przybraliśmy i do wykonania przysięgi tychże ww. ichm. pp. marszałka i assesorów, znając ich intaminatam fidem, nie obligowaliśmy i owszem unanimiter bez wszelkiéj kontradykcyi do funkcyi deputackiéj z województwa brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego w. jmp. Bartłomieja Mazowieckiego sędziego grodzkiego zawskrzeńskiego obraliśmy, który w przytomności nas wszystkich przysięgę rotą prawem koronném przepisaną za ogłoszeniem téj przez jw. jmp. marszałka koła naszego wykonał; po któréj wykonanéj obligowaliśmy tegoż jw. jmp. sędziego do prześwietnego trybunału od nas deputowanego, aby tamże zasiadając, każdemu z województw naszych sprawy mającemu obywatelowi acceleratione sprawiedliwości przyśpieszyć raczył. A stosując się do prawa koronnego roku 1775 o pisarzach trybunalskich stanowionego, więc do pisania dekretów na regestr nasz województw kujawskich jmp. Maksyma Pomorskiego regenta grodzkiego kowalskiego obraliśmy i to laudum sejmiku naszego deputackiego jw. jmp. marszałkowi i ww. ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich per oblatam podać zleciliśmy. Datum w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, roku pańskiego 1783.

Ignacy Zboży Zakrzewski starosta grodowy radziejowski, koła rycerskiego marszałek, mp. — Urban Gliński stolnik województwa inowłocławskiego, asesor z powiatu brzeskiego kujawskiego, mp. — Jan Potocki szambelan jkr. mci, asesor z województwa inowrocławskiego.— Eugeniusz hr. Skarbek, asesor z powiatu radziejowskiego, mp. — Ka-

jetan Umiński cześnik kowalski, asesor powiatu kowalskiego, mp. — Gabryel Józef Karski cześnik bydgoski, asesor z powiatu przedeckiego, mp. — Józef Kierzkowski podstarosta grodzki radziejowski, z powiatu kruświckiego asesor, mp. — Kazimierz Szadokierski, z powiatu bydgoskiego asesor, mp.

100.

1784. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Oblatar. Odd. 1, 71 f. 125.*

426. [Laudum electionis judicis deputati ad tribunal regni.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta pridie festi beatissimae Virginis Mariae scapularis, nempe 15 mensis Julii, anno Domini 1784. Obtulit generosus Antonius Wolski.

My urzędnicy, obywatele i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki dnia 15 miesiąca lipca uchwałą prawa ustanowiony na miejsce odprawiania obrad publicznych zwyczajne do Radziejowa zjechawszy, ku rozpoczęciu obrad naszych jw. Kazimierza Rybińskiego kasztelana kruświckiego pierszeństwem urzędu w kole grona naszego zaszczyconego męża uprosiliśmy. A po zagajonym w szczęśliwości usty tegoż jw. kasztelana sejmiku deputackim, znając to, iż każda czynność i dzieło publiczne bez ustanowionego rządcy w swojéj pewności zostawać nie może, za rządcę obrad dzisiejszych w. jmp. Ignacego Trzebuchowskiego pisarza grodzkiego inowłocławskiego zaprosiliśmy, a w takowym sposobie dopełniwszy porządnego w publicznościach zwyczaju, temuż za asesorów jakoto z powiatu brzeskiego w. jmp. Karola Rudnickiego chorążego radziejowskiego, z powiatu inowłocławskiego w. jmp. Józefa Trzebuchowskiego cześnika brzeskiego kujawskiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Kazimierza Rudnickiego podstolego kruświckiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Macieja Morzyckiego pisarza grodzkiego brzeskiego kujawskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Jana Dzięcielskiego cześnikowicza radziejowskiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Wojciecha Popowskiego komornika ziemskiego brzeskiego kujawskiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Michała Mchowskiego przybraliśmy i tych mężów jako nam w nienaruszonéj, nigdy nieposzlakowanéj zapewnionyh i ugrun-

towanych w wierze i szacunku dostatecznie wiadomych, do wykonania prawem przepisanéj przysięgi nie pociągnęliśmy, owszem jednomyślnym obywatelów wszystkich odgłosem w stopniu funkcyi deputackiéj na trybunał koronny z województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego w. jmp. Łukasza Dzięcielskiego szambelana jkr. mci ustanowiliśmy, a obranego tegoż jw. na trybunał sędziego do wykonania przysięgi prawem 1775 roku ustanowionéj pociągnęliśmy, którą za oświadczeniem jw. jmp. marszałka w uroczystym dopełnił stopniu. To zaś laudum w takowym udziałane sposobię jw. jmp. marszałkowi koła naszego i wielmożnym jemu przydanym asesorom podpisać i do ksiąg grodu radziejowskiego podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, roku pańskiego 1784.

Ignacy Pogończyk z Morzyc Trzebuchowski pisarz grodzki inowłocławski, koła rycerskiego marszałek, mp. — Karol Rudnicki chorąży radziejowski, z województwa brzeskiego kujawskiego asesor, mp.— Józef Trzebuchowski c. b. k., z województwa i powiatu inowłocławskiego asesor, mp.— Kazimierz Rudnicki podstoli kruświcki, z powiatu radziejowskiego asesor, mp. — Maciéj Morzycki pisarz grodzki brzeski kujawski, z powiatu kowalskiego asesor, mp.—Jan Dzięcielski z powiatu przedeckiego asesor, mp.—Wojciech Popowski komornik ziemski brzeski kujawski, z powiatu kruświckiego asesor, mp.— Michał Mchowski z powiatu bydgoskiego asesor, mp.

101.

1784. *Augustus*, 16. *Radziej. grodzka Oblatar. 58 Odd. 1, f. 252.*

427. [Laudum electionis magn. nuntiorum palatinatuum Cujaviæ pro comitiis generalibus Varsaviensibus.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda in crastino festi Assumptionis in coelum beatissimae Virginis Mariae, die 16 mensis Augusti, anno Domini 1784. Obtulit generosus Josephus Kamiński.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy oficyalistowie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik poselski przedsejmowy ordynaryjny w Grodnie w pierwszy po-

niedziałek po św. Michale, to jest, dnia 4 miesiąca października przypadający na mocy uniwersału najj. kr. jmci Stanisława Augusta, p. n. m., szczęśliwie nam panującego, w Warszawie pod dniem 20 miesiąca maja roku niniejszego datowanego, do Radziejowa miejsce obrad naszych prawem wyznaczone dnia 16 miesiąca sierpnia zgromadzeni. Przekonani zupełnie będąc, iż rady publiczne na wyborze ludu gorliwość panującéj rzymsko katolickiéj wiary i cel nie prywatnego uszczęśliwienia i własnego zysku, ale dobro powszechne, które gruntuje trwałość każdego królestwa mających zalety, ile w gminie łączących się zewsząd nieszczęśliwości ostatnią grożących zgubą, wezwawszy dobrotliwéj niebios pomocy, po zagajonym przez jw. jmp. Stanisława z Lubrańca Dąmbskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego, orderu św. Stanisława kawalera sejmiku, uprosiliśmy jednostajnym, zgodnym, a przykładnym potomności sposobem za marszałka i rządcę obrad naszych jw. jmp. Dyonizego na Mniewie Mniewskiego rotmistrza kawaleryi narodowéj koronnéj, orderu św. Stanisława kawalera. A czyniąc dalsze w sejmikowaniu naszém na mocy prawa postępowanie, przydaliśmy asesorów z każdego województwa i powiatu, a naprzód z województwa i powiatu brzeskiego kujawskiego w. jmp. Karola Rudnickiego chorążego radziejowskiego, z województwa i powiatu inowłocławskiego w. jmp. Antoniego z Wodzinka Wodzińskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Józefa Franciszka dwóch imion Szadokierskiego podstolica podolskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Piotra Morzyckiego podwojewodzego brzeskiego kujawskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Ludwika z Niedzielska Madalińskiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Adama Racięckiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Andrzeja z Ossowki Zboińskiego cześnika dobrzyńskiego, pisarza grodzkiego kowalskiego i tych wraz z jw. marszałkiem do wykonania przysięgi super fidelem laudi et votorum connotationem obowiązaliśmy. A przyjąwszy z winném uszanowaniem jw. posła jkr. mci do koła naszego, jako najpokorniejsze składamy u najj. majestatu za pamięć i ojcowską pieczołowitość około dobra publicznego podziękowanie i do funkcyi poselskiéj z województwa brzeskiego kujawskiego jjww. ichm. pp. Jakóba Zygmunta dwóch imion Kretkowskiego starostę grodu przedeckiego, orderu św. Stanisława kawalera i Stanisława z Lubrańca Dąmbskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, starostę dybowskiego, z województwa inowłocławskiego jjww. ichm. pp. Michała Sokołowskiego starostę grodowego kowalskiego i Jana Pawła

dwóch imion Wodzińskiego podczaszego kruświckiego unanimitate votorum obraliśmy, obowiązując tychże jjww. posłów amore boni publici, ażeby to, co im instrukcyą podano będzie, utrzymywać starali się. I tę uchwałę naszę jw. marszałkowi i ww. ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie dnia 16 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1784.

Dyonizy na Mniewie Mniewski rotmistrz kawaleryi narodowéj koronnéj, orderu św. Stanisława kawaler, koła rycerskiego marszałek, mp. — Karol Rudnicki ch. r. z województwa i powiatu brzesko kujawskiego asesor, mp. — Antoni z Wodzinka Wodziński stolnik brzeski kujawski, asesor z województwa i powiatu inowłocławskiego, mp. — J. F. Szadokierski, z powiatu radziejowskiego asesor, mp. — Piotr Morzycki podwojewodzy b. k., z powiatu przedeckiego asesor, mp. — Ludwik z Niedzielska Madaliński, z powiatu kowalskiego asesor, mp. — Adam Racięcki, z powiatu bydgoskiego asesor, mp. — Andrzej z Ossowki Zboiński cześnik dobrzyński, pisarz kowalski, z powiatu kruświckiego asesor, mp.

102.

1784. *Augustus*, 16. *Radziej. grodzka Oblatar. 71 Odd. 1, f. 223.*

428. [Instructio palatinatuum Cujaviæ pro comitiis generalibus Grodnensibus.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda in crastino festi Assumptionis in coelum beatissimae Virginis Mariae, nempe die 16 mensis Augusti, anno Domini 1784. Obtulit generosus Josephus Kamiński.

Instrukcya jjww. posłom na sejm ordynaryjny w Grodnie w pierwszy poniedziałek po św. Michale, to jest, dnia 4 miesiąca października roku pańskiego 1784, na mocy tak prawa koronnego jako i uniwersału jkr. mci, p. n. m., szczęśliwie nam panującego przypadający w Radziejowie dnia 16 miesiąca sierpnia, to jest, w pierwszy poniedziałek po święcie Wniebowzięcia Najświętszéj Panny roku tegoż 1784 na sejmikach przedsejmowych poselskich za zdaniem zgromadzonych obywatelów województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego ułożona, a jjww. ichm. pp. Jakóbowi Zygmuntowi dwóch imion Kretkowskiemu staroście grodzkiemu przedeckiemu, orderu św. Stanisława

kawalerowi i Stanisławowi z Lubrańca Dąmbskiemu chorążemu brzeskiemu kujawskiemu, staroście dybowskiemu z województwa brzeskiego kujawskiego, Michałowi Sokołowskiemu staroście grodzkiemu kowalskiemu i Janowi Pawłowi dwóch imion Wodzińskiemu podczaszemu kruświckiemu z województwa inowłocławskiego wybranym posłom spisana i do sprawowania publicznéj funkcyi dana w następującą osnowę.

1. Wiara święta katolicko rzymska jako najpierwszym jest każdego narodu celem i najmocniejszym wszystkich królestw filarem, tak téj dotąd w rzeczyp. naszéj od wieków kilku panującéj o zabezpieczenie najgruntowniejsze jjww. posłowie starać się będą.

2. Troskliwe staranie jkr. mci, p. n. m., około uszczęśliwienia narodu i mienia o nim pieczołowitości jako nam codziennie doświadczać się daje, przeto jjww. posłowie najżywsze jkr. mci imieniem województw naszych za ojcowskie względy uczynią podziękowanie, jakotéż za oddanie ministeryów, to jest, laski wielkiéj jw. Mniszchowi, nadwornéj jw. Raczyńskiemu, koronnych; podskarbstwa w. ks. litewskiego jo. księciu jmci Stanisławowi Poniatowskiemu i nadwornéj litewskiéj laski jw. Potockiemu jako mężom w ojczyznie cnotą wysoką, wybornymi przymiotami, gorliwością o dobro publiczne nieuprzedzoną i stałą do tronu, pana i monarchy swego przychylnością zaszczyconych.

3. Będą się dopraszać jjww. posłowie jkr. mci i stanów zgromadzonych całéj rzeczyp. o domieszczenie indygenatu jo. księcia jmci de Nassau, jw. grafa Anhalt Keüten jako osób krajowi zawsze użytecznymi być mogących, a zaszczytami w postronnych narodach, wysokością związków krwi i jéj wyrównywającemi cnotami, niemniéj dostatnim majątkiem kwitnących, jakotéż jmp. Ludwika von Domhanbl urodzeniem dobrém, wysoką doskonałością i nieszczupłym zaszczyconego majątkiem.

4. Jak wiele zależy na edukacyi młodzi narodowéj, z téj zaś że województwa nasze przez opuszczenie szkół od ichm. ks. Pijarów miejsca tutejsze ogołocone zostały, w najżywszém więc usiłowaniu o otworzenie onych i wyznaczenie osób do edukacyi zdatnych, jak najprędzéj jjww. posłowie miéć zechcą, aby w czasie na dobrych i rozsądnych nie zbywało obywatelach i w téj mierze tam, gdzie tylko należyć będzie, najszczególniéj obstabunt, a prowenta z funduszu na szkoły radziejowskie przez ichm. ks. Pijarów od zaprzestania uczenia odbierane jako im niepracującym nienależące, te aby były jak najściśléj przez

osoby od komisyi edukacyjnéj wyznaczone obrachowane i na poprawę szkół radziejowskich tym osobom, którzy się téj pracy podejmą, oddane i o to jjww. posłowie najszczególniéj domówią się i o niezwłoczne tego uskutecznienie dołożą starania.

5. Ponieważ dobra Swięte zwane dziedziczne w. jmp. Urbana Glińskiego stolnika inowłocławskiego są w zakłóceniu z prześwietną kapitułą kujawską, prześwietna zaś kapituła kujawska przez swoich delegatów ichm. ww. ks Szymona Kiełczewskiego kustosza i Macieja Sumińskiego téjże katedry kanonika, przychylając się do żądania tegoż w. jmp. Glińskiego, pragnie zamiany rzeczonych dóbr Swiętego dziedzicznych za dobra Kurzeszynek (?) prześwietnéj kapituły kujawskiéj: obowiązujemy przeto jjww. posłów mocą społeczności obywatelskiéj, ażeby jako najusilniéj o pozwolenie téjże zamiany dla przyśpieszenia spokojności pracowali i wytłumaczyli, iż przez tę zamianę żadnéj nie będzie ani alienacyi, ani uszczerbku skarbu publicznego.

6. Że praca publiczna własny majątek wycieńczająca bez nagrody zostać nie powinna, przeto dla deputatów pensye ad tenorem konstytucyi roku 1768 z dochodów publicznych nad ekspensa ogólne w skarbie pozostałych aby były wyznaczone, domówią się jjww. posłowie.

7. Na stanowienie podatków nowych pod żadnym pretekstem jjww. posłowie pozwalać nie będą.

8. Rada nieustająca jeżeli się w obrębach władzy sobie danéj zachowała, dostrzegać będą jjww. posłowie, a cokolwiek legislacyi w czynnościach onéj zdawać będzie, o téj uchylenie a o rezolucyą do grodów per oblatam podanie dla pewniejszéj każdego wiadomości przymówią się jjww. posłowie.

9. Resztująca percepta dochodów publicznych i przybywać mająca aby, nie uszczuplając jéj na celne ekspensa, szczególnie na powiększenie chorągwi kawaleryi narodowéj i przy regimentach gimejnów obrócona była, dołożą starania jjww. posłowie.

10. Zastanawiając się nad nieszczęściem współobywatela naszego urodzonego Rudnickiego starosty kąkolownickiego, miéć będą uroczystą powinnością jjww. posłowie domagać się o wymierzenie sprawiedliwości temuż to ur. Rudnickiemu głoszącemu się być uciążonym tam, gdzie z prawa wypadać będzie.

11. Mając w żywéj pamięci zasługi jmp. Walentego Mchowskiego dla skarbu koronnego czynione, zatém domagać się będą jjww. po-

słowie, ażeby tegoż jmp. Mchowskiego naznaczona onemu od skarbu koronnego corocznie dochodziła pensya.

12. Gdy antecesorowie nasi z własnéj woli swojéj na pomnożenie chwały boskiéj klasztorom z majątków swoich fundusze stanowili, zaczém aby też fundusze w ogólności wszystkie utrzymane były, dopomną się jjww. posłowie.

13. Że zmniejszone dochody intraty starostw grodowych przez oderwanie wiele królewszczyzn a corpore starostw i praw emfiteutycznych na utrzymanie grodów, archiwów, więzień, żywienia więźniów, żołdu i ubioru żołnierzy grodowych, dla ubezpieczenia sądów i potrzebnego dla każdego przybyłego bezpieczeństwa, arcypotrzebnych i pożytecznych nie dostarczają, przeto obmyślenie sposobu z dochodów publicznych usiłować będą jjww. posłowie.

14. A że obywatele województw kujawskich przez zabranie części województw inowłocławskiego i brzeskiego rozdzielone, dobra tak w Polsce jako i w zakordonowaniu pruskiém mając, nieznośną uciążliwość w oddawaniu cła, które strażnicy na granicach od przewożonych z dóbr do dóbr wiktuałów i na konsumpcyą domową wybierają, ponoszą: dlaczego nie przepomną jjww. posłowie starać się, aby toż cło jako od rzeczy do własnego tylko użytku należnych, było zniesione.

15. Gdy zaś okropnym dla kraju całego losem położenie tychże województw kujawskich stało się prawie najnieszczęśliwsze przez oderwanie i podział, gdzie okolice te bez obrony, bez handlu, bez pieniędzy będące, już nie zdołają opłacać podatków: przeto obowiązujemy jjww. posłów, aby stanom rzeczyp. istotną rzeczy przełożyli postać o ułatwieniach handlu i uwolnieniu onegoż od ceł uciążliwych sąsiedzkich uskutecznić starali się.

16. Jako obywatele w dochodzeniu swych poddanych zbiegłych wiele wycieńczenia mają po innych województw subselyach, więc do dochodzenia zbiegłych chłopów aby konstytucya litewska de foro i na Koronę była rozciągniona, usiłować będą jjww. posłowie i aby także we wsiach jako i miasteczkach przechodzących ludzi bez atestatów, które mają być z pieczęcią grodzką, bez żadnéj zapłaty, zapobiegając praktykowanym zmyślonym atestatom, łapać i sekwestrować wolno było.

17. Będą miéć w pamiętném usiłowaniu jjww. posłowie, aby konstytucya roku 1775 titulo „Pozwolenie tranzakcyi ww. Podowskim kasztelaństwu ciechanowskim“ była utwierdzona.

18. Że zakłócenia w sprawach granicznych najczęstsze najznakomitsze sprowadzają majątku wyniszczenie, więc jjww. posłowie dopominać się będą, aby renowacya kopców granicznych co lat 20 wyznaczona była i aby w niedosyć czyniących etiam collateralis mógł zapozywać o uskutecznienie tego prawa, a ztąd niechybnie uchylą się zawodu sumienia ludzkich w przysięgach.

19. Nie spuszczą z pamięci i tego jjww. posłowie i domagać się będą, aby dekreta kryminalne i wszystkie procesa criminales causas in se complectentia żadnym sposobem uchylane nie były i owszem żeby tak jak zapadły w swojéj utrzymane były ważności.

20. Zapatrując się, iż wielka część obywatelów przez jo. księcia Ponińskiego podskarbiego w. koronnego jest pokrzywdzoną, iż pożyczonych sum, tudzież za przedane dobra sprawiedliwie należących żadnym a żadnym sposobem odebrać i drogą ordynaryjną prawa dojść nie mogą; przeto obowiązujemy jjww. posłów, aby starali się wyrobić komisyą ad formandam potioritatem, tudzież uczynienia rozdziału między substancyą tegoż księcia jegomości a zmarłego jw. Młodziejowskiego kanclerza w. koronnego, a przez księcia jmci Ponińskiego podskarbiego w. koronnego nabytéj.

I tę instrukcyą ręką jw. marszałka podpisać i do ksiąg grodu radziejowskiego podać zleciliśmy.—Działo się w Radziejowie dnia 16 miesiąca sierpnia, roku 1784.

Dyonizy na Mniewie Mniewski rotmistrz kawaleryi nadwornéj koronnéj, orderu św. Stanisława kawaler, koła rycerskiego marszałek, mp.

103.

1785. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Oblatar. Odd. 1. 71 f. 292.*

429. [Laudum electionis magn. judicis deputati ex palatinatibus Cujaviæ ad tribunal regni Petricoviense.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta pridie festi beatissimae Virginis Mariae scapularis, nempe die 15 mensis Julii, anno Domini 1785. — Obtulit generosus Josephus Kamiński.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy i oficyalistowie województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputa-

cki podług prawa dnia 15 miesiąca lipca przypadający na miejsce obradom publicznym zwyczajne do Radziejowa zjechawszy się i tam do kościoła farnego tymże obradom publicznym zwyczajnego w czasie prawem wyznaczonym przybywszy, za uwiadomieniem wszystkich zgromadzonych obywateli do téjże obrady publicznéj przystąpiliśmy i po zagajeniu usty jw. jmp. Jana Chrzciciela z Lubrańca Dąmbskiego kasztelana inowłocławskiego, orderów Orła Białego i św. Stanisława kawalera, jako pierwszego in ordine senatora tegoż sejmiku, za marszałka do tychże obrad publicznych jw. jmp. Stanisława z Lubrańca Dąmbskiego chorążego województwa brzeskiego kujawskiego, starostę dybowskiego, orderu św. Stanisława kawalera, unanimitate votorum obraliśmy, któremu za asesorów jakoto z województwa brzeskiego kujawskiego jw. Kazimierza Zakrzewskiego sędziego ziemskiego województwa brzeskiego kujawskiego, orderu św. Stanisława kawalera, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Michała Kiełczewskiego stolnika powiatu, podstarostę i sędziego grodzkiego przedeckiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Kajetana Umińskiego cześnika brzeskiego kujawskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Ksawerego z Lubrańca Dąmbskiego podstolego kowalskiego, z województwa inowłocławskiego w. jmp. Daniela Słubickiego podczaszego kowalskiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Józefa Jarnowskiego miecznika powiatu tegoż, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Pawła Szadokierskiego podstolica podolskiego przydaliśmy, których podług obmowy prawa na wierne uchwały i wotów konotowanie do wykonania przysięgi zobowiązaliśmy. Po wykonaniu tychże publiczności przysiąg do podania kandydatów do funkcyi deputackiéj przystąpiliśmy i do téj funkcyi deputackiéj jednomyślnie, zgodnie i publicznie jw. jmp. Jana Pawła dwóch imion Wodzińskiego podczaszego kruświckiego wybraliśmy, który przysięgę prawem przepisaną za ogłoszeniem przez jw. marszałka roty téjże przysięgi wykonał; po ułatwieniu sposobem powyższym elekcyi deputatów z województw naszych na regestr tychże województw, że żaden z obywateli funkcyi pisarskiéj przyjąć nie chciał, w. jmp. pisarza lokalnego trybunału koronnego prowincyi wielkopolskiéj do pisania tychże dekretów upraszamy. A że wyroki Najwyższego Twórcy ogołociły nas z nieodżałowanego w ojczyznie nader wysłużonego niegdy jo. Kazimierza Ostrowskiego arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego, a na miejsce tegoż Najwyższa Opatrzność jo. księcia jmci Michała Poniatowskiego na tęż prymacyalną godność osieroconym nam obrała: więc do od-

dania od województw naszych jo. księciu jmci najwinniejszego szacunku z poleceniem się protekcyonalnéj względności tegoż jo. księcia jmci prymasa i podziękowania za doświadczoną łaskę w podniesieniu szkół w Radziejowie jjww. Ignacego Zakrzewskiego starostę radziejowskiego grodzkiego, orderu św. Stanisława kawalera i Jana Nepomucena z Lubrańca Dąmbskiego generała adjutanta i szambelana jkr. mci delegowaliśmy. Gdy zaś w czasie obrad teraźniejszych od prześwietnego departamentu wojskowego względem werbunku potrzebnego przez ręce jw. Dyonizego na Mniewie Mniewskiego rotmistrza kawaleryi narodowéj, orderu św. Stanisława kawalera oddane nadeszły projekta, te jako zasiłek krajowi użyteczny województwa nasze z chęcią przyjąwszy, sposobem w województwach innych uskutecznić mianym na przyszłych obradach rezolwować oświadczają się. Którą to uchwałę województw naszych powyżéj udziałaną jw. marszałkowi i ww. asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich sposobem oblaty podać zleciliśmy.— Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, roku pańskiego 1785.

Stanisław z Lubrańca Dąmbski ch. b. kuj., marszałek koła rycerskiego, mp. — Kazimierz Zakrzewski j. t. B. C., asesor, mp.— Michał Kiełczewski stolnik powiatu, podstarosta i sędzia grodzki przedecki, mp.— Kajetan Umiński cześnik b. kuj., asesor, mp.—Ks. z L. Dąmbski podstoli kowalski, asesor, mp.—Daniel Słubicki podczaszy kowalski, asesor. — Józef Jarnowski m. k., mp., asesor.— Paweł Szadokierski, asesor, mp.

104.

1785. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Oblatar. Odd. 1. 71 f. 257.*

430. [Laudum cum instructione magn. nuntiis ex palatinatibus Cujaviæ.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta pridie festi beatissimae Virginis Mariae scapularis, nempe die 15 mensis Julii anno Domini 1785. — Obtulit generosus Josephus Kamiński.

My senatorowie, dygnitarze i obywatele województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego odbywając obrady nasze wedle prawa

sejmiku deputackiego, w najmilszém ukontentowaniu staraliśmy się na tém najpierwszém zgromadzeniu wynurzyć obowiązki wiernéj przychylności w głoszeniu powszechnego i szczególnego wszystkich ukontentowania z objętéj godności prymacyalnéj Korony polskiéj i w. ks. litewskiego przez jo. książęcia jmci Michała Poniatowskiego i nie omieszkaliśmy wybrać z pomiędzy siebie uroczystym sposobem współobywatelów jjww. Ignacego Zakrzewskiego starostę grodzkiego radziejowskiego, kawalera orderu św. Stanisława i Jana Nepomucena Dąmbskiego generała adjutanta i podkomorzego nadwornego jkr. mci ku dostateczniejszemu myśli i chęci naszych wytłomaczeniu, którzy to jjww. delegowani podług przydanéj im téj instrukcyi wykonać przyrzekli delegacyą swoję.

1. Starać się będą jjww. delegowani jako najprędzéj przedsięwziętą odbyć delegacyą, a zjechawszy na miejsce rezydencyi jo. księcia jmci prymasa, dopraszać się mają imieniem województw naszych o publiczną audyencyą.

2. Téj gdy łaskawie nie ubliżą, raczéj zaręcza, najprzód hołd wierny przychylności i najwyższego uwielbienia od wszystkich współobywatelów jo. książęciu jmci prymasowi Korony polskiéj i w. ks. litewskiego upewnią, daléj o najmocniejszém ukontentowaniu z wyniesienia na tę dostojność tak wielkiego w ojczyznie męża, która z najgodniejszéj osoby jego odbiera lustr i ozdobę, wyrażą oraz życzenia wszelkich pomyślności z najdłuższém życiem. Dopraszać się nakoniec będą o łaskawą jo. książęcia jmci protekcyą i nieodmówne na wszystkich województw naszych obywatelów względy, oddając w układzie najpokorniejszéj myśli w pańskie jego ręce tę instrukcyą jako nieskazitelny upominek obowiązanych serc, którą podpisem ręki marszałkowi koła rycerskiego stwierdzić zleciliśmy.—Dan w Radziejowie na sejmiku deputackim 15 miesiąca lipca 1785 roku.

Stanisław z Lubrańca Dąmbski ch. b. k., marszałek koła rycerskiego, mp.

105.

1786 *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Oblatar. Odd. 1, 72 f. 117.*

431. [Laudum electionis magn. judicis deputati ad tribunal regni.]

(Brak oblaty).

My urzędnicy, obywatele i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki dnia 15 miesiąca lipca uchwałą prawa ustanowiony na miejsce odprawowania obrad publicznych zwyczajne do Radziejowa zjechawszy się, ku rozpoczęciu obrad naszych w. jmp. Jana Biesiekierskiego podkomorzego granicznego województwa inowłocławskiego pierszeństwem urzędu w kole grona naszego zaszczyconego męża uprosiliśmy, a po zagajonym w szczęśliwości usty tegoż w. podkomorzego sejmiku deputackim, znając to, iż każda czynność i dzieło publiczne bez ustanowionego rządcy w swojéj pewności zostawać nie może, przeto za rządcę obrad dzisiejszych w. jmp. Antoniego Barnabę z Wodzinka Wodzińskiego stolnika brzeskiego kujawskiego zaprosiliśmy. A w takowym sposobie dopełniwszy pożądnego w publicznościach zwyczaju, temuż za asesorów jakoto: z powiatu brzeskiego kujawskiego w. jmp. Teodora na Warzymowie Sokołowskiego chorążego kowalskiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Urbana Glińskiego stolnika inowłocławskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Józefa Trzebuchowskiego cześnika kowalskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Jana Gzowskiego stolnika radziejowskiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Daniela Słubickiego podczaszego kowalskiego, z powiatu inowłocławskiego w. jmp. Bonawenturę Raczyńskiego wojskiego mniejszego powiatu tegoż, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Kazimierza Rudnickiego podstolego kruświckiego przybraliśmy i tych mężów jako nam w nienaruszonéj, nigdy nieposzlakowanéj zapewnionych i ugruntowanych wierze i szacunku dostatecznie wiadomych do wykonania prawem przepisanéj przysięgi nie musiliśmy, owszem jednomyślnym obywatelów wszystkich odgłosem w stopniu funkcyi deputackiéj na trybunał koronny z województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego w. jmp. Adama Słubickiego łowczego brzeskiego

kujawskiego ustanowiliśmy, a obranego tegoż jw. na trybunał sędziego do wykonania przysięgi prawem 1775 roku ustanowionéj pociągnęliśmy, którą za oświadczeniem w. marszałka w uroczystym dopełnił wyrazie. I to więc laudum w takowym udziałane sposobie temuż w. jmp. marszałkowi koła naszego i ww. jemu przydanym asesorom podpisać i do ksiąg grodu radziejowskiego podać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, 1786 roku.

Antoni Barnaba Wodziński stolnik brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego, mp. — Teodor na Warzymowie Sokołowski chorąży kowalski, asesor z powiatu brzeskiego kujawskiego, mp.—Urban Gliński stolnik inowłocławski, z powiatu radziejowskiego asesor, mp. — Józef Trzebuchowski cześnik powiatu kowalskiego, z powiatu przedeckiego asesor, ręką własną. — Jan Gzowski stolnik r., z powiatu kowalskiego asesor, mp. — Daniel Słubicki podczaszy kowalski, z powiatu kruświckiego asesor, mp. — Bonawentura Raczyński wojski inowłocławski, z województwa i powiatu inowłocławskiego asesor, mp. — Kazimierz Rudnicki podstoli kruświcki, z powiatu bydgoskiego asesor, mp.

106.

1786. *Augustus*, 21. *Radziej. grodzka Oblatar. Odd. 1, 72 f. 119.*

432. [Laudum electionis magn. nuntiorum pro comitiis generalibus Varsaviensibus].

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda ante festum sancti Bartholomaei apostoli, nempe die 21 mensis Augusti, anno Domini 1786. — Obtulit generosus Thomas Łącki.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy, oficyalistowie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik przedsejmowy poselski na mocy uniwersału najj. kr. jmci Stanisława Augusta pana nam miłościwie panującego dnia 21 miesiąca sierpnia, to jest, w pierwszy poniedziałek po święcie Wniebowzięcia najświętszéj Panny tu do Radziejowa na miejsce obrad naszych prawem wyznaczone zgromadzeni. Przekonani zupełnie będąc, iż rady publiczne na wyborze ludu gorliwość panującéj rzymsko katolickiéj wiary i cel nie prywatnego uszczęśliwienia i własnego zysku, ale dobro powszechne,

które gruntuje trwałość każdego królestwa, mających zależy, ile w gminie łączących się zewsząd nieszczęśliwości ostatnią grożących zgubą, wezwawszy dobrotliwéj niebios pomocy, po zagajonym przez jw. Stanisława hr. z Lubrańca Dąmbskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego, orderów polskich kawalera sejmiku, uprosiliśmy jednostajnym a zgodnym sposobem za marszałka i dyrektora obrad naszych jw. jmp. Stanisława hr. z Lubrańca Dąmbskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, starostę dybowskiego, orderu św. Stanisława kawalera. A czyniąc dalsze w sejmikowaniu naszém na mocy prawa postępowanie, przydaliśmy za asesorów z każdego województwa i powiatu a naprzód, z województwa i powiatu brzeskiego kujawskiego ww. ichm. pp. Karola Rudnickiego chorążego radziejowskiego i Józefa Sokołowskiego stolnika kruświckiego, z województwa i powiatu inowłocławskiego ww. ichm. pp. Tadeusza na Trzcinie Trzcińskiego stolnika bydgoskiego i Franciszka na Mniewie Mniewskiego podstolego przedeckiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Wincentego Wysockiego chorążego bydgoskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Ludwika Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Łukasza Jana dwóch imion Dzięcielskiego podkomorzego nadwornego jkr. mci, z powiatu kruświckiego w. jmp. Norberta Racięckiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Józefa Franciszka dwóch imion Szadokierskiego komornika ziemskiego brzeskiego kujawskiego i tych wraz z jw. jmp. marszałkiem do wykonania przysięgi super fidelem laudi et votorum connotationem obowiązaliśmy. A przyjąwszy z winném uszanowaniem jw. posła jkr. mci do koła naszego, jako najpokorniejsze składamy u najjaśniejszego majestatu za pamięć podziękowanie i do funkcyi poselskiéj z województwa brzeskiego kujawskiego jjww. ichm. pp. Dyonizego na Mniewie Mniewskiego rotmistrza kawaleryi narodowéj, orderu św. Stanisława kawalera i Wojciecha Sokołowskiego generała wielkiéj buławy w. ks. litewskiego, z województwa inowłocławskiego jjww. ichm. pp. Antoniego Wodzińskiego stolnika brzeskiego kujawskiego i Bonawenturę Raczyńskiego wojskiego mniejszego województwa tegoż pluralitate votorum obraliśmy, obowiązując tychże jjww. posłów amore boni publici, ażeby to, co im instrukcyą podano będzie, utrzymywać starali się. I tę uchwałę naszę jw. marszałkowi i ww. ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg grodu radziejowskiego podać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 21 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1786.

S. z L. Dąmbski ch. b. k., starosta dyb., marszałek koła rycerskiego, mp. — Karol Rudnicki chorąży radz., z województwa brzeskiego kujawskiego asesor, mp. — Józef Sokołowski stolnik kruświcki, z województwa brzeskiego kujawskiego asesor. — Tadeusz na Trzcinnie Trzciński stolnik bydgoski, asesor województwa inowłocławskiego, mp. — Franciszek na Mniewie Mniewski podstoli przedecki, z województwa inowłocławskiego asesor, mp. — Wincenty Wysocki chorąży bydgoski, z powiatu radziejowskiego asesor, mp. — Ł. J. Dzięcielski ch. jkr. mci, z powiatu kowalskiego asesor, mp. — Ludwik Pomian Zakrzewski, z powiatu przedeckiego asesor, mp. — Józef Franciszek Szadokierski komornik ziemski brzeski kujawski, z powiatu bydgoskiego asesor, mp. — Norbert Racięcki, z powiatu kruświckiego asesor, mp.

107.

1786. *Augustus*, 21. *Radziej. grodz. Oblatar. Odd. 1., 72 f. 121.*

433. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda ante festum sancti Bartholomaei apostoli, nempe die 21 mensis Augusti, anno Domini 1786. — Obtulit generosus Thomas Łącki.

Instrukcya od województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmiku radziejowskim dnia 21 miesiąca sierpnia w roku teraźniejszym 1786 w Radziejowie odprawionym na sejm ordynaryjny według prawa w Warszawie w pierwszy poniedziałek po święcie św. Michała Archanioła, to jest, dnia 2 października przypadający jjww. ichm. pp. Dyonizemu na Mniewie Mniewskiemu rotmistrzowi kawaleryi narodowéj, orderu św. Stanisława kawalerowi, Wojciechowi Sokołowskiemu generałowi adjutantowi z województwa brzeskiego kujawskiego i jjww. ichm. pp. Antoniemu Wodzińskiemu stolnikowi brzeskiemu kujawskiemu i Bonawenturze Raczyńskiemu wojskiemu inowłocławskiemu z województwa inowłocławskiego obranym posłom w niżej opisanych, na sejmikach zaleconych punktach.

1. Podziękować mają jjww. ichm. pp. posłowie w obecności zgromadzonych rzeczyp. stanów najj. królowi jm., p. n. m., za ojcowskie jego o nas staranie i ustawiczne usiłowanie, aby ojczyzna nasza była zawsze szczęśliwa, spokojna i bezpieczna.

2. Dadzą jjww. posłowie najczulsze baczenie, ażeby religii rzymskiéj katolickiéj żadnego nie stało się uszczerbku.

3. Dopominać się będą jjww. posłowie, aby prawa kardynalne pod żadnym pretekstem, lub jakążkolwiek interpretacyą a mianowicie w tém, co się ściąga do swobód i wolności stanu ślacheckiego, w niczém nigdy naruszone nie były.

4. Edukacya młodzi narodowéj jest równie nadal najpotrzebniejszém w kraju dziełem, województwa nasze od lat kilku wcale bez szkół będące: przeto najściślejszym będzie obowiązkiem jjww. posłów nietylko domagać się jak najprędszego ich przywrócenia, ale téż pomnożenia funduszu przyzwoitego i w téj okoliczności najściślejszy rachunek jjww. posłowie na sejmikach przyszłych relacyjnych oddadzą województwom.

5. Konstytucya 1776 puszczając w reces dezyderya województw i ziem, a ubezpieczając turnum ziemi dobrzyńskiéj, jjww. posłowie obstawać będą przy tém, ażeby żadne partykularne interesa wprzód traktowane na sejmie nie były inaczéj jak per turnum województw, zacząwszy od ziemi dobrzyńskiéj.

6. Wiernie najj. panu miłościwemu od lat przeszło dwudziestu służącego jw. Kunarzewskiego generała leutnanta łaskawym względom jkr. mci i stanom zgromadzonym polecą jjww. posłowie.

7. Gdy na sejmie nadchodzącym dobru publicznemu zaradzać najistotniejszym być ma celem, przeto miłością braterską obowięzujemy jjww. posłów, aby przez najusilniejsze remonstracye stanom zgromadzonym przełożyć starali się postać całego kraju, a tém szczególniéj okolic województw naszych, bez handlu, bez pieniędzy, bez obrony będących, aby stany rzeczyp. o pomnożeniu handlu, o uwolnieniu kraju od ceł uciążliwych sąsiedzkich i powiększeniu cerkulacyi pieniężnéj zaradzić skutecznie raczyli. Tudzież aby miasto Toruń krajowe nie było miane za obce, przeto komora ceł rzeczyp. nie przed miastem lecz w mieście od pruskich granic ustanowiona być mogła, gdyż w tém położeniu jak dotąd, opłacając dwojakie cło invecti et evecti, tak handlu województw pobliższych jako i miasta pewny upadek nastąpić musi.

8. Ponieważ dobra Święte i Krusinek zwane dziedziczne w. jmp. Urbana Glińskiego stolnika inowłocławskiego są w zakłóceniu z prześwietną kapitułą kujawską, prześwietna zaś kapituła kujawska przez swoich delegatów ww. ichm. ks. Szymona Kielczewskiego kustosza i Macieja Sumińskiego téjże katedry kanonika, przychylając się do żą-

dania tegoż w. Glińskiego, pragnie zamiany rzeczonych dóbr Świętego dziedzicznych za dobra Krusinek prześwietnéj kapituły kujawskiéj, obowięzujemy przeto jjww. posłów mocą wspołeczności obywatelskiéj, ażeby jako najusilniéj o pozwolenie téjże zamiany dla przyspieszenia spokojności pracowali i wytłumaczyli, iż przez tę zamianę żadnéj nie będzie ani alienacyi, ani uszczerbku skarbu publicznego.

9. Ponieważ kraj wyraźnych nie ma praw o sukcesyach, działach, wyposażeniach etc., do wielorakich stosując się przesądów, przez co z wyniszczeniem obywatelów niezliczonych pieniactw staje się przyczyną, przeto starać się będą jjww. posłowie o ułożenie praw zbioru jasnych i żadnym wątpliwościom niepodległych.

10. Dziesięciny wytyczne po królewskich dobrach że ustawnego zakłócenia są zrzódłem, a zniszczeniem rolnictwa bez zapewnienia stałego dochodu stanowi duchownemu: przeto jjww. posłowie raczą przełożyć stanom rzeczyp., aby zainteresowaniem się do Rzymu najj. pana też dzisięciny wytyczne na pieniężne ułożone być mogły, ile że lustracye 1765 w dobrach królewskich dochody wysiewów i zbiorów opisały za zaprzysiężeniem posesorów, zkąd łatwo dziesiąty grosz kościołom należący ułożony będzie, kościoły zaś pewny dochód bez zakłócenia odbiorą.

11. A że przez konstytucyą roku 1764 wyznaczona komisya do udecydowania granic prywatnych między obywatelami polskimi i obywatelami najj. króla jmci pruskiego śląskimi w roku dopiero 1782 rozpoczęta w przeciągu lat trzy, trzynaście przeszło miesięcy w miejscach dyferencyi granicznéj trwając, po odbytych procederach sądowych niedoskutecznioną została i coraz więcéj w własnościach swoich obywatele polscy ponosili uszczerbku i gdy umocowani od najj. dworu berlińskiego podług rozpoczętych procederów sądowych i podług dokumentów do dokończenia dzieła granicznego przystępować wzbraniali się, tylko aby przez negocyacyą granice udeterminowane były, żądali: przeto najj. król jm. polski, widząc ustawiczne, a coraz szkodliwsze z memoryałów obywatelów polskich do prześwietnéj rady nieustającéj przychodzących w granicach uszkodzenie, przychylił się za zdaniem téjże rady nieustającéj do przyzwolenia na tęż negocyacyą, aby w Warszawie nastąpiła, która po trzech miesięcznem obywatelów polskich na pełnomocników pruskich w Warszawie oczekiwaniu rozpoczęła się i przez umocowanych od najj. polskiego i berlińskiego dworów pełnomocników, a na dniu 5 miesiąca grudnia w roku dopiero zeszłym mimo przyjęcia doku-

mentów granicznych skończyła się. I lubo umocowani od najj. króla jmci polskiego pełnomocnicy, coby ku pomyślności stron i wymierzeniu zupełnéj sprawiedliwości nastąpić mogło, nic nie zaniedbali, jednakowoż negocyacya ta, aby dla ocalenia i zabezpieczenią się od dalszych grontów nadgranicznych zaborów z oczywistym chociaż wchodzących w konwencyą właścicielów polskich uszczerbkiem swój koniec wzięła, a to według własnego pełnomocników śląskich w konwencyi wyznania: zalecić przeto jjww. posłowie raczą łaskawym najj. pana i zgromadzonych rzeczyp. stanów względom wchodzących w wyżéj wyrażoną konwencyą, a uciśnionych obywatelów, mianowicie jw. Micielskiego starostę ośnickiego, kawalera orderu św. Stanisława, w. Ignacego Zakrzewskiego podczaszego teraźniejszego poznańskiego i w. Krzyckiego kasztelanica krzywińskiego i innych.

12. Będą mieli w żywéj pamięci jjww. posłowie najusilniejsze dopraszanie się jkr. mci, p. n. m. i stanów zgromadzonych całéj rzeczyp. o domieszczenie indygenatu ww. ichm. pp. Tomasza hrabię de Brugienthall pułkownika wojsk koronnych i Karola grafa de Schall ministra elektora reńskiego jako wysokich związków krwi w kraju naszym zaszczyconych i jéj wyrównywającemi cnotami kwitnących.

13. Nietylko województwom naszym in vicinitate miasta Torunia będącym, ale i inszym wielkopolskim, a oraz skarbowi koronnemu dla utrzymania komercyi z Śląskiem wielce potrzebną jest rzeczą, aby zawsze były przez Wisłę pod Toruniem mosty, do których utrzymania i przytknięcia, gdy bez kępy ex opposito tegoż miasta Torunia będącéj do starostwa dybowskiego należącéj obejść się nie można, a ta kępa corocznie mniejszą się staje i w czasie wcale zerwaną przez powodzie i lody wiślane być może: więc prospiciendo commercio publico, jakimby sposobem tęż kępę utrzymać i od zerwania ubezpieczyć, jjww. posłowie z skarbem koronnym traktować będą.

14. Ponieważ województwa nasze leżące in vicinitate kraju pruskiego najbliżéj cierpią wiele szkód przez zuchwałość ludzi własnych, którzy końcem wyrządzenia zwykłéj ku panom swym nienawiści nietylko że sami uchodzą za granicę, ale nawet najznaczniejsze czynią krzywdy w zaborach różnych rzeczy i inwentarzy, tudzież przez włóczęgów i innych hultai również praktykują się złodziejstwa z téj najwięcéj przyczyny, iż przesunąwszy się tylko za granicę, bezpieczni są od kary i pewni protekcyi: starać się przeto będą jjww. posłowie, aby z tąż sąsiedzką potencyą obmyślić jakowy sposób ku zapobieżeniu ta-

kowym bezprawiom, iżby występki i zuchwalstwo nie uchodziły bezkarnie, do czego najtrudniejsze zdawałyby się kroki, gdy też również tego kraju sąsiedzkiego obywatele na podobne swych ludzi uskarżają się występki, niechajby wzajemna nastąpiła sprawiedliwość, do któréj wymiaru zdawałoby się ułożyć sąd zobopólny pograniczny.

15. Podany projekt od 1 departamentu wojskowego na sejmiki nasze względem rekrutów wydawania z dóbr królewskich i duchownych oświadczą jjww. posłowie stosowną do tego chęć województw naszych, aby tylko dostateczny porządek w wybieraniu był zachowany i ta powinność na całe prowincye koronne rozciągała się.

Stanisław z Lubrańca Dąmbski chorąży brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego, mp.

108.

1786. *Augustus*, 21. *Radziej. grodzka Oblatar. Odd. 1, 72 f. 125.*

434. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum attestatione nobilitatis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda ante festum sancti Bartholomaei apostoli, nempe die 21 mensis Augusti, anno Domini 1786. Obtulit magnificus Franciscus Rudnicki.

My senatorowie, dygnitarze, urzędnicy województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego zjechawszy się tu do Radziejowa, to jest, dnia 21 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1786 na obrady publiczne, to jest, sejmiki, a wiedząc dostatecznie wyraźne prawo najj. kr. jm. pruskiego, iżby się nikt nie ważył w kraju jego żadnych kupować dóbr pod nieważnością tranzakcyj, jedynie ten, któryby był klejnotem ślachectwa zaszczycony, a że jmp. Franciszek Rudnicki kupił dobra Lipie pod panowaniem tegoż najj. kr. jm. pruskiego: przeto wywieść mu się koniecznie potrzeba, jako jest prawdziwie zaszczycony tymże klejnotem ślachectwa i jest urodzony ślachcic, gdyż jest w tychże województwach brzeskiém kujawskiém i inowrocławskiém znajomy i z pradziadów znany, iż w żadném podejrzeniu nie jest ślachectwa i owszem z wielu domami zkoligacony; przeto my umniejszając jego ekspensy na kwerendy w różnych kancelaryach, przeświadczeni będąc doskonale, iż jest praw-

wdziwy, jak się wyżéj rzekło, z antenatów ślachcic, dajemy mu nasze zaświadczenia i to ręku naszych podpisami stwierdzamy.—Działo się dnia i roku jak wyżéj.

Stanisław Dąmbski wojewoda brzeski kujawski.—Karol Rudnicki chorąży in.—Urban Gliński stol. w. in., mp.—Wojciech z Warzymowa Sokołowski poseł województwa brzeskiego kujawskiego, generał adjutant jkr. mci, mp.—Józef Sokołowski stolnik kruświcki, asesor województw kujawskich.—Wojciech Bieski p. k. n. k., mp.—Tadeusz na Trzcinnie Trzciński stolnik bydgoski, podobnież asesor województw kujawskich, mp.—Józef Rudnicki pisarz ziemski brzeski kujawski, mp.—Maciej z Rybna Rybiński kasztelanic kruświcki, mp.—Antoni Wodziński stolnik brzes. kuj.—Ludwik Madaliński, mp. — Kazimierz Sokołowski na świadectwo prawdziwego ślachcica w. jmp. Franciszka Rudnickiego podpisuję się. — Prokop Mchowski k. r., mp. — Floryan Ubysz r. g. r., mp. — Bartłomiéj Kierzkowski w. r. g. r., mp.— Walenty Zaborowski porucznik kawaleryi narodowéj, mp. —Wojciech Popowski, mp.—Franciszek Chrząszczewski b. b. k., mp. — Stefan Ukochański, mp. — Piotr i Paweł z Chraplewa Łącki, mp. — Tomasz Łącki, mp. — Józef Dzięgielewski, mp. — M. z Cieni Cieński, — Hipolit Dzierżawski. — Józef Kamiński, mp.—Wincenty Orłowski, mp.—Michał Hieronim Sulkowski p. k., mp.—Kazmierz Krzeszowski. — Wawrzyniec Czerniechowski, mp. — Antoni Leszczyński.— Antoni Szczkowski. — Łukasz Szczkowski, mp.— Józef Sławkowski.—Bonifacy Zaleski, mp.

109.

1787. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Oblatar. Odd. 1, 72 f. 235.*

435. [Laudum electionis magn. judicis deputati ad tribunal regni ex palatinatibus Cujaviæ.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum beatissimae Virginis Mariae scapularis, nempe die 18 mensis Julii, anno Domini 1787. — Obtulit generosus Thomas Łącki.

My urzędnicy, obywatele i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki dnia 15 miesiąca

lipca roku 1787 przepisem praw ustanowiony, na miejsce odprawowania obrad publicznych zwyczajne do Radziejowa zjechawszy, ku zagajeniu i rozpoczęciu obrad naszych jw. Michała Pomian z Warzymowa Sokołowskiego starostę grodowego kowalskiego, orderu św. Stanisława kawalera, pierszeństwem urzędu w kole grona naszego zaszczyconego męża uprosiliśmy, a po zagajonym w spokojności usty tegoż jw. starosty kowalskiego sejmiku deputackim, znając to, iż każda czynność i dzieło publiczne bez ustanowionego rządcy w swéj stałości zostawać nie może: przeto za rządcę obrad dzisiejszych w. jmp. Urbana Glińskiego stolnika województwa inowłocławskiego zaprosiliśmy. A w takowym sposobie dopełniwszy porządnego w publicznościach zwyczaju, temuż za asesorów jako to, z powiatu brzeskiego kujawskiego w. jmp. Jana Gzowskiego stolnika powiatu radziejowskiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Franciszka na Mniewie Mniewskiego podstolego przedeckiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Karola Pinińskiego cześnikowicza parnawskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Michała Kiełczewskiego stolnika powiatu, podstarostę i sędziego grodzkiego przedeckiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Jakóba Przyłubskiego wojskiego mniejszego bydgoskiego, z powiatu inowłocławskiego jmp. Pawła Dąmbrowskiego, z powiatu bydgoskiego jmp. Adama Racięckiego przybraliśmy i tych mężów, lubo nam w nienaruszonéj i nigdy nieposzlakowanéj zapewnionych i ugruntowanych wierze i szacunku, dostatecznie wiadomych, do wykonania jednak super fidelem laudi et votorum connotationem prawem przepisanéj pociągnęliśmy przysięgi, owszem jednomyślnym obywatelów wszystkich odgłosem w stopniu funkcyi deputackiéj z województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego w. jmp. Ludwika z Niedzielska Madalińskiego łowczego powiatu kowalskiego ustanowiliśmy, a obranego tegoż jw. na trybunał koronny sędziego do wykonania przysięgi prawem 1775 roku ustanowionéj zobowiązaliśmy, którą za oświadczeniem jw. marszałka w uroczystym dopełnił wyrazie, obligując oraz tegoż jw. sędziego, aby tamże zasiadając, każdemu z województw naszych sprawy mającemu obywatelowi sprawiedliwości przyspieszyć raczył. A stosując się do prawa koronnego roku 1775 o pisarzach trybunalskich stanowionego, do pisania dekretów regestr nasz kujawski jmp. Antoniego Floryana Kosińskiego burgrabiego grodzkiego przedeckiego obraliśmy. Które to laudum w takowym porządnie udziałane sposobie jw. marszałkowi koła naszego i ww. jemu przydanym asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich

sposobem oblaty podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, roku pańskiego 1787.

Urban Gliński stolnik województwa inowłocławskiego, koła rycerskiego marszałek, mp.— Jan Gzowski stolnik radziejowski, asesor z powiatu brzeskiego kujawskiego, mp. — Franciszek na Mniewie Mniewski podstoli przedecki, asesor z powiatu radziejowskiego, mp.— Karol Piniński cześnikowicz parnawski, asesor z powiatu przedeckiego, mp. — Michał Kiełczewski stolnik powiatu, podstarosta i sędzia grodzki przedecki, asesor z powiatu kowalskiego, mp. — Jakób Przyłubski wojski bydgoski, asesor z powiatu kruświckiego, mp.— Paweł Dąbrowski z województwa i powiatu inowłocławskiego asesor, mp. — Adam Racięcki, asesor z powiatu bydgoskiego, mp.

110.

1787. *September*, 24. *Brzeska grodzka Oblatar. Odd. 1, 7 f. 481.*

436. [Laudum electionis magn. candidatorum in succamerariatum Brestensem Cujaviæ.]

Actum in castro Brestensi feria secunda post festum sancti Mathaei apostostoli, id est, die 24 mensis Septembris anno Domini 1787. — Obtulit generosus Paulus Dzierżawski.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa brzeskiego kujawskiego, gdy po zgasłém życiu nieobżałowanego nigdy w. jmp. Wincentego Modlińskiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego województwo nasze z współporadnika ogołocone zostało, przeto za obwieszczeniem czułego o dobro publiczne województwa naszego senatora jw. jmp. Stanisława hr. z Lubrańca Dąmbskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego, kawaleryi narodowéj rotmistrza, orderów Orła Białego i św. Stanisława kawalera, dnia 23 miesiąca sierpnia w Grabiu danym i do ksiąg grodzkich województwa brzeskiego kujawskiego dnia 27 miesiąca tegoż roku płynącego podanym i ogłoszonym, do miasta Brześcia dnia 24 miesiąca września zjechawszy, o zaczęcie obrady naszéj namienionego jw. jmp. Stanisława hr. z Lubrańca Dąmbskiego wojewodę brzeskiego kujawskiego, orderu Orła Białego i św.

Stanisława kawalera, jako pierwszego w kole naszém senatora obligowaliśmy, a po zagajeniu przez tegoż jw. wojewodę za marszałka obrady naszéj jw. jmp. Dyonizego Mniewskiego rotmistrza kawaleryi narodowéj, orderu św. Stanisława kawalera obraliśmy, do którego za asesorów jakoto, z powiatu brzeskiego w. jmp. Karola Rudnickiego chorążego radziejowskiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Józefa Trzebuchowskiego cześnika kowalskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Ludwika Zakrzewskiego sędzica ziemskiego brzeskiego kujawskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Rocha Wichrowskiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Wojciecha Turskiego, chorążego kawaleryi narodowéj przydaliśmy i tych, tak rzeczonego jw. marszałka jako i ww. ichm. pp. asesorów do wykonania przysięgi na rzetelne obrady naszéj i głosów spisanie obowiązaliśmy; a po obowiązaniu do nominacyi kandydatów do urzędu podkomorstwa brzeskiego kujawskiego przystąpiliśmy, jakoto jw. jmp. Stanisława Dąmbskiego chorążego województwa brzeskiego, orderu św. Stanisława kawalera, ww. ichm. pp. Antoniego Wodzińskiego stolnika tegoż województwa, Wojciecha Sokołowskiego generała wojsk koronnych, Tadeusza Trzcińskiego stolnika bydgoskiego zgodnymi głosami niniejszą uchwałą ogłaszamy i tych do wyboru na tenże urząd najj. kr. jmci podajemy i tę naszę uchwałę jw. marszałkowi i ww. ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg grodu brzeskiego podać zleciliśmy. — Działo się w Brześciu dnia 24 miesiąca września, roku 1787.

Dyonizy na Mniewie Mniewski rotmistrz kawaleryi narodowéj, orderu św. Stanisława kawaler, koła rycerskiego marszałek.— Karol Rudnicki, asesor powiatu brzeskiego kujawskiego.— Józef Trzebuchowski cześnik powiatu kowalskiego, asesor powiatu radziejowskiego.—Ludwik Zakrzewski asesor z powiatu przedeckiego. — Roch Wichrowski z powiatu kowalskiego, mp.—Wojciech Turski, z powiatu kruświckiego asesor mp.

111.

1788. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Oblatar. Odd. 1, 72 f. 345.*

437. [Laudum electionis magn. judicis deputati ad tribunal regni.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festum beatissimae Virginis Mariae scapularis, nempe die 18 mensis Julii, anno Domini 1788. — Obtulit generosus Petrus Łącki.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy, oficyalistowie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki dnia 15 miesiąca lipca roku 1788 uchwałą praw ustanowiony na miejsce odprawowania obrad publicznych zwyczajne do Radziejowa zjechawszy, ku rozpoczęciu obrad naszych jw. jmp. Antoniego na Biesiekierzu Biesiekierskiego kasztelana kowalskiego uprosiliśmy, a po zagajeniu w spokojności usty tegoż jw. jmp. kasztelana sejmiku deputackim, znając, iż każda czynność i dzieło publiczne bez ustanowionego rządcy w swojéj przyzwoicie zostawać nie może pewności: przeto za marszałka i rządcę obrad naszych w. jmp. Józefa Rolicz Wolskiego podkomorzego nadwornego jkr. mci zjednaliśmy i w takowym sposobie dopełniwszy porządnego w publicznościach zachowywać należnego zwyczaju, temuż za asesorów, to jest, z powiatu brzeskiego kujawskiego w. jmp. Ludwika Zakrzewskiego łowczego powiatu tegoż, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Michała Mchowskiego łowczego bydgoskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Kazimierza Szadokierskiego bywszego sędziego grodzkiego powiatu tegoż, z powiatu kowalskiego w. jmp. Antoniego Rudnickiego wojskiego bydgoskiego, sędziego grodzkiego powiatu tegoż, z powiatu kruświckiego w. jmp. Tomasza Ziemięckiego wojskiego kowalskiego, z powiatu inowłocławskiego w. jmp. Franciszka Rudnickiego wojskiego brzeskiego kujawskiego, chorążego kawaleryi narodowéj, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Ignacego Racięckiego przybraliśmy, a znając tych mężów w nienaruszonéj i nigdy nieposzlakowanéj zapewnionych i ugruntowanych wierze i szacunku dostatecznie wiadomych, do wykonania przysięgi nie obligowaliśmy, owszem po dobrowolném odstąpieniu od pretensyi funkcyi deputackiéj w. jmp. Bartłomieja Dziankowskiego burgrabiego kowalskiego jednomyślnym obywatelów wszy-

stkich odgłosem w stopniu téjże funkcyi deputackiéj na trybunał koronny z województwa brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego w. jmp. Leona Bielickiego chorążego kawaleryi narodowéj obraliśmy, a obranego tegoż jw. na trybunał koronny sędziego do wykonania przysięgi prawem 1775 roku ustanowionéj pociągnęliśmy, którą w przytomności nas wszystkich za ogłoszeniem téjże przez jw. marszałka koła naszego wykonał. To zaś laudum w takowym udziałane sposobie jw. jmp. marszałkowi koła naszego i ww. ichm. pp. przydanym asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich sposobem oblaty podać zleciliśmy.—Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, roku pańskiego 1788.

Józef Wolski szambelan jkr. mci, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich.—Ludwik Zakrzewski ł. b., asesor z powiatu brzesko kujawskiego.—Michał Mchowski łowczy bydgoski, asesor z powiatu radziejowskiego. — Antoni Rudnicki wojski bydgoski, sędzia grodzki kowalski, asesor z powiatu tegoż, mp.—Kazimierz Szadokierski, asesor z powiatu przedeckiego, mp. — Tomasz Ziemięcki wojski z powiatu kowalskiego i asesor powiatu kruświckiego, mp. — Franciszek Rudnicki w. b. k., ch. kaw. nar., asesor z województwa inowłocławskiego.—Ignacy Racięcki, asesor z powiatu bydgoskiego, mp.

112.

1788. *Augustus*, 18. *Radziej. grodzka Oblatar. Odd. 1, 72 f. 361.*

438. [Laudum electionis magn. nuntiorum ex palatinatibus Cujaviæ.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum Assumptionis in coelum beatissimae Virginis Mariae, nempe die 19 mensis Augusti, anno Domini 1788. Obtulit generosus Josephus Kamiński.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy, oficyalistowie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego za poprzedzającym uniwersałem przez najj. Stanisława Augusta kr. jmci, p. n. m., szczęśliwie nam panującego wydanym, tu do Radziejowa na miejsce obradom naszym zwyczajne duchem i celem dopełnienia wy-

razów w uniwersale wzmiankowanym zaleconych dnia dzisiejszego zjachawszy się, myśl dalszych czynności naszych przy (należytém zachowaniu istotnéj całości wiary świętéj rzymsko katolickiéj nieprzerwanie dotąd w królestwie tém kwitnącéj) przedsięwzięliśmy dopełnienia tego, do czego nas miłość ku ojczyznie, wierność ku monarsze i prawa koronne obowięzują. A że te kardynalne istności jednym z sobą węzłem spojone po nas dziś tego wymagają, abyśmy jako współsynowie téj ojczyzny, na któréj łonie wypielęgnowani jesteśmy i któréj duchem tchniemy, również z innymi współbracią naszymi ojczyznie téj i ojcu ojczyzny wierność naszę dopełniając, w potrzebach pilnymi i czułymi okazali się być synami: znamy więc czas i porę do tego właściwą, któréj do wspaniałego rzeczyp. wszech stanów zdania i nasze przyłączyć jest obowiązkiem, ale niemniéj i w tém jesteśmy przeświadczeni, że lubo wszyscy jednomyślnie gorliwym duchem o dobru publiczném zaradzać gotowi być się sądziemy, przecież że wszyscy na tamtém miejscu obradom publicznym w mieście Warszawie królestwa naszego stołeczném wyznaczoném znajdować się nie możemy: przeto co nam prawa koronne pozwalają i czego po nas ojciec ojczyzny naszéj łaskawie nam panujący wyciąga, do tego przychylić się jest naszą właściwością.

A jako obrady publiczne sejmowe przyszłe wzorem przeszłych z trzech stanów składać się mające, umieszczać pomiędzy sobą zwykły stan rycerski, a ten zawierać się winien w pewnéj liczbie wybranych z każdego województwa zdatnych osób, wybranie zaś to że bez dobrego porządku odprawić się nie może: przeto po zagajeniu publiczném teraźniejszego sejmiku przez jw. Stanisława hr. z Lubrańca Dąmbskiego wojewodę brzeskiego kujawkiego, orderów Orła Białego i św. Stanisława kawalera uprosiliśmy jednomyślném zdaniem za marszałka czyli rządcę koła naszego jw. Stanisława hr. z Lubrańca Dąmbskiego wojewodzica brzeskiego kujawskiego, temuż z mocy prawa do dźwigania tego ciężaru za asesorów z każdego powiatu, jakoto, z powiatu brzeskiego kujawskiego w. jmp. Jana Pawła dwóch imion z Wodzinka Wodzińskiego podczaszego kruświckiego, z powiatu radziejowskiego jmp. Ignacego Sokołowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, z powiatu przedeckiego w. jmp. Ignacego Rudnickiego łowczego kruświckiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Piotra Trzebuchowskiego chorążego kawaleryi narodowéj, z powiatu kruświckiego w. jmp. Antoniego z Lubrańca Dąmbskiego cześnika powiatu tegoż, z powiatu inowłocławskiego w. jmp. Józefa Kościelskiego kasztelanica bydgoskiego, z powiatu bydgoskiego w.

jmp. Kaspra hr. z Góry Skarbka kasztelanica inowłocławskiego przybraliśmy, których aczkolwiek mężów sprawiedliwości i umiejętności nieposzlakowanych, ażeby jednak prawo w swoich obrębach zostało, przyzwoitą dla tych czynności przysięgą obowiązaliśmy. Po oddaniu zaś w zupełną dyrekcyą laski koła naszego jw. marszałkowi, przydaniu onemuż asesorów i odebraniu od nich zwykłéj przysięgi jw. posła od najj. pana n. m. zesłanego z winném do koła naszego powitawszy uszanowaniem, wszelkie jemu od majestatu zlecenia nam przełożone, w swojéj świętobliwie zachować pamięci przyrzekliśmy. Do funkcyi zaś poselskiéj na sejm walny warszawski dnia 6 miesiąca października w roku teraźniejszym przypadający z województw naszych brzeskiego kujawskiego jjww. ichm. pp. Stanisława z Lubrańca Dąmbskiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego, dybowskiego etc. starostę i Ignacego Zboży z Zakrzewa Zakrzewskiego starostę grodowego radziejowskiego orderu św. Stanisława kawalerów, z województwa zaś inowłocławskiego jjww. ichm. pp. Serafina z Warzymowa Sokołowskiego nieszawskiego, orderu św. Stanisława kawalera i Dezyderyusza Leszczyńskiego grabowskiego starostów pluralitate votorum z pośród siebie obraliśmy, obowięzując onychże na miłość dobra powszechnego, a iżby to wszystko, co im osobną instrukcyą podano będzie, dopełnić najusilniéj starali się. I tę uchwałę naszę jw. marszałkowi i ww. ichm. pp. asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie dnia 18 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1788.

Stanisław hr. z Lubrańca Dąmbski wojewodzic brzesko kujawski, marszałek koła rycerskiego.— Jan Paweł z Wodzinka Wodziński podczaszy kruświcki, asesor z powiatu brzeskiego kujawskiego, mp.—Ignacy Sokołowski stolnik brzeski kujawski, asesor z powiatu radziejowskiego, mp. — Ignacy Rudnicki łowczy kruświcki, asesor z powiatu przedeckiego. — Piotr Trzebuchowski chorąży kawaleryi narodowéj, asesor z powiatu kowalskiego.—Antoni z Lubrańca Dąmbski cześnik kruświcki, asesor z powiatu kruświckiego, mp.— Józef Kościelski kasztelanic bydgoski, asesor z powiatu inowrocławskiego. — Kasper hr. z Góry Skarbek kasztelanic inowłocławski, asesor z powiatu bydgoskiego, mp.

113.

1788 *Augustus*, 18. *Radziej. grodzka. Oblatar. Odd. 1, 72 f. 355.*

439. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum Assumptionis in coelum beatissimae Virginis Mariae, nempe die 19 mensis Augusti, anno Domini 1788. — Obtulit generosus Josephus Kamiński.

Instrukcya od województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na sejmiku dnia 18 miesiąca sierpnia roku niniejszego 1788 w Radziejowie odprawionym jjww. ichm. pp. Stanisławowi z Lubrańca Dąmbskiemu podkomorzemu brzeskiemu kujawskiemu, dybowskiemu etc. staroście, orderu św. Stanisława kawalerowi, Ignacemu Zakrzewskiemu staroście grodzkiemu radziejowskiemu, orderu św. Stanisława kawalerowi z województwa brzeskiego kujawskiego, oraz jjww. Serafinowi Sokołowskiemu staroście nieszawskiemu, orderu św. Stanisława kawalerowi, Dezyderyuszowi Leszczyńskiemu staroście grabowskiemu z województwa inowrocławskigo na sejm ordynaryjny warszawski z powagi praw koronnych w poniedziałek po święcie ś-go Michała Archanioła, to jest, dnia 6 miesiąca października roku bieżącego przypadający, za powszechną obywatelów na tenże sejmik zgromadzonych zgodą w następującéj osnowie spisana i podana.

1. Jjww. posłowie oświadczą najj. majestatowi w obecności zgromadzonych na sejm stanów najżywsze imieniem obydwóch województw podziękowanie za troskliwe około dobra powszechnego prace i pieczołowitości, tudzież za wyraz prawdziwych ojcowskich myśli ku pomnożeniu sił krajowych z najuroczystszém upewnieniem, iż jako serca obywatelskie z tego powodu niewymowną napełnione zostają radością i ukontentowaniem, tak nieodstępną przyrzekają najj. majestatowi wierność.

2. Za konferowaną jw. Hiacyntowi Małachowskiemu pieczęć wielką koronną powinne najj. majestatowi wyrażą dzięki i oświadczą radość ziemiańską, że temu wielkiemu dana mężowi, którego własne patryotyczne czyny i całéj jego familii z powszechną satysfakcyą odbywane to na sejmach, to w trybunałach wysługi odżywiają pamięć wielkiego ministra Jana Małachowskiego, którego na wzór następnym kon-

stytucya sejmu konwokacyjna podała i traktatu karłowieckiego niegdyś pełnomocnika Stanisława Małachowskiego wojewody poznańskiego.

3. Niemniejsze uczynią dzięki za konferowaną mniejszą pieczęć jw. Garnyszowi biskupowi chełmskiemu przykładnemu w kościele bożym pasterzowi i w radach publicznych senatorowi.

4. Religią prawowierną rzymsko katolicką w kraju panującą w swojéj mocy i powadze utwierdzoną miéć zechcą i aby żadnéj nie podlegała odmianie, najczulsze na to dadzą baczenie.

5. Prawa kardynalne utwierdzające jedyny klejnot wolności narodu naszego aby w niczém uszczerbione nie były, jjww. posłowie najszczególniejsze dadzą względy.

6. A jako mamy z doświadczenia, że kraj bezsilny nietylko żadnéj u postronnych narodów konsyderacyi, ale i bezpieczeństwa wnętrznego miéć zupełnie nie może: przeto o aukcyą wojska czyli pomnożenie sił krajowych z stanami rzeczyp. naradzą się, ułożywszy sposób podatkowania podług podanego sobie z osobna projektu, ręką jmp. marszałka koła rycerskiego podpisanego, z dóbr ogólnie wszystkich królewskich i duchownych, takoż i ziemskich, niemniéj od sum na prowizyach będących, zachowawszy oraz majątku każdego proporcyą.

7. Intraty z dóbr pojezuickich do skarbu na edukacyą młodzi importowane, aby na wojsko obrócone zostały, a opactwa i niektóre konwenta aby młódź edukowały, do czego są i prawem obowiązane, jjww. posłowie starać się o to będą.

8. Sumy z dóbr ordynackich dla kawalerów maltańskich aplikowane mogą być znaczną pomocą do płacy dla nowozaciężnego żołnierza, a zatém aby na ten fundusz obrócone były, jjww. posłowie dopomną się.

9. Lubo się spodziewać należy, że zasiadający w różnych departamentach rady nieustającéj asesorowie chętną z siebie w tak wielkiéj ojczyzny potrzebie uczynią ofiarę przez zrzeczenie się wyznaczonych im pensyj, gdyby atoli téj przysługi ojczyznie uczynić zbraniali się, wnosić raczą jjww. posłowie, aby przynajmniéj połowizną pensyi kontentowali się, nie żądając za ten czas półroczny, przez który zaradzenia o własnych ich interesach w domu prowo im pozwala zapłaty.

10. Zaczyna kraj nasz doświadczać uciążenia z zaarendowania żup solnych od cesarza jegomości, przez króla jegomości pruskiego, który, jaką mu się podoba ceną, taką w kraju naszym sól przedaje: aby więc zabieżéć ostatniemu obywatelów wyniszczeniu, użyć mają jjww. posło-

wie jak najskuteczniejszych środków, któreby ten ciężar ulżyć mogły, jeżeli nie przez wymożenie aby na mocy traktatów kontrakt pomiędzy wspomnionymi monarchami zawarty, był teraz uchylony, a wolność handlowania i zakupowania z żup wielickich i bocheńskich soli była każdemu zostawiona, tedy przynajmniéj żeby z dworem berlińskim jednostajna nazawsze, póki zawarty kontrakt nie zakończy się, była ustanowiona cena soli a takowa, któraby krajowi depaktacyi nie czyniła.

11. Ustanowienie cła generalnego obowięzuje każdego obywatela do wnoszenia do skarbu tak od produktów krajowych za granicę wyprowadzanych jako i od wszelkich zagranicznych chociaż na własną konsumpcyą wprowadzanych solucyj, że atoli takowa solucya jest dla kraju uciążliwą, gdy na 12 procentu jest ułożona: raczą jjww. posłowie wnieść do stanów rzeczyp., aby cła tak wysokiego do dwóch procentu zmolifikowanie nastąpiło, osobliwie zaś że prowadzący obywatele z województw naszych produkta swoje do miasta Torunia intra mœnia królestwa naszego zostającego, jakotéż z tegoż miasta inne na własną domową potrzebę wyprowadzający także cło opłacać muszą, jakoby zagranicę albo z zagranicy prowadzili: zaradzić o tém zechcą, aby to miasto za zagraniczne nie było brane, do czego najłatwiejszy sposób wziąść można, aby komora z Dybowa do Torunia była przeniesioną, wszak przez to prawa miasta tego nie będą naruszone, owszem przez ten sposób handel będzie w niém pomnożony.

12. Kępa na Wiśle pod Toruniem leżąca Bazar nazwana, mosty pod témże miastem ku wygodnému przejeżdżaniu utrzymująca, a corocznie od impetu wody znacznéj ruinie podpadająca i onéj doznająca, tak dalece że ledwie onéj część jedna przeciw dawnéj wielkości zostaje, aby przemysłem stanów od upadku ostatniego wzmocniona była i sposób ubezpieczenia jéj był wynaleziony, jjww. posłowie postarać się zechcą.

13. Że województwo brzeskie kujawskie dwie tylko kadencye sądów ziemskich ma prawem przepisane, a przez to wielości spraw odsądzić nie można, więc dla przyspieszenia obywatelom tego województwa sprawiedliwości jjww. posłowie o trzy kadencye dawnym zwyczajem, to jest, pierwszą post Agnetis, drugą post Trinitatis, a trzecią post Simonis Judæ wystarać się zechcą.

14. Interes jmp. Fabiana Prusinowskiego zacnego województw naszych obywatela, z okazyi dolendo fato zmarłego w. jmp. Radolińskiego pisarza ziemskiego gnieźnieńskiego, dekretem trybunału piotr-

kowskiego zaocznie ukaranego, łaskawym stanom rzeczyp. polecamy względom, aby od rygoru tego dekretu uwolnionym został, o co jjww. posłowie activitate sua wnosić się nie przestaną.

15. O zezwolenie zamiany dóbr Swięte nazwanych w. jmp. Urbana Glińskiego dziedzicznych w województwie brzeskiém kujawskiém leżących za inne dobra kapituły kujawskiéj jjww. posłowie dopraszać się będą.

16. Ur. Fryderyka Wilhelma de Girtt Giercharda ślachcica pruskiego na pograniczu województw naszych znacznych dóbr dziedzicznych przez niego swieżo nabytych posiedziciela, aby za indygenę królestwa polskiego był przyznany, najj. panu i stanom zgromadzonym zarekomendować jjww. posłowie zechcą.

17. Konstytucya sejmu 1776 roku, puszczając w reces dezyderya województw i ziem, ubezpieczyła turnum ziemi dobrzyńskiéj, obstawać zatém będą jjww. posłowie, aby gdy przyjdzie do traktowania partykularnych województw interesów zaczęto było od ziemi dobrzyńskiéj.

Stanisław Dąmbski wojewodzic brzesko kujawski, marszałek koła rycerskiego, mp.

114.

1789. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Oblatar. Odd. 1, 72 f. 458.*

440. [Laudum electionis magn. judicis deputati ad tribunal regni.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sanctae Margarethae virginis et martyris, nempe die 15 mensis Julii, anno Domini 1789. — Obtulit generosus Thomas Łącki.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy, oficyalistowie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki dnia 15 miesiąca lipca roku teraźniejszego 1789 uchwałą praw ustanowiony na miejsce obradom publicznym zwyczajne do Radziejowa zjechawszy się, ku rozpoczęciu obrad naszych jw. Ignacego Kościelskiego kasztelana bydgoskiego, orderu św. Stanisława kawalera uprosiliśmy i po zagajeniu w spokojności usty tegoż jw. kasztelana bydgoskiego sejmiku deputackim, gdy każda czynność i dzieło publiczne

bez ustanowionego rządcy w swojéj przyzwoicie zostawać nie może pewności: przeto za marszałka i rządcę obrad naszych w. jmp. Macieja Lubowieckiego miecznika radziejowskiego, podstarostę grodzkiego województwa i powiatu inowłocławskiego zjednaliśmy i w takowym sposobie dopełniwszy porządnego w publicznościach zachowywać należnego zwyczaju, temuż za asesorów z powiatu brzeskiego kujawskiego w. jmp. Piotra Morzyckiego chorążego przedeckiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Piotra Trzebuchowskiego chorążego kawaleryi narodowéj, z powiatu przedeckiego w. jmp. Jana Wolskiego podwojewodzego brzeskiego kujawskiego, z powiatu kowalskiego w. jmp. Gabryela Gzowskiego komornika granicznego, z województwa brzeskiego kujawskiego, z powiatu inowłocławskiego w. jmp. Pawła Szadokierskiego wojskiego kruświckiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Ignacego Racięckiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Franciszka Stanisławskiego skarbnika chełmińskiego przybraliśmy i lubo znając tych mężów w nienaruszonéj i nigdy nieposzlakowanéj zapewnionych i ugruntowanych wierze i szacunku dostatecznie wiadomych, jednakowoż doiszczając przepis praw, onych do wykonania super fidelem laudi et votorum connotationem przysięgi zobligowaliśmy i z pomiędzy dwóch do funkcyi deputackiéj, to jest, w. jmp. Józefa Tadeusza Fijałkowskiego chorążego horodelskiego i w. jmp. Józefa Niemojewskiego starostę szremskiego i rotmistrza kawaleryi narodowéj ubiegających się pretendentów w stopniu téjże funkcyi deputackiéj na trybunał koronny z województwa brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego pluralitate votorum w. jmp. Józefa Tadeusza dwóch imion Fijałkowskiego chorążego horodelskiego wybraliśmy i obranego tegoż jw. na trybunał koronny sędziego do wykonania przysięgi prawem 1775 roku przepisanéj pociągnęliśmy, którą w przytomności nas wszystkich za ogłoszeniem téjże przez jw. marszałka koła naszego wykonał; stosując się oraz do prawa koronnego 1775 roku o pisarzach trybunalskich stanowionego, do pisania dekretów na regestr nasz kujawski w. jmp. Ignacego Rudnickiego podstolica kruświckiego obraliśmy. I to laudum w takowym porządnie udziałane sposobie jw. marszałkowi koła naszego i ww. asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich sposobem oblaty podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, roku pańskiego 1789.

Maciéj Lubowiecki m. r., wicestarosta grodzki inowrocławski, marszałek koła rycerskiego, mp.— Piotr Morzycki ch. p., asesor z powiatu

brzeskiego. — Piotr Trzebuchowski ch. k. n. asesor z powiatu radziejewskiego. — Jan Wolski p. b. k., asesor z powiatu kowalskiego. — Gabryel Gzowski komornik graniczny województwa brzeskiego kujawskiego, asesor z powiatu przedeckiego, mp. — Paweł Szadokierski wojski kruświcki, asesor z powiatu inowłocławskiego, mp. — Ignacy Racięcki, asesor z powiatu bydgoskiego, mp. — Franciszek Stanisławski skarbnik chełmiński, asesor z powiatu kruświckiego.

115.

1790. *Februarius*, 8. *Radziej. grodz. Oblatar. Odd. 1, 68 f. 30.*

441. [Laudum cum instructione palatinatuum Cujaviæ].

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Sexagesimae, nempe die 8 mensis Februarii, anno Domini 1790.

(Brak podającego.)

My senatorowie, dygnitarze, urzędnicy, oficyalistowie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik do obierania komisarzy cywilno wojskowych prawem sejmu walnego warszawskiego ciągle dotąd agitującego się uchwaloném, a do akt grodu warszawskigo dnia 15 miesiąca grudnia roku dopiero zeszłego 1789 sposobem oblaty podanego, wyznaczony z mocy uniwersału najj. kr. jm., pana naszego miłościwego, szczęśliwie nam panującego w Warszawie dnia 17 miesiąca i roku jako wyżéj datowanego, a do ksiąg grodu radziejowskiego dnia 3 lutego roku bieżącego przyjętego, tu do Radziejowa na miejsce sejmikom województw naszych prawem oznaczone na dniu dzisiejszym zjechawszy się, po zagajeniu tegoż sejmiku usty jw. jmp. Stanisława hr. z Lubrańca Dąmbskiego wojewody brzeskiego kujawskiego orderów Orła Białego i św. Stanisława kawalera, jako pierwszego w rzędzie naszym senatora, do steru koła naszego za rządcę i marszałka w. jmp. Józefa Wojciecha dwóch imion z Rudnik Rudnickiego pisarza ziemskiego brzeskiego kujawskiego uprosiliśmy, oraz za asesorów ww. ichm. pp. jakoto, z województwa brzeskiego kujawskiego powiatu tegoż w. jmp. Kazimierza Rudnickiego bywszego podstolego kruświckiego, z powiatu radziejowskiego w. jmp. Michała hr. z Lubrańca Dąmbskiego kasztelanica brzeskiego kujawskiego, z po-

wiatu przedeckiego w. jmp. Kajetana Rudnickiego chorążego kawaleryi narodowéj, z powiatu kowalskiego w. jmp. Jana Nepomucena z Warzymowa Sokołowskiego chorążyca czerniechowskiego, z powiatu kruświckiego w. jmp. Stanisława Chojnackiego skarbnika inowłocławskiego, z województwa i powiatu inowłocławskiego w. jmp. Wojciecha Słubickiego chorążyca bydgoskiego, z powiatu bydgoskiego jmp. Pawła Dąmbrowskiego wybraliśmy i tegoż jw. marszałka wraz z ww. ichm. pp. asesorami acz zręcznością i wiarą znakomitych do wykonania super fidelem laudi et votorum connotationem przysięgi zobowiązaliśmy.

A po ułatwieniu téjże, przystępując stosownie do prawa pomnożenie komisyi województwom pozwalającego, gdy dla odległości reszty województwa inowłocławskiego i powiatu kruświckiego pomnożenia komisyi postanowić się mianéj potrzebę konieczną upatrzyliśmy: przeto z mocy prawa tegoż drugą komisyą dla reszty województwa i powiatu inowłocławskiego, tudzież powiatu radziejowskiego z resztą powiatu kruświckiego, ile sobie najprzyleglejszych, w województwach naszych postanawiając, miejsca agitowania i sądzenia się onymże, to jest, dla powiatów brzeskiego kujawskiego, przedeckiego, kowalskiego miasto stołeczne Brzeście, dla reszty województwa i powiatu inowłocławskiego, jakotéż powiatu radziejowskiego z resztą powiatu kruświckiego miasto Radziejów z ostrzeżeniem, iżby komisye te żadnych parafij od swych powiatów do pobliższéj komisyi nie odłączały, nihilque quidquam derogando zapozwom do własnych województw i powiatów, nec præjudicando unquam należeniu powiatów do własnych województw naznaczamy i za komisarzy w liczbie prawem przepisanéj, jakoto, do powiatu brzeskiego, przedeckiego i kowalskiego z świeckich jjww. ichm. pp.: Kazimierza Bogatkę kasztelana kruświckiego, Tadeusza Trzcińskiego kruświckiego, orderu św. Stanisława kawalerów, Karola Rudnickiego radziejowskiego, Piotra Morzyckiego przedeckiego chorążych, Ignacego Zagajewskiego stolnika kowalskiego, Macieja Lubowieckiego miecznika radziejowskiego, podstarostę grodzkiego, Kajetana Słubickiego wojskiego inowłocławskich, Stanisława wojewodzica brzeskiego kujawskiego, Ksawerego podkomorzego nadwornego jkr. mci, hr. z Lubrańca Dąmbskich, Eugeniusza Skarbka inowłocławskiego, Józefa Kościelskiego bydgoskiego kasztelaniców,—Bolewskiego skarbnika bydgoskiego, Jana Stanisławskiego regenta grodzkiego brzeskiego kujawskiego, Jana Dzięcielskiego cześnikowicza, Józefa Gzowskiego stolnikowicza radziejowskich i Stanisława Tokarskiego wojszczyca kowalskiego, z duchow-

nych z katedry kujawskiéj jjww. ichm. ks.: Szymona Kiełczewskiego kustosza, Feliksa Lewińskiego kanclerza i Antoniego Niewieścińskiego kanonika katedralnych włocławskich; do województwa i powiatu inowłocławskiego, powiatu radziejowskiego z resztą powiatu kruświckiego z świeckich jjww.: Antoniego Mierosławskiego podkomorzego województwa inowłocławskiego, orderu św. Stanisława kawalera, Józefa Sokołowskiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego, Jana Łukasza dwóch imion Dzięcielskiego podczaszego, Norberta Racięckiego wojskiego radziejowskich, Antoniego Kościelskiego starostę słońskiego, Wojciecha Sokołowskiego generała adjutanta jkr. mci, Leona Gąsiorowskiego podkomorzego nadwornego jkr. mci, orderu św. Stanisława kawalerów, Macieja Rybińskiego kasztelanica kruświckiego, Jana Wolskiego podwojewodzego brzeskiego kujawskiego, Gabryela Gzowskiego brzeskiego kujawskiego, Jana Nepomucena Milewskiego inowłocławskiego komorników granicznych, Józefa Zakrzewskiego podczaszyca kruświckiego, Macieja Wolickiego szambelana jkr. mci, Antoniego Kosińskiego komornika ziemskiego brzeskiego kujawskiego, Antoniego Dobka i Józefa Zaleskiego, z duchownych jjww.: Michała Lenczewskiego katedralnego włocławskiego, Floryana Ostromięckiego i Szymona Cieńskiego kruświckich kanoników, mężów umiejętnością i znajomością doskonałą praw krajowych zaszczyconych, oraz gorliwych o dobro publiczne obywateli, unanimitate votorum do czasu prawem teraźniejszego sejmu wyznaczonego obraliśmy i tychże jjww. komisarzy do wykonania przysięgi rotą w prawie teraźniejszém przepisaną przytomnych natychmiast (nieprzytomnym, to jest, jjww. z świeckich: Kazimierzowi Bogatce kasztelanowi kruświckiemu, Antoniemu Mierosławskiemu podkomorzemu inowłocławskiemu, Wojciechowi Sokołowskiemu generałowi adjutantowi jkr. mci, Eugeniuszowi Skarbkowi kasztelanicowi inowłocławskiemu, Antoniemu Kosińskiemu komornikowi ziemskiemu, Janowi Stanisławskiemu regentowi grodzkiemu brzeskim kujawskim, Boliwskiemu skarbnikowi bydgoskiemu, z duchownych jjww.: Feliksowi Lewińskiemu kanclerzowi, Michałowi Lenczewskiemu kanonikowi katedralnym kujawskim, Floryanowi Ostromięckiemu i Szymonowi Cieńskiemu kanonikom kruświckim, przed swoją komisyą w miejscach swoich wyznaczonych zaprzysiężenia winność zostawiwszy) za wspólną całego koła zgodą zobowiązaliśmy, a po wykonanéj takowéj przysiędze, rozpoczęcie tychże prześwietnych komisyj w niedziel dwie od aktu dzieła dzisiejszego na miejscach dzisiejszą uchwałą wyznaczonych, oraz zafundowanie swych komisarskich

funkcyj, ułożenie kadencyi, niemniéj staranie pilne o powszechne dla swego województwa obywateli dobro i spokojność, tudzież dokładne wykonywanie przepisów prawa tymże jjww. komisarzom zaleciliśmy.

Po ustanowieniu zaś takowych prześwietnych komisyj do ułożenia na teraźniejszym sejmiku tego, co z prawa i słuszności należy, przystąpiliśmy, uważając albowiem ciągłość sejmu teraźniejszego walnego warszawskiego, a ztąd szczególnych województw ziem i powiatów potrzeb i nowych okoliczności na tymże sejmie ułatwienia zbawienną porę zrządzającego, zobligowaliśmy jw. marszałka koła naszego, iżby sporządzony osobnie na teraźniejszym sejmiku od nas niektórych potrzebnych punktów do instrukcyi jjww. posłom kujawskim na teraźniejszy sejm obranym danéj adytament i do laudum dzisiejszego przez nas uchwalonego przyłączony, tymże jjww. posłom kujawskim przez ekscerpt z teraźniejszego laudum wyjęty podał i staranie się najpilniejsze tychże punktów na teraźniejszym sejmie uskutecznienia u tychże jjww. o dobro kraju gorliwych posłów dla nas zabezpieczył. Które to laudum unanimiter od nas uchwalone i ustanowione jw. marszałkowi koła naszego wraz ww. ichm. pp. asesorami podpisać i do akt grodu radziejowskiego podać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 8 miesiąca lutego, roku pańskiego 1790.

Józef Wojciech z Rudnik Rudnicki pisarz ziemski brzeski kujawski koła rycerskiego województw kujawskich marszałek, mp. — Kazimierz Rudnicki pod. b., z powiatu brzeskiego asesor. — Michał hr. Dąmbski kasztelanic brzeski kujawski, z powiatu radziejowskiego asesor, mp. — Kajetan Rudnicki chorąży kawaleryi narodowéj, z powiatu przedeckiego asesor, mp. — Jan Nepomucen z Warzymowa Sokołowski ch. cz., z powiatu kowalskiego asesor, mp. — Stanisław Chojnacki skarbnik inowrocławski, z powiatu kruświckiego asesor, mp. — Wojciech Słubicki chorążyc bydgoski, z powiatu inowłocławskiego asesor. — Paweł Dąmbrowski, z powiatu bydgoskiego jako asesor, mp.

Adytament punktów do instrukcyi jjww. posłom kujawskim na sejm walny warszawski dotąd ciągle się agitujący podać miane w laudum elekcyjne komisarzy cywilno wojskowych na sejmikach województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego w Radziejowie dnia 8 miesiąca lutego, roku 1790 odprawujących się umieszczone w sposobie niżéj wyrażonym, to jest.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy oficyalistowie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik do obierania komisarzy cywilno wojskowych prawem teraźniejszém uchwalony wyznaczony zgromadzeni, jako część narodu składający, obligujemy jw. jmp. marszałka koła naszego, ażeby żądanie nasze następujące w laudum teraźniejsze umieścił.

1. Miłe dla nas wiadomości i nader chlubne spodziewane skutki z ofiarowanego od przyjaznego nam sąsiada aliansu najj. króla jm. pruskiego jako wystawiają nam pomyślność ciągłą i sławę narodu, tak téż zostać nie mogą bez oświadczenia czułéj wdzięczności najj. kr. jm., p. n. m. i prześwietnym sejmującym stanom, a na czele ichm. jw. i jo. marszałkom sejmowym i konfederacyi obojga narodów a wszystkim wraz złączonym, jako sprawcom pomyślności ojczyzny naszéj: więc jw. jmp. marszałek koła naszego zaleci jjww. województw naszych sejmu teraźniejszego posłom, iżby imieniem naszém, oświadczywszy w najjaśniejszych stanach wdzięczność, o uskutecznieniu takowego aliansu zaradzali.

2. Te dowody przyjaznych zamiarów najj. kr. jm. pruskiego spodziewać nam się każą, iż wspaniałość jego z dobrem naszego narodu złączona końcem trwałego przymierza usunie te zawady, któreby ciąg dalszéj pomyślności cofać mogły: więc obligowani będą jjww. posłowie reprezentować to wszystko, co z niedokładnych i nader uciążliwych traktatów komercyi ponosiemy, iżby wraz z zawarciem aliansu traktat komercyi ulgę ciężaru dotąd ponoszonym czyniący był zawarty.

3. Doszły nas i te wiadomości, iż forma rządu na teraźniejszym sejmie poprawioną będzie, więc baczności zalecamy jjww. posłów naszych, iżby w téj poprawie rządu prerogatywy każdego stanu tak zabezpieczyć starali się, jak i dawniejsze prawa i związek stanów i powaga narodu chciały mieć zabezpieczone i pacta conventa z najj. królem jegomością łaskawie nam panującym i prerogatywy tronu, jak są w swojém opisaniu, wzruszonemi nie były.

4. Ponieważ arcychwalebnym sposobem sejm teraźniejszy te wszystkie uprzątnął zawady, któreby kiedyżkolwiek w jakąś bojaźń utraty swobód i wolności krajowych naród wprawić mogły, a doświadczenie tylu wiekami przekonywa każdego obywatela, iż elekcye królów nietylko bez intrygi sąsiadujących potencyj, ale rzadko bez wojsk zagranicznych obejść się nie mogą: zaczém zlecamy jjww. posłom, aby w téj materyi tak kierować swe zdania raczyli, by ten punkt z najmocniejszą szczęśliwości publicznéj mógł być utrzymany twierdzą.

5. Obowięzujemy jjww. posłów naszych, aby prawo, neminem captivabimus nisi jure victum, jako jest filarem wolności szczególnym, pod żadnym pretekstem nachylone nie było, owszem świeżém prawem wsparte zostało tak daleko, iż żaden obywatel bądź z jakiegokolwiek pozoru nie wprzód aresztowanym i więzionym był, dopokąd dostatecznéj konwikcyi z prawa wypadłéj na nim nie będzie i owszem to prawo między prawa kardynalne etiam unanimitate głosów wzruszone być nie mogące umieścić starać się będą.

6. Znamy dokładnie, że sława narodu i jego trwała pomyślność bez wojska zabezpieczona być nie może, a wojsko bez przyzwoitéj płacy, z tego powodu chętnie ofiarę z majątków naszych uczyniliśmy; gdy więc tak jest naród powolnym, ma téż słusznie prawo od zwierzchności krajowéj domagać się, iżby ona o potrzebach narodu osobliwie ultimæ necessitatis zaradzała, a taką jest potrzebą sól, bez któréj nikt żyć nie może. Gdy więc okazuje się w województwach naszych słona woda na królewczyźnie Słońsk zwanéj, z któréj sól warzoną być może, przeto jjww. posłowie dopominać się będą zalecenia prześwietnéj komisyi skarbowéj, iżby tę fabrykę krajowi wielce użyteczną rozpoczęła, albo najj. stany sejmujące zebrać się mogącéj kompanii rozpocząć i kontynuować takową fabrykę dozwoliły.

7. Rozlokowanie wojska krajowego mianowicie po nad granicami sąsiedzkiemi znamy być za koniecznie potrzebne, ta jednak potrzeba należy, żeby się zgadzała i z wygodą wojska i bez uciążenia obywatela: więc w województwach naszych i siana mało mających i mniéj jeszcze miejsc zdatnych do letniego paszenia koni konsystencya dla wojska konnego że byłaby niezdatną, przeto wstawią się jjww. posłowie tam, gdzie będzie należało, iżby do województw naszych na konsystencyą piechota dysponowaną była.

8. Nietylko siła krajowa czyni pomyślność narodową, lecz i sprawiedliwość dobrze administrowana jest udziałem szczęśliwości: więc jjww. posłowie przy poprawie rządu tak względem trybunałów jako i innych wszelkich jurysdykcyj zastanowią się nad tém wszystkiém, co tylko zbliżyć może prędką i dokładną sprawiedliwość; a że dochodzi nas wiadomość, iż projekta na sejm podane mają zamiar przeistaczać prawa zabezpieczające dożywotność osobom sądy ziemskie składającym, więc obligujemy jjww. posłów naszych, iżby przy zachowaniu takowych praw stawali, gdyż częste obieranie sędziów niespokojność w obywatelstwie mnożyćby niezawodnie mogły.

9. Lubo przeświadczeni jesteśmy o cnocie obywatelskiéj i o dobrym sposobie myślenia jjww. posłów naszych w tém wszystkiém, co się tycze pomyślności ogólnéj ojczyzny naszéj, iż ciągłe prace swoje poświęcają dobru narodu i o téj prawdzie zaręczają nas wielokrotne ich urzędowania, które i wdzięczność u nas i sławę dla nich przypominają, chcemy jednak i my obywatele od nich jako od reprezentantów naszych być uwiadomionymi o wszelkich czynnościach teraźniejszego sejmu: więc na sejmikach relacyjnych, jako powszechnie nazajutrz po sejmikach deputackich bywać zwykły, oczekiwać będziemy i w tém zaufaniu że sejm teraźniejszy powagą swoją zajmować nie będzie nietylko następnego sejmu lecz i czasu tego, w którym zwykłe przed sejmikami poselskimi solenności przedsejmowe dopełniane bywają.

10. Starać się będą jjww. posłowie, aby jw. jmp. Rudnickiego starostę kąkolownickiego, bywszego kasyera w komisyi skarbowéj, sprawie, przez tyle lat publicznemi skargami z strony tegoż jwp. Rudnickiego zażaloną (?) o niesprawiedliwe odebranie majątku do łaski sejmów udającego się, w stanach teraz sejmujących sąd wyrobili, aby ten obywatel w krzywdzie swojéj znalazł ukończenie.

11. Raczą się starać jjww. posłowie kujawscy o prawo, aby urzędów pod jakiémkolwiek nazwiskiem, skarbowych wszelkich, na komorach nikt na potém nie brał jak tylko ziemianie, w których województwach jest miejsce sprawowania onychże; jeżeliby zaś co do skarbowych urzędów rzecz była trudna mieścić obywateli tegoż województwa na komorach tych województw osadzonych, to niechby w téj liczbie, ile też komory oficyalistów potrzebują, ślachty sejmikami rekomendowanych wzięto na skarbowe urzędy z wolnością umieszczenia onych jjww. podskarbim, gdzie się będzie podobało, chociażby na insze komory.

12. Do wakującego biskupstwa smoleńskiego rekomendować raczą jjww. posłowie nasi najj. kr. jmci i prześwietnym stanom jw. jmci ks. Sołtyka dziekana krakowskiego funkcyą prezydenta trybunału koronnego z chlubną dla siebie sławą, a z powszechném ukontentowaniem przed lat kilka sprawującego, (z) znakomitym dla kraju użytkiem przy górach olkuskich przezornie zatrudniającego się, oraz w wszelkich sprawach swoich dla kraju i ojczyzny swojéj użytecznego, co wszystko zapewnia, że i przezornym senatorem i przykładnym być zdoła biskupem: więc o ten wakans jako nadgrodę zasługom jego należącą, dopraszać się będą.

Te wszystwie punkta jw. marszałek koła naszego w laudum dzisiejsze umieściwszy i po podaniu onego ad acta publica, ekscerpta tych punktów wyjąć autentycznie każe i one najj. kr. jmci, oraz jw. i jo. marszałkom sejmowym, tudzież jjww. posłom naszym nieodwłocznie przeszle.

Józef Wojciech z Rudnik Rudnicki pisarz ziemski brzeski kujawski, koła rycerskiego województw kujawskich marszałek, mp.

116.

1790. *Julius*, 15. *Radziej. grodzka Oblatar. Odd. 1, 68 f. 100*

442. [Laudum electionis magn. judicis deputati ad tribunal regni.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta pridie festi betissimae Virginis Mariae scapularis, nempe 15 mensis Julii, anno Domini 1790. — Obtulit generosus Thomas Łącki.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy, oficyalistowie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki dnia 15 miesiąca lipca roku teraźniejszego 1790 uchwałą praw ustanowiony na miejsce obradom publicznym zwyczajne do Radziejowa zjechawszy się, ku rozpoczęciu obrad naszych jw. Kazimierza Bogatkę kasztelana kruświckiego, orderu św. Stanisława kawalera uprosiliśmy i po zagajeniu w spokojności usty tegoż jw. kasztelana kruświckiego sejmiku deputackim, gdy każda czynność i dzieło publiczne bez ustanowionego rządcy w swojéj przyzwoicie zostawać nie może pewności: przeto za marszałka i rządcę obrad naszych jw. Dyonizego Mniewskiego rotmistrza kawaleryi narodowéj, orderu św. Stanisława kawalera, zjednaliśmy i w takowym sposobie dopełniwszy porządnego w publicznościach zachowywać należnego zwyczaju, temuż za asesorów z powiatu brzeskiego kujawskiego jw. Ignacego Zakrzewskiego starostę grodowego radziejowskiego, orderu św. Stanisława kawalera, z powiatu radziejowskiego jw. Stanisława Dąmbskiego wojewodzica brzeskiego kujawskiego, z powiatu kowalskiego w. Kajetana Umińskiego stolnika inowłocławskiego, z powiatu przedeckiego jw. Piotra

Morzyckiego chorążego powiatu tegoż, województwa brzeskiego kujawskiego komisarza, z powiatu kruświckiego w. Józefa Karskiego podstolego bydgoskiego, z powiatu inowłocławskiego jw. Józefa Gzowskiego stolnikiewicza radziejowskiego, komisyi cywilno wojskowéj województwa brzeskiego kujawskiego komisarza, z powiatu bydgoskiego w. Kazimierza Rudnickiego podstolego kruświckiego przybraliśmy i lubo znając tych mężów, w nienaruszonéj i nigdy nieposzlakowanéj zapewnionych i ugruntowanych wierze i szacunku dostatecznie wiadomych, jednakowoż doiiszczając przepis praw onych, do wykonania super fidelem laudi et votorum connotationem przysięgi zobligowaliśmy. Z pomiędzy siebie w. jmp. Pantaleona Karskiego jkr. mci szambelana jednomyślnym wszystkich obywatelów odgłosem w stopniu téjże funkcyi deputackiéj na trybunał koronny z województwa brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego wybraliśmy, a obranego tegoż jw. na trybunał koronny sędziego do wykonania przysięgi prawem 1785 roku ustanowionéj pociągnęliśmy, którą to w przytomności nas wszystkich obywateli za ogłoszeniem téjże przez jw. marszałka koła naszego wykonał. Ułatwiwszy tak zgodnie elekcyą na mocy prawa o sejmiku gospodarskim, zapobiegając wszelkim inkonweniencyom i nieporządkowi, który się zdarza na sejmikach, iż wielu przybrawszy się w ubior, tumulta w obradach sprawują, do tego sprowadzeni nie rodacy tutejszego województwa cisną się równie do sejmikowania: zatém niniejszą ustawą obowięzujemy się, aby edukt rodowitości każdego przed komisyą cywilno wojskową województwa naszego był czyniony przynajmniéj od pra pradziada, gdy zaś ojciec żyje, to nie syn, lecz ojciec winien ten wywód czynić, a tak każdy obywatel bądź posesyonat, bądź bez posesyi zostający w protokóle na to sporządzonym legitymacyą swoję uczyniwszy, w powadze ma być obrad sprawowania, wszelki zaś obywatel nie wykonawszy téj legitymacyi, ma carere wszelkiego wotowania. I to laudum w takowym porządnie udziałane sposobie jw. marszałkowi koła naszego i jjww. i ww. asesorom podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich sposobem oblaty podać zleciliśmy.—Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca lipca, roku pańskiego 1790.

Dyonizy Mniewski r. k. n. koronnéj, koła rycerskiego marszałek, mp.—Zakrzewski, asesor województwa brzes. kujaw.—Stanisław Dąmbski wojewodzic brzeski kujawski, z powiatu radziejowskiego asesor. — Kajetan Umiński stolnik inowłocławski, asesor kowalski.—Piotr Morzy-

cki chorąży przedecki, z powiatu przedeckiego asesor, mp. — Józef z Karsów Karski podstoli bydgoski, z powiatu kruświckiego asesor. — Józef Gzowski s. r., z powiatu inowłocławskiego asesor, mp. — Kazimierz Rudnicki podstoli i asesor z powiatu bydgoskiego, mp.

117.

1790. *Julius*, 15. *Radziej. grodz. Oblatar. Odd. 1, 68 f. 99.*

443. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta pridie festi beatissimae Virginis Mariae scapularis, nempe 15 mensis Julii, anno Domini 1790. — Obtulit generosus Thomas Łącki.

Na dniu sejmiku deputackiego prawem oznaczonym zjechawszy się senatorowie, urzędnicy i obywatele województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego, po odbytym należytéj uroczystości wyborze z pomiędzy siebie deputata sędziego na trybunał koronny wzięliśmy przedsię niektóre względem wolności i swobód narodu naszego uczynić uwagi i te za obowiązki dopełnienia podać jjww. posłującym w sposobie ponowienia instrukcyi w następującéj osnowie.

Gdy nieprzewidzianém nigdy zdarzeniem sejm teraźniejszy nietylko nad wymiar czasu sześcioniedzielnego przeciągnął się, ale nawet porę drugiemu sejmowi właściwą zajął, a to z przyczyn przez stany sejmujące za konieczne uznane, iżby wszelkie dzieła rozpoczęte uskutecznione zostały: przeto województwa nasze część narodu składające obowięzują jjww. posłów, iżby starali się przy wyznaniu winnego podziękowania majestatowi za podejmowaną tak pracowicie ojcowską troskliwość około dobra publicznego wszystkie punkta instrukcyi powyższéj na zjezdzie w miejscu tutejszém pod dniem 8 lutego roku teraźniejszego uchwalonéj czule uskuteczniać z pilną bacznością na całość prerogatyw narodu.

Ponieważ zaś z układu deputacyi do nowéj formy rządu przez najjaśniejsze skonferowanéj rzeczyp. sejmujące stany wyznaczonéj daje się słyszéć projekt pierwszy pod decyzyą stanów podany względem sposobu sejmikowania i w tém z niemałém uczuciem i przerażeniem serc obywa-

telskich widzić się daje uszczerbek prerogatywy stanu ślacheckiego przez oddział uboższych ab activitate, przekonani będąc dostatecznie, iż nie na bogactwach i dobrém mieniu zależy pomyślność wolnego narodu, ale raczéj na cnocie, równości i jednomyślności, które są najcelniejszą stanu republikańskiego twierdzą i zasadą: nie chcąc zatém cienia nawet tak złego przykładu osłabiającego najsilniejszą związku wolności sprężynę, obowięzujemy najuroczyściéj jjww. posłów, iżby pod żadnym pretekstem i kolorem na podobny punkt nie pozwalali, choćby téż z protestacyą przeciwko tak szkodliwemu zamiarowi.

Daléj domagać się mają jjww. posłowie jak najczuléj uskutecznienia traktatu handlowego z dworem sąsiedzkim sprzymierzonym kr. jmci pruskiego, niemniéj gdyby miała być wzmianka względem utraty Gdańska i Torunia kiedykolwiek w trakcie sejmu teraźniejszego wznawiana, tedy z usilną ekspozycyą na takowy wniosek pozwalać nie mają.

O prawach kardynalnych ponieważ w wyżéj cytowanéj instrukcyi już mają jjww. posłowie zalecenia, te więc tylko ponawiając, miéć chcemy, iżby najświątobliwiéj zachowane były.

W dalszym toku formy rządu jeszcze nikomu niewiadomym największéj dołożyć raczą jjww. posłowie pilności, aby nic szkodliwego tak prawom majestatycznym jako i narodowym nawzajem zaręczonym podsunięte nie było i owszem pragniemy być uwiadomianymi ile możności od jjww. posłów o wynikających téj nowéj formy projektach, skoro tylko od deputacyi dochodzić ich będą.

Że zaś dobra ślacheckie wszelkie podatkowania, ciężary z miłą przyjmują chęcią w celu dźwignienia się z uciskającéj nas przemocy i dosięgania sławy znaczenia narodowego, furaże zaś i sepy na magazyny wojskowe zdają się być nieznośne, ile gdy nawet w ościenném państwie choć absolutném dobra dziedziczne podobnego nie doznają narzutu: staraniem więc będzie jjww. posłów, aby w téj mierze podział do samych tylko dóbr królewskich i duchownych był uregulowanym.

Ponieważ rzeczp. nie ma dalszego na utrzymywanie ustanowionego wojska funduszu, a opaci obojéj natury zyskujący od naszych poprzedników nadania nie dopełniają swych powinności, przeto jjww. posłowie starać się będą, aby te fundusze wzorem biskupów na potrzebę rzeczyp. urządzone zostały.

Gdy rzeczp. w stanach sejmujących postanowiła deputacyą do wynalezienia podatku wszelkiéj natury, gdy jednak obawa jest, aby na dobra ziemskie większe nad teraźniejsze nałożone nie zostały, jjww. po-

słowie starać się będą, iżby podatek zaczął się od dóbr królewskich i duchownych.

Którą to instrukcyą jednomyślnie uchwaliwszy, podpisem rąk marszałka koła naszego i asesorów stwierdzić zleciliśmy.

Dyonizy Mniewski rotmistrz k. n. kor., koła rycerskiego marszałek, mp.—Józef Gabryel Karski pr., z powiatu kruświckiego asesor, mp.— Zakrzewski, asesor z powiatu brzeskiego kujawskiego.— Dąmbski wojewodzic brzeski, z powiatu radziejowskiego asesor.— Józef Gzowski s. r., z powiatu inowłocławskiego asesor.—Kazimierz Rudnicki, asesor z powiatu bydgoskiego. — Piotr Morzycki chorąży przedecki, z powiatu przedeckiego asesor, mp.

118.

1790. *November*, 16. *Radziej. grodzka Oblatar. Odd. 1., 68 f. 141.*

444. [Laudum electionis magn. nuntiorum pro comitiis generalibus regni Varsaviensibus.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta, id est, die 19 Novembris, anno Domini 1790.—Obtulit generosus Andreas Trzciński.

My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy, oficyalistowie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik poselski z przepisu uniwersałów najj. kr. jmci Stanisława Augusta, pana nam miłościwie panujacego, pierwszego dnia 28 miesiąca września, drugiego dnia 17 października r. b. datowanych, a w księgi grodzkie radziejowskie pod dniem 23 miesiąca października r. t. sposobem oblaty wprowadzonych tu do Radziejowa na miejsce obrad naszych zwykłe dnia 16 miesiąca listopada r. t. 1790 prawem oznaczonego zjechawszy się. Przeświadczeni najgruntowniéj, iż rady publiczne na wyborze ludu gorliwość panującéj rzymsko katolickiéj wiary i cel nie prywatnego uszczęśliwanienia i własnego zysku, ale dobro powszechne, które gruntuje trwałość każdego królestwa mających, zależy ile w zatłomie najtroskliwszych okoliczności kraj nasz otaczających los ostatni prawie szczęśliwości lub zguby niosących, wezwawszy dobrotliwéj Ducha Najświętszego pomocy, po zagajonym usty jw. Stanisława hr. z Lubrańca Dąmbskiego wojewody brzeskiego kujawskiego, orderów polskich kawalera, sejmiku uprosiliśmy jednomyśl-

nymi i zgodnymi głosy za marszałka i rządcę obrad naszych jw. Józefa Kościelskiego kasztelanica bydgoskiego, komisarza cywilno wojskowego województwa brzeskiego kujawskiego, któremu za asesorów z każdego województwa i powiatu, to jest, z województwa i powiatu brzeskiego kujawskiego jw. Jana Łukasza dwóch imion Dzięcielskiego stolnika kowalskiego i inowłocławskiego, z powiatu radziejowskiego jw. Macieja Lubowieckiego podczaszego kruświckiego i brzeskiego kujawskiego komisarzy cywilno wojskowych, z powiatu przedeckiego w. Teofila Sikorskiego podczaszego bydgoskiego, z powiatu kowalskiego w. Antoniego Rudnickiego wojskiego bygoskiego, z województwa i powiatu inowłocławskiego jw. Antoniego Kosińskiego komornika ziemskiego brzeskiego kujawskiego, komisarza cywilno wojskowego województwa inowłocławskiego, z powiatu kruświckiego w. Romana Podczaskiego podstolica kruświckiego, z powiatu bydgoskiego w. Wojciecha Turskiego porucznika kawaleryi narodowéj przydaliśmy, oraz tegoż jw. marszałka koła naszego wraz z jjww. asesorami do wykonania super fidelem laudi votorum et instructionis connotationem przysięgi zobowiązaliśmy. A w dalszém sejmikowania postępowaniu najżywsze u najj. majestatu za pamięć ojcowską złożywszy podziękowanie, do funkcyi poselskiéj i wspólnych prac sejmowych wraz z jjww. województw naszych posłami będącymi odbywać mianych, z województwa brzeskiego kujawskiego jjww. Tadeusza Trzcińskiego starostę kruświckiego, komisarza cywilno wojskowego województwa brzeskiego kujawskiego, orderu św. Stanisław kawalera i Stanisława hr. z Lubrańca Dąmbskiego wojewodzica brzeskiego kujawskiego, z województwa inowłocławskiego jjww. Ludwika Modlińskiego brzeskiego kujawskiego i Józefa Trzebuchowskiego kowalskiego cześników, mężów roztropnością, umiejętnością i cnotą zaszczyconych unanimitate wybraliśmy, obowiązując tychże jjww. posłów amore boni publici, aby wraz z będącymi to, co im instrukcyą podano będzie, najusilniéj utrzymywać starali się. Którą to uchwałę naszę jw. marszałkowi koła naszego i jjww. asesorom podpisać i do ksiąg grodu radziejowskiego podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie dnia 16 miesiąca listopada, roku pańskiego 1790.

Józef Kościelski kasztelan bydgoski, komisarz cywilno wojskowy województwa brzeskiego kujawskiego, marszałek koła rycerskiego, mp.—Łukasz Jan Dzięcielski s. k. in., kom. cywilno wojs. woj. inow., asesor z województwa brzeskiego, mp.—Maciéj Lubowiecki p. k., z powiatu ra-

dziejowskiego asesor, mp.—Teofil Sikorski p. b., z powiatu przedeckiego asesor, mp.— Antoni Rudnicki w. b., s. gr. k., z powiatu kowalskiego asesor, mp. — Antoni Floryan Kosiński k. z. b. k., z województwa inowł. asesor, mp.—Roman Maciéj Podczaski, z powiatu kruświckiego asesor, mp. — Wojciech Turski p. kaw. nar., z powiatu bydgoskiego asesor, mp.

119.

1790. *November*, 16. *Radziej. grodzka Oblatar. Odd. 1, 68 f. 143.*

445. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta, id est, die 19 mensis Novembris, anno Domini 1790. — Obtulit generosus Andreas Trzciński.

Instrukcya od województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na sejmiku dnia 16 miesiąca listopada roku niniejszego 1790 w Radziejowie jjww. ichm. pp. Stanisławowi z Lubrańca Dąmbskiemu podkomorzemu brzeskiemu kujawskiemu, dybowskiemu staroście, Ignacemu Zakrzewskiemu grodzkiemu radziejowskiemu staroście, orderu św. Stanisława kawalerowi z województwa brzeskiego kujawskiego, Serafinowi Sokołowskiemu staroście nieszawskiemu, orderu św. Stanisława kawalerowi, Dezyderyuszowi Leszczyńskiemu staroście grabowskiemu z województwa inowrocławskiego, na sejmiku dnia 18 miesiąca sierpnia roku 1788 obranym posłom, oraz jw. Tadeuszowi Trzcińskiemu staroście kruświckiemu, orderu św. Stanisława kawalerowi, Stanisławowi hr. z Lubrańca Dąmbskiemu wojewodzicowi brzeskiemu kujawskiemu z województwa brzeskiego kujawskiego i jw. Ludwikowi Madalińskiemu brzeskiemu kujawskiemu i Józefowi Trzebuchowskiemu kowalskiemu cześnikom z województwa inowrocławskiego na sejmiku niniejszym jako wyżéj wyrażonym obranym posłom na sejm warszawski pod związkiem konfederacyi agitującéj się, za powszechną obywatelów na tenże sejmik zgromadzonych zgodą w następującéj osnowie uchwalona, z obowiązkiem obstawania przy niéj podana, z któréj na sejmikach relacyjnych prawem teraźniejszego sejmu wyznaczonych winni się będą obywatelstwu sprawić.

1. Najwyższéj troskliwości o dobro ojczyzny najlepszego z królów króla najj. Stanisława Augusta szczęśliwie nam panującego dla narodu wymierzony dowód, najmocniéj województwa nasze obowiązuje, abyśmy jjww. posłom najszczególniéj zalecili, iżby nasamprzód jkr. mci, panu naszemu miłościwemu, jako najtroskliwszemu ojcu ojczyzny winny hołd wdzięczności od województw naszych przy tronie złożyli, niemniéj jw. i jo. księciu marszałkom obojga narodów za ich szczególniejszą o uszczęśliwienie ojczyzny pieczołowitość wszystkim współposłom ratowania swéj ojczyzny prawidło dającą dziękczynienie oświadczyli.

2. Kiedy miłość ojczyzny powodująca zawsze myślenie najj. pana skłoniła do zezwolenia narodowi obrania za życia swego następcy, końcem odwrócenia od narodu doświadczonych w czasie bezkrólewiów klęsk i nieszczęść, nie mogą województwa nasze nie dzielić z narodem powszechnéj czułości i wdzięczności dla najlepszego z królów, których nie mogą lepiéj okazać, jak korzystając z ojcowskich jkr. mci życzeń, przychylając się do obrania za życia szczęśliwie nam panującego króla następcy panować mającego naszemu narodowi po najdłuższém życiu króla jegomości, podług praw i warunków, pod jakimi go narodowi naszemu do tronu wezwać podobać się będzie.

3. W powyższym widoku pamięć panowania dwóch królów z domu saskiego zniewala nas przychylić się do obrania następcą najj. panującego elektora saskiego (jeżeli będzie w żądaniu obrania go następcą), w przypadku gdyby najj. elektor obowiązków i warunków przez naród przed jego obraniem przepisać mu mianych, a stanowi republikańskiemu przyzwoitych z innym kandydatem równe korzyści narodowi przynieść mogącym w traktowanie wniść pozwalamy. Nie chcąc jednak uszczuplać téj najwyższéj narodu prerogatywy (owszem ją najmocniéj warując) odwołanie się do narodu względem obrania innego elekta województwa nasze sobie ostrzegają posłów, w téj mierze nie mocnymi bez woli województwa decydować czynią.

4. Lubo niespodziewamy się, aby ktokolwiek pogardzając najwyższą prerogatywą obierania królów, wnosił dziedzictwo obierania tronu polskiego, że przecież w przypadku wydarzyć się mogącéj jakowéj intrygi województwa nasze wcześnie się zabezpieczyć usiłują. obowiązują przeto jjww. posłów, aby w żaden sposób na sukcesyą tronu polskiego nie pozwalali i owszem w przypadku gwałtownego narzutu z protestacyą wyszli.

5. Znają województwa potrzebę obrad sejmowych i dlatego nie znajdują w tém obawy, żeby sejmy podług potrzeb publicznych ojczyzny były odbywane, lecz razem nie mogą być nietrwożliwe władzę prawodawczą i najwyższą w kraju widzieć składające jedne osoby, co jako nadal zdaje się być grożące istotnéj wolności narodowéj wydawające się najwidoczniéj w odmianie prawodawców województwom naszym: obowiązać najuroczyściéj jjww. posłów, aby pod żadnym pozorem skład sejmu dzisiejszego dłużéj jak do oznaczonego ostatniém prawem terminu nie był zachowany.

6. Bezpieczeństwo jestestwa narodu i jego pomyślność zawisło od cnoty, przezorności i słuszności wyroków stanów sejmujących, skład sejmujący rzeczyp. będąc wyobrażeniem narodu, powinien być złożony z pewnéj liczby prawodawców, bez przytomności których stany sejmujące z mniejszéj złożone liczby nic stanowić słusznie nie mogą i to jest, co jest powodem województwom naszym: obowiązać jjww. posłów, aby komplet za dostateczny do decyzyi wszelkich materyj w połowie senatorów i połowie posłów przytomnych, a to respective każdéj prowincyi, końcem odwrócenia przewagi jednéj nad drugą był tylko uznany, równie końcem utrzymania równoważności w prowincyach na większą lub mniejszą liczbę senatorów i posłów w żadnéj prowincyi ani województwie jjww. posłowie w żaden sposób pozwalać nie mogą.

7. Wota sekretne in materiis œconomicis aby używane, w materyach żaś status i podatków wszelkich aby uchylone były, jjww. posłowie domówią się, ażeby nowo obrani posłowie wraz z dawnymi, gdy zasiędą w składzie prawodawstwa, ante omnia domagali się, aby każdy składający moc prawodawczą zaprzysiągł, iż od nikogo nie jest depędujący, ani od zagranicznéj ani krajowéj osoby nie jest przekupiony i że tylko w każdéj okoliczności podług cnoty i przeświadczenia rządzić się i decydować będzie; niemniéj aby w rzeczy ad turnum do decyzyi przychodzącéj każdy do dyaryuszu sejmowego in scripto swe zdanie podawał dla wiadomości publiczności, jak o każdym taż publiczność sądzić ma.

8. Sejm nazawsze aby w złączonych izbach odbywał się.

9. Gdy sejm gotowy w każdéj potrzebie rzeczyp. do zawołania w zasadach rządowych jest zadecydowanym, przeto straż projektowana dozór nad magistraturami mieć mająca, zdaje się być niepotrzebną, gdy najwyższy dozór wszystkich krajowych magistratur sejm go-

towy mieć może: obowięzujemy przeto jjww. posłów, aby na ustanowienie takowéj straży nie pozwalali.

10. Komisya edukacyjna aby szczególnie dozorem nad edukacyą, to jest, nad ustanowieniem nauczycielów i ich dozorców, egzaminami młodzieży zatrudniała się i moc do wglądania w zdatności uczących, w grunt ich religii rzymskiéj katolickiéj i obyczajów ku zbudowaniu młodzieży nie zaś zgorszeniu ich mieć powinnych, tych wykroczenia sądząc i karząc, a dobrze sprawujących się promowując nauczycielów, powierzoną miała; a że doświadczaliśmy, iż dotąd przez tęż komisyą edukacyjną nieużyteczni nauczyciele mianowicie świeckie osoby byli obmyślani, obowięzujemy jjww. posłów, aby się starali, iżby rzeczp. wstawiła się do Rzymu o powrócenie zakonu jezuickiego do edukacyi tak potrzebnéj w tym właśnie coraz psującym się wieku naszym. Gdy zaś gratyfikacyi lub pensyi dla jakiéj zasłużonéj osoby wyciągać okoliczność będzie, takową osobę komisya edukacyjna sejmowi rekomendować ma, aby sejm takową gratyfikacyą do komisyi skarbowéj zaasygnował z funduszu edukacyjnego, sama zaś arbitralnie przez się tych żadnych czynić, ani asygnacyj wydawać mocną być nie ma, tém więcéj w sądownictwie między osobami cywilnemi wdawać się, ale tylko w interesach czyli sprawach z dóbr pochodzących na instancyą swoję do komisyi skarbowéj zapozywać.

11. Najjaśniejsze sejmujące stany aby egzystencyą rzeczyp. utrzymać i poważanie narodu naszego w mocarstwach zagranicznych w razie uznały potrzebę zwiększenia sił krajowych przez ustanowienie nazawsze gotowego wojska w kraju sto tysięcy, za taką chwalebną ustawę niesie każdy obywatel chętnie z dóbr i własności krwią przodków nabytych i pracą swoją okupionych część na zwiększenie skarbu; co więcéj, jedni samych siebie, inni synów swoich, w celu prędszego oglądania tych sił krajowych własnym swoim na umundurowanie i opatrzenie potrzeb żołnierzowi należących się nakładem w usługę żołnierza poświęcili, lecz niedostarczająca płaca temuż wojsku, a utrzymywanie się w téj służbie przyzwoite majątkiem swoim przez każdego nadstawiane, już widzimy, jak zwolniło każdego wojskowo służącego tę gorliwość i chęć, iż tyle wyłożywszy na zaciąg swój, porzucić musiał służbę wojskową. Widziały i same stany sejmujące to niepodobne utrzymanie się każdego w służbie wojskowéj i wielu tak pierwszym do kompletowania podług ustawy swojéj zupełnego sta tysięcy, jakotéż dostarczenia płacy wystawionemu wojsku wyznaczyły deputacyą koekwa-

cyjną do porównania ofiary podatku; każdy obywatel, lubo li konstytucye wielokrotne i pacta conventa zaprzysiężone od wszelkiego ciężaru i podatków dobra ziemskie wyjmują i zabezpieczają, nie usuwając się jednak od powiększenia dla ojczyzny téj ofiary, lecz gdy z dawnych praw i konstytucyj dobra królewskie właściwym funduszem dla wojska płacy i nadgrody męztwa są przeznaczone, a w dzisiejszym wieku chciwości stały się widokiem, a przez sejmy 1778 i najnieszczęśliwiéj 1775 stały się korzyścią tym, którzy odrodnymi będąc Polakami, wtenczas gdy obcy szarpali, do zabrania reszty majątku rzeczyp. intrygą powodowani byli: zatém obowięzujemy jjww. posłów, aby wszystkie emfiteutyzmy nadane zniesionemi zostały i te jakotéż i wszelkiéj natury dobra królewskie tak w Koronie jako i w Litwie na skarb exnunc odebrane były; po takowém oddaniu ich na skarb aby nieodwłocznie za poprzedzającymi przez komisyą skarbową do każdego respective województwa i ziemi, gdzie jakie królewszczyzny najdują się, wyznaczającymi do odbierania plus oferencyi deputatów z oznaczeniem dnia i czasu uniwersałami licytacye ogłoszone były. Które licytacye, aby oddzielnie każdéj królewszczyzny i zosobna nie jednéj osobie po jednéj wiosce plus offerenti, saméj rodowitéj ślachcie kontraktem dzierżawnym wypuszczając, odbyte być powinny, dlaczego żadnego podatkowania z dóbr ziemskich rodzaju jjww. posłowie dopótąd nie dopuszczą, dopókąd decyzya stanów na odebranie emfiteutyzmów i wszelkich dóbr królewskich na skarb nie zajdzie; także gdyby quo casu popierana była przedaż dóbr królewskich ex censu perpetuo, téj nie dozwolą i do protestacyi iść powinni. Nadto że prawo sypkę porównało z dobrami królewskiemi i duchownemi, a dobra ziemskie w szczupłych swych ograniczeniach będące w osadach swych gospodarzy wyrównywać nie mogą, do tego wszelkie za nich ciężary znosić i zastępować muszą: aby więc ta sypka odmienioną została, jjww. posłowie jak najusilniéj starania swego przyłożą. Że także i opactwa myślą fundatorów z obowiązkiem edukowania młodzieży nadane dotąd tylko przemocy mocniejszych w kraju osób do zbogacenia się służyły, aby te na skarb, sposobem także licytacyi plus offerenti dzierżawiąc, ślachcie rodowitéj oddane zostały, miéć chcemy.

12. Książęciu Karolowi Bironowi bratu książęcia kurlandzkiego aby w okoliczności jego wyznaczenie sądu i przyspieszenie sprawiedliwości nastąpiło, jjww. posłom domagać się zalecamy.

13. Co się tyczy rządu wewnętrznego, zlecamy jjww. posłom aby względnie duchowieństwa następujące wniesione było żądanie: 1. aby ichm. księża więcéj nad jedno probostwo, kanonią lub plebanią jedna osoba szczególnie trzymać nie mogła, a przeto zapobieży się wychodzeniu pieniędzy z kraju do Włoch na retencyą. 2. Nadto więcéj ichm. ks. biskupi kanoników, prałatów z obcych dyecezyj, a dopiero zagranicznych na kanonie i probostwa prezentować i instalować nie ważyli się. 3. Że duchowieństwa nie inny cel jest, jak tylko pomnożenie chwały boskiéj, a teraz duchowieństwo gospodarstwami się bawi, przeto aby duchowieństwu żadnych wsiów i dziesięcin pod żadnym pretekstem trzymać i dzierżyć nie godziło się, wyjąwszy plebanów, ale wsie wszystkie bądź stołowe, bądź prestymonialne, aby ślachcie dzierżawione były, a księża przy katedrach, probostwach i kanoniach z pieniędzy żyć mogą, dziesięciny zaś wszystkie nie wywyższając ceny, ale jak zaprzysiężone w komisyi klasyfikacyi dziesiątego grosza, ślachcie puszczane były.

14. W czasie w którym obywatel ostatniéj własnéj ujmując potrzebie, chętnie niesie część majątku swego na zasilenie skarbu publicznego, słusznie dopomnić się należy, aby ile możności skarb publiczny był oszczędzany: ministeryów przeto liczba nadto wielka i nadto hojnie opłacana przez zmniejszenie onych tak co do liczby jako i wielości pensyi ulżyć powinna powszechnego ciężaru w następującym układzie ministerya, to jest: marszałków dwóch, kanclerzów dwóch, podskarbich dwóch w Koronie i Litwie po jednemu, z których każdy przy połowie pensyi dotąd ministrom wielkim opłacany zostawiony być powinien: spodziewamy się po gorliwości jjww. posłów, iż przy tém oszczędzaniu skarbu publicznego obstawać będą. Przekonani zostając, iż wtenczas gdy obywatel ostatni grosz świętéj kraju poświęca potrzebie, każdy grosz publicznymi dochody prywatnemu prywatnych osób nie służył użytkowi, czego po nich żądając, zalecamy aby o uchylenie ministeryów hetmaństwa jako przy zostającym rządzie wojska pod rządem komisyi wojskowéj starali się usilnie, salvis przy wszystkich ministeryach modernis possessoribus.

15. Bezpieczeństwo kraju wyciąga, aby począwszy od generałów komenderujących aż do ostatniego oficera w wojsku rzeczyp. nie był żaden zagraniczną służbą zajęty, jeżeliby zaś który zaszczycony tą godnością znalazł się takową służbą zagraniczną obowiązany, starać się

mają jjww. posłowie, aby koniecznie albo z służby rzeczyp., albo zagranicznéj oddalony został.

16. Gdy zasada do formy rządu na sejmie dzisiejszym uchwalona bojaźń wystawuje w swym opisie, iż tylko sami posesyonaci mają do obrad wchodzić, chcemy więc ten klejnot dla każdego krwią przodków obywatela zasłużony zabezpieczyć, iż ślachcic bądź nieposesyonat ma być w tym zaszczycie zaradzenia o dobro wspólnéj ojczyzny, którą prerogatywę jjww. posłowie województw naszych jak najmocniéj mają utrzymywać; natychmiast co do porządku województwa naszego nazawsze obowięzujemy się, iż zawsze parafiami do wszelkiego w obradach naszych wotowania przystępować będziemy, do którego wotowania każdy rodak ślachcic województwa naszego bądź nieposesyonat w rzędzie swego skoligowanego przez obywateli dobrze znanego tylko do wotowania miejsce miéć będzie.

17. Ponieważ komisye skarbowe obojga narodów jakotéż i edukacyjna od roku 1786 rachunków z percept do skarbu publicznego wpływających nie oddały stanom rzeczyp., przeto obowięzujemy jjww. posłów, aby o nieodwłoczne onych zdanie dopominali się i do elekcyi komisarzy przystąpili; tęż samę pilność względem departamentu zeszłego i komisyi wojskowéj starać się będą ściśle zachować, wchodząc w szczegóły wydatków wszelkich i przez dowody pewności onych dochodząc.

18. Ustanowione dotychczas wszelkie podatki przez obywateli regularnie w każdéj racie opłacane bywają, żołnierz zaś rzeczyp., jako w większéj części pewniejsze wiadomości mamy, prawie zawsze kwartałem późniéj swoję odbiera płacę: zechcą przeto o téj nieregularności jjww. posłowie stany sejmujące uwiadomić i o sprawiedliwości dla wojska, oraz zabieżenie intrygom téj zwłoki, a ztąd krzywdy żołnierzy starać się będą, czemu najskuteczniéj zabieżyć można, gdyby konsystujące regimenta i chorągwie prosto do kasy wybierającéj podatki w tém województwie, w którém konsystować będą, asygnowane były.

19. Z położenia naszego województwa nasze graniczą z ścianą pruską i handel z krajem szczególnie pruskim prowadząc, za swoje tam sprzedawane produkta innych nie biorą pieniędzy jak monetę pruską tylko, nie są zatém w stanie innych pieniędzy wnosić do skarbu koronnego podatków: zechcą zatém jjww. posłowie dowieść tę niesposobność w stanach sejmujących i wyrobić rezolucyą, aby sąsiedzką pruską mo-

netą, od półzłotków i złotówek zacząwszy, podatki z województwa naszego jako pogranicznego importowane być mogły.

20. Rząd krajowy wewnętrzny w przyzwoitych rozpostarty granicach będąc jednym z najdzielniejszych sposobów w przyprowadzeniu kraju do jego prawdziwéj świetności i mocy, nie może nie być nadto potrzebnym rzeczyp. naszéj; kiedy jednak z wiadomych nam okoliczności dorozumiewać się możemy, iż rząd policyi przez nową formę rządu wprowadzić zamyślany najmocniéj zmierza ku temu celowi, aby pod pozorami obojętnymi wcisnąć się mógł i w urządzenia w wioskach i dóbr ziemskich i ich poddanych: przeto jjww. posłowie najbaczniéj téj okoliczności dopilnować obowiązani będą i najusilniejszém ich staraniem będzie, aby prawa własności i wolności rozrządzenia się w swych dobrach i wioskach najmocniéj stanowi ślacheckiemu zawarowane były i wpływ do nich rządowi policyi i innych najmocniéj zagrodzonym został.

21. Przegrodzić wszystkie drogi do wychodu szczupłéj w naszym kraju znajdującéj się liczbie pieniędzy należy, najszczególniéj do urządzenia i zalecenia przez rząd krajowy przecinać zbawiennemi ku temu celowi prawami wszystkie do tego sposoby: przeto jjww. posłowie starać się najusilniéj będą, aby prawo osobne wszystkim jakiéjkolwiek płci osobom i dystynkcyi, a mianowicie urzędem publicznym, ministerstwem, krzesłami senatorskimi i szarżą wojskową, lub usługą publiczną, to jest, poselską (zaszczyconym ?), pod żadnym pozorem zagranicę wyjeżdżać, lub tam zamieszkiwać zabraniającém ustanowione zostało, przez co wynoszeniu kapitałów za granicę położy się tamę, to jednak ostrzegając, iżby osoby chorobą złożone a poratowania zdrowia za granicą szukające, lub dobra za granicą mające miały wolność wyjazdu za granicę, inne zaś osoby bez wyraźnego zezwolenia stanów tego dobrodziejstwa prawa aby nie mogli używać wolności. Te zaś osoby, a najszczególniéj urzędami publicznymi zaszczycone, to jest, senatorowie, urzędnicy, posłowie i ministrowie, którzy się za granicą znajdują, iżby nieodwłocznie do kraju zwołanymi zostali, jjww. posłowie domagać się będą, niemniéj egzekucyą legis sumptuariæ przywieść będą do skutku powinni.

22. Deputacya wyznaczona do wejrzenia w żądania miejskie niemniéj ułożenia dzieła względem praw i przywilejów miejskich aby toż dzieło jak najrychléj wygotowała, jjww. posłowie domagać się będą.

23. Szczupły skarb rzeczyp. naszéj w każdym czasie najstarowniéj ochronionym być winien, wszystkie zatém kanały broniące wydatku, a tém samém zmniejszające podatkowanie na pilnéj baczności powinny być miane. Z żalem widzi województwo nasze, iż do opłaty znacznych przyciśnione podatków skarb publiczny nieoszczędnie rozrządzanym zostawa. Opłata szarż w wojsku będąc nadgrodą dokonywać mianych wysług na inny koniec użytą być nie może, wszyscy zatém generałowie, brygadyerowie, majorowie i inni oficerowie służbą wojskową obowiązani na funkcyach poselskich teraz zostających, lub napotém zostawać mających, jako w czasie odbywania funkcyi poselskiéj nie wykonywający powinności żołnierskiéj aby od płacy na czas ten wypadającéj zawieszonymi zostali, a wynikłe ztąd remanenta na potrzebniejsze rzeczyp. okoliczności obróconymi były.

24. Podług effatum sejmu teraźniejszego aby ichmośc. nowo obrani posłowie akces uczynili do aktualnéj konfederacyi sejmowéj pod temiż laskami i żeby jjww. marszałkom zalecili, ażeby sprzeciwiali się wszelkim rekonfederacyom.

25. Z samych widoków słuszności polecą jjww. posłowie ichm. księży Sołtyka referendarza, Przerębskiego pisarza koronnych, Gorzeńskiego biskupa smoleńskiego do podkanclerstwa najj. panu, a jw. Olizara marszałka trybunału koronnego przykładnie swoję odbywającego funkcyą względom najj. pana i sejmujących stanów przypomną. Przełożywszy zaś najj. panu znanego z swych pism dosyć powszechności przykrych i dla niéj nowych i obaleniem wszystkich prerogatyw narodu grożących jmci ks. Kołłątaja tém mocniejszą na wyższym stopniu obawę narodowi przynosić powinnego, aby do rzeczonego podkanclerstwa posuwać onego najj. pan nie raczył, najusilniéj upraszać będą.

26. Gdy miasta Gdańsk i Toruń przy Polszce zostawione, względem jednak opłaty ceł wcale za obce miane z największém uciążeniem handlu i upadkiem obywatelów prowadzących tamże produkta swoje, przeto jjww. posłowie jako najmocniéj u stanów rzeczyp. domagać się będą, aby w traktacie handlowym z najj. królem jmcią pruskim jak najmocniéj zabezpieczone było, aby wszystkie polskie produkta prowadzone do Gdańska, jako miasta zawsze polskiego, niewięcéj jak tylko tranzyt, to jest, dwa od sta na komorach pruskich z ułożeniem sprawiedliwych taryf opłacali.

27. Aby fundusze ks. Pijarów koronnych generalną stanów aprobatą na wzór w. ks. litewskiego zabezpieczone były; 2. aby subsidium

ze skarbu edukacyjnego przez stany potwierdzone zostało, a to z przyczyny nowicyatu i studyów tychże ks. Pijarów po zapadłych na to w obcy kordon funduszach i bibliotekach skonfiskowanych; 3. aby koekwacya procentu od sum ich nie już z ks. Pijarami litewskimi zyskującymi po siedm od sta, ale z sumami edukacyjnemi w Koronie, to jest, po pięć od sta, jako prawo miéć chce, względem funduszów wcale edukacyjnych przez stany uczynioną została.

28. Ponieważ pograniczne państwa wzajemność zachowywać powinny, gdy więc z państw rzeczyp. wyprzedający się żadnéj części majątku swego zostawiać obowiązanym na skarb nie jest, przeto jjww. posłowie tę okoliczność stanom rzeczyp. przełożą, aby w traktacie nowo zawierać się mianym zabezpieczone nazawsze było wolność wyprzedawania się z dóbr bez obowiązku płacenia i zostawienia w kraju części jakiéj sprzedanego majątku.

29. Znając potrzebę dla wojska rzeczyp. przyzwoitéj opłaty, a chcąc uniknąć próżnego wydatku na oficyalistów do odbierania skór przez komisyą skarbową ustanowionych: zaczém jjww. posłowie starać się usilnie będą, aby wybieranie skór w naturze, jako równy albo wyższy wydatek na oficyalistów niż dochód ze skór zysku przyniesie, rodzące uchylone zostało, a w miejsce tego aby opłata pieniężna od zabicia każdego bydlęcia przyzwoita oznaczoną została.

30. Do wszelkich oficyalist celnych, tudzież egzekucyj aby obywatele własnego województwa umieszczonymi byli, jjww. posłowie najusilniéj starać się będą.

31. Lubo dla zabezpieczenia kraju i całości własnéj każdy obywatel niesie na ofiarę część majątku swego, gdy jednak w ustanowieniu podatków tak prowincye względnie siebie jako województwa i ziemie jedne sobie ulżyć, a drugie obciążyć usiłują, powierzchność za istotę dobroci biorąc: przeto miłością obywatelstwa obowięzujemy jjww. posłów, aby stanom rzeczyp. jak najistotniéj i najdokładniéj przełożywszy stan województw naszych a szczególniéj bezludność, ztąd kosztowność robotnika, przytém niedostatek wielki i to odległych bardzo lasów, tudzież zbytnią szczupłość łąk, a prowenta swoje z samych tylko płodów ziemi pracowicie nabyte mających okazali, iż ułożenie podatków z produktów mniéj napotém płatnych uciążyć województwa nasze potrafi.

32. Województwa nasze z położenia swego będąc pogranicznemi, nie mogą nie być troskliwemi o obwarowanie granic, które otwarte

nader wielkich szkód obywatelom, a najwięcéj przez emigracyą ludzi z kraju doświadczać dają: zechcą przeto jjww. posłowie jako najusilniéj stawić się, iżby też granice żołnierzem rzeczyp. były opatrzone niezwłocznie.

33. Ponieważ w granicach państw częste trafiają się sprawy, więc dla przyspieszenia wspólnéj sprawiedliwości, aby w równéj liczbie tak ze strony Polski z komisyów porządkowych cywilno wojskowych województw pogranicznych jako z strony państw graniczących w podobnéj liczbie osoby wyznaczonemi zostawszy, składały zawsze gotowy sąd do rozsądzenia spraw pogranicznych, jjww. posłowie domagać się będą.

34. Senatorowie znajdujący się na sejmie obowiązani będą wraz z posłami popierać instrukcyą województwa swego i z tego się na sejmikach relacyjnych sprawić województwu będą powinni.

35. Ponieważ generałowie inspektorowie zapewnieni prawem i dawnymi zwyczajami rangi swym poprzednikom spłacili, prawem zaś niniejszego sejmu zapadłém ad vitæ tempora zostawieni, odzyskania własności swojéj przeciętą mają sposobność, iżby więc im wolne zbycie było, jjww. posłom zalecamy.

36. Gdy już w kilku instrukcyach było ułożone, aby za zezwoleniem stron nastąpić mogła zamiana dóbr Swiętego z Kruszynkiem dziedzicznych w. jmp. Glińskiego chorążego bydgoskiego za dobra Kórzeszynek także dziedziczne prześwietnéj kapituły kujawskiéj w województwie i powiecie brzeskim kujawskim leżące, a ta wzmianka dotąd nie nastąpiła: raczą jjww. posłowie dołożyć najmocniéjszéj staranności, aby zezwolenie od stanów na tę zamianę też zamianę uskutecznieły z ofiarą opłaty dwudziestego grosza jako z dóbr duchownych.

Józef Kościelski kasztelan bydgoski, marszałek koła rycerskiego, mp. — Łukasz Jan Dzięcielski stolnik ko., asesor z w. brzeskiego, mp. — Maciéj Lubowiecki podczaszy kruświcki, z powiatu radziejowskiego asesor, mp. — Teofil Sikorski podczaszy bydgoski, z powiatu przedeckiego asesor, mp. — Antoni Rudnicki wojski bydgoski, sędzia grodzki kowalski, z powiatu tegoż asesor, mp. — Antoni Floryan Kosiński komornik ziemski brzeski kujawski, z województwa i powiatu inowłocławskiego asesor, mp. — Roman Maciéj Podczaski, z powiatu kruświckiego asesor, mp. — Wojciech Turski porucznik kawaleryi narodowéj, asesor z powiatu bydgoskiego, mp.

120.

1792. *Martius*, 21. *Brzeska grodzka Relation. 55 f. 423.*

446. [Jw. marszałek koła rycerskiego wraz z asesorami sejmiku deputackiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na znak pilności skarżą się.]

Actum in castro Brestensi Cujaviae dnia 21 miesiąca marca, roku pańskiego 1792.

Do urzędu i ksiąg ziemiańskich województwa brzeskiego kujawskiego powiatu tegoż osobiście przyszedłszy jw. marszałek wraz z asesorami koła rycerskiego sejmików deputackich województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego, tę na znak pilności swojéj czynią skargę w okoliczności następnéj. Albowiem gdy obywatele tych obydwóch województw projekt względnie obrania sądu ziemiańskiego jednego tylko dla obydwóch województw, to jest, brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego z alternatą takową, aby powiaty brzeski kujawski, kowalski, przedecki sądziły się w mieście Brześciu, do odsądzenia sprawy ostatniéj, po którém osądzeniu w mieście Brześciu, iżby tenże sąd ziemiański wspólny przeniósł się do miasta Radziejowa i tam sprawy województwa inowłocławskiego oraz powiatów radziejowskiego i reszty pozostałéj kruświckiego również do ostatniéj sprawy odsądzał, jednomyślnością przyjęli i ten ręką jw. Dąbskiego wojewody brzeskiego kujawskiego prezydującego podpisany został, a tenże projekt przerzeczonych województw przypadkiem jakowymsiś w laudum w księgach miejsca tutejszego pod dniem 20 lutego r. b. oblatowanym wcale umieszczonym nie jest: przeto aby przez nieumieszczenie tego projektu w laudum dla omyłki nie zdawała się nadwyrężać jednomyślna ku wygodzie obywateli zgoda i sąd ziemiański o téj omyłce był wczesnie ostrzeżony, wyjaśnić to obywatelom obydwóch województw niniejszą skargą postanowili, a dla mocniejszego publiczności przekonania zwyż wyrażony projekt sposobem oblaty dnia dzisiejszego do ksiąg niniejszych ziemiańskich podali.

Michał Sokołowski starosta kowalski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp. — Piotr Morzycki chorąży radziejowski, asesor, mp. — Maciéj Rybiński cz. brzeski kujawski, asesor, mp.

DODATEK.

121.

1587. *October*, 29. *Brzeska grodzka Recognition. 32, f. 409.*

447. [Laudum commune terrarum Cujaviæ.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festum sanctorum Simonis et Judae apostolorum (October, 30), anno Domini 1587. — Obtulerunt generosi Janusius Ryśiński Covaliensis, Joannes Pstrokoński Conariensis Cujaviensis castellani.

My rady koronne, duchowne i świeckie i wszytko rycerstwo województwa brzeskiego i inowłocławskiego na ten zjazd radziejowski teraźniejszy . . . . . zgromadzeni. Wszem wobec, komu to wiedzieć należy, oznajmujemy, iż przychylając się do zgody z ichmościami tych, którzy na téj elekcyi przeszłéj warszawskiéj królewicza jmci szwedzkiego Zygmunta III szwedzkiego, gockiego, wandalskiego króla wybranego księstwa finlandzkiego za pana sobie na królestwo polskie i w. ks. litewskie wzięli: przeto my téż jkr. mci za szczęśliwém już wjachaniem do Korony, jkr. mci oddawając wiarę, poddanność i posłuszeństwo, jako wiernym poddanym przeciw panu przynależy, bacząc być tego pilną a gwałtowną potrzebę w takiém rozróżnieniu niektórych osób i obywatelów królestwa polskiego, którzy drugiego nominata arcyksiążęcia jmci Maksymiliana temere przeciw uchwale andrzejowskiéj i postanowieniu elekcyi warszawskiéj na królestwo (promovent), nie z żadnych recesów, ani uniwersałów tylko (z) saméj życzności i miłości przeciw panu, aby (securitas et dignitas ejus) opatrzona była, postąpilim i uchwalilim (pro hac vice) do potrzeby i obrony Korony podatek

taki, jaki był za sławnéj pamięci kr. jmci Stefana pana zmarłego in anno Domini 1578 w Warszawie na sejmie uchwalon i postanowion, warując, aby to (in sequellam) na przyszłe czasy nie przyszło, gdyż się to tylko na ten czas czyni, dogadzając saméj tylko potrzebie Korony; na poselstwo téż kr. jmci pana naszego przez jmp. Pawła Uchańskiego ze Służewa starostę drohobickiego uczynioną (?) wzgląd mając, który według starych kwitacyj (anni ejusdem) ma być wybieran, nie przymując w tych czasiech żadnéj dezertacyi oprócz czopowego, abo beczkowego, miasto którego z karczm na wsiach po groszy 12 będą . . . . . powinni oddawać, a w miastach piwowarowie . . . . . po złotych dwu, a we wsiach po złotemu jednemu.

Insze wszytkie rzeczy, jako są w tym uniwersale anni ejusdem 1578 opisane, oddawane i wybierane być mają, to jest, początek wybierania zacząć się ma w poniedziałek przyszły tu w Radziejowie trzy dni, a w Brześciu trzy dni, to jest, z województwa brzeskiego wszytkim obywatelom, a wydać się ten podatek ma od wszytkich wybrany od przyszłego poniedziałku do tego dnia sub pœna centum marcarum, a pp. poborcowie zarazem p. rotmistrzowi, nic nie omieszkając, pieniądze dać mają. O który podatek pp. starostowie egzekucyą prędką, nieodwłoczną czynić będą powinni, albo ich namiestnicy sub privatione officii capitaneatus; pozwy o to mają być dane pod tytułem każdgo p. starosty (vigore totius reip.) laudique communis terrarum Cujaviæ każdy tak ten, któryby na ten czas naznaczony, jako i p. starosta, któryby był w tém (in executione facienda negligens), peremptorie powinien odpowiadać.

Do którego wybierania tych poborów obraliśmy z województwa brzeskiego ur. p. Jana Trzebuchowskiego, z włocławskiego ur. p. Simona Żegockiego, przy których wybieranie i szafunek być ma województw na żołd ludzi ślacheckich półtrzecia sta; (plus vel minus) do czego obralim jmp. Adama z Tomicy Balińskiego starostę kruświckiego za rotmistrza, któremum postąpili tego żołdu na ćwierć roku na koń po złotych 30, z osobna na jego na wyprawę 500 złp., a na kuchnią, tak jak drugim królowa jéjm. pp. rotmistrzom postąpiła, z reszty dać się ma, któremu służba iść ma od dnia dzisiejszego, a na ciągnienie i ściągnienie jemu cztery niedziele także ostawujemy, który do téj potrzeby tak jako najlepiéj wypraw . . się ma, z tychże pieniędzy deputatom, którzy . . . . . do poprawy praw obia . . . . . .

. . . ur. Gaspar Galicki sędzia grodzki brzeski, z województwa inowłocławskiego ur. p. Jan Niemojewski sędzia grodzki inowłocławski, którym każdemu z osobna naznaczyli do Krakowa na drogę po 40 grzywien, a ci pp. poborcowie z tych pieniędzy szafunku i wybierania liczbę w swoich województwach a nie gdzie indziéj czynić będą powinni. Do któréj liczby od nich wysłuchania naznaczelim ur. p. Stanisława Haliskiego skarbnika brzeskiego, ur. Wojciecha Jaronowskiego sędziego grodzkiego przedeckiego, z włocławskiego ur. p. Mikołaja Rozińskiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego, ur. Andrzeja Witosławskiego. A ci panowie deputaci z pany poborcami do słuchania liczby zjachać się będą powinni do Radziejowa na poniedziałek pierwszy po Trzech Królach przyszłych, liczbę odprawić mają pp. poborcowie za kwity pp. deputatów do tego naznaczonych, a ci pp. deputaci będą powinni referować wszytkiéj braci na sejmiku po koronacyi pierwszym liczbę pp. poborców, a jeśli co resztu zostanie tych pieniędzy nad ten wydatek: tedy ci pp. poborcowie mają miéć przy sobie tę resztę, któréj oddawać nie będą powinni do skarbu koronnego, tylko tam obrócić, kędy będzie wola wszytkich obywatelów obojga województwa zgodna salarium pp. poborców, to jest, p. Janowi Trzebuchowskiemu grzywien 40, a p. Szymonowi Żegockiemu grzywien 20. A iż się takowych niemało najdzie między ichm. pany obywatelami województwa brzeskiego, którzy różne majętności drugie w różnych województwach mają: tedy . . . . . postanowienia teraźniejszego wolnymi czynimy od ruszenia pospolitego z tych dóbr w inszych województwach leżących . . . . . żołnierza vigore laudi communis przykładać się mają w tuteczném województwie. Które postanowienie nasze złożylim ichmościom jmp. Januszowi Rysińskiemu z Rysin kasztelanowi kowalskiemu, jmp. Janowi Pstrokońskiemu kasztelanowi konarskiemu do ksiąg grodzkich radziejowskich nomine omnium podać.

122.

1587. *October*, 29. *Brzeska grodzka Recognition. 32 f. 410.*

448. [Laudum commune terrarum Cujaviæ.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festum sanctorum Simonis et Judae apostolorum (October, 30), anno Domini 1587.— Obtulerunt generosi Janusius Rysiński Covaliensis, Joannes Pstrokoński Conariensis Cujaviensis castellani.

My rady koronne, duchowne i świeckie, wszytko rycerstwo obojga województwa brzeskiego włocławskiego ziem kujawskich na ten zajzd teraźniejszy radziejowski zgromadzeni. Za spólném zezwoleniem wszech stanów obywatelów tutecznych przestawając na jmci królewiczu szwedzkim Zygmuncie szwedzkim, gockim, wandalskim królu wybranym księstwa finlandzkiego elekcie i nominacie królestwa polskiego i w. ks. litewskiego za szczęśliwém już z łaski bożéj przyjachaniem jkr. mci do Korony oznajmujemy wszem w obec, iż oddawając wiarę, poddanność, posłuszeństwo jkr. mci, jako wiernym poddanym przeciw panu przynależy, na tym to zjeździe naszym do spraw odprawowania pilnych koronnych na przyszłéj, da Pan Bóg koronacyi pana naszego kr. jmci Zygmunta III obraliśmy z posrzodka siebie posły z województwa brzeskiego ur. p. Jana Leszczyńskiego z Leszna starostę radziejowskiego . . . . . z województwa włocławskiego . . . . . Kaczkowskiego, Macieja Brańskiego, którzy wszytkie potrzeby koronne na sejmie coronationis według zlecenia im na tym to zjeździe odprawować się mają, nic nowego tam, coby było przeciw prawu, nie stanowiąc. A do poprawy praw tamże obraliśmy ur. pany z województwa brzeskiego Kaspra Galickiego sędziego grodzkiego brzeskiego, z województwa inowłocławskiego p. Jana Niemojewskiego sędziego grodzkiego inowłocławskiego.—Działo się to na zjeździe w Radziejowie 29 die Octobris, anno 1587.

Jan Spałwski z Targowéj Górki wojewoda inowłocławski. — Jan Rysiński kasztelan kowalski. — Jan Pstrokoński kasztelan konarski kujawski.

123.

1612. *Januarius*, 11. *Inscriptiones Bidgostienses 1612 f. 828.*

449. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum s. Trium Regum proxima (Januar., 11), anno Domini 1612. — Obtulit Albertus Mierzyński tribunus Juniviadislaviensis.

My rady koronne i rycerstwo z województw brzeskiego i inowłocławskiego tu do Radziejowa za złożeniem sejmiku przez króla jmci ad diem 11 Januarii zgromadzeni w roku niniejszym 1612 oznajmujemy wszem wobec komu to wiedzieć należy, iż przychylając się do uchwały sejmu walnego przeszłego i do zgody wszystkiéj Korony, mianowicie o poborach uchwalonych na poparcie wojny moskiewskiej, pozwalamy wszyscy in genere pobór drugi zupełny ten, o który posłowie nasi na sejmie do braciéj wzieli. Który pobór zupełny tak łanowe jako i czopowe ma się wybierać według uniwersału ostatniego w konstytucyach opisanego z tym dokładem, iż browary i karczmy ślacheckie i duchowne na wsiach od tego czopowego penitus aby były wolne i temu ciężarowi aby nie podlegały, nihil præjudicii czyniąc poborom w arendzie czopowego w miasteczkach królewskich, duchownych i świeckich, które według postanowienia arendy przez poborce wydane i płacono być ma według uniwersału sejmu przeszłego. A ma się począć łanowe od św. Marcina blisko przyszłego, a kończyć się ma do świąt Narodzenia Bożego, czopowe zaś zwyczajne gdy się to, które na sejmie jest pozwolone, skończy, ma się począć sposobem tym jako i to pierwsze tak jednak, aby pobory wszelakie na wszelakich miejscach w tych województwach poborcy tych województw z sejmu naznaczeni, których fides et dexteritas jest nam dobrze zalecona, a nie kto inszy wybierali. A ktemu aby gravamina, które przez Bardzińskiego pisarza soli ruskiéj w Dybowie nad konstytucyą prawa naszego dzieją się, zniesione były, a na jego miejsce aby inszy dispensator possessionatus obywatel tuteczny był podany, także i insze przez Raczkowskiego w uzurpowaniu sobie powinności poborczéj i depaktowaniu nieznośném ludzi

kupieckich i innych różnego stanu ludzi uciążeniu sam wniesione, z nas zniesione były. A na utwierdzenie doskonalsze i warowniejsze postanowienie rękoma senatorskiemi i deputatów naszych na to naznaczonych podpisujemy. — Actum Radziejoviæ in loco comitiorum usitato feria quarta post festum Trium Regum proxima (Januarius 11), anno Domini 1612.

Andrzéj Przyjemski kasztelan gnieźniński, starosta kowalski. — Jakób Łowicki kasztelan kowalski. — Łukasz Sierakowski z Bogusławic.—Jan z Grabia Wilkostowski stolnik brzeski.— Jan Borucki podstoli brzeski. — Piotr Buszkowski sędzia grodzki brzeski.— Wojciech Mierzyński wojski inowrocławski, natenczas koła rycerskiego marszałek.

124.

1658. *October*, 31. *Relation Bidgostienses 1658 f. 66.*

450. [Laudum conventus Radziejoviensis.]

Actum in castro Bidgostiensi feria secunda ipso die s. Martini pontificis et confesoris (November, 11), anno Domini 1658.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województw i obywatele województwa brzeskiego i inowrocławskiego na sejmiku radziejowskim na dzień ostatni Oktobra za uniwersałem króla jmci, p. n. m. zgromadzeni, taką czyniemy relacyéj naszéj kontynuacyą sejmiku. Naprzód przychylając się do zgody wszytkich województw koronnych, a nie mogąc temu dosyć uczynić, żebyśmy mieli dociągnąć adæquatam summam korespondującą dwudziestu i półszosta poborów, obawiając się tego, żebyśmy złożywszy na bracią naszę nieznośny ciężar consilio nostro do tego nie ponieśli, żebyśmy, dosyć wszytkiemu chcąc uczynić, a impossibilitatem na nas włożywszy, w podatkach naszych in medio cursu nie ustali, a widząc i my dawaniu poborów eandem impossibilitatem, chcąc jednak non deesse patriæ: udaliśmy się lub nie do zwyczajnego nowego sposobu, postanowiwszy między sobą viritaneam contributionem na ludzie plebejæ conditionis tak we dworach jako i wsiach, exceptis personis nobilibus, cœnobiis tum et familia claustrorum ordinanti (?) tum et personis spiritualibus excepta eorum familia plebejæ conditionis, od każdej osoby wyżéj mianowanéj na ten jeden raz natenczas po złotemu jednemu, a w miastach i miasteczkach wszytkich in duplo, na Żydy, Szoty i kramarze in triplo, na łóżne we wsiach po

dwu złotych, a w miasteczkach po czterech, to jest, od tych którzy fixum locum nie mają, jeno po robotach i najmach chodzą [1]).

Z których retent solucyą ichm. pp. rotmistrzom naszym powiatowym naznaczamy, mianowicie jmp. staroście kruświckimu, sukcesorom jmp. wojewodzica brzeskiego, jmp. Andrzéjowi Gąsiorowskiemu staroście nieszawskiemu, mianowicie z tych poborów, które były uchwalone cztery pod Starym Radziejowem, a piąty pod Przedcem. Z tychże poborów ma być zapłacone salarium 200 złotych, jednemu województw naszych słudze takżeśmy jmp. marszałkowi naszemu naznaczyć i oddać zlecili. Ichm. pp. egzaktorowie mają wyżéj mianowane pogłówne złożone w powiatach swoich wybierać cały tydzień, począwszy 18 proxime futura Novembris ad 23 Novembris inclusive. Ciż pp. egzaktorowie mają wybierać przy czopowém akcyzy piwnéj po dwóch pieniędzy od grosza od każdego złotego akcyzy, od inszych rzeczy według postanowienia sejmowego po dwa grosza od każdego złotego. Te podatki, ktore będą na dalsze proventus currentes, mają być każdego miesiąca prima mensis (a jeżeli się święto trafi, tedy die subsequenti) od pp. egzaktorów wybierane.

Pierwsze to mliwne mają począć wybierać pospołu ze złotowém pogłównem, a napotém prima cujuslibet mensis, od pogłównego tego mliwnego mają brać od kwitów po dwa grosza, a od przysięgi nic nie brać. Do akcyzy, że téż może być znaczne augmentum od rzeźników we wsiach, postanawiamy, aby tego doglądali przez substytuty swoje pp. egzaktorowie, żeby akcyzę od rzeczy każdéj wsi po dwa grosze od złotego sprawiedliwie dochodziła, in casu præpeditionis od pana téj wsi, albo urzędnika, albo kogokolwiek ma miéć na sądy skarbowe albo in defectu na grodzkie ex citatione literali, gdzie ma być nakazana restitutio summæ cum triplici pensione. Toż się ma rozumiéć o wszytkich, którzyby tak w miastach jako na wsiach wybieranie akcyzy w miastach czopowego progredyowali, albo initowali, detentorowie currentium proventuum, jeżeliby jacy byli, sine adcitatione peremptorium terminum, sine appellatione przed sądem grodzkim i ichm. pp. egzaktorowie i ichm. pp. starostowie powinni będą nieodwłoczną egzekucyą czynić; salarium ichm. pp. egzaktorom zwyczajnego po groszu od każdego złotego, od kwitu po sześć groszy.

---

[1]) Zob. dalszy ciąg pod r. 1658 (str. 73—74, 75) w poprzednim tomie, gdzie wydrukowano to laudum z licznemi opuszczeniami. Znalazłszy ten sam akt nie uszkodzony w arch. poznańskiém, uzupełniamy tu poczynione opuszczenia.

125.

1664. *Januarius*, 21. *Relation. Bidgostienses 1664 f. 712.*

451. [Laudum conventus particularis palatinatuum Cujaviæ.]

Actum in castro Bidgostiensi feria secunda post Purificationis beatissimae Virginis Mariae (Februar., 4), anno Domini 1664. — Obtulit Stephanus Żukowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego mając sejmik ad diem 21 præsentis przeszłém laudum z uniwersału jkr. mci, p. n. m., konserwowany, a to respektem ichm. pp. egzaktorów województw obudwu kujawskich z przeszłych podatków wtóréj i trzeciéj raty in exsolutionem dwunastu poborów sejmem anni 1661 deklarowanych przed ichm. pp. komisarzami de medio nostri destynowanymi kalkulacyi, z któréj że się pokazało manifeste, że województwa zostały długu skarbowi sumę florenorum 14,994, grossorum septemdecim: tedy pacyfikując coprędzéj desideria ichm. pp. wojskowych na ukontentowanie ich asygnacyj, pozwalamy poborów dwanaście cum abjuratis według regestrów quadruplæ, albo téż cztery sine abjuratis według regestrów anni 1629 przez p. Czechowskiego podanych; które per optionem ab actu diei præsentis za dwie niedzieli z brzeskiego województwa jmp. Ruszkowskiemu w Radziejowie, z inowłocławskiego jmp. Umińskiemu w Inowłocławiu monetą złotową i inną wszelaką, któréj kontradykcyi natenczas nie masz, wydawane być mają i egzakcya ich a die 4 Februarii, począwszy przez dwie niedziele, odprawować się będzie. Post vero elapsum spatium temporis duarum septimanarum egzakcyi ichm. pp. poborców, ichm. pp. komisarze laudo præterito naznaczeni, tu do Radziejowa, to jest, pro die 18 Februarii aby zjachali się, ichmośc. fraterne obtestamur, kandy calculationem z tychże podatków laudo præsenti pozwolonych od ichm. pp. egzaktorów województw obudwu, non obstante trium pluriumve absentia, odbiorą, a na retentory podatku tego officiosam executionem tudzież i militarem przez ichm. pp. wojskowych deputatów nakazujemy.

A aby prędsza i doskonalsza stać się mogła ichm. pp. wojskowym satysfakcya, czopowe roku teraźniejszego w. jmp. Konstantemu na

Lubstowie Lubstowskiemu bydgoskiemu kasztelanowi tanquam plus offerenti, a do tego gdy też pewne onera rempublicam nostram zachodzą, których tam subito casu wypłacić nie możemy, in arendam za złotych 9,000 pol. puściliśmy, które jegomość suo die et loco, ut supra præfixo, do Radziejowa circa calculationem ichm. pp. egzaktorów zjachawszy, inquantum by czego z podatku nie dostało na zapłatę ichm. pp. żołnierzom, tantam summam, quae et quanta ex calculatione parebit, supplere powinien. Præcavendo zaś indemnitati jmp. bydgoskiego w téjże czopowego arendzie, casus fortuitus in genere omnes, jakoto: (quod Deus avertat) nieprzyjaciela koronnego, żołnierza gwałtownego koronnego, dla któregoby podatek ten iść nie mógł, ognia gwałtownego, przez któryby browary zeszły, powietrza na ludzie gwałtownego, dla któregoby też podatek ten wakował, warujemy.

A ponieważ wielkie się præjudicia dzieją tak w miastach jkr. mci jako i duchownych i świeckich, że przedmieszczankom robić nie pozwalają (co ?), ale zamkowe albo dworskie na szynki dawają, od których według dawnych praw czopowe currere powinno, a one penitus nic nie oddają i owszem wielką przeszkodę a w czopowém wielką dyminucyą czynią: tedy fraterne upraszamy jmp. bydgoskiego, aby zlecił swemu superintendentowi o te wszytkie województwa krzywdy agere. Bazar pod Toruniem, który na wielkiéj przeszkodzie zostaje Podgórzowi, dla którego i słusznego miéć nie mogą pożywienia, tedy i ten żeby zarówno w czopowém z Podgórzem pociągał, cum possessoribus Bazaru prawnie postąpić zlecamy.

Kwity ichm. pp. egzaktorom województw obudwu aby jmp. marszałek z poborów dwunastu sine abjuratis albo też czterdzieści i sześć cum abjuratis salvis summis przy ichmościach restantibus, jakoto przy jmp. Buszkowskim 473 złote groszy 28 pieniędzy dwanaście, od któréj sumy solarium exclusum, przy jmci zaś panu Unimirskim 2,328 złotych groszy 14 pieniędzy półczternastu, od któréj też exclusum solarium jmp. Wojciechowi Radojewskiemu łowczemu inowłocławskiemu, ze wszytkich sum przy jmci antea będących wydał, nomine publico zlecamy. To też considerationis (?), że ekspensy sejmikiem teraźniejszym naznaczone superant perceptam z arendy czopowéj, tedy inquantum by co naddał jmp. bydgoski, to jemu przyszłego, da Bóg, roku albo gotowemi pieniędzmi, albo też dalszą czopowego posesyą rekompensować obiecujemy. Hæret nam też w dobréj pamięci, jakośmy jmp. podsęd-

kowi inowłocławskiemu sumpty jego sum we Lwowie leżących ratificando, summam certam naznaczeli, którą że pp. deputatom wojskowym przez jmci pro die 21 Martii naznaczył, tedy jmp. bydgoskiego upraszamy, aby pro die eadem tęż sumę jmp. podsędkowi z czopowego wyliczył. Za potrzebne i to visum, aby akta sądów konstytucyą anni 1661 aprobowanych komisarskich przy jmp. Mikołaju Andrzeju Rowińskim komorniku granicznym brzeskim zostając, in limine acticato zostawały, co że bez szczególnych być nie może sumptów, na prowizyą skrybentów 300 florenos temuż jmci z czopowego in Junio currentis wyliczyć pozwoliliśmy. Probatum także, że ichm. pp. rotmistrzom województw obudwu z przeszłoroczněj czopowego arendy nic in toto satisfactum za krwawe w usłudze województw tych merita, stanęło tedy, ichmośc. ulteriorem præstando satisfactionem jmp. staroście kruświckiemu 4,000 z czopowego wtóréj raty wyliczyć naznaczamy, co się ma rozumiéć takim sposobem; jmp. łowczy inowłocławski będąc winien jmp. staroście złp. dwanaście set z reszty rachunków dawnych aministracyj jmci, któreśmy anteriori laudo jmp. staroście zlecili, ponieważ tę sumę wydał do skarbu, na co rekognicyą pokazał: tedy respectu ejusdem summæ te dwanaście set złotych w sumę czterech tysięcy inkludujemy, także półtora tysiąca złotych, na które się uiścić compatrii (sic) odprowadzając kurfiestrza, jmość zadłużeł, a myśmy go eliberare powinni, tedy i tę sumę w tych czterech tysiącach kładziemy, resztę tylko od tych dwóch sum respectu gratitudinis, to jest, trzynaście set złotych, pensando krwawe merita, lubo z małém ukontentowaniem dajemy, upraszając jmci, żeby mając wzgląd super angustiam temporis, fraterno affectu przyjąć raczył.

Jmp. Andrzejowi Gąsiorowskiemu skarbnikowi inowłocławskiemu retenta piąci poborów w miastach wszytkich województw obudwu do wybierania naznaczamy. Pamiętne także każdemu merita krwawe świeżo w przeszłéj szwedzkiéj ekspedycyéj jmp. Stefana Jaronowskiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego województwom tym præstita, za które manifestissime należyta jmci nie doszła rekompensa, co także, ne gratitudinis oblivione deleatur, temuż jmci złotych półtora tysiąca z czopowego naznaczeliśmy. Expositum także na przeszłym sejmiku ichm. pp. egzaktorom pogłównego dekretem trybunału radomskiego florenos tres tam a titulo nobilitatis quam viduali certa officia provenientes inferre nakazano, co jmcie proprio sumpto prowidować nie powinni, jako i koszty prawne respektem kosztów w odwożeniu

sum pieniężnych, fraterno supplendo ichmościom defekt ten amore, jmp. Świętosławowi Jaronowskiemu dwanaście set złotych ex habita ratione, że ichm. pp. wojskowi o ten defekt jmci sine intermissione solicytują, per modum ichm. pp. egzaktorowie przy zapłacie żołnierskiéj z kontrybucyi teraźniejszéj persolvere powinni będą. Jmp. Buczkowski zaś złotych 300, które sobie z tychże podatków odbierze; ichm. pp. pisarzom ziemskim województw obudwu także sumy pewne respektem ksiąg ziemskich korektury na sejmiku za dyrekcyą jmp. Swiętosława Jaronowskiego specyfikowane aby także z czopowego wydane były, jmp. bydgoskiego upraszamy. Że zaś defert to jmp. Kołudzki komornik ziemski brzeski, że go téż solarium względem rewizyi łanów wybranieckich konstytucyą anni 1661 naznaczone, a laudum trojakiém deklarowane, a już co ledwie jmci wydane nie doszło, aby téż jmość pari gaudeat præmio przy kalkulacyi ichm. pp. egzaktorów jmci aby wyliczone były, miéć chcemy. Wiadomo każdemu także jmp. cześnika brzeskiego merita krwawe podczas ekspedycyi szwedzkiéj jako i hostiles in carceribus dla usługi województw tych detentiones, które aby ab omni consolationis nie były akcypowane nota, trzysta złotych z czopowego wydać naznaczamy. Sumy także ichm. pp. komisarzom do Lwowa anteriori laudo naznaczone aby z czopowego wydane były, itidem naznaczamy. Słysząc zaś querelam jmp. starosty kruświckiego, że jmości z przeszłoroczněj czopowego kurencyi reszty pewne w miastach województwa inowłocławskiego zostają, præstando tedy jmści kontraktem warowane doskonale onego wybranie, na burmistrzów miast województwa tego składamy, aby oni cum probatione przez się samych et cum duobus testibus bene possessionatis juratoria one wydali. Konsyderując i to, że jmp. skarbnik inowłocławski jakoby non pari miał być kontentowany gratitudine z jmp. starostą kruświckim, tedy na przyszłym, da Bóg, sejmiku koekwować ichmciów profitemur. Że nam z relacyi ichm. pp. komisarzów ad calculationem deputowanych to innotuit, iż nie przez ichm. pp. egzaktorów ten zatrzymania defekt ale przez samych województw niedostateczne uchwalenie podatków stał się i ichm. pp. wojskowych do wielkich sumptów przyprowadził, to uważywszy, dwanaście set złotych in recompensam ich kosztów, pro interesse każdéj chorągwie po złotych 400, z podatku tego naznaczamy, za których odliczeniem i ostatka na asygnacye odebraniem ichm. pp. wojskowi tak z samemi asygnacyami naznaczonych jako i quibusvis processibus, pœnis peculatus ac ab omnibus prætensionibus kwitować coram quibusvis

actis ichm. pp. egzaktorów powinni będą. A aby eo facilius patienti animo ichm. pp. wojskowi stipendia swoich oczekiwali, videlicet do czterech niedziel w miastach województw obudwu ichmościom pozwalamy, prosząc, aby omnem servare in eo victu raczeli moderationem, modestia clausulare. Zalecamy przytém, aby jmp. marszałek sejmiku teraźniejszego do konstytucyj dawniejszych tak 1630 jako i na świeżo przeszłym ostatniejszym sejmie postanowionych i reasumowanych uczynieł nomine publico protestacyą przeciwko tym ichmościom, którzy ad malam informationem w kancelaryach koronnych nie będąc terrigeni et possessionati tych województw przywileje upraszają. — W Radziejowie 21 Januarii anno Domini 1664.

Augustinus Kołudzki komornik ziemski brzeski, marszałek sejmiku radziejowskiego, mp.

126.

1672. *November*, 2. *Brzeska grodzka Decret. 5a f. 560.*

452. [Laudum palatinatuum Brestensis et Junivladislaviensis.]

Actum in castro Brestensi feria quarta in crastino festi Omnium Sanctorum (November, 2), anno Domini 1672. Obtulit nobilis Albertus Czermiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw kujawskich brzeskiego i inowłocławskiego na teraźniejsze pospolite ruszenie za uniwersałem jkr. mci, p. n. m., ostatnich wici zgromadzeni. Mając præ oculis czas, który nas z pory wojennéj nagle excludit, omnes jednak conatus sposabiając suos, aby za roześciem się z pola naszém resp. nie zostawała indefensa: stosując się tedy w téj mierze do woli jkr. mci, p. n. m., województwom naszym kujawskim przez ichm. pp. posłów naszych łaskawie deklarowanéj, oraz do jednostajnéj województw i ziem koronnych względem obrady i obrony rzeczyp. zgody, uchwalamy i postanawiamy sobie na aukcyą wojska podatek generalny z dóbr in genere wszystkich ziemskich, królewskich i duchownych piętnaście poborów novis cum abjuratis; które abjurata heredes et possessores bonorum w grodach, to jest, z brzeskiego województwa w gro-

dzie brzeskim, z inowłocławskiego zaś województwa w grodzie inowłocławskim a nie w innych przez chłopów swoich præstare będą powinni. Od których abjurat w tych obudwu grodzkich kancelaryach ichm. pp. pisarze i ichm. pp. regenci tak od suscepty jako ekstradyty jako téż i pieczęci ultra plus tylko 12 groszy aby się nie ważeli brać sub pœna depactationis legibus regni descripta. A ten podatek poborowy jako najprędzéj, wróciwszy się szczęśliwie do domów swoich, bratersko nieodmiennie przyrzekamy sobie do ichm. pp. poborców naszych przez nas dnia dzisiejszego zgodnie obranych et in facie nostri secundum rotam in constitutione regni anni 1628 descriptam przysięgłych, jakoto z województwa brzeskiego jmp. Aleksandra Ostrowskiego komornika granicznego inowłocławskiego, pisarza actorum ekspedycyi wojennéj generalnego brzeskiego, z inowłocławskiego zaś województwa jmp. Jana Wolskiego (którym salaria zdawna zwyczajne przez nas assignantur) realiter ac in effectu absque quavis remora do czasu tylko electionis deputatorum tribunaliciorum sejmiku, feria secunda post festum Conceptionis beatissimæ Virginis Mariæ proxime incidenti odprawowanego znosić i wydawać sub rigida et rigorosa militari executione dekretem trybunału koronnego radomskiego descripta et sancita; (z) strony zaś rzemieślników i innych wszystkich do tego podatku należących ludzi ichm. pp. poborcy według taryfy regestrów tesauri w odbieraniu sprawić się będą powinni.

A ponieważ pod czas teraźniejszy ustawicznéj ojczyzna nasza indiget obrony, czemu i skarb województw naszych niepodobna aby mógł sufficere: tedy in supplementum wyżéj pomienionéj kontrybucyi piętnastu poborów, podatek czopowy ultimi consumentis, to jest, od garca wina groszy 6, od garca miodu groszy 3, od garca piwa i kwaterki gorzałki po szelągu 1 w województwach naszych z miast i miasteczek ziemskich, królewskich i duchownych uchwalamy i do roku zupełnego od święta św. Marcina blisko przyszłego, aż do takowego święta św. Marcina w roku, da Pan Bóg przyszłym przypadającego postanawiamy takowym sposobem, aby każdego miasta i miasteczka burmistrz ze dwiema rajcami, præstito prius eo in passu juramento corporali, wiernie i sprawiedliwie bez żadnego osób respektu doglądając, jako rationes tak i samę kontrybucyą ichm pp. komisarzom naszym, jakoto z brzeskiego województwa jmp. Janowi z Rojewa Kaczkowskiemu, z inowłocławskiego zaś województwa jmp. Wojciechowi na Ruszkowie Ruszkowskiemu podstolemu brzeskiemu obranym oddawać będą powinni. A ci ichm. pp.

komisarze przysięgę każdy z osobna w grodach, jakoto z brzeskiego w brzeskim, z inowłocławskiego w inowłocławskim in præsentia generosi judicis oddawszy, co kwartał na sejmikach rationem functionis suæ i samę kontrybucyą oddawać są obstricti.

Upatrując przytém renitentiam niektórych osób stanu rycerskiego, którzy na przeszłoroczną z województw naszych aukcyą zabrawszy pieniądze, albo mało co pod chorągwiami pobywszy, powyjeżdżali, albo cale nic nie byli w służbie wojennéj, na dekreta komisarskie województw naszych kujawskich nie dbają: tedy niniejszą uchwałą postanawiamy, aby taki każdy pieniądze, które zabrał, do pomienionych ichm. pp. poborców województwa swego oddawał, albo téż pod chorągiew aukcyalną województw naszych teraz podjachawszy, żeby tak wiele, jak się był według uchwały województw naszych natenczas postanowionéj podjął, przesłużeł, a to sub rigore decretorum commissorialium województw naszych et fienda executione modo præmisso contra retentores poborów descripta. Inne wszystkie podatki przez kogokolwiek w zapłaceniu zatrzymane warujemy, aby jako najprędzéj były wydawane sub eadem executione, prout præmissum est, extendenda, warując to jednak, aby tak ichm. pp. komisarze teraźniejszéj kontrybucyi czopowéj i ichm. pp. poborcy ex colligendis nie dawali tylko za asygnacyami ichm. pp. komisarzów dawno obranych województw naszych czopowego generalnego zwyczajnego. A ponieważ auctio militis ad præsens nie może być, tedy do sejmiku wyżéj pomienionego deputackiego de modo tantum moderandi stipendii i obrania rotmistrzów i onych wyprawienia odkładamy.

Gdy cale już excludente tempore z pola schodziemy, dlaczego musiałyby i consilia w kole generalném koronném cessare publica, do których kontynuacyi zażeliśmy ww. ur. ichm. pp.: Spytka na Bużeninie Pstrokońskiego podkomorzego brzeskiego, Andrzeja Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, Sebestyana Jaronowskiego podsędka brzeskiego, których bratersko upraszamy, aby oni hoc opus raczeli continuare publicum, committendo ipsorum fidei, conscientiæ et honori, inquantum by intuitu jakiéj obrady i obrony rzeczyp. nad teraźniejszą uchwałę naszę (którą totaliter conservamus) cokolwiek w kole sancitum było, aby ichmośc. pro dexteritate sua omnimode consiliis chcieli moderare suis. Którym to ichmość, oraz i inszym, którzy są obrani i tuby invicem z ichmośc. in hoc publico consiliorum perseverare loco continue zechcieli, także jmp. Janowi Sebastyanowi Osieckiemu chorążemu brze-

skiemu, stosując się do inszych województw i ziem koronnych w ukontentowaniu posłów swoich za jeich publiczne prace, fatygi i koszty, sól wszystkę tegoroczną (przyszłą sobie zachowując) województwom naszym kujawskim od skarbu koronnego przynależytą wziąć i cale a cale sobie odebrać pozwalamy; a inquantum by ob hostilitatem modernam ta sól ichmośc. nie doszła, tedy na sejmiku przyszłym powrócimy koszty.

Warujemy też sobie i asekurujemy, że inquantum by jakiekolwiek (o czém nie rozumiemy) protestacye od kogokolwiek naprzeciwko naszemu temu postanowieniu in vim uchronienia się podatku miały zachodzić: tedy stosując się eo in passu do konfederacyi generalnéj koronnéj, za nieważne i niesłuszne mieć chcemy i one kasujemy i anihilujemy. Które to nasze postanowienie jjww. ichm. pp. senatorów swoich podpisać uprosieliśmy.—Dan w obozie generalnym koronnym pod Lublinem die 2 Novembris, roku pańskiego 1672.

Zygmunt Działyński wojewoda brzeski, starosta inowłocławski.

(Dalszych podpisów brak).

127.

1676. *Majus*, 27. *Radziej. grodzka Relation. 4b, f. 45.*

453. [Laudum relationis post comitia generalia Cracoviensia coronationis palatinatuum Cujaviæ.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festa Solennia sacri Pentecosten proxima (Majus, 29), anno Domini 1676. — Obtulit nobilis Stanislaus Malski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw ex vi limitationis na sejmik relacyjny pro die 27 Maii do Radziejowa zgromadzeni. Jako majestatowi boskiemu winne oddawamy dzięki, iż na przeszłym sejmie coronationis jkr. mci, p. n. m., między wielkimi rzeczyp. stanami uspokojone są dyfidencye, tak niemniéj i tu w województwach naszych, inquantum by się jakie do kogo znajdowały niesmaki, iż one

fraterne między sobą wiecznymi umarzamy czasy, temuż dawszy wszelakiego dobra i braterskiéj konfidencyéj, pierwszemu początkowi i autorowi Bogu Najwyższemu pokornie dziękujemy. A stosując się do powszechnéj uchwały na tymże sejmie blisko przeszłym postanowionéj, iż nie baczemy nic słuszniejszego jako wojsku jkr. mci i rzeczyp. dobrze zasłużonemu emerita stipendia jako najprędzéj obmyślić i skutecznie jako taryfa województw naszych wyniesie, zapłacić: dwoje pogłównego na sejmie przeszłym uchwalone ze wszystkich miast, miasteczek, wsiów jkr. mci, duchownych i świeckich nemine excepto według instruktarza dawnego anni 1662 najdali dnia 1 czerwca, trzecie zaś pogłówne in Octobre podług konstytucyi sejmowej wydać przyrzekamy sobie sub pœnis contra retentores contributionum publicarum sancitis et executione podług prawa pospolitego przez pp. burgrabiów cum adminiculo militari moderato, jednak bez wszelkich podczтów jako najskromni(éj) peragenda. Do którego to pogłównego trojga wybierania obieramy sobie ichm. pp. poborców do województwa brzeskiego kujawskigo jmp. Aleksandra Ostrowskiego komornika granicznego inowłocławskiego, do województwa zaś inowłocławskiego jmp. Jana Wolskiego; którzy to ichm. pp. poborcy to pogłówne z tych wszystkich wsiów, miast i miasteczek, które tylko w regestrach anni 1629 zamykają się, wybrać i podług tegoż regestru z tychże wsiów, miast i miasteczek w skarbie koronnym powinni będą, solarium zwyczajne od złotego juxta antiqua lauda, morem et consuetudinem biorąc. A wybrawszy to pogłówne, na asygnacye skarbowe ichm. pp. deputatom wojskowym, to jest, województwo brzeskie chorągwiom: jmp. starosty kowalskiego, jmp. starosty owruckiego, jmp. starosty boruckiego, regimentowi jmp. Grebena, chorągwi jmp. łowczego łukowskiego, województwo zaś inowłocławskie regimentom jmp. Koryckiego podkomorzego chełmińskiego, generała majora, także jw. jmp. wojewody ruskiego, hetmana polnego koronnego in spem taryfy przeszłéj quamlibet correspondentem summam wypłacać jako najprędzéj powinni będą. Asygnacya zaś w. jmp. Podlaskiego chorągwi że najpośledzéj z skarbu koronnego wyszła i w ten komput zmieścić się nie może nazad, do skarbu jako oschłą odsyłamy. Więc i szelężne podług konstytucyéj przeszłego sejmu aprobujemy i płacić tak, jako pomieniona opiewa konstytucya, spondemus sobie. A trzymając się wyraźnego instruktarza i prawa pospolitego, aby około wybierania pogłównego jaka discrepanta nie była, powinni będą ichm. pp. dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy i inni, jako który z ichmościów dygnitar-

stwo, urząd w którém województwie trzyma, do tego województwa rąk poborce za kwitem jego pogłówne wydać sub nullitate, gdyby w inném województwie, kędy dygnitarstwo albo urząd trzyma, który z ichmościów to pogłówne wydał.

Co się zaś tknie wyprawy pieszego żołnierza z dymów, inquantum inne województwa tego to żołnierza przysyłać i wyprawować będą, województwa nasze, lubo po większéj części zniszczone i zrujnowane, jako jednak do zaszczytu ojczyzny i majestatu pańskiego ochotnie zawsze bieżeli, tak i teraz przeciwko tak potężnemu i na imię chrześciańskie sprzysiężonemu nieprzyjacielowi nie będą chciały deesse: dlaczego obieramy sobie i uprosiliśmy ichm. pp. komisarzów jmp. Sebastyana Osieckiego chorążego brzeskiego kujawskiego i jmp. Walentego Kołudzkiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego, dając pomienionym ichmościom zupełną władzę znosić się z innemi województwy, od których zasiągnąwszy wiadomości, lauda pobliższych województw względem téj wyprawy postanowione do grodów naszych podać będą ichmośc. powinni; z ichm. się pp. poborcami znosić, także z jmp. Koryckim podkomorzym chełmińskim, generałem majorem o wystawienie ludzi tych, którzyby z województw naszych podług dymów do wyprawy i stawienia należeli, zaleciwszy do jmci na prowadzenie tych ludzi za kapitana jmp. Piotra Gąsiorowskiego, w dziele rycerskiém człowieka doświadczonego i zasłużonego, któregośmy i teraz do téj funkcyéj uprosili. Uchwalamy tedy sobie na wyprawę tych ludzi ze wszystkich miast, miasteczek, wsiów jkr. mci, duchownych i świeckich nemine excepto w województwie brzeskiém podymnych pięcioro według regestrów anni 1661 do rąk jmp. poborce zwyż mianowanego oddać i wydać, wyjąwszy z tego ciężaru konflagraty, których od płacenia tego podatku uwalnia prawo A coby z tych podymnych na tę wyprawę nie dostało, to z czopowego roku teraźniejszego dołożyć, a inquantum by i to nie wystarczyło, tedy z przeszłéj raty ichm. pp. komisarze czopowego dołożyć powinni będą, co in rationibus ichm. pp. komisarzom przyjąć powinniśmy; na tych zaś ludzi na jednego pachołka ichm. pp. komisarze nie pozwolą większego żołdu na pół roka tylko złotych sto. Województwo zaś inowłocławskie na tęż wyprawę domowego żołnierza uchwaliło sobie podymnych czworo według regestrów anni 1668 do rąk jmp. poborce swego wydać, salvis także conflagratorum, a co nie wystarczy z tego podymnego, czopowém ten defekt założyć mają. W czém

wszystkiém ichm. pp. komisarze zwyż mianowani za powzięciem wiadomości o innych województwach, jeżeli tego żołnierza posyłać będą, informują województwa nasze i około wybierania tych podatków z ichm. pp. poborcami znosić się będą, upraszając jednak jmp. Koryckiego podkomorzego chełmińskiego i generała majora, inquantum do wyprawy tych ludzi przydzie, aby nam jmość teraz dał asygnacyą, że tych ludzi effective wystawi i onych przed ichm. pp. komisarzami popisze, a potém atestacyą, że ci ludzie w obozie byli, od książęcia jmp. wojewody bełskiego i hetmana w. k., albo téż od jmp. pisarza polnego przywiezie i one nam odda. Więc i ci ludzie, przesłużywszy pół roka, zwinąć się powinni będą i do żadnego chleba zimowego nie należyć, cale do domów swoich rozniść się mają.

A że w konstytucyach przeszłego sejmu multum przeciwko prawu exorbitatum est i sieła in volumen legum weszło, co ani in rerum natura, ani in facie reip. było propositum na sejmie, lubo nubes ciężkiego żalu, na takowe praw i swobód naszych abusus województwa nasze ingemiscere muszą: fide nostra, honore et conscientiis nostris przyrzekamy sobie takowych abusus na sejmie, da Pan Bóg, przyszłym poprzéć i upomniéć się tego, cum cujus scitu et voluntate takie stanęły i są wydrukowane konstytucye, a osobliwie klejnot ten i jedyna basis et fulcimentum téj rzeczyp., to jest, nobilitacye, iż per vilipendium sine scitu et consensu ordinum in immensum crevit na przeszłym sejmie, a co najżałośniéjsza, etiam immeritis i osobom kupieckim to decus et ornamentum ojczyzny naszéj konferowane jest. Toż i z indygenatami się stało. Więc i offensiva bella, otwarcie miennic (krom saméj komisyéj), wyjazd za granicę wielkich, znacznych, a prawie pierszych dygnitarzów, kwit jmp. referendarzowi koronnemu przeciwko prawu dany, sumy na dobrach królewskich sine consensu ordinum pozwolone i innych tak wiele szkodliwych prawu pospolitemu i wolnościom naszym powchodzieło konstytucyéj, przeciwko którym wszytkim niesłusznym konstytucyom upraszamy ichm. pp. posłów naszych, aby ichmośc. juncta manu solennem w grodzie tutecznym radziejowskim na przyszłym sejmiku uczynili i zanieśli protestationem.

Więc że i w tém niemniejszą ponosi rzeczp. szkodę, kiedy beneficium to świątobliwe na zaszczyt ojczyzny postanowione, wyprawa wybraniecka, per abusum ginie, stosując się do dawnych konstytucyj i teraz świeżo jeszcze nie oschnęły na przeszłym sejmie coronationis postanowione: upraszamy ichm. pp. urzenników ziemskich, których pomie-

niona konstytucya do téj funkcyéj obliguje, aby ty (tę) bellicam hœconomicam o swój porządek uprawili, reasumowawszy względem téj wyprawy dawać rewizye już przez ichm. pp. komisarzów naszych cum inquisitionibus ekspedyowane, na co salarium ichmościom obmyślić powinni będziemy, salvis nihilominus libertationum privilegiis, którym według przywilejów należą. Musi i to permovere województwa nasze, kiedy ad importunam instantiam przeciwko wyrażonemu prawu niektórzy z ichmościów, nie mając żadnéj posesyéj w województwach naszych, jurydyczne starostwa u króla jmci upraszają, przezco województwa nasze wielką w administracyéj sprawiedliwości świętéj szkodę mają, szukając po innych województwach ichmościów pp. starostów, jakoto starostwo bydgoskie na sejmie przeszłym coronationis jmp. Gałeckiemu w województwach naszych nieosiadłemu konferowane jest: inquantum by jegomość w Bydgoszczéj jurydykę chciał sądzić, jako de nullitate privilegii tak i wszelakich aktów sądowych solenniter ad præsens protestamur i kożdemu z obywatelów województwa inowłocławskiego z jmcią viam agendi in foro fori reservamus.

Sieła znajduje się ichmościów w województwach naszych, którzy wziąwszy pieniądze od województw naszych na zaciąg, pocztów nie stawili, ani sami pod chorągwiami byli, o co na ichmościach już są otrzymane kondemnaty i trąbą wojskową w obozie wywołani są: injungimus ichmościom pp. burgrabiom województw naszych, aby z takowych indilatas, fortes et finales czynili executiones tam ex personis quam et bonis ipsorum, a odebrawszy pieniądze od nich, ichm. pp. komisarzom czopowego oddać powinni będą; takowi zaś ichmośc. in perpetuum incapaces et inhabiles do wszelakich honorów i godności declarantur præsenti laudo i w kole braterskiém zasiadać nie powinni. — Jasnymi dowiódł tego dokumentami, a nawet i juramentem przez sukolektora swego w grodzie radziejowskim uczynionym jmp. Jan Kazimierz Szczawiński sędzia grodzki radziejowski, iż arendy czopowego radziejowskiego zupełnie wybrać nie mógł: słusznéj tedy jmci annuendo prośbie, defalkę na restantem u jmci summam przymujemy, jmci zaś p. burgrabiemu inowłocławskiemu ad faciendum calculum z szelężnego termin przed ichm. pp. komisarzami czopowego województwa inowłocławskiego naznaczamy, który rachunek odebrawszy, rationem jego ichmośc. tu na przyszły sejmik przyniosą i oraz inibunt modum na terminie calculationis, aby jmp. burgrabia w stracie swojéj i ruinie był ukontentowany. A że jmp. Wojciech Ciosnowski tu w kole naszém produ-

xit quietationem z administracyéj akcyzy, a o tę akcyzę otrzymana jest na jmci kondemnata w trybunale radomskim: zlecamy to ichmościom pp. komisarzom naszym, inquantum na komisyą lwowską obrani będą, aby imieniem województw naszych do skarbu koronnego wnieśli instancye, żeby te kondemnaty z osoby jmci zniesione były i o tę administracyą od nikogo in perpetuum nie był inkwietowany.

Inibunt przytém ichm. pp. komisarze spólnie tak ci, którzy do hyberny są naznaczeni, jako i ci, którzy do Lwowa delegati będą, rationem około tak nieznośnéj hyberny na dobra królewskie w województwach naszych każdego roku przeładowanéj, aby w tém æqualitas ducta proportione taxæ zachowana była, więc i tę hibernę żeby komisya lwowska deklarowała, podług których regestrów płacona być ma, ponieważ konstytucya przeszłego sejmu non docet. Obligowawszy się laudo województw naszych de data et actu feria quinta Magna in anno 1674 jmp. Stanisławowi Wysockiemu, rotmistrzowi województw naszych, że jmości ab omni onere et actione a quibusvis personis eliberować względem stawionéj chorągwie pod Chocim powinniśmy, ponieważ na sejmiku produkowana nam była atestacya naonczas jw. jmp. marszałka i hetmana w. k., a teraz najj. pana szczęśliwie nam panującego, iż chorągiew ta jmci była pod Chocimem w okazyéj i dość gloriose stawała i regestra jmp. pisarza polnego i ichmościów pp. komisarzy lubelskiéj komisyéj są podpisane i do skarbu oddane: tedy iż w trybunale radomskim wpisał się jmp. instygator koronny przeciwko jmp. rotmistrzowi, o którym terminie, nie zasłużywszy nań, jmp. rotmistrz nie wiedział a tamże chorobą wzięto jmci p. dylacyą, zlecamy ichm. pp. komisarzom województw naszych i fide, honore et conscientiis ichmościów obowięzujemy, aby dedukowawszy takową jmp. Wysockiego inocencyą, o dekret libertacyéj jmści postarali się etiam in absentia, nie przywodząc do kosztu jmci, ponieważ obiecujemy to sobie po ichmościach pp. komisarzach, całéj rzeczyp. n. m. panach i braci, że w tém fidem dabunt dwiema województwom naszym, jako nam atestacya jest produkowana i regestra podpisane i że do skarbu koronnego są oddane.

Zachodzą pewne listowne objectiones w. jmp. Mikołajowi Tulibowskiemu kasztelanowi słońskiemu przez miasto Toruń na sejmiku antecoronationis do województw naszych przysłane, które autoritatem et præeminentiam tanti in repca viri convellunt i in orbe polonico emeritissimi senatoris reputacyą pessundant: zabiegając tedy dalszemu rozróżnieniu, uprosiliśmy de gremio nostri ad discernendas quasvis prætensiones et dissen-

siones ww. ichm.: jmp. Andrzeja z Mieroszewic Gąsiorowskiego starosty radziejowskiego, jmp. Jana Sebastyana Osieckiego chorążego brzeskiego, jmp. Marcina Mikołajewskiego pisarza ziemskiego inowłocławskiego, marszałka natenczas koła naszego, jmp. Jana Kazimierza Szczawińskiego sędziego radziejowskiego, jmp. Hiacynta Tolibowskiego podkomorzyca brzeskiego, którzy ichmośc., unius vel duorum absentia non obstante, pro die tertia Junii do miasta Torunia zjechawszy się, interveniente consensu utrarumque partium, quasvis dissensiones między stronami będą powinni uspokoić. Winna zawsze i należyta ichm. pp. posłów naszych na przeszłym sejmie coronationis pro navata opera manet gratitudo, któréj że dla innych tak ciężkich ekspens in remuneratione wyłożonych kosztów condignam præstare nie możemy: przekazujemy ichmościom dwuletni remanent soli beczek jedenaścieset tę, na którą jeszcze asygnacya nie wyszła u jmp. kasztelana wojnickiego, starosty samborskiego, aby tę sól, któréj nam jmość wydać nie chce, cura et operibus suis od jmci in recompensam za prace, fatygi i koszty pro bono publico na sejmie podjęte sobie odebrali; do któréj to soli i jmp. żupnik nasz równo z ichm. pp. posłami należyć będzie, nie naruszając sobie przez to soli naszéj, to jest, 4,400 beczek soli, która jako należy województwom naszym, tak téż onę sobie wcale i nienaruszenie zostawujemy, salvum także od tamtych jedenastuset beczek ichm. pp. posłom darowanych recuperandi zwyczajne solarium do skarbu jmp. żupnikowi zostawując. Takowąż gratitudinem wyświadczamy jmp. Stefanowi Grochowickiemu pisarzowi ziemskiemu brzeskiemu z jmp. Wojciechem Głembockim sędzią grodzkim brzeskim, deputatom województw naszych na przeszły trybunał radomski, za podjęte także prace i koszty na tamtém miejscu: zlecamy jmp. żupnikowi województw naszych, aby za defluitacyą soli nam należytéj z tych 4,400 beczek wydał ichm. pp. deputatom sto beczek soli, salvo jednak salario do skarbu pertinenti przez ichmościów persolvendo od beczki secundum usum et praxim.

Nie możemy tylko nieszczęśliwości czasów a tak wielkiéj ruinie i dezolacyéj miast i miasteczek, wsi jkr. mci, duchownych i naszych ziemskich cum gemitu et suspiriis ubogich ludzi niebiosa przenikających indolere, patrząc na dezolacye i wniwecz obrócenia województw naszych przez włóczęgi, ustawiczne stanowiska, przechody wojsk koronnych, nieznośne i nad ordynanse przeładowane i przebrane hyberny, krzywdy nieznośne i opresye ubogich ludzi, które prawie vindictam clamant ad Dominum: żeby się in posterum takie nie znajdowały eks-

cesy, a ukrzywdzeni ludzie aby mieli sposób vindicandi tak ciężkie swoje poniesione od wojska szkody, obraliśmy sobie i uprosieli jmp. Wawrzeńca Czarnomskiego ziemskiego inowłocławskiego i grodzkiego radziejowskiego regenta za instygatora, aby takowe egzorbitancye, excessus i wiolencye przez ichm. pp. żołnierzów w województwach naszych popełnione na trybunałach, da Pan Bóg, obudwu lwowskich albo komisyach nomine publico windykował; któremu kożdy ex injuriatis plenipotencyą i szkody tu poprzysiężone lub w grodach, lub przed ichm. pp. komisarzami na to od jw. ks. jmp. wojewody bełzkiego i hetmana w. k. deputowanymi cum expensis litis oddać powinien będzie, przekazując przytém jegomości honorarium 400 złotych polskich, które per medium ichm. pp. komisarze czopowego brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw naszych jmci za asygnacyą jmp. marszałka koła naszego jako najprędzéj wypłacą.

Uznając koszty dla wygody naszéj na żupę dybowską i skład soli naszéj ślacheckiéj przez jmp. żupnika naszego wybudowaną, pozwalamy jegomości od kożdéj beczki soli, kiedy onę nam wydawać będzie, po szostaku całemu. Nic słuszniejszego nie baczemy, jako miéć kompasyą nad bliźnim, a osobliwie tymi ichmościami bracią naszą, którzy przez ciężką srogiego ognia plagę ruinę tak wielką ponieśli: słusznaby braterską podać rękę, a osobliwie jmp. Iwańskiemu, jmp. staroście kruświckiemu, ichm. pp. Orłowskim, jmp. Janowi z Roszk Trzebuchowskiemu, gdyby nam tego szczupłość naszego skarbu pozwoliła; życząc jednak jakimkolwiek sposobem succurrere ichmościom, recommendamus ichmościów dexteritati et prudentiæ ichm. pp. poborców, aby się z ichmościami podług prawa i konstytucyéj de conflagratis sancitis zachowali. Więc i sławetnemu Janowi Bryskowi, ponieważ w przeszłych naszych laudach dla pogorzeli z gruntu, podług prawa na to uczyniwszy jurament, do czterech lat od płacenia podatków otrzymał libertacyą: tetedy i teraz, ex quo jeszcze cztery lata nie wyszły, jako się pokazuje z juramentu téjże libertacyéj, względem czopowego i innych podatków do czwartku po niedzieli środopustnéj w roku blisko przyszłym następującéj przypadającego prorogujemy, salva nihilominus contributione pogłównego reservata.

W osobliwym u nas zawsze zostawa respekcie konwent brdowski oo. częstochowskich, kędy codziennych na tém miejscu w województwach naszych zostającym Matkiéj Bożéj dla cudownego obrazu daleko dobrodziejstwy i niezliczonymi cudami słynącego łask nieprzebranych doznawamy: chcąc w czémkolwiek miejscu temu świętemu gratificari,

wioskę do tego konwentu należącą nazwaną Psary i karczmę we Brdowie albo raczéj gościeniec ich własny ab omnibus contributionibus pogłównego, szelężnego, podymnego, czopowego, poborów i innych uwalniamy. A że nieprzyjaciel jakiś miejsca tego świętego jużto po dwa sejmy impedit pobożna (ą?) intencya (ą?) nietylko województw naszych, ale i całéj rzeczyp., kędy widząc tenuitatem i dosyć szczupłą fundacyą konwentu tego dla chwały bożéj i czci Matkiéj niepokalanéj Syna bożego, który na tém miejscu cudowny obraz uciekającym się w utrapieniu i potrzebach ludzkich codziennem poratowaniem, ochłodą i oświadczoną zostawa pociechą: życzyliśmy inkorporować wójtostwo w témże to miasteczku Brdowie zostające, na co jużto na dwóch sejmach wszytkiéj téj rzeczyp. stanów bywała jednostajna zgoda; że się jednak przy korygowaniu konstytucyéj na sejmie blisko przeszłym znalazł nieprzyjazny człowiek, który tę powszechną całéj rzeczyp. zgodę i konsens eliminował z konstytucyéj, przed Bogiem i tu w kole naszém zanosimy protestacyą, obiecując tego na sejmie, da Pan Bóg, przyszłym windykować.

Zasłużył i to kościół parochialny radziejowski, kędy nasze zwykliśmy miewać consilia, abyśmy jemu jaką wyświadczyli gratitudinem, więc dla szczupłości skarbu naszego, nie mogąc subvenire jmci ks. proboszczowi teraźniejszemu, z soli cokolwiek udzielić obiecujemy; takoważ liberalitas nostra ma potkać oo. Reformatów wrocławskich. Mając przytém w osobliwym respekcie wielkie merita jmp. Jana z Rojewa Kaczkowskiego rotmistrza jkr. mci, nie chcąc jmci w znacznych jego stratach podjętych deesse, winną jmci asekurujemy gratitudinem i rekompensę. A jako na tém miejscu zwykliśmy kożdemu z ichmościów pp. braci nasz braterski wyświadczać afekt, tak i jmp. Stanisławowi Wichrowskiemu, który na usłudze rzeczyp. zdrowie stracił, darujemy beczek soli 60 od jmp. żupnika naszego odebrać, salvo salario do skarbu. Które to laudum nasze przy podpisaniu ręką własną jmp. marszałka koła naszego do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zlecieliśmy.— Datum die, anno quibus supra

Mikołajewski Marcin z Drzewiec pisarz ziemski inowłocławski, marszałek koła rycerskiego sejmiku relationis brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw.

128.

1690. *December*, 18. *Inscription. Bidgostiens. 1643—4 f. 209.*

454. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in crastino festi s. Thomae (December, 22), anno Domini 1690. Obtulit nobilis Joannes Magnuszewski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich na sejmik radziejowski ex vi limitationis sejmiku przeszłego z uniwersału jkr. mci, p. n. m., wydanego zagajonego na dzień dzisiejszy przypadający zgromadzeni. Stosując się wprzód do prawa na przeszłym sejmie postanowionego za uniwersałem po rozerwanym sejmiku relationis ex limitatione kończącym się, z łaski jkr. mci, p. n. m., wydanym, mając pro maxima emeritam stipendiorum militum mercedem, aby deklarowane i ztaryfowane jako najprędzéj ichm. pp. wojskowych dojść mogły zasługi i insze occurrentes województw naszych pro conservatione publici boni propositiones debitum sortiri mogły effectum, winne wprzód nogi votis nostris przy obradzie naszéj rzucamy propensye i należyte za ojcowską majestatu pańskiego łaskę przez uproszonych de medio nostri ichmościów dajemy podziękowanie. Na którą to poselstwa funkcyą uprosiliśmy jmp. Jakóba Szczawińskiego wojewodzica inowłocławskiego z brzeskiego, z inowrocławskiego zaś województw jmp. Augustyna Kołuckiego sędziego ziemskiego inowrocławskiego; którzy to ichmośc. przy odebranym od jmp. marszałka koła naszego kredensie et desideriorum instrukcyi i omni obsequiorum submissionum ac venerationum cultu najj. majestatowi pańskiemu amplissimas referent gratiarum actiones i oraz desiderium województw naszych pańskiéj jkr. mci subjicient łasce i protekcyi. Ichm. pp. hetmanom koronnym wszelką naszę do wypłacenia należytych panom wojskowym zasług przy winnéj naszéj weneracyi jmp. kuchmistrz koronny z jmp. wojewodzicem inowrocławskim (do czegośmy ichmościów bratersko uprosili) exponent gotowość et faciliorem, jaki się znaleźć mógł, do tém prędszego ichm. pp. wojskowych ukontentowania podatkowania opowiedzą cursum. Takowąż przy ode-

branym od jmp. marszałka kredensie jmci księdzu nuncyuszowi ciż ichmość præstabunt weneracyą i o to instabunt, aby jegomość interpozycyą swoją sprawił to in sede apostolica, żeby jura patronatus in potestate et dispositione regiæ majestatis per privilegia et leges patriæ zostające, a potém przeciwko prawom koronnym, nescitur quo motivo, ad ordinationem sedis apostolicæ oderwane, juxta legem et morem antiquum aby były powrócone et in posterum wakujące w należytéj, jako prawo mieć chce, jkr. mci zostawały dyspozycyi, w czém obszerniejszą od jmp. marszałka mieć będą instrukcyą.

Dla tém prędszego należytych ichm. pp. wojskowym do województw naszych według repartycyi ichm. pp. hetmanów ordynowanych wypłacenia zasług, ponieważ się podatki podymnych juxta regestra anni 1661 et 1662 na sejmie przeszłym przez ichm. pp. posłów deklarowane i deklaracyą w konstytucyi opisanéj wyrażone niektórym ichmościom zdały być ciężkie, non deviando jednak od taryfy przez dziewięćdziesiąt podymnych, juxta regestra anni 1661 et 2 na wypłacenie borgowych dwunastu ćwierci ordynowanéj i deklarowanéj, na wypłacenie tychże zasług dziesięć podymnych, a tarifam et regestra anni 1681 pógłównego troje a personis plebeis utriusque sexus, wkładając w nie i ubóżnych ludzi nemine excepto, juxta juramenta noviter conscriptą solutionemque et cursum præteritum po złotemu jednemu pogłównego od głowy rachując, owcowe przytém od owiec owczarskich, parobczych, kmiecich, wójtowskich, miejskich, młynarkich, wiejskich i inszych plebejæ conditionis ludzi, rachując od owce staréj po szóstaku, od młodéj zaś po groszy trzy, propriis juramentis przy atestacyach pańskich per possessores owiec takich coram judicio commissoriali præstandis et supplementum tychże podatków, podatek młynowego, to jest, z walnych kół, z jednego rachując po złotych sześci, z korzecznego zaś i wietrznych z każdego po złotych trzy, distinctim za atestacyami pańskiemi płacony postanowiliśmy et præsenti laudo postanawiamy i uchwalamy et cursum tychże podatków a primis diebus Januarii anni proxime venturi naznaczamy. Podatek przytém szelężnego per juramenta nova na sejmie przez ichm. pp. posłów deklarowany, ponieważ znaczną przez też juramenta dla teraźniejszéj penuryi zbóż widziemy dyminucyą, ad tarifam szelężnego anni 1683 tak w brzeskiém jako i inowrocławskiém województwach reducimus, hoc speciali injungendo conditione, aby karczmy novæ locationis et erectionis do płacenia pomienionego szelężnego należały, w czém ichm. pp. poborcy seriam mieć będą animad-

versionem i osobną w tém przy rachunku dabunt rationem. Do wybrania zaś wzwyż namienionych podatków przeszłych ichm. pp. egzaktorów tak w brzeskiém jako i w inowrocławskiém województwach konserwujemy, taką między ichmościami czyniąc dystynkcyą, to jest, w brzeskiém jmp. Sokołowski burgrabia grodzki brzeski do pogłównego, owcowego i młynnego, jmp. Kaszewski zaś przy szelężném (do którego już jest ordynowany) do podymnego, w inowrocławskiém zaś województwach jmp. Wolski do pogłównego, owcowego, młynnego, przy szelężném zaś, które teraz wybiera jmp. burgrabia bydgoski, do podymnego należéć będą przy zwyczajném tychże pp. poborców, to jest, po groszu od złotego z sumy przychodzącéj w podatkach et a contribuentibus zachowując solarium. Którzy to ichm. pp. egzaktorowie præstito coram judicio commissoriali utriusque palatinatus lege constituto super exactoribus suis juramento, sufficientem in ibidem facient calculum, ichm. zaś pp. komisarze funkcyi i usługi braterskiéj w kole braterskiém na przyszłym sejmiku skuteczną uczynią relacyą i zkomputowane namówionych podatków pokażą nam taryfy, na wypłacenie borgowych ćwierci pomienione ordynując podatki. Widząc bardzo małą liczbę ichm. pp. komisarzów, a osobliwie w województwie inowrocławskiém, tedy in collegium izby komisarskiéj jmp. Głębockiego sędzica brzeskiego, jmp. Kolczyńskiego i jmp. Jana Trzebuchowskiego uprosiliśmy, do brzeskiéj zaś komisyi jmp. Jana Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego, który ichmoście, præviis juramentis præstando, zarówno z dawniejszymi ichmośc. zasiadać będą.

Najmniejszy (?) w tém sejmikowania naszego zakładamy fundamentum, aby województwa nasze na przyszłych komisyach koronnych przy likwidacyach wojskowych wypadających z repartycyj wojskowych non sterilescant w decesach i żeby izby komisarskie koronne tém doskonalszą w wypłaceniu zasług ichm. pp. wojskowym należących mieć mogły wiadomość et debito ordine według opisanego prawa podatkowego województw okazye faciliori mogły terminari modo: uprosiliśmy servato pluralitatis ordine na tęż komisarską funkcyą z województw naszych jmp. kuchmistrza koronnego, jmp. starostę radziejowskiego, jmp. chorążego brzeskiego i jmp. Jakóba Jarnowskiego, tak aby dwóch z pomienionych ichmościów po jednemu z województw na komisyą lwowską, dwóch także na komisyą radomską tempore et loco lege præfixo zjeżdżając, distinctim funkcyą swoję odprawili; którym to ichmościom żadnego ad præsens nie naznaczamy (obstante contradictione) pro viatico

solarium, po odprawionéj jednak funkcyi przy odebraniu relacyéj braterską naszę vovemus życzliwość. A że w tych dniach inopinato fatali casu jmp. pułkownik komisarz czopowego województwa brzeskiego z tym się pożegnał światem, tedy zasługi jego tak dawno przy województwach w obietnicach tylko zostające przez trybunał przeszły radomski decydowane i na wypłacenie do województw odesłane i już majori in parte wypłacone w osobliwym miéć chcemy respekcie et præsenti laudo nostro injungimus, aby jeżeli gdzie z przeszłych uchwał naszych na też zasługi wyszła asygnacya, sukcesorom nieboszczyka wypłacona była. Na którego miejsce jmp. Sokołowskiego stolnika inowrocławskiego do administracyi czopowego jmp. podsędkowi ziemskiemu brzeskiemu za kolegę uprosiliśmy, który jmość wykonawszy przysięgę solito more, munus suum obiit. Więc i ichmościów administratorów inowrocławskich widząc różnemi distractos trudnościami, tedy in collegium téjże administracyéj jmp. cześnika inowrocławskiego, marszałka koła natenczas naszego i jmp. Kolczyńskiego przydaliśmy. A że jmp. Sebestyan Wolski osiadszy puste dobra, to jest, Korzecznik i Stypin w powiecie przedeckim, na których zatrzymane niewypłacone zastał podatki et nullatenus też dobra do wypłacenia onych wystarczyć mogą; tedy tegoż jmp. Wolskiego a solutione eorundem retentorum eximimus, naznaczywszy w tém jmp. Leskiemu pisarzowi grodzkiemu brzeskiemu i egzaktorowi naówczas podatków do ichm. pp. komisarzów czopowych województwa brzeskiego rekurs, aby ichmość. quantitatem podatku przychodzącego z podatku czopowego (hoc præcustodito, jeżeli te dobra w pogorzele albo w defekta przy rachunkach nie weszły) założyli.

Bacząc w tém summam inæqualitatem, kiedy ichmośc. duchowni a plebeis curialibus pogłównego uchwalonego familiaque plebeja in præposituris parochiisque existenti płacić nie chcą, dwory zaś ślacheckie przy wsiach nemine excepto juxta juramenta wypłacają: uprosiliśmy de medio nostri ichmościów, to jest, jmp. podsędka ziemskiego brzeskiego, jmp. cześnika inowrocławskiego, aby ichmoście za pierwszą jmci ks. biskupa kujawskiego w Wrocławku bytnością do jegomości, unius absentia non obstante, przy winnéj jako naszego pasterza weneracyi dojechali i o wydanie ad decanatus procesów prosili, żeby familia spiritualis plebeja uchwalony sine omni exceptione podatek przy atestacyach panów swoich do rąk ichm. pp. poborców tak zatrzymany jako nowo namówiony wypłacała.

Zasługi jmp. starosty chalickiego chorągwi, także jmp. Daniela Jaranowskiego, który tak w dawnéj zostaje ekspektatywie, w osobliwym mieć będziemy respekcie, to ichmościom bratersko obiecując, że z tych namówionych podatków ex prima currentia egzakcyj według należytości ichmościom wypłacić duplam każemy, a teraz tymże ichmościom in vim traktamentu po złotych 300 każdemu z ichmościów naznaczamy i aby ichm. pp. komisarze czopowego obudwu województw wydanemi asygnacyami ichmościom wypłacili, zlecamy. Uważając niemniejsze na przeszłym sejmie warszawskim per tantum temporis interstitium przy usłudze województwa, prace fatygi i koszty ichm. pp. posłów na sejm przyszły z województw naszych uproszonych: tedy pensando téż te koszty, prace i ekspensa ichmościów, ponieważ anteriori laudo in vim gratitudinis jmp. podkomorzemu brzeskiemu złp. 1,000 cessit, tedy i jmp. staroście radziejowskiemu z województwa brzeskiego drugi złotych 1,000 polskiéj monety naznaczamy i asygnacyą lub do czopowego, lub do szelężnego, gdzieby prędsze mogło być wypłacenie, jmp. marszałkowi wydać zleciliśmy. Że zaś jmp. wojewodzic inowrocławski retulit nam to in medio koła naszego, jako inkursya tatarska z pod znaku jegomości kilka kompanij i czeladzi kilkanaście w niewolę zabrała i dotąd in squalidis sine ulla spe powrócenia się ad propria carceribus zostają, których proprio peculio z tak ciężkich wyswobodzić usiłuje więzów: tedy ten 1,000 złotych, któryby za koszty sejmowe jegomości miał być naznaczony z województwa inowrocławskiego, na wyswobodzenie tychże więźniów ordynujemy, jmp. marszałkowi asygnacyą na czopowe przyszłe wydać zlecieliśmy. Jmp. kuchmistrz koronny, któremuśmy wzajemnie z województwa inowrocławskiego 1,000 złotych deklarowali, żadnéj się tak ad præsens jako et in futurum nie chcąc tykać largicyi i bardziéj zelo boni publici i dla pozyskania afektów braterskich i przysługi województwa swoję traktuje usługę, 1,000 złotych z województwa inowrocławskiego sobie deklarowany na oswobodzenie tychże więźniów ordynuje, które przy asygnacyi jmp. marszałka koła naszego do rąk ichm. pp. deputatów znaku jmp. wojewodzica ichm. pp. komisarzom czopowym województwa inowrocławskiego z przyszłego czopowego wyliczyć zlecamy. Retenta podatków dawniejszych, a osobliwie jmp. Leskiego pisarza grodzkiego brzeskiego, egzaktora przeszłego, które już (że lubo dotąd jeszcze per renitentiam retentów nie są wypłacone) perceptis et persolutis przy rachunkach od jegomości do skarbu są wniesione, wi-

dząc w tém wielką krzywdę i ruinę jegomości, aby insimul et semel conjunctim z późniejszemi delatami przy sukolektorze jegomości byli juxta laudum anni 1685 egzekwowane, ichm. pp. poborcom teraźniejszym zlecamy, tymże sposobem i w województwie inowrocławskiém, jeżeliby się retenta znajdowały, wybierane być powinny. Ichm. pp. pogorzelców przy prawie i pogorzelach opisaném zachowujemy et calamitates eorundem do komisarskich sądów obudwu województw odsyłamy dla doskonalszéj ex authentico de tempore et anno i pogorzałych budynków juramenti documento dysjudykacyi, ne posternae calamitates impediant et diminuent anteriores exactiones i żeby się exspirato legis beneficio od płacenia podatków per abusum legis jakiegokolwiek nie uchłaniały dobra, przez co variatio regestrów et confusio tarifarum subsequeretur.

Desideria wszystkie tak prywatne jako i publiczne i supliki do przyszłego sejmiku ex limitatione przypadającego odkładamy i teraźniejszy sejmik nasz do sejmiku deputackiego w pierwszy poniedziałek po Nawiedzeniu Najświętszéj Panny Maryi w roku blisko następującym limitujemy, a dla lepszéj wiary i pewności uchwałę naszę jmp. marszałkowi koła naszego pisać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie na sejmiku die 18 Decembris, roku 1690.

Stanisław z Wielkiego Jarnowa Jarnowski cześnik inowrocławski, marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, mp.

SPROSTOWANIE BŁĘDÓW.

Str.	*wiersz*	*zamiast*	*czytaj*
9	1 od dołu	sędzia ziem. grodzki	sędzia ziemski
16	8 „	brzeskiego inowrocł.	brzeskiego
40	13 „	narskiego	nurskiego
53	„ od góry	e munitionibus	emunctionibus
99	10 „	Relation.	Recognition.
146	18 „	j. s. m.	jkr. mci
166	4 od dołu	Słowaszewski	Sławoszewski
207	10 „	pisarz	podsędek
272	12 „	merite	mente
278	18 od dołu	paatinatus	palatinatus
286	13 od góry	podstarosta	podstoli
312	9 „	Relation.	Recognition.
321	8 od dołu	Walentego	Wincentego
327	10 od góry	kasztelana	kasztelanica
363	14 od dołu	pod. b.	pod. k.
372	12 „	Modlińskiego	Madalińskiego
„	4 „	kasztelan	kasztelanic
383	10 „	kasztelan	kasztelanic

SPIS

LAUDÓW I INSTRUKCYJ SEJMIKOWYCH

1733 — 1793.

Rok	Miesiąc	Miejsce	Treść	Str.	Rok	Miesiąc	Miejsce	Treść	Str.
1733	Jan. 10	Radz.	Laudum	1	1766	Aug. 26	Radz.	Votum per. mag. Skarbek	216
„	„ 19	—	Instructio	2	„	„ 26	—	Instructio	225
„	Mart. 18	—	Ordin. jud. capt.	8	„	Sept 15	—	Electio dep. jud.	231
„	„ 18	—	Instructio	18	„	„ 16	—	Laudum	233
„	Jul. 14	—	Laudum	23	1767	Mai 29	Brześć	Laud. cum conf.	237
„	Aug. 17	pod Rakut.	—	28	„	Sept. 14	Radz.	Electio dep. jud.	245
1734	Sept. 13	Radz.	—	30	1771	April 27	—	Laudum	248
„	„ 23	—	Laud. cum limit.	30	1772	Mart. 10	Przedecz	Manifestatio	250
„	„ 23	—	Instructio	32	„	Jun. 1	Brześć kuj.	Electio cand. ad succum.	260
„	Oct. 25	—	Laud. cum limit.	35					
„	Nov. 29	—	Laudum	36	„	„ 1	—	Laudum	262
1735	Jan. 13	—	—	38	1773	Febr. 1	—	El. can. ad notar.	263
„	„ 13	—	Instructio	39	„	Mart. 22	Radz.	Laudum	267
„	Aug. 16	—	Laudum	41	„	„ 22	—	Instructio	269
„	Sept. 13	—	—	44	1774	Jul. 15	—	Elec. deputat.	272
„	„ 19	—	Instructio	46	„	„ 15	—	Laudum	274
1736	Sept. 11	—	Laudum	53	„	Sept. 14	Brześć kuj.	—	276
„	„ 24	—	—	55	1775	Mai 29	Inowłocł.	El. can. ad. succ.	278
„	„ 24	—	Instructio	59	„	„ 29	Radz.	Laudum	279
1737	„ 10	—	Laudum	61	„	Jul. 10	Brześć kuj.	El. can. ad notar.	282
1738	Aug. 25	—	—	64	„	„ 15	Radz.	Electio jud. dep.	283
„	„ 25	—	Instructio	66	„	Sept. 13	Brześć	„ jud. Cujaviae	285
1739	Apr. 13	—	Laudum	76	1776	Jul. 15	Radz.	Laudum	286
„	„ 13	—	Instructio	79	„	„ 15	—	Instructio	288, 290
1740	Aug. 22	—	Laudum	80	1777	„ 15	—	Electio judic.	297
„	„ 22	—	Instructio	83	„	„ 15	—	Laudum	298
1742	Sept. 10	—	Laudum	90	1778	„ 15	—	Electio jud. dep.	301
„	„ 11	—	—	91	„	Aug. 17	—	„ nuntior.	303
1743	„ 10	—	—	95	„	„ 17	—	Instructio	305
1744	„ 14	—	—	98	1779	Jul. 15	—	Electio jud. dep.	309
„	„ 15	—	—	99	„	„ 15	—	Laudum	311
1746	„ 12	—	—	101	1780	„ 15	—	Electio jud. dep.	312
„	„ 13	—	—	102	„	—	—	Laud. cum manif.	313
1747	„ 12	—	—	106	„	Aug. 21	—	Elec. nuntior.	315
1748	„ 7	—	Instructio	109	1781	Jul. 15	—	Electio jud. dep.	318
1751	„ 13	—	Laudum	118	1782	„ 15	—	„ „ „	319
1752	Aug. 21	—	Instructio	120	„	Aug. 19	—	„ nuntior.	321
„	Sept. 11	—	Laudum	123	„	„ 19	—	Instructio	323
1754	Aug. 19	—	Instructio	124	1783	Jul. 15	—	Electio jud. dep.	326
„	Sept. 9	—	Laudum	126	1784	„ 15	—	„ „ „	328
„	„ 10	—	—	127	„	Aug. 16	—	Elec. nuntior.	329
1755	„ 16	—	Manifestatio	131	„	„ 16	—	Instructio	331
1758	„ 30	—	Laud. cum instr.	136	1785	Jul. 15	—	Electio jud. dep.	335
1759	Jan. 18	Brześć kuj.	Laudum	137	„	„ 15	—	Laud. cum instr.	337
1760	Sept. 16	Radz.	—	138	1786	„ 15	—	Electio jud dep.	339
„	Nov. 12	Brześć kuj.	—	139	„	Aug. 21	—	„ nuntior.	340
1761	Mart. 16	Radz.	Instructio	140	„	„ 21	—	Instructio	342
„	Sept. 14	—	Electio judic.	143	„	„ 21	—	Laudum	346
1762	„ 13	—	„ deputat.	144	1787	Jul. 15	—	Electio jud. dep.	347
1763	April 7	Brześć kuj.	Laudum	146	„	Sept. 24	Brześć	El. can. ad succ.	349
1764	Febr. 6	Radz.	Laud. cum manif.	148	1788	Jul. 15	Radz.	Electio jud. dep.	351
„	„ 6	—	Laud. confoed.	152	„	Aug 18	—	„ nuntior.	352
„	„ 6	—	Instructio	168	„	„ 18	—	Instructio	355
„	„ 7	—	Laud. cum manif.	182	1789	Jul. 15	—	Electio jud. dep.	358
„	Jul. 23	—	Laudum	186	1790	Febr. 8	—	Laud. cum instr.	360
„	Oct. 31	—	Electio nun. dep.	190	„	Jul. 15	—	Electio jud. dep.	367
„	„ 31	—	Instructio	198	„	„ 15	—	Instructio	369
1765	Sept. 9	—	Laudum	204	„	Nov. 16	—	Elec. nuntior.	371
„	„ 10	—	—	207	„	„ 16	—	Instructio	373
1766	Aug. 26	—	Electio nunt.	214	1792	Mart. 21	Brześć	Manifestatio	384

SPIS MIEJSCOWOŚCI.

Bachorka, 45, 100.
Bachorza, 194.
Bałszewa, 241.
Bazar (kępa na Wiśle), 357.
Będzitowo, 130.
Białotarsk, 93, 96.
Bielice, 124, 132.
Bierzwino, 45.
Biesiekierze, 268, 272, 351.
Biskupia Góra, 4.
Borucin, 259.
Broniewo, 107.
Brześć, 27, 43, 45, 237, 240, 247, 249, 250, 261, 284.
Brześć kujawski, 138, 140, 146, 147, 148, 150, 196, 261, 262, 263, 267, 276, 277, 278, 282, 283, 285, 286, 293, 311, 317.
Brzezno, 287.
Byczyna, 149.
Bydgoszcz, 23, 25, 27, 28, 43, 45, 46, 53, 88, 100, 180, 212, 233.

Chełmce, 107.
Chodecz, 27.
Chojnaty, 244.
Chomęcice, 10.
Chraplewo, 347.
Chrosny, 89.
Chrostowo, 45.
Cień, 99, 192, 195, 347.
Cienie, 12.
Ciepliny, 45.
Cieślin, 104.
Czamanin, 104, 314.
Czechy, 71, 112.

Dybów, 306, 357.
Dzierżawy, 146.

Elbląg, 68.

Fordan, 53, 292.

Gąsiorowo, 132.
Gdańsk, 33, 57, 60, 71, 111, 175, 200, 222, 223, 296, 324, 370, 381.
Gębice (miasteczko), 6.
Gęsin, 45.
Gęsin (wieś), 180.
Głębokie, 1, 2, 90, 101, 123, 126, 131, 136, 144, 246, 263, 264.
Głogowa, 1, 2, 10, 62, 90, 91, 98, 109, 124, 140, 156, 168, 181, 189, 190, 192, 197, 198, 204, 205, 206, 207, 213, 214, 216, 224, 225, 231, 232, 233, 237, 290.
Gniewkow, 45.
Gniezno, 253.
Góra, 146, 147, 151, 156, 159, 162, 168, 205, 215, 216, 243, 253, 258, 278, 315, 318, 319, 320, 354.
Goraj, 11.
Grabie, 46, 65, 66, 349.
Grodno, 329, 331.

Iłów, 139.
Inowrocław, Inowłocław, 14, 108, 119, 148, 150, 161, 212, 237, 249, 278, 279.
Izbica, 45, 209.

Jarnowo Wielkie, 11.
Jasna Góra Częstochowska, 230.
Jełowo, 104.
Jerzmanowo, 298, 301.

Kaczkow, 261, 263.
Kamieniec Podol., 114, 181.
Karłowo, 166.
Karsy, 369.
Kępa, 100, 125.
Kętrzyn, 314.
Kiełczewo, 139, 143, 144, 242.
Kołudy, 9, 92, 94, 133.
Komaszyce, 104, 130.
Komorze, 243, 314.
Koneck, 45.
Korzarzew, 279.
Korzeszynek, 104, 383.
Kościelce, 45.
Kowale, 29, 45, 194, 213, 247.
Krajewice, 45.
Kraków, 21, 65, 76.
Królewiec, 84.
Kruszynek, 326, 343, 344, 383.
Krzywosądza, 194.
Kurlandya, 69, 113.
Kurzeszynek (?), 333.

Leniewka, 223.
Lipie, 346.
Lubieniec, 118, 120, 184, 314.
Lublin, 222.
Lubowiec, 278.
Lubraniec, 9, 10, 65, 66, 99, 101, 109, 119, 124, 129, 136, 137, 138, 139, 141, 146, 166, 203, 214, 225, 239, 240, 245, 246, 253, 261, 262, 263, 265, 268, 269, 272, 273, 276, 282, 283, 285, 288, 296, 297, 298, 301, 303, 304, 309, 314, 316, 317, 321, 326, 330, 332, 336, 337, 341, 346, 349, 353, 354, 355, 360, 361, 371, 372, 373.

Lwów, 69, 201.

Łąk, 104.
Łąkie, 45.
Łęczyca, 201.
Łowicz, 81.
Łowiczek, 45.
Łubna, 152, 168, 169, 190.

Makowiec, 89.
Mamlicz, 130.
Markowice, 114, 132, 163, 216, 231, 233, 243, 260.
Mątwy, 100.
Mielżyn, 10.
Mierosławice (Mirosławice), 129, 131, 132, 162.
Mikołajki, 104.
Miroszewice (Mieroszewice), 1, 2, 9, 18, 29, 132, 151, 242.
Mniewo, 258, 277, 278, 318, 319, 330, 331, 335, 337, 341, 342, 348, 349, 350.
Morzyce, 45, 133, 243, 318, 319, 329.
Moskwa, 43.
Moszczenne, 10, 11, 83, 90, 122, 197, 242, 278, 279 280.
Murzynek, 29.

Nadwiśle, 45, 222.
Niedzielsk, 99, 144, 330, 331, 348.
Niegibalice, 45.
Nieszawa, 128, 129, 235.
Nogat, 223.
Nowe, 125.
Nowiny, 86.

Orkusz, 84.
Ossowka, 90, 330, 331.
Ostrow, 100, 104.

Pakość, 100, 236.
Pakość (miasto), 209.
Pakoska Kalwarya, 94.
Palczyn, 77.
Pietrków, 130, 179.
Piotrków (miasteczko), 103.
Pirowa Wola, 45.
Podgórze, 27, 88, 97.
Potok, 314.
Poznań, 34, 43, 254.
Prusy książęce, 84.
Przedecz, 108, 194, 236.
Przyłubie, 132, 147, 150, 263, 267, 268.
Przywieczerzyno, 45, 104.

Radom, 46, 54, 62, 77, 104, 105, 139, 211, 274.
Radziejów, 1, 2, 6, 7, 8, 18, 19, 23, 28, 30, 31, 32, 35, 36, 37, 38, 41, 43, 44, 46, 47, 53, 56, 58, 59, 61, 63, 64, 66, 75, 76, 78, 79, 80, 83, 90, 91, 92, 94, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 106, 108, 109, 118, 120, 121, 123, 126, 127, 129, 131, 134, 137, 139, 142, 143, 144, 145, 148, 150, 152, 156, 168, 184, 186, 190, 194, 196, 197, 198, 201, 204, 207, 213, 216, 225, 230, 231, 232, 237, 245, 247, 248, 249, 253, 267, 268, 269, 272, 273, 276, 280, 281, 283, 284, 286, 288, 289, 290, 293, 296, 297, 298, 299, 301, 302, 303, 304, 305, 309, 310, 312, 313, 314, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 346, 348, 349, 351, 352, 354, 355, 358, 359, 360, 361, 363, 367, 368, 371, 372, 373, 384.
Rakutowo, 25, 28, 29, 194.
Rojewo, 324.
Rogaczewo, 38, 39.
Rogaczewo Wielkie, 10.
Rudniki, 240, 310, 311, 360, 363, 367.
Rybne, 347.
Rzeszynek, 104.
Rzym, 344, 376.

Sampolinek, 81.
Sąpolno, 100.
Seroczki, 45.
Sędzin, 194.
Skolsk, 130.
Sląsk, 71, 112, 149, 230, 345.
Słońsk, 365.
Słubice, 95, 97, 132, 313, 320.
Słupce, 12.
Służew, 45.
Smolsk, 45.
Srzamy, 84.
Stępin, 45.
Stolcemberk, 4.
Strzelno, 97, 236.
Syberya, 113.
Szułajny, 84.
Święte (dobra), 326, 333, 343, 344, 358, 383.
Świętosławice, 75, 88, 125, 142, 188, 201.
Szczykow, 164.
Szotland, 4.
Szydlice, 4.

Toporzyszczewo, 45.
Toruń, 5, 34, 35, 37, 40, 42, 51, 74, 75, 82, 86, 87, 88, 110, 114, 134, 135, 174, 200, 230, 271, 294, 295, 296, 306, 324, 343, 345, 357, 370, 381.
Trójcy Ś. okopy, 181.
Trzaski, 104.
Trzcina, 124, 341, 342.
Trzcinne, 347.
Trzebiczna, 135.
Turcya, 223.

Ukinie, 12, 13.
Uminino, 244, 268, 286.
Unisławice, 104.

Warszawa, 1, 2, 15, 19, 21, 24, 29, 33, 37, 41, 45, 46, 54, 56, 59, 66, 83, 84, 85, 87, 109, 115, 124, 134, 152, 174, 204, 225, 226, 269, 278, 279, 286, 290, 305, 315, 316, 323, 330, 342, 344, 353, 360.
Warzymowo, 10, 62, 63, 65, 66, 90, 91, 101, 216, 231, 233, 241, 268, 304, 309, 310, 313, 314, 320, 339, 340, 347, 348, 353, 361, 363.
Węgry, 71, 112, 113, 223.
Wichrowice, 132.
Wilkostowo, 45.
Wisła, 125, 128, 223, 230, 271, 306, 345, 357.
Witkowo, 130.
Włochy, 378.
Wodzinek, 320, 330, 331, 339.
Wojewódzka Część (dobra królewskie), 6.
Wola Bachorna, 45.
Wrocławek, Włocławek, 27, 105, 236, 252.
Wrząca, 10, 109, 150.
Wrząca Wielka, 1, 2, 91, 92.
Wschowa, 64, 67, 89.
Wymysłów, 241.
Wysocinek, 45.

Zagorzyce, 10.
Zakrzew, 45, 115, 180, 201, 354.
Ziemięcin, 314.
Żnin, 88.

SPIS OSÓB.

Badnoski Stan., 1733 r., 13.
Badyński, dworzanin jkr. mci, 1773 r., 270.
Bajkowski Franc., 1764 r., 165; 1767 r., 244.
Baliński Wojc., 1764 r., 163.
Bartoszewic, 1735 r., 52; 1737 r., 63.
Bartoszewski M., 1764 r., 166.
Bądkowski, 1733 r., 29.
Bądkowski Antoni, 1772 r., 259.
Bądkowski Stanis., 1754 r., 130; 1755 r., 132.
Bąkowski Bartłomiej, 1772 259.
Bełkowski Antoni, 1754 r., 165.
Beroński, 1780 r., 315.
Betlejewski Bernard, 1772 r., 258.
Bętkowski Marcin, 1762 r., 146; 1764 r., 164; 1767 r., 241; 1772 r., 260.
Białecki Karol, 1762 r., 146.
Białeński Karol, 1764 r., 184.
Białochowski Stanis., 1764 r., 165.
Białoskurski, 1772 r., 260.
Białoskurski Paweł, 1772 r., 259.
Bieganowski, 1740 r., 82.
Bieganowski Andrz., m. byd. 1733 r., 9; miecznik kruświcki, 1733 r., 13; miecz. bydg., 1746 r., 103.
Bieganowski Karol, 1764 r., 163.
Bieganowski Kazim., 1764 r., 163; 1767 r., 244.
Bieganowski Stan., podczaszy kowalski, 1733 r., 12; 1742 r., 90, 91.
Bieguński Józef, 1764 r., 164.
Bielawski Jan, 1733 r., 12.
Bielicki Andrzej, 1762 r., 145; 1771 r., 249.
Bielicki August, 1764 r., 163, 165; 1767 r., 242.
Bielicki Jan, 1762 r., 145.
Bielicki z Bielic Kaz., k. k. p., 1733 r., 12, 14; 1734 r., 31, 32, 34; cześnik bydg., 1754 r., 130; 1762 r., 145; 1771 r., 249; 1752 r., 124.
Bielicki z Bielic Kazimierz Józef Karol, cześnik bydgoski, 1755 r., 132.
Bielicki Konstanty, 1764 r., 165; 1767 r., 241.
Bielicki Leon, chorąży kawaleryi narod., 1788 r., 352.
Bielicki Stan., 1762 r., 145.
Bielicki Waleryan, 1754 r., 131.
Bieliński Antoni, 1735 r., 46.
Bielski Wawrzeniec, 1762 r. 146.
Bieniecki Wawr., 1755 r., 132.
Biernacki Bartłomiej, 1764 r., 185.
Biernacki Marcin, 1764 r., 163; 1767 r., 243.
Biesiekierscy, 1737 r., 63.
Biesiekierski, 1736 r., 55.
Biesiekierski Adam, 1754 r., 130; 1755 r., 133; 1764 r., 184; 1765 r., 212; 1766 r., 236; 1767 r., 243.
Biesiekierski Andrzej, 1733 r., 11, 14.
Biesiekierski Antoni, 1755 r., 133; podczaszyc bydg., 1763 r., 147; 1764 r., 167; skarbnik kowalski, 1771 r., 249; 1773 r., 263, 265, 267.
Biesiekierski Antoni Starża z Biesiekierza, chorąży kruśw., 1772 r., 261; skarbnik kowalski, marsz. s. r., poseł inowrocł., 1773 r., 268, 269, 272; 1777 r., 297, 298, 300, 301; 1779 r., 311; 1780 r., 317; kaszt. kowalski, 1788 r., 351.
Biesiekierski Jan, 1755 r., 132; podczaszy bydgoski, 1763 r., 147; poseł na s. elekc., 1764 r., 186, 187.
(Biesiekierski Jan), stolnik inowr., 1765 r., 205, 207; 1767 r., 240; chor. kruśw., 1771 r., 249; chorąży inowrocł., 1773 r., 265; 1774 r., 275; 1775 r., 281; podkomorzy inowrocł., 1779 r., 311; 1786 r., 339.
Biesiekierski Michał, 1733 r., 11; 1739 r., 78; 1746 r., 104.
Bieski Wojciech p. k. n. k., 1768 r., 347.
Bilski Franc., burgrabia gr. brz. kuj., 1767 r., 241.
Bilski Stan., 1764 r., 185.
Biskupski Michał, 1764 r., 165.
Blumental, administrator, 1733 r., 23.
Bniński Konst. jkr. mci generał-major, 1762 r., 146.
Bobiński Antoni, 1764 r., 167; 1767 r., 242.
Boczkowski Szymon, 1764 r., 165.
Bogatko Kazimierz, 1762 r., 145; pisarz ziem. radziej., 1771 r., 249; pisarz ziem. rawski, 1773 r., 265, 267; 1774 r., 273, 275, 276; 1777 r., 297, 298, 301; 1778 r., 302, 304; 1779 r., 311; kasztel. kruśw., kaw. ord. św. Stanisława, 1790 r., 361, 362, 367.
Bogatko Roch, obersztlejtnant regim. Ostrogskiego, 1775 r., 284.
Bogorski Celes., 1772 r., 259.
Bogucki Andrz., 1733 r., 10; 1734 r., 37.
Bogucki Antoni, 1733 r., 11.
Bogurski Jan, 1772 r., 260.
Bogusławski Antoni, pisarz gr. radz., 1778 r., 302.
Bogusławski, burgrabia brz. kuj., 1779 r., 311.
Bogusławski Karol, subdelegat ww. wielkopolskich, 1762 r., 145; 1764 r., 184; 1766 r., 233; burgrabia kruśw., 1767 r., 246, 248.

Bogusławski Kazim., pisarz ziem. rawski, 1767 r., 240.
Bogusławski Michał, 1772 r., 260.
Bogusławski Roch, 1764 r., 158, 167; 1772 r., 260; komisarz grodu inowrocław., 1743 r., 96.
Bogusławski Wojc., 1772 r., 260; 1780 r., 314.
Boimski W., 1772 r., 259.
Bojemski Ant., 1764 r., 162.
Bolewski (Boliwski), skarb. bydg., 1790 r., 361, 362.
Bonderski Józef, pod. mielnicki, 1767 r., 243.
Borkowski Aleksy, 1764 r., 167.
Borkowski Antoni, 1764 r., 164.
Borkowski Chryzos., 1772 r., 259.
Borkowski Jakób, 1764 r., 164.
Borkowski Krzysztof, 1764 163.
Borkowski Stanis., 1764 r., 166.
Borkowski Szymon, 1767 r., 245.
Borkowski Wojciech, 1764 r., 152.
Borowski, J. Z., 1780 r., 314.
Borowski Józef, 1764 r., 162.
Borowski Marcyan, 1764 r., 162.
Borowski Władys., 1764 r., 165.
Borowski Wojc, 1764 r., 165.
Borucki Aleks., 1755 r., 133; 1764 r., 151, 164; podstolic kruśw., 1764 r., 158; poseł na sejm elekc., 1764 187; wojski radz., 1767 r., 245; 1775 r., 280, 281.
Borucki Maciej z Borucina, wojski przedecki, 1772 r., 259.
Borucki Marcin, podczaszyc kruśw., 1755 r., 132; 1767 r., 240.
Borucki Stefan, 1764 r., 151, 163; kapitan wojsk w. ks. lit., 1764 r., 157, 165.
Borucki Tomasz, podczaszy kruśw., 1733 r., 10, 14.
Borucki Wawrz., 1762 r., 145; 1767 r., 243.
Borysławski, 1772 r., 260.
Borzęcki Józef, 1764 r., 166.
Borzęcki Wojciech, 1764 r., 158, 163.
Borzęcki Wojc. z Korzarzewa, komisarz inowrocław., 1775 r., 279.
Bossoski Winc., 1764 r., 167.
Branicki Joachim, 1772 r., 260.
Bratoszewski ks., proboszcz chodecki, 1740 r., 82.
Breza Michał z Goraja 1733 r., 11.
Brezyński Adam, 1772 r., 260.
Brochocki Jan, 1764 r., 165.
Brocki Adam, 1764 r., 167.
Brocki Antoni, 1764 r., 167.
Brodowski Walenty, 1733 r., 28.
Broniewski Antoni, 1733 r., 11; 1766 r., 236.
Broniewski Daniel, 1755 r., 133; wiceregent gr. radz., 1764 r., 196.
Broniewski Łukasz, 1733 r., 10; 1754 r., 130; 1755 r., 132; 1764 r., 151, 157, 167; wojski radziej., 1766 r., 231, 233; 1767 r., 244.
Bronikowski Ksawery, 1772 r., 259.
Bronisz Jakób, 1755 r., 133.
Brudnicki Wojc., 1736 r., 53.
Brugenthal Tomasz de hr., pułkownik wojsk koron., 1786 r., 345.
Bryszewski Antoni, 1761 r., 143; 1764 r., 163.
Brzechfa Rafał de Wrząca, 1733 r., 10.
Brzescki Norbert, 1762 r., 145.
Brzescki Tomasz, 1762 r., 145.
Brzeski Jakób, 1772 r., 258.
Brzezicki Andrzej, 1764 r., 185.
Brzeziński Bartł., 1755 r., 133.
Brzeziński Józef, 1746 r., 101, 102; pisarz gr. radz., 1754 r., 127; chorąży i sędzia gr. inowł., 1762 r., 145; 1767 r., 240, 246; starosta inowł., kawaler ord. św. Stanisława, 1774 r., 272, 273, 275, 276; marsz. s. r., 1776 r., 287, 288, 290, 294, 296; kasztelan kowalski, starosta gr., inow., 1778 r., 307; 1780 r., 314.
Brzeziński Ludwik, 1754 r., 130; 1764 r., 165.
Brzozowski Andrzej, 1755 r., 132; 1764 r., 165; 1765 r., 212.
Brzozowski Antoni, 1764 r., 151.
Brzozowski Kajetan, 1764 r., 167.
Brzozowski Łukasz, 1764 r., 162.
Brzuski Antoni, 1764 r., 165.
Budny Walen., 1772 r., 260.
Budziszewski Paweł, 1764 r., 163.
Bukowski, generał, 1740 r., 89.
Bukowski, Bartłom., 1767 r., 241.
Bukowski Stan., 1733 r., 10.
Bularski Jakób, 1764 r., 166.
Buracki Stan., 1764 r., 166.
Burdziński Jan, 1772 r., 259.
Buszewski Franciszek, r. w., 1767 r., 244.
Bykowski Ign. Tyczy, † 1778 r., 309.
Byszewski Antoni, 1764 r., 164.
Byszewski, pułkownik, 1766 r., 229, 230.

Celiński Gabryel, 1772 r., 259.
Chabelski Franciszek, 1733 r., 12.
Charchowski Stanis., 1767 r., 242.
Charchulski Wojc., 1772 r., 258.
Charczewski Jan, 1772 r., 259.
Charczewski Ignacy, 1772 r., 259.
Charczewski Onufry, 1764 r., 185.
Charkowski Franc., 1764 r., 162.
Charkowski Mateusz, 1764 r., 164.
Charkowski Stan., 1764 r., 151.
Charszewski Jan, 1767 r., 242.
Charzewski Jakób, 1764 r., 166.
Chaszewski Jan, 1764 r., 165.
Chądzyński Jan, 1767 r., 244, komornik ziemski, 1772 r. 258.

Chełmicki Józef, 1764 r., 166.
Chmielewski Aleks., 1762 r., 146.
Chmielewski Paweł, podstoli bydg., 1766 r., 216, 232, 233.
Chociszewski Junosza Ignacy, 1764 r., 162.
Chodkowski Maciej, 1764 r., 184.
Chodoryski Mikołaj, 1764 r., 163.
Chojecki Maciej, 1764 r., 167.
Chojecki Benedykt, 1764 r., 185.
Chojecki Stanisław, 1764 r., 164.
Chojnacki Marcin Perełka, regent gr. radziej., 1733 r., 10, 14; 1739 r., 77; 1767 r., 244.
Chojnacki Stanisław, 1755 r., 133; regent gr. radz., 1775 r., 282; 285, 286; skarbnik inowrocł., 1780 r., 312, 313, 314; 1790 r., 361, 363.
Chorkowski Mateusz, 1762 r., 146.
Chorzewski Marcin, 1762 r., 146; 1764 r., 184.
Chrzanowski Paweł, 1733 r., 11.
Chrzanowski Wojciech, 1733 r., 12.
Chrząstowski Franc., 1733 r., 11.
Chrząszczewski, 1734 r., 37; 1740 r., 82.
Chrząszczewski Franc., b. b. k., 1786 r., 347.
Chrząszczewski Ign., 1747 r., 107.
Chrząszczewski Kazim. 1733 r., 12, 14.
Chrząszczewski Łuk., 1733 r., 12; komornik ziem. brz., 1746 r., 104.
Chrząszczewski Maciej 1733 r., 12; 1772 r., 258; 1780 r., 315.
Chrząszczewski Marcin 1733 r., 12.
Chrząszczewski Wojc., 1754 r., 130; 1767 r., 241; 1780 r., 315.
Chwaliszewski Maciej, 1764 r., 165.
Chwaliszewski Stan., 1762 r., 146.
Chwalkowski Stanisł., 1733 r., 11.
Chwiałkowski Jędrzej, 1764 r., 163.
Ciecholewski Walenty, 1755 r., 133.
Ciechomski Teodor, 1772 r., 258.
Cieciszowski Adam, 1764 r., 164.
Cielemowski Franc., 1764 r., 162.
Cieński A. z Cieni, podczaszy brz. kuj., 1744 r., 99.
Cieński Andrzej, miecznik kruświcki, 1733 r., 12, 14; stolnik brz. kuj., 1754 r., 130; 1764 r., 156, 157, 162; poseł na sejm elekc., 1764 r., 187, 188, 192, 195, 198; starosta kruśw.. 1766 r., 216, 231, 233.
Cieński Józef, 1764 r., 151, 158, 163; miecznik radziej., 1774 r., 277, 278; 1775 r., 285 r., 286; 1777 r., 297, 298, 301.
Cieński M. z Cieni, 1786 r., 347.
Cieński Mikołaj, 1767 r. 243.
Cieński Stefan, 1754 r., 130; 1755 r., 134; stolnikowicz brzeski, 1764 r., 158, 162, 167.
Cieński Szymon ks., kanonik kruśw., 1790 r., 362.
Ciepliński Fabian, 1733 r., 12.
Ciernacki Wojciech, 1764 r., 167.
Cieśliński 1754 r., 131.
Cieśliński Jak., 1764 r., 167.
Cieśliński Wal., 1755 r., 133; 1772 r., 259.
Ciłkowski Francisz., 1764 r. 163.
Ciński Mikołaj, 1764 r., 267.
Cybulski Jan, 1764 r., 167.
Cybulski Ign., 1767 r., 241; 1772 r., 259.
Cybulski Michał, 1764 r., 164; 1772 r., 258.
Cybulski Stan., 1772 r., 259.
Cywiński Wojciech, 1764 r., 164.
Czachowski, 1733 r., 29.
Czajkowski Franc., 1772 r., 258.
Czamański Andrzej, 1754 r., 130; 1764 r., 167; z Czamanina, 1780 r., 314.
Czamański Wojc., 1754 r., 130.
Czaplicki Franc., 1764 r., 185.
Czaplicki Józef, 1746 r. 101.
Czaplicki Winc., 1772 r. 260.
Czapowski Antoni, 1764 r., 185.
Czapski Ant., 1764 r., 162.
Czapski Józef, 1764 r., 151, 158, 167; poseł na sejm elekc., 1764 r., 187.
Czapski Karol, 1764 r., 166, 167.
Czapski, podskarbi, † 1764 r., 174.
Czapski starosta kneszyński, 1764 r., 175.
Czarnecki Tomasz, 1764 r., 166.
Czarnocki, 1735 r., 45.
Czarnowski Jan, 1764 r., 164, 165.
Czarny Antoni Bazyli, 1733 r., 13.
Czartoryski książę, generał ziem podolskich, 1766 r., 226.
Czartoryski ks., podkanclerzy litewski, 1737 r., 63; 1752 r., 122.
Czartoryski ks., wojewoda ruski, marsz. konfed., regimentarz gen. wojsk kor., 1764 r., 188.
Czepowski Antoni, 1762 r., 146.
Czermiński Franc., 1764 r., 163.
Czermiński Wojc., 1772 r., 259.
Czernicki Andrz., 1733 r. 10.
Czerniechowski Jan, 1764 r., 163, 164.
Czerniechowski Wawrzyn., 1786 r., 347.
Czernieleski Franc., 1772 r., 258.
Czerniński Adam, 1764 r., 163.
Czopowski Bazyli, 1772 r., 258.

Daniszewski Aleks., 1767 r., 244.
Dąbrowski, 1740 r., 82.
Dąbrowski Aleksan., pułkownik wojsk kor., 1764 r., 151, 158, 166.
Dąbrowski Antoni, 1754 r., 130; 1772 r., 258.

Dąbrowski Chryzos., podsędek ziem. brz., 1733 r., 13.
Dąbrowski Franc, 1764 r., 164, 166.
Dąbrowski Jakób, 1733 r. 12; 1764 r., 184.
Dąbrowski Jan, 1733 r., 12; 1764 r., 162.
Dąbrowski Jan Chryzost., podsędek ziem brz. kujaw., 1733 r., 13.
Dąbrowski Józef, regent z. brz. kuj., 1733 r., 13; wojski inowł., marsz. s. radz., 1752 r., 123, 124; 1755 r., 132; 1767 r., 240.
Dąbrowski Karol, 1733 r., 13.
Dąbrowski Kazim., 1764 r., 164, 166.
Dąbrowski Konst., wojski inowr., 1733 r., 13, 14.
Dąbrowski Maciej, 1764 r., 166.
Dąbrowski Marcin, 1764 r., 184.
Dąbrowski Michał, 1764 r., 185.
Dąbrowski Paweł, 1787 r., 348, 349; 1790 r., 361, 363.
Dąbrowski Sebast., 1773 r., 267, 269.
Dąbrowski Stan., 1764 r. 166.
Dąbrowski Tad., 1739 r., 79; 1754 r., 130; 1766 r., 236.
Dąbrowski Waleryan, 1744 r., 100; stolnikowicz brz., 1746 r., 104; 1754 r., 130; 1766 r., 236.
Dąbrowski Wawrz., 1772 r., 259.
Dąbrowski Wojciech, 1764 r., 185.
Dąbrowski Wosnar, 1733 r., 12.
Dąbski (Dąmbski), 1748 r., 118.
Dąbski Andrzej z Lubrańca, wojewoda brz. kuj., 1733 r., 9, 24, 28; † 1735 r., 50.
Dąbski Antoni, starosta inowłocł., 1733 r., 9, 11, 25; 1734 r., 24.
Dąbski Antoni hr. na Lubrańcu, wojewoda brzeski kuj., kawaler orderu orła białego, 1759 r., 138; 1760 r., 139; 1763 r., 146; 1764 r., 153, 154, 203; starosta dybowski, 1767 r., 240.
Dąbski Antoni z Lubrańca, cześ. kruś. 1788 r., 353, 354.
Dąbski, chorąży kowalski, 1735 r., 53; 1736 r., 55; chorąży inowłocł., 1740 r., 82, 89.
Dąbski Dobrogost, 1740 r., 88.
Dąbski Jan, 1747 r., 104.
Dąbski Jan z Lubrańca, starosta kłodawski, 1758 r., 137; poseł inowł., 1761 r., 141; 1762 r., 145; poseł na sejm elekc., 1764 r., 187; generał adjut. jkr. mci, 1765 r., 205, 207; wojewodzic brz. kuj., poseł brz., 1766 r., 214, 225; 1767 r., 240; 1774 r., 273, 275, 276.
Dąbski Jan Chrzciciel, kasztelan inowłocł., kawaler ord. św. Stanisława; 1783 r., 326; kaw. orderu orła białego, 1785 r., 336; 1785 337, 338.
Dąbski Józef, wojewodzic brz. kuj., 1733 r., 10; poseł inowrocł., 1735 r., 46; chorąży. brz. kuj., 1744 r., 99; 1746 r., 101, 102; 1754 r., 130; kasztelan kowalski, 1764 r., 153; kaw. ord. św. Stan., 1774 r., 272, 273, 275; 1775 r., 282, 285; 1776 r., 287.
Dąbski Kazim. z Lubrańca, stolnik brz., 1733 r., 10; poseł inowrocł., 15, 19; chor. nadw. koron., poseł brz., 1738 r., 65, 66; podczaszy kor., 1748 r., 109; 1754 r., 124, 129.
Dąbski Ksawery, skarbnikowicz inowrocław., 1772 r., 256; podstoli Kowalski, 1785 r., 336, 337; podkomorzy nadw. jkr. mci, 1790 r., 361.
Dąbski Ludwik, starosta pokrzywnicki, szambel. jkr. mci, poseł brzes., 1752 r., 121; 1758 r., 136; 1764 r., 187; wojewoda brzeski kuj., kaw. ord. św. Stanisława, starosta dybowski, gniewkowski, etc., 1772 r., 261, 262; 1773 r., 263. 265; 1775 r., 282.
Dąbski Maciej, sędzia inowł. 1763 r., 147; pods. ziem. brz., 1774 r., 273; 1775 r., 285; 1776 r., 295.
Dąbski Marcin, 1762, 145.
Dąbski Michał, p. i. 1733 r., 11; burgr. inowr., 14.
Dąbski Michał hr. z Lubr., kasztelanic brz. kuj., 1790 r., 360, 363.
Dąbski Paweł, 1733 r., 11.
Dąbski Paweł z Lubrańca, starosta inowł., 1751 r., 119; kasztelan brz. kuj., 1767 r., 246; 1778 r., 303; kaw. ord. św. Stanisława, 1779 r., 310; 1780 r., 314, 316; 1782 r., 321.
Dąbski S., wojski kowalski, 1780 r., 314.
Dąbski z Lubrańca Stanisł., c. b. k. s. j., 1758 r., 137; cześnik brz. kuj., pisarz gr. inowł., 1759 r., 138; 1764 r., 187, 188; starosta młodziesz., 1764 r., 154; starosta kowalski, rotm. znaku husarskiego, pułkownik buławy polnéj, 1767 r., 239, 245, 247; podczaszy bydg., pis. gr. inowr., 1767 r., 240; star. kowal., młodziesz., 1773 r., 265, chor. kuj., 268, 269; 1774 r., 273, 275, 276; marsz. s. r., 1775 r., 282, 283; 1776 r., 287, 288, 296; 1777 r., 297, 298, 301; 1778 r., 303, 304, 309; 1780 r., 312, 314, 317; starosta dybowski, poseł brzes., 1784 r., 330, 332, 336, 337, kawaler ord. św. Stanisława; 1785 r., 336, 337, 338, 1786 r., 341, 342, 346; podkomorzy brz. kuj., starosta dybowski etc., poseł brz., kawaler ord. św. Stanisława; 1788 r., 354, 355; 1790 r., 373; wojewoda brz. kuj., kaw. ord. św. Stan., 1784 r., 330; 1786 r., 341, 347; romistrz kawaleryi narod., kaw. ord. orła białego i św. Stanisł., 1787 r., 349; 1788 r., 353; 1790 r., 360, 371; 1792 r., 384.
Dąbski Stanisław z Lubrańca, wojewodzic brz., marszałek s. r., 1788 r., 353, 354, 358.
Dąbski Stanisław, wojewodzic brzes., 1790 r., 361, 367, 368, 371.
Dębski A., 1767 r., 241.

Dębski, wojewoda brzeski kuj., † 1776 r., 295.
Demoński Stanisł., 1764 r., 185.
Dłożek Mik., 1764 r., 167.
Dobek Antoni, 1790 r., 362.
Dobek Jan, 1764 r., 185.
Dobiecki Andrzej, 1755 r., 132; 1764 r., 151, 162; komornikowicz ziem. inowł., 1764 r., 158; poseł na sejm elekc., 1764 r., 186.
Dobiecki Józef, k. z. j., 1733 r., 11.
Dobiecki Stan., 1733 r., 11.
Dobiecki Wojciech, 1755 r., 132.
Dobrowolski Antoni, 1764 r., 151.
Dobrowolski Józef, 1764 r., 164.
Dobrski Ksawier, 1764 r., 163.
Dobrski Szymon, 1764 r., 163.
Dobrzelewski Maciej, 1767 r., 241; 1772 r., 260.
Dobrzelewski Tomasz, 1772 r., 258.
Dobrzycki Franc., 1762 r., 146.
Domański Józef, 1764 r., 166.
Domański Wojciech, 1764 r., 152.
Domaradzki, 1739 r., 78; 1746 r., 104.
Domaradzki Andrzej, 1733 r., 11.
Domaradzki Stan., 1754 r., 126; 1755 r., 133.
Domaradzki Stanisł., 1762 r., 145.
Domaradzki Stefan, 1759 r., 138; stolnik smoleń., 1764 163.
Domaradzki Wojc., komornik brzeski kuj., 1781 r., 319.
Dorpowski, wojewoda łęczycki, pułkownik znaku husarskiego jkr. mci, † 1735 r., 50; 1738 r., 75.
Drzewiecki Adam, 1755 r., 132; 1762 r., 146.
Drzewiecki Andrzej, 1755 r., 132.
Drzewiecki Antoni Józef, wiceregent i wiceburgrabia gr. radz., 1755 r., 133.
Drzewiecki Franc., 1764 r., 152.
Drzewiecki Jan, 1755 r., 132.
Drzewiecki Łukasz, 1733 r., 11.
Drzewiecki Wojc., 1755 r., 133.
Drzykowski Marcin, 1733 r., 12.
Dunin Jakób, 1755 r., 133.
Dunin ks., scholastyk gnieź., 1740 r., 88.
Dunin, sędzia grodz. kowalski, 1740 r., 81.
Dunin Stefan, łowczy kr., 1767 r., 240; 1772 r., 260.
Duszyński Jan Łabędź, 1764 r., 163.
Duszyński Wojciech Łabędź, 1764 r., 163.
Dwojakowski Józef, 1764 r., 185.
Dymecki Michał, 1772 r., 259.
Dziankowski Antoni, 1755 r., 133; burgrabia gostyński, 1772 r., 258.
Dziankowski Bartł., 1780 r., 315; burgrabia kowalski, 1788 r., 351.
Dziankowski Jakób, 1767 r., 242.
Dziekczyński Franc., 1764 r., 151, 162; 1772 r., 259.
Dzierbowski Jan, 1764 r., 151.
Dziergowski Jan, 1764 r., 164.
Dzierzkowski Antoni, b. g. g., 1780 r., 315.
Dzierżawski Andrzej, 1733 r., 13.
Dzierżawski Antoni, 1764 r., 184.
Dzierżawski Hipolit, 1764 r., 185; 1786 r., 347.
Dzierżawski Jędrzej, 1764 r., 162.
Dzierżawski Józef, 1764 r., 184, 185.
Dzierżawski Paweł, 1787 r., 349.
Dzierżawski Roch, 1762 r., 146; 1764 r., 185; 1772 r., 259.
Dzierżawski Sebast., 1762 r., 146; 1764 r., 184, 185.
Dzierżawski Szymon, 1733 r., 13; 1762 r., 146; 1764 r., 184.
Dzierżawski z Trzasków, 1746 r., 104.
Dzięcielski Bartł., 1767 r., 240; burgrabia przedecki, 1762 r., 145; cześnik radz., 1773 r., 264; 1775 r., 283; 1776 r., 287, 288, 296; 1777 r., 299.
Dzięcielski Jan, cześnikowicz radziej., 1784 r., 328, 329; 1790 r., 361.
Dzięcielski Jan Łuk., podczaszy radziej., 1790 r., 362.
Dzięcielski Łukasz, 1772 r., 258; 1775 r., 282, 283.
Dzięcielski Łukasz Jan, podkomorzy nadw. jkr. mci, 1782 r., 321, 322; szambelan jkr. mci, 1784 r., 329; 1786 r., 341, 342; stolnik kowal., 1790 r., 372, 383.
Dzięcielski Wacław, 1764 r., 151, 163; cześnikowicz latyczowski, 1764 r., 158; towarzysz znaku husarsk. królewicza, 1764 r., 160; poseł na sejm elek., 1764 r., 186.
Dzięgielewski, 1780 r., 314.
Dzięgielewski Józef, 1786 r., 347.
Dzięgielewski Tom., 1764 r., 163; 1767 r., 243.

Fiałkowski Andrzej, 1764 r., 163.
Fijałkowski Józef Tadeusz, chorąży horodelski, 1789 r., 359.
Filipecki Stanisław, 1754 r., 131.
Fiński Antoni, wojski bydgoski, pisarz gr. przedecki, 1733 r., 12, 13; 1735 r., 45; marszałek sej. radziej., 1735 r., 53; podczaszy kruświcki, pisarz gr. przedecki, 1744 r., 98.

Gabliński Fabian, 1754 r., 131; 1755 r., 132; 1764 r., 158; komisarz gr. inowłoc., 1764 r., 165.
Gabliński Józef, 1755 r., 133.
Gabliński Ludwik, 1764 r., 151, 165.
Gabliński Piotr, 1755 r., 133.
Gabliński Wojciech, 1755 r., 133.
Gadomski Karol, 1762 r., 146.

Gajewski Antoni, r. w., 1772 r., 260.
Gajewski Ludwik, 1764 r., 185.
Gajewski Maciej, 1772 r., 259.
Gajewski Michał, 1762 r., 145; 1764 r., 185; 1766 r., 236; 1764 r., 185.
Gałecka, wojewodzianka poznańska, 1740 r., 88.
Gałecki Józef, 1733 r., 11.
Gałecki Mik., 1764 r., 184.
Gałęski Adam, 1764 r., 167.
Gałęski Ludwik, 1764 r., 162.
Garczyński Adam, 1772 r., 260.
Garczyński ks., kanon. gnieźnieński, † 1738 r., 65.
Garczyński Stanisław, k. i., 1733 r., 9; kasztelan inowrocł., 1733 r., 25.
Garnysz, biskup chełmski, podkanclerzy koron., 1788 r., 356.
Gawłowski Józef, 1764 r., 164, 180; 1765 r., 207.
Gawłowski Stanisław, 1764 r., 165.
Gawroński Andrzej, 1764 r., 162.
Gąsiorowscy, kasztelanice bydgoscy, 1764 r., 161.
Gąsiorowski, 1737 r., 63; 1772 r., 259.
Gąsiorowski Adam, 1733 r., 12.
Gąsiorowski Andrzej, 1754 r., 130; 1755 r., 132; 1764 r., 162.
Gąsiorowski Augustyn z Miroszewic, starosta radz., poseł brzeski, 1733 r., 1, 2, 7, 9, 17, 18, 23, 25.
Gąsiorowski Franc., 1754 r., 130; 1755 r., 133; 1764 r., 162.
Gąsiorowski Jan, 1733 r., 11; 1755 r., 132; 1764 r., 162; łowczy radziejowski, 1765 r., 205, 207.
Gąsiorowski Józef, 1764 r., 162, 163; kasztelanic bydgoski, poseł na sejm elek., 1764 r., 186; starosta bytoński, kasztelanic bydgoski, 1764 r., 157; 1767 r., 242.
Gąsiorowski Karol, 1762 r., 146; 1772 r., 258.
Gąsiorowski Kazim., 1733 r., 11.
Gąsiorowski Krzysz., 1733 r., 11.
Gąsiorowski Leon, 1764 r., 162; kasztelanic bydgoski, 1764 r., 157; poseł na sejm elek., 1764 r., 186; podkomorzy nadworny jkr. mci, 1767 r., 242; 1780 r., 314; kaw. ord. S. Stanisława, 1790 r., 362.
Gąsiorowski Piotr, 1764 r., 162; gen. adjutant, 1764 r., 157; kasztelanic bydgoski, poseł na sejm elek., 1764 r., 186, 187.
Gąsiorowski Stan., 1733 r., 10.
Gąsiorowski Walenty z Mieroszewic na Gąsiorowie, pisarz, subdelegat grodzki radziej., 1755 r., 132; podstarości brzeski kujawski, 1764 r., 151, 157, 162.
Gąsiorowski Wojciech, 1764 r., 164, 167.
Gąsiorowski Zygmunt, 1733 r., 11.
Giżyński Francisz., 1755 r., 133.
Gliński, chorąży bydgoski, 1790 r., 383.
Gliński ks. Józef, kanonik kujawski, 1782 r., 326.
Gliński Stan., pisarz grodzki brzeski kuj., 1740 r., 89; 1744 r., 98; sędzia gr. brzeski kuj., 1755 r., 132; podczaszy przedecki, 1767 r., 240.
Gliński Urban, 1788 r., 358; cześnik bydgoski, 1780 r., 315; 1781 r., 318, 319; poseł inowł., 1782 r., 322, 323; stolnik inowł., 1783 r., 327; 1784 r., 333; 1786 r., 339, 340, 343, 344, 347; marszałek sejmiku radz., 1787 r., 348, 349.
Gliszczeński, 1733 r., 29.
Gliszczyński Jakób, 1762 r., 146; 1772 r., 258; 1780 r., 315.
Gliszczyński W., 1772 r., 260.
Głazewski Wojciech, 1764 r., 163.
Głębocki Adam, stolnik inowłocł., 1733 r., 7, 9, 14, 17, 18.
Głębocki Antoni, kasztelanic kruśw., 1761 r., 141; 1773 r., 263.
Głębocki Bart., podkomorzy brz. kuj, 1733 r., 9, 13, 17, 18, 25; 1734 r., 36; poseł brzeski, 1735 r., 46; 1736 r., 56, 59; 1742 r., 90, 91; 1746 r., 103; 1754 r., 130.
Głębocki Franciszek, 1755 r., 132, 137; stolnikowicz inowłocł., 1755 r., 135.
Głębocki Jan, 1733 r., 10.
Głębocki Jan Kanty, kasztelanic kruświcki, 1767 r., 240.
Głębocki Józef, 1733 r., 10; kasztelanic kruśw., poseł inowł., 1733 r., 1, 2; stolnik krusw., 1742 r., 90, 91, 93; 1743 r., 95; kasztelan kruśw., 1752 r., 123; 1754 r., 126; pułkownik wojsk koron., 1755 r., 131, 136; 1760 r., 139; 1762 r., 144, 145; 1764 r., 153, 161; 1767 r., 246; 1773 r., 263, 264, 265.
Głębocki Mac., 1733 r., 11.
Głębocki Wacław, podkomorzy brzeski kuj., 1755 r., 133.
Głębocki Wacław, podkomorzyc brzeski kuj., 1762 r., 145.
Głębocki Wojciech z Głębokiego, kasztelanic kruśw., 1746 r., 101.
Głębocki Wojciech, p. k., 1752 r., 124; stolnik kruświcki, 1755 r., 132.
Głoskowski Jan, 1764 r., 164.
Głoszkowski Michał, 1780 r., 315.
Głowacki, 1772 r., 259.
Głowacki Mateusz Prus, 1764 r., 165.
Głowiński Samuel, bisk. lubrański, sufragan lwow., 1764 r., 201.
Głuchowski Ignacy, 1764 r., 163.
Głuszkowski Józef, 1772 r., 258.
Głuszkowski Kazim., 1767 r., 243.
Głuszkowski Maciej, 1764 r., 163; 1767 r., 244.
Głuszkowski Roch, 1767 r., 241; 1772 r., 258.

Głuszkowski Wojciech, 1764 r., 163; 1772 r., 258.
Gnatowski Piotr, 1733 r., 11.
Gniazdowski, 1733 r., 29.
Gniazdowski Dominik, 1764 r., 162; z Wymysłowa, 1767 r., 241; 1772 r., 258.
Gniazdowski Melch., 1772 r., 259.
Gniewosz Wojciech, 1764 r., 167.
Gojski Jan, 1764 r., 185.
Golecki Ant., 1764 r., 185.
Golemowski Franc., 1764 r., 165.
Goliński Józef, 1764 r., 162.
Gołębiewski Antoni, 1735 r., 41.
Gołębiewski Michał, 1764 r., 165, 167.
Gołobieski Jan, 1764 r., 165.
Gorajski Andrzej, 1764 r., 166.
Gorczyński Tadeusz, 1772 r., 260.
Górecki Łukasz, 1764 r., 185.
Górecki Stefan, 1755 r., 133; 1764 r., 185.
Górecki Tomasz, 1755 r., 133; 1764 r., 185; 1767 r., 244.
Górecki Walenty, 1754 r., 131.
Górecki Wincenty, 1764 r., 184, 185.
Górski, 1765 r., 212.
Górski Antoni, 1755 r., 132; 1759 r., 138; 1764 r., 166.
Górski Karol, miecznikowicz brzeski, pisarzowicz gr. gostyński, 1780 r., 313.
Górski Paweł, 1764 r., 167.
Górski Walenty, 1764 r., 151, 167.
Gorzecki, 1772 r., 260.
Gorzeński ks., biskup smoleński, 1790 r., 381.
Gosk Franc., p. s., 1764 r., 164.
Goski Stan., 1764 r., 151.
Gosławski Józef, 1764 r., 163, 167.
Gosławski Wojciech, 1733 r., 11; 1764 r., 167.
Gostkowski Jakób, 1764 r., 164.
Gostkowski Józef, 1772 r., 260.
Gostkowski Maciej, 1764 r., 162.
Gostkowski Michał, 1764 r., 164.
Gostkowski Mikołaj, 1764 r., 165.
Gostkowski Piotr, 1764 r., 162; 1772 r., 259.
Gostkowski Andrzej, cześnik inflancki, 1767 r., 240.
Gostyński Antoni, 1764 r., 167.
Grabowski Franc., 1772 r., 259.
Grabowski Jan, pułkownik wojsk kor., 1764 r., 158.
Grabowski Jan Gocendorf, 1764 r., 151, 166.
Grabowski, b. podskarbi nadworny kor., 1748 r., 115.
Grabowski Wojciech, 1764 r., 164.
Grabski, 1772 r., 259.
Grabski Józef, cześnik brzeski kuj., poseł inowłocł., 1733 r., 10, 15, 19; 1735 r., 45; marszałek sejmiku radz., 1735 r., 46; chorąży kowalski, poseł brzeski, 1738 r., 65, 66.
Grabski Karol, 1733 r., 13.
Grabski Kazimierz, 1764 r., 166.
Grabski Tomasz, chorąży brzeski kuj., 1772 r., 258.
Grabski Wacław, 1733 r., 10; 1737 r., 62.
Grabski Walenty, 1764 r., 164.
Gradomski Antoni, 1764 r., 184, 185.
Grembecki Franciszek, 1780 r., 315.
Grembecki Józef, 1764 r., 164.
Grembecki Mateusz, 1767 r., 242.
Grębski Józef, 1764 r., 167.
Grochowicki Jan, 1733 r., 12.
Grochowski Jan, 1733 r., 14.
Grochowski Wojciech, 1764 r., 185.
Grodzyński Wojciech, 1764 165.
Gronowski Antoni, 1764 r., 167.
Gronowski Franc., 1764 r., 167.
Groszkowski Jan, 1764 r., 185.
Groszkowski Józef, 1764 r., 185.
Grubski Adam, 1733 r., 12.
Grzybowski, 1746 r., 104.
Grzybowski Franc., 1764 r., 164, 167.
Grzybowski Józef, 1772 r., 259.
Grzybowski Stan., 1733 r., 10, 12.
Grzybowski Wojc., 1764 r., 164.
Grzywiński Antoni, regent ziem. inowł., 1754 r., 128, 130.
Grzywiński Józef, 1764 r., 185.
Grzywiński Izydor, 1774 r., 272, 274.
Guraczeński Maciej, 1764 r., 184.
Guroski Łukasz, 1764 r., 184.
Gutkowski Wojciech, 1764 r., 151.
Guziński Wojciech, 1764 r., 167.
Gzowski Gabryel, regent gr. radz., 1778 r., 303, 304, 309; komornik graniczny brzeski, 1789 r., 359, 360; 1790 r., 362.
Gzowski Jan, 1764 r., 184; 1767 r., 240; podstoli kowalski, 1773 r., 264; 1775 r., 282, 283; stolnik radz., 1786 r., 339, 340; 1787 r., 348, 349.
Gzowski Józef, stolnikowicz radziej., 1790 r., 361, 368, 369, 371.
Gzowski Kazimierz, skarbnik bydgoski, 1780 r., 314.

Hekta Jakób S., 1733 r., 12.
Hektauz de Szczykow Paweł, 1764 r., 164.
Hryniewiecki Józef, 1764 r., 165.
Hulewicz, 1772 r., 259.

Idzikowski Franciszek, 1772 r., 258.
Idzikowski Stanisław, 1733 r., 10.
Iliński Stan., 1772 r., 258.
Iwieński Szymon Kanty, łowczy nowogr., 1733 r., 10, 14, 31, 35; 1735 r., 42, 44, 45; 1736 r., 54; 1737 r., 63; cześnik kruświcki, 1759 r., 138.
Izdebski Ant., 1764 r., 164.

Izdebski Franciszek, 1764 r., 164.

Jabłonowscy, książęta, 1776 r., 295.
Jabłonowski Stan., kasztelan krak., hetm. w. kor., 1764 r., 181; † 1766 r., 229.
Jabłoński Ant., 1755 r., 132; 1764 r., 164, 167.
Jabłoński Józef, 1764 r. 164.
Jabłoński Maciej, 1767 r., 244.
Jachowicki Antoni, 1780 r., 315.
Jakowicki Józef, 1764 r., 167.
Jakóbowski Jan 1764 r., 167.
Janicki Antoni, 1751 r., 118.
Janicki Franc., 1755 r., 134.
Janicki Konst., 1764 r., 166.
Janicki Michał, 1762 r., 146; 1764 r., 184.
Janikowski Stan., 1764 r., 164.
Janiszewski Antoni, 1755 r., 133.
Janiszkiewicz Wojc., 1767 r., 243.
Jankowski Antoni, 1764 r., 167.
Jankowski Franc., 1764 r., 164.
Jankowski Józef, 1772 r., 258.
Jankowski Walenty, 1772 r., 258.
Jankowski Wojciech, 1767 r., 244; 1772 r., 259.
Janowski Ant., 1764r., 185.
Janowski Jędrzej, 1764 r., 185.
Janowski Kazim. 1735 r., 45.
Janowski Marcin, 1764 r., 185.
Jaraczewski Swagreusz 1764 r., 165.
Jaraczewski, starosta solecki, poseł na sejm elekc., 1764 r., 186, 187.
Jaranowski Alek., chor. art. kor., 1772 r., 258.
Jaranowski Tomasz, 1772 r., 258.
Jaranowski Wojciech, 1764 r., 185.
Jarnowski Aleks., 1772 r., 259.
Jarnowski Andrzej, 1764 r., 163.
Jarnowski Antoni, 1744 r., 100.
Jarnowski Bartłomiej, 1733 r., 10.
Jarnowski Bogumił, 1733 r., 12, kasztelanic kowalski, 1733 r., 14.
Jarnowski Franc., 1733 r., 6, 11; 1735 r., 43.
Jarnowski Jakób, kasztelanic kowalski, 1733 r., 10. żupnikowicz ww. kujawskich, 1733 r., 12.
Jarnowski Joachim, 1764 r., 163; 1767 r., 245; 1772 r., 259; żupnikowicz brzeski kuj., 1772 r., 256.
Jarnowski Józef, 1733 r., 10; miecznik kruśw., 1772 r., 256, 258; 1785 r., 336, 337.
Jarnowski Krzysztof, 1764 r., 163.
Jarnowski Leon 1755 r., 132.
Jarnowski Rafał, 1764 r., 167.
Jarnowski Stanisł., kasztelanic kowalski, 1733 r., 10; łowczy inowr., 1764 r., 156, 162; 1766 r., 216, 231, 232; 1767 r., 241; 1772 r., 258, 261, 262.
Jarnowski Stefan, 1733 r., 12; kasztelanic kowalski, 1733 r., 10.
Jarnowski Szymon, żupnik ww. kujawskich, 1733 r., 12, 27.
Jarnowski Tomasz, 1764 r., 163; 1767 r., 243; 1772 r., 259.
Jarosławski Jan, 1764 r., 166.
Jaroszewski Andrzej, 1780 r., 315.
Jaroszewski Dominik, 1755 r., 133; 1767 r., 244.
Jaroszewski Franc., 1755 r., 133.
Jaroszewski Jakób, 1755 r., 133; 1766 r., 236.
Jaroszewski Jan, 1764 r., 184; 1772 r., 258.
Jaroszewski Józef, 1746 r., 104.
Jaroszewski Michał, 1755 r., 133.
Jaroszewski Rafał, 1760 r., 139; burgr. gr. radziej., marsz. s. radziej., 1760 r., 140.
(Jaroszewski Rafał), 1764 r., 184; wojski przedecki, 1767 r., 247; łowczy inowrocł., 1775 r., 280, 281.
Jaroszewski Stan., 1755 r., 133.
Jaroszewski Tomasz, 1764 182; 1764 r., 184; 1767 r., 241; wiceregent grodzki inowrocł., 1771 r., 249.
Jaroszewski Walenty, 1765 r., 212.
Jarużyński Andrzej, 1764 r., 167.
Jarzyna, 1772 r., 259.
Jarzyński Felic., 1764 r. 185.
Jasiński Jędrzej, 1764 r., 163.
Jasiński Józef, 1764 r., 164.
Jasiński Kaz., 1772 r., 259.
Jasiński Maciej, 1764 r. 163.
Jastrzębski Antoni, 1754 r., 131; 1755 r., 132.
Jawornicki Maciej, 1764 r., 165.
Jaworowski Tomasz, 1764 r., 164.
Jazwiński Józef, 1764 r., 184.
Jemojewski (?) Andrz., cześnik kruśw., 1733 r., 13.
Jemojewski Jan, skarbnik kruśw., 1733 r., 13.
Jerzmanowski Franc. z Jerzmanowa, pisarz gr. przedecki, 1777 r., 297, 298, 301; 1779 r., 310.
Jeżewski Jan, 1764 r., 162.
Junowski Kazim., 1733 r., 13.

Kaczanowski Majcher, 1764 r., 185.
Kaczanowski Stan., 1764 r., 185.
Kaczkowski Jan, 1764 r., 162.
Kaczkowski Józef, komornik ziemski brzeski, 1736 r., 12, 55.
Kaczkowski Józef, 1772 r., 259.
Kaczkowski Kazim., 1764 r., 164, 184.
Kaczkowski Paweł, 1733 r., 11.
Kaczkowski Wład., cześnik kowalski, 1733 r., 10, 13.
Kaczkowski Wojc., komornik brzeski, 1754 r., 130; 1755 r., 132; 1767 r., 242; 1772 r., 258.

Kaczorowski, 1772 r., 259.
Kaliński, 1740 r., 81.
Kaliński Stan., 1740 r., 81.
Kałowski Józef, 1766 r., 236; szamb. jkr. mci, 1767 r., 241.
Kamiński Adam, 1736 r., 55, 59.
Kamiński Ant., 1758 r., 136.
Kamiński Felicyan, 1762 r., 146; 1764 r., 165.
Kamiński Józef, 1764 r., 162, 166; 1784 r., 329, 331; 1785 r., 335, 337; 1786 r., 347; 1788 r., 352, 355.
Kanigowski Józef, podczaszy wyszogr., 1767 r., 240.
Karaś Kazim., cześnik ziemi liwskiéj, 1764 r., 200.
Karczewski Antoni, 1764 r., 185.
Karczewski Tomasz, 1755 r., 132.
Karłowski Andrzej, 1764 r., 166.
Karłowski Józef, 1755 r., 133; miecznik z. dobrzyń., 1764 r., 184.
Karłowski Longin, s. k., 1762 r., 145.
Karłowski Seweryn z Karłowa, 1764 r., 166.
Karłowski Stan., 1755 r., 133; 1764 r., 166.
Karnkowski Antoni, kasztelanic wyszogrodzki, 1755 r., 132; 1764 r., 193; chorąży radziej., 1765 r., 205, 207; 1776 r., 287, 288, 296.
Karnkowski Józef, 1767 r., 240.
Karnkowski Stefan, chorążyc radziej., 1775 r., 282, 283; 1776 r., 288.
Karski Adam, 1764 r., 165.
Karski Antoni, podstoli bydgoski, 1775 r., 281.
Karski Gabryel Józef, cześnik bydg., 1783 r., 327, 328.
Karski Józef Gabryel z Karsów, podstoli bydg., 1790 368, 369, 371.
Karski Kajet., 1755 r., 132; chorąży znaku husarsk., 1764 r., 196; 1766 r., 236; podstoli radziejow., 1771 r., 249; 1775 r., 284; 1777 r., 299.
Karski Pantaleon, szambelan jkr. mci, 1790 r., 368.
Kaszewski Andrzej, 1755 r., 133.
Kaszewski Antoni, 1755 r., 133; 1764 r., 165.
Kaszewski Jan, 1755 r., 133.
Kaszewski Józef, 1755 r., 133.
Kaszewski Paweł, 1755 r., 133; 1764 r., 165, 167; 1767 r., 241.
Kaszewski Piotr, 1755 r., 133.
Kaszewski Tomasz, 1764 r., 165, 167; 1767 r., 241.
Kaszewski Walenty, 1755 r., 133; 1764 r., 165.
Kaszewski Wojciech, 1755 r., 133.
Kaszyński Szymon, 1735 r., 38.
Kazanecki Franciszek, 1764 r., 107.
Kęczyński Teodor, 1764 r., 167.
Kętrzyński Adam z Kętrzyna, stolnik inflancki, 1780 314.
Kiedrzyński Józef, 1764 r., 167.
Kiełczewski Andrzej, stolnikowicz kowalski, 1772 r., 256, 260.
Kiełczewski Antoni, 1733 r., 10; burgr. gr. przedecki, 1733 r., 12, 14; 1737 r., 63; 1747 r., 107; 1764 r., 167.
Kiełczewski Dominik, 1764 r., 151, 167.
Kiełczewski Felicyan z Kiełczewa, 1760 r., 139; marszałek s. r., 1761 r., 143; 1764 r., 158.
Kiełczewski Franc. z Kiełczewa, 1767 r., 242; 1780 r., 314.
Kiełczewski Gabryel, stolnik kowalski, 1772 r., 258.
Kiełczewski Jakób z Kiełczewa, 1761 r., 144; 1764 r., 151, 166.
Kiełczewski Jan, 1733 r., 12; 1747 r., 107; 1764 r., 157, 160, 162, 197.
Kiełczewski Józef, 1764 r., 151; 1780 r., 314.
Kiełczewski M., p. i., 1733 r., 11.
Kiełczewski Michał, burgr. gr. przedecki, 1755 r., 133; pisarz gr. przedecki, 1759 r., 138; 1764 r., 151, 157, 164; stolnik i pisarz gr. przedecki, 1765 r., 205, 207; 1766 r., 235; 1767 r., 241; 1772 r., 261, 262; 1773 r., 263, 264, 267; stolnik, podstarosta i sędzia gr. przedecki, 1778 r., 303, 304, 309; 1779, 311; 1785 r., 336, 337; 1787 r., 348, 349.
Kiełczewski Stanisław, 1733 r., 11.
Kiełczewski Szym., kanonik katedr., kujaw., 1773 r., 264; 1784 r., 333; 1786 r., 343; 1790 r., 362.
Kiełczewski Wojc., 1733 r., 12; 1764 r., 166.
Kiełpiński Jan, 1764 r., 166.
Kiełpiński Józef, 1772 r., 260.
Kiełpiński Stefan, 1733 r., 12, 14.
Kieszkowski Bartłom., 1782 r., 321, 322; w. r. g. r., 1786 r., 347.
Kieszkowski Ignacy, 1762 r., 146.
Kieszkowski Józef, podstarosta gr. radz., 1783 r., 327, 328.
Kilanowski Jan, 1733 r., 11; 12.
Kilanowski Paweł, 1733 r., 11.
Kiliński Józef, 1772 r., 259.
Kis, 1740 r., 89.
Kisielewski Aleks., 1781 r., 318.
Klemik Jakób, 1740 r., 80, 83.
Kleszczyński Święt., 1772 r., 259.
Klimecki, 1772 r., 260.
Kłobuchowski Maciej, 1764 r., 185.
Kłobudzki Andrz., 1764 r., 185.
Kłobukowski Andrz., 1780 r., 314.
Kłosiński Franc., 1764 r., 165; 1767 r., 241.
Kłosiński Józef, 1772 r., 260.
Kobelski Andrzej, 1764 r., 184.

Kobielski Maciej, cześnik kowalski, 1755 r., 132.
Kobielski Tomasz, 1764 r., 165; cześnik kowal., 1767 r., 241.
Kobierzycki Adam, 1767 r., r., 244.
Kobierzycki Felicyan, 1767 r., 241.
Kobor Andrzej, 1772 r., 259,
Kokowski Marcin, 1754 r., 131.
Kolczyński J., pod. w. inowrocł., 1744 r., 99.
Kolczyński Władysł. podczaszy inowr., 1733 r., 9, 14; 1736 r., 55; 1737 r., 63.
Kołakowski Antoni, 1733 r., 11.
Kołłątaj ks., 1790 r., 381.
Kołudzki 1739 r., 78.
Kołudzki Aleks. ks., 1738 r., 65.
Kołudzki Antoni, s. z. inowł., 1733 r., 12.
Kołudzki Augustyn, sędzia ziem. inowłocł., 1733 r., 5. † 1738 r., 76; 1740 r., 87; 1748 r., 117.
Kołudzki Józef na Kołudach, 1733 r., 9; chorążyc bydg. 1733 r., 14; podstoli kruśw., marsz. s. r., 1742 r., 92; 94.
Kołudzki Józef na Kołudach 1755 r., 133; 1764 r., 165.
Kołudzki ks., kanonik kruświcki, 1736 r., 55.
Kołudzki Rafał ks., 1738 r., 65.
Kołudzki Stan., 1742 r., 91.
Kołudzki Stefan, pisarz radziejowski, 1733 r., 10, 13.
Kołudzki Szym., 1733 r., 12.
Kołyński Benedykt, 1764 r., 163.
Kołyński Józef, 1764 r., 165.
Komecki Bernard, 1772 r., 258; 1780 r., 315.
Komierowski Jan, 1733 r., 11; cześnik bracł., marsz. s. r., 1775 r., 278, 279.
Komierowski Stanisł., 1764 r., 166; cześnikowicz bydgoski, 1764 r., 158.
Komorowski ks., nominat i prymas, 1748 r., 109.
Komorowski Jakób kasztelan sandecki, 1773 r., 271.
Komorowski Wojc., 1772 r., 260.
Konopka Józef, 1764 r., 163.
Kornatowski Franc., 1764 r., 185.
Korytowski, poseł na sejm elekc., 1764 r., 187.
Korytowski Józef, p. brz., 1764 r., 151, 166; skarbnik przedecki, 1775 r., 280, 281.
Korytowski Walenty, 1772 r., 259.
Korytowski Wojciech, 1733 r., 13.
Kosakowski A., 1772 r., 259.
Kościelski Antoni, starosta słoński, 1790 r., 362.
Kościelski Ignacy, chorąży bydg., 1755 r., 131; 1764 r., 196; s. gr. brz., 1764 r., 198; 1765 r., 205, 207; starosta słoński, 1766 r., 232, 233; 1767 r., 240, 245, 247; kasztelan bydg., 1777 r., 297, 298; 1781 r., 318; kawaler ord. św. Stanisł., 1783 r., 327; 1789 r., 358.
Kościelski Józef, kasztelanic bydg., 1772 r., 261; 1787 r., 353, 354; 1790 r., 361; marsz. s. r., 1790 r., 372, 383.
Kościelski Marcin, 1755 r., 133.
Kościelski Michał, 1764 r., 166.
Kościelski Stan., kaszt. byd., 1733 r., 9, 25.
Kościelski Szymon, 1752 r., 124; 1755 r., 133.
Kosiński Antoni, 1780 r., 314, 315.
Kosiński Antoni Floryan, burgr. gr. przedec., 1787 r., 348; komornik ziemski brz., 1790 r., 362, 372, 373, 383.
Kosiński Dominik, 1772 r., 259.
Kosiński Jakób, 1767 r., 241.
Kosiński Józef, 1764 r., 185; 1767 r., 243.
Kosiński Maciej, 1764 r., 162; 1767 r., 244; 1772 r., 259.
Kosiński Wojciech, burgr. gr. przedecki, 1764 r., 157, 162; 1767 r., 241; 1772 r., 258; 1775 r., 285, 286.
Kosiorowski Benedykt, p. i., 1772 r., 259.
Koskowski Józef, podstarosta gr. radz., 1779 r., 310.
Kosmowski Ignacy, 1764 r., 164.
Kosmowski Jan, 1764 r., 164.
Kosmowski Józef, 1764 r., 164.
Kosmowski Mateusz, 1764 r., 164.
Kosmowski Stefan, 1764 r., 152, 167.
Kosmowski Wincen. 1764 r., 167.
Kosmowski Wojciech, 1764 r., 167.
Kossowski, cześnik inowr., 1735 r., 44.
Kossowski Antoni z Głogowy, starosta przedec., poseł inowłocł., 1733 r., 1, 2; regent kancelaryi mniejszéj w. ks. lit., 1733 r., 10, 15, 18, 25; 1734 r., 36; 1737 r., 62; 1740 r., 81, 83; 1742 r., 90, 91; marsz. s. r., 1744 r., 98; podskarbi nadw. kor., administrator ceł jkr. mci, generał regimentu łanowego, poseł brz., 1752 r., 121; 1761 r., 140; 1764 r., 162; generał wojsk kor., marsz. s. r. i konfeder., 1764 r., 148, 149, 155, 156, 158, 182; generał-major regimentu łanowego, kawaler ord. orła białego, starosta gębicki etc., marsz. sej. radz., poseł brz., 1764 r., 159, 168, 181, 189, 197, 198, 204; 1765 r., 205, 207. starosta wałecki, sekret. w. kor., gen. wojsk kor., marsz. konfed. ww. kuj., kawaler orła biał., 1765 r., 204, 206, 207, 213; 1766 r., 214, 216, 224, 225, 231, 232, 233, 237; 1767 r., 242.
Kossowski Chryzost., 1764 r., 167.
Kossowski Ign., 1764 r., 187, 1765 r., 205; starosta radziej., poseł inowł., 1776 r., 287, 290.
Kossowski Jan z Głogowy c. w. j., 1733 r., 10.
Kossowski Józef, 1764 r., 163.
Kossowski Stanisław, 1755 r., 133; 1760 r., 139; 1772 r., 259.

Kossowski Stefan z Głogowy, starosta przedecki, poseł inowł., 1748 r., 109; 1754 r., 124; 1764 r., 156 161,
Kossowski Wojciech, 1764 r., 163.
Koszkowski Franc. Dołęga, 1764 r., 165.
Koszkowski Józef, 1764 r., 184.
Koszkowski Walenty, 1764 r., 166.
Koszutski Fabian, 1764 r., 166.
Kotarski Piotr, 1762 r., 146.
Kotyński Antoni, 1772 r., 259.
Kowaleski, 1772 r., 260.
Kowalewski Antoni, 1762 r., 146.
Kowieski Jakób, 1762 r., 146.
Kownacki Jan, 1764 r., 163.
Kownacki Świętosł., 1764 r., 163.
Kozanecki Jan, 1764 r., 162.
Kozłowski Roch, 1764 r., 162
Kożuchowski Maciej, 1764 r., 164.
Kożuchowski Stefan, r. w., 1772 r., 260.
Krajewski Jakób, 1733 r., 10.
Krajewski Józef, cześnik latyczowski, 1764 r., 157, 162; 1766 r., 216; 231; 233; p. g. radz., 1767 r., 241.
Krajewski Ksawery, 1764 r., 163.
Krajewski Łukasz, 1755 r., 133.
Krajewski Mikołaj 1764 r., 151.
Krajewski S., p. r., 1772 r., 258.
Krasiński Antoni, 1764 r., 163; 1772 r., 259.
Krasiński Fabian, 1764 r., 166.
Krasiński Jakób, komisarz gr. inowłocł., 1764 r., 163; 166; 1775 r., 278; 279.
Krasiński Tomasz, 1772 r., 259; 1780 r., 315.
Krassowski Antoni, 1733 r., 11.
Krassowski Jan, 1733 r., 10.
Krassowski Maciej, 1733 r., 10.
Kraszewski A., 1762 r., 146.
Kraszewski Adam, r. w., 1772 r., 260.
Kraszewski Aleksan., vicec. 1764 r., 151.
Kraszewski Antoni, 1764 r., 151, 166; 1780 r., 314.
Kraszewski Bartł., wiceregent inowł., 1754 r., 131; burgrabia kruśw., 1762 r., 145, 158, 163; poseł na sejm elekc., 1764 r., 187.
Kraszewski Bartł., porucznik, 1764 r., 189.
Kraszewski Franciszek Antoni, 1733 r., 12; 1764 r., 163.
Kraszewski Jan Aleksander, 1755 r., 132; towarzysz buławy w. kor., 1760 r., 139; chorąży panc., 1764 r., 163; generał wojsk koron., poseł inowrocł., 1764 r., 158, 159, 168; generał-adjutant jkr. mci, 1765 r., 210, 211; 1766 r., 232, 235; porucznik znaku pancernego, marszałek sejm. radz., 1772 r., 261, 262; generał-major wojsk kor., kaw. ord. św. Stanisława, poseł brzes., 1776 r., 287, 290, 292; 1780 r., 317; 1782 r., 322, 323.
Kraszewski Józef, 1754 r., 131; 1764 r., 158, 166; miecznik zakroczym., 1767 r., 245, 248.
Kraszewski Mikołaj, 1764 r., 158, 163.
Kraszewski Wincenty, 1788 r., 315.
Krechowiecki Jan, 1764 r., 184.
Kretkowski Jakób Zygm., starosta gr. przedecki, poseł brzeski, 1778 r., 304, 305; kaw. ord. św. Stanisława, marszał. sej. radz., 1779 r., 310, 311, 312; 1780 r., 314, 316; 1784 r., 330, 331.
Kreucz, graf, 1740 r., 84.
Krupecki Andrzej, 1764 r., 164.
Krupecki Jakób, 1764 r., 164.
Krupecki Józef, 1764 r., 164.
Krupecki Wojciech, 1764 r., 164.
Krupski Jan, 1755 r., 133.
Kruszelnicki, towarz. znaku pancer. królewicza Karola, 1746 r., 104.
Kruszyński, 1746 r., 104.
Kruszyński Wojciech, burgrabia radziej., 1733 r., 14.
Krzemuski Jakób, 1733 r., 11.
Krzesiński, 1740 r., 86.
Krzesiński Antoni, 1733 r., 10.
Krzesiński Jan, cześnikowicz dźwinogrodzki, 1755 r., 132.
Krzeskowski, 1772 r., 260.
Krzeszowski Kaz., 1786 r., 347.
Krzycki, kasztelanic krzywiński, 1786 r., 345.
Krzyczkowski Stan., 1764 r., 162.
Krzymowski Maciej, 1764 r., 185.
Krzywkowski Ant., 1772 r., 260.
Krzywkowski Piotr, 1755 r., 133.
Krzyżanowski Jakób, 1764 167.
Kubaski Piotr, 1772 r., 260.
Kublicki Szymon, 1764 r., 164; 1780 r., 315.
Kuczewski Wawrz., 1764 r., 164.
Kunarzewski, generał-lejtnant, 1786 r., 343.
Kupski Kazimierz, 1767 r., 243.
Kurczewski Antoni, 1764 r., 165, 167.
Kurnatowski Ign., 1764 r., 167.
Kurowski Antoni, 1755 r., 132, 134; 1764 r., 185; 1772 r., 258.
Kurowski Mikołaj, 1733 r., 11; 1755 r., 134; 1762 r., 146.
Kwiatkowski Antoni, 1764 r., 165.

Lachowski Jan, 1772 r., 258.
Lakiński Józef, 1733 r., 13.
Lasocki, 1772 r., 259.
Lasocki Adam, stolnik sochaczew., starosta mokrski, 1767 r., 242.
Lasocki Antoni, 1772 r. 259.
Leduchowski, wojew. czerniechowski, 1778 r., 308.

Lenczewski ks. Michał, kanonik katedr. kuj., 1790 r., 362.
Lengiewicz, kapitan regim. pieszego artyleryi koron., 1765 r., 209.
Leniecki Ant., 1733 r., 10; wiceregent radz., 1736 r., 54; 1755 r., 133; 1762 r., 146.
Leniecki Jan, 1773 r., 263, 266; 1780 r., 315.
Leniecki Nikodem, 1766 r., 236.
Leski, 1747 r., 108.
Leski Antoni, 1755 r., 133; 1764 r., 185.
Leski Józef, 1733 r., 13; 1746 r., 104.
Leski Karol, 1762 r., 146.
Leski Stan., 1755 r., 133.
Lesle, generał, 1734 r., 31.
Leśnikowski, 1772 r., 260.
Leszczyński Andrzej, 1764 r., 162.
Leszczyński Antoni, 1786 r., 347.
Leszczyński Dezyderyusz, pisarzewicz rawski, 1775 r., 284; starosta grabowski, poseł inowł., 1788 r., 354, 355; 1790 r., 373.
Leszczyński M., 1762 r. 145.
Leszczyński Michał, 1767 r., 246, 247.
Leszczyński Wojciech, 1764 r., 164.
Lewiński ks. Feliks, kancl. katedr. włocław., 1790 r., 362.
Leźnicki Wojciech, 1755 r., 133.
Liberacki Adam, 1764 r., 165.
Liberacki Tomasz, 1733 r., 11.
Linnicki Kaz., 1764 r., 163.
Liński Kazim., 1733 r., 11.
Lipscy, 1778 r., 308.
Lisicki. 1772 r., 260.
Lisicki Jan, 1733 r., 11.
Lisiecki Arnold, 1764 r. 151; 163.
Lisiecki Dominik, 1733 r., 11.
Lisiecki Marcin, 1764 r., 165.
Lisiecki Wojc., 1733 r., 10.
Lissowski, 1772 r., 259.
Liszewski Józef, 1764 r., 184.
Lniski, 1736 r., 58.
Luberadzki Mateusz, 1762 r., 146.
Lubiszewski Stefan, 1764 r., 152.
Luboracki Łukasz, 1772 r., 259.
Lubowiecki, 1737 r., 62.
Lubowiecki Jerzy, 1755 r., 133.
Lubowiecki Maciej z Lubowca, łowczy kołomyjski, 1774 r., 277, 278; miecznik radziej., podstarości gr. inowłocł., marszałek sej. radziej., 1789 r., 359; 1790 r., 361; podczaszy kruśw., 1790 r., 372, 383.
Lubowiecki Teodor, 1764 r., 164.

Łabęcki Antoni, 1764 r., 164.
Łabęcki Jan, 1764 r., 163; 1767 r., 241; 1772 r., 258.
Łabęcki Józef, 1733 r., 12.
Łabęcki Władysław, sędzia kowalski, 1733 r., 13.
Łagowski Franc., 1755 r., 133; 1764 r., 164.
Łakieński, 1739 r., 78.
Łakiński Józef, 1736 r., 55; 1754 r., 131.
Łącki, 1736 r., 55; 1739 r., 78; 1754 r., 131.
Łącki Józef Korzbok, kasztelanic kruświcki, 1760 r., 140; podkomorzy brzeski kuj., poseł brzes., pułkownik pancerny wojska kor., 1764 r., 192, 198.
Łącki Piotr Paweł z Chraplewa, 1786 r., 347; 1788 r., 351.
Łącki Sylwester, 1755 r., 133; 1772 r., 259; 1780 r., 315.
Łącki Tomasz, burgr. kow., 1772 r., 258; 1780 r., 312; 1786 r., 340, 342, 347; 1787 r., 347; 1789 r., 358; 1790 r., 367, 369.
Łącki Wojciech z Korzeszynku, 1746 r., 104; 1764 r., 167.
Łączkowski Ludwik, 1767 r., 242.
Łęski Jakób, 1764 r., 185.
Łochocki Józef, starosta osiecki, poseł inowł., 1758 r., 136.
Łoziński Jędrzej, 1764 r., 165.
Łubieński, 1772 r., 260.
Łubieński Władysław Aleksander Pomian z Łubny, arcybisk. gnieźn., prymas, 1764 r., 152, 168, 169, 190.
Łuczycki ks. Józef, proboszcz i infułat strzeliński, 1742 94; 1743 r., 97; 1744 r., 100.
Łukowski Andrzej, 1762 r., 146.
Łukowski Dadzibóg, 1772 r., 259.
Łukowski Jan, 1764 r., 165.
Łuszczewski Andrzej, 1764 r., 184.
Łuszczyński Izydor, 1772 r., 258.
Łykowski Antoni, 1764 r., 184; 1767 r., 241.
Łykowski Jan, 1755 r., 132.
Łykowski Maciej, 1764 r., 185.
Łykowski Wojciech, 1764 r., 185.

Machciński Marcin, 1772 r., 259.
Machelski Marcin, 1772 r., 260.
Madaliński Antoni, 1764 r., 184.
Madaliński, burgr. kowalski, 1740 r., 82.
Madaliński Józef, 1755 r., 132; 1761 r., 144; 1767 r., 241; 1772 r., 258.
Madaliński Ludwik, 1782 r., 321, 322; 1784 r., 330, 331; 1786 r., 347; wojskowicz kowalski, 1780 r., 313; łowczy inowłocław., 1786 r., 315; łowczy kowalski, 1787 r., 348.
Madaliński Łukasz, burgrabia kowalski, 1733 r., 12, 14; burgrabia gr. kowal., 1744 r., 99.
Madaliński Samuel, 1733 r., 12.
Magnuski Aleksan., sędzia ziemski gostyński, 1733 r., 12, 13.
Magnuski Stanisł., 1772 r., 258.
Majewski Antoni, 1764 r., 165, 166; 1767 r., 241.
Majewski Jan, 1755 r., 133.

Majewski Kazimierz, 1764 r., 151.
Majewski Maciej, 1764 r., 164.
Majewski Matyasz, 1748 r., 109.
Makoliński Antoni, 1764 r., 185.
Makoliński Wacław, 1764 r., 184.
Makowski Antoni, 1764 r., 167.
Malanowski Michał, 1764 r., 184.
Malicki Józef, 1764 r., 166.
Maliszewski Adam, 1764 r., 164.
Maliszewski Piotr, 1755 r., 133; 1764 r., 164; 1765 r., 212.
Małachowski Dyzmas, 1764 r., 165.
Małachowski Hiacynt, kanclerz w. koron., 1788 r., 355.
Małachowski Hipolit, 1733 r., 12.
Małachowski Jan, † 1788 r., 355.
Małachowski Stanisł., wojewoda pozn., 1788 r., 356.
Maniewski Maciej, 1755 r., 133.
Mańkowski Paweł, 1764 r., 165.
Mańkowski Walenty, 1760 r., 139.
Markowski, pisarz ziem. inowrocł., 1779 r., 311.
Markowski Antoni Bonawentura z Markowic, 1764 r., 158, 163; rejent gr. kruświcki, 1772 r., 260; 1773 r., 264.
Markowski Ignacy z Markowic, 1755 r., 132; 1764 r., 158, 163; miecznik przedecki, 1766 r., 216, 231, 233; 1767 r., 243; 1773 r., 263, 265, 267; 1774 r., 275; 1775 r., 280, 281, 284.
Markowski Jan, 1733 r., 12.
Markowski Piotr, 1755 r., 133.
Markowski Prokop, 1764 r., 163.
Markowski Stanisław, 1733 r., 12.
Markowski Teodor, 1764 r., 152, 163, 168; wojski radziej., 1777 r., 297.
Markowski Walenty, 1755 r., 133.
Matecki F., 1772 r., 260.
Matecki W., 1772 r., 260.
Mazowiecki Bartłom., sędzia gr. zawskrzeński, 1783 r., 327.
Mazowiecki Józef, 1764 r., 184.
Mazowiecki Kaz., 1762 r., 145.
Mąkowski Kaz., 1764 r., 165.
Mąkowski Tomasz, 1764 r., 165.
Mąsiorowski Michał, 1733 r., 11.
Mchowski Michał, 1784 r., 328, 329; łowczy bydgoski, 1788 r., 351, 352.
Mchowski Prokop, k. r., 1786 r., 347.
Mchowski Walenty, 1765 r., 212; 1767 r., 244; 1782 r., 321, 322, 325; 1784 r., 333, 334.
Mękarski Leon, 1755 r., 132.
Mękarski Ludwik, pisarz gr. inowłocł., 1733 r., 10, 14; 1734 r., 35.
Mężyński Zybko Franciszek, 1733 r., 11.
Mężyński Zybko Paweł, 1733 r., 11.
Miaskowski Jan, 1764 r., 165.
Miastkowski J., 1764 r., 165.
Miączyński Wojciech, 1764 r., 164.
Miąskowski, chorąży znaku pancer. stolnika koronnego, 1733 r., 6.
Michałowski Andrzej, 1772 r., 259.
Michałowski Jan, 1772 r., 258.
Michałowski Wojciech, 1764 r., 151, 165.
Micielski, starosta ośnicki, kawaler ord. św. Stanisława, 1786 r., 345.
Mieczkowski Franc., 1744 r., 100.
Mieczkowski Franc., kasztelan konarski kuj., 1765 r., 205; 1766 r., 232.
Mieczkowski Maciej, 1772 r., 260.
Miecznikowska, 1746 r., 104.
Miecznikowski, 1735 r., 45.
Miecznikowski Antoni, 1760 r., 140.
Miecznikowski Kaz., 1733 r., 10.
Miecznikowski Józef, 1764 r., 164.
Miecznikowski Tomasz, 1733 r., 12.
Mielżyński Józef, starosta radziej., poseł brzeski, 1758 r., 136; 1764 r., 186, 187.
Mielżyński Maciej, 1762 r., 145.
Mierosławski v. Mirosławski.
Mierosławski Aleks., pisarz ziemski inowrocł., 1733 r., 10, 14, 15; marszałek sej. radziej., 1734 r., 30; sędzia ziem. inowr., starosta klecki, 1746 r., 103; 1747 r., 107; 1754 r., 128, 131, 129, 130, 131.
Mierosławski Antoni, cześnikowicz bydgoski, 1754 r., 130; 1764 r., 150, 187; łowczy kruśw., poseł na sejm elekc., 1764 r., 187; chorąży kruświcki, starosta klecki, 1765 r., 205, 207; 1766 r., 232; 1775 r., 281; 1782 r., 324; podkomorzy inowłocł., kaw. ord. św. Stanisława, 1790 r., 362.
Mierosławski Franc., 1733 r., 12; miecznik bracławski, 1733 r., 14.
Mierosławski Jan, cześnik bydgoski, 1733 r., 14.
Mirosławski v. Mierosławski.
Mirosławski Aleks., starosta klecki, pisarz ziems. inowrocł., poseł inowr., 1739 r., 78, 79, 80; 1740 r., 81, 83; 1751 r., 119.
Mirosławski Antoni z Mierosławic, cześnikowicz kruświcki, 1755 r., 132; łowczy kruśw., 1764 r., 157, 160, 162; starosta klecki, 1764 r., 162; łowczy kruświcki, 1766 r., 216, 232, 233.
Mirosławski Jan, c. b., 1733 r., 9.
Mirosławski Tadeusz, 1772 r., 260.
Mierzejewski Andrzej, 1754 r., 131; 1767 r., 244; 1772 r., 258, 259.

Mierzejewski Grzegorz, 1746 r., 104.
Mierzejewski Ignacy, 1764 r., 185.
Mierzejewski Marcin, 1733 r., 10; podczaszy bracławski, 1733 r., 13; 1734 r., 31, 35; poseł inowrocław., 1740 r., 81, 83; podczaszy bydgoski, marszał. sej. r., 1746 r., 101, 102; 1747 r., 107; 1755 r., 132.
Mierzejewski Michał, 1764 r., 185.
Mierzejewski Stan., 1733 r., 12; 1755 r., 133.
Mierzejewski Stefan, 1764 r., 185.
Mierzejewski Wojc., 1764 r., 185.
Mierzeński Antoni, 1764 r., 157.
Mierzyński Antoni, 1764 r., 163.
Mierzyński Michał, 1755 r., 133; Michał Antoni, miecznik kowalski, 1764 r., 162; pisarz grodz. kowalski, 1764 r., 151, 156, 157, 193; poseł na sejm elekc., 1764 r., 187, 197; podczaszy radziej., 1767 r., 244; 1773 r., 263, 265, 267; 1774 r., 273, 275, 276; 1776 r., 287, 288, 296.
Mieskoski Wojciech, 1767 r., 243.
Milewski Antoni, 1764 r., 164.
Milewski Jan Nepomucen, komornik granicz. inowł., 1790 r., 362.
Milewski Józef, 1733 r., 12.
Milewski Ludw., 1733 r., 11.
Miłaczewski Krzysz., 1780 r., 315.
Miłobędzki Teodor, 1772 r., 259.
Miniszewski Kazim., 1772 r., 258.
Miskorowski Antoni, 1733 r., 11.
Miziewicz Paweł, 1733 r., 11.
Młodziejewski ks. Aleksy, kanonik kujaw., 1782 r., 326.
Młodziejewski Antoni, 1764 r., 163; 1772 r., 258.
Młodziejewski Jędrzej, 1764 r., 162.
Młodziejowski ks., kanclerz katedr. gnieźn., 1764 r., 203.
Młodziejowski, kanclerz w. kor., † 1784 r., 335.
Mniewska, 1739 r., 77.
Mniewski Andrzej, 1764 r., 165; 1780 r., 314; kasztelanic brzeziński, 1764 r., 157.
Mniewski Dyonizy na Mniewie, 1772 r., 258; podstoli przedecki, 1774 r., 277, 278; 1775 r., 286; pułkownik wojsk kor. (kawaleryi narod.), 1778 r., 302, 304, 305; 1780 r., 314; marsz. sej. radziej., 1781 r., 318, 319; poseł brzeski, 1782 r., 322, 323; rotmistrz kawaleryi narod. kor., kaw. ord. św. Stanisława, marszałek sej. r., 1784 r., 330, 331, 335; 1785 r., 337; 1786 r., 341, 342; 1787 r., 350; 1790 r., 367, 368, 371.
Mniewski Franciszek na M., 1780 r., 315; podstoli przedecki, 1786 r., 341, 342; 1787 r., 348, 349.
Mniewski Jan, 1733 r., 12, 14.
Mniewski Józef, 1762 r., 145; 1764 r., 165; kasztelanic brzeziński, 1764 r., 157; poseł na sejm elekc., 1764 r., 187; 1765 r., 212; 1767 r., 244; podstoli przedecki, 1778 r., 302.
Mniszech, marszałek w. kor., 1784 r., 332.
Mniszewski Józef, 1771 r., 248.
Mochelski, 1746 r., 104.
Modliński Joachim, 1733 r., 12.
Modliński Joachim, żupnik ww. kujawsk., 1733 r., 5; 1735 r., 42, 45; 1736 r., 54; 1740 r., 82; 1754 r., 131.
Modliński Józef, 1764 r. 163.
Modliński Klemens, 1764 r., 164.
Modliński Ludwik, cześnik brzeski, poseł inowł., 1790 r., 372, 373.
Modliński Sebastyan, 1764 r., 163.
Modliński Tomasz, 1764 r., 164; 1772 r., 258.
Modliński Wincenty, żupnik ww. brzeskiego i inowł., 1755 r., 132; 1759 r., 138; 1761 r., 143; 1764 r., 151, 156, 157, 162; pos. na sejm elekc., 1764 r., 187, 192, 195, 196, 197, 198; chorąży brzes. kuj., żupnik kuj., poseł inowrocł., 1765 r., 205, 206, 207, 208; 1766 r., 214, 216, 225, 231, 232; 1772 r., 261; podkomorzy brzeski kuj., 1775 r., 283; 1782 r., 319; † 1787 r., 349.
Modzelewski Adam, 1772 r., 260.
Modzelewski Antoni, 1754 r., 131; 1755 r., 133; 1762 r., 145.
Mokierski J., 1772 r., 260.
Moraczewski Antoni, 1733 r., 12.
Moraczewski Jędrzej, 1733 r., 12.
Moraczewski Fran., 1764 r., 165, 167.
Moraczewski Jakób, 1764 r., 164, 185.
Moraczewski Ign., 1764 r., 165.
Moraczewski Maciej, 1764 r., 165.
Moraski Józef, 1733 r., 12.
Morawski Kajetan z Chomęcic, starosta gniewkowski, 1733 r., 10.
Morawski Kaz., 1764 r., 164.
Morawski Paweł, p. z. b. k. g., 1764 r., 165; 1765 r., 212.
Morsztyn ks., b. kanonik kujaw., 1740 r., 82.
Morzycki, 1736 r., 55.
Morzycki Andrzej, 1733 r., 12; 1772 r., 260; miecznikowicz bydg., 1767 r., 242.
Morzycki Antoni, 1733 r., 10, 14; skarbnik kruśw., 1746 r., 104.
Morzycki Chryzostom, 1733 r., 11; 1739 r., 78; 1754 r., 130; 1765 r., 212.
Morzycki Kacper, 1764 r., 184.
Morzycki Kazim., 1755 r., 133; 1767 r., 244.
Morzycki Łukasz, 1733 r., 12; 1755 r., 133; 1767 r., 243.

Morzycki Maciej z Morzyc, 1764 r., 163; 1767 r., 243.
Morzycki Maciej, pisarz gr. brzeski kuj., 1779 r., 311; 1780 r., 314; 1784 r., 328, 329.
Morzycki Mikołaj, 1766 r., 231.
Morzycki Piotr, podwojewodzy brzeski kuj., 1782 r., 321, 322, 1784 r., 330, 331; chor. przedecki, 1789 r., 359; 1790 r., 361, 368, 371; chorąży radziejow., 1792 r., 384.
Morzycki Roch, 1733 r., 10, 12.
Mosakowski, 1772 r., 260.
Moski Mateusz, 1764 r., 166.
Moski Paweł, 1764 r., 166.
Mostowski Hil., 1772 r., 259.
Mostowski, wojewoda pomorski, 1764 r., 203.
Moszczeński v. Moszczyński.
Moszczeński Aleks. z Moszczennego, starosta brzes. kuj., marszałek sej. radz., 1775 r., 280, 281.
Moszczeński Andrz. z Moszczennego, 1733 r., 11.
Moszczeński Andrzej, kasztelan inowł., 1764 r., 153, 161, 167, 203; wojewoda inowrocł., 1766 r., 229; wojew. inowr., newski, dobczycki i jasielski starosta, kaw. ord. Orła Białego, 1775 r., 278, 279.
Moszczeński Franc., kasztelan brzeski kuj., 1733 r., 24; 1744 r., 98.
Moszczeński Franc., regent gr. brzeski kujaw., 1763 r., 147; komornik ziemski, 1764 r., 151, 157, 167; 1767 r., 242; 1773 r., 264; 1774 r., 277, 278.
Moszczeński Ignacy, 1764 r., 165.
Moszczeński Jan, porucznik jkr. mci, 1764 r., 164.
Moszczeński Jędrzej, kasztelanic brzeski kuj., marszałek sej. r., 1736 r., 56, 58, 59, 61; 1737 r., 63; 1740 r., 80, 81, 83, 90.
Moszczeński Kazim., pisarz gr. kowalski, 1733 r., 12.
Moszczeński ks. Marcin, proboszcz biezdrowski, 1736 r., 55.
Moszczeński Michał, 1764 r., 165; burgrabia b. k., 1764 r., 163; 1765 r., 212; 1767 r., 241; 1780 r., 315.
Moszczeński Stefan, regent gr. brzeski, 1759 r., 138; 1764 r., 163.
Moszczeński Stefan, podczaszy owrucki, 1764 r., 157.
Moszczeński Teodor, kasztelanic brzeski kuj., adjutant buławy polnej w. ks. lit., poseł inowł., marszał. sej. radz., 1752 r., 121, 122; 1763 r., 147; 1764 r., 157; starosta brzeski kuj., 1764 r., 156, 161, 162; poseł na sejm elekc., 1764 r., 186, 187, 197; 1767 r., 242; kasztelan inowłoc., starosta brzeski kuj., 1772 r., 261; 1775 r., 280.
Moszczeński Walen., miecznikowicz inowł., 1764 r., 157.
Moszczyński v. Moszczeński.
Moszczyński Jan, 1764 r., 162; 1767 r., 241.
Moszczyński Kazim., pisarz kowalski, 1733 r., 13.
Moszczyński, kasztelan brzeski kuj., 1733 r., 7.
Moszczyński, pisarz gr. kowalski, 1735 r., 44.
Moszyńska, podskarbina w. kor., 1740 r., 85; 1748 r., 115.
Moszyński, podskar. w. kor., 1748 r., 114.
Murawski Maciej, 1764 r., 164.
Musiński Jan, 1733 r., 11.
Myśliński Andrzej, 1755 r., 133.
Myszkorowski Adryan, 1764 164.
Myszkowski Franc., 1764 r., 184.
Myszkowski Józef, 1780 r., 315.
Myszkowski Stan., 1764 r., 163.

Nagórski Józef, 1755 r. 133; 1767 r., 244.
Nagurkiewicz Antoni, 1772 259.
Naguszewski Karol, 1767 r., 243.
Naramowski Marcin, 1767 r., 241.
Niedzielski Stanisł., 1752 r., 120.
Niedźwiecki Stan., 1764 r., 167.
Niedźwiecki Szymon, 1764 r., 166.
Niemierka Józef, 1764 r., 165.
Niemojewski Andrzej, cześnik kruśw., 1733 r., 13.
Niemojewski Antoni z Lubieńca, 1764 r., 184.
Niemojewski Franc., 1733 r., 11.
Niemojewski Fr. z Lubieńca, starościc, 1780 r., 314.
Niemojewski Józef z Lubieńca, kasztelanic bydg., marsz. sej. radz., 1743 r., 97; 1751 r., 118, 120; 1752 r., 123; 1755 r., 132; 1764 r., 184; 1767 r., 240; starosta szremski, rotmistrz kawaleryi narod., 1789 r., 359.
Niemojewski Narcyz z Lubieńca, starościc, 1780 r., 314.
Niemojewski Wład., 1764 r., 167.
Niemyjski Krzysztof, 1764 r., 148, 167.
Nieszczewski Adam, 1754 r. 131; 1755 r., 133; 1764 r., 165.
Nieszczewski Jan, 1755 r., 132; 1764 r., 185.
Nieszczewski ks., kanonik kruświcki, 1740 r., 82.
Nieszczewski Michał, komornik graniczny brzeski, 1733 r., 12, 14.
Nieszewski Adam, 1764 r., 185.
Niewieściński Antoni, 1733 r., 11; stolnik i sędzia bydgoski, 1754 r., 130.
Niewieściński ks. Antoni, kanonik katedr. włocław., 1790 r., 362.
Niewieściński Jakób, 1733 r., 12, 14.
Niewieściński Jakób, podsędek ziemski inowrocław., 1740 r., 82; 1746 r., 101, 102.
Niewieściński Jan, 1764 r., 164.

Niewieściński Józef, 1733 r., 11; podsędkowicz ziemski inowr., 1740 r., 81; 1772 r., 251.
Niewieściński, stolnik bydg., poseł na sejm elekc., 1764 r., 187.
Niewieściński, szambel. jkr. mci, 1778 r., 304.
Niewieściński Władysław, chorąży i sędzia bydgoski, 1775 r., 279.
Nogawski Jan, 1767 r., 241.
Nowicki A., 1772 r., 259.
Nowicki Ludwik, metrykant koronny, 1764 r., 202.

Obarzankowski Józef, 1764 r., 164, 184.
Obidowscy, 1740 r., 89.
Odechoski Karol, c. k. i., 1764 r., 184.
Ogorzelewski Konst., 1764 r., 166.
Ogorzelewski Marcyan, 1764 r., 185.
Oleszeski Józef, 1772 r. 259.
Olizar, marszałek trybunału kor., 1790 r., 381.
Olszański Francisz., 1764 r., 184.
Olszański Józef, 1764 r. 166.
Olszański Wojciech, 1780 r., 314.
Olszewski Józef, 1764 r., 151.
Olszowski Józef, 1764 r., 166.
Olszycki Józef, 1772 r., 258.
Orlemes, 1736 r., 55.
Orłowski, 1772 r., 260.
Orłowski Michał, 1764 r., 167.
Orłowski Paweł, 1767 r., 243.
Orłowski Wincenty, 1786 r., 347.
Osiecki Piotr, 1772 r., 259.
Osiński Antoni, 1772 r., 260.
Osiński Jakób, 1764 r., 166.
Osiński Jan, 1764 r., 165.
Osiński Józef, 1754 r., 130; 1755 r., 132; 1762 r., 146; 1767 r., 243.
Osiński Kazimierz, 1733 r., 10.
Osiński Mikołaj, 1733 r., 13. 1755 r., 133; 1764 r., 163.
Osiński Stanisław, 1752 r., 123.
Osłowski Adam Stanisław, a Kalksztein, 1764 r., 166.
Osłowski Andrzej Ignacy, a Kalksztein, 1764 r., 166.
Osłowski Jan Nepomucen, kapitan regimentu koron., 1764 r., 166.
Osłowski Józef a Kalksztein, 1764 r., 166.
Osłowski Ksawery a Kalksztein, 1764 r., 166.
Osłowski Michał a Kalksztein, 1764 r., 166.
Osłowski Roch a Kalksztein, 1764 r., 166.
Ośniałowski Jan, regent bobrownicki, 1773 r., 270.
Ossoliński, podskarbi w. kor. 1738 r., 75; † 1764 r., 174.
Ossowski Ignacy, 1772 r., 258; 1780 r., 315.
Ossowski Jakób Krzysztof, w. p. k., 1780 r., 315.
Ossowski Kajetan, 1772 r., 258, 259.
Ossowski Kazim., 1772 r., 258.
Ossowski Samuel, 1733 r., 29.
Ossowski Wojciech, 1733 r., 12; wojski kowalski, 1733 r., 13.
Ossowski Wojciech, 1764 r., 151; wojski kruśw., 1764 r., 151, 157, 163; 1772 r., 256, 258.
Ostaszewski Aleks., 1764 r., 164.
Ostromięcki ks. Floryan, kanonik kruświcki, 1790 r., 362.
Ostrowicki Adam, 1740 r., 84.
Ostrowicki Michał, 1772 r., 259.
Ostrowski, 1733 r., 29; 1739 r., 78.
Ostrowski Adam, 1764 r., 158.
Ostrowski Ignacy, 1764 r., 158.
Ostrowski Józef, 1755 r., 133; 1764 r., 163, 164.
Ostrowski Kazim., 1764 r., 165; 1766 r., 233, 234; 1767 r., 244.
Ostrowski ks. Kazimierz, arcybiskup gnieźn., prymas, † 1785 r., 336.
Ostrowski Ksawery, 1764 r., 158.
Ostrowski Maciej, 1764 r., 184; 1767 r., 243.
Pabianowski Aleks., 1764 r., 184, 185.
Pabianowski Jan, 1764 r., 184.
Pałczeński, 1772 r., 259.
Paniszewski Stan., 1764 r., 151.
Paruszewski Franc., regent ziem. inowł., 1764 r., 195.
Paruszewski Jan, p. z. inowrocł., 1767 r., 244; regent ziem. inowł., 1764 r., 151, 158, 167; pisarz gr. kruśw., 1765 r., 205, 207; 1766 r., 215; 1775 r., 280, 281.
Paruszewski Sebast., 1764 r., 151, 167.
Paruszewski Stan., 1764 r., 163.
Paskoski Jan, 1764 r., 165.
Pawiński Sebastyan, 1764 r., 164.
Pawlikiewicz, 1772 r., 260.
Pawłowski, 1739 r., 78; 1772 r., 260.
Pawłowski Bartł., 1744 r., 99.
Pawłowski Jar, 1772 r. 260.
Pawłowski Stan., 1764 r., 164; 1772 r., 260.
Piątkowski Józef, 1764 r., 164.
Piechowski Andrzej Żurak, 1780 r., 315.
Piechowski, szambelan jkr. mci, 1778 r., 308.
Piekarski Kazimierz, 1764 r. 164.
Pierucki Ignacy, 1764 r. 166.
Piniński Adryan, 1764 r., 157, 167.
Piniński Antoni, podstoli kowalski, 1764 r., 156, 162, 197; podczaszy kowalski, 1764 r., 160; podstoli kowalski, 1766 r., 231, 232; 1767 r., 242.
Piniński Karol, 1780 r., 315; cześnikowicz parnawski, 1787 r., 348, 349.
Piniński Łazary, 1764 r., 167.
Piniński Łukasz, 1764 r., 165.
Piniński Marcin, 1762 r. 145.
Piniński Piotr, 1764 r., 167; cześnik latyczow., 1764 r., 157.

Piniński Wawrzyniec, c. b. k., 1780 r., 315.
Piński Bonawentura, 1764 r. 184.
Piotrowski Chryzost., 1764 r., 185.
Plantowski Józef, 1772 r., 260.
Plater, wojewoda mścisław., 1764 r., 203.
Pluciński J., 1780 r., 315.
Płachecki, starosta wendeński, 1764 r., 157.
Płachecki Michał, chorąży wendeński, 1764 r., 165, 241.
Płaczkowski Józef, 1764 r., 152.
Płaczkowski Maciej, 1764 r., 166.
Płaczkowski Wawrzyniec, 1764 r., 184, 185.
Pławiński Antoni, 1764 r., 166.
Pławiński Jan, 1764 r., 166.
Pławiński Ignacy, 1764 r., 166.
Pławiński Józef, 1764 r., 151, 158, 162, 166; podczaszy przedecki, 1775 r., 281.
Płoński Józef, 1767 r., 244; skarbnikowicz biel., 1767 r., 245, 248.
Płoski Antoni z P., 1780 r., 315.
Płoski Tomasz, 1772 r., 259.
Płoszewski Antoni, cześnikowicz sanocki, 1767 r., 244; 1772 r., 260.
Płoszewski Józef, 1772 r., 259.
Płotnicki Jan, 1764 r., 185.
Płotnicki Maciej, 1764 r., 185.
Pniewski Bonawentura, 1764 r., 151, 157, 165; 1767 r., 241.
Pniewski Francisz., 1754 r., 131; 1764 r., 151, 162.
Pniewski Józef, 1762 r., 146; 1764 r., 162; 1772 r., 258.
Pniewski Mikołaj, 1764 r., 184.
Poczkowski Ant., 1764 r., 162.
Podczaski, 1733 r., 5; 1740 r., 82.
Podczaski Adam, 1733 r., 12.
Podczaski Łukasz, 1764 r., 165.
Podczaski Paweł, podstoli kruśw., 1764 r., 156, 162.
Podczaski Roman Maciej, podstolic kruśw., 1790 r., 372, 373, 383.
Podgierski Józef, 1764 r., 167.
Podgórski, 1772 r., 260.
Podgórski Marceli, 1764 r., 166.
Podlecki Jakób, 1772 r. 260.
Podleski Adam, 1764 r. 164.
Podleski Jakób, 1733 r., 11.
Podowscy, kasztelaństwo ciechanowscy, 1784 r., 334.
Podowski Wojciech, 1765 r., 212.
Pogonowski, 1737 r., 63; 1746 r., 104.
Pogonowski Jan, 1755 r., 133; porucznik infanteryi koron., 1772 r., 256.
Pogonowski Jan Nepomucen, regent gr. kruśw., 1772 r., 258.
Pogonowski Józef, burgrabia brz., regent gr. przedecki, 1761 r., 143; 1763 147, 151; pisarz gr. brz. kuj., 1764 r., 157, 163; poseł na sejm elekc., 1764 r., 186; 1765 r., 205, 207; 1767, 242; sędzia gr., brz. kuj., 1772 r., 256, 260; wicestarosta i sędzia grodzki brz. kuj., 1782 r., 320.
Pogonowski Łukasz, 1755 r., 132.
Pogonowski Maciej, 1764 r., 165; 1772 r., 259.
Pogonowski Paweł, 1755 r., 133; 1764 r., 151, 164.
Pogonowski Szymon, 1733 r., 12; 1739 r., 78; 1752 r., 124; 1755 r., 133; 1761 r., 143; 1764 r., 163.
Polański Jędrzej, 1764 r., 166.
Poleński Andrzej, 1764 r., 165.
Poleski Józef, komornik brz. kuj., 1767 r., 244; 1772 r., 256, 258.
Polichnowski Ignacy, 1772 r., 258.
Polichnowski Jakób, 1772 r., 259.
Polichnowski Józef, 1733 r., 10; 1772 r., 259.
Polichnowski Kazim., 1755 r., 133; 1772 r., 259.
Polichowski Rafał, 1733 r., 12.
Politowski Jan, 1772 r., 260.
Politowski Mateusz, 1764 r., 165.
Polkowski Wojciech, 1764 r., 163.
Pomorski Ignacy, 1772 r., 259.
Pomorski Łuk., 1733 r., 10.
Pomorski Maksym, regent gr. kowalski, 1783 r., 327.
Pomorski Piotr, 1772 r., 260.
Poniatowski Antoni, 1764 r., 164.
Poniatowski Ignacy, 1772 r., 258.
Poniatowski Michał ks. prymas. arcyb. gnieźn., 1785 r., 336, 338.
Poniatowski Stan. ks., podskarbi w. ks. lit., 1784 r., 332, 335.
Poniński Antoni, podstoli kowalski, 1766 r., 216.
Poniński Walenty, 1762 r., 146.
Popławski Szymon, 1764 r., 185.
Popowski Bogumił, pisarz gr. brz. kuj., 1752 r., 123.
Popowski Ignacy, 1772 r., 259.
Popowski Jan, 1764 r., 163; 1767 r., 243; burgrabia brz. kuj., 1771 r., 248.
Popowski Marcin, 1754 r., 130; 1755 r., 132.
Popowski Wojciech, 1754 r., 130; 1755 r., 132; komornik ziem. brz., 1784 r., 328, 329; 1786 r., 347.
Poradowski Izydor, 1764 r., 184, 185.
Poradowski Maciej, 1764 r., 185.
Poradowski Stan., 1764 r., 184.
Porowski, marsz. nadw. lit., 1776 r., 294.
Potocki Antoni Bazyli, 1767 r., 241.
Potocki Bazyli, 1764 r., 163.
Potocki Jan, podczaszyc kruśw., 1776 r., 288; kapitan wojsk koron., 1780 r., 312, 313, 314;

(Potocki Bazyli) szambelan jkr. mci, 1783 r., 327.
Potocki, marsz. nadw., lit., 1784 r., 332.
Potocki Szczęsny, kasztelan krak., hetman w. koronny, † 1766 r., 229.
Potocki Teodor, arcybiskup gnieźn., prymas, 1733 r., 8; 1736 r., 59; † 1764 r., 202; 1766 r., 227.
Potocki Tomasz, 1772 r., 260.
Potrykowski Józef, 1780 r., 315.
Potrzebowski Kaz. Brandzczwicz, 1764 r., 167.
Pracki Maciej, 1764 r., 164.
Pracki Marcin, 1764 r., 151.
Pracki Mikołaj, 1764 r., 166.
Prądzyński Maksymil., 1772 r., 259.
Prusiemski Antoni, starosta nieszczewski, poseł brz., 1778 r., 304, 305.
Prusinowski, 1736 r., 58; 1737 r., 63.
Prusinowski Andrzej, 1733 r., 11; 1764 r., 166.
Prusinowski Antoni, 1764 r., 152.
Prusinowski Fabian, 1788 r., 357.
Prusinowski Franc., 1764 r., 166.
Prusinowski Jakób, 1764 r., 158, 163, 166; poseł na sejm elekc., 1764 r., 187; 1767 r., 244.
Prusinowski Jan, 1733 r., 11.
Prusinowski Józef, 1764 r., 166.
Prusinowski Kazim., 1764 r., 166.
Prusinowski Paweł, 1764 r., 166; 1767 r., 244.
Prusinowski Stan., 1764 r., 166.
Prusiński Andrzej, 1764 r., 166.
Prusiński Ant., 1733 r., 11.
Pruski Józef, 1754 r., 131; 1755 r., 133.
Przebendowski (Prebendowski), podskarbi w. kor., † 1738 r., 68; 1764 r., 174.
Przeciszeski Jan, 1772 r., 259.
Przeradzki Ignacy, 1764 r., 164.
Przeradzki Paweł, 1764 r., 164.
Przeradzki Walenty, 1764 r., 164.
Przeradzki Wojciech, 1764 r., 165, 166.
Przerębski ks., pisarz kor., 1790 r., 381.
Przewuski Franc., 1764 r., 163, 242.
Przezdziecki, referend. lit., 1764 r., 203.
Przyborowski, 1739 r., 78.
Przygrodzki Józef, 1764 r., 151, 165.
Przyłubski, 1754 r., 124.
Przyłubski Jakób, wojski mniejszy bydg., 1787 r., r., 348, 349.
Przyłubski Stefan, 1755 r., 132; 1759 r., 137, 138; 1763 r., 147; mar. s. r.; 1764 r., 151, 16; 5; komornik z. brz. kujaw., 1764 r., 157; 1767 r., 242.
Przyłubski Wencesł. z Przyłubia, pisarz ziem. inowł., 1755 r., 132; 1759 r., 138; 1763 r., 147; 1764 r., 150; sędzia ziem. brz. kujaw., 1764 r., 156, 162, 195; poseł na sejm elekc., 1764 r., 186, 187; 1765 r., 211, 212; starosta osiecki, pos. inowrocł., 1766 r., 214. 225; 1772 r., 261; 1773 r., 263, 265, 267, 268, 269.
Przyłuski Tom., 1772 r., 259.
Przyłuski Wojc., 1764 r., 185.
Przysiecki Aleks., 1755 r., 133; 1764 r., 196; 1765 r., 212.
Przysiecki Andrz., 1764 r., 151, 157, 164, 196; 1765 r., 212.
Przysiecki Bartł., 1764 r., 167.
Przysiecki Józef, 1755 r., 133; 1765 r., 212.
Przysiecki Marcin, 1764 r., 151.
Przysiecki Piotr, 1764 r., 167.
Przysiecki Wojc., 1754 r., 124; 1755 r., 133.
Psciński Jakób, 1734 r., 30.
Pściński Józ., 1733 r., 11, 12.
Pściński Piotr, 1767 r., 241.
Pstrągowski Mateusz, 1780 r., 315.
Pumorski Seb., 1764 r., 167.

Racieski Jan, 1772 r., 258.
Racięcki Adam, 1755 r., 133; 1764 r., 162; 1772 r., 260; 1784 r., 330, 331; 1787 r., 348, 349.
Racięcki Andrzej, 1755 r., 133; 1764 r., 157, 163; wicebургr. gr. radziej., 1764 r., 151.
Racięcki Ant., 1755 r., 133.
Racięcki Ignacy, 1788 r., 351, 352; 1789 r., 359, 360.
Racięcki Jakób, b. poborca inowrocł., 1738 r., 65, 66.
Racięcki Jan, 1755 r., 133.
Racięcki Józef Adam, 1733 r., 12.
Racięcki Norbert, 1767 r., 244; 1772 r., 259; 1786 r., 341, 342, wojski radziej., 1790 r., 362.
Racięcki Wawrz., 1764 r., 165.
Raczkowski Ant. 1733 r., 12.
Raczkowski Kazim., 1762 r., 146.
Raczkowski Piotr, 1764 r., 151, 165.
Raczkowski Wojciech, 1764 r., 167.
Raczyński, 1754 r., 130.
Raczyński Ant., 1755 r., 133.
Raczyński Bartłom., 1780 r., 315.
Raczyński Bonawent., 1778 r., 303, wojski mniejszy inowłocł., 1786 r., 339, 340; poseł inowłocł., 1786 r., 341, 342.
Raczyński marsz. nadworny kor., 1784 r., 332.
Raczyński Stanisł., 1755 r., 133; 1766 r., 236.
Radecki Jan, 1764 r., 164, 165.
Radecki Maciej 1764 r., 164, 165, 166.
Radkiewicz Michał, 1733 r., 13.
Radojewski, chorąży bydg., surrogat pozn., 1733 r., 25.
Radojewski Rafał Zboży, podczaszy brz. kuj., 1733 r., 9, 16; sędzia gr. kruśw., 1733 r., 14, 27; marsz. s. radz., 1735 r., 43, 54; stolnik brz. kuj., sędzia gr. inowr., marsz. s. r., poseł inowrocł., 1738 r., 64, 65, 66, 76; chorąży inowrocł., 1755 r., 131.
Radoliński Fr., 1780 r., 315.

Radoliński, pisarz z. gnieźn., † 1788 r., 357.
Radoliński T., 1764 r., 184.
Radomicki, starosta odolanowski, 1740 r., 89.
Radomiński Ignacy, 1755 r., 133; 1764 r., 185.
Radomiński Jakób, 1733 r., r., 13; 1762 r., 145.
Radomiński Kazimierz, 1733 r., 13.
Radomiński Stanisław, 1733 r., 13.
Radoszewski Józef, 1764 r., 185.
Radoszewski Stefan, 1754 r., 127, 130; 1755 r., 132; chorąży i sędzia gr. kowalski, 1764 r., 195, 197; 1767 r., 243; 1780 r., 314, 316.
Radwański Jan, 1764 r., 184.
Radziński, kasztelan czerski, 1735 r., 50.
Radziwiłł Karol, ks., 1767 r., 238.
Radziwiłłowie książęta, 1776 r., 295.
Radzyński Andrzej, 1733 r., 11.
Radzyński Sylwester, 1764 r., 163.
Rafalski, rejent kruśw., 1739 r., 78.
Rafalski Walenty, 1754 r., 131; 1755 r., 133.
Rajewski Michał Cetys, 1772 r., 258.
Rakowski Antoni, 1764 r., 166.
Rakowski Jakób, 1764 r., 164.
Rakowski Jan, 1764 r., 184.
Rakowski Kacper, 1764 r., 185.
Rapacki Antoni, 1764 r., 151, 162.
Rapacki Maciej, 1764 r., 167; 1772 r., 258.
Rapacki Mateusz, 1764 r., 157.
Rawiecki Józef, 1733 r., 11.
Rąpecki Józef, 1764 r., 164.
Rebecki Adam, 1755 r., 134.
Rebicki Wojc., 1772 r., 260.
Rechembach, superintendent 1733 r., 23.
Reinhard, generał - major, 1735 r., 40.
Reszkowski Kazimierz, 1733 r., 10.
Rodkiewicz Antoni, 1780 r., 315.
Rogaliński, podsędek z. wschowski, 1740 r., 82, 89.
Rojewski Andrzej, 1764 r., 163.
Rojewski Stanisław, 1733 r., 12.
Rojewski Tomasz, 1764 r., 184; 1767 r., 242.
Rokossowski Antoni, 1733 r., 10.
Rokossowski Józef, 1762 r., 146; 1764 r., 152; 1766 r., r., 236; chorąży, 1767 r., 241.
Romanowski Karol, 1755 r., 133.
Romański Balcer, 1764 r., 166.
Rościszewscy, 1740 r., 89.
Rościszewski Aleks., 1764 r., 162.
Rościszewski Antoni, łowczy dobrzyński, 1733 r., 12.
Rościszewski Franc., 1733 r., 10.
Rościszewski Józef, 1755 r., 133.
Rościszewski Konst., 1733 r., 10; łowczy dobrzyński, 1737 r., 63; 1755 r., 132; 1762 r., 146; 1764 r., 152; chorąży, 1764 r., 189.
Rościszewski Maciej, 1733 r., 10; 1746 r., 104; 1755 r., 133.
Rościszewski Michał, 1755 r., 132; 1764 r., 151, 163; 1766 r., 214, 216, 225, 233, 236; 1777 r., 297, 298; 1778 r., 301, 305; 1779 r., 309.
Rościszewski Stefan, 1733 r., 10; 1764 r., 166.
Rosnowski Fr., 1762 r., 146.
Rossołowski Jan, 1747 r., r., 106.
Rostkowski Antoni, 1744 r., 98; 1780 r., 314.
Rostkowski Kazimierz, 1780 r., 314.
Rostkowski Piotr, 1764 r., 151, 157, 164; 1771 r., 249; podstoli winnicki, 1775 r., 285, 286.
Roszkowski Tadeusz, podstoli brz. kuj., 1742 r., 93; 1743 r., 96.
Rozdziałowski Jan, 1767 r. 244.
Rożniecki, 1739 r., 78.
Rożniecki Antoni, 1764 r., 151, 167; 1765 r., 212; 1767 r., 241; 1772 r., 259; pisarzewicz przedec., 1772 r., 256, 258.
Rożniecki Franciszek, 1767 r., 241; 1772 r., 259.
Rożniecki Jędrzej, 1733 r., 12.
Rożniecki Paweł, 1733 r. 12.
Rożniecki Stan., 1764 r., 157, 163.
Rożniecki Tomasz, 1772 r., 258.
Rożniecki Walenty, 1764 r., 165.
Rożniecki Wojciech, 1733 r., 10, 13.
Rożnowski Antoni, 1767 r., 243.
Rożnowski Franc., 1764 r., 151, 164; komornikowicz dobrzyński, 1764 r., 157.
Rożnowski Michał, 1764 r., 164; komornikowicz dobrzyński, 1764 r., 157.
Różycki Michał, 1762 r., 146.
Rucki, 1733 r., 29.
Rudawski Antoni, 1764 r., 163.
Rudnicki, 1735 r., 45.
Rudnicki Andrzej, 1764 r., 185; podstolic kruśw., 1780 r., 315.
Rudnicki Antoni, 1764 r., 185; 1780 r., 315; wojski bydg., sędzia gr. kowalski, 1788 r., 351, 352; 1790 r., 372, 373, 383.
Rudnicki Benedykt, 1764 r., 185.
Rudnicki Dominik, chorążyc bydg., 1734 r., 35.
Rudnicki Felicyan, 1780 r., 315; 1783 r., 326; podstolic kruśw.; 1780 r., 315.
Rudnicki Franc. Józef, 1733 13; 1755 r., 133; 1762 r., 145, 184, 185; 1765 r., 212; 1780 r., 315; 1786 r., 346, 347.
Rudnicki Franc., poseł na sejm elekc., 1764 r., 186; wojski brz., chorąży kawal. narodowej 1788 r., 351, 352.

Rudnicki Ignacy, 1764 r., 185; 1780 r., 315; postolic kruśw.. 1780 r., 315; łowczy kruśw., 1788 r., 353, 354.

Rudnicki Jan, 1733 r., 11; 1755 r., 133.

Rudnicki Józef, 1747 r., 107; 1762 r., 144; 1764 r., 151, 165, 184; 1780 r., 315; burgrabia gr. inowł., marsz. s., r.. 1762 r., 144, 145; 1767 r., 246, 248; wicepisarz i regent gr. kowal., 1767 r., 240; 1773 r., 264; pisarz ziem. brz., 1774 r., 275; burgr. inowrocł., 1775 r.. 282, 283, 285; 1775 r., 285, komornik ziem. brz., 1777 r., 299; pisarz z. brz. kuj., 1779 r., 310, 311; 1786 r., 347; marsz. s. radz., 1790 r., 360, 363, 367.

Rudnicki Kajetan, 1780 r., 315; chorąży kawaler. narod., 1790 r., 361, 363.

Rudnicki Karol, 1754 r., 130; 1762 r., 146; 1764 r., 185; 1774 r., 277, 278; 1775 r., 282, 283, 1780 r., 315; poseł na sejm elekc., 1764 r., 186; skarbnik kruśw., 1767 r., 240, trębowel., 245, 248; miecznik przedec., 1777 r., 299; 1778 r., 302, 303, 304, 309; 1779 r., 310, 311, 312; 1780 r., 312, 313, 317; stolnik inowr., 1781 r., 318, 319; marszałek s. r., 1782 r., 321, 322, 326; chorąży radziej., 1784 r., 328, 329, 330, 331; 1786 r., 341, 342, 347; 1787 r., 350; 1790 r.. 361.

Rudnicki Kazimierz, 1733 r., 11; 1764 r., 184, 185; łowcz. czerniech. 1775 r., 284; podstoli kruświcki, 1778 r., 303, 304, 309; 1779 r., 310, 311, 312; 1780 r., 315; 1784 r., 328, 329; 1786 r., 339, 240; b. podstoli kruśw., 1790 r., 360, 363; 1796 r., 368, 369, 371.

Rudnicki Ludwik, 1764 r., 184, 185.

Rudnicki Łukasz, 1733 r., 13; 1734 r., 37.

Rudnicki Mateusz, 1764 r., 184.

Rudnicki Michał, 1772 r., 259.

Rudnicki Onufry, 1764 r., 185.

Rudnicki Seweryn, 1764 r., 185.

Rudnicki Stan., 1733 r., 10.

Rudnicki, starosta kąkolownicki, 1784 r., 333; 1790 r., 366.

Rudnicki Tomasz, 1772 r., 258.

Rudnicki Walenty, 1780 r., 315.

Rudnicki Wawrzyniec, 1764 r., 162; podczaszy bracł., 1775 r., 282, 283.

Rudzki Wojciech Larbek, 1764 r., 166.

Rudzyński Antoni, 1764 r., 164.

Rumpecki Ant., 1755 r., 133.

Rusiecki J., 1780 r., 314.

Ruskowski Józef, 1772 r., 258.

Ruszkowski ks., kanon. płocki, proboszcz radziejow., piotrkowski, 1733 r., 5.

Ruszkowski Michał, podstoli brz. kujaw., 1733 r., 10, 12, 13.

Ruszkowski Tadeusz, r. j. c. j., 1733 r., 11.

Ruszkowski Wojciech, 1733 r., 12.

Ruszkowski Zygm., kanonik płocki, proboszcz radziej., † 1764 r., 180.

Rutkowski Antoni, 1764 r., 165.

Rutkowski Maciej, 1755 r., 133.

Rybaczewski Jan Bartłom., 1764 r., 163.

Rybiński Jakób, wojewoda chełmiński, gen. artyl. koron., † 1766 r., 229.

Rybiński Kazimierz, 1754 r. 130; 1755 r., 132; 1764 r., 184; 1767 r., 245, 247; pisarz gr. kruśw.; 1762 r., 144, 145; pod. inowłocław., 1771 r., 249; podczaszy brz., 1773 r., 262, 265, 267, 268, 269; 1774 r., 273, 274, 275, 276, 278; 1775 r., 283, 286; 1776 r., 287, 288, 296; 1777 r., 299, 300; 1778 r., 301, 302; 1779 r., 310, 311, 312; 1780 r., 312, 313, 317,

(Rybiński Kazim.) 1782 r., 320, 325; kasztelan kruśw. 1784 r., 328.

Rybiński Maciej, 1733 r., 10.

Rybiński Maciej z Rybna, kasztelanic kruśw., 1786 r., 347; 1790 r., 362; cześnik brz., kuj., 1792 r.. 384.

Rybiński Marceli, 1775 r., 282, 283.

Rybiński, pisarz gr. kruśw., 1764 r., 196.

Rybiński Teodor, 1764 r., 185.

Rychliński Stanisław, 1742 r., 90.

Rychłowski Antoni, 1764 r., 166.

Rychłowski Jan, 1772 r., 259.

Rychłowski Wojciech, 1767 r., 241.

Rydzewski Mateusz, 1755 r. 133.

Rykaczewski Andrzej, 1764 r., 163.

Rzepecki Jan, 1764 r., 166.

Rzeszewski Jan, 1733 r., 10.

Rzeszotarski Andrzej, 1734 r., 30, 32, 35, 36.

Rzeszotarski Konst., 1755 r., 134; 1764 r., 167.

Rzeszotarski Piotr, 1764 r., 167.

Rzeszotarski Tomasz, 1755 r., 134.

Rzeszowski Jakób, 1733 r., 10.

Rzeszowski Jan, 1733 r., 10.

Rzeszowski Józef, 1733 r. 10.

Rzeszowski Stanisław, 1764 r., 167.

Rzeszowski Stefan, 1733 r., 10.

Rzymski Antoni, 1764 r., 167.

Sachnowski Antoni, 1767 r., 244.

Sadokierski Marcin, 1764 r., 167.

Sanguszko ks., marsz. w. lit., 1740 r., 89.

Sawicki Jan, 1764 r., 165.

Sąchocki Wojciech, 1764 r., 162, 163.

Sączewski Wawrzen., 1762 r., 146.

Schleiben, wojewodzic infl., 1733 r., 21.

Schleiben Teodor, wojewoda infl., † 1733 r., 21.
Sedlnicki, podskarbi, † 1764 r., 174.
Seredynowicz Jan, 1764 r., 184.
Siarkowski Józ. 1764 r., 166.
Sibilski, 1738 r., 74.
Sibilski, generał, 1740 r., 88.
Sielski Antoni, 1764 r., 184.
Sielski Józef, 1764 r., 165.
Siemeński Sebastyan, 1755 r., 133.
Sieromski Józef, 1764 r., 166.
Sieromski Michał, 1764 r., 166.
Sikorski Antoni, 1764 r., 152, 166.
Sikorski Jakób, 1764 r. 166.
Sikorski Jan, pułkow. wojsk jkr. mci i rzplitej, 1763 r., 147; 1764 r., 157, 165.
Sikorski Teofil, podczaszy owrucki, 1773 r., 265; podczaszy wendeński, 1775 r., 286; podcz. bydg., 1790 r., 372, 373, 383.
Skaławski Aleks. z Wielkiego Rogaczewa, sędzia gr. inowłocł., 1733 r., 10, 14; 1735 r., 38, 39.
Skarbek Eugeniusz hr. z Góry, kasztelanic inowłocł., 1781 r., 318, 319; 1783 r., 327; 1790 r., 361, 362.
Skarbek Franciszek, 1733 r., 12, 14.
Skarbek Jan, 1755 r., 133.
Skarbek Jan hr. z Góry, 1764 r., 151; miecznikowicz kowal., 1764 r., 157.
Skarbek Jan, starosta byszyński, marsz. s. r., 1733 r., 2, 7; starosta tyszyński, szambelan jkr. mci, marszałek s. r., 1761 r., 142; 1763 r., 146. 147; starosta sarnowski, 1763 r., 147 r., 1764 r., 156, 188; poseł inowr., 1764 r., 159, 162, 168; kasztelan inowrocł., 1765 r., 205; 1766 r., 215; 216, 226; 1767 r., 243.
Skarbek Jan hr. z Góry, kasztelan inowrocł., 1772 r., 253.
Skarbek Kasper hr. z Góry, kasztelanic inowł., 1788 r., 354.
Skarbek Piotr, 1764 r., 162, 196.
Skarbek Piotr, hr. z Góry, 1764 r., 151; miecznikowicz kowal., 1764 r., 157; 1765 r., 212; 1767 r., 242; 1772 r., 258; 1774 r., 277, 278; wojski brz. kuj., 1780 r., 315; 1782 r., 320.
Skarbek, wojewoda łęczycki, 1738 r., 75; 1740 r., 88; † 1764 r., 201.
Skąpski Antoni, 1772 r., 259.
Skibicki Teodor, 1772 r., 259.
Skibiński Fabian, 1764 r., 166.
Skibiński Jakób, 1764 r., 152.
Skoraszewski Jan, 1772 r., 259.
Skorczyński Józef, 1762 r., 146.
Skrzeszewski Józef, 1762 r., 146.
Skrzydlewski, 1746 r., 104.
Skrzydlewski Stanisł., 1733 r., 11; 1755 r., 133.
Skrzynecki Andrzej, 1762 r., 146; 1764 r., 185; 1767 r., 244.
Skrzypiński Michał, 1764 r., 163.
Skwarski Michał, 1764 r., 163.
Skwarski Wawrzeniec, 1780 r., 315.
Slaski Szymon, 1764 r., 184.
Sliwicki Andrzej, 1733 r., 10.
Sliwicki Bonawentura, 1764 r., 162.
Sliwicki J., 1780 r., 314.
Sliwicki Roch, 1772 r., 258.
Sliwicki Wojciech, wojski bydg., 1764 r., 157, 162.
Sławianoski Adam, 1733 r., 11.
Sławianowski Józef, 1767 r., 242.
Sławiński Andrzej, 1764 r., 163.
Sławiński Franc., 1767 r., 242.
Sławkowski Antoni, 1764 r., 165, 190, 198.
Sławoszewski Józef z Lubrańca, 1764 r., 166.
Sławoszewski Majcher z Lubrańca, 1764 r., 166.
Słomczewski Jan, 1764 r., 162.
Słomiński Franciszek, 1764 r., 167.
Słotwiński Konstanty, 1762 146.
Słubicki Adam, 1764 r., 163; łowczy brz. kujaw., 1775 r., 284; 1780 r., 312, 313; 1786 r., 339.
Słubicki Andrzej, 1747 r., 104, 107; 1755 r., 133; miecznik inowrocł., 1775 r., 284.
Słubicki Daniel, 1764 r., 165; cześnikowicz brz. kujaw., 1773 r., 264; marsz. s. r., 1775 r., 284 podczaszy kowalski, marsz. s. r., 1778 r., 301, 302; 1782 r., 320; 1785 r., 336, 337; 1786 r., 339, 340.
Słubicki Jan, 1733 r., 14; 1767 r., 243.
Słubicki Józef, skarbnik kowalski, marsz. s. r., 1747 106, 109; 1764 r., 157, 162; poseł na sejm elekc., 1764 r., 186, 187; skarbnik kowalski, 1767 r., 243; cześnik brzeski, 1773 r., 263; 265, 267; 1780 r., 314.
Słubicki Kajetan, 1755 r., 133; 1780 r., 314; cześnikowicz brz. kuj., 1782 r., 320; wojski inowł., 1790 r., 361.
Słubicki Michał, b. pisarz, 1733 r., 12; podsędkowicz brz., 1735 r., 38, 39, 45; 1739 r., 79; marsz. s. radz., 1743 r., 95, 97; łowczy brz., kujaw., 1752 r., 124; 1754 r., 128; 1755 r., 132; poseł na sejm elekc., 1764 r., 186.
Słubicki Stanisław, 1733 r., 11; łowczyc inowł., 1751 r., 120, 1755 r., 132; 1759 138.
Słubicki Wojciech, 1733 r., 12; podsędkowicz ziem., brz., 1733 r., 14; chorążyc bydg., 1790 r., 361, 363.
Słuboski Józef, 1772 r., 258.
Słubski Franc., 1764 r., 164.
Słucki Ant, starosta gniewkowski, 1740 r., 81.
Słucki Kazimierz, starosta gniewkowski, 1734 r., 37.
Słucki Szymon, 1755 r., 133.
Słucki Walenty, star. gniewkowski, 1733 r., 13.

Sługostowski Jan, 1764 r., 184.
Smarzewski Jakób, 1733 r., 11.
Smolski Józef, r. i., 1772 r., 260.
Smoszarski Kaz., 1764 r.,164
Smulski 1754 r., 131.
Sniegocki Jan, 1733 r., 13.
Sobestyański Stan. 1733, 12.
Sobiesciański Franc., 1764 r., 162.
Sobieszczański Franc., 1767 r., 244.
Sobieszczański Jan, 1764 r., 166.
Sobolewski Wojciech, 1764 r., 164.
Sochacki Maciej, 1764 r., 167; 1772 r., 259.
Sokołowscy, 1765 r., 212.
Sokołowski Adam, chorążyc kruśw., 1746 r., 103; podczaszy kruśw., poseł inowłocł., 1754 r., 124; 1755 r., 132; chorąży kruśw., † 1765 r., 212.
Sokołowski Andrzej, 1733 r., 10, 27; sędzia ziem. brz., 1735 r., 45; 1746 r., 104; 1755 r., 133.
Sokołowski Antoni z Wrzącej, 1764 r., 150, 167, 185; chorążyc bydgoski, 1764 157; 1767 r., 244; 1772 r., 259.
Sokołowski Ignacy, stolnik brz. kujaw., 1788 r., 353, 354.
Sokołowski J., p. b. k., 1752 r., 124.
Sokołowski Jakób, 1733 r., 10; skarbnik bydg., 1746 r., 104; 1755 r., 132.
Sokołowski Jan z Warzymowa, 1733 r., 10; 1755 r., 132; 1764 r., 162; chorążyc czerniechowski, 1790 r., 361, 363.
Sokołowski Józef, 1733 r., 12; stolnik bydgoski, sędzia gr. radz., 1733 r., 13, 17, 18, 23; pos. brz. 1735 r., 46; chor. bydg., sędzia gr. radz., porucz. znaku husarskiego ks. podkanclerzego lit., marsz. s. radz., poseł inowr., 1737 r., 63; 1738 r., 65, 66; 1742 r., 90, 91; 1743 r., 96: 1744 r., 99;
(Sokołowski Józef), podsęd. ziemski brzeski kujawski, 1746 r., 101, 102; 1747 r., 107; 1754 r., 129; 1755 r., 132, 133; 1761 r., 144; 1764 r., 151, 162.
Sokołowski Józef, podczaszyc kowal., 1764 r., 157, 187, 195; poseł na sejm elekc., 1764 r., 187; podcz. kowalski, 1765 r., 205, 207; 1766 r., 216; 231, 232; 1767 r., 241, 245, 247; stolnik kruśw., 1773 r., 268; 1775 r., 280, 281; 1777 r., 297, 298, 301; 1786 r., 341, 342, 347; sędzia z. inowł., 1790 r., 362.
Sokołowski Kaz., 1733 r., 10.
Sokołowski Kazim., chorążyc kruśw., poseł inowł., 1782 r., 322, 323.
Sokołowski Leopold, pisarz subdelegat gr. kowalski, 1755 r., 132.
Sokołowski Mateusz, 1775 r., 278, 279.
Sokołowski Michał, pod. n. jkr. mci, 1780 r., 314; starosta gr. kowalski, poseł inowłocław., 1784 r., 330, 332; kaw. ord. św. Stan., 1787 r., 348; marsz. s. r., 1792 r., 384.
Sokołowski Paweł, 1764 r., 162; 1767 r., 242.
Sokołowski Serafin, chorążyc bydg., 1755 r., 133; 1764 r., 162; 1772 r., 262; sekretarz jkr. mci, marsz. s. r., star. kaliński, 1774 r., 277, 278; poseł inowł., 1776 r., 287, 290; star. nieszawski, 1780 r., 314; poseł inowł., 1780 r., 317; star. niesz., kaw. ord. św. Stan., poseł inowł., 1788 r., 354, 355; 1790 r., 373.
Sokołowski Stanisł., m. k., 1733 r., 10; 1755 r., 133
Sokołowski Stan. z W. Wrzący, chorąży kruśw., sędzia gr. brz., poseł brz., 1733 r., 1, 2, 13, 17, 18, 23; 1734 r., 36; 1735 r., 45; chorąży inowroc., 1736 r., 54; podkomorzy inowrocł., 1738 r., 75; 1739 r., 77; 1740 r., 88, 1742 r., 90, 91, 92; poseł brz., 1748 r., 109, 115; 1752 r., 121;
(Sokołowski Stan.), kasztelan brz. kuj., 1764 r., 180; † 1764 r., 201.
Sokołowski Teodor, podczaszyc kowal., 1755 r., 133; 1764 r., 151, 157, 162; poseł na sejm elekc., 1764 r., 187; sędzia gr., radziej., 1766 r., 216, 231, 233; 1767 r., 241; podczaszy kowalski, 1771 r., 249; 1772 r., 261, 262; 1773 r., 264, 268; 1774 r., 273, 275, 276; stolnik kowal., 1777 r., 297, 298, 299, 301; 1778 r., 303, 304, 309; 1779 r., 310, 311, 312; 1780 r., 314, 316; chorąży kowal., 1781 r., 318, 319; 1782 r., 320; 1786 r., 339, 340.
Sokołowski Walenty, 1733 r., 12.
Sokołowski Wojc., 1733 r., 11.
Sokołowski Wojciech, s. p. p. k., 1733 r., 10, 12; sędzia ziem. brz., 1733 r. 13; sędzia gr. przed., podczaszy bydg., poseł brz., 1733 r., 15, 18; chorąży kruśw., sędzia gr. przedecki, 1737 r., 62; 1742 r., 91; 1744 r., 99; generał buławy w. ks. lit., marsz. s. radz., 1780 r., 312, 313, 314, 1786 r., 341, 342, 347; 1787 r. 350; kaw. ord. św. Stan., 1790 r., 362.
Sołtyk ks., dziekan krakow., 1790 r., 366; referen. kor., 1790 r., 381.
Sosnowski Stanis., 1764 r., 167.
Srzeszowski Stan., 1767 r., 243.
Stanisławski Andrzej, 1733 r., 10.
Stanisławski Dawid, 1772 r. 260.
Stanisławski Franc., 1780 r. 315; skarbnik chełmiński, 1789 r., 359, 360.
Stanisławski Ignacy, 1764 r., 165.
Stanisławski Jan, 1772 r., 258; regent grodzki brz., 1790 r., 361, 362.
Stanisławski Michał, 1754 r., 131.

Stanisławski Paweł, 1772 r., 258.
Stanisławski, subdelegat, pisarz gr. inowł., 1779 r., 311.
Stankiewicz Jakób, 1764 r., 164.
Starowiejski Maciej, 1764 r. 164.
Stawiński Dyonizy, 1772 r., 260.
Stawski Fabian, 1733 r., 13.
Stawski Józef, 1733 r., 11, 44.
Stawski Michał, 1764 r., 162.
Stecki, kasztelan kijowski, 1738 r., 75.
Stenciwski Jakób, 1733 r., 12.
Stępczyński Antoni, 1733 r., 11.
Stępczyński Jakób, 1746 r., 104.
Stępczyński Kazim., 1772 r., 258.
Stępczyński Stan., 1772 r., 260.
Stępczyński Walen., 1764 r., 185; 1767 r., 242, 244; 1772 r., 258.
Stępczyński Wojciech, 1767 r., 244.
Stępkowski Francisz., 1733 r., 11.
Stępkowski Jakób, 1764 r., 162.
Stępkowski Konst., 1764 r., 162, 166; 1767 r., 243.
Stępkowski Walenty, 1764 r., 166.
Stępowski Stefan, 1764 r., 185; 1780 r., 314.
Stęsicki, 1737 r., 63.
Stęsicki Dyonizy, 1733 r. 12.
Stkoski Walenty, 1772 r., 259.
Stodulski Szymon, 1764 r., 185.
Stodzeski Jakób Wierzbow, 1764 r., 167.
Stoiński Wojciech, 1764 r., 167.
Stoski Kazimierz, 1772 r., 259.
Strasz Rawicz Józef, 1764 r., 163.
Stryjewski Józef, 1764 r., 185.
Strzałkowski Józef, 1764 r., 166.
Strzeblicki Mateusz, 1764 r. 166.
Strzeszewski Stan., 1764 r., 167.
Strzyżewski Walenty, 1764 r., 167.
Studzieński Andrzej, 1767 r. 241; 1772 r., 259.
Suchodolski Józef, 1764 r., 167.
Suchodolski Michał, 1764 r., 166.
Suchorski Waleryan, 1764 r., 185.
Suleński Francisz., 1772 r., 258.
Suleński Wojciech, 1772 r., 258.
Sulerzycki Ignacy, 1755 r., 134.
Sulimierski M., 1772 r., 259.
Suliński Fr., 1762 r., 146; 1764 r., 167.
Suliński Wojciech, 1780 r., 315.
Sulisławski Józef, miecznik czerniechow., 1733 r., 10.
Sulkowski, 1772 r., 260.
Sulkowski Bartłomiej, 1733 r., 10; 1746 r., 104; burgrabia gr. kowal., 1760 r., 140; k. z. b., 1764 r., 184; burgrabia kruśw., 1772 r., 258.
Sulkowski Dadzibóg, 1733 r., 10.
Sulkowski Franc., 1764 r., 165.
Sulkowski Jakób, 1733 r., 11.
Sulkowski Jakób, podstoli kowalski, 1760 r., 140.
Sulkowski Jan, 1764 r., 165, 184; 1767 r., 242.
Sulkowski Józef, 1733 r. 12.
Sulkowski Marcin, 1754 r., 131; 1764 r., 184.
Sulkowski Marcin Teodor, podstoli kowalski, pisarz gr. brzeski kuj., 1733 r., 10, 13; marszał. sej. radz., 1735 r., 39, 40, 53; sędzia gr. brzeski, marsz. sej. r., 1746 r., 103, 106.
Sulkowski Michał Hieronim, p. k., 1786 r., 347.
Sulkowski Norbert, 1733 r., 10.
Sulkowski Piotr, 1764 r., 185.
Sulkowski Szymon, 1772 r., 258.
Sulkowski Tomasz, 1772 r., 259.
Sulkowski Wawrzen., 1733 r., 10.
Sulski Ignacy, 1755 r., 132.
Sułczyński Walenty, 1764 r., 166.
Sumiński Ignacy, 1733 r., 11.
Sumiński ks. Maciej, kanonik katedry kuj., 1784 r., 333; 1786 r., 343.
Supiński Szczepan, 1764 r., 166.
Suski Antoni, 1765 r., 204.
Suski Wojc., 1764 r., 184.
Sutkowski Jan, 1764 r., 167.
Sutkowski Wojciech, 1755 r., 132.
Świątkiewicz Wojc., 1764 r. 185.
Świątkowski Michał, 1764 r. 185.
Świeciński Waleryan, 1767 r., 241.
Swiecki Wojciech, 1764 r., 152.
Swierczyński Franc., 1764 r., 162; 1767 r., 245; 1772 r., 258.
Swierczyński Wojc., 1733 r. r., 10, 14.
Swieszczyński Franciszek, podstoli rożański, 1763 r., 147.
Swięcicki Augustyn, 1764 r., 184.
Swięcicki Józef, 1764 r., 184.
Swięcicki Walenty, 1764 r., 184.
Świętosławski Mikołaj, 1733 r., 10.
Świętosławski Paweł, 1764 r., 166, 167.
Świniarski Tomasz, 1764 r., 164.
Świniarski Wojciech, 1764 r. 184
Świrski Ignacy, 1764 r., 162.
Szachnowski Ant., 1764 r., 185.
Szachnowski Franc., 1764 r. 185; 1772 r., 258.
Szachnowski Wojciech, 1764 r., 185.
Szadkowski Wojciech, łowczy gostyński, 1761 r. 143; 1764 r., 157.
Szadokierski Bartł., 1772 r., 260.

Szadokierski Ign., 1755 r., 133.
Szadokierski Józef, 1733 r., 12; 1755 r., 133; 1762 r., 145, 146; 1764 r., 151, 162, 164, 165; 1772 r., 258; podstolic podolski, 1779 r. 310, 311; 1780 r., 313, 315; 1782 r., 321, 322; 1784 r., 330, 331; komornik ziemski brzeski kuj., 1786 r., 341, 342.
Szadokierski Kazim., burgrabia gr. radz., 1755 r., 132; 1764 r., 151, 157, 162; 1767 r., 242; sędzia gr. przedecki, 1772 r. 256, 258; 1774 r., 277, 278; 1781 r., 318, 319; 1783 r., 327, 328; b. sędzia gr. przedecki, 1788 r., 351, 352.
Szadokierski Maciej, podstoli podol., 1754 r., 130; 1755 r., 132; 1762 r., 144, 145; 1764 r., 157, 162; 1765 r., 212.
Szadokierski Marcin, 1764 r., 162; 1767 r., 243; 1772 r., 258; 1780 r., 314.
Szadokierski Matyasz, 1764 r., 151.
Szadokierski Paweł, 1755 r. 133; 1762 r., 146; 1764 r., 151, 165; 1767 r., 243.
Szadokierski Paweł, p. p., 1772 r., 258.
Szadokierski Paweł, podstolic podolski, 1785 r., 336, 337; wojski kruśw., 1789 r., 359, 360.
Szadokierski Piotr, 1764 r., 164.
Szałczyński Jan, 1780 r., 315.
Szamoski Józef, 1772 r. 259.
Szatkowski Wojciech, 1764 r., 163; łowczy przedecki, 1767 r., 241; 1772 r., 261, 262.
Szczaniecki Wojciech, 1733 r., 12.
Szczawiński Kazim., 1740 r. 89.
Szczepański Bartł., 1764 r., 164.
Szczkowski Antoni, 1764 r., 151; 1772 r., 259; 1786 r., 347.
Szczkowski Łukasz, 1786 r., 347.
Szczkowski Walenty, 1764 r., 151; 1772 r., 259.
Szczyciński Andrzej, 1755 r., 132; 1762 r., 146.
Szczyciński Piotr, 1764 r., 165.
Szembek Krzysztof, biskup kuj., † 1764 r., 180.
Szubski Ignacy Franciszek, 1767 r., 241.
Szydłowski Ignacy, 1762 r., 146.
Szydłowski Józef, 1762 r., 146; 1764 r., 166; 1772 r., 258.
Szydłowski Konstanty, 1733 r., 12.
Szygnecki Tomasz, 1772 r., 260.
Szymański, 1772 r., 260.
Szymański Ignacy, 1772 r., 260.
Szynkiewicz Jan, 1764 r., 185.
Szyszko Kazimierz, 1755 r., 134.

Tański, 1772 r., 260.
Tański Antoni, 1772 r., 258.
Tański Jędrzej, 1772 r., 258.
Tański Józef, 1764 r., 163.
Tański Kazimierz, 1764 r., 165.
Tański Maciej, 1764 r., 165.
Tański Paweł, wojski kowalski, 1733 r., 12.
Tański Tyburcy z Bałszewy, 1764 r., 163; 1767 r., 241.
Targoński Jan, 1764 r., 184; 1767 r., 242.
Tarkoski Stanisław, 1764 r., 184.
Tarnowski Błażej, 1764 r., 164.
Tarnowski Maciej, 1764 r., 164.
Tarnowski Wojciech, 1764 r., 165.
Tchórzewski Józef, 1764 r., 163.
Tokarski Floryan, 1767 r., 245.
Tokarski Franciszek, 1733 r., 12; 1762 r., 146; 1764 r., 154, 157, 163; 1772 r., 258.
Tokarski M., 1772 r., 258.
Tokarski Michał, 1764 r., 163.
Tokarski Stan., wojszczyc kowalski, 1790 r., 361.
Tolibowski Ludwik, 1755 r., 133.
Tolibowski Walen., 1767 r., 243. 1772 r., 259.
Tomaszewski Antoni, 1764 r., 166.
Tomaszewski Stanisł., 1733 r., 23.
Tomaszewski Teodor, 1767 r., 241.
Tomicki, 1740 r., 83.
Tomicki Andrzej, 1764 r., 184.
Tomicki Franciszek, 1733 r., 12.
Tomicki Jakób, 1733 r., 11, 12, 14; 1744 r., 100; 1746 r., 104.
Tomicki Józef, 1733 r., 12; 1764 r., 165.
Tomicki Marcin, c. b., 1733 r., 12.
Tomicki Paweł, 1767 r. 244.
Torzewski Ludwik, 1772 r., 258.
Torzewski Wojciech, 1767 r., 244.
Trawkowski, 1772 r., 259.
Trąmpczyński W., 1764 r., 165.
Trojanowski Wawrzyniec, 1764 r., 151, 162.
Tropiński Stefan, 1755 r., 133.
Troszczyński Jan, 1764 r., 167, 184.
Troszczyński Paweł, 1764 r. 166.
Tryczyński Józef, 1764 r., 163.
Trzaskowski Michał, 1764 r. 152.
Trzaskowski Roch, 1733 r., 13; 1764 r., 184.
Trzciński Andrzej, 1790 r., 371, 373.
Trzciński Ignacy, podczaszy inowł., 1754 r., 130; 1755 r., 132; poseł na sejm el., 1764 r., 187; 1767 r., 245, 247; stolnik inowr., 1772 r., 261.
Trzciński Tadeusz, podczaszyc inowr., 1767 r., 240; stolnik bydgoski, 1786 r., 341, 342, 347; 1787 r., 350; chorąży kruśw., kawaler ord. św. Stanisława, 1790 r., 361; starosta kruświcki, kaw. ord. św. Stanisława, poseł brzes., 1790 r., 372, 373.

Trzciński Wojciech na Trzcinie, podczaszy inowłocł., 1752 r., 124; 1755 r., 132.
Trzebicki Andrzej, biskup krak., † 1738 r., 74; 1748 r., 114; 1764 r., 181.
Trzebicki Dyzma z Trzebicznej, cześnik inowł., sędzia gr. kruśw., 1755 r., 135; 1761 r., 143; stolnik inowł., poseł brzeski, 1764 r., 150, 156, 157, 159, 162, 168, 186.
Trzebicki Ignacy, 1780 r., 314.
Trzebicki Jan, 1764 r., 164.
Trzebicki, pisarz gr. kruśw., 1748 r., 114.
Trzebicki Wojciech, k. j., 1733 r., 12.
Trzebicki Wojciech, kasztelanic spicymirski, 1713 r., 14.
Trzebiński Antoni, 1733 r., 10.
Trzebiński z Będzitowa, 1754 r., 130.
Trzebiński Jan, komornik ziem. inowr., 1747 r., 107; pisarz gr. radziej., 1766 r. 215.
Trzebiński Stanisław, 1755 r., 132; 1764 r., 165.
Trzebiński Tomasz, 1733 r., 10, 14.
Trzebuchowscy, 1737 r., 63.
Trzebuchowski, 1735 r., 53; 1736 r., 55.
Trzebuchowski Antoni, 1772 r., 258, 259.
Trzebuchowski, chorążyc inowł., poseł na sejm el., 1764 r., 187.
Trzebuchowski Ignacy Pogończyk z Morzyc, pisarz gr. inowł., marszałek sej. radz., 1784 r., 328, 329.
Trzebuchowski Jakób, 1733 r., 10.
Trzebuchowski Jan, 1733 r., 10.
Trzebuchowski Jan z Morzyc, 1755 r., 133; 1764 r., 164, 166.
Trzebuchowski Jerzy, 1764 r., 166.
Trzebuchowski Józef, podwojewodzy inowr. 1733 r., 9, 12, 14; marszałek sej. radz., 1734 r., 31, 32, 34, 36, 37; skarbnik kowalski,
(Trzebuchowski Józef), 1781 r., 318; cześnik brzes. kuj., 1784 r., 328, 329; 1786 r., 339, 340; 1787 r., 350; poseł inowł., 1790 r., 372, 373.
Trzebuchowski Maciej z Morzyc, 1755 r., 133; 1764 r., 157, 165; 1767 r., 241.
Trzebuchowski Michał, chorążyc inowł., 1764 r., 151, 157, 165; cześnik przedecki, 1766 r., 236; 1767 r., 241.
Trzebuchowski Paweł, 1733 r., 14.
Trzebuchowski Piotr, 1733 r., 11.
Trzebuchowski Piotr, chorąży kawaler. narod., 1788 r., 353, 354; 1789 r., 359, 360.
Trzebuchowski Zenon Ignacy z Morzyc, pisarz gr. inowł., 1781 r., 318, 319; 1782 r., 321, 322.
Tuchołka Fran., 1764 r., 163.
Tuchołka Stefan, starościc jasien., 1764 r., 158, 167.
Tulboski Ludwik, 1733 r., 10.
Turczyński Fabian, 1772 r., 259.
Turoski Jakób, 1733 r., 12.
Turski Antoni, 1772 r., 258.
Turski Jakób, 1746 r., 104; 1764 r., 185.
Turski Marcin, 1772 r., 260.
Turski Wojciech, 1780 r., 314, 315; chorąży kawal. narod., 1787 r., 350; porucznik kawal. narodowej 1790 r., 372, 373, 383.
Tuszyński Jakób, 1733 r. 11.
Tworwicz, porucznik artyleryi kor., 1739 r., 77.
Tymiński Jan, 1764 r., 167.

Ubysz Floryan, 1764 r., 163, 167; 1772 r., 259; 1775 r., 283; 1786 r., 347.
Ubysz Jakób, 1764 r., 162, 163.
Ubysz Józef, 1738 r., 66; 1754 r., 131; 1755 r., 133; 1764 r., 162, 164, 167; 1765 r., 212.
Ubysz Stanisł., 1776 r., 288, 290.
Ujazdowski Dominik, 1764 r., 164; 1767 r., 242.
Ujazdowski Ignacy, 1782 r., 319.
Ukochański Stefan, 1786 r., 347.
Umiński, 1735 r., 45.
Umiński Al., s. k., 1733 r., 11.
Umiński Andrzej, skarbnik brzeski, 1733 r., 14, 15, 27; 1734 r., 36, 37; 1736 r., 55; kasztelan słoński, 1739 r., 78.
Umiński Antoni na Umininie, komornikowicz graniczny brzeski kujaw., 1763 r., 147; 1764 r., 167; burgrabia gr. brzeski, 1764 r., 157; 1767 r., 244.
Umiński Dyonizy, 1764 r., 163; komornik brzeski kujawski, 1767 r., 241.
Umiński Dyonizy in Umienino, komornikowicz graniczny brzeski kuj., 1775 r., 284, 285, 286.
Umiński Francisz., 1772 r., 259.
Umiński Ignacy, 1772 r. 259.
Umiński Jakób, 1762 r., 145; 1764 r., 184; 1767 r., 243.
Umiński Jan, s. k., 1733 r., 11.
Umiński Józef, s. k., 1733 r., 11; 1755 r., 133.
Umiński Kajetan, skarbnik inowr., 1764 r., 184; 1767 r., 240, 247; podwojewodzy brzeski, 1773 r., 264, 268; 1775 r., 283; cześnik brzeski kuj., 1780 r., 312, 313, 314; cześnik kowalski, 1783 r., 327, 328; 1785 r., 336, 337; stolnik inowł., 1790 r., 367, 368.
Umiński Karol, 1772 r., 258.
Umiński Kazimierz, 1733 r., 10; burgrabia bobrownicki, 1740 r., 88; komornik graniczny brzeski kuj., 1755 r., 132.
Umiński Łukasz, 1764 r., 165.
Umiński Maciej, 1733 r., 11.
Umiński Marcin, 1733 r., 8, 11, 18; chorąży jkr. mci, 1733 r., 14; skarbnik inowłocł., 1755 r., 132; 1765 r., 212; 1767 r., 241; 1772 r., 258.
Umiński Paweł, 1746 r. 104; 1754 r., 131.
Umiński Sebastyan, 1733 r., 11.

Umiński Stan., 1764 r., 185.
Umiński Tomasz, 1780 r., 315.

Walewski Remigi, 1764 r., 162.
Walewski Walenty, 1772 r., 259.
Walichnowski Józef, 1772 r. 260.
Waliszewski Józef, 1733 r., 11; 1767 r., 241.
Wałdowski Kazimierz z Słupców, 1733 r., 12, 14; 1762 r., 146; 1764 r., 185.
Wałdowski Roch, 1772 r., 259.
Wałecki Józef, 1764 r., 166.
Wardęski Jan, 1764 r., 163.
Wardęski Jan, b. g. p., 1780 r., 315.
Wardęski Ludwik, 1764 r., 162; burgr. gr. przedecki, 1767 r., 244; 1772 r., 256, 258.
Wawrowski Antoni, 1755 r., 133.
Wasilewski Józef, 1733 r., 13; 1755 r., 132.
Wągrowski Jan, 1764 r., 163.
Wesołowski Jan, 1764 r., 184.
Węsierski Wojciech, 1764 r. 163.
Wichliński Ignacy, 1772 r., 259.
Wichrowski, 1754 r., 130; 1765 r., 212.
Wichrowski Bartł., 1755 r., 133; 1764 r., 163.
Wichrowski Narbut z Wichrowic, burgrabia gr. nowomiejski, 1755 r., 132.
Wichrowski Roch, 1787 r., 350.
Wiecki Jakób, 1764 r., 165.
Wielebicki Marcin, 1764 r., 166.
Wielobycki J., 1764 r., 167.
Wielobycki Jakób, 1772 r., 259.
Wielobycki Józef, 1764 r., 167; 1767 r., 244.
Wierzejski Tomasz, 1764 r., 167.
Wieszczycki Stefan, 1767 r., 240.
Więcki Jakób, 1764 r., 151.
Więckowski Mateusz, 1764 r., 165.
Więckowski Wojciech, 1764 r., 167.
Wilamowski Michał, 1754 r. 131.
Wilczewski, 1764 r., 175.
Wilczewski Adam, 1772 r., 260.
Wilkoski Józef, 1772 r. 260.
Wilkostowski August, 1772 r., 259.
Wilkostowski Józef, 1766 r., 236; 1767 r., 244.
Wilkostowski Kazim., 1754 r., 130.
Wilkostowski Sebast., 1754 r., 130; 1755 r., 133.
Winiarski Stanisł., 1780 r., 315.
Winnicki Jakób, 1733 r., 10.
Winnicki Józef, 1764 r. 167; 1780 r., 315.
Winnicki Michał, 1733 r., 10, 12.
Winnicki Stanisław, 1772 r., 258.
Wiśniewski, 1772 r., 259.
Wiśniewski Antoni, 1764 r., 164.
Wiśniewski Franc., 1743 r., 95.
Wiśniewski Karol, 1737 r., 61; 1755 r., 133.
Wiśniewski Michał, 1733 r., 10, 12; 1764 r., 184.
Wiśniewski Mikołaj, 1764 r. 184.
Wiśniewski Szymon, 1733 r. 12.
Wiśniewski Tomasz, 1764 r. 151, 162.
Wiśniewski Wojciech, 1733 r., 10; 1764 r., 165.
Witawski, 1740 r., 82.
Witawski Józef, 1738 r., 64.
Witkowski, 1772 r., 260.
Witkowski Jakób, 1764 r., 166.
Witowski Felicyan, 1767 r., 243; 1772 r., 259.
Witowski Mateusz, 1764 r., 167.
Witowski Paweł, 1767 r., 242; wojski inowł., 1778 r., 302.
Witowski Tomasz, 1764 r., 185.
Włostowscy, 1740 r., 82.
Włostowski, 1751 r., 119, 120.
Włostowski Ludwik, 1733 r. 1, 2; chorąży nowogrodzki (Włostowski Ludwik), 1755 r., 132; 1759 r., 138; 1760 r., 139; 1764 r., 151, 157, 164; 1765 r., 211, 212; 1766 r., 231, 232, 236; 1767 r., 241.
Wodecki Józef, 1772 r., 259.
Wodiński Hieronim, 1733 r. 13.
Wodziński Antoni z Wodzinka, stolnik brzeski kujawski, 1784 r., 330, 331; marszałek sej. radz., poseł inowłocław., 1786 r., 339, 340, 341, 342, 347; 1787 r., 350.
Wodziński Ignacy, podczaszy kruśw., poseł inowł. na sejm elek., 1764 r. 187; 1767 r., 244.
Wodziński Jakób, stolnik kowal., 1764 r., 162; 1767 r., 242.
Wodziński Jan Paweł z Wodzinka, podczaszy kruśw., marszałek sej. r., 1782 r., 320; poseł inowł., 1784 r., 331, 332; 1785 r., 336; 1788 r., 353, 354.
Wodziński Kazimierz, 1733 r., 12.
Wodziński Mikołaj, pisarz gr. kruświcki, 1742 r., 91; sędzia gr. kruśw., 1747 r., 108; miecz. brzeski, 1754 r., 129; cześnik ziemi liwskiéj, 1755 r., 132; 1764 r., 150, 156, 157, 162, 186, 187, 197; podczaszy brzeski kuj., 1767 r., 244.
Wodziński Rafał, wiceregent gr. brzeski, 1742 r., 93; 1743 r., 96; cześnik kowalski, sędzia gr. przedecki, pos. na s. el., 1764 r., 150, 156. 162, 186, 192, 195, 197; chorąży i sędzia gr. przed., 1765 r., 205; 1767 r., 242; 1772 r., 260; 1773 r., 265; 1780 r., 316.
Wodzyński, biskup smoleń., 1782 r., 325.
Wojkoski Ant., 1762 r., 146.
Wojtaszewski Franc., 1764 r., 163.
Wolęcki Wawrzyniec, 1760 r., 138.
Wolicki Kacper z Komodza, komornik graniczny wieluński. 1767 r., 243; 1780 r., 314.

Wolicki Maciej, szambelan jkr. mci, 1790 r., 362.
Wolscy z Komoszyc, 1746 r. 104.
Wolski Aleks., 1733 r., 10; 1764 r., 165; skarbnikowicz bydg., 1764 r., 158; 1775 r., 279.
Wolski Aleks., podkomorzy inowr., 1733 r., 14; marszałek sej. r., 1733 r., 9, 13, 18, 23, 25, 28; 1734 r., 36; 1735 r., 44.
Wolski Antoni, 1733 r., 11; 1755 r., 133; 1762 r., 145; 1764 r., 162, 163; 1772 r., 260; 1784 r., 328.
Wolski Antoni, w. k., 1733 r., 11.
Wolski Antoni, łow. (?) brzeski, pisarz gr. kruśw., 1733 r., 11, 14; 1734 r., 30; podczaszy bydgoski, sędz. gr. kruświcki, 1739 r., 77; stolnik bydg., 1742 r., 90, 91, 92; marsz. sej. r., 1744 r., 99, 101; poseł inowr., 1748 r., 109, 118; 1754 r., 124, 126; podwojew. brzeski, 1754 r., 129, 130; stolnik inowr., starosta gniewkow., 1755 r., 132; towarzysz znaku husar. kanclerza w. ks. lit., 1755 r., 131; 1759 r., 138; 1760 r., 140; poseł inowr., stolnik inowłocł., poseł brzeski, marszałek sej. r., 1761 r., 141, 142; 1764 r., 192, 198; 1765 r., 206; 1767 r., 240; wojski inowr. 1767 r., 240, 243; 1771 r., 248; † 1775 r., 279.
Wolski Bartłomiej, skarbnik inowr., 1733 r., 10, 13, 26; 1736 r., 55; 1737 r., 63; 1739 r., 78.
Wolski Felicyan, 1733 r. 11; łowczy nowogr., 1775 r., 285, 286.
Wolski Franciszek, 1733 r., 11; 1740 r., 82; 1764 r., 163; 1772 r., 260.
Wolski Hieronim Józef, 1733 r., 10.
Wolski Ignacy, 1764 r., 184.
Wolski J., p. b. k., 1764 r., 162.
Wolski Jan, 1733 r., 11; 1764 r., 151.
Wolski Jan, komornik graniczny inowrocł., 1733 r., 14; łowczy brzeski, 1746 r., 104; 1747 r., 107; 1748 r., 118; podczaszy brzeski kuj., 1754 r., 129; 1755 r., 132; 1764 r., 156; podwojewodzy inowłocławski, 1764 r., 157; poseł na sejm elekc., 1764 r., 186, 198; stolnik brzeski kuj., 1767 r., 245, 247; 1789 r., 359, 360.
Wolski Józef, 1733 r., 11, 14; 1755 r., 132; 1764 r., 151, 184.
Wolski Józef, łowczy brzeski, 1733 r., 11; starosta kruśw., 1744 r., 99, 100; podczaszy żytomier., 1755 r., 132; marszałek sej. r., 1760 r., 139; 1764 r., 157, 162, 187, 189; łowczy kowalski, 1765 r., 205, 207; podkomorzy nadw. (szambelan) jkr. mci, marszałek sej. r., 1788 r., 351, 352.
Wolski Ludwik, burgrabia kruświcki, 1751 r., 119.
Wolski Maciej, 1733 r., 11.
Wolski Marcin, 1733 r., 11; 1755 r., 133.
Wolski Michał, 1733 r., 11; 1744 r., 100; 1772 r., 260; 1780 r., 314.
Wolski Mikołaj, 1746 r., 104; 1748 r., 118; 1755 r., 133.
Wolski Paweł, 1733 r., 12; łowczy brzeski, 1733 r., 14, 16, 27; † 1736 r., 54.
Wolski Piotr, łowczy kowalski, 1733 r., 10; 1734 r., 37; 1743 r., 97.
Wolski Pius, 1767 r., 244; 1772 r., 259.
Wolski Sebastyan, wojski kruświcki, 1733 r., 10, 14.
Wolski Stan., 1733 r., 10, 11, 14; łowczy i podwojewodzy inowłocł., 1754 r., 129, 130; 1764 r., 158; stolnik brzeski, 1764 r., 163; 1772 r., 259.
Wolski Stefan, 1733 r., 11; 1760 r., 139; 1764 r., 151; komornik gran. brz., 1764 r., 158, 162; poseł na sejm elekc., 1764 r., 186; 1767 r., 247; 1773 r., 268; 1775 r., 278, 279.
Wolski Tomasz, podwojewodzy brzeski kujaw., 1733 r., 13; 1743 r., 97; b. podwojewodzy brzeski, 1746 r., 104; łowczy kowalski, 1754 r., 130.
Wolski Walenty, 1733 r. 11; 1754 r., 130; 1755 r., 133; miecznik smoleński, 1762 r., 144, 145; 1764 r., 151, 157, 162, 185; 1765 r., 212; 1775 r., 279.
Wolski Wojciech, 1733 r., 10.
Wolski Zygm., 1733 r., 11.
Woszczeński Walenty, 1764 r., 163.
Wróblewski, 1743 r., 97.
Wróblewski Antoni, 1733 r., 11.
Wróblewski Kazim. 1767 r., 244; 1772 r., 258.
Wróblewski M., 1772 r. 260.
Wróblewski Maciej, 1764 r., 166.
Wróblewski Piotr, 1764 r., 167.
Wróblewski Sebastyan, 1755 r., 133; 1764 r., 152, 166, 167.
Wróblewski Stefan, 1764 r., 167.
Wroński Franciszek, 1733 r., 12.
Wschowski Walenty, 1764 r., 164.
Wyciechowski Kazim., 1733 r., 11.
Wygnański Ludwik, 1772 r., 259.
Wyrożębski Gaspar, 1764 r., 162.
Wyrzykoski Andrzej, 1764 r., 163.
Wysimirski Walenty, 1772 r., 259.
Wyski Bonawentura, 1762 r., 146; 1764 r., 165.
Wysocki Antoni, 1733 r. 10; podczaszy różański, 1767 r., 245.
Wysocki Antoni, podczaszyc sieradzki, 1767 r., 245, 248.
Wysocki Feliks, 1764 r., 162; skarbnikowicz brzeski, 1764 r., 151, 158.
Wysocki Franc. z Rzeszynka 1746 r., 104; 1764 r., 167; podczaszyc różański. 1767 r., 245; 1780 r., 315.

Wysocki M., 1772 r., 259.
Wysocki Teodor, sędzia gr. kruświcki, 1762 r., 145, 1764 r., 184, 194; 1767 r., 241.
Wysocki Walenty, wojski bydg., 1782 r., 321, 322.
Wysocki Wincenty, skarbnik radziej., 1779 r., 310, 311, 312; 1780 r., 314; chorąży bydgoski, 1786 r., 341, 342.
Wyszyński Józef, 1746 r., 104.
Wyszyński Marcin, 1739 r., 76, 79.
Wyzlicz Ludwik, 1764 r., 166.
Wyżycki Ignacy, 1764 r., 185.

Zabiński Andrzej, 1764 r., 185.
Zabłocki Jan, 1772 r., 260.
Zabłocki Józef, 1764 r., 151, 163, 167.
Zabłocki Maciej, 1764 r., 151, 163, 167.
Zabłocki Michał, 1764 r., 185.
Zabłocki Walenty, 1764 r., 184.
Zabokrzycki Floryan, 1767 r., 244.
Zaborowski Antoni, 1772 r., 259.
Zaborowski Franc., 1764 r., 151, 164.
Zaborowski P., 1772 r., 258.
Zaborowski Tomasz, 1764 r., 164.
Zaborowski Walenty, porucznik kawaleryi narodow., 1786 r., 347.
Zacharkiewicz Wojciech Józef, burgrabia gr. sieradzki, wiceregent ziem. brzeski, 1764 r., 151.
Zagajewscy, 1736 r., 55.
Zagajewski Andrzej, 1733 r., 11.
Zagajewski Ignacy, podstoli brzeski kuj., 1767 r., 240; 1772 r., 261, 262; 1773 r., 264; marszałek sej. radz., 1775 r., 285, 286; 1776 r., 287, 288, 296; stolnik kowalski, 1790 r., 361.
Zagajewski Józef, 1764 r., 184; 1767 r., 244.
Zagajewski Marcin, 1764 r., 185.
Zagajewski Stefan, 1733 r., 11.
Zagórski Adam, 1733 r., 11.
Zagórski Franciszek, 1762 r., 146.
Zagórski Stanisław, sędzia ziem. inowrocł., 1733 r., 10, 12, 13, 14.
Zagrajski, generał, 1734 r., 31.
Zakrzewski, 1740 r., 82.
Zakrzewski Antoni, 1772 r., 258.
Zakrzewski Antoni Zboży, chorąży brzeski kuj., 1733 r., 7, 9, 13, 17, 18; starosta radziejowski, 1755 r., 131.
Zakrzewski Augustyn, 1764 r., 164.
Zakrzewski Ignacy, 1764 r., 164; starosta gr. radziej., poseł inowł., 1778 r., 304, 305; 1779 r., 311; marszałek sej. r., 1783 r., 327; kaw. ord. św. Stanisława, 1785 r., 337, 338; podczaszy poznań., 1786 r., 345; poseł brzes., 1788 r., 354, 355; 1790 r., 367, 368, 371, 373.
Zakrzewski Izydor Zboży, pisarz gr. inowł., marszałek sej. radz., 1754 r. 127; 1755 r., 132.
Zakrzewski Jan, 1733 r., 11.
Zakrzewski Jan, chorąży bydgoski, 1762 r., 146; sędzia ziem. brzeski kujaw., 1775 r., 286; skarb. bydgoski, sędzia gr. radziej., 1778 r., 302, 303, 304, 309; sędzia brzeski kuj., 1779 r., 311.
Zakrzewski Józef, 1754 r., 130; chorążyc brzes. kuj., 1754 r., 128, 130; 1755 r., 132; 1758 r., 137; 1762 r., 145; w. bydg., 1762 r., 146; 1764 r., 164, 165, 166, 167; burgrab. kowalski, 1764 r., 158, 164; regent gr. poznań., 1774 r., 275; podczaszyc kruświcki 1790 r., 362.
Zakrzewski Kazim., wojski kowalski, sędzia gr. radz., 1755 r., 132; 1762 r., 145; (Zakrzewski Kazimierz) poseł na sejm elek., 1764 r., 187, 197; cześnik kowalski, podstarości radz., 1767 r., 244; 1774 r., 273, 275, 277; podsędek ziem. brzeski kuj., 1775 r., 280, 281, 283; sędzia ziemski brzeski, 1776 r., 287, 288, 296; 1777 r., 297, 298, 301; 1778 r., 303, 304, 309; 1780 r., 316; 1782 r., 320; kaw. ord. św. Stanisława, 1785 r., 336, 337.
Zakrzewski Ludwik Pomian sędzic brzeski kuj., 1782 r., 320; 1786 r., 341, 342; 1787 r., 350; łowczy brzeski, 1788 r., 351, 352.
Zakrzewski Maciej, 1780 r., 314.
Zakrzewski Marcin, 1772 r., 258.
Zakrzewski Michał, 1733 r., 5; 1743 r., 97; 1767 r., 241.
Zakrzewski Nepomucen, cześ. kowal., 1774 r., 276.
Zakrzewski Piotr, 1764 r., 163, 167.
Zakrzewski Wawrzyniec, 1764 r., 164; 1772 r., 260.
Zakrzewski Wojciech, 1733 r., 11, 27.
Zaleski Bonifacy, 1786 r., 347.
Zaleski Franciszek, 1762 r., 146.
Zaleski Ignacy, komor. ziem. inowr.; 1764 r., 157, 165, 1767 r., 242, 1771 r., 249.
Zaleski Józef, 1755 r., 132; 1764 r., 151, 163; 1767 r., 244; 1772 r., 259; 1790 r., 362,
Zaleski Mikołaj, podsędek ziem. inowr. 1760 r., 139; 1764 r., 150, 157, 162, 203, 205, 207; poseł na sejm elekc., 1764 r., 186; 1765 r., 205, 211, 1766 r.; 215, sędzia ziem. inowr.; 1766 r., 216.
Zaleski Stanisł., 1733 r., 11; 1766 r., 232, 233.
Załuski biskup kijowski, † 1778 r., 308.
Załuski Stanisław, 1755 r., 133.
Załuski Walenty, 1767 r., 243.

Załuskowski Ję. 1772 r., 259.
Zamoyski, 1779 r., 311.
Zamoyski Andrzej, wojewoda inowł., 1764 r., 149, 182, 183, 203; kanclerz w. kor., 1765 r., 213.
Zamoyski Jan, kancl. i hetman w. kor., † 1764 r., 149.
Zarański Józef, 1772 r., 259.
Zaręba Bartłomiej, 1733 r., 10, 11.
Zaręba Ludwik, 1754 r., 130; 1759 r., 138; 1764 r., 185; 1766 r., 236; 1767 r., 244.
Zatorski Michał, 1733 r., 10.
Zawadzki Adam, s. n., 1764 r., 162.
Zawadzki Andr., 1733 r., 11.
Zawadzki Jan, 1764 r., 167.
Zawadzki Kazimierz, 1764 r., 164, 166, 184.
Zawadzki Marcin, 1772 r., 259.
Zawadzki Szymon, 1764 r., 185.
Zawidzki Andrzej, 1733 r., 11, 12; 1754 r., 130.
Zawidzki Kazimierz, 1746 r., 102.
Zawidzki Maciej, 1733 r., 11, 12.
Zawidzki Wiktor, 1772 r., 258.
Zboiński Andrzej, cześnik dobrzyński, 1767 r., 244; pisarz subdelegat gr. kowalski, 1775 r., 284; 1784 r., 330, 331.
Zboiński Ant., podstoli byd., 1733 r., 12, 13; poseł inowrocł., 1735 r., 46; marsz. s. r., 1742 r., 90, 91; 1743 r., 96; 1744 r., 99.
Zboiński Dominik, 1777 r., 298; 1780 r., 315.
Zboiński Michał, starosta kowalski, marsz. s. radz., poseł brzeski, 1758 r., 136, 137.
Zdrojewski Antoni, 1759 r., 137.
Zdzenicki Jan, 1764 r., 185.
Zdzenicki Stanisł., 1764 r., 185.
Zdzienicki Józef, 1764 r., 165.
Zembruski Adam, 1764 r., 184.
Zembrzuski Jan, 1764 r., 185.
Zernicki Stanisław, 1764 r., 162.
Zieleniewski Adam, 1733 r., 12.
Zieleniewski Jakób, 1764 r., 163; 1772 r., 259.
Zieleniewski Kazim., 1754 r., 127.
Zieleński Jakób, 1764 r., 165.
Zieleński Józef, 1764 r. 165.
Zieleński Wawrz., 1762 r., 146.
Zieleński Wojciech, 1764 r., 165.
Zieleziński Michał, regent (?) ziem. dobrzyński, burgrabia (?) gr. brz. kuj., 1767 r., 243.
Zieliński Ignacy, 1764 r., 164.
Zieliński Jan, 1764 r., 151, 166.
Zieliński Stanisław, 1764 r., 162.
Zieliński Zygmunt, 1767 r., 243.
Zielonka Franciszek, 1764 r., 162.
Zielonka Kazimierz, 1772 r., 259.
Zielonka Szymon, 1764 r., 163; 1772 r., 259.
Ziemięcki, 1733 r., 29.
Ziemięcki Aleksander, 1733 r., 11.
Ziemięcki Andrzej, 1733 r., 10.
Ziemięcki J., 1760 r., 139.
Ziemięcki Józef, 1761 r., 144; 1764 r., 152.
Ziemięcki Maciej, 1764 r., 185; 1767 r., 243.
Ziemięcki Tomasz, 1764 r., 157, 163; 1766 r., 236; 1767 r., 243; 1780 r., 314; wojski kowalski, 1788 r., 351.
Ziernicki Józef, 1780 r., 315.
Ziołkowski Andrzej, 1772 r. 259.
Zgliniecki Józef, 1772 r., 259.
Złotnicki Adam z Mielżyna, 1733 r., 10, 14.
Złotnicki Jerzy, 1755 r., 133.
Złotnicki Ludwik, 1755 r., 133.
Złotnicki S., 1764 r., 184.
Złotnicki Sebastyan, łowczy szadkowski, 1775 r., 285, 286; 1780 r., 314.
Zmiewski Franciszek, 1764 r., 167.
Zrylski Antoni, 1755 r., 133.
Zrzelski Antoni, 1762 r., 145.
Zrzelski Józef, 1764 r., 162.
Zrzelski Teodor, 1764 r., 184.
Zrzelski Wojciech, 1762 r., 146; 1764 r., 184.
Zukierski Wojciech, 1772 r. 260.
Zupczyński, 1764 r., 196.

Żaboklicki Wawrzyn., 1733 r., 13.
Żakowski Franc., 1764 r., 185; 1767 r., 244.
Żakowski Piotr, 1764 r., 185.
Żarnowski Franciszek, 1764 r., 152.
Żerański Ka., 1780 r., 315.
Żółtowski Michał, 1780 r., 315.
Żuchowski Stanisław, 1764 r., 184.
Żukiński Jan Tołkacz z Unia, 1733 r., 13.
Żukiński Józef Tołkacz z Unia, 1733 r., 12.
Żukoski Feliks, 1772 r., 259
Żukowski Tomasz, 1764 r., 165.
Żurański Józef, 1764 r., 167.
Żurawski Antoni, 1764 r., 167.
Żurawski Marcin, 1755 r., 133.
Żydow Aleks., 1764 r., 184.

URZĘDY WOJ. BRZESKIEGO.

Wojewoda *brzeski kujaw.*, Andrzej Dąmbski, 1733 r. 24, 28; † 1735 r., 50.

Antoni hrabia na Lubrańcu Dąmbski, 1759 r., 138; 1760 r., 139; 1763 r., 146; 1764 r., 153, 154, 203; 1767 r., 240.

Ludwik hrabia z Lubrańca Dąmbski, 1772 r., 261, 262; 1773 r., 263, 265; 1775 r., 282.

Stanisław z Lubrańca Dąmbski, 1784 r., 330; 1786 r., 341, 347; 1787 r., 349; 1788 r., 353; 1790 r., 360, 371; 1792 r., 384.

Kasztelan *brzeski kujawski*, Franciszek Moszczeński, 1733 r., 7, 24; 1744 r., 98.

Józef Dąbski, 1764 r., 153.

Stan. Sokołowski, 1764, 180.

Paweł hr. z Lubrańca Dąmbski, 1767 r., 246; 1778 r., 303; 1779 r., 310; 1780 r., 314, 316; 1782 r., 321.

Konarski kuj., Fran. Mieczkowski, 1765 r., 205; 1766 r., 232.

Kowalski, Józef z Lubrańca Dąmbski, 1774 r., 272, 273, 275; 1775 r., 282, 285; 1776 r., 287.

Józef Brzeziński, 1778 r., 307.

Antoni na Biesiekierzu Biesiekierski, 1788 r., 351.

Kruświcki, Józef na Głębokiem Głębocki, 1752 r., 123; 1754 r., 126; 1755 r., 131, 136; 1760 r., 139; 1762 r., 144, 145; 1764 r., 153, 161; 1767 r., 246; 1773 r., 263, 264, 265.

Jo. Brzeziński, 1780 r., 314.

Kazimierz Rybiński, 1784 r., 328.

Kazimierz Bogatko, 1790 r., 361, 362, 367.

Słoński, Andrzej Umiński, 1739 r., 78.

Podkomorzy *brzeski kuj.*, Bartłomiej Głębocki, 1733 r., 9, 13, 17, 18, 25; 1734 36; 1735 r., 46; 1736 r., 56, 59; 1742 r., 90, 91; 1746 r., 103; 1754 r., 130.

Wacław Głębocki, 1755 r., 133.

Józef Korsbok Łącki, 1764 192, 198.

Wincenty Modliński, 1775 283; 1782 r., 319; † 1787 r., 349.

Stanis. z Lubrańca Dąmbski, 1788 r., 354, 355; 1790 r., 373.

Starosta *brzeski kuj.*, Antoni z Lubrańca Dąmbski; 1733 r., 9, 25.

Teodor Moszczeński, 1764 r., 156, 161, 186, 187, 197; 1772 r., 261.

Aleksander z Moszczennego Moszczeński, 1775 r., 280, 281.

Kowalski, Michał Zboiński, 1758 r., 136.

Józef Słubicki, 1764 r., 162.

Stanisław hr. na Lubrańcu Dąbski, 1767 r., 239, 245, 247; 1773 r., 265.

Michał Sokołowski, 1784 r., 330, 332; 1787 r., 348; 1792 r., 384.

Kruświcki, Józef Wolski, 1744 r., 99, 100.

Andrzej Cieński, 1766 r., 216, 231, 233.

Tadeusz Trzciński, 1790 r., 372, 373.

Przedecki, Antoni z Głogowy Kossowski, 1733 r., 1, 2, 10, 15, 18, 25; 1734 r., 36; 1737 r., 62; 1740 r., 81, 83, 1742 r., 90, 91; 1744 r., 98.

Stefan z Głogowy Kossowski, 1748 r., 109; 1754 r., 124; 1764 r., 156, 161, 197; 1765 r. 205, 207; 1767 r., 242.

Jakób Zygmunt Kretkowski, 1778 r., 304, 305; 1779 r., 310, 311, 312; 1780 r., 314, 316; 1784 r., 330, 331.

Radziejowski, Augustyn z Miroszewic Gąsiorowski 1733 r., 1, 2, 7, 9, 17, 18, 23, 25.

Antoni Wyssogota Zakrzewski, 1755 r., 131.

Józef Mielżyński, 1758 r., 136; 1764 r., 186, 187.

Ignacy Kossowski, 1776 r., 287, 290.

Ignacy Zboży Zakrzewski, 1778 r., 304, 305; 1779 r., 311; 1783 r., 327; 1785 r., 337, 338; 1788 r., 354, 355; 1790 r., 367, 373.

Słoński, J. Kościelski, 1767 r., 240.

Antoni Kościelski, 1790 r., 362.

Chorąży *brzeski kuj.*, Antoni Zboży Zakrzewski, 1733 r., 7, 9, 13, 17, 18.

Józef z Lubrańca Dąmbski, 1744 r., 99; 1746 r., 101; 1754 r., 130.

Wincenty Modliński, 1765 r., 205, 206, 208; 1766 r., 214, 225, 231, 232.

J. Kościelski, 1766 r., 216.

Tomasz Grabski, 1772 r., 258.

Wincenty Modliński, 1772 r., 261.

Stanisław z Lubrańca Dąmbski, 1773 r., 268, 269; 1774 r., 273, 275; 1775 r., 282, 283; 1776 r., 287, 288, 296; 1777 r., 297, 298; 1778 r., 303, 304, 309; 1780 r., 312, 314, 317; 1784 r., 330, 332; 1785 r., 336; 1786 r., 341, 346; 1787 r., 350.

Kowalski, Dąmbski, 1735 r., 53; 1736 r., 55.

Józef z Grabia Grabski, 1738 r., 65, 66.

Jan Kiełczewski, 1764 r., 157, 160, 197.

Stefan Radoszewski, 1764 r. 195, 197; 1767 r., 243; 1780 r., 314, 316.

Teodor Sokołowski, 1781 r., 318, 319; 1782 r., 320; 1786 r., 339, 340.

Kajetan Rudnicki, 1790 r., 361, 363.

Kruświcki, Stanisław z Wielkiéj Wrzący Sokołowski, 1733 r., 1, 2, 13, 17, 18, 23; 1734 r., 36; 1735 r. 45.

Wojciech z Warzymowa Sokołowski, 1737 r., 62; 1742 91; 1744 r., 99.

Antoni Mierosławski, 1765 r., 205, 207; 1766 r., 232.
Jan Biesiekierski, 1771 r., 249; 1772 r., 261.
Tadeusz Trzciński, 1790 r., 361.
Przedecki, Rafał Wodziński, 1765 r., 205; 1767 r., 242; 1772 r., 260; 1773 r., 265; 1780 r., 316.
Piotr Morzycki, 1789 r., 359; 1790 r., 361, 368, 369, 371.
Radziej., Antoni Karnkowski, 1765 r., 205, 207; 1776 r., 287, 288, 296.
Karol Rudnicki, 1784 r. 328, 329, 330; 1786 r., 341, 342; 1787 r., 350; 1790 r., 361.
Piotr Morzycki, 1792 r. 384.
Sędzia *ziem. brzeski*, Wojciech Sokołowski, 1733 r., 9, 13; 1735 r., 45.
Wacław Przyłubski. 1764 r., 156, 162, 186, 187, 195; 1765 r., 211, 212; 1766 r., 214, 225; 1772 r., 261; 1773 r., 263, 265, 267, 268, 269.
Kazimierz Zakrzewski, 1776 r., 287, 296; 1777 r., 297, 298, 301; 1778 r., 303, 304, 309; 1779 r., 311; 1780 r., 316; 1782 r., 320; 1785 r., 336; 1786 r., 341.
Gr. brzeski, Stanisł. z Wielkiej Wrzący Sokołowski, 1733 r., 1, 2, 13, 17, 18, 23.
Marcin Teodor Sulkowski, 1746 r., 103, 106.
Stanisław Gliński, 1755 r., 132.
Józef Pogonowski, 1772 r., 256, 260; 1782 r., 320.
Kowalski, Władysław Łabęcki, 1733 r., 13.
Dunin, 1740 r., 81.
Stefan Radoszewski, 1764 r., 195, 197; 1767 r., 243.
Antoni Rudnicki, 1788 r., 351, 352; 1790 r., 373, 383.
Kruświcki, Rafał Radojewski, 1733 r., 14, 27.
Antoni Wolski, 1739 r., 77; 1742 r., 92.
Mikołaj Wodziński, 1747 r., 108.
Dyzma z Trzebicznej Trzebicki, 1755 r., 133.
Teodor Wysocki, 1764 r., 184; 1767 r., 241.
Przedecki, Wojciech Sokołowski, 1733 r., 18; 1737 r., 62; 1742 r., 91; 1744 r., 99.
Rafał Wodziński, 1764 r., 150, 156, 162, 186, 192, 195, 197; 1765 r., 205.
Kazim. Szadokierski, 1772 r., 256, 258; 1774 r., 277.
Michał Kiełczewski, 1778 r. 303, 304, 309; 1785 r. 336, 337; 1787 r., 348, 349.
Radziejow., Józef Sokołowski, 1733 r., 18, 23; 1735 r., 46; 1737 r., 63; 1738 r., 65, 66; 1742 r., 90, 91; 1743 r., 96; 1744 r., 99.
Kazim. Zakrzewski, 1755 r., 132; 1764 r., 187.
Teodor na Warzymowie Sokołowski, 1766 r., 216, 231, 233; 1767 r., 241; 1773 r., 268; 1774 r., 273.
Jan Nepomucen Zakrzewski 1778 r., 302, 303, 304, 309.
Stolnik *brzeski kuj.*, Kazimierz Dąmbski, 1733 r., 15, 19.
Rafał Stefan Zboży Radojewski, 1738 r., 64, 65, 66, 76.
Andrzej Cieński, 1754 r., 130; 1764 r., 156, 157, 187, 188, 192, 195, 198.
Jan Wolski, 1767 r., 245, 247.
Antoni z Wodzinka Wodziński, 1784 r., 330, 331; 1786 r., 339, 340, 341, 342, 347; 1787 r., 350.
Ignacy Sokołowski, 1788 r., 353, 354.
Kowalski, Jakób Wodziński, 1764 r., 162.
Gabryel Kiełczewski, 1772 r., 258.
Teodor Sokołowski na Warzymowie, 1777 r., 297, 298, 299, 301; 1778 r., 303, 304, 309; 1779 r., 310, 311, 312; 1780 r., 314, 316.
Łukasz Jan Dzięcielski, 1790 r., 372, 383.
Ignacy Zagajewski, 1790 r., 361.
Kruświcki, Józef Głębocki, 1742 r., 90, 93; 1743 r. 95.
Wojciech Głębocki, 1755 r., 132.
Józef Sokołowski, 1773 r., 268; 1775 r., 280, 281; 1777 r., 297, 298, 301; 1786 r., 341, 342, 347.
Przedecki, Michał Kiełczewski, 1765 r., 205, 207; 1766 r., 235; 1767 r., 241; 1773 r., 263, 264, 267; 1778 r., 303, 304, 309; 1779 r., 311; 1785 r., 336, 337; 1787 r., 348, 349.
Radziejowski, Jan Gzowski, 1786 r., 339; 1787 r., 348, 349.
Podczaszy *brzeski kujawski*, Rafał Zboży Radojewski, 1733 r., 14, 16, 27; 1735 r., 43; 1736 r., 54.
A. z Cieni Cieński, 1744 r., 99.
Jan Wolski, 1754 r., 129; 1755 r., 132; 1764 r., 156, 157, 186, 198.
Mikołaj Wodziński, 1767 r., 244.
Kazimierz Rybiński, 1773 r., 263, 265, 267, 268, 269; 1774 r., 273, 274, 275, 276, 278; 1775 r., 283, 286; 1776 r., 287, 288, 296; 1777 r., 299, 300; 1778 r., 301; 1779 r., 310, 311, 312; 1780 r., 312, 317; 1782 r., 320.
Kowalski, Stanisław Bieganowski, 1733 r., 12; 1742 90, 91.
Józef Sokołowski, 1754 r., 129; 1755 r., 132; 1765 r., 205; 1766 r., 216, 231, 232; 1767 r., 241, 245, 247.
Teodor Sokołowski, 1771 r., 249; 1772 r., 261, 262; 1773 r., 264, 268; 1774 r., 273, 275.
Daniel Słubicki, 1778 r. 301, 302; 1782 r., 320; 1785 r., 336, 337; 1786 r., 339, 340.
Kruświcki, Tomasz Borucki, 1733 r., 10, 14.
Antoni Fiński, 1744 r., 98.
Adam Sokołowski, 1754 r., 124; 1755 r., 132.
Józef Sokołowski, 1764 r., 187.

Ignacy Wodzyński, 1764 r., 187.
Jan Paweł z Wodzinka Wodziński, 1782 r., 320; 1784 r., 331, 332; 1785 r., 336; 1788 r., 353, 354.
Maciej Lubowiecki, 1790 r., 372, 383.
Przedecki, Stanisław Gliński 1767 r., 240.
Józef Pławiński, 1775 r. 281.
Radziejowski, Michał Mierzyński, 1767 r., 244; 1773 r., 263, 265, 267; 1774 r., 273, 275, 276; 1776 r., 287, 288, 296.
Jan Łukasz Dzięcielski, 1790 r., 362.
Podsędek *ziem. brzeski*, Jan Chryzostom Dąmbrowski, 1733 r., 13.
Józef z Warzymowa Sokołowski, 1746 r., 101, 102; 1747 r., 107.
Maciej z Lubrańca Dąmbski 1774 r., 273.
Kazimierz Zakrzewski, 1775 280, 283.
Maciej Dąmbski, 1775 r., 285; 1776 r., 295.
Podstoli *brzeski kuj.*, Michał Ruszkowski, 1733 r., 10, 12, 13.
Tadeusz Roszkowski, 1742 r., 93; 1743 r., 96.
Ignacy Zagajewski, 1767 r., 240; 1772 r., 261, 262; 1773 r., 264; 1775 r., 285, 286; 1776 r., 287, 288, 296.
Kowalski, Marcin Sulkowski, 1733 r., 10, 13; 1735 r., 39, 40; 1746 r., 103, 106.
Jakób Sulkowski, 1760 r., 140.
Antoni Piniński 1764 r., 156, 197; 1766 r., 216, 231, 232; 1767 r., 242.
Jan Gzowski, 1773 r., 264; 1775 r., 282.
Ksawery z Lubrańca Dąmbski, 1785 r., 336, 337.
Kruświcki, Józef na Kołudach Kołudzki, 1742 r., 92, 94.
Paweł Podczaski, 1764 r., 156, 162.
Kazimierz Rudnicki, 1778 r., 303, 304, 309; 1779 r., 310, 311, 312; 1784 r., 328, 329; 1786 r., 339, (Kaz. Rudnicki) 340; 1790 r., 360, 363, 368, 369.
Przedecki, Dyonizy na Mniewie Mniewski, 1774 r., 277.
Józ. Mniewski, 1778 r., 302.
Franc. na Mniewie Mniewski, 1786 r., 341, 342; 1787 348, 349.
Radziejowski, Kajetan Karski, 1775 r., 284; 1777 r., 299.
Cześnik *brzeski kuj.*, Józef Grabski, 1733 r., 15, 19; 1735 r., 45, 46.
Stanisław Dąmbski, 1759 r., 138; 1764 r., 187, 188.
Józef Słubicki, 1773 r., 263, 265, 267.
Kajetan Umiński, 1780 r., 312.
Józef Trzebuchowski, 1784 r., 328.
Kajetan Umiński, 1785 r., 336, 337.
Ludwik Madaliński, 1790 r., r., 372, 373.
Maciej Rybiński, 1792 r., 384.
Kowalski, Władysław Kaczkowski, 1733 r., 10, 13.
Maciej Kobielski, 1755 r., 132.
Rafał Wodziński, 1764 r., 150, 156, 162, 192, 195, 197.
Tomasz Kobielski, 1767 r., 241.
Kazimierz Nepomucen Zakrzewski, 1767 r., 244; 1774 r., 273, 275, 276, 277; 1775 r., 280, 283; 1780 r., 313, 314; 1783 r., 327, 328.
Kajet. Umiński, 1780 r., 313.
Józef Trzebuchowski, 1786 r., 339, 340; 1787 r., 350; 1790 r., 372, 373.
Kruświcki, Andrzej Niemojewski, 1733 r., 13.
Szymon Iwiński, 1759 r., 138.
Antoni z Lubrańca Dąbski, 1788 r., 353, 354.
Przedecki, Michał Trzebuchowski, 1766 r., 236; 1767 r., 241.
Radziejowski, Bartłom. Dzięcielski, 1773 r., 264; 1775 r., 283; 1776 r., 287; 1777 r., 299.
Łowczy *brzeski*, Antoni (Józef) Wolski, 1733 r., 11.
Paweł Wolski, 1733 r., 14, 16, 27; † 1736 r., 54.
Jan Wolski, 1746 r., 104; 1747 r., 107; 1748 r., 118.
Michał Słubicki, 1752 r., 124; 1754 r., 128; 1764 r., 186.
Mikołaj ze Słubic Słubicki, 1755 r., 132.
Adam Słubicki, 1775 r., 284; 1780 r., 312, 313; 1786 r., 339.
Ludwik Zakrzewski, 1788 r., 351, 352.
Kowalski, Piotr Wolski, 1733 r., 10; 1734 r., 37; 1743 r., 97.
Tomasz Wolski, 1754 r., 130.
Józef Wolski, 1765 r., 205, 207.
Ludwik z Niedzielska Madaliński, 1787 r., 348.
Kruświcki, Antoni na Mirorosławicach Mirosławski, 1764 r., 157, 162, 187; 1766 r., 216, 232, 233.
Ignacy Rudnicki, 1788 r., 353, 354.
Radziejowski, Jan Gąsiorowski, 1765 r., 205, 207.
Przedecki, Wojciech Szatkowski, 1767 r., 241.
Wojski *brzeski*, Piotr hrabia z Góry Skarbek, 1782 r., 320.
Franciszek Rudnicki, 1788 r., 351, 352.
Kowalski, Wojciech Ossowski, 1733 r., 13.
Paweł Tański 1733 r., 12.
Kazimierz Zakrzewski, 1755 r., 132.
S. Dąbski, 1780 r., 314.
Tomasz Ziemięcki, 1788 r., 351, 352.
Kruświcki, Sebastyan Wolski, 1733 r., 14.
Wojciech Ossowski, 1764 r., 151, 157, 163; 1772 r., 256, 258.
Paweł Szadokierski, 1789 r., 359, 360.
Przedecki, Rafał Jaroszewski, 1767 r., 247.
Maciej z Borucina Borucki, 1772 r., 259.
Radziejowski, Łukasz Broniewski, 1766 r., 231.

Aleksander Borucki, 1767 r. 245; 1775 r., 280, 281.
Józef Cieński, 1777 r., 297.
Teodor Markowski, 1777 r., 297.
Norbert Racięcki, 1790 r., 362.
Pisarz *ziem. brzeski kujaw.*, Teodor Moszczeński, 1764 r., 157; 1767 r., 242.
Józef Rudnicki, 1774 r. 275; 1775 r., 285; 1779 r., 310, 311; 1786 r., 347; 1790 r., 360, 363, 367.
Gr. brzeski kujaw., Marcin Teodor Sulkowski, 1733 r., 10; 1735 r., 39, 40.
Stanisław Gliński, 1740 r., 89; 1744 r., 98.
Bogumił Poposki, 1752 r., 123.
Teodor Moszczeński, 1763 r., 147.
Józef Pogonowski, 1764 r., 151, 157, 163, 186; 1765 r., 205, 207; 1767 r., 242.
Maciej Morzycki, 1779 r., 311; 1784 r., 328, 329.
Kowalski, Kazimierz Moszczeński, 1733 r., 12, 13; 1735 r., 44.
Stefan Radoszewski, 1754 r. 127.
Leopold Sokołowski, 1755 r. 132.
Michał-Antoni Mierzyński, 1764 r., 151, 156, 157.
Andrzej Zboiński, 1775 r., 284.
Michał Antoni Mierzyński, 1776 r., 296.
Andrzej z Ossówki Zboiński 1784 r., 330, 331.
Kruświcki, Antoni Wolski, 1733 r., 14; 1734 r., 30.
Mikołaj Wodzyński, 1742 r. 91.
Trzebicki, 1748 r., 114.
Kazimierz Rybiński, 1762 r. 144, 145; 1764 r., 196.
Jan Paruszewski, 1765 r., 205, 207; 1766 r., 215.
Przedecki, Antoni Fiński, r. 1733, 12, 13; 1735 r., 45, 53; 1744 r., 98.
Michał Kiełczewski, 1759 r. 138; 1764 r., 157; 1765 r. 205, 207; 1766 r., 235; 1767 r., 241.
Franciszek Jerzmanowski z Jerzmanowa, 1777 r., (Fr. Jerzmanowski), 297, 298, 301; 1779 r., 310.
Radziejow., Stefan Kołudzki, 1733 r., 13.
Józef Brzeziński, 1754 r., 127.
Walenty z Mieroszewic na Gąsiorowie Gąsiorowski, 1755 r., 132.
Jan Trzebiński, 1766 r. 215.
Kazimierz Bogatko, 1771 r., 249.
Antoni Bogusławski, 1778 r., 302.
Miecznik *brzeski*, Mikołaj Wodzyński, 1754 r., 129; 1764 r., 150, 156, 157, 162, 186, 187, 197.
Józef Cieński, 1774 r., 277.
Kowalski, Michał Antoni Mierzyński, 1764 r., 151, 156, 157, 162, 187, 193, 197.
Kruświcki, Andrzej z Cieni Cieński, 1733 r., 12.
Andrzej Bieganowski, 1733 r., 13, 14.
Józef Jarnowski, 1772 r., 256, 258; 1785 r., 336.
Przedecki, Ignacy z Markowic Markowski, 1766 r., 216, 231, 233; 1773 r., 263, 265, 267; 1774 r., 275; r. 1775, 280, 281, 284.
Karol Rudnicki, 1777 r. 299; 1778 r., 302, 303, 309; 1779 r., 310, 311, 312; 1780 r., 312, 317.
Radziejowski, Józef Cieński, 1775 r., 285.
Maciej Lubowiecki, 1789 r., 359; 1790 r., 361.
Skarbnik *brzeski*, Andrzej Umiński, 1733 r., 14, 15, 27; 1734 r., 36, 37; 1736 r., 55.
Kowalski, Józef Słubicki, 1747 r., 106, 109; 1764 r., 157, 186, 187; 1767 r. 243.
Antoni Biesiekierski, 1771 r., 249; 1773 r., 263, 265, 267, 268, 269, 272.
Józef z Morzyc Trzebuchowski, 1781 r., 318.
Kruświcki, Jan Jemojewski, 1733 r., 13.
Antoni Morzycki, 1746 r., 104.
Karol Rudnicki, 1767 r. 240.
Przedecki, Józef Korytowski, 1775 r., 280.
Radziejow., Wincenty Wysocki, 1779 r., 310, 311, 312; 1780 r., 314.
Podwojewodzy *brzes. kuj.*, Tomasz Wolski, 1733 r., 13; 1743 r., 97; 1746 r., 104.
Antoni Wolski, 1754 r., 129, 130; 1755 r., 131; 1759 r., 138; 1760 r., 140; 1764 r., 196; 1767 r., 240.
Kajetan Umiński, 1773 r., 264; 1775 r., 283.
Piotr Morzycki, 1782 r. 321, 322; 1784 r., 330, 331.
Jan Wolski, 1789 r., 359, 360; 1790 r., 362.
Żupnik *ww. kujaw.*, Szymon Jarnowski, 1733 r., 12.
Wincenty Modliński, 1733 r. 5; 1755 r., 42, 45, 132; 1736 r., 54; 1740 r., 82; 1754 r., 131; 1759 r., 138; 1761 r., 143; 1764 r., 156, 157, 162, 187, 192, 195, 196, 197, 198; 1765 r., 205, 208; 1766 r., 214, 225, 231.
Subdelegat *ww. wpolskich*, Karol Bogusławski, 1762 r., 145.
Surogat *poznań.*, Radojewski, 1733 r., 25.
Komornik *ziem. brzeski*, Józef Kaczkowski, 1736 r., 55.
Łukasz Chrząszczewski, 1746 r., 104.
Wojciech Kaczkowski, 1754 r., 130.
Franc. Moszczeński, 1764 r., 157.
Stefan Przyłubski, 1764 r., 157.
Franciszek z Moszczenik Moszczeński, 1767 r., 242.
Stefan Przyłubski, 1767 r., 242.
Dyonizy Umiński, 1767 r., 241.
Franc. Moszczeński, 1773 r. 264.
Józef Rudnicki, 1777 r. 299; 1779 r., 311.
Wojciech Domaradzki, 1781 r., 319.
Wojciech Popowski, 1784 r., 328, 329.
Józef Franciszek Szadokierski, 1786 r., 341, 342.
Antoni Kosiński, 1790 r., 362, 372, 373, 383.

Gran. brzeski, Michał Nieszczewski, 1733 r., 14.
Kazimierz Umiński, 1755 r., 132.
Stefan Wolski, 1764 r., 158, 162, 186.
Józef Poleski, 1767 r., 244.
Stefan Wolski, 1767 r., 247.
Józef Poleski, 1772 r., 256, 258.
Stefan Wolski, 1773 r., 268.
Jan Gzowski, 1789 r., 359, 360.
Gabryel Gzowski, 1790 r., 362.
Administrator, Blumental, 1733 r., 23.
Poborca *kujaw. b.*, Racięcki, 1737 r., 63.
Burgrabia *brzes.*, Józef Pogonowski, 1761 r., 143; 1763 r., 147.
Antoni Umiński, 1764 r. 157.
Franciszek Bilski, 1767 r., 241.
Michał Zieleziński, 1767 r., 243.
Jan Popowski, 1771 r., 248.
Bogusławski, 1779 r., 311.
Podstarości *brzeski kujaw.*, Walenty z Miroszewic Gąsiorowski, 1764 r., 151, 157, 162.
Józef Pogonowski, 1782 r., 320.
Kowalski, Łukasz Madaliński, 1733 r., 12, 14; 1740 r., 82; 1744 r., 99.
Marcin Szadokierski, 1754 r., 131.
Bartłomiej Sulkowski, 1760 r., 140.
Józef Zakrzewski, 1764 r., 158, 164.
Bartł. Dziankowski, 1788 r., 351.
Kruświcki, Ludwik Wolski, 1751 r., 119.
Bartłom. Kraszewski, 1762 r., 145; 1764 r., 158, 163.
Karol Bogusławski, 1767 r., 246.
Bartł. Sulkowski, 1772 r. 258.
Przedecki, Antoni Kiełczewski, 1733 r., 12, 14.
Michał Kiełczewski, 1755 r., 133.
Bartłomiej Dzięcielski, 1762 r., 145.
Wojciech Kosiński, 1764 r., 157.
Ludwik Wardęski, 1772 r., 256, 258.
Wojciech Kosiński, 1775 r., 285.
Antoni Floryan Kosiński, 1787 r., 348.
Michał Kiełczewski, 1778 r., 304, 309; 1785 r., 336, 337; 1787 r., 348, 349.
Radziejow., Wojciech Kruszyński, 1733 r., 14.
Kazim. Szadokierski, 1755 r., 132.
Rafał Jaroszewski, 1760 r., 140.
Kazim. Szadokierski, 1764 r., 157.
Kazimierz Zakrzewski, r. 1767, 244; 1774 r., 273, 277; 1775 r., 280, 283.
Józef Koskowski, 1779 r., 310.
Józef Kierzkowski, 1783 r., 327, 328.
Wiceburgrabia *gr. radziej.*, Antoni Józef Drzewiecki, 1755 r., 133.
Andrzej Racięcki, 1764 r., 151.
Regent *ziemski brzeski kuj.*, Józef Dąmbrowski, 1733 r., 13.
Gr. brzeski, Stefan Moszczeński, 1758 r., 138.
Francisz. Moszczeński, 1763 r., 147; 1764 r., 157, 277.
Jan Stanisławski, 1790 r., 361, 362.
Kowalski, Józef Wojciech z Rudnik Rudnicki, 1767 r., 240; 1772 r., 260; 1773 r., 264.
Maksym Pomorski, 1783 r., 327.
Kruświcki, Rosolski, 1739 r., 78.
Antoni Bonawentura z Markowic Markowski, 1772 r., 260, 264.
Jan Nepomucen Pogonowski, 1772 r., 258.
Przedecki, Józef Pogonowski, 1761 r., 143; 1763 r., 147.
Radziej., Marcin Chojnacki, 1733 r., 10, 14; 1739 r., 77.
Stanisław Chojnacki, 1775 r., 285.
Gabryel Gzowski, 1778 r., 303, 304, 309.
Wiceregent *ziem. brzeski*, Wojciech Józef Zacharkiewicz, 1764 r., 151.
Gr. brzeski, Rafał Wodziński, 1742 r., 93.
Radziej., Antoni Leniecki, 1736 r., 54.
Antoni Józef Drzewiecki, 1755 r., 133.
Daniel Broniewski, 1764 r., 196.
Subdelegat *gr. radziej.*, Walenty z Mieroszewic na Gąsiorowie Gąsiorowski, 1755 r., 132.

URZĘDY WOJ. INOWŁOCŁAWSKIEGO.

Wojewoda *inowrocł.*, Andrzej Zamojski, 1764 r., 149, 153, 161, 182, 183, 203.
Andrzej z Moszczennego Moszczeński, 1766 r., 229; 1775 r., 278, 279.
Kasztelan *inowrocł.*, Stan. Garczyński, 1733 r., 25.
Andrzej Moszczeński, 1764 r., 153, 161, 203.
Jan hr. z Góry Skarbek, 1765 r., 205; 1766 r., 215, 216, 226; 1767 r., 243.
(Jan hr. z Góry Skarbek), 1772 r., 253.
Teodor Moszczeński, 1772 r. 261; 1775 r., 280.
Jan Chrzciciel z Lubrańca Dąmbski, 1783 r., 326; 1785 r., 336.

Bydgoski, Stanisław Kościelski, 1733 r., 25.
Ignacy Kościelski, 1772 r., 261; 1777 r., 297, 298; 1781 r., 318; 1783 r., 327; 1789 r., 358; 1790 r., 372, 383.
Podkomorzy *inowł.*, Aleksander Wolski, 1733 r., 9, 13, 14, 18, 23, 25, 28; 1734 r., 36; 1735 r., 44.
Stanisław Sokołowski, 1738 r., 75; 1739 r., 77; 1740 r. 88; 1742 r., 90, 91, 92; 1748 r., 109, 115; 1752 r., 121.
Antoni Wolski, 1764 r., 192, 198; 1765 r., 206; 1771 r., 248.
Biesiekierski, 1779 r., 311; 1786 r., 339.
Antoni Mierosławski, 1790 r., 362.
Starosta *inowłocł.*, Antoni Dąmbski, 1733 r., 9, 25; 1734 r., 34.
Paweł z Lubrańca Dąmbski, 1751 r., 119.
Ludwik z Lubrańca Dąmbski 1758 r., 136; 1764 r., 187.
Józef Brzeziński, 1774 r., 272, 273, 275, 276; 1776 r., 287, 288, 290, 294; 1778 r., 307; 1780 r., 314.
Chorąży *inowr.*, Stanisław Sokołowski, 1736 r., 54.
Dąmbski, 1740 r., 82, 89.
Tomasz z Lubrańca Dąbski, 1746 r., 101.
Rafał Stefan Zboży Radojewski, 1755 r., 131.
Józef Brzeziński, 1762 r., 145; 1767 r., 240, 246.
Jan Biesiekierski, 1773 r., 265; 1774 r., 275; 1775 r., 281.
Antoni Biesiekierski, 1777 r. 297, 298, 300, 301; 1779 r. 311; 1780 r., 317.
Karol Rudnicki, 1786 r. 347.
Bydgoski, Radojewski, 1733 r., 25.
Józef z Warzymowa Sokołowski, 1737 r., 63; 1738 r., 65, 66; 1742 r., 90. 91; 1743 r.,96; 1744 r., 99.
Rudnicki, † 1742 r., 93.
Ignacy Kościelski, 1755 r., 131.
Jan Zakrzewski, 1762 r., 146.
Ignacy Kościelski, 1764 r., 196, 198; 1765 r., 205, 207; 1766 r., 232, 233; 1767 r., 240, 245, 247.
Władysław Antoni Niewieściński, 1775 r., 279.
Wincenty Wysocki, 1786 r., 341, 342.
Gliński, 1790 r., 383.
Sędzia *ziem. inowł.*, Augustyn Kołudzki, 1733 r., 5.
Stanisław Zagórski, 1733 r., 14; † 1738 r., 76; 1740 r., 87; 1748 r., 117.
Aleksander Mierosławski, 1746 r., 103; 1747 r., 107; 1751 r., 119; 1754 r., 128, 129, 130, 131.
Mikołaj Zaleski, 1766 r., 216, 232, 233.
Antoni Mierosławski, 1775 r., 281; 1782 r., 324.
Józef Sokołowski, 1790 r., 362.
Gr. inowł., Aleksan. z Wielkiego Rogaczewa Skaławski, 1733 r., 10, 14; 1735 r., 38, 39.
Rafał Stefan Zboży Radojewski, 1738 r., 64, 65, 66, 76.
Józef Brzeziński, 1762 r., 145; 1767 r., 240.
Maciej Dąmbski, 1763 r. 147.
Józef Sokołowski, 1780 r., 314.
Bydgoski, Antoni Niewieściński, 1754 r., 130; 1775 r., 279.
Stolnik *inowr.*, Adam Głębocki, 1733 r., 7, 14, 17, 18.
Antoni Wolski, 1748 r., 109, 118; 1754 r., 124, 126; 1755 r., 132; 1761 r., 141, 142.
Dyzma Trzebicki, 1764 r., 150, 156, 157, 159, 162, 168, 186.
Jan Biesiekierski, 1765 r., 205, 207; 1767 r., 240.
Ignacy Trzciński, 1772 r., 261.
Karol Rudnicki, 1781 r. 318, 319; 1782 r., 321, 322, 326.
Urban Gliński, 1783 r., 327; 1784 r., 333; 1786 r., 339, 340, 343, 347; 1787 r., 348, 349.
Kajetan Umiński, 1790 r., 367, 368.
Bydgoski, Józef Sokołowski, 1733 r., 13, 17, 18, 23; 1735 r., 46.
Antoni Wolski, 1742 r., 90, 91, 92; 1744 r., 99, 101.
Antoni Niewieściński, 1754 r., 130; 1764 r., 187.
Tadeusz na Trzcinie Trzciński, 1786 r., 341, 342, 347; 1787 r., 350.
Podczaszy *inowrocł.*, Władysław Kolczyński, 1733 r., 14; 1736 r., 55; 1737 r., 63.
Wojciech na Trzcinie Trzciński, 1752 r., 124; 1754 r., 130; 1755 r., 132.
Ignacy Trzciński, 1764 r., 187; 1767 r., 245.
Bydgoski, Wojciech Sokołowski, 1733 r., 15, 18.
Antoni Wolski, 1739 r., 77.
Marcin Mierzejewski, 1746 r., 101, 102; 1747 r., 107; 1755 r., 132.
Jan Biesiekierski, 1763 r., 147; 1764 r., 186, 187.
Stanisław Dąmbski, 1767 r., 240.
Teofil Sikorski, 1790 r., 372, 383.
Podsędek *ziemski inowrocł.*, Jakób Niewieściński, 1740 r., 82; 1746 r., 101, 102.
Mikołaj Zaleski, 1760 r., 139; 1764 r., 150, 157, 162, 186; 1765 r., 205, 207, 211; 1766 r., 215.
Podstoli *bydgoski*, Antoni Zboiński, 1733 r., 12, 13; 1735 r., 46; 1742 r., 90, 91; 1743 r., 96; 1744 r., 99.
Stefan Radoszewski, 1754 r., 127.
Paweł Chmielewski, 1766 r., 232, 233.
Antoni Karski, 1775 r., 281.
Józef z Karsów Karski, 1790 r., 368, 369.
Cześnik *inowr.*, Kossowski, 1735 r., 44.
Dyzma z Trzebicznej Trzecki, 1755 r., 135; 1761 r., 143.
Bydgoski, Jan Mierosławski, 1733 r., 14.
Kazimierz Karol z Bielic Bielicki, 1752 r., 124; 1754 r.,130; 1755 r., 132.

Urban Gliński, 1781 r., 318; 1782 r., 322, 323.
Gabryel Józef Karski, 1783 r., 327, 328.
Łowczy *inowł.*, Stanisław Wolski, 1754 r., 129, 130.
Stanisław Jarnowski, 1764 r., 156, 162; 1766 r., 216, 231, 233; 1767 r., 241; 1772 r., 258, 261.
Rafał Jaroszewski, 1775 r., 280, 281.
Bydgoski, Michał Mchowski, 1788 r., 351, 352.
Wojski *inowroc.*, Konstanty Dąbrowski, 1733 r., 13, 14.
Józef Dąbrowski, 1752 r., 123, 124; 1755 r., 132.
Antoni Wolski, 1767 r., 240.
Józef Dąmbrowski, 1767 r., 240.
Paweł Witowski, 1778 r., 302.
Kajetan Słubicki, 1790 r., 361.
Mniejszy inowłocł., Bonawentura Raczyński, 1786 r., 339, 340, 341, 342.
Bydg., Antoni Fiński, 1733 r., 12, 13; 1735 r., 53.
Wojciech Sliwicki, 1764 r., 157, 162.
Wincenty Wysocki, 1782 r., 321, 322.
Antoni Rudnicki, 1788 r., 351, 352; 1790 r., 372, 373, 383.
Mniejszy bydg., Jakób Przyłubski, 1787 r., 348, 349.
Miecznik *inowroc.*, Andrzej Słubicki, 1775 r., 284.
Bydgoski, Andrzej Bieganowski, 1746 r., 103.
Pisarz *ziem. inowrocł.*, Aleksan. Mierosławski, 1733 14, 15, 27; 1734 r., 30; 1739 r., 78, 79, 80.
Wencesław z Przyłubia Przyłubski, 1755 r., 132; 1759 r., 138; 1763 r., 147; 1764 r., 150.
Jan Paruszewski, 1775 r., 280, 281.
Markowski, 1779 r., 311.
Gr. inowł., Ludwik Mękarski, 1733 r., 10, 14; 1734 r., 35.
Izydor Zboży Zakrzewski, 1754 r., 127; 1755 r., 132.
Stanisław Dąmbski, 1759 r., 138; 1767 r., 240.
Stanisławski, 1779 r., 311.
Zenon Ignacy z Morzyc Trzebuchowski, 1781 r., 318, 319.
Ignacy z Morzyc Trzebuchowski, 1784 r., 328, 329.
Skarbnik *inowr.*, Dominik Wolski, 1733 r., 13.
Marcin Umiński, 1755 r., 132.
Kajetan Umiński, 1767 r., 240, 247; 1773 r., 264; 1775 r., 283.
Stanisław Chojnacki, 1780 r., 312, 313, 314; 1790 r., 361, 363.
Bydgoski, Józef Wysocki, 1736 r., 55.
Jakób Sokołowski, 1746 r., 104; 1755 r., 132.
Jan Nepomucen Zakrzewski 1778 r., 302, 303, 304, 309.
Bolewski, 1790 r., 361, 362.
Podwojewodzy *inowrocł.*, J. Trzebuchowski 1733 r., (Józef Trzebuchowski) 14; 1734 r., 31, 32, 34, 36, 37.
Stanisław Wolski, 1754 r., 129, 130.
Jan Wolski, 1764 r., 157.
Komornik *ziem. inowł.*, Jan Trzebiński, 1747 r., 107.
Ignacy Zaleski, 1764 r. 157; 1767 r., 242.
Gr. inowrocł., Jan Wolski, 1733 r., 14.
Jan Nepomucen Milewski, 1790 r., 362.
Regent *ziem. inowł.*, Antoni Grzywiński, 1754 r., 128, 130.
Jan Paruszewski, 1764 r., 151, 158, 167, 195.
Poborca *inowroc. b.*, Jakób Racięcki, 1738 r., 65, 66.
Komisarz *gr. inowr.*, Roch Bogusławski, 1743 r., 96.
Fabian Gabliński, 1764 r., 165.
Jakób Krasiński, 1764 r., 166; 1775 r., 278, 279.
Wojciech z Kozarzewa Borzęcki, 1775 r., 279.
Burgrabia *inowr.*, Michał Dąmbski, 1733 r., 14.
Józef Rudnicki, 1762 r. 144; 1767 r., 246; 1775 r., 282, 283.
Wicestarosta *inowr.*, Józef Brzeziński, 1767 r., 246.
Maciej Lubowiecki, 1789 r., 359; 1790 r., 361.
Wiceregent *inowł.*, Bartłomiej Kraszewski, 1754 r., 131.
Tomasz Jaroszewski, 1771 r., 249.

Marszałkowie sejmików radziejowskich.

Jan Skarbek, 1733 r., 2, 7.
Aleksander Wolski, 1733 r., 9, 13, 18, 23, 25, 28.
Al. Mierosławski, 1734 r., 30.
Józef Trzebuchowski, 1734 r., 31, 32, 34, 36, 37.
Antoni Fiński, 1735 r., 53.
Józef Pomian z Grabia Grabski, 1735 r., 46.
Rafał Stefan Zboży Radojewski, 1735 r., 43.
Marcin Teodor Sulkowski, 1735 r., 39, 40.
Jędrzej Moszczeński, 1736 r. 58, 61.
Józef Wysocki, 1736 r., 55.
Józef z Warzymowa Sokołowski, 1737 r., 63.
Rafał Stefan Zboży Radojewski, 1738 r., 64, 66, 76.
Aleks. Mirosławski, 1739 r., 79, 80.
Jędrzej Moszczeński, 1740 r., 80, 83, 90.
Józef na Kołudach Kołudzki, 1742 r., 92, 94.
Antoni z Ossówki Zboiński, 1742 r., 90, 91.
Michał ze Słubic Słubicki, 1743 r., 95, 97.
Antoni z Głogowy Kossowski, 1744 r., 98.
Ant. Wolski, 1744 r., 99, 101.

Marcin Mierzejewski, 1746 r., 101, 102.
Marcin Teodor Sulkowski, 1746 r., 103, 104, 106.
Józef Słubicki, 1747 r., 106, 109.
Antoni Wolski, 1748 r., 118; 1754 r., 126.
Józef z Lubieńca Niemojewski, 1751 r., 118, 120.
Józef Dąbrowski, 1752 r., 123, 124.
Teodor z Moszczennego Moszczeński, 1752 r., 122.
Aleksander na Mierosławicach Mierosławski, 1754 r., 128, 129, 131.
Izydor Zboży Zakrzewski, 1754 r., 127.
Michał Zboiński, 1758 r., 136, 137.
Stef. Przyłubski, 1759 r., 138.
Rafał Jaroszewski, 1760 r., 140.
Józef Wolski, 1760 r., 139.
Felicyan Kiełczewski z Kiełczewa, 1761 r., 143.
Antoni Wolski, 1761 r., 142.
Józef Rudnicki, 1762 r., 144, 145.
Jan hr. z Góry Skarbek, 1763 r., 147.
Antoni Kossowski, 1764 r., 148, 149, 155, 156, 159, 168, 181, 189, 190, 192, 197, 198, 204; 1765 r., 205, 206, 207, 213; 1766 r., 214, (Ant. Kossowski) 216, 224, 225, 231, 232, 233, 237.
Stan. hr. z Lubrańca Dąmbski, 1767 r., 245, 247.
Jan Aleksander Kraszewski, 1772 r., 261, 262.
Antoni Starża z Biesiekierza Biesiekierski, 1773 r., 268, 269, 272.
Wacław Przyłubski z Przyłubia, 1773 r., 265, 267.
Józef Brzeziński, 1774 r., 275, 276.
Serafin Sokołowski, 1774 r., 277, 278.
Stanisław z Lubrańca Dąmbski, 1775 r., 282, 283.
Jan Komierowski, 1775 r., 278, 279.
Alek. z Moszczennego Moszczeński, 1775 r., 280, 281.
Daniel Słubicki, 1775 r., 284.
Ignacy Zagajewski, 1775 r., 285, 286.
Józef z Brzezna Brzeziński, 1776 r., 287, 288, 290, 296.
Stan. z Lubrańca Dąmbski, 1777 r., 297, 298, 301, 1778 r., 303, 304, 309.
Daniel Słubicki, 1778 r., 301, 302.
Jakób Zygmunt Kretkowski, 1779 r., 310, 312; 1780 r., 316.
Wojciech Sokołowski z Warzymowa, 1780 r., 312, 313.
Dyonizy na Mniewie Mniewski, 1781 r., 318, 319.
Karol Rudnicki, 1782 r., 321, 322, 326.
Jan Paweł z Wodzinka Wodziński, 1782 r., 320.
Ignacy Zboży Zakrzewski, 1783 r., 327.
Ignacy Pogończyk z Morzyc Trzebuchowski, 1784 r., 328, 329.
Dyonizy na Mniewie Mniewski, 1784 r., 330, 331, 335; 1785 r., 336, 337, 338, 1786 r., 341, 342, 346.
Antoni Barnaba z Wodzinka Wodziński, 1786 r., 339, 340.
Urban Gliński, 1787 r., 348, 349.
Dyonizy Mniewski na Mniewie, 1787 r., 350.
Stan. hr. z Lubrańca Dąbski, 1788 r., 353, 354, 358.
Józef Rolicz Wolski, 1788 r. r., 351, 352.
Maciej Lubowiecki, 1789 r., 359.
Józef Kościelski, 1790 r., 372, 383.
Dyonizy Mniewski, 1790 r., 367, 368, 371.
Józef Wojciech z Rudnik Rudnicki, 1790 r., 360, 363, 367.
Michał Sokołowski, 1792 r., 384.

POSŁOWIE.

Brzeski, Augustyn z Miroszewic Gąsiorowski, 1733 r., 1, 2.
Antoni Kaszowski, 1733 r., 15, 18.
Stanisław z Wielkiej Wrzący Sokołowski, 1733 r., 1, 2.
Wojciech Sokołowski, 1733 r., 15, 18.
Bartł. Głębocki, 1735 r., 46.
Józef Sokołowski, 1735 r., 46.
Kazimierz z Lubrańca Dąmbski, 1738 r., 65, 66.
Józef z Grabia Grabski, 1738 r., 65, 66.
Ant. Kaszowski, 1740 r., 81, 83.
Jędrzej Moszczeński, 1740 r., 81, 83.
Kazim. z Lubrańca Dąmbski, 1748 r., 109. 1754 r., 124.
Stanisław z Wrzącej Sokołowski, 1748 r., 109.
Lud. Dąbski, 1752 r., 121.
Ant. Kaszowski, 1752 r., 121.
Stefan z Głogowy Kaszowski, 1754 r., 124.
Mielżyński, 1758 r., 136.
Michał Zboiński, 1758 r., 136, 137.
Antoni z Głogowy Kossowski, 1761 r., 141; 1764 r., 159, 168, 192, 198.
Wolski, 1761 r., 141.
Józef Korsbok Łącki, 1764 r., 192, 198.
Dyzmas Trzebicki, 1764 r., 159, 168.
Jan na Lubrańcu Dąmbski, 1766 r., 214, 225.
Antoni z Głogowy Kossowski, 1766 r., 214, 225.
Stanisław z Lubrańca Dąmbski, 1773 r., 268, 269; 1774 r., 273.
Kazimierz Rybiński, 1773 r. 268, 269; 1774 r., 273, 278.
Józef Brzeziński, 1776 r., 287, 290.
Jan Aleksander Kraszewski 1776 r., 287, 290.
Jakób Zygmunt Kretkowski, 1778 r., 304, 305.
Antoni Prusiemski, 1778 r., 304, 305.

Stanisław z Lubrańca Dąmbski, 1780 r., 317.
Jakób Zygmunt Kretkowski 1780 r., 317.
Jan Aleksander Kraszewski 1782 r., 322.
Dyonizy Mniewski, 1782 r., 322, 323.
Stanisław z Lubrańca Dąmbski, 1784 r., 330, 332.
Jakób Zygmunt Kretkowski 1784 r., 330, 331.
Dyonizy na Mniewie Mniewski, 1786 r., 341, 342.
Wojciech Sokołowski, 1786 r., 341, 342, 347.
Stanisław z Lubrańca Dąmbski, 1788 r., 354, 355; 1790 r., 372, 373.
Ignacy Zboży z Zakrzewa Zakrzewski, 1788 r., 354, 355; 1790 r., 373.
Tadeusz Trzciński, 1790 r., 372, 373.
Inowrocł., Kazimierz Dąmbski, 1733 r., 15, 19.
Józef na Głębokiém Głębocki, 1733 r., 1, 2.
Józef Grabski, 1733 r., 15, 19.
Antoni z Głogowy Kossowski, 1733 r., 1, 2.
Józef Dąmbski, 1735 r., 46.
Antoni Zboiński, 1735 r., 46.
Rafał Stefan Zboży Radojewski, 1738 r., 65, 66.
Józef z Warzymowa Sokołowski, 1738 r., 65, 66.
Marcin Mierzejewski, 1740 r., 81, 83.
Aleksan. Mirosławski, 1740 r., 81, 83.
Stefan z Głogowy Kossowski, 1748 r., 109.
Antoni Wolski, 1748 r. 109; 1754 r., 124.
Teodor Moszczeński, 1752 r., 121.
St. Sokołowski, 1752 r., 121,
Adam Sokołowski, 1754 r., 124.
Ludwik z Lubrańca Dąmbski, 1758 r., 136.
Józef Łochocki, 1758 r., 136.
Dąmbski z Lubrańca, 1761 r., 141.
Głębocki, 1761 r., 141.
Jan Kraszewski, 1764 r. 159, 168.
Wincenty Modliński, 1764 r., 192, 198.
Jan hr. Skarbek z Góry, 1764 r., 159, 168.
Antoni Wolski, 1764 r., 192, 198.
Wincenty Modliński, 1766 r., 214, 225.
Wacław Przyłubski, 1766 r., 214, 225.
Antoni Starża z Biesiekierza Biesiekierski, 1773 r., 268, 269.
Wacław z Przyłubska Przyłubski, 1773 r., 268, 269.
Ignacy Kossowski z Głogowy, 1776 r., 287, 290.
Serafin Sokołowski, 1776 r., 287, 290.
Dyonizy Mniewski, 1778 r., 304, 305.
Ignacy Zboży Zakrzewski, 1778 r., 304, 305.
Jan Kraszewski, 1780 r., 317.
Serafin Sokołowski, 1780 r., 317.
Urban Gliński, 1782 r., 322, 323.
Kazimierz Sokołowski, 1782 r., 322, 323.
Michał Sokołowski, 1784 r., 330, 332.
Jan Paweł Wodziński, 1784 r., 331, 332.
Bonawen. Raczyński, 1786 r., 341, 342.
Antoni Wodziński, 1786 r. 341, 342.
Dezyderyusz Leszczyński, 1788 r., 354, 355, 373.
Serafin z Warzymowa Sokołowski, 1788 r., 354, 355; 1790 r., 373.
Ludwik Madaliński, 1790 r., 372, 373.
Józef Trzebuchowski, 1790 r., 372, 373.

Posłowie na elekcyą 1764 r.

Brzeski, Jan Biesiekierski, 186, 187.
Andrzej Dobiecki, 186.
Wacław Dzięcielski, 186.
Józef Gąsiorowski, 186.
Leon Gąsiorowski, 186.
Piotr Gąsiorowski, 186, 187.
Jaraczewski, 186, 187.
Korytowski, 187.
Józef Mielżyński, 186, 187.
Teodor Moszczeński, 186, 187.
Pogonowski, 186.
Jakób Prusinowski, 187.
Wacław Przyłubski, 186, 187.
Franciszek Rudnicki, 186.
Karol Rudnicki, 186.
Józef Słubicki, 186, 187.
Michał Słubicki, 186.
Dyzma Trzebicki, 186.
Mikołaj Wodzyński, 186, 187.
Rafał Wodzyński, 186.
Jan Wolski, 186.
Stefan Wolski, 186.
Mikołaj Zaleski, 186.
Inowłocł., Aleksander Borucki, 187.
Andrzej Cieński, 187.
Józef Czapski, 187.
Jan Dambski, 187.
Ludwik Dambski, 187.
Stanisław Dambski, 187.
Bartłomiej Kraszewski, 187
Antoni Mierosławski, 187.
Michał Mierzyński, 187.
Józef Mniewski, 187.
Wincenty Modliński, 187.
Niewieściński, 187.
Józef Sokołowski, 187.
Teodor Sokołowski, 187.
Trzebuchowski, 187.
Ignacy Trzciński, 187.
Ignacy Wodzyński, 187.
Józef Wolski, 187.
Kazimierz Zakrzewski, 187.

Kawalerowie orderów.

Orła białego, Antoni hr. na Lubrańcu Dąmbski, wojewoda brzeski kuj., 1760 r., 139.

Jan Chrzciciel z Lubrańca Dąmbski, kasztelan inowłocł., 1785 r., 336.

Paweł hr. na Lubrańcu Dąmbski, kasztelan brzeski kujaw., 1780 r., 314; 1782 r., 321.

Stanisław hr. z Lubrańca Dąmbski, wojewoda brzeski kuj., rotmistrz kawal. narod., 1787 r., 349; 1788 r., 353; 1790 r., 360.

Antoni Kossowski, generał-major regimentu łanowego, gębicki etc. starosta, 1764 r., 155, 156, 159, 168, 190, 198; 1765 r., 204; 1766 r., 214, 225, 231.

Andrzej z Moszczennego Moszczeński, wojewoda inowrocł., newski, dobczycki, jasielski starosta, 1775 r., 278.

Św. Stanisława, Kazim. Bogatko, kasztelan kruświcki, 1790 r., 361, 367.

Józef Brzeziński, starosta inowł., 1774 r., 272, 273, 275, 276; 1776 r., 287.

Jan Chrzciciel z Lubrańca Dąmbski, kaszt. inowłocł., (Dąmbski) 1783 r., 326; 1785 r., 336.

Józef hr. z Lubrańca Dąmbski, kaszt. kowalski, 1774 r., 273, 275.

Ludwik hr. z Lubrańca Dąmbski, wojewoda brzeski kuj., dybow., gniewk. etc. starosta, 1772 r., 261.

Paweł Dąmbski, kasztelan brzeski kuj., 1779 r., 310.

Stanisław z Lubrańca Dąmbski, wojewoda brzes. kuj., 1784 r., 330.

Stanisław hr. z Lubrańca Dąmbski, wojewoda brzeski kuj., rotmistrz kawal. narod. 1787 r., 349, 350; 1788 r., 353; 1790 r., 360.

Stanisław Dąmbski, chorąży brzeski, 1787 r., 350.

Stanisław z Lubrańca Dąmbski, podkomorzy brzeski, starosta dybowski, 1788 r., 354, 355.

Leon Gąsiorowski, podkomorzy nadw. jkr. mci, 1790 r., 362.

Ignacy Kościelski, kasztelan bydg., 1783 r., 327; 1789 r., 358.

Jan Aleksander Kraszewski generał-major wojsk kor., poseł brzeski, 1776 r., 287, 290; 1780 r., 317; 1782 r., 322, 323.

Jakób Zygmunt Kretkowski, starosta przedecki, marszałek sej. radz., 1779 r., 310; 1780 r., 316; 1784 r., 330, 331.

Micielski, starosta ośnicki, 1786 r., 345.

Antoni Mierosławski, podkomorzy inowłocł., 1790 r., 362.

Dyonizy na Mniewie Mniewski, rotmistrz kawal. nar. kor., marsz. sej. r., 1784 r., 330, 331, 335; 1785 r., 337; 1786 r., 341, 342; 1787 r., 350; 1790 r., 367.

Michał Pomian z Warzymowa Sokołowski, starosta grodowy kowalski, 1787 r., 348.

Serafin z Warzymowa Sokołowski, starosta nieszawski, 1788 r., 354, 355; 1790 r., 373.

Wojciech Sokołowski, generał-adjutant jkr. mci, 1790 r., 362.

Tadeusz Trzciński, chorąży kruświcki, 1790 r., 361, 372, 373.

Ignacy Zakrzewski, starosta grod. radziejow., 1785 r., 337, 338; 1788 r., 354, 355; 1790 r., 367, 373.

Kazimierz Zakrzewski, sędzia ziem. brzeski kujaw., 1784 r., 336.

URZĘDY WOJSKOWE.

Hetman *w. kor.*, Stanisław Jabłonowski, 1764 r., 181.

Jan Zamojski, 1764 r., 149.

Regimentarz *generalny w. nar.*, ks. Czartoryski, 1764 r., 188.

Generał, Lesle 1734 r., 31.

Zagrajski, 1734 r., 31.

Bukowski, 1740 r., 89.

Sibilski 1740 r., 88.

Generał-*lejt.*, Kunarzewski, 1786 r., 343.

Generał *regimentu łanowego*, Antoni z Głogowy Kossowski, 1761 r., 141; 1764 r., 149, 155, 156, 159, 168.

Generał *art. nar.*, Jakób Rybiński, † 1766 r. 229.

Generał *infanteryi wojska koronnego*, Antoni z Głogowy Kossowski, 1764 r., 190, 192, 197, 198; 1766 r., 214, 225.

Generał *buławy w. ks. lit.*, Wojciech Sokołowski, 1780 (Sokołowski) r., 312, 314; 1786 r., 341, 342.

Generał-*adjutant*, Piotr Gąsiorowski, 1764 r., 157.

Generał-*adjut. jkr. mci*, Jan Dąmbski, 1765 r., 205, 207,

Jan Kraszewski, 1765 r., 210, 211.

Jan na Lubrańcu, Dąmbski, 1766 r., 214, 225; 1767 r., 240.

Jan (Aleksander) Kraszewski, 1766 r., 232, 235;

(Jan Aleksan. Kraszewski) 1772 r., 261, 262.
Jan Nepomucen z Lubrańca Dąmbski, 1785 r., 337, 338.
Wojciech z Warzymowa Sokołowski, 1786 r., 347; 1790 r., 362.
Generał-*major. kor.*, Reinhard, 1735 r., 40.
Antoni Kossowski, 1764 r., 148, 155, 158, 182, 189, 204; 1765 r., 204; 1766 r., 231.
Jan z Lubrańca Dąmbski, 1774 r., 273, 275, 276.
Jan Aleksander Kraszewski, 1776 r., 287, 290, 292; 1782 r., 322, 323.
Jan Kraszewski, 1780 r., 317.
Wojciech Sokołowski, 1787 r., 350.
Pułkownik *znaku husars. jkr. mci*, Dorpowski, † 1735 r., 50.
Pułkownik wojsk kor., Józef na Głębokiém Głębocki, kasztelan kruświcki, 1755 r., 131, 136.
Jan Sikorski, 1763 r., 147; 1764 r., 157, 165.
Aleks. Dąmbrowski, 1764 r., 151, 158, 166.
Jan Grabowski, 1764 r., 158.
Józef Korsbok Łącki, 1764 r., 198.
Pułkownik Byszewski, 1766 r., 229, 230.
Stanisław hr. na Lubrańcu Dąmbski, 1767 r., 239.
Dyonizy Mniewski, 1778 r., 302, 304 305; 1780 r., 314; 1781 r., 318, 319; 1782 r., 322, 323.
Tomasz hr. de Brugienthall, 1786 r., 345.
Rotmistrz, Józef Wolski, 1764 r., 189.
Rotmistrz *znaku husarskiego* Stanisław hr. na Lubrańcu Dąmbski, 1767 r., 229.
Dyonizy na Mniewie Mniewski, 1784 r., 330, 331, 335; 1785 r., 337; 1786 r., 341, 342; 1787 r., 350; 1790 r., 367, 368, 371.
Stanisław hr. z Lubrańca Dąmbski, 1787 r., 349.
Józef Niemojewski, 1789 r., 359.
Adjutant buławy pol. w. ks. lit., Teodor Moszczeński, 1752 r., 121, 122.
Towarzysz *zn. hus. kanclerza w. ks. lit.*, Antoni Wolski, 1755 r., 131.
Tow. znaku hus. królewicza, Wacław Dzięcielski, 1764 r., 160.
Tow. zn. panc. królewicza Karola, Kruszelnicki, 1746 r., 104.
Tow. buławy w. kor., Jan Aleksander Kraszewski, 1760 r., 139.
Chorąży *zn. hus.*, Kajetan Karski, 1764 r., 196.
Chorąży zn. panc. stolnika kor., Miąskowski, 1733 r., 6.
Chorąży zn. pancernego Kossowskiego generała wojsk kor., Jan Aleksander Kraszewski, 1764 r., 158, 159, 163, 168.
Jkr. mci, Marcin Umiński, 1733 r., 14.
Kawal. narod., Wojc. Turski, 1787 r., 350.
Leon Bielicki, 1788 r., 352.
Franciszek Rudnicki, 1788 r., 341, 352.
Piotr Trzebuchowski, 1788 r., 353, 354; 1789 r., 359, 360.
Kapitan *regimentu pieszego artyleryi koron.*, Lengiewicz, 1765 r., 209.
Jan Nepomucen Osłowski, 1764 r., 166.
Jan Potocki, 1780 r., 312.
Wojsk w. ks. lit., Stefan Borucki, 1764 r., 157.
Porucznik, Bartłom. Kraszewski, 1764 r., 189.
Kawaleryi narod., Walenty Zaborowski, 1786 r., 347.
Wojciech Turski, 1790 r., 372, 373, 383.
Infanteryi koron., Tworwicz, 1739 r., 77.
Jan Pogonowski, 1772 r., 256.
Jkr. mci, Jan Moszczeński, 1764 r., 164.
Znaku pancer., Jan Aleks. Kraszewski, 1772 r., 261, 262.

GODNOŚCI DUCHOWNE.

Arcybiskup *gnieźn., prymas*, Teodor Potocki, 1733 r. 8; 1736 r., 59.
Władysław Aleksander Pomian z Łubny Łubieński, 1764 r., 152, 168, 169, 190.
Michał Poniatowski, 1785 r., 336, 338.
Prymas i nominat, ks. Komorowski, 1748 r., 109.
Biskup *krakowski*, Trzebicki, † 1738 r., 74; 1748 r., 114.
Andrzej Trzebicki, 1764 r., r., 181.
Chełmski, Garnysz, 1788 r., 356.
Smoleński, Wodzyński, 1782 r., 325.
Ks. Gorzeński, 1790 r., 381.
Hebroński, Samuel Głowiński, 1764 r., 201.
Sufragan *lwowski*, Samuel Głowiński, 1764 r., 201.
Kanonik, *gnieźn.*, ks. Garczyński, † 1738 r., 65.
Katedralny włocław., Ks. Michał Lenczewski, 1790 r., 362.
Antoni Niewieściński, 1790 r., 362.
Katedr. kujaw., ks. Szymon Kiełczewski, 1773 r., 264.
Ks. Maciej Sumiński, 1784 r., 333; 1786 r., 343.

Kujawski, ks. Józef Gliński, 1782 r., 326.
Ks. Aleksy Młodziejowski, 1782 r., 326.
Kruświcki, ks. Kołudzki, 1736 r., 55.
Ks. Nieszczewski, 1740 r., 82.
Ks. Szymon Cieński, 1790 r., 362.
Ks. Floryan Ostromięcki, 1790 r., 362.
Płocki, ks. Ruszkowski, 1733 r., 5.
Scholastyk *gnieźn.*, ks. Dunin, 1740 r., 88.
Kustosz *inwłocł.*, ks. Szymon Kiełczewski, 1784 r., 333; 1786 r., 343; 1790 r., 362.
Kanclerz *katedralny gnieźn.*, ks. Młodziejowski, 1764 r., 203.
Włocławski, ks. Feliks Lewiński, 1790 r., 362.
Dziekan *krakowski*, ks. Sołtyk, 1790 r., 366.
Proboszcz *strzeliński*, ks. Józef Łuczycki, 1742 r., 94; 1743 r., 97; 1744 r., 100.
Piotrkowski, ks. Ruszkowski, 1733 r., 5.
Biezdrowski, ks. Marcin Moszczeński, 1736 r., 55.
Chodecki, ks. Bratoszewski, 1740 r., 82.
Radziejowski, ks. Ruszkowski, 1733 r., 5.

URZĘDY INNYCH WOJEWÓDZTW.

Kanclerz *w. kor.*, Jan Zamoyski, † 1764 r., 149.
Andrzej Zamoyski, 1765 r., 213.
Hyacynt Małachowski, 1788 r., 355.
Generał *ziem podolskich*, ks. Czartoryski, 1776 r., 226.
Kasztelan *krakowski*, Stan. Jabłonowski, 1764 r., 181.
Marszałek *w. kor.*, Mniszech, 1784 r., 332.
Nadwor. kor., Raczyński, 1784 r., 332.
W. lit., ks. Sanguszko, 1740 r., 89.
Nadworny litew., Porowski, 1776 r., 294.
Potocki, 1784 r., 332.
Podkanclerzy kor., Garnysz, 1788 r., 356.
Litewski, ks. Czartoryski, 1737 r., 63; 1752 r., 122.
Wojewoda *chełmiński*, Jakób Rybiński, † 1766 r., 229.
Czerniechow., Leduchowski, 1778 r., 308.
Inflancki, Teodor Schleiben, † 1733 r., 21.
Łęczycki, Chryzostom Dorpowski, † 1735 r., 50; 1738 r., 75.
Skarbek, 1738 r., 75; 1740 r., 88.
Mścisławski, Plater, 1764 r., 203.
Pomorski, Mostowski, 1764 r., 203.
Poznański, Stanisław Małachowski, 1788 r., 356.
Ruski, ks. Czartoryski, marszał. konfed., regimentarz, gen. wojsk kor., 1764 r., 188.
Kasztelan *ciechan.*, Podowski, 1784 r., 334.
Czerski, Radziński, 1735 r., 50.
Kijow., Stecki, 1738 r., 75.
Sandecki, Jakób Komorowski, 1773 r., 271.
Podskarbi *w. kor.*, Przebendowski, † 1738 r., 68.
Ossoliński, 1738 r., 75.
Moszyński, 1748 r., 114.
Ks. Poniński, 1784 r., 335.
Nadwor. kor. b., Grabowski, 1748 r., 115.
Antoni Kossowski, 1752 r., 121.
Z Głogowy Kossowski, 1761 r., 140.
W. ks. lit., ks. Stanisław Poniatowski, 1784 r., 332.
Referendarz *kor.*, ks. Sołtyk, 1790 r., 381.
Chorąży *nadw. kor.*, Kazimierz z Lubrańca Dąmbski, 1738 r., 65, 66.
Sekretarz *w. kor.*, Antoni z Głogowy Kossowski, 1765 r., 204, 206, 207, 213; 1766 r., 214, 216, 224, 225, 231, 232, 233, 237.
Podkomorzy *nadw. jkr. mci*, Leon z Miroszewic Gąsiorowski, 1767 r., 242.
Łukasz Jan Dzięcielski, 1782 r., 321; 1786 r., 341.
Józef Rolicz Wolski, 1788 r., 351, 352.
Ksawery hr. z Lubrańca Dąmbski, 1790 r., 361.
Leon Gąsiorowski, 1790 r., 362.
Podczaszy *kor.*, Kazimierz z Lubrańca Dąmbski, 1748 r., 109; 1754 r., 124, 129.
Pisarz *kor.*, ks. Przerębski, 1790 r., 381.
Regent *kanc. mniej. w. ks. lit.*, Antoni z Głogowy Kossowski, 1733 r., 10.
Referendarz *litew.*, Przezdziecki, 1764 r., 203.
Metrykant *koron.*, Ludwik Nowicki, 1764 r., 202.
Marszałek *stanów skonfeder.*, ks. Czartoryski, 1764 r., 188.
Trybunału kor., Olizar, 1790 r., 381.
Szambelan *jkr. mci*, Lud. Dąmbski, 1752 r., 121.
Jan hr. z Góry Skarbek, 1763 r., 147.
Niewieściński, 1778 r., 304.
Piechowski, 1778 r., 308.
Jan Potocki, 1783 r., 327.
Łukasz Dzięcielski, 1784 r., 329.
Jan Nepomucen z Lubrańca Dąmbski, 1785 r., 337, 338.
Maciej Wolicki, 1790 r., 362.
Pantaleon Karski, 1790 r., 368.
Starosta *bytoński*, Józef Gąsiorowski, 1764 r., 157.
Dobczycki, And. z Moszczennego Moszczeński, 1775 r., 278.

Dybowski, Antoni Dąmbski, 1767 r., 240.
Lud. hr. z Lubrańca Dąmbski, 1772 r., 261; 1773 r., 263; 1775 r., 282.
Stan. z Lubrańca Dąmbski, 1784 r., 330, 332; 1785 r., 336; 1786 r., 341, 342; 1788 r., 354, 355; 1790 r., 373.
Gębicki, Antoni Kossowski, 1764 r., 155, 159, 168.
Gniewkoski, Kajetan z Chomęcic Morawski, 1733 r., 10.
Walenty Słucki, 1733 r., 13; 1734 r., 37.
Antoni Słucki, 1740 r., 81.
Antoni Wolski, 1755 r., 132.
Lud. hr. z Lubrańca Dąmbski, 1772 r., 261; 1773 r., 263; 1775 r., 282.
Grabowski, Dezyderyusz Leszczyński, 1788 r., 354, 355; 1790 r., 373.
Jasielski, Andrzej z Moszczennego Moszczeński, 1775 r., 278.
Kaliński, Serafin Sokołowski, 1774 r., 278.
Kąkolownicki, Rudnicki, 1784 r., 333; 1790 r., 366.
Klecki, Aleks. Mirosławski, 1739 r., 78, 79, 80; 1740 r., 81, 83; 1746 r., 103; 1747 r., 107; 1751 r., 119; 1754 r., 128, 129, 130, 131,
Antoni Mierosławski, 1764 r., 150, 157, 160, 162, 187; 1765 r., 205; 1766 r., 232; 1775 r., 281.
Kłodawski, Jan z Lubrańca Dąmbski, 1758 r., 137; 1761 r., 141; 1762 r., 145, 187.
Kneszyński, Czapski, 1764 r., 175.
Młodzieszyń., Stan. Dąmbski, 1764 r., 154; 1773 r., 265.
Mokrski, Adam Lasocki, 1767 r., 242.
Newski, Andrz. z Moszczennego Moszczeński, 1775 r., 278.
Nieszawski, Serafin Sokołowski, 1780 r., 314, 317; 1788 r., 354, 355; 1790 r., 373.
Nieszczew., Antoni Prusiemski, 1778 r., 304, 305.
Odolanow., Radomicki, 1740 r., 89.
Osiecki, Józef Łochocki, 1758 r., 136.
Wacław Przyłubski, 1766 r., 214.
Micielski, 1786 r., 345.
Pokrzywnicki, Ludwik Dąmbski, 1752 r., 121.
Sarnowski, Jan hr. z Góry Skarbek, 1763 r., 147.
Solecki, Jaraczewski, 1764 r., 186, 187.
Szremski, Józef Niemojewski, 1789 r., 359.
Tuszyński, Jan Skarbek, 1733 r., 2, 7; 1761 r., 142; 1763 r., 146, 147, 168; 1764 r., 156, 159, 162, 188.
Wałecki, Ant. z Głogowy Kossowski, 1765 r., 204.
Wendeński, Płachecki, 1764 r., 157.
Chorąży *horodelski*, Józef Tadeusz Fijałkowski, 1789 r., 359.
Nowogrodzki, Ludwik Włostowski, 1755 r., 132; 1759 r., 138; 1764 r., 157; 1765 r., 211; 1766 r., 231, 236.
Wendeński, Michał Płachecki, 1764 r., 165.
Sędzia *ziem. gostyń.*, Aleks. Magnuski, 1733 r., 12, 13.
Grodzki zawskrzeń., Bartł. Mazowiecki, 1783 r., 327.
Podsędek *ziem. wschowski*, Rogaliński, 1740 r., 82, 89.
Stolnik *buski*, Stan. Wolski, 1764 r., 163.
Inflancki, Adam z Kętrzyna Kętrzyński, 1780 r., 314.
Smoleński, Stefan Domaradzki, 1764 r., 163.
Sochaczew., Adam Lasocki, 1767 r., 242.
Podczaszy *bracł.*, Marcin Mierzejewski, 1733 r., 13; 1734 r., 31, 35; 1740 r., 81, 83.
Wawrzyniec Rudnicki, 1775 r., 282.
Owrucki, Stefan Moszczeński, 1764 r., 157.
Teofil Sikorski, 1773 r., 265.
Poznański, Ignacy Zakrzewski, 1786 r., 345.
Rożański, Antoni Wysocki, 1767 r., 245.
Wendeński, Teofil Sikorski, 1775 r., 286.
Wyszogrodzki, Józef Kanigowski, 1767 r., 240.
Żytomierski, Józef Wolski, 1755 r., 132; 1760 r., 139; 1764 r., 157, 187, 189.
Podstoli *brzeziński*, Borucki, 1740 r., 89.
Podlaski, Maciej Szadokierski, 1764 r., 157.
Podolski, Maciej Szadokierski, 1754 r., 130; 1755 r., 132; 1762 r., 144.
Rożański, Fran. Swieszczyński, 1763 r., 147.
Winnicki, Piotr Rostkowski, 1764 r., 157; 1775 r., 285.
Cześnik *brac.*, Jan Komierowski, marszałek s. r., 1775 r., 278,
Dobrzyński, Andrzej Zboiński, 1767 r., 244; 1775 r., 284; 1784 r., 330, 331.
Inflancki, Andrzej Gostomski, 1767 r., 240.
Latyczowski, Piotr Piniński, 1764 r., 157.
Józef Krajewski, 1764 r., 157; 1766 r., 216, 231, 233.
Z. liwskiéj, Mikołaj Wodzyński, 1755 r., 132.
Kazim. Karaś, 1764 r., 200.
Łowczy *czerniechow.*, Kaz. Rudnicki, 1775 r., 284.
Dobrzyński, Ant. Rościszewski, 1733 r., 12; 1737 r., 63.
Konstanty Rościszewski, 1755 r., 132.
Gostyński, Wojciech Szadkowski, 1761 r., 143.
Kołomyjski, Maciej Lubowiecki, 1774 r., 277.
Nowogrodz., Szymon Kanty Iwieński, 1733 r., 10; 1734 r., 31, 35; 1735 r., 42, 44, 45; 1736 r., 54; 1737 r., 63; 1775 r., 285.
Szadkowski, Sebastyan Złotnicki, 1775 r., 285.
Pisarz *ziem. rawski*, Kazim. Bogusławski, 1767 r., 240.
Kazimierz Bogatko, 1773 r., 265, 267; 1774 r., 273, 275, 276; 1777 r., 297, 298, 301;

(Kazim. Bogatko) 1778 r., 302, 304; 1779 r., 311
Miecznik *bracławski*, Fran. Mierosławski, 1733 r., 14.
Czerniechowski, Józef Sulisławski, 1733 r., 10.
Z. dobrzyńskiéj, Józef Karłowski, 1764 r., 184.
Smoleński, Walenty Wolski, 1762 r., 144, 145; 1775 r., 279.
Zakroczym., Józef Kraszewski, 1767 r., 245.
Skarbnik *chełmiński*, Fran. Stanisławski, 1789 r., 359, 360.
Trębowelski, Karol Rudnicki, 1767 r., 245.
Sekretarz *jkr. mci*, Serafin Sokołowski, 1774 r., 277, 278; 1776 r., 287, 290.
Dworzanin *jkr. mci*, Badyński, 1773 r., 270.
Komornik *granicz. wieluń.*, Kacper z Komorza Wolicki, 1767 r., 243.
Regent *bobrownicki*, Jan Ośniałowski, 1773 r., 270.
Dobrzyński, Michał Zieleziński, 1767 r., 243.
Gr. poznań., Józef Zakrzewski, 1774 r., 275.
Burgrabia *bobrow.*, Kazim. Umiński, 1740 r., 88.
Gostyński, Ant. Dziąnkowski, 1772 r., 258.
Nowomiej., Narbut z Wichrowic Wichrowski, 1755 r., 132.
Sieradzki, Wojciech Józ. Zacharkiewicz, 1764 r., 151.

SPIS NAZWISK RÓŻNYCH.

Anhalt graf Keüten, 1784 r., 332.
August II, król, † 1733 r., 8; 1734 r., 31, 32; 1735 r., 38, 41, 50; 1738 r., 64, 66, 70; 1739 r., 76, 79; 1740 r., 80, 83; 1748 r., 109; 1754 r., 124; 1755 r., 134; 1758 r., 136; 1764 r., 152, 162, 169, 177, 180, 200.
Beling, generał wojsk prus., (generał major regim. huzarów pruskich), 1772 r., 250, 251, 252, 253, 254, 255.
Benedyktynki toruńskie, 1764 r., 200.
Bernardyni, OO. 75, 293; toruńscy, 5, 125, 134, 200.
Biron ks. Karol, 1790 r., 377.
Cyganie, 17.
Cystersi OO. paradyscy, 84.
Dewicz, pułkownik (ros.) 1735 r., 40.
von Domhanbl Ludwik, 1784 r., 332.
Dominikanie OO. brzescy, 120, 124, 293, 308; chełmińscy, 94; inowrocławscy, 212; toruńscy, 5, 200.
Franciszkanie OO. inowłoc. 103, 108; radziejowscy, 80, 94, 100, 103, 293, 308.
Gdańszczanie, 4, 222, 223.
Gerett, predykant luterski toruński, 1735 r., 51; 1755 134.
de Girt Gierchard, Fryd. Wilhelm, 1788 r., 358.
Gursztof, major, 1735 r., 45.
Hrynkow, podchorąży puł. wielkołuckiego rossyjsk., 1735 r., 43.
Jan król, † 1748 r., 114.
Jan III, król, † 1764 r., 178.
Jezuici łęczyccy, 201, 230; toruńscy, 200.
Kameduli OO. bieniszewscy, 130, 201.
Kanoniczki warszaws., 200.
Kapucyni, OO. 293; warszawscy, 85.
Karmelici, OO. (w Markowicach), 114; w Zakrzewie, 115; 180, 201.
Karol, królewicz, 1746 r., 104.
Klinemberk, generał, 1735 r., 45.
Lossow, generał i komendant wojsk pruskich, 1773 r., 267.
Łopuchin, pułkownik wojsk rossyjskich, 1771 r., 248.
Menich feldmarszałek, 1735 r., 43.
Meysner b. prezydent (toruński), 1735 r., 51.
Michał, król, † 1748 r., 114.
Ks. de Nassau, 1784 r., 332.
Norbertanie, OO. hebdowscy, 125.
Olędry, 308.
Paulini, OO. brdowscy, 75, 88, 125, 188, 201, 212, 230.
Pijarzy, 55, 332, 381, 382; radziejowscy, 5, 17, 63, 75, 80, 87, 94, 97, 100, 103, 105, 115, 124, 195, 201, 230, 293.
Porta, 69.
Potop, (gobelin) 70, 85, 111.
Reformaci, OO. 293; pakoscy, 236.
Repnin książę, pełnomocny poseł rossyjski, 1767 r., 238, 239.
Rzymianie, 136, 272.
Sasi, 115.
de Schall graf, minister elektora reńsk., 1786 r., 345.
Sekielli, major wojsk prus., 1782 r., 324.
Stanisław August, król, 1764 r., 192, 198; 1765 r., 206; 1766 r., 214; 1773 r., 264, 267, 269; 1775 r., 279, 281; 1776 r., 286, 289; 1778 r., 303, 313, 316, 321, 330, 340, 352, 371, 374.
Szwedzi, 84.
Toruńczanie, 271.
Węgrzyn, 72.
Żydzi, 3, 6, 56, 57, 59, 60, 71, 85, 112, 175, 197.

BIBLIOTEKA NAUKOWA WAP
5
2785/3